

Škola

Božského Srdce Páně.

Časopis pro zbožné spolky a bratrstva mezi Čechoslovany.
Spovolením duchovní vřehnosti pořádá P. Petr Hlobil, O. S. B.

Ročník XLVI.

Rok 1912.

V Brně.

Tiskem a nákladem papežské knihtiskárny benediktinů rajhradských.

OBSAH:

Básně.	Str.
Vánoční. — K novému roku.	1
Štědrý večer.	6
Ježíškovi	10
U jeslíček	14
Pozdrav Panně Marii	19
Novoroční přání	22
Ave Maria. — Prosba k Bohu	33
Marii Matičce	38
Východ	47
Buď, Bože, svatá vůle Tvá	52
Zůstaň s námi. — Ve Tvé nebe. — Boží muka	65
Smiluj se, slituj se	74
Odpouštím	81
Pozdraven buď sv. Kříž. — Kristus, láska má. — U Božího hrobu	97
Velikonoční zpověď	116
Uvaž, duše	119
Prosba	122
Mám již dost	124
U Matky Boží. — Květy lásky. — Maria, vždy při nás stůj	129
Prosba k Bohu	135
Oroduj za nás	139
Útěcha	143
Mše svatá	148
Matko svatá	155
Ranní píseň. — Zdráva buď	161
Prosba. — Růže	163
Pánu Kristu. — Bouře	166
Ranní klekání. — Ó Bože, neodmítej nás!	171
Anděl Páně. — Lilie	173
Večerní	175
Prosba. — Smutný večer	180
O pouti	185
Buď pozdravena . . . Zdravas Panno Maria	193
Boží muka. — Prosba k Bohu	198
Uvaž duše. — V poli	202
Večerní Ave. — Pomněnka	207
Prosba. — Kříž, spása moje	211
Pánu Kristu	215
Ó, shlédni na nás! — Panně Marii	225
Západ	234
V kapličce	239
U Matky Boží. — V kostele	242
Pozdrav Panně Marii. — O Maria, Boží Mati. — Zdrav buď, křiči	257
Slavík. — Hlas přírody	264
Touha. — Matičce	269
V naší zahrádce. — Marii Matce milosti	276
Matce Boží. — Budiž pozdraveno	289
V naší dědině. — Útěcha	300
V přírodě	304
Maria. — Žaloba	310

	Str.
Před Tebou, Ježíši. — Božskému Srdci Páně	321
Na hřbitově. — Hřbitov	326
Smutný den	333
Nepokojné srdce naše. — Kříž, útěcha má	340
Pod křížem	342
Pozdrav Matce Boží	345
Štědrovečerní. — Vánoce	353
Tři vánoční mše	360
Vánoční. — Ave Maria	368
Maria porodila	375
Ó Jesu, spása moje	379

(Všechny básně v tomto ročníku uveřejněné napsala A. M. Kadlčáková.)

Četba pobožná.

K novému roku (Dr. Rud. Zháněl)	2
Co je cíl náš? (Boh. Hendl)	3
Mešní pobožnost mariánská (Dr. Karel Eichler)	15, 47, 74, 103
Promluva při pobožnosti milostné novény. (Al. Vaněk) 20, 53, 91, 117, 146, 189, 216	
O dobrém úmyslu	66, 86, 122, 174, 264
Panna Maria v modlitbách církve (Boh. Hendl)	34, 79
Jdětež i vy na vinici mou. (Ig. Zháněl)	38
Pochválena budiž nejsv. Svátost oltářní. (P. Voňavka)	55
K oltáři Páně plni touhy spějme. (Prof. Fr. Janovský) 66, 105, 130, 181, 207, 248, 266	
Pán Ježíš trním korunován, (Ig. Zháněl)	70
Milý Bohu i lidem. (Ig. Zháněl)	75
Pojďme s Pánem do Emaus. (Boh. Hendl)	98
Denní obět mše svaté. (P. Voňavka)	100
Posvěcení života od kolébky až ke hrobu. (Boh. Hendl) 108, 139, 167, 194, 234, 271, 311, 334	355
Tři kříže na Golgotě (Ign. Zháněl)	112
Cesty Boží. (P. Voňavka)	119
Dar jazyka. (Ig. Zháněl)	150
Slavnost nejsv. Srdce Páně. (Boh. Hendl)	163
Sv. Alois, záchrana mládeže. (Ig. Zháněl)	176
Varujte se falešných proroků. (Ign. Zháněl)	199
O pobožnosti k nejsv. Srdci Ježíšovu za umírající	211
Jděte, ukažte se kněžím. (Ig. Zháněl)	230
Smírná mše svatá. (Boh. Hendl)	239
Ježíš v domě knížete farisejského. (Ign. Zháněl)	260
Sv. Jan evangelista. (J. Tagliafero)	279
	294, 370

	Str.
Kostel — naše tvrz (Al. Vaněk)	292
Dnes stalo se spasení domu tohoto. (Ig. Zháněl)	301
Věřím v život věčný (Boh. Hendl)	323
Hřbitov — neustálý kazatel. (Ig. Zháněl)	327
Radost vyvolených. (St. Pavlík)	343
Ty, kdo jsi? (Ig. Zháněl)	361
Nezlehčujte služby Páně! (Boh. Hendl)	365

Hlavní úmysly.

Horlitelé a horlitelky pobožnosti k Bož.	
Srdci Páně	31
Oškřivost nad hříchem	62
Organisace katolíků	95
Zachování víry v národě našem	127
Námořníci	150
Povolání ke stavu duchovnímu a řeholnímu	191
Obrácení Číny na víru katolickou	223
Katoličtí vystěhovalci	255
Katolické školy a semináře	287
Šíření dobré četby	319
Chudina a skutky milosrdenství	350
Republika argentinská	383

Četba poučná.

Vzpomínka na pout do Palestiny	6
Kristus vítězí. (P. J. Voňavka)	10
Třetí česká pout do Lurd r. 1911. (K. Balík, děkan) 16, 87, 148, 171, 243, 276, 307, 330	
Náboženství není jen pro chudé a prosté, nýbrž i pro bohaté a vzdělané (Boh. Hendl)	22
Církev a věda (Boh. Hendl)	41
Výlet k Mrtvému moři, Jordánu a do Jericha. (P. Aug. Vrzal)	48, 83, 115

	Str.
Horlitelé a horlitelky pobožnosti k bož.	
Srdci Páně	59, 82
Jeskyně sv. Michaela na hoře Gargano. (B. Hendl)	136
Ze života pro život. (Boh. Hendl)	143
Apoštolát modlitby, katol. organisace	161
Apoštolát muže. (P. Voňavka)	188
Ovoce apoštolátu modlitby	193
Sv. Vincenc z Pauly. (Boh. Hendl)	202
Apoštolát modlitby, začáteční činnost	226
Sv. Petr v okovech. (Boh. Hendl)	228
Vznik eucharistických kongresů (P. Voňavka)	240
Mezinárodní eucharistický kongres ve Vídni	258
Litanie loretánská jako večerní modlitba. (Boh. Hendl)	270
Apoštolát modlitby, vznik jeho	290
Eucharistický světový kongres	305
Apoštolát modlitby a dívky	322
Apoštolát modlitby a nejsv. Svátost oltářní	354
Odpustková modlitební kniha	368

O křesťanských záležitostech.

Obrázky z katol. misíí (P. M. Weinberger) 56, 93, 121, 153, 214, 283, 315, 340, 375	
Zpráva	125
Kdo pomůže katolickým missionářům v Japonsku?	156
Úmrtí opata rajhradského Bened. Korčiana	186
Koronovační slavnost Matky Boží Svato-Hostýnské	222

Různé zprávy.

Různé zprávy (sbíral Ig. Zháněl) 29, 61, 126, 158, 218, 251, 286, 318, 346, 379	
Díkůvzdání 62, 125, 157, 220, 254, 350, 382	

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník XLVI.

Vychází počátkem každého měsíce.

LEDEN 1912.

„Směřuj toliko k jedinému cíli. Podaří-li se ti k němu dospětí, vyplníš jsi poslání své; vše jest účinně, vše jest získáno, vše je zachráněno pro tebe. Cílem tvým jest Bůh sám!“

Vánoční.

Jasně vzplála hvězda nebes
v hodinu dnes půlnoční,
sláva Bohu na nebesích,
po celém již světě zní.

Zvony zvoní slavný chorál,
v kostele žalm zpívá kněz,
že se Kristus Pán narodil,
věrný křesťane dnes věz.

V Betlémě se prostém zrodil,
v klíně svojí Matičky,
za postýlku Jemu slouží,
z dřeva prosté jesličky.

Pastuškové pospízhají
poklonit se Ježíšku,
různé dárky přinášejí,
též mléko na kašičku.

Nuže, vzhůru ku Betlému
spějme i my, křesťané,
srdce čisté Kristu nesme,
duše v ráj se dostane!

A. M. Kadlěčková.

K Novému Roku.

Hoj, ty starý brachu,
kam máš taký spěch?
Proč máš tolik strachu
a proč tajíš dech?

Vždyť tu ještě chvíli
s námi zůstaň stát,
k dvanácti již pílí
rafie — jdi spát!

Rychle, Nový Roku,
vezmi žezlo své
a nes v každém kroku
štěstí hřejivé.

Nes je v chudé chatky,
nes je v celý svět,
tak jak náruč matky
chcem je stále mít.

Zdraví, štěstí, pokoj
na zem lidem syp,
žádného se neboj
a splň každý slib.

Nuže, Nový Roku,
pospěš za starým
a při prvním kroku
žehnej chudobným.

A. M. Kadlěčková.

K Novému roku.

Církev svatá učinila první den roku občanského zasvěceným svátkem, všechny dny pak téhodne nazývá feriemi čili svátky, chtějíc nás takto vybídnouti, bychom neustále, ve svátky i všední dny, uctívali Boha, pamětlivi dobrodiní nám prokázaných.

Jestliž pro duchovní život velmi důležité, jakým způsobem oslavíme svátky a času, Bohem nám dopřávaného, používáme. Konajíce dle úmyslu církve svaté svátky, velebíme Boha, uctíváme svaté, dáváme dobrý příklad svým bližním a prospíváme nejvíce své nesmrtelné duši.

Běda národu, který zapomenu na úctu Bohu povinnou, který ve zpupnosti své znešvécuje dny posvátné Hospodinovi! Osud jeho jest vyznačen ve zkáze nevěrného Jerusalema, nad nímž plačící prorok Jeremiáš pronáší významná slova: „Vidi jej nepřátelé, a posmívají se sobotám jeho (Pláč 1, 7) proto totiž, poněvadž dnů těchto Bohu zasvěcených národ vyvolený již ani nezná, ani neslaví. Odtud také jeho zkáza!

Zkáza města Jerusalema budiž nám odstrašujícím příkladem! Proto ctěme Boha, oslavujeme veliké skutky jeho světme jeho svátky, služme mu celým srdcem!

Bezduchá, mechanická, pouze zevnější služba Bohu se nelíbí; máme ctíti Boha z celého srdce svého, ze vši myslí a vši síly své. „Dej mi, synu můj, srdce své,“ volá k nám Duch sv. ústy mudrce starozákonního (Přísloví 13, 36), budme poslušní hlasu tohoto, obzvlášť nyní na počátku nového roku.

Kdybychom Bohu dali všechno, co máme, ale ne srdce, nelíbila by se Jemu obět naše; proto nařká Bůh ústy proroka,

a také jednorozený Syn jeho stěžuje si do nevďěčného lidu: „Lid tento ctí mne ústy, ale srdce jejich daleko jest ode mne.“ (Mat. 15, 8, srovnej Isaiáš 29, 13.)

Kéž dobré srdce Ježíšovo nemusí nad námi podobně hořekovati v novém tomto roce; že Ho sice ctíte ústy, ale srdce vaše daleko jest od nejčistšího srdce Jeho, plno kalu hříchů, zlých žádostí, slepých vášní, trestuhodné lenosti, plno hněvu a zlosti! Kterak rmouti se proto předobré Srdce, které jest milovnickem srdcí čistých, hříchem neporušených!

Ve Starém zákoně přísně bylo naporučeno, že jen výborné, neporušené oběti dovoleno Bohu přinášeti; proto shlédl Bůh se zalíbením na obět Abelovu, žertva Kainova však byla ohavností Jeho svatým očím.

Kterak osměluje se bídny člověk předstoupiti před Stvořitele svého se srdcem poskvrněným! Volejme proto s korunovaným pěvcem starozákonním (Žalm 50, 9): „Pokrop mne yzopem, Pane, a očistěn budu; obmyj mne a nad sním zbilen budu.“

Nespoléhejme přes příliš na slabé své síly; kolik jich už bídne padlo, kteří mnoho o sobě se domýšleli, od sv. Davida, moudrého Šalamouna, silného Samsona až do prvního apoštola Šimona Petra!

Ze srdce poníženého, znajícího vlastní křehkost svou, kéž každý den z rána úpěnlivá prosba line k nebesům: „Ó Ježíši, tichý a pokorný srdcem, proměň srdce mé dle Srdce svého!“ „Ó nejsladší Srdce Ježíšovo, učiň, ať Tě miluji vždy víc a více!“

Při všech pracích, modlitbách, útrpeních, slovech, skutečích, myšlenkách svých sjednocujme se s božským Srdcem Ježíšovým,

obraz jeho plamenného Srdce, trnovou korunou ovinutého a křížem označeného, kěz po celý den nevymizí z myslí naší.

Svátky a neděle budtež plodonosnými oásami na cestě pouští tohoto života. Právě-li mudrlec starozákonní, že „pozemské obývání sklíčuje mysl výše táhnoucí,“ že práce, starosti, soužení tohoto světa jsou mnohým velikou překážkou ve službě Boží, radujme se v neděle a dny sváteční, kdy prosti těchto ponižujících pout můžeme úplné službě Boží se věnovati a zbožnou prosbu: „srdce své dle Srdce Ježíšova zřizovati“ ve skutek uváděti.

Má-li srdce naše po všechen čas pláti láskou k božskému Srdci, kěz vzplane plamenem až do nebe sálajícím ve dnech po-

svátných. Jako ve Starém zákoně oheň ztravoval oběti Bohu přinešené, tak zmizí na výhni plamenné lásky ze srdce našeho všechny pozemské nedostatky, vše, co z pozemských myšlenek, světské lásky, klamně sebelásky zbývá, ztráví mohutný plamen lásky božské, rozničený milostí ve vnitru našem.

Jestliže tímto způsobem zařídíme život svůj v novém roce, budeme-li sloužiti Bohu z celého srdce svého, věnujeme-li neděle a svátky jeho službě a spáse duší svých, pak nebude nám na konci jeho s Jeremiášem truchliti nad zříceninami duchovního Jerusalema našeho, nýbrž nový rok bude nám novým stupněm vedoucím do království nebeského, do království to božského Srdce Ježíšova.

Dr. Rudolf Zhádněl.

Co cíl je náš?

„Já jsem cesta, pravda a život.“
(Jan 14. 6).

S pomocí Boží a z lásky jeho dočkali jsme se zase nového roku. Ještě není ukončena dráha života našeho na této zemi, vůle Boží jest, bychom k cíli šťastně dospěli. Snad jest tento rok pro mnohé z nás poslední — kdož to ví? — a proto dobře jest hned na začátku jeho si živě představit, kam putujeme a jak tam putovati máme; dle toho pak zajistě každý, kdo sebe miluje a o svou budoucnost se starati chce, život svůj i zařadí.

Když byl dobrotivý Stvořitel — Bůh — první lidi stvořil a do ráje postavil, tu dal jim oba stromy — strom »poznání,« t. j. strom pravdy, a strom »života.« Vypravuje nám o tom zajisté zjevení Boží takto: »Štípl pak byl Hospodin Bůh ráj rozkoše od počátku, v němž postavil člověka, ježž byl učinil; a vyvedl Hospodin Bůh ze země všeliké dřevo k pohledění pěkné a k jidlu chutné; dřevo pak života uprostřed ráje i dřevo, vědění dobrého a zlého. (1. Mojž. 2, 8—9.) Dokud ostříhali první rodičové přikázání Bohem jim dané, aby se stromu

vědění dobrého i zlého nejedli, a tak v dobré poslušnosti k vůli Boží setrvali, dotud směli jísti se stromu života. Avšak oni povrhli pravdou Boží, byli neposlušnými a vyhnáni jsou z ráje, vypuzeni jak od stromu poznání dobrého i zlého — stromu pravdy — tak i od stromu života. Od té doby jest úkolem lidstva i člověka jednotlivého hledati pravdu a skrze ni najíti život. Tak to praví sv. Augustin řka: cílem naší pouti pozemské jest pravda a život. A kde a u koho najdeme pravdu pouhou? pravdu Boží a život pravý — neustálý? Jeden jest ze všech, kdož na světě žili, žijí a žiti budou, který o sobě říci mohl: já jsem cesta, pravda a život, t. j. já jsem cesta ku pravdě a skrze pravdu k životu — a tento jeden jest Ježíš Kristus, Spasitel náš. Nepoznáme pravdy pouhé jedině skrze Krista, a nedojdeme života pravého, jedině skrze Krista. Proto abychom poznali pravdu, musíme poznati Krista, Spasitele našeho, jeho učení, jeho přikázání, jeho vůli, abychom došli skrze něho života, musíme jej milovati a se s ním spojovati, jak

to pravá láska činí. Abychom pak došli k němu, jenž pravda a život jest, musíme jej následovati, neboť on cesta jest a cestou k sobě nás vede. Proto dí svatý Augustin »K Němu putujeme skrze Něho.«

Životní naše pout na zemi není nepodobna pouti Israelitů na poušti, když je byl Mojžíš z poroby egyptské vyvedl. Tak jako oni putovali z otroctví, utrpení a bíd egyptské k zemi zaslíbené, kde na ně čekal pokoj, hojnost a radost, tak i my lidé putujeme zde světem hříchu a nástrah, pronásledováni našim úhlavním nepřítelem ďáblem — k zaslíbené zemi nebeské, do pravé to naší vlasti, kterou Bůh od počátku připravil nám. —

Israelité putovali pouští 40 let; co tu vše zakusili, kolikéré nebezpečí jim hrozilo, kolik tu bojů bylo, kolik strastí, utrpení, bíd — hle, zdaž to vše není obrazem toho, co se v životě lidském na světě přihází. A hle, národ ten přede všechno přemohl, a to silnou vůlí, vytrvalostí, která živena byla touhou velikou po nové vlasti, po zemi zaslíbené. Ano, pevnou vůlí dokáže se mnoho — touto pevnou vůlí dojiti cíle svého musíme i my v tomto životě, a živiti a posilovati ji touhou a láskou k nebi, budoucímu to našemu bydlišti. Touha po nebi musí naše kroky siliti, je urychlit, musí v nás mladický oheň zachovati, sice nepřijdeme v před.

Ovšem vzpomínáme-li si na nebe, tu zaraduje se srdce naše a také ozve se v nás touha po něm, ale jak zřídka. To krásné nebe bývá nám tak cizí, nebo o něm rozjímáme — a následek toho bývá, že svět se svými pochybnými radostmi nás více zajímá, že slabě lázaní jeho vzdorujeme, že netečně k jeho zástrahám přihlížíme a tak často od zlého přemožení býváme. Jako mnozí z Israelitů na obtížné cestě pouští toužili zpět po hrncích masa v Egyptě a raději za to by otroctví snášeli nežli kráčet cestou obtížnou k zemi zaslíbené, tak i mnozí lidé umdlévají a ochabují v dobrém a přidávají se k těm, o nichž praví písmo sv.: »pojďtež tedy a požívejme dobrých věcí, které tu jsou a užívejme tvorstva jako v mladosti rychle. Ověňme se růžemi, nežli uvadnou atd.« (Moudr. 2. 6.) Tak mluví bezbožní domnívající

se, že není jiného života, nežli tento na zemi. I nám jest mnohdy ten druhý život — život v nebi — tak cizí, tak málo se oň staráme, tak málo po něm toužíme, a přece jest on cílem pouti naší.

A kterak vzpružíme tuto touhu po nebi v sobě? Udělejme to jako Mojžíš. Aby v lidu oživil touhu po zaslíbené zemi, poslal tam několik vyzvědačů, aby ji shlédli a přinesli z ní také ovoce na důkaz plodnosti a úrodnosti její. Poručil vyzvědačům takto: »vstupte po straně polední, a když vystoupíte na hory, shlédněte zemi — jaká jest; i lid, kterýž bydlí v ní, silný-li jest či li mdlý, málo-li jich či mnoho, země tichá, dobrá-li či zlá; města jaká, hrazená-li či li beze zdi. Země mastná-li či neúrodná, lesnatá či beze stromů. Posilíte se a přinesete nám z ovoce té země.« (4 Mojš. 13.)

Abychom i my zatoužili po oběti nebeské, poslechněme, co nám praví oni dva vyzvědači svatí, které Bůh do nebe připustil, sv. apoštolové Pavel a Jan. Pavel, jenž až do 3. nebe byl vytržen, jak sám praví o sobě (2. Kor. 12. 2), popisuje krásu nebe slovy těmito: »Ani oko nevidělo, ani ucho neslyšelo, ani na srdce lidské nevstoupilo, co Bůh připravil těm, kteří ho milují.« (1. Kor. 2. 9.) Sv. Pavel mohl jen na okamžik pohlédnouti do nebe, jen jednu krůpěť radosti nebeských zakusí, a hle není jiných slov o nebi nežli tato, jimiž říká: »vše, co člověk nejkrásnějšího viděti, co nejlíbeznějšího slyšeti, co nejradostnějšího mysliti si může, to vše ještě není ničím oproti kráse, líbeznosti a radosti v nebesích. Sv. Jan však vypravuje nám o nebi více nežli sv. Pavel. On nebyl jako Pavel do nebe vtržen, nýbrž nebe se takřka snížilo k němu a Pán Bůh ukázal mu blaženost nebeskou v podobě obrazů pozemských.

A tu nám sv. Jan vypočítává nebe jakožto říši světa či li pravdy, a jakožto říši radosti či li života — a dle toho sv. Augustin praví: »K životu putujeme a ku pravdě, říši světa,« t. j. pravdu zřel sv. Jan v obrazu města zářícího, jehož zdi samé světlo a lesk byly, jehož ulice ze zlata a křišťálu, jehož brány z drahých kamenů zhotoveny byly. Nebylo tam třeba slunce ani měsíce, neboť Beránek byl tam světlem,

t. j. Boží velebnost. A byli tam obyvatelé ze všech zemí, národů a pranárodů, a tolik jich je, že je ani spočítati nemohl. A všichni tito zářili jako hvězdy a oslavená těla jejich byla samé světlo, které vyzařovalo v krásných barvách jako nejdražší vzácné kameny. To jest říše světla, říše pravdy Boží, poznání to, cíl naší pouti pozemské.

A blaženost nebeskou ukázal Pán sv. Janovi v obraze zahrady plné radosti a plesu, ovlažované proudem vyvirajícím z hlubin božského života, a od trůnu Božího samého; proto také v zahradě té dozrávají nejkrásnější plody věčného života, kterými se svatí a světice Boží živi. Svatí tedy mají účast na životě Božím a tento život jest neustále stejný, nestárne, nemizí, jest věčný v poznání a lásce Boží. V tom záleží ta blaženost svatých po celou věčnost. K životu tomu spěcháme — život tento jest cílem našim.

Však — kterak tam dojdeme? Kde cesta, kde vzor, kde vůdce, kde těšitel, kde pomocník náš? Sami o sobě jsme slabí, nedostateční k tak vznešenému úkolu. Ježíš Kristus spěchá nám na pomoc — já jsem cesta, pravda a život, praví, aby nás posilnil, potěšil, povzbudil a nám pomohl. Jaké to zázračné tajemství. Ty, o Pane, jsi naším vůdcem a cestou, jsi naším učitelem a pravdou, jsi naším lékařem a životem. Proto jsi také, náš Spasiteli, volal: »Kdo chce za mnou přijíti, zapře sebe sám, vezmi kříž svůj na sebe denně a následuj mne!« Za Tebou, božský vůdce náš, chceme i v tomto roce kráčet, Tvou svatou vůli čím dále tím jasněji poznávati, k Tobě vždy upřímnější láskou lnouti a tak jistě a bezpečně k cíli svému, věčné blaženosti, u Tebe a s Tebou se přibližovati.

Tot náš úmysl, toť slib, který Ti dnes na prahu roku skládáme, dobře věduce, že jen tak spokojenosti a vnitřního blaha zde na zemi dosáhneme, což zajisté i našim přáním jest.

Avšak, ač dobrý jest náš úmysl, vime všichni, že slabí jsme a křehcí, a že to světské a pozemské předce jen také hluboce tkví v srdci našem a překáží nám v provedení úmyslu našeho. Cesta, po níž kráčet máme, plná jest kamení, trní, bodláčí, neschůdná, srážná, na níž se všech stran číhají na nás zákeřní nepřátelé, aby nás s ní svedli, zdrželi, a nám ji znechutili. Jak často umdléváme, jak často ztrácíme mysl, jak často klesáme. Vždyť i sv. apoštol Pavel si nařká a volá: »Kdo vysvobodí mne z tohoto vězení těla mého?« Avšak tu zase jsi Ty u nás, Spasiteli náš, spěcháš nám na pomoc, milostí svou pozvídáš kleslé, silíš slabé, povzbuzuješ malomyslné, chráníš v nebezpečí a ukazuješ na odměnu řka: nebojte se maličké stádečko moje, neboť se zalíbilo Otci dáti vám království.« Na Tebe jediné spoléháme, v Tebe doufáme, k Tobě se utíkáme i v tomto roce, chraň nás, vždyť jsme Tvůj majetek, učíš nás, vždyť jsme Tvoji učedníci, pomahej nám, vždyť Tvoje jsme děti, abychom hodný kus cesty v tomto roce urazili k cíli svému. Vše, cokoli na nás sešleš, ať dobré či zlé, rádi přijímáme z ruky Tvé věduce, že vše jen k našemu dobru sesíláš; za dobré vřelé díky Tobě vzdávati chceme, nepřijemného užití chceme ku pokání a dostiučinění za provinění naše. Jen ty, o Spasiteli, zůstaň s námi s láskou svou a nílostí po celý čas a pak dojdeme i v tomto roce onoho štěstí, kterého sobě i všem milým čtenářům Šk. B. S. P. ze srdce přejeme.

Boh. Hendl.

Štědrý večer.

Hoj, ty štědrý večere,
ty radostný svátku,
již zas spěcháš po roce
v naši českou chatku.

Na tebe se duše má
tolik natěšila,
a o tvoji nadílce
častokrátě snila.

Viděla jsem v mysli své
naše české lány,
kterak štědrou rukou tvou
byly požehnány.

Vplítala jsem do srdce
lásku k rodné zemi,
která nad vše jiné tu
nejdražší vždy je mi.

Proto štědrý večere
vítej v naší chatce,
duše moje šťastna je,
a v srdci mi sladce!

A. M. Kadlědková.

Vzpomínka na pout do Palestýny.

Nemohu zapomenout na naši návštěvu ve chrámě Božího hrobu. Bylo to dne 20. srpna 1910, kdy naše skupina se vypravila na tuto vzácnou návštěvu. Přisedše do chrámu Božího hrobu, vykonali jsme ihned pobožnost u kaple Božího hrobu a pak nám vykládal milý náš průvodce P. Gothard, františkán, všechny památnosti tohoto nad jiné zajímavého chrámu, který sice jest sešlý, ale přece velice ctihodný, jako dědeček chatrný sice zevnějškem, ale vnitř veliké ceny. Jsou tam přece nej-památnější místa z celého světa: hora Kalvarie a Boží hrob! Tato dvě místa vábí k sobě lid křesťanský z celého světa. Když jsme všechny památnosti shlédli i oltáře, pravil nám průvodce náš, že bude

nyní průvod se světlý, jak otcové františkán jej každého dne k večeru konají ve chrámě Božího hrobu a že můžeme se súčastniti jejich průvodu. Šli jsme tedy k sakristii a tam nás podělili svíčkami k tonu průvodu. Svíček jest potřeba, protože ve chrámě jest přítomí a nelze na mnohých místech ani čísti a potom světla ta zvyšují slavnost, zejména při větším průvodu, jako byl náš. Bylo nás i s františkány asi 150 osob, kněží, laici a ženy. Průvod začal v kapli latiníků. Tam před oltářem nejsv. Svátosti začala pobožnost zpěvem latinským: „O svaté hodování“ a veršíkem: „Chléb s nebe udělil jsi jim, všelikou líbeznost v sobě mající“ a modlitbou o nejsv. Svátosti. V téže kapli po pravé straně oltáře tohoto

hned vedle je oltář bičování Krista, protože tam jest uschován kus kamenného sloupu, při němž byl Pán Ježíš bičován. Při tom oltáři se zpívá: „Prapor Krista krále plaje.“ Modlitba: „Ukřižovali. Byl jsem bičován po celý den a trest můj byl za jitra. Shlédni, prosíme Tě, o Pane, na církev svou, již jsi drahocennou krví svou vykoupil, aby vždy obohacena dosáhla odměn věčných, jenž jsi živ a kraluješ na věky věkův.“ Amen.

Za zpěvu „Již kříž pro člověka“ ubírá se průvod k žaláři Kristovu, kde podle ústního podání Spasitel po nějakou dobu byl uvězněn. Pak je kratičký zpěv a modlitba: „Já jsem tebe vyvedl ze zajetí egyptského, kdežto Farao utonul v moři Rudém. Ty, o Pane, roztrhl's okovy mé, Tobě přinesu obět chvály. Zbav nás, prosíme Tě o Pane, pout hříchu, abychom vysvobození jsouce ze zajetí těla, spatřiti mohli světlo slávy. Skrze Krista Pána našeho. Amen.“

Pak se jde dále za zpěvu: „Ejhle, nyní Josef tajemný“ k místu, kde byla rozdělena roucha Ježíšova, kde o oděv jeho metali los. Tam je zase kratičký zpěv a modlitba: „Když byli vojáci Ježíše ukřižovali, vzali roucha jeho, rozdělili je zde na čtyry díly. pro každého díl jeden a sukni. Rozdělili zde roucha má a o oděv metali los. O Bože, jenž jsi skrze jednoho Syna padlému světu prostředku spásy poskytnouti ráčil, dej, abychom zbaveni jsouce všech nepravostí a ozdobeni všemi ctnostmi, v bílém rouše stanuli před soudnou stolicí velebnosti Tvé. Amen.“

Pak jsme šli průvodem dále po kamenných schodech dolů ke kapli sv. Heleny, pak opět po několika kamenných stupních k místu, kde byl nalezen svatý kříž. Jest to takové vlhké sklepení a tmavé načisto, jen v kapli sv. Heleny osvětluje trochu olejová lampa. Po cestě jsme zpívali hymnus: „Kříž věrný mezi všemi“ a na místě samém byl kratičký zpěv s modlitbou: „O svatý kříži, kterýžto jediný byl jsi hoden nésti Pána a Krále nebes. Alleluja! Znamení svatého kříže objeví se na obloze, až přijde Pán k soudu. O Bože, jenž jsi zde div svého utrpení a nalezení slavného kříže vykoupení způsobil, dej, abychom za cenu tohoto převátého dřeva milostí života věčného dosáhli.“ Amen.

Nyní jsme se vrátili ku kapli sv. Heleny za zpěvu hymny: „Statečně silou mužnou chvalme všichni Helenu.“ Uproštěd kaple jsme poklekli. Mezitím kněz, jenž řídí pobožnost, přistoupí k hlavnímu oltáři, poblíže místa, kde čekala sv. Helena v době, kdy se dole pátralo po sv. kříži. Tato kaple náleží Arménům. Na to se zpívá kratičký zpěv a modlitba: „Helena, matka Konstantinova, přišla do Jerusalema, aby nalezla kříž Pána našeho. Alleluja! Oroduj za nás sv. Heleno! Abychom hodní učinění byli zaslíbení Kristových. Vyslyš milosrdně prosby služebníků svých, o Pane, abychom my, kteří se z horlivého pátrání sv. Heleny radujeme, která zde ku své největší radosti tak toužebně hledaný kříž nalezla, její přimluvou a pro zásluhy její u věčné slávy se radovati mohli. Amen.“

Pak jsme se průvodem ubírali opět nahoru po schodech z kaple sv. Heleny ke sloupu korunování a posmívání, a zpívali jsme hymnus: „Shromáždění zbožných vyjdiž.“ Následoval kratičký zpěv s modlitbou: „Já jsem dal tobě žezlo královské a tys na hlavu mou korunu trnovou vstavil.“ Spletše korunu z trní, vstavili ji na hlavu jeho, O Bože, jenž jsi ponížením Syna svého padlý svět opět pozdvihnul, uděl milostivé, abychom, pohrdajíce korunou pýchy, nevađnoucí koruny slávy dosáhli. Pro téhož Krista Pána našeho. Amen.

Prošli jsme delší loď a vystoupivše z ní zase do chrámu vstupovali jsme vzhůru po schodech na horu Kalvarii a přišli jsme k místu „Ukřižování“, nazvanému tak proto, že tam Pán a Spasitel náš přibit byl na kříž. Při průvodu zpívali jsme hymnus: „Prapory Krále berou se v před.“ Na místě samém, „Ukřižování Páně“, byl kratičký zpěv a modlitba: „I vzali Ježíše a vedli jej ven, on pak nesl kříž svůj a přišel k místu zvanému Kalvarie, židovsky Golgota, kde jej ukřižovali.“ Zde probodli ruce mé a nohy mé a sčetli všechny kosti mé.“ O Pane Ježíši Kriste, Synu Boha živého, jenž jsi ku spáse světa o šesté hodině na potupném dřevě kříže, zde na této hoře Kalvarii byl vztýčen a pro vykoupení pokolení lidského krví svou jsi vyli, prosíme Tebe nejpokorněji, uděl nám, abychom po smrti své radostně vešli branou rajskou, jenž jsi živ a kraluješ na věky. Amen.

Několik kroků odtud na levo jest místo, kde byl kříž vztyčen, kde Ježíš Kristus přinesl za nás krvavou oběť Otci svému nebeskému. Cestou na toto místo se zpívá hymnus: „Tricátým když rokem

vali jsme krátký zpěv a kněz pak říkal modlitbu: „Bylo pak to okolo hodiny šesté a stala se se tma po vší zemi až do hodiny deváté. A zatmělo se slunce a opona chrámová roztrhla se na dvě! A zvolav Ježíš

Chrám Božího Hrobu.

svatý doplnil svůj v těle věk, dobrovolně, láskou jatý, Vykupitel lidstvu vděk povýšen jest na kříž katy v oběť Boží Beránek. Napájen jsa žlučí hyne, hřeb, trn, hrot v spleť vniká cév!“ Pak klečíc zpí-

hlasem velikým, řekl: Otče, v ruce Tvé poručím ducha svého. A to pověděv, vypustil duši.“ — Klaníme se Tobě, o Pane Ježíši Kriste, a díky vzdáváme Tobě, že jsi svatým křížem svým svět vykoupil.“

Modlitba se říká potichu: „Pohled, prosíme tě, o Pane, na služebníky své, pro které Pán náš Ježíš Kristus neodpíral vydání se v ruce žoldnéřů a zde muka kříže vytrpěl, jenž s Tebou živ jest a kraluje na věky věkův. Amen.“

Odtud s hory Kalvarie sestupovali jsme dolů po schodech a ubírali jsme se k oltáři Pomazání Páně pod horou Kalvarií, blízko portálu, za zpěvu: „Chval jazyku důstojného.“ Pod oltářem tím jest kámen, kde bylo mrtvé tělo Krista Pána, když bylo snato s kříže, položeno a plátnem ovinuto. Místo to je na polovici cesty mezi horou Kalvarií a Božím hrobem, a jest osvětleno zlatými a stříbrnými lampami. Tam přišedše poklekli jsme a zpíván krátký zpěv a po něm následovala modlitba: „Josef a Nikodem vzali tělo Ježíšovo a obvinuli je zde prostěradly s vonnými věcmi, jakž obyčej jest židům zachovávat. Jméno Tvé jest jako olej vylitý. O Pane Ježíši, jenž jsi se ve svém svatém těle k účtě věřících snížil a dovolil, abys cele od nich byl pomazán a Tebe uctívali jako pravého Boha, krále a kněze, uděl nám, abychom pomazáním Tvé milostí každé náklady hříchu zůstali ušetřeni; jenž jsi živ a kraluješ na věky věkův. Amen.“

Odtud ubírali jsme se průvodem za radostného hymnu: „Zora vůkol šarlat stele, chválami vzdech splývá cele“ ku slavnému Božímu hrobu, kde bylo mrtvé tělo Ježíšovo položeno a z něhož Spasitel o velikonocích povstal jako vítěz nad smrtí a nad peklem. Přišedše před kapli andělskou poklekli jsme a zpíván krátký zpěv s modlitbou: „Anděl pravil tu ženám: Nebojte se! Ježíše hledáte Nazaretského, Ukřižovaného? Vstalt jest, není ho tuto; aj místo, kdež jej byli položili! Kristus Pán vstal z hrobu! Alleluja! Jenž pro* nás na kříži pněl! Alleluja! O Bože, jenž jsi slavným zmrtvýchvstáním

Syna svého zde prostředek ku spáse světa poskytl a vítězstvím nad smrtí nám cestu k životu věčnému otevřel, podporuj pomocí svou naše zbožné žádosti, které jsi v srdcích našich roznítil. Pro téhož Krista Pána našeho. Amen.“

Od Božího hrobu jsme šli průvodem dále k místu, kde se Pán Ježíš zjevil Marii Magdaleně v podobě zabradníka. Na cestě zpívá se hymnus: „Kristus vítězoslavný.“ Přišedše na místo poklekli jsme a následoval krátký zpěv s modlitbou: „Vstav pak Ježíš z mrtvých ráno, první den po sobotě, ukázal se nejprve Marii Magdaleně, z nížto byl vyhnal sedm zlých duchů. Maria, nedotýkej se mne, nebo jsem ještě nevstoupil k Otci svému.“ — Prosíme Tě, o Pane Bože, aby nám bylo zpomoženo na přmluvu sv. Marii Magdaleny, na jejíž prosbu jsi netoliko jejího bratra Lazara, kterýž byl čtyři dny mrtev, vzkřísil, nýbrž i jí jsi se po svém zmrtvýchvstání živ ukázal; jenž jsi živ a kraluješ na věky věkův. Amen.“

Ku konci vrací se průvod zase do kaple latiníků před oltář nejsv. Svátosti. V kapli té je místo, kde dle ústního podání zjevil se Pán Ježíš své nejsv. Matce Marii. Po cestě a po schodech do kaple vedoucích zpívali jsme hymnus: „Ježíše Krista ukřižovaného.“ V této kapli pobožnost průvodu se skončila a svíčky naše právě dohořívaly. Tak jsme byli rádi, že jsme mohli súčastnit se tohoto průvodu ve chrámě Božího hrobu. Jest to pobožnost velice dojemná; vědomí to, že se nacházíme na těch místech, kde se to neb ono z umučení Páně stalo a proto při slovíčku zde kloní se všichni a líbají půdu utrpěním Pána Ježíše posvěcenou. Dojem je veliký! Srdce naplňuje se láskou a vděčností k Ježíši Kristu, Spasiteli světa, jemuž budíž čest a chvála.

Účastník tohoto průvodu.

Ježíškovi.

Spěcháme k Tobě
nebeské robě,
dary Ti s plesem
Ježíšku nesem.

Peřinka Tobě
v mrazivé době
ohřeje tělo,
hlavinku, čelo.

Ptáček Ti zpívá,
mile se dívá
očkem jasným,
milým a krásným.

Líbá Tvé čítko,
by teplo bylo,
Matička Tvoje,
nebeské robě.

A my též jdeme,
Té milujeme,
Tebe, náš Kriste,
spasení jisté!

A. M. Kadlědková.

Kristus vítězí!

Vždycky se mi líbila slova: Krev mučedníků, sémě křesťanů. Bylo v nich pro mne něco hřejivého, velikého. Byla v nich uložena celá apologie křesťanství pro mé mládí. Kdo dovede umíratí za své přesvědčení, ten ví se vši určitostí, že umírá za pravdu. Ono náboženství, které se vykáže řadou dobrovolných mučedníků, vykáže se staletími svého trvání.

A nyní ve svých letech kněžství jsou pro mne slova ona novou útěchou. Jejich stará forma — přiznám se — dodává nové síly ve práci mnohdy tak bořké a výsledky tak skoupé. Rád listuji ve zprávách missionářů. Přinášejí mi doklady uskutečnění heroismu jako do-

klady, že staletí nevysuší krev prolitou pro Boha a jeho právo. Ještě dnes platí: Sanquis martyrum, semen christianorum.

Žádná obět pro Boha přinešená nezůstane bez výsledků, třeba by tyto klidili staletí po nás.

Tyto myšlenky mne provázely při čtení zpráv missionářů v Mongolsku. Snad nemáte mnoho času, snad ani mnoho chuti o missijích čísti . . . dnes, kdy třeba využití každé chvíle ku práci bližší, »na národa roli dědičné.« Nenuťm vás. Vím však dobře, že na národa roli dědičné nám scházejí ideální rozsěvači. Dobří táhnou se malomyslně zpět, špatní lehce a vzpurně připravují pouta. Nám scházejí ve veřejnosti charaktery. Nám

scházejí muži, kteří před Bohem dovedou klečat, ale před lidmi se nedovedou z vlastního užitku plazit bezmocně, nýbrž z přímá stát a přímo pravdu říci.

Ideální nadšení musíme zas buditi. Dobro následovati, kde je nalezneme. Proto jsem tyto řádky psal, proto tobě je psal. Jsou z daleka, vyprávějí o daleku, ale vyprávějí dobro. Vyprávějí, že na hrobech mučedníků pravdy kvete život a obrození lidstva.

V zemi Čechů tekla také krev mučedníků, v zemi Čechů vzejde život obrození. To byla útěcha, kterou jsem ze čteného čerpal. Jako nás utvrdí v přesvědčení o tom život na hrobech mučedníků mongolských, musí nás k uskutečnění, pokud v našich silách, vésti vzor mongolských katolíků.

Apoštolský vikariát středního Mongolska čítá 28.000 katolíků. Ještě v roce 1900 tekla zde krev mučedníků. Bylo v ten rok zavražděno 5 evropských kněží a 1700 křesťanů. Zdálo se tehdy, že s mučedníky pochována církev.

A dnes pracuje 65 misijnářů nových a nové zástupy věřících plní 130 kostelů. »A brány pekelné ji nepřemohou.«

Provedu vás nyní osadou Si-wan-tzeu. Čítá 2400 duší.

Denně vyzvání z farní věže zvon a zve k oběti nejsvětější. Při mši sv. denně průměrně přistupuje 150 katolíků ke stolu Páně. Počet sv. přijímání od 1. července 1909 do 1. července 1910 převyšuje o 65.000. Jak daleko jsme my za Mongolskem! Kolik máme »jednoráčků,« a kolik jich, co se eucharistickému Bohu vyhýbají.

Misijnář, jehož zprávu podávám, naznačil stoupání sv. přijímání ve své farnosti v posledních letech takto:

V letech 1898—1899 bylo 5.000, 1908—1909 48 000, 1909—1910 65.418 komunikantů.

Christus regnat! Jedni se mu ve zlovolné pýše vyhýbají, tisícové s pokorou o láskou jeho sladké jho přijímají.

Fara mongolská má také své spolky a sice takové, o nichž mnozí naši katolíci nemají ani tušení, že existují. Mariánská kongregace mužů čítá 292 členů, kongregace jinochů pod 16 lety věku 70 členů. Kongregace žen 500 členů,

děvčat pod 16 lety 103 členky. Týdně se scházejí mongolští sodálové ke svým schůzím; v neděli mužové, v pátek ženy a panny.

Jak působí mohutným dojmem vědomí, že na pustách asijských ozývá se v tolika shromážděních a z tolika věřících srdcí onen veliký pozdrav století: »Pochválen buď Ježíš Kristus,« pozdrav, který si osvojil každý národ, pozdrav, který stejně dovede vyjádřiti snívá řeč Španěla, jako článkovitá řeč Mongola. Nepůsobí to na vás dojmem síly a všeobecnosti katolicismu, když v řeči mongolské slyšíte: »Tsan-meí Jesou Ki-li-sseu-touo,« jako od let slyšíme ve své sladké mateřtině: »Pochválen buď Ježíš Kristus?« Laudate dominum omnes gentes! Všichni národové, všichni jazykové. Není to vznešené, když v zapomenutých krajích zní Ja-amen — — Na věky? Není Kristus králem, když celý svět mluví o jeho slávě a když každá řeč množí jeho čest? Třetí řád svatého Františka čítá ve farnosti 120 mužů a 240 žen; každé pohlaví má své moudře zavedené oddělení. Měsíčně se shromažďují obdivovatelé a následovníci asijského apoštola chudoby ve středu Mongolska, aby se učili na jeho velikém vzoru snášeti nejkrajnější chudobu svou. Ejhle, sociální řešení otázky, která je plna hořkosti a spletnosti!

Napomenutí Spasitele: »Modlete se bez přestání.« nezapomenuto v Mongolsku. I tam jsou si křesťané vědomi toho, že marně stavi ten, který bez Hospodina staví.

Apoštolát modlitby, který u nás ještě neslavil všude svůj vjezd do farnosti, který u nás ještě neschválil všechna srdce u vědomí slabosti a nedostatečnosti člověka, ten našel přijetí a porozumění na stepích divého a kdys nebezpečného Mongolska. Čítá ve jmenované farnosti 1365 členů. Tolik tedy úst denně se otevírá ku chvále toho velikého Srdce Boha, tolik úst tedy denně usmířuje rozhněvané Srdce Ježíšovo.

Počet sv. přijímání na první pátek v měsíci ke cti nejsv. Srdce Ježíšova obnášel v roce 1909—1910 9300.

Ani na nejchudší v osadě není zapomenuto. Pro ně založena konference sv. Vincence. »Škola života« — tak

nazval svého času zcela správně jeden missionář konference ty. Ony učí znáti skrytou a hanbíci se bídu. Ony pomáhají těm, kteří jsou pomoci nejvíce potřební.

O konferenci ve své farnosti píše náš missionář: »Mám ve spolku Vincenciánů teprve deset členů činných. Dostačí prozatím. Pomocí tohoto díla učí se moji křesťané charitativnímu křesťanství, a pomáhají svým nuzným spolubratřím různými skutky křesťanského milosrdenství.

Nezdá se skorem, abychom záviděli, že mongolští křesťané mají již školu sociálního uplatňování se ve službách trpících spolulidí?

Sociální práce bez hřejivé lásky je mluvou drsného zákona, práce sociální ozářená světlem evangelia a rozehrává Sluncem spravedlnosti je mluvou srdce a vítězstvím nad srdcem.

Spolek sv. Františka Xaverského má 34 členů. Jsou to apoštolové ve službách apoštolského missionáře. Podporují ho svými modlitbami a svými pracemi na záchranu pohanských spolkmenovců. Mnozí ze schopných členů spolku přejímají úřad katechety nebo kazatele.

Krásný kostel jest radostí osady, je chloubou missionáře, je živým svědkem víry osadníků. To vědí dobře mongolští křesťané a znají dobře missionáři Mongolů. Proto, aby se naučili farnici svého kostela si vážit a pro něj přinášeti obět času a obět materiální, ovšem dle jejich možnosti, založen spolek »věčného klánění.« Založen přede dvěma roky a čítá 173 členů. Jeden oddíl členů o 80 osobách zavázal se týdně celý den pracovati o zhotovení a obstarání potřeb pro bohoslužby. Osoby, které povinnost tuto na se přejaly, jsou zámožnější, které mohou jeden den z týdne bez vlastní škody pro dům Boha, který je domem jejich modliteb, pracovati.

Když jsem poprvé zprávu tuto četl, ledacos mne napadlo, ale člověk nesmí vše prozraditi, zvláště ne to, co si myslí při naznačeném temátě.

Ale něco přece řeknu. Myslím, že se mi ničeho nestane, já neprozradím svou adresu. Šel jsem jednou na procházku. Neďte »e, že člověk musí jednou za čas mezi lidi. Náhle uřím zástup lidí, kteří se smíchem a trochu

hlasitými poznámkami řekli, co si mysleli. Na ulici se ukázala totiž dáma se svým »Joffíčkem.« Sotva se batolil. Z jeho chodu pyšného a pohrdlivých pohledů po okolí poznal jsem, s kým mám tu čest se potkat, a o kom si lidé dovolili tu čest na ulici mluvit. A měli jste Joffíčka vidět v jeho nejmodernější úpravě. Měl kabátek, seděl mu znamenitě na tučném tilku, měl pěkný nákrčník, dělal šviháka.

A víte co si lidé povídali? »Kdyby raději ta živila jednoho sirotka a šla místo na psa na chudé.«

A já si vzpomenul na kázání z minulé neděle, kde farář osady prosil vážené dámy o pomoc pro paramentní spolek místní. Přihlásila se snad také naše dáma? Nevím. Ale čas má, nemá však porozumění, které neschází ani chudým mongolským ženám.

Prosím, neprozradte, co jsem zde tak neprozřetelně vyrazil.

Kostel ve farnosti Si-wan-tzeu je přes den stále navštěvován horlivými návštěvníky eucharistického Spasitele. Přijdou děti, přijdou ženy, přijdou muži, když vracejí se z práce. Pro všechny je svatostánek místem klidu a síly. Marně nevolá zde Spasitel: »Pojďte ke mně všichni.« Přicházejí, protože Ho všichni znají a milují.

Při výstavě nejsv. Svátosti v první pátek v měsíci přichází, kdo jen přijíti může. Za rok mívá osada třikrát výstavu eucharistickou: Na den sv. Josefa, kterýžto den je v Mongolsku zasvěceným svátkem, na den Neposkvrněného Početí a v noci ze Zeleného čtvrtku na Velký pátek. Po svátku Božího Těla koná se vždy eucharistické triduum, které se těší veliké oblibě osadníků.

Ne nadarmo zvolal veliký Eimard: Adveniat regnum tuum Eucharisticum. Přijď království Tvé eucharistické. Již přichází, již slavi na divých stepích Mongolska svůj vjezd. Připravujte mu cestu také u nás!

Asi sto členů mariánských kongregací a třetího řádu se usneslo konati týdně »svatou hodinku«. Rozdělení ve skupiny o čtyřech osobách, scházejí se v pátek k adoraci Nejsvětějšího a modlí se za obrácení pohanských dosud spolubratří. A tato myšlenka zrodila se v duši

lidu samotného. Chápu tu duši katolického Mongola — kdo poznal, čím je Eucharistie křesťanovi, čím je hodinka strávená před svatostánem, ten najde čas a příležitost, aby přišel zas.

Adoratoři v posledním kostelíčku vesnickém jsou také pracovníky na reformaci světa. Teprve poslední soud ukáže, kdože vykonal více pro obrácení světa a odvrácení hněvu Boha! Čekejte jen ještě vy zapomenutí ve stínu často zapomínaného svatostánu; přijde den, kdy chvíle vaše před Sanctissimem prožité budou ještě jednou odměněny.

Donoso Cortes jednou řekl nezapomenutelné slovo: »Kdo se modlí, činí více pro svět než ten, který bojuje. Jestli je ve světě stále hůře, je to odtud, že se více bojuje, než se modlí. Mohli-li bychom nahlédnouti v taje Boha a dějin, trnuli bychom nad účinky modlitby i v čistě světských i lidských záležitostech.«

Denně koná se v osadě, o níž mluvíme, sv. požehnání. Denně přehlíží Kristus ve svátosti své věrné, kteří denně přicházejí děkovati, že mezi ně, zapomenuté, přišel a mezi nimi zůstává. Denně přicházejí laiční, denně se dostavují vděční, denně prosící, a denně rozdává svátostný Bůh z plnosti své. Šťastná osada.

V osadě je starý zvyk, co rok konati duchovní cvičení pro jednotlivé stavy: muže, jinochy, ženy a panny. Ročně se jich účastní na 300—400 katolíků. Osada má vlastní budovu pro konání duchovních cvičení. Tam dostane se účastníkům obydlí a stravy na celý týden, neboť po celý týden se exercicie konají. V domě po čas duchovních cvičení vládne úplné. ničím nerušené ticho.

Těžko říci, píše misionář, kolik již duší v domě tom našlo pokoj a usmíření se svým Bohem.

Mimo duchovní cvičení konají se měsíční rekolekce, které trvají vždy půl dne. Byl by však na omylu ten, kdo by se domníval, že vypočtená zde bratrstva a spolky jsou již všechny, které v osadě jsou zavedeny.

Všecky spolky, které zná Evropa a které s užitkem možno zavést v Mongolsku, jsou zavedeny. Bratrstvo živého růžence, Srdce P. Ježíše a P. Marie, bratrstvo sv. škapulíře a j. jsou ve veliké míře rozšířena.

Bratrstvo Srdce P. Ježíše a P. Marie nechává co měsíc na první pátek sloužit slavnou mši sv. ke cti nejsv. Srdce.

Slavnosti celé obce bývá ročně první svatě přijímání dítek. Letos přistoupilo na den sv. Petra a Pavla 26 hochů a 34 děvčat poprvé ke stolu Páně. Radost malíčkových a živá víra jejich nedá se popsat, radost a vděčnost rodičů dá se jen těžko popsat.

Svátek Božího Těla je pro katolíky i pohaný v obci radostnou událostí. Při slavném procesi jdou křesťané a z dále s úctou pozorují je pohané, kteří z daleka se scházejí, aby byli svědky radosti a nadšení a vnějšího lesku u svých křesťanských soukmenovců.

Ještě velkolepějším počtem účastníků je průvod růžencový v říjnu, kterém se smějí účastníci i ženy, co jim o průvodu Božího Těla dle zvyků mongolských dovoleno není. Při tomto průvodu bývá až 2000 účastníků, kteří se po celý čas modlí hlasitě růžencem a pějí v pěkných mongolských melodiích písně mariánské.

Velkolepým bývá také mariánský měsíc květen.

Při poslední slavnosti osvětlil se celá prostora uprostřed dědiny večer, socha Neposkvrněné Panny stojí v moři světél a lampionů, před níž za veliké účasti katolíků pějí všichni členové mariánských kongregací nádherné písně a koná se veřejná večerní pobožnost, která vždy hluboce utkví všem účastníkům v duši. Kde Syn Boží je tak ctěn ve svátosti oltáře, tam není ani jinak možno, než že Matka Jeho je milována láskou vděčných dětí.

Jsou-li v osadě katolíků takové, řekněme přímo ideální poměry, je pochopitelné, že dilo misionářů se také u ostatních, dosud ještě pohanských Mongolů v osadě a okolí daří.

Kněz, z jehož zprávy jsem několik těchto tahů vyňal, chlubí se tím, že již sám mohl pokřtiti 85 pohanů.

Celková bilance stavu missionářské stanice v Si-wan-tzeu je znázorněna v číslicích: počet katolíků 2.395, počet katechumenů 374, křty dospělých za poslední rok 85, křty pohanských dětí 120, křty dětí křesťanů 115, zpovědi za rok 42.650, sv. přijímání 84.956, z těch

ve farním kostele 65.418, protokolanti 69, sňatků 42, pohřbů dospělých křesťanů 42, zaopatřování nemocných 50, pohřbů dětí 50.

Z ústavů katolických nacházejí se v osadě: residence apoštolského vikáře, residence provinciála missionářů, chlapecký a kněžský seminář pro čínskou mládež, škola pro děti z vesnice, klášter pro děti z vesnice, klášter evropských řeholnic, klášter missionářek františkánek, které řídí pensionát pro čínské dívky. Hospic katol. pro staré pohanské ženy, které byly od svých mužů opuštěny, sirotčinec, v němž se vychovává 220 děvčat, jimž pohánští rodičové již zemřeli; ústavy tyto nacházejí se v rukou pečlivých františkánek.

V celém vikariátu je ve výchování 1600 děvčat sirotek, která až do 16 roku věku zůstávají v ústavě.

Jsem u konce se svým vypočítáváním práce v jediné farnosti na dalekém Východě. Tekla tam krev mučedníků a kvete tam lilie panen a oliva vyznavačů.

Tam nade hroby padlých reků za pravdu Kristovu nikdo nepronáší nadšené řeči ani nestaví nádherné pomníky, ale modlí se tisícové vděčných křesťanů

Krev a práce nadšená křesťanských apostolů staví trůn Kristu. Každý podle své možnosti a schopnosti přináší své oběti, a Kristus ve své všemohoucnosti dá pozhnání

Kristus vítězí — — nechcete mu pomoci dobývatí vítězství v našich vlastech svatováclavských?

Svatostan potřebuje adoratorů, vlast potřebuje modlitby, doba naše potřebuje léku. Všecko může, svatostan čeká — adorujte, vlast prosí — modlete se, doba volá — Kristus vítězí!

P. J. Voňavka.

U jesliček.

Sem pospěšte ptáčekové
i vy, dítky milé,
Ježíškovi malému
pějte této chvíle.

Zpívejte mu dětičky,
pějte i vy, ptáčci.
ať Ježíška kolébou
zpěvánkové sladci.

Maria tu s Josefem
nad ním se sklání
a Ježíšek lidem všem
nese pozhnání.

Narodil se chudičký
v prostých jeslích leží,
k Němu nejdřív pastýři
poklonit se běží.

Nuže, i my spěchejme
ku Ježíšku svému,
o půlnoci v Betlémě
v chlévě zrozenému.

A. M. Kadlčíková.

Mešní pobožnost mariánská s rozjímáním o životě Panny Marie.*)

Sepsal Dr. Karel Eichler.

Příprava.

V knize Sirachově (24, 14) čteme: »Od počátku a před věky stvořena jsem!«
Církev katolická vykládá slova ta o Panně Marii, jako by byla ve své dokonalosti Bohu od věčnosti tanula na mysli. Nej-světější Trojice ji u věčné radě vyvolila, než byl svět stvořen, za matku Spasitele.

Na počátku světa pak, než od první ženy byl zrozen člověk, skvěla se již zofe její jako růžové červánky věstící vykoupení lidu po pádu prarodičů našich v ráji, když ďáblu svědci zazněla slova z úst Božích: »Nepřátelství položím mezi tebou a ženou a mezi semenem tvým a jejím; onať potře hlavu tvou a ty úklady činiti budeš patě její« (I. Mojž. 3, 15). To jest: Nepřátelství bude mezi zlým duchem a člověkem; avšak druhá Eva, Panna Maria, svým Synem, Vykupitelem Ježíšem Kristem, napraví škodu člověku od ďábla způsobenou a zlomí jeho moc. ač ďábel i nadále usilovati bude o záhubu lidí.

Jako o Vykupiteli ve Starém Zákoně nacházíme mnohá proroctví a předobrazy, tak i o jeho Matce, P. Marii.

K počátku mše svaté.

Kněž přistupuje ke stupňům oltáře, vzbuzuje touhu postánku Hospodinovu a koná všeobecné vyznání hříchů, protože máme mít čistě srdce při mši svaté. Vystoupiv pak k oltáři, modlí se Vchod (Introitus) a prosí de-větkrát o smilování.

Čistota srdce připomíná nám, že Panna Maria, jsouc vyvolena za matku božského Spasitele, zůstala zvláštní milostí vzhledem na zásluhy Ježíše Krista uchráněna hříchu dědičného, jemuž všichni lidé podléhají.

Jíž ve Starém zákoně jest předobraz neposkvrněného Početí P. Marie v krásné

Estheře, jež přede všemi zalíbila se králi, tak že ji osvobodil od zákona, který ostatní všechny odsuzoval k smrti — an vlídně k ní pravil: »Ne pro tebe, ale pro jiné všechny to právo ustanoveno jest« (Esther 15, 13).

Otcové a spisovatelé církevní potvrzují, že víra v nep. Početí Marie vždy v církvi trvala. Tak di sv. Bonaventura († 1274): »Bylať věc slušná, aby Panna ducha zlého tak přemohla, že by ani na okamžik nebyla poddána jemu.« — Sv. Bernardin Sienský († 1444) píše: »Ona byla prvorozená Spasitele.« A před nimi již v prvních křesťanských stoletích světló církve africké, sv. Cyprian († 258) takto o ní vece: »Nedopustila tomu nikoli spravedlnost Boží, aby vyvolená tato nádoba obyčejnému porušení byla poddána, majíc ovšem podíl na přirezenosti (lidské), na vině nikoli« — a »Bylo by hříšné jen mysliti,« di sv. Bernard († 1153), »že by vznešené této Panně bylo odepřeno, čehož propůjčeno bylo Evě: bez hříchu totiž stvořenu býti.« Podobně praví svatý Augustin († 430): Vímeť, že propůjčeno jí bylo více milostí k přemožení všeho hříchu, ježto byla učiněna hodnou poroditi toho, na němž nebylo hříchu.« Ještě stručněji týž sv. Otec sebral důvod neposkvrněného Početí jejího ve slova: »Tělo Kristovo jesti tělo Marie.«

Porovnávajice svou hříšnost s neporušeností P. Marie, prosme i my, jako kněz prosí, o smilování: Pane, Bože Otče, smiluj se nad námi. Kriste, Synu Boží, smiluj se nad námi. Pane, Duše svatý, smiluj se nad námi.

Ke Gloria a Kollektě (modlitbě).

Kněž velebí Boha, kofí se jemu a přednáší prosby.

I my dobrořečme Bohu, připomínajice si radostné Narození a rozjímajice o mocném jméně Marie. Když se naplnili dnové od věčnosti Bohem ustanovení, vzešla na obzoru Spasení našeho krásná hvězda — Maria. Rodičové její, Joachim a Anna (dle podání) po 20 let byli bez dětí. Než, jako arcicíci Abrahama

*) Patisk vyhrazeu.

movi stoletému od Boha byl zaslíben syn, tak i těmto sestárlym rodičům skrze anděla zaslíbena byla dcera, z jejíhož narození radovati se měli všichni, kteří očekávali Spasitele.

Spanilé dceruše dáno jméno Maria. Toto vznešené jméno několikrát obsahuje v sobě význam. Znamená:

1. Hořké moře. Mořem jest pro hojné milosti, neboť »všecky řeky padají do moře,« praví Písmo. Kteréžto řeky však jsou milosti a dary Ducha svatého, kterými Maria byla obdařena. Hořké pak bylo moře při utrpení syna jejího.

2. Maria dále znamená hvězdou, která čistotou a krásou převyšuje všechna světla ostatní. Sluje pak mořskou hvězdou. Neboť jako plavci, aby řídili

směr plavby, pohlížíjí na stálou hvězdu polární, tak i zbožné duše, plavící se na bouřném moři života, pohlížíjí k Marii, aby se dostaly — řídíce se ctnostmi a příkladem jejím — do přístavu věčné blaženosti.

3. Jméno Maria znamená také paní. K ní obrácena má býti vždy pozornost naše, abychom z laskavých a štědrých rukou jejích přijímali dary Boží, anebo cokoliv dobrého činíme, skrze ně Pánu obětovali.

Modleme se: Ó hořké moře, uděl nám proudů milostí, abychom se pokáním napravili; ó hvězdo mořská, veď nás bezpečně na dráze života, abychom nezbloudili; ó přemilá paní, vezmi nás pod mocnou ochranu svou a přimlouvěj se za nás, abychom dosáhli cíle svého v království nebeském. Amen. (Pokrač.)

Třetí česká pout do Lurd roku 1911.

Popisuje K. Balík, děkan.

Úvod.

Vyprav se, milý čtenáři, se mnou na pout. Neber s sebou ani peněz ani potravin . . . Vezmi s sebou jenom trochu trpělivosti a sleduj mne na pouti ku světoznámé jeskyni v horách Pyrenejských, kde Neposkvrněná Panna chudé dívce se zjevila.

Pout tuto vykonal jsem v srpnu minulého roku. Byl li jsi, milý čtenáři, snad náhodou na této pouti s sebou, přijmeš zajisté její popis s povděkem, neboť oživí v duši tvé milé vzpomínky na ony krásné chvíle. Jestliže však jsi se pouti té osobně neúčastnil, přečti si alespoň její popis. Bude ti alespoň částečnou náhradou pouti vlastní. Pojď tedy se mnou . . .

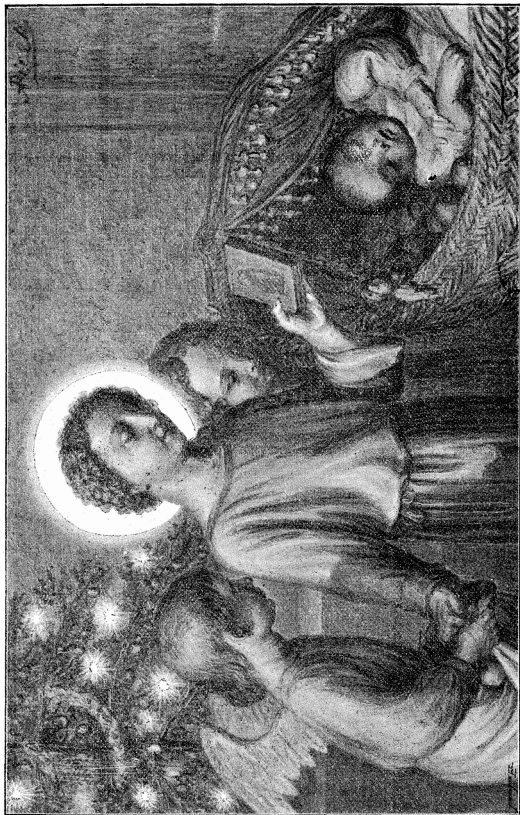
Ve Vídni.

Poněvadž každé dílo s Bohem máme začít, začali jsme s Pánem Bohem i svou pout. Dne 21. srpna v 8. hodin ráno jsme se shromáždili v kostele ctihodných otců Lazaristů ve Vídni. U hlavního oltáře měl duchovní vůdce naší pouti Leopold Kolisek, konsistorní rada a farář v Blansku na Moravě, tichou mši svatou. Současně všechny postranní oltáře byly obsazeny, neboť jeli s námi 104 kněží, z nichž velmi mnozí také v kostele u Lazaristů mši svatou sloužili.

Při mši svaté zpívali jsme v průvodu varhan mešní píseň: „Ejhle, oltář Hospodinův září.“ Před krásnou sochou Panny Marie

Lurdské stojící na hlavním oltáři s nadšením
pěli jsme píseň Hospodinu . . . Matičko
Lurdská, chystáme se na cestu k Tobě,
ochraňuj nás, opatruj nás, u Synáčka Svého

Po mši svaté vystoupil duchovní vůdce
patrně dojat na kazatelnu a promluvil
k nám asi takto: „Drazí poutníci! Máte
nastoupiti dalekou cestu. Půjdem k Matičce.

Krásný sen vánoční.

přimlouvej se za nás, abychom zdraví zase
domů se vrátili . . . Po přijímání kněžském
poutníci přistoupili ke stolu Páně, aby se
posilnili na dalekou cestu.

Dříve však, nežli vydáme se na cestu,
prosím vás o dvě věci: 1. Nepovažujte
tuto cestu snad za nějaký výlet, nýbrž za
skutečnou pout a 2. pamatujte při ní nejen

na sebe, nýbrž i na své domácí, přátele a známé.

Začínáme pout, tedy jeden z úkonů církve svaté. Chceme navštívit světoznámé Lurdy. Obnovte, milí spolupoutníci, touto poutí své duše. Buďte trpěliví. Obtíže a nesnáze, jež se vám cestou naskytou, považujte za pokání za své hříchy. Obtíže, jež s trpělivostí snesete, budou vám připočteny k zásluze.

Dále pamatujte na pouti nejen na sebe, nýbrž i na jiné. Pamatujte především ve svých modlitbách na hlavu veškerého křesťanstva Svatého Otce v Římě, Jeho Veličenstvo, našeho nejmilostivějšího císaře a krále, na své biskupy, kněze, své domácí, nemocné, jež vezeme s sebou, na poutníky, kteří se účastnili první a druhé české pouti lurdské a kteří mezitím už zemřeli, na hodné vídeňské Čechy, kteří tak ochotně a laskavě nás na začátku naší pouti přijali, a konečně i na zbloudilé své bratry nevěře. Nastupme cestu rádi a ochotně.“

Promluva byla sama v sobě krásná a všichni posluchači se při ni rozzleli. Stojíce shromáždění ve velebné svatyni, vzpomínajíce na své milé domácí, jež před nedávnem opustili a majíce nastoupiti dalekou a obtížnou cestu, byli k pláči naladěni. Duchaplná promluva mocně vnitřní pohnutí ještě zvýšila a vyvolala proudy slz.

Po kázání bylo svátostné požehnání a po něm „Itinerarium“, t. j. modlitby při nastoupení cesty. S jakým zápletem jsme se modlili: „Na cestu pokoje a zduchování nás všemohoucí a milosrdný Pán a anděl Rafael doprovázejí nás na cestě, abychom v pokoji, ve zdraví a radosti domů se navrátili!“

Potom zapěli jsme sloku papežské hymny a sloku hymny císařské.

Kdž dozněl zpěv, vystoupil na kazatelnu bratr duchovního vůdce Dr. Alois Kolísko, profesor vyšší realky v Hodoníně, aby učinil ještě některá důležitá sdělení. Oznámil, aby hned po bohoslužbě hudebníci a vůdcové skupin počkali před kostelem a ostatní poutníci že mají v 10 hodin shromážditi se na západním nádraží.

Vyšli jsme z kostela. Někteří nesli si již svá zavazadla s sebou, jiní spěchali pro ně do bytů, kde noclehovali. Někteří spěchali ještě do bank a směnárny, aby vyměnili si za naše peníze švýcarské a francouzské peníze. Všichni měli již na prsou

připíchnutý poutnický odznak, velmi vkusný, asi jako zlatník veliký peníz s nápisem a slovanskou trikolorou. Odznak ten s poutní knížkou a s poutnickou legitimací obdržel každý poutník již dříve od pořadatelstva poštou. Češi vídeňští poznávající nás v ulicích podle odznaků, zastavovali nás, prosili o modlitbu, dávali poutníkům na prosby a kněžím na mše svaté v Lurdech. Prosili, abychom se modlili za Čechy vídeňské — za ty duše české, trpící ve vídeňském očistci.

Vůdcové skupin obdrželi kromě svého poutního znaku před kostelem od pořadatelstva ještě zvláštní pásky na levou ruku s číslem své skupiny. Kromě toho obdržel každý tisknutý lístek se jmény všech účastníků své skupiny.

K desáté hodině shromažďovali jsme se na nádraží. V nádražních síních bylo nás jako včelíček v úle. Sešli se Češi z různých končin Čech, Moravy, Slezska, Vídně, Štýrska, ano až z Berlína. Sešlo se 593 lidí různého věku, různého stavu, různého vzdělání a všichni tvořili jako jednu rodinu. Poutnický odznak nás všechny sblížil a spřátelil. Nikdo neptal se druhého, jsi bohat nebo chud, učený nebo prostý, nýbrž každý viděl v druhém svého bratra, marianského cítěle a svého spolupoutníka. Poutníci vyhledávají si své skupinové vůdce a shromažďují se vždy po šestnácti kolem nich, jako kuřátka kolem své kvočny. Nejtěžší úlohu přijímá na sebe vysoce urozená paní baronka Pražáková z Brna, která se stává matkou a ošetřovatelkou našich deseti nemocných, jež vezeme s sebou.

Konečně vchod na perron otevřen a celá pestrá směsice, mezi níž zvláště vynikají Slovačky ve svých malebných národních krojích, hrne se ku zvláštnímu vlaku, který již na kolejích čeká na nás připraven. Na vozích zavěšeny jsou tabulky s velikými číslicemi všech čtyřiceti dvou skupin. Každý ví, do které skupiny patří a vstupuje do vozu, na němž visí tabulka s jeho skupinou. Svá zavazadla nese si každý s sebou a ukládá ve voze nad místo, které si vyvolil.

Přichází i náš vznešený spolupoutník a protektor pouti, Jeho Eminence nejdůstojnější pan kardinál pražský hrabě Lev Skrbenský se svým sekretářem. Nežli nastupuje, podává mu za vídeňské terciáře malá družička krásnou kytičku.

Sedíme již ve svém zvláštním vlaku. Na perronu stojí zástup Čechů vídeňských,

kteří nás na nádraží doprovodili. Odevzdáváme se do ochrany Boží a obezřetnému vedení svých vůdců, pěti bratrů kněží důstojných pánů Kolísků, z nichž Jan, jakožto ředitel naší desetičlenné poutní kapely, rozdává již hudebníkům svým noty, aby nám zahráli na cestu. Technický vůdce, Viktor z Küverů, odejel již napřed, aby nám zabezpečil v Einsiedelu nocleh. V prvním voze sedí poutní lékař MUDr. Ludvík Zapletal z Nedvědic, ochoten poskytnouti lékařské pomoci, kdyby snad některý z poutníků cestou se roznemohl. A tak na všechny

možné případy připraveni a přichystáni očekáváme hnutí vlaku. Průvodčí již zavřel a zamkl dvěře u vozů. V tom ozvalo se silné písknutí vrchního vůdce skupin a za ním v zápětí pískla lokomotiva. Hudba začala hrát lurdskou píseň: „Kde v údolí ku řece hora má sklon,“ lokomotiva pod těžkým břemenem z hluboka si oddychla a již cítíme, že jedeme... Češi vídeňští mávají nám svými šátky ještě na pozdrav. A dlouhý vlak dvaceti vozů ujíždí z nádraží. S Bohem! S Bohem! Děláme kříž a odjíždíme z Vídně... (Pokrač.)

Pozdrav Panně Marii.

Buď zdráva nebes panovnice,
buď zdráva kněžno andělů,
buď zdráva naše slitovnice
a bráno rajských údělů!

Zde před oltářem poklekáme
a modlíme se u Tebe,
jen milost tu si vyžádáme,
bys vedla lid svůj do nebe.

Vždyť to, co každý potřebuje
v svém bédném žití na zemi,
to Tyn Tvůj milý uděluje
nám dary svými se všemi.

Buď zehnáno Ti, Panně slavné,
jež stojíš sboru svatých výš,
ku tvé at prosbě neúnavné
Syn Tvůj s nás sejme hříchů tíž.

Anna Marie Kadlčáková.

Promluva při pobožnosti milost. novény prvního pátku v třetím měsíci.

S radostí vítáme dnes opět první pátek v měsíci těšice se, že můžeme ve své milé pobožnosti, milostné novéně dále pokračovati. A věru, co může býti radostnějšího pro ctitele Božského Srdce Páně, než-li uctívati Božské Srdce a rozjímati o nesmírné jeho lásce, která plamenem z něho vyšlehuje? A proto s toužebností očekáváme první pátek, o němž bychom svou pobožností Božské Srdce Páně uctili.

O minulých prvních pátcích při pobožnosti rozjímalí jsme o lásce Božského Srdce Páně k chudobě a k pokoře. Chudým bylo Božské Srdce, nebažilo po bohatství a pokladech světských, ale za to tím více milovalo statky nebeské. Pokorným bylo též Božské Srdce, nebažilo po cti a slávě světské, nehledělo získati sobě čest a slávu u lidí, ale za to tím více usilovalo dobytí sobě čest a slávu u Otce svého v nebesích. I my věrní učedníci Božského Srdce chceme učiti se od něho lásce k chudobě a k pokoře. Chceme po příkladě Bož. Spasitele žiti v chudobě zapomenuti od lidí tohoto světa, ale za to chceme jedenkrátě míti slávu u Otce svého v nebesích.

Než láskou k chudobě a pokoře daleko ještě není vyčerpána láska Božského Srdce. Učme se tedy dále rozeznávatí pravou lásku Božského Srdce Páně od nepravé lásky mnohých lidí. Velikou lásku mívají synové tohoto světa k požitkům, rozkoším a radovánkám světským. »Uživej světa«, zní jejich heslo, »po smrti není ničeho«. A proto život jejich jest jediné honba za rozkošmi.

Kde lepší jídlo, kde drahocennější nápoj, kde lepší pobavení, tam touží srdce jejich; to pak jim dostačuje v životě a proto o více se také nestarají. Z jednoho dne přemýšlejí na druhý den, jak by se lépe pobavili, jak by něčeho lépe užili. A co jim radost a rozkoš působí, to oni milují, co jim nějakou bolest připravuje, to z té duše nenávidí. Ubozí lidé! nemyslí na to, jak klamná a falešná jest láska, kterou se dávají ovládati. Neboť praví sv. Benno: »Jakož

onen, jemuz se ve spaní zdá, že ji, nenasytí se, tak i kdo radovánek tohoto světa požívá. Jsou rozkoše jeho co pouhý zvuk, jenž umírá, jakmile se narodil«. Na světskou radost, následuje vždy nenadálá žalost, a co s rozkoší počíná, se smutkem končí. A proto praví sv. Efrein: »Běda lidem nelidským a po rozkoších se ženoucím, neboť kruté na ně čekají tresty. Otroky břicha se stavše Boha nenávidí, aby v tomto marnosti plném životy dosáhli důstojenství a hodnosti. Avšak smrt nenadále na ně přikvácí a vysouší hrdla, do nichž bez ustání libezné vpouštěli hostiny, běže jim hodnost a čest, pro něž Stvořitelem pohrdli. A tak se stává, že tyto požitkáři a rozkošníci, když pro nemoc nebo chudobu nemohou užívatí světa, v omrzelosti života, a v zoufalství bidné končí život na tomto světě. Srdce pak jejich tím více žízni a dychtí po rozkoších, čím více rozkoši užívali a tato žízeň po rozkoších ničím se nedá uhasiti.

Než obraťme již zase pozornost svou k lásce Božského Srdce! Zdaž i ono takovou lásku k těmto věcem chovalo? Ó nikoliv! Takové klamné lásky nebylo v Božském Srdci Páně. Ačkoliv Pán Ježíš proměnil v Káni Galilejské vodu ve víno, a ačkoliv zázračně rozmnožil chleby na poušti a takto dokázal, že jako Pán nebes i země mohl by dopřáti sobě všech radovánek a požitků tohoto světa, přece tak neučinil, ale Pán nebes i země živ byl skromně a chudě z toho, co mu štědrí lidé předložili. Nebylo v tom Božském Srdci lásky ku světským rozkoším a radovánkám, neb milovalo a toužilo ono více po radostech a slastech v nebesích, jichž od věčnosti tam požívalo. Rozkoše tohoto světa nemohou ukojiti žízeň a hlad člověka. A tak byt by člověk napájel se nejdrahocennějším vínem, žízni bude opět, a byt i nejvzácnějších jídel požíval, lačněti bude opět. Kdo však okusí rozkoši nebeských, na věky nebude ani žízni ani lačněti. A proto Božský Spasitel z lásky k nám vybízí nás, abychom zatoužili celým

srdcem svým po oněch radostech nebeských slovy, které promluvil k Samaritánce u studnice Jakobovy řka: »Kdybys znala, kdo jest ten, kterýž praví k tobě: Dej mi pít, ty bys byla snad prosila jej, aby tobě dal vodu živou«. A dále pravil: »Každý, kdo pije z vody této (studnice Jakobovy), žízniti bude opět; ale kdo napije se vody, kterouž já dám jemu, nebude žízniti na věky; ale voda, kterouž já dám, bude v něm studánkou tekoucí do života věčného«. Jan 4, 10. 13. 14.

A po zázračném nasycení pěti tisíc mužů na poušti kromě žen a dětí pěti chleby a dvěma rybičkami pravil Pán Ježíš zástupům, kteří hledajíce našli Jej v Kafarnaum, toto: »Hledáte mne ne proto, že jste viděli divy, ale že jste jedli z chlebů a nasyceni jste. Pečujte ne o pokrm hynoucí, ale o ten, kterýž zůstává k životu věčnému a ježž vám dá Syn člověka«. I řekli jemu: »Pane, dávejž nám chleba toho!« Ježíš pak jim pravil: »Já jsem chléb živý, který s nebe sestoupil. Bude-li kdo jísti z chleba toho, živ bude na věky«, Jan 6, 26. 27.

Hle! jak Samaritánka u studnice Jakobovy, tak zástupové v Kafarnaum myslili pouze na pozemský pokrm a nápoj a na rozkoš, jež ony působí. Samaritánka myslila na vodu, kterouž by navždy uhasila žízeň svou, aby nemusila stále choditi ke studnici Jakobově vodu vážiti; zástupcové pak v Kafarnaum myslili na chléb, kterýmž by se navždy nasýtili a nepocítili pak hladu více. Než Božský Spasitel vyzývá je, aby zatoužili po vodě živé, po chlebě

živém, což jim chce dáti v nejsvětější Svátosti Oltářní. Neboť tento nebeský pokrm, kterýž jest tělo a krev Páně, ukojí na věky žízeň a hlad člověka, takže největší rozkoš a slast z nasycení tímto pokrmem nebeským po celou věčnost pocítovati bude a nebude už více lačněti ani žízniti.

Co tedy učiníme? Budeme se dále od Božského Srdce Páně učiti. Nechceme milovati rozkoše tohoto světa, jež neupokojí náš hlad a žízeň, ale chceme celým srdcem zatoužiti po radostech a slastech nebeských, které jsou s to na věky ukojiti náš hlad a žízeň a učiniti nás na věky šťastnými. Se Samaritánkou budeme Božské Srdce Páně prositi za vodu živou, se zástupy v Kafarnaum za chléb živý. Učiníme pak slib, že všelikou rozkoš hledati budeme v nebeském pokrmu v nejsv. Svátosti Oltářní, že nasycovati se budeme tímto chlebem živým, jenž jest tělo Páně, napájeti se budeme vodou živou, jež jest krev Páně k životu věčnému, abychom jedenkrát po celou věčnost v nebesích pocítovali rozkoš a blaženost z tohoto nasycení plynoucí. A v této lásce k nejsv. Svátosti Oltářní, v níž nám Božské Srdce Páně nebeské hody poskytuje, chceme se cvičiti nejen po celý měsíc tento, ale po celý život svůj, aby v poslední hodině našeho života byla nám nejsv. Svátost Oltářní studnicí vody tryskající do života věčného, z níž by se nám hojnost posvěcující milosti pro život věčný potřebné vyprýštilo. — Amen.

A. V.

Novoroční přání.

Přicházím dnes s blahopřáním
k otci, matce, lidem všem,
prosím Boha, by dal zdraví,
štěstí bylo průvodcem.

Prosím Boha, by rok nový
lepší než ten starý byl,
by vám sypal cestu z růží
a vás všim tu oblažil.

Nechť srdce vaše mine
žalost, nemoc, neštěstí,
ale za to ať vám plyne
celý rok jen v radosti.

Tot je moje vroucí přání
na ten život nový rok,
dej Bůh, by jen provázelo
štěstí každický váš krok.

A. M. Kadlěková.

Náboženství není jen pro chudé a prosté, nýbrž i pro bohaté a vzdělané.

Mají to lidé divný pojem o náboženství a o povinnostech náboženských. Mnozí chudobní a prostí říkají, ať se jen boháči modlí, mají na to čas, našinec se musí jenom držet a z modlitby není nic, ať jen oni chodí do kostela, vždyť ukazují jen svou parádu, nemají bez toho nic na práci, my musíme sobě odpočinouti. Boháčům jest lehké býti nábožným, když mají všeho hojnost, hůře jest nám ubožákům. Tak mluví mnohý chudák, chtěje omluviti svou nevěru a lenost ve službě Boží. A učení a bohatí? Ti mají zase jinou výmluvu. Říkají: Náboženství jest jen pro chudý a sprostý lid, aby se udržel v mezích poslušnosti a poddajnosti a nevzbouřil se proti těm, kteří více mají a také síly chudého lidu ještě vyssávají. Pro boháče a vznešené náboženství není, to jim dobře nahradí

učenost a dobré vychování. Proto také vidíme na obou stranách, jak u lidu chudého a prostého, tak i u boháčů, vznešených a učených mnohé, kteří vírou povrhli, povinnosti náboženské neplní a hledí takovými výmluvami své svědomí ukonejšiti a před světem se omluviti. Ovšem nejsou takoví všichni ani na té ani na oné straně, avšak tu i tam jest jich přece velký počet.

A tu církev sv. hned v prvním měsíci nového roku chce poučiti obzvláště všechny boháče, učené a vznešené, kterak jsou na omylu a staví jim vzácný příklad o svátku Sv. tří králů na oči, příklad vznešených a učených mudrců, kteří nicméně klaněli se chudičkému dítěti v Betlemě, dary mu přinesli a pověst o něm roznesli do svých krajů.

Proroci Starého zákona, jsouce osvi-
ceni Duchem svatým, prorokovali o příštím
Messiaši, že nebude Vykupitelem a Spa-
sitelem jednoho toliko národa, jak se
Israelité domnívali. nýbrž že přijde pro
národy všechny a že také všichni Ho ra-
dostně uvítají. Vždyť by nebyl pravým
Vykupitelem Messias, který by se byl
omezil milosti své rozdávat jen jedinému
národu; hříchem prvotním zhřešilo lidstvo
celé, na celém lidstvu lpěla kletba Boží,
všichni národové světa hřešili i hříchy
vlastními a proto bylo třeba, aby všichni
ve Vykupiteli, Ježíši Kristu, došli od-
puštění a spasení.

Když pak se naplnil čas a Syn Boží
sestoupil na zem a přijal na se člově-
čenství, tu stalo se nikoli slepou náhodou,
nýbrž moudrým řízením Božím, že jakoby
jménem a v zastoupení všech národů
přišli mudrci od východu, aby v jeslích
uvítali Vykupitele všeho lidstva. Světlem
Ducha svatého osvícení v duši své jsouce
a vedeni zevně hvězdou, přišli do Betlema,
nalezli božské Děťátko s Marií, matkou
Jeho, padli a klaněli se Jemu, chudíčkému
a prostému dítěti a obětovali mu přie-
nesené vzácné dary, jako svému Bohu,
králi a člověku zároveň. Jak skvělým
jsou tito mudrcové vzorem pro vznešené
i učené, aby oni podobně se klaněli
Kristu, jeho svaté víry si vážili a také
co Kristus skrze viru velí, pilně plnili.

Písmo sv. nazývá muže ty z východu
přišlé mudrci, t. j. muži v rozličném
umění vycvičenými, moudrými a učenými.
Zabývající se zpytováním a zkoumáním
hvězd, viděli neobyčejné světlo na vý-
chodě a usoudili podle způsobu svého,
že neobyčejná hvězda tato cosi zvláštního
a důležitého znamenati musí. Mimo to
mějme na paměti, že již před dávnými
časy prorokoval Roboam o hvězdě, která
svého času vyjde z Jakoba. I toto pro-
roctví bylo zajisté oněm mudrcům známo
a k tomu osvitil je Duch svatý — proto
se také s nepochybnou určitostí v Jeru-
salemě tázati mohli: »Kde jest Pán, který
se narodil, král židovský?«

Bůh zajisté vyvolil si tyto zname-
nité muže, aby osvědčil, že všeliká učenost
a moudrost světská k Ježíši putovati
a Jemu se podrobiti, klaněti musí, má-li
býti světu prospěšná a záslužná pro
život věčný.

Kéž by tohoto pokynu Božího si
všimli všichni, kdož se domnívají, že
všelikou moudrost i učenost již mají a
že Boha nepotřebují a také ani církve
jeho. Neboť co jest platné člověku, kdyby
nade všechny učenosti a vědomostmi
vynikal, ale při tom na spásu duše za-
pomínal? Co platno mu, kdyby uměl
běh a světlo hvězd měniti, nemá-li zá-
roveň světla Ducha svatého, aby i běh
vlastního života po vůli Boží zařídil?
Co z toho má, dovede-li z lůna země
drahé kovy vyvážeti, nedovede-li pohléd-
nouti do útrob srdce svého a nepozná,
že tam hřích jest a že potřebí smířiti
se s Bohem? Jaký prospěch z toho má
učenec, který zná všecku přírodu, ale
nezná nadpřirozené Zjevení Boží? K
čemu vede učenost a chytrost světská,
není-li svatou vírou vedena a milostí
Boží posvěcena? Ze zkušenosti víme, že
k hrdosti, pyšce, odporu, k hříšné zchytra-
losti, ku všelikým zločinům, o nichž se
prostému a nevzdělanému člověku ani
nezdá. Ježíš Kristus jest naše moudrost,
a to moudrost nezměnitelná; sv. apoštol
Pavel dí: »v něm jsou ukryty veškerý
poklady moudrosti Boží!«

Běda tomu, kdo se vypíná moudrosti
světskou spolehaje na svou učenost, a
Kristu Pánu klaněti se a jeho poslou-
chatí se zdráhá. Či snad učenost uchrání
ho hříchu a všelikého pokoušení? Kde
pěstovala se více učenost nežli mezi
starými Reky a Římany? a co jim byla
platna? O pravé podstatě Boží nevěděli
ničeho — klaněli se modlám přechetným,
o důstojnosti člověka jakožto tvora Bo-
žího a o jeho cíli neměli ani potuchy,
k čistému, spravedlivému a ctnostnému
životu neměli síly, a proto tolikrát se
tam jevila neřest, hříchové všeho druhu
a to bez studu, strachu a hanby. Uče-
nost sama před hříchem nechrání, jen
moudrost Boží — uložená ve sv. ná-
boženství — člověka vede k ctnosti a
udržuje v ní; proto i mudrcům světským
třeba náboženství — třeba církve —
třeba modlitby a sv. svátostí, zkrátka i
jim třeba jest Kristu se klaněti a Ho
poslouchati. Mužové z východu k jeslič-
kám Kristovým přišli jmenují se také
králové. Byli to zajisté netoliko mužové
moudrosti a učenosti slynoucí, nýbrž i
mužové mocní — knížata vysoce urozená

a vladařové svých krajin. Vysvitá to z toho, že přijeli do Jerusalema s komonstvem četným, takže pozornost veskerého lidu i krále Heroda na sebe obrátili. Zdaž nejví se v nich úmysl Boží ukázati vznešeným a mocným tohoto světa, že i oni, jako chudí a prostí, rovněž se Kristu, králi nejvyššímu, klaněti a ho poslouchati mají, a to ku prospěchu vlastnímu i ku prospěchu těch, nad kterými vládnou.

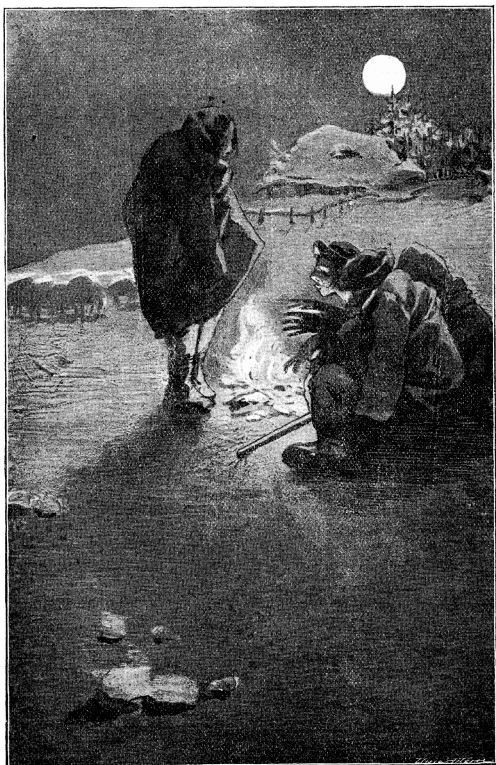
Vždyť co je platno člověku býti vznešeného stavu, není-li také vznešeného života? Co platno mu, je-li podle úsudku světa »vysoce urozeným«, není-li v Kristu Ježíši znovu zrozeným? A byt' člověk na světě nosil nejkrásnější korunu, co je mu platná, nedbá-li zároveň o korunu spravedlnosti, kterou přislíbil Pán všem těm, kdož ho milují. A byt' v rukou knížat a králů byla sebe-mocnější vláda, jaký užitek vydá světu a jim samým, pakli myslí jejich a srdcem jejich nevládne Duch svatý, nevládne král králův, Kristus Pán? Jak těžko jim bude jedinou skládati účty ze života a skutků, neboť komu Bůh více světil, od toho více bude požadováti. A v životě obecném komu žehná lid, koho miluje, koho si váží? Zjistěte vznešených a mocných těch a kdož srdce k lidu mají, s ním cítí, jeho se ujmají, a to jsou jen ti, kdož Kristu se klaní, koruny své křížem zdobí a věrnými syny církve Kristovy býti chtějí. Až posud jsou v pozeňnané památce knížata a králové podle vzoru sv. Václava, sv. Jindřicha, sv. Leopolda a našeho Otce vlasti — Karla IV. A ti všichni v pokoře a poslušnosti skláněli se před Kristem.

Svatí tři králové obětovali Ježíškoví dary a sice zlato, kadidlo a myrhu. Kadidlo mu sice mohli darovati také chudí pastýřové betlemští, ale sv. mudrcové přidali z pokladů svých také zlato, kterého chudičci pastýřové neměli. Není to pokyn Boží, že i bohatství k Ježíši putovati a jemu se klaněti musí, má-li světu býti prospěšné a záslužné pro život věčný.

Jak tedy se mýlí a sami sebe klamou lidé bohatí domnívající se, že v bohatství naleznou všechno. Kristus Pán je kárá sám, řka: »co platno člověku, kdyby celý svět získal, ale na své duši

zkázu trpěl.« Jednoho jesti potřebi: spasiti duši svou. Jak zle by bylo na světě, kdyby všichni, kteří bohatstvím oplývají, si Krista nevšíмали a zákony jeho opovrhovali? Vidíme to na těch, kteří tak činí. Upadají v nelaskavost, sobectví, necitelnost; baží vždy po větších statcích a upadají v osidla ďáblova; odtud povstává lichva, podvody, nespravedlnosti všeho druhu, vyssávání sil lidu dělného a všelijaké ošklivé neřesti časů našich, které propast mezi chudými a boháči vždy více prohlubují. Naopak jen ten, kdo v Kristu své bohatství hledá a jemu samému se klaní, naučí se užívati statků vezdejších tou měrou, aby neztratil statků věčných a v tom jest pravá křesťanská moudrost. Věřící a zbožný boháč ví, že Kristus Pán za blahoslavené vyhlásil »chudé duchem«, proto nepřikládá srdce své bohatství vezdejšímu; ví dále, že Kristus Pán, ač jest králem nebes i země, přece jako nejchudší mezi námi žil, proto obětuje mu z majetku svého, ujmaje se štědrá rukou chudiny, podporuje ústavy křesť. lásky, kteráž se v církvi zrodila, podporuje církev, aby vysílali mohla do všech krajů světa missionáře, aby tak učením, školami a řeholními ústavami mohla rozšiřovati království Boží na zemi. Tím způsobem nabývá bohatství posvěcení a spasení v Kristu Ježíši, a o takových boháčích neplatí slovo Kristovo řečené k lakomcům »že spíše velbloud projde uchem jehly, nežli boháč vejde do království Božího.«

Ze všeho toho, co řečeno, jest vidno že v Kristu Pánu zjevil se Spasitel všeho lidstva a že nikdo nemůže se zříci povinnosti klaněti se jemu a ho poslouchati. Jen se klaněte nejen neucení, abyste poznali moudrost jeho, ale i učenci, aby moudrost a učenost vaše nebyla bláznovstvím před Bohem. Jemu se klaněte nejen prostí, abyste do stavu milosti Boží povýšení jsouce, skutkem byli synové Boží, nýbrž i mocní a vznešení, abyste skutečně byli vysoce urození, t. j. z Boha zrození. Jemu se s chudými pastýři klaní chudoba, poněvadž chudým Ježíšem byla zvelebována, ale klaní se jemu i bohatství, kteréž jen světlem a milostí Kristovou pravého posvěcení nabývá. K němu, svému Bohu, králi a

Pastýřové betlémští.

Spasiteli spěchejme všci, a klanice se jemu obětujeme mu každý podle stavu a povolání svůj dar; obětujeme se mu, jako on se nám obětoval s tělem i s duší, v životě i smrti, a pak budeme mít tu blahou naději, že jako sv. tří

mudrcové, po dlouhé cestě šťastně ho najdeme a tváří v tvář uzmíme se ne ve chlébě betlemském, ale v království nebeském. K tomu budiž nám dnešní slavnost poučením a povzbuzením.

Boh. Hendl.

O dobrém úmyslu.

Motto: Vše z lásky k Bohu a k bližnímu, a tím ku spásu své duše nesmrtelné.

Veliký rozdíl jest mezi tichým, povlovným deštěm, který buď ráno anebo uvečer vypráhlé role ovlažuje a půdu zúrodnuje, a mezi mrazivou rzí při slunečné záři padající zvlášť při jeho východu, po níž setby bývají rezovaté, réva pak zčerná, a kteráž plody zemské kazí a hubí. Právě taký jest rozdíl také v jednání našem ohledně úmyslu dobrého a zlého. Dobrý úmysl jest zlatým deštěm, kterýžto činy naše činí Bohu příjemné a milé, nám pak spásenosné; zlý úmysl pak jest rzí, kteráž všem skutkům našim však ujímá hodnoty a záslužné před Bohem ceny. O, jak třeba znáti, co jest dobrý úmysl, a s úmyslem dobrým konati veškeré skutky své! To musí býti naší prvou péčí.

Člověk, jenž se probudí a umyje, chápe se ihned díla, je-li pracovit a pilen. Silně pracovati pro věčnost i pro zachování vezdejšího chleba musíme i my v krátké době tohoto života pozemského. Leč, jak chatrná jest naše práce, jak malého užitku pro věčnost nám skýtá všechna práce, jížto nekonáme s dobrým úmyslem, a kteráž proto žádné u Boha nemá ceny! — Ubohý rolník, ty řemeslníku, dělníku a p. ty se potíš, ty se lopotíš po celý den, ne-

obětuješ-li však díla svého Bohu — toť namahání tvé jest jako svadlý list na stromě, jež vítr daleko od stromu odnáší, daleko až v zapomenutí. — Ty, chorý, celé dny a noci na loži vzdycháš, snad i pláčeš mnohými bolestmi, jež trpíš; netrpíš-li s oddaností do vůle Boží, z lásky k jeho Božskému trpícimu Srdci, žádné z nemoci té nemáš u Boha zásluhy. Tvé utrpení jest suchým listem, jež vítr se stromu strásá. Ty duše křesťanská, modlíš se a prozpěvuješ, ty sloužíš Bohu, leč jenom jazykem, srdce tvé obírá se jenom věcmi pozemskými, daleko jest od Boha. — Oh, i tyto tvé dobré skutky jsou jenom planým květem, který nepřináší ovoce žádného. Modlitby tvé a dobré skutky, kterých nekonáš s dobrým úmyslem, více pro čest svou, nežli Boží, ne pro zisk věčný, nehynoucí, nýbrž pro zisk časný, jsou pouhým stínem, tvůj život pro věčnost jest jako strom, jenž nenese ovoce. Víš, co učiní Pán až přijde, aby hledal na něm ovoce? — Z rána jednoho dne šel Pán Ježíš z Bethanie do Jerusalema. Byltě lačný; a jelikož zahlédl na cestě fíkovy strom, šel a hledal na něm ovoce; leč nic nenalezl, jediné listí, i dí stromu: »Na věky nebudeš ovoce mít!«. Ihned strom uschl. Toť hrozné a strašné! Tak učiní spravedlivý Bůh i nám, až přijde k soudu — hledat ovoce, ovoce ctnosti

dobrych skutků. Pracujemež tedy, pokud den jest, pracujemež pilně s dobrým úmyslem; přijde noc — smrt — a odpočívati budeme, požívati budeme, co jsme dobrého a záslužného vykonali. —

Chceme-li časně a věčně býti šťastni, musíme při všem míti dobrý úmysl. Všecko, cokoliv činíte — praví sv. Pavel — ve slovu a nebo ve skutku, všechno činite ve jménu Pána našeho Ježíše Krista, děkujice Bohu a Otci skrze něho. Tak veškeré činy naše budou Bohu milé a nám prospěšné, s dobrým-li jen úmyslem je konáme. Dobrý úmysl je zlatý peníz, dle něhož Bůh naše dobré skutky cení. — O, proč jsme tak chudi na dobré, kteřížto snadno mohli bychom zbohatnouti, kdybychom při všem měli dobrý úmysl!

Aby tedy dobrý skutek ovoce života nesl, nestačuje, aby byl sám o sobě dobrý, má býti též v dobrém úmyslu konán.

Čím jest našemu tělu oko, jímžto vidíme, tím jest skutkům našim úmysl, proč totiž to neb ono činíme anebo nečiníme. Svíce těla tvého jest oko tvé. Je-li oko tvé jasné, čisté, praví sám Pán Ježíši, jest celé tělo tvé osvěceno. Toto jasné oko jest dle výkladů sv. Otců dobrý úmysl, kterýž nás, jak již napověděno, při našich činech oživuje a který činí, že celý skutek jest osvěcený, t. j. bohumilý a záslužný. Jak tedy velice chybují ti, kteří při konání svých skutků patří jen na to, co činí, ne však to, proč to činí! Konají skutky, nemyslí však na Boha, pro něhož jedině skutek ten mají konati. K Bohu mají všechny naše činy směřovati, jemu jedině přináležeti, máme jedině v tom úmyslu konati, abychom jimi Boha ctili a oslavovali. Pravý úmysl jest tedy ten, který jen Boha za účel svého jednání má, který jen čest a slávu Boží na zřeteli má při všem co myslíme, mluvíme, činíme, trpíme. Tak jako dýchání tělesnému životu, tak dobrý úmysl duševnímu životu jest nezbytný. Dobrý úmysl jest duši a tvarem všech skutků; neboť jaký úmysl, takový čin. Kdyby někdo tělo své postem, bičováním a jinými kajícími skutky, však ne pro Boha, nýbrž pro lidskou chválu trýznil, vše to by mu nic neprospělo. Kdyby

z téhož úmyslu daleké cesty třeba až do Indie konal, a tu všechny nevěrce k Bohu obrátil, ani to by mu nic neprospělo. Neboť jak sv. Otcové praví: člověk nestává se mučedníkem tím, co trpí, nýbrž tím, proč trpí. Proto praví sv. Augustin: »Nehleď na to, co činíš, nýbrž měj na zřeteli nač patříš, když něco činíš.« Dobrý úmysl povznáší a oslavuje sebe nepatrnější skutky, tak jako zlý úmysl největší skutky kazí a znečišťuje. Tak byl haliř, který chudá vdova v evangelium za obět chrámovou přinesla, dle výroku Spasitelova větší ceny, nežli zlato a stříbro, které plnými hrstmi farizeové dávali, poněvadž měla dobrý úmysl. Darovalat z dobrého úmyslu s dobrým srdcem tolik, co dáti mohla. Dle možnosti-li co věnuješ — třeba haliř nepatrný jako almužnu pro chram neb chudému, s dobrým úmyslem-li jej věnuješ, na věčnosti za miliony tobě bude počten; důvěrný, s dobrým úmyslem nábožně pomodlený »Otče náš« buď ráno neb večer, více u Boha platí, než modlitba pokrytcova, byť i po padesát let ustavičně se modlil. Bůh pohlíží více na srdce, ne tak na skutek.

Jen dobrý úmysl dává našim skutkům cenu; a čím dokonalejší dobrý úmysl je, tím více budou též naše dobré skutky na vážkách Božské spravedlnosti vážit. Hrubý kus mědi neplatí nic na trhu; je-li však na něm vytlačen obraz krále, jest penizem, za který všecko lze koupiti. Právě tak se věc má s našimi skutky; dle své povahy podobají se mědi, špatnému kovu nepatrné ceny; jsou-li však značeny milostí Boží, jako královskou podobou, a znakem dobrého úmyslu, pak nabývají naše dobré skutky tak veliké ceny, že jimi celou blaženou věčnost koupiti můžeme. Aby tedy tvoje skutky nebyly nečistými a bezcennými u Boha uznány, vynasnaž se úmysl svůj čistiti. Ani sebe nepatrnější věci nemáš započítati, aniž jsi dříve vzbudil dobrý úmysl, a s ním k Bohu, jako prvnímu zdroji a svému poslednímu účelu směřoval ku získání ceny, dobrých skutků. — Jako následuje stín člověka — tak zúmyslně vyplývá i cena skutku jeho.

Dále činí dobrý úmysl skutky naše, jak praví sv. Augustin nejen nám záslužné, ale i Bohu milé.

Synové našich prvních rodičů Kain a Abel chtějí Bohu za jeho požehnání, kterého jim při jejich snažení udělil, poděkování učiniti, vzdělali každý oltář pod širým nebem, by na něm každý z darů svých obětoval. Abel jako pastýř ovci z prvorozených stáda svého a to ještě to nejlepší na obět vybral, Kain orač z úrody zemské dary dal k oběti Hospodinu, mysl jeho si však při tom skoupě počínala. I shlédl se zalíbením Hospodin na Abele u oltáře obětujícího a s rukama skříženýma se modlíciho; na Kaina pak a dary jeho neshlédl. Obět Abelova přicházela z dobrého úmyslu, proto obět nábožného Abela byla Bohu milá. Kain nepřinesl oběti své z tak upřímného srdce jako Abel, proto na ni Bůh také zalíbení neměl, oběti jeho nepřijal. Příčinou toho stala se ne rozdílnost darů; ale jakž odpovídá sv. Jan Zlatoustý: »rozdílnost myslí a vůle učinila obět onoho velmi milou a libou, tohoto pak nelibou a zavrženou. Neb Bůh není přijímač osob; ale zkouší vůli a korunuje mysl a úmysl člověka.

Až posavad třeba dva muži obětují týž dar, avšak nestejného berou podílu. Jeden obětuje dar, aby od ostatních vzal chválu, Bohu dar jeho není milý. Druhý daruje, aby vzdal díky Bohu za dosažené dobrodíní a milosti, a dar jeho jest Bohu milý. — Dva lidé, pravil Pán Ježíš, vstupovali do chrámu, aby se modlili. Pyšný fariseus sám sebe chválí a vynáší, že není jako jiní lidé, a že dává desátky ze všech věcí, kterými vládne, postí se a hned přidává kolikrát do týhodne a hle, co větší hříšník šel do chrámu, než když byl do něho vešel, Druhý, publikán, stojí z daleka u dveří, prosí bje se v prsa o odpuštění hříchův, a ospravedlněn vychází z chrámu. Tak jest doposud i mezi námi.

Proto milý Spasitel ve svém kázání na hoře napomíná: »Pilně se varujte, abyste dobrých skutků svých nečinili před lidmi proto, byste od nich vidění byli; jinak nebudete míti odplaty u Otce svého, jenž jest v nebesích. Protož když dáváš almužnu, netrub před sebou, jako pokrytci činí ve školách a na ulicích, aby ctění byli od lidí. Amen, pravím vám, tím již vzali odplatu svou. Když tedy ty almužnu dáváš, ať neví

levice tvá, co činí pravice tvá, aby almužna tvá byla v skrytě, a Otec tvůj, kterýž vidí vskrýtě, odplatí tobě.« — »A když se modlíš, vejdi do pokojika svého, zavři dveře a modli se k Otci svému v skrytě, a Otec tvůj, kterýž vidí v skrytě, odplatí tobě.« — »Tak i když se postíš, nepochmuňuj tváře své, aby vědomo bylo lidem, že se postíš, a Otec tvůj, kterýž vidí v skrytě, odplatí tobě.« Převzácná slova tato Pána Ježíše! Dobře tedy volá blahosl. Tomáš Kempenský ve jménu Hospodinovu řka: »Synu: já mám býti tvým nejvyšším a nejposlednějším cílem, chceš-li opravdově blažen býti. Takovým úmyslem očisti se srdce tvé, ano se často i k sobě i k tvorům nezřízeně klonivá. Neboť hledáš-li v něčem sebe samého, ihned ochabuješ a vadneš. Protož tedy všechno hlavně ke mně obracej, poněvadž já jsem ten, jenž všechno dávám tobě. Tak každou věc samu o sobě považuj, jako by z dobra svrchovaného vyplývala, a tak vše ke mně, co k svému původu, uváděj.« (Zlatá knížka o násled. Krista, kniha III. článek 9.)

Hle, v čem má Bůh zalíbení, to činme jeho sluhové. — Služebník věrný nemá při plnění vůle svého pápa žádného jiného úmyslu, než aby se tím svému pánu zalíbil a zachoval. A podobně ani ty nehledej v plnění rozkazů Kristových ani své rozkoše ani chvály lidské nebo tomu podobného. Neboť nehleď-li ničeho nežli upokojení vlastní vůle nebo získati si chvály lidské, pak sloužíš vlastně jen sobě samému, a nikoli Bohu, Božskému Srdci Páně, jež nám všele ctíti zvlášť v tomto novém století sv. Otec Lev XIII. poručil, a na místě očekávané odplaty od něho, dostalo by se ti jednou slova: »Amen pravím vám, již vzali odplatu svou.« (Mat. 6, 5.)

Dobrý úmysl všeliký náš skutek činí Bohu milým a příjemným. A tudíž mají-li činové naši sebevýbornější, Božskému Srdci Páně se líbiti a nám záslužní býti, musí se konati z pravého, čistého úmyslu. A ten dojista není jiný, leč ten, který jest svrchovaný cíl a konec všeho tvorstva, k němuž posleze všechno naše jednání a počínání směřovati má: Bůh totiž — jeho čest a sláva; aneb jak di apoštol Páně: aby Bůh ve

všech věcech ctěn byl, a sice skrze Ježíše Krista Pána našeho; poněvadž pro jeho zásluhy Bůh nám darů svých uděluje, a tudíž cokoli dobrého a pravého ke cti a slávě Boží konáme, toliko skrze něho, jeho prostřednictvím se děje. Protož volá sv. Augustin: »Kdožkoli ze statků tvých, ó Pane své slávy vyhledává, a ne tvé, jest zloděj a lotr, a podobný ďáblu, kterýž chtěl odciziti tobě slávu tvou!« (Sv. Aug. Solilog. c. 15.) A podobně sv. Bernard blahoslaví toho, jenž při veškerých darech milosti vrací se k tomu, v němž jest plnost všech milostí. (Sermo 13. in Cantis.) — A proto milý křesťane, žádáš-li skutků svých posvětití a je záslužné učiniti, měj při všem, cokoli dobrého a pravého činíš, dobrý a pravý úmysl ten: aby Bůh tím oslaven byl. Máme, ano musíme se ale také ve zvláštním tomto dobrém úmyslu cvičiti, aby Božské Srdce Ježíšovo ve všem oslaveno bylo. To se stane, když opětovně všechny své myšlenky, žádosti, slova, skutky, utrpení a protiventství Bohu v obět přinášíme, když srdcem nebo ústy pravíme, že ke cti Boží a z lásky k Bohu vše činíme a snáseti chceme. Tak všaký čin i povzdech, zármutek i veselí stává se dobrým úmyslem neocenitelným pokladem pro věčnost. O, kéž by každý uvykl vše s dobrým konati úmyslem, jakých přehojných získal by

pro život věčný pokladův! — A opětně čím by byly naše dobré skutky bez dobrého úmyslu? Martin Slomšek, bisk., tuto odpovídá: »Jako tělo bez duše — tolikéž i skutky tvé bez dobrého úmyslu jsou mrtvé.

Ve Starém zákoně vyznačil Bůh sobě jisté prvorozenstvo k oběti pro sebe, aby tím označil, že to ostatní, co ponechává lidem, i jemu patří, pro čest a oslavu jeho. I od nás žádá také Bůh prvorozenstvo snah a prací našich, abychom totiž ve jménu jeho, pod jeho zprávou a řízením všechno započínali, konali, jeho zvelebení obětovali. Příčina toho záleží v tom, že veškeri naši činové Bohu patří, jako původci a řediteli jejich, a tudíž od něho počínati a jím spravováni býti mají, takže neřídí-li jich, svého cíle se minou. Bůh sám nejlépe zná konec a následek činů našich, on ví, co nám prospívá, od něho tedy činové naši počínati a ve jménu jeho konati, k jeho cti a slávě obětovati se mají. Tak mladý Tobiaš, pojav manželku svou, zprvu modlil se s ní snažně a vroucně po tři noci, a tak ve jménu Páně manželský stav nastoupiv netoliko od vši úhony zachován jest, nýbrž také hojného požehnání dosáhl. (Tob. 8.) Protož také volal často žal-mista Páně: »Cesty své ukáz mně, ó Pane, a kroky mé spravuj!«

(P. d.) (Pokrač.)

Různé zprávy.

Sjezd čtenářů Školy B. S. P. v roce 1912. První souhlas se sjezdem čtenářů Školy B. S. P. dali četní čtenářové z okolí Uherského Brodu a navrhuji měsíc červen. Nižepsaný žádá i

ostatní milé čtenáře, aby své mínění vyslovili. Bohumír Hendl, probošt na Sv. Kopečku.

Nádražní missie v Praze a ve Vídni. V Praze a ve Vídni utvořil se

spolek dam, který si obral za účel, očekávat na nádražích dívky, jež z venkova přijíždějí hledat si službu v Praze a ve Vídni, aby neupadly do zlých rukou různých náhonců. Každá dívka po příjezdu do Prahy a do Vídne nechť se na nádraží ohlíží po dámě, mající odznak se žlutobílou páskou a na ni nechť se s důvěrou obrátí. Ta ji doprovodí na nocleh do útulku, kdež se dívky poradí dobře stran služby. První dny se poskytnou dříve i strava zdarma, než si najde místo. Aby byla dívka členkou nádražní missie poznána, nechť si dopíše o modrou kartu na adresu V. Hálek, farář v Liboci u Prahy, jenž jí další poučení zašle. Do dopisu nechť vloží, pokud možno, 10hal. pošt. známku na zpáteční odpověď a nechť napíše výslovně, zda chce jeti na službu do Prahy nebo do Vídne. Když by dívka náhodou žádné členky nádražní missie na nádraží nenašla, nechť se odebere v Praze do sekretariátu Nádražní missie, Salmova ul. č. 20, I. poschodí, blíže kostela sv. Ignáce, kdež se jí další sdělí. Ve Vídni zase nechť se v tom případě obrátí do kanceláře »Nádražní missie,« Videň III. okres, Jacquingasse č. 6.

Papírový sjezd na Sv. Kopečku. Co bude s tím sjezdem? Nachází málo ohlasu mezi odběrateli a čtenáři naší »Školy.« Což by to nebylo hezké a časové, aby se všichni naši přátelé sešli letos na Sv. Kopečku n Olomouce, aby se vzájemně poznali a povzbudili k nové a větší činnosti v životě křesťanském? Kdo máš dobrou vůli přihlas se, abychom věděli, kolik nás bude.

Zprávy spolkové a bratrstev. Velmi by naše »Škola B. S. P.« získala na zajímavosti, kdyby přicházely zprávy do ní o různých církevních slavnostech a pobožnostech nesoucích se k účtě nejsv. Srdce Pána Ježíše, nebo týkajících se spolku Apoštolátu modlitby. Do novin takové zprávy neradi přijímají, a v časopise našem by našly vhodné místo. Zprávy ty musely by zaslány býti včas nejdéle do 15. dne v měsíci, protože

20 dne již jest vše redakcí ukončeno.

Apoštolát modlitby získal mnoho tím, že v Olomouci jest jmenován nový ředitel tohoto spolku pobožného, vldp. Fr. Pospíšil, spiritual v bohoslovném semináři, odkud i do úmyslů Apoštolátu bylo mnoho nových úmyslů posláno. Jen více různosti a praktičnosti jest si přáti u volby jednotlivých úmyslů. Mohou býti soukromé, ale i veřejnosti se týkající a do života zasahující.

Aggregate Apoštolitu modlitby v měsíci listopadu 1911 farnost Štítná v arcidiecesi olom. Místním ředitelem ustanoven Alois Filip, tamější farář.

Učená Jeptiška. V Rotholzu blíže Inomostí v Tyrolsku působí jako učitelka v klášteře Voršulinek sestra Annunciata (Marie) Tollingrová, dcera tamějšího ředitele hospodářského ústavu. Studovala na universitě v Inomostí a věnovala se obtížnému výzkoumání diaphomidů, což jsou maličtí raci sladkých vod, z nichž největší dosahuje tři mm. Prostudovala k tomu cíli celou světovou příslušnou literaturu asi ve 450 dílech odborných, vše srovnala, a pak vše popsala dle svých vlastních pozorování a studií v tyrolských jezerech a rybnících. Spis její vyšel nákladem knihkupce v Jeně v Německu, má 300 stran a je bohatě ilustrován.

Lurdý roku 1910. Během celého roku 1910 přibýlo do Lurd 191.450 poutníků, vlaků poutních bylo 305. Ke stolu Páně přistoupilo v basilice 626.000 věřících, mši svatých bylo tu slouženo 65.300. Poměrně nejvíce poutníků bylo z malé Belgie; odtud dojelo 31 vlaků s 10.313 poutníky.

Hyenismus v Americe. Až kam sahá zloba lidská! Je děsné čísti, kterak v severní Americe lupiči vydrancovali hrobku v městě Eri rodiny Williama Scotty a odnesli z ní mrtvolu jistě pani. Žádali pak za vrácení mrtvolky vysoké výkupné. Pokoušeli se dostat se i do jiných rakví v téže hrobce, což se jim však nepodařilo, byly dobře uzavřeny.

Horlitélé a horlitélky pobožnosti k bož. Srdci Páně.

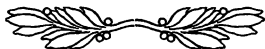
(Hlavní úmysl.)

Spolek, který čítá ne tisíce, ale miliony členů, nemohou spravovati pouze ředitelé, nýbrž potřebují nutně pomocníků a pomocnic k dílu tak bohumilému, jako jest pobožnost k nejsv. Srdci Páně a Apoštolát modlitby. Pomocníci pak a pomocnice v tomto spolku nazývají se lépe horlitélé a horlitélky. Jména toho nabyli dle svého povolání, že mají totiž horliti pro čest a lásku k nejsv. Srdci Ježíšovu mezi lidmi vůbec a mezi svými zvláště. Však odkud či od koho mají se naučiti této horlivosti? Od koho jiného nežli od sv. Jana, miláčka Páně, který při poslední večeři na Srdci Ježíšovu spočíval, jeho tlukotu naslouchal, na jeho láске se rozehrál. Proto tento apoštol lásky ve svém evangeliu a ve svých listech jen lásku Boží obdivuje a k láске k Bohu všechny povzbuzuje. Kdož tak dovedl krásně psáti o láске Boží jako miláček Páně, sv. Jan? Celé jeho evangelium dýše láskou a oddaností k božskému Mistru. Tak uvádí v 15. kap. svého evangelia řeč Pána Ježíše: »V tomť oslaven jest Otec můj, abyste velmi mnoho užítku přinesli a byli mými učedníky. Jakož mne miloval Otec, i já miloval jsem vás. Zůstaňtež v milování mém. Budete-li zachovávatí přikázání má, zůstanete v mém milování, jakož i já jsem přikázání Otce svého zachoval a zůstávám v jeho milování. Tototť jest přikázání mé, abyste se vespolek milovali, jakož i já jsem miloval vás. Většího milování nemá žádný nad to, kdo by život svůj položil za přátele své! Pamatujte na mou řeč, kterouž jsem já mluvil vám!« Mohou míti horlitélé a horlitélky pro úctu nejsv. Srdce Ježíšova lepšího učitele nad sv. Jana?

Horlitélé a horlitélky jsou takřka duší tohoto nábožného spolku, jsou sloupy jeho trvání a síly. Bez nich by tak rozšířený spolek nemohl zachovati svou jednotu a sílu vnitřní. A kolik členů čítá bratrstvo nejsv. Srdce Ježíšova? Podle zprávy hlavního ředitele Apoštolátu čítá toto bratrstvo všech členů 25 milionů na celém světě a tři miliony ve Francii samo! Má-li tedy prospívati, musí ředitelé místní nejen zachováti toto bratrstvo, ale hleděti jemu nových a nových získati členů, až by celé farnosti staly se členy a ctiteli nejsv. Srdce Páně. Hlavnímu řediteli místnímu by musely pomáhati horlitélé a horlitélky v jednotlivých obcích; horlitéle ovšem mezi muži, horlitélky mezi ženami. I zde by třeba bylo rozdělení práce a síce: mezi dítkami by se snad také našlo to neb ono, které by vedlo svoji skupinu hochů a skupinu dívek; mezi odrostlou mládeží zase hodní mladíci a hodné panny, kteří by opět vedli své oddělené skupiny; mezi muži opět horlitélé mužští a mezi ženami horlitélky, zbožné ženy. Ti by konali pobožnosti duchovním ustanovené, podávali by zprávy o svých skupinách, vedli by správně seznamy členů, po případě by vybírali příspěvky nebo dárky na zbožné účely, rozdávali by měsíčně úmysly, a pamatovali by na oslavu prvního pátku a první neděli každého měsíce, a síce pobožností a hodným přijetím sv. svátostí, aby čím dál více přibývalo těch, kteří by ke svatým hořům častěji a nebo denně přistupovali.

Ještě snadněji by mohli horlitélé konat úřad svůj v seminářích nebo jiných ústavech pro mladíky. Jak by to bylo krásné, kdyby se našli horlitélé i mezi studenty na středních školách, jistě by pobožnost tato a horlivost pro úctu nejsv. Srdce Páně prospěla studujícím více než mnohé jiné věci nenáležité na př. čtení špatných knih. Doufáme pevně, že co těžko zaříditi lze v ústavěch pro mládež mužskou, že v ženských klášterích a ústavěch pro výchovu dívek snadněji se dá zaříditi. Jen třeba dobré a pevné vůle, která přemáhá i sebe větší překážky. I mezi dělnictvem, ovšem křesťanským, našel by se snad ten neb onen dělník, ta neb ona dělnice, kteří by slovem i příkladem povzbuzovali spolupůdlníky, aby přistoupili za členy Apoštolátu modlitby nebo do bratrstva nejsv. Srdce Páně; tak by dobrým úmyslem posvěcovali práci svou a snaželi by trpělivě všeliké obtíže povolání svého. Při tom by se snad mnohý odvrátil od zlého, od čtení protináboženských novin a knih, vyhnul by se zlým soudruhům a jiným zlým příležitostem, svádějícím hu hře a opilství.

Duchovní by časem a v určitou dobu svolal horlitele a horlitelky, vyzval by se na poměry jednotlivých skupin na horlivost členů, a máje přehled přes všechny, mohl by časem promluvou poučit a povzbudit nejen horlitele a horlitelky, ale všechny členy. Dali by se snad i k tomu přemluvit, aby šířili mezi svými dobrý katolický tisk, kterého je za naší doby tolik potřebí a který by též konal poselství své jak náleží. Co špatný tisk pokazí, to má zase dobrý katolický tisk nejen napravit, ale též před špatnostmi chránit. O jak mnoho dobrého a spasitelného by se dalo učinit a docílit, kdyby Apoštolát modlitby a bratrstvo nejsv. Srdce Ježíšova bylo všude zavedeno a takto organisována horlivým působením horlitelů a horlitek! O brzo by společnost lidská byla obrozena v Kristu a skrze Krista, jak to sv. Otec Pins X. z celé duše sobě přje.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ie), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. 8. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za horlitele a horlitelky úcty a pobožnosti k Srdci Tvému a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby!

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce, Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michæli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Horliti pro uctu nejsv. Srdce Páně.

Úmysl v únoru: Bázeň a ošklivost před hříchem.

ŠKOLA BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK XLVI.

Vychází počátkem každého měsíce.

ÚNOR 1912.

»Blahoslavena jsi, o Panno Maria, která jsi Pána, Stvořitele světa nosila; porodila jsi toho, který Tě stvořil a na věky zůstáváš Pannou« (Církev.)

Ave Maria!

V modrém nebi hvězdy hoří,
tichým krajem zvony zní,
„Anděl Páně“ ohlašují,
duše při tom tiše sní.

Vážně znějí hlasy zvonů,
tiché „Zdravas“ šeptá ret,
ku spánku se všecko chystá,
jen má mysl letí zpět.

Letí vzhůru k hvězdné říši
tam, kde Bůh dlí, nebes Pán,
Maria, kde Matka Boží
se Synem svým mají stan.

Andělé kde prozpěvují
krásné písně Ježíši,
k Němu volám v modlitbě své
ať srdce mé utiší! — —

Prošby moje vyslyšeny,
v nebi jasná hvězda plá,
rety tiše šepotají:
Ave, Ave Maria!

A. M. Kadlědková.

Prošba, k Bohu!

Pane Bože, před tvou tvář
poklekám tu ku oltáři,
že's nám Syna svého dal,
který svět tak miloval.

Proším Tebe, Bože svatý,
by's milosti rok dal zlatý,
mému srdci zemdlenému,
ať se tu ulehčí mu.

Přijmi mne tu s laskavostí
a vypomoz s ochotností,
duše má Tě velebí,
Bože mocný na nebi!

Nedej klesnout v světa víru,
veď mne cestou k nebes míru,
se mnou buď a žehnej zas
Bože, duši moji spas!

A. M. Kadlědková

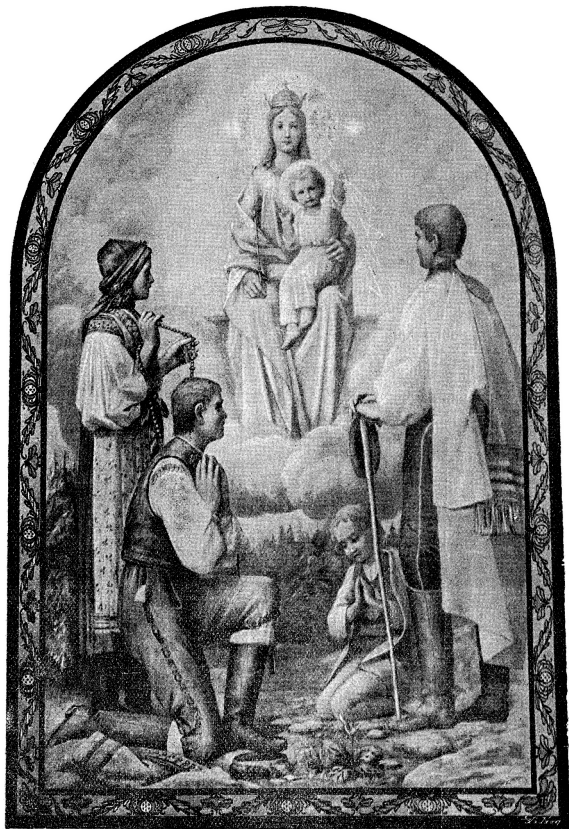

Panna Maria v modlitbách církve.

Hromnice jsou prvním svátkem mariánským po novém roce a zároveň také svátkem Páně, neboť upomínají nás na obětování nověnarodzeného Spasitele v chrámě jeruzalemském a očišťování jeho přesvaté matky Marie. A během celého roku — kolik je tu svátků a slavností ke cti a oslavě blahoslavené Panny Marie? Kolik pobožností koná lid věřící na počest své nebeské matičky. Žádný svatý není tak uctíván jako Maria Panna ani od církve ani od lidu věřícího, a to vším právem. Neboť Maria Panna předčí všechny ostatní svaté jak svou vznešeností, tak svou svatostí, a proto církev sv. vzdává jí poctu daleko větší nežli svatým a sveticím Božím. Maria Panna, ač prostá, chudička, od světa nepoznaná panna nazaretská, převyšila a převyšuje všechny svým vyvolením, svým životem a cnostmi i odměnou, kterou obdařil ji sám Bůh. O ní dobře platí slovo žalmu 44: »všecka sláva té dcery, královská uvnitř — v lemováních zlatých . . . stála královna tobě po pravici v oděvu pozlaceném, ozdobená rozličností.« Podle slov těchto zdobí církev sv. rozličnými poctami Rodičku Boží jak při své bohoslužbě, tak při modlitbách církevních, tak rozličných svátcích a slavnostech — to jest ten »pozlacený oděv, ozdobený rozličností,« kterým církev sv. odívá svou královnu. A všechna tato pocta a všechny tyto modlitby církve odnášejí se k Matce Boží s ohledem na její osobu anebo s ohledem na její poměr k církvi Páně. Rozjímajme tedy o tomto předmětu poněkud, abychom poznali ty překrásné poklady myšlenek, které modlitby církevní ke cti Rodičky Boží v sobě chovají.

Velikost Marie Panny a její nevyrovnatelná vznešenost zakládají se na pravdě, že jest Matkou Boží. Z této její důstojnosti plynou nutně všechny její ostatní přednosti a ctnosti: její vyvolení od věčnosti její ustavičné panenství, její úplná bezhříšnost a neposkvrněné početí, její plnost milosti a obzvláštní podivuhodné uchování sv. těla jejího před setlením a její nanebevzetí. Toto všechno jest obsaženo ve slovech »Matka Boží« — buď jako příčina — buď jako nutný důsledek. Proto také církev sv. Marii Pannu jako »Matku Boží« vždy a všude vyvyšuje, tuto její důstojnost vždy do popředí staví, ukazující v modlitbách svých na hloubku tohoto tajemství, které žádný rozum lidský vyzkoumati nedovede, které však přece neochvějnou vírou jakožto základ a uhlavní kámen celého křesťanství držeti dlužno. Brzy používá církev svatá krásných a důvtipných obrazů, aby tuto vznešenou důstojnost Mariinu objasnila, brzy zcela zřejmě a bez obalu projevuje pravdu: »Maria Panna jest matkou a to Matkou Boží.« Východ i západ křesťanský závodí ve chvále Marie Panny jakožto Matky Boží. Tak při bohoslužbě antiochenské se praví: »Maria Panna jest žiznici země, z níž jako požehnaný prut vypučel Stvořitel světa.« V liturgii (bohoslužbě) sv. Jakuba jeruzalemského čteme o ní slova: »posvěcený chrám, duchovní ráj, sláva panen, z níž Bůh pojiti a dítětem se státi ráčil.« Habešská liturgie má o ni slova: »zlatá kadidelnice, která hodna byla nositi Božstvím rozpalené uhlí (t. j. Ježíše Krista).« Církev římská zpívá při slavné mši: »ano, jen panna-matka mohla Boha synem mít a Bůh, chtěje se člověkem státi, nemohl

Panna Maria v modlitbách církve.

jinak nežli skrze panenskou matku na svět přijíti. Na svátek obřezání Páně pje církev při svých hodinkách tak krásně k počtě matky malého Ježíška slova: »O podivuhodná záměno! Tvůrce pokolení lidského běre na sebe tělo a ráci se naroditi z panny; vstupuje jako člověk nadpřirozeně počatý a sdílí s námi božství své! Zdaž ve slovech těchto není obsažena vira »a Slovo tělem učiněné, které přebývalo mezi námi?« A potvrzení článku viry »narodil se z Marie Panny? Pravé božství a pravé člověčenství, narození z Panny, která v pravdě Matkou Boží jest a účel vtělení se, jak to vše krásně vyjádřeno jest ve slovech »a sdílí nám své božství.« Vzpomínáme zde na slova sv. Augustina: Aby člověk stal se Bohem, (t. j. k Bohu přijíti mohl) stal se Bůh člověkem. Překrásný jest zpěv z druhých nešpor svátku očekávání bl. Panny Marie, kde dcery jerusalemské, vlastně duše lidské ptají se Panny Marie: »O panno pannen, jak se to stane, když neměla's sobě podobné a nebudeš mítí, t. j. žádné jiné anděl nepřinesl a nepřinese takové poselství jako tobě?« A Maria Panna odpovídá: »Dcery Jerusalemské, proč na mne udiveně hledíte? Božské jest to tajemství, které zříte.« Kde jest jemnější básnický cit, nežli zde? A pozorujeme-li odpovědi po jednotlivých čteních v modlitbách hodině jitřních, tu shledáme, kterak krásně vyjadřuje církev tu vysokou důstojnost Marie Panny jako Matky Boží. Pak třetí na svátek zvěstování bl. Panny Marie staví nám na oči úpěnlivou prosbu lidstva — vykoupení potřebného — k Panně Nazaretské. Zní pak: »O přijmi, Panno Maria, návrh, který Tobě zkrze anděl učiní Pán, a který zní: »počneš a porодиš syna, jenž spolu Bůh a člověk jest. Pak budeš pozeňhanou mezi ženami.« Porodíš sice syna, ale panenství Tvé neztratí tím nic; těhotnou budeš, ale povždy neporušenou matkou zůstaneš.« A v malých hodinkách o nejsv. Panně Marii se praví: »O svaté a neposkvrněné panenství, nevím, jakými chválami bych tě hodně velebiti měl; neboť Ty's v lůně svém nosila toho, kterého nebesa obsáhnouti nemohou.« A v záslibné mši sv. o sv. Panně se kněz modlí: »Blahoslavená jsi, o Panno Maria, která jsi Pána, Stvořitele světa

nosila; porodila jsi toho, který Tě stvořil a na věky zůstáváš Pannou.« A kolikrát v hodinkách církevních volá církev k P. Marii: »Celá krásná jsi, o Maria, poskvrny prvotní není na Tobě!« Anebo: »Roucho Tvoje jest jako sníh a tvář tvoje jako slunce.« A proto si přeje církev prosit: táhni nás, o Panno neposkvrněná, za sebou, poběhneme za vůni masí Tvých k Tobě.«

A bezhříšnost její tak krásně vyjadřuje zpěv: »Zdráva buď Panno, která jsi pomocí Ducha svatého zvítězila v čistotě nad tak velkým hříchem prvního otce« (slova svatého Norberta). A ve »chválách« na svátek Hodu Božího vánočního pje církev: »Rodička porodila krále, jehož jméno věčné jest, a má za to radosti matky se ctí panny, neboť neměla a nebude mítí podobnou sobě.« A v hodinkách jitřních se zpívá: »Blahoslavený život Panny Marie, který nosil Syna věčného Otce, a blahoslavené prsy, které kojily Krista Pána.«

A zase: »Blahoslavena jsi matko Boží, Maria, jejíž život neporušeným zůstává; dnes porodila's Spasitele světa.« »Blahoslavena jsi — že jsi uvěřila, neboť stalo se vše, jak to bylo od Pána povědino.«

A kterak se Matkou Boží stala, praví nám zpěv noci vánoční: »Sestoupil s nebes Bůh od Otce zplozený, vešel do lůna Panny, aby se ukázal nám viditelným, přioděn jsa tělem lidským a vyšel branou zrozenou Bůh a člověk, světlo a život, zakladatel světa.« Anebo: »Dnes nám ráčil se naroditi z Panny Král nebeský, aby ztraceného člověka ku království nebeskému zpět povolal.«

A co máme teprve říci o překrásných výrazech, kterých užívá církev o Matce Boží ve čteních při hodinkách jitřních. A o svátku Neposkvrněného Početi volá církev k bl. P. Marii se sv. Germanem, biskupem takto: »Zdravas buď nádobo z čistého zlata zrobená, a nejlíbeznější sladkosti duši našich, to jest Krista, jenž manna naše jest, v sobě chovající.« »Zdravas buď paláci nejvyššího krále přesvatě vystavený, neposkvrněný, přesvatý, téhož Boha krále vznešenosti ozdobený!« A se svatým Epifaniem volá k Matce Boží. »O přesvatá Panno, která jsi kůry andělské údivem naplnila! Ejhle

jak podivuhodný to zázrak na nebi, žena oděná sluncem, nesoucí světlo na loktech svých; podivuhodný zázrak na nebi, lože Panny, mající Syna Božího; podivuhodný zázrak na nebi, Pán andělů stal se dítkem Panny. Andělé žalovali na Evu, nyní však Marii slávou zahrnují, která Evu sama pozvedla a Adama z ráje vyhnána do nebe poslala. Ona je zajiště nebes i země prostřednice, která spojení to přirozeně provedla. «Zdráva's buď přecista a neposkvřněná Matko, která jsi porodila Krista — jenž jest před tebou.» Takovými a podobnými city úcty obdivu a lásky k Matce Boží překypují všechny oficiální modlitky církve svaté.

A což teprve v Písmě svatém, jehož církev užívá při svých modlitbách tak zhusta, tam se Bohu zalíbilo skrze Ducha sv. vnuknouti tak vznešené myšlenky o Panně Marii, že — jak svatá Terezie praví — jeho jediné slovo často 1000 tajemství v sobě zavírá. Jak vznešená stojí před námi Panna Maria, když církev ji velebí žalmy i těmi krásnými písněmi, které sám Syn její, Spasitel náš, tak často ve chrámě jeruzalemském zpíval. Jak krásně hodí se na Marii Pannu, Matku Boží, výroky knihy moudrosti, kterých církev tak často o ni užívá ve své bohoslužbě! A což teprve ty krásné písně lidové, které církev přejala a jichž užívá při svých pobožnostech, kterak těmi jest oslavena Matka Boží! Což ta naše krásná »Tisickrát pozdravujeme tebe«, zdaž nerozehřeje k lásce a úctě Marie Panny srdce sebe studnější? A ta litanie loretanská! Jaké to krásné obrazy, jaká to přirovnání! Ve

všech vidna snaha vyznačiti vznešenost Marie Panny, jako přecisté panenské Matky Boží vším možným způsobem co nejvíce a nejzřetelněji. A ty modlitby, které církev s lidem koná. »Zdravas Královno«, »Pod ochranu Tvou« atd., zdaž nejsou výrazem víry, že Maria Matkou Boží je — tedy mocnou naší královnou a přece také milující matkou — a na tom že zakládá se naše naděje v její pomoc a přimluvu? A ty »roráty« — mše sv. v adventě — které lid náš tolik miluje, zdaž nejsou oslavou Marie Panny jako Matky Boží, která nám dlouho očekávaného Messiáše porodila?

Ejhle, všecko toto — a jen z části jsme uvedli, zřejmě nasvědčuje, že církev svatá ve svých modlitbách a pobožnostech Marii jakožto neposkvřněnou, přecistou Matku Boží co nejvíce miluje, cti, velebí, vědouc, že všechna úcta i láska Matce vzdávaná na Syna Ježíše spadá, neboť jen skrze něho stala se tím, čím jest, Matkou Boží. A úcta a láska a chvála této Matce Boží od církve vzdávaná jest všem užitečná, neboť naklání srdce královny nebeské k potřebám církve vezdejším, pudí ji, aby u Syna svého, Ježíše Krista, za nás orodovala, své modlitby s našimi spojovala, svými zásluhami nás podporovala a lásku, kterou u Ježíše požívá, nám darovala. Tak stojí před námi jak vznešená královna a také jako milostivá, milující a pomáhající matka, které jsme povinni úctou, chválou láskou a vděčností.

Kterak uctívána jest Matka Boží v poměru k církvi Páně, ukážeme přistě.

Boh. Pendl.

Marii, Matiče

Zelený hájčku,
hebounký trávníčku,
přijmeš mne rád?
Sednu si do stínu,
hebkého do klínu,
budem si hrát.

Natrhám květinek
spletu je u víněk
a půjdu dál
cestičkou do polí,
kde chrpa s koukolí,
cvrček kde hrál.

A odtud v kapličku
navštívit Matičku
s věnečkem svým:
pokleknu před oltář
a skloním svoji tvář
s pozdravením:

„Maria, Matičko,
nebeská rodičko,
vyslyš hlas můj,
modlím se u Tebe
bych jednou do nebe
přišla v stan Tvůj!“

A. M. Kadlčková.

Jdětež i vy na vinici mou!

Rozjímání na neděli devítník. Napsal Ignst Žhůněl.

Jednoho každého z nás posílá Pán na svou vinici. Jeden každý z nás obdržel od Pána vloh, nadání, způsoblost k mnohému, čehož všeho používatí má ku cti a slávě Boží a ku spasení své nesmrtelné duše. O každém z nás platí slovo, jež se nám předčítá v neděli devítník: »Jdětež i vy na vinici mou a co bude spravedlivého dám vám.« (Mat. 20, 4.) Co každý zasloužil, obdrží, kdo spravedlivě a svědomitě pracoval, bude odměněn věčnou slávou, kdo buď vůbec nepracoval anebo vloh Bohem mu udělených používal ku zlému, bude odsouzen ku věčnému zatracení.

Za našich dnů jsou však bohužel mnozí, jimž nijak nejde na mysl, že by byl po smrti nějaký život. Říkávají, smrtí je všemu konec, po smrti nic více není. Ano je smutná pravda, že jsou mnozí mezi námi, kteří popírají nesmrtelnost lidské duše a tím také nevěří v žádnou věčnost, nevěří, že by byla nějaká věčná odměna, nějaký věčný trest. Ale na víře v nesmrtelnost duše závisí naše víra, naše spása. Je mnoho

důvodů, které nám dokazují nesmrtelnost naší duše; všech tu není možno uváděti, povšimněme si aspoň něčeho.

I. **Nesmrtelnost naší duše.** Nevěrci říkají: duše lidská je taková hmota, jako tělo, úplně souvisí s tělem, na těle závisí, s tělem žije, s tělem hyne. Kdyby tato námitka byla pravdivá, byla by duše lidská podrobena téměř útrapám, námahám, nesnázím jako tělo lidské.

Když stárne tělo, stárla by i duše, když onemocní tělo, onemocněla by i duše; ale často vidíme pravý opak, každodenní zkušenost nás učí, že není tomu tak, že nestárne s tělem duše, ale právě naopak když tělo hyne, jakoby duch začínal teprve růsti, kvéstí a ovoce přinášeti. Kolikráte je stařeček vetchý jako věchytek, hlava jeho kloní se slabostí hluboko k prsům, nohy mu vykazaly všechnu službu, buď vůbec nechodí, anebo se belhá těžce a s bolestí o jedné i o dvou holích, třese se na celém těle; je věru bolestný pohled na staré lidi, když na příklad tolik se jim třesou

ruce, že vezme sklenku do rukou a ještě se mu nepodaří udržeti ji u úst, by se mohl napít. Kolikrát jsou mnozí domácí nuceni takové starce jako malé děti krmít.

Kdyby duše úplně souvisela s tělem a byla s tělem docela spojena, tu musil by se duch takových starců úplně státi dětinským, slabým, nemocným. A právě naopak se často stává, že v takovém zastaralém, umdleném, nemocném těle vládne duch mohutný, velkolepý, přímo ženiální. Vzpomeňme si jen na příklad na osobnost, která je jednomu každému z nás známa, na nebožtíka papeže Lva XIII. Ležel již skoro na smrtelném loži a býval vyobrazován, že velmi těžce chodil v poslední době svého života, jsa podporován z obou stran, by neupadl; Tělo jeho bylo tolik sešláblé a přece duch jeho, ač čítal okolo devadesáti let věku svého, zůstal stejně mohutný, stejně prozíravý, jako býval za dřívějších let. Důkazem toho jest, že málo dní před svou smrtí napsal nebožtík svatý Otec Lev XIII. v latinské řeči báseň nejen formou velmi krásnou, ale i obsahem, je v ní plno hlubokých myšlenek, vzácných pravd, překrásných obrátů, tak že i kdo je zdrav, a dobře umí latinsky, dlouho musí přemýšlet i a pozorně čísti, než ji porozumí.

Ejhle! důkaz, že nesouvisí duše s tělem, ale že je nad tělo povýšena, že tělem vládne, tělu poroučí. Ještě jeden příklad ze života osobnosti, která je všem nám Rakušanům milá a drahá. Kdož by z nás neznal jména: Radecký? jak jásalo srdce starých vojáků, kteří se mohli pochlubit, že sloužili pod Radeckým. Již to, že ho někdy viděli bylo vyznamenáním, jimž se chlubívali po celý život svůj. A když Radecký sestral, když by se mysli, že již k ničemu není, tu postavil se ještě v čelo našeho vojska a vedl ho od vítězství k vítězství. Čítal osmdesát tři leta, byl tedy ve vysokém věku, kdy dostávají se různé obtíže a přece duch jeho byl mladistvě čilý, že ovládal a přehlédli všechny ty tisíce vojska, že nezapomněl na nic, na žádnou maličkost, která by mnohdy mohla způsobiti škodu nenahraditelnou.

Ano ještě něco velkolepějšího a nápadnějšího podotkneme. Kdyby byla duše s tělem bezprostředně, nerozlučně spojena a od těla úplně závislá, tu nebylo by možno, by při smrti těla projevovала jasnost zrovna úžaslou, vědomost zrovna podivuhodnou. Spisovatel Möhler napsal za svého života několik vzácných vědeckých knih, které vždy budou cenné a vážené; celý život svůj věnoval vědě a neustále pracoval, četl, vzdělával se. Když umíral, byli u jeho lože shromážděni rodina a někteří přátelé; tu najednou jakoby chtěl povstati, vzpřimil se poněkud v posteli a pln jakéhosi nevysvětlitelného nadšení zvolal: »Ach, nyní jsem to viděl, nyní jsem to zkusil, nyní jsem to zvěděl, kdybych nyní mohl vše popsat, to by byla kniha nevyrovnatelně krásná, té by se všichni divili. Ale je všemu konec.«

Duše lidská je tedy nezávislá na těle, tělo zemře, pochová se, hnije v zemi na hřbitově, ale duše žije stále životem věčným, nikdy neumírajícím.

II. Soud zvláštní. Mnozí z těch, kteří popírají život posmrtný, věčný, činí tak často z pohnutek poněkud vysvětlitelných. Žijí totiž takový život nemocný, špatný, konají tolik a tak často špatného, že svědomí jejich činí jim veliké předhůzky, bojí se věčnosti a proto by si rádi namluvili: smrti je všemu konec, po smrti není již ničeho, smrti se vše skončí. Přemnozí by byli velice rádi, kdyby bylo možno oklamati věčného a nejvyššího spravedlivého soudce podobně jak se to někdy podaří zde na světě. Vždyť říkává naše přísloví: »Malé zloděje věšejí, velké propouštějí.« Mnohý, jehož svědomí není čisté byl by velice rád, kdyby nebylo věčnosti, kdyby nebylo Boha nejvyššího spravedlivého, který vše dobré odmění a zlé potrestá, proto mnohý rád slyší a rád uvěří, když mu někdo hledí namluvíti: »Smrti je všemu konec, není žádné věčnosti.«

Často se modlíváme modlitbu »Věřím v Boha,« v ní pak říkáme následující slova: »Odtud přijde soudit živých i mrtvých« to jest spravedlivě i hříšné. V hodině naší smrti řekne ku každému Pán: »Vydej počet z vladařství svého!« Luk. 16, 22.) Že duše jest ihned po smrti souzena, poznáváme z podobnosti,

kteříž vykládal Ježíš o boháči a o chudém Lazarovi. Právil: »U domu velkého boháče sedával vždy u vrat žebrák, který nic neměl.« Boháč se staral jen jakby si život zpříjemnil, jakby co nejlépe užil všeho. Stál jeho prohybal se pod vybranými lahůdkami. Když žebrák Lazar prosil o trochu jídla, vždy ho krutě odmítl, ba když pokornou prosbu pronesl, by mu dalí aspoň to, co se stolu spadne na zem, by aspoň to dostal, čím krmí psy, byl vždy surově odbyt, až hladem umřel. A tu byla duše jeho odnešena od andělů do nebe. Ale stalo se, že brzy potom zemřel i boháč a duše jeho byla odnesena do pekla. Ježíš Kristus tedy sám potvrdil, že ihned po smrti následuje soud, při němž duše lidská bude buď odměněna, anebo potrestána.

Kéž by každý z nás mohl se vykázat při své smrti zásobou oleje, jak ho měly ony biblické moudré panny. Čekaly na svatbu; proto že bylo již přití, rozzely si své lampičky, některé z nich však byly tolik opatrné, že vzaly s sebou nádobku oleje, kdyby se snad stalo, a olej došel, by mohly přilít. Některé však s tou možností nepočítaly, měly jen trošinku oleje v lampičce a nic více. Když pak se svatba opozdila, došel olej nemoudrým pannám a prosily moudré: »Ponechte nám oleje z vašich zásob, bychom mohly lampičky své rozžít.« Ale moudré panny jim nic nedaly a poslaly je ke kupcům, by si nakoupily. Odešly a mezitím však přišli všichni účastníci svatby a ty panny, které je uvítaly, byly vpuštěny do domu svatebního, když pak došly nemoudré a tlouky, nebyly více vpuštěny. Podobství toto jest nám důkazem, že jen ten, kdo má zásobu oleje, to jest jen ten, kdo může se při smrti vykázat dobrými skutky, bude odměněn životem věčným, bude vpuštěn do domu svatebního. — Sv. apoštol Pavel píše: »Uloženo jest lidem jednou umřít a potom je soud« (k Žid. 9, 27).

III. Soud všeobecný. Soud tento bude se konati v poslední den a jmenuje se poslední, protože po něm nebude již více žádného soudu, jmenuje se též obecný, protože budou na něm souzeni všichni lidé celého světa. Kdy bude tento soud,

jest úplně neznámo, jisto jest, že bude ale nejisto, kdy. Apoštolové se jednou tázali svého mistra, kdy bude konec světa a poslední soud a Ježíš jim odpovéděl: »O tom dni a hodině žádají neví, ani andělé nebesí, jedině sám Otec« (Mat. 24, 36).

Žijme zde na světě životem dokonalým, etnostným, by nás Ježíš, když přijde soudit živých a mrtvých, mohl osloviti slovy radostnými a pro nás mile znějícími: »Lačněl jsem a vy jste mne nasýtli, žíznul jsem a vy jste mne napojili, byl jsem nahý a oděli jste mne.« V písni »dies irae«, která se zpívá při rekviem, přicházejí následující pozoruhodná slova: »Kniha psaná se tu snese, v nížto vina všechna čte se; z ní se na svět výrok vznese.«

Knihou touto vyzoumává se vševedoucnost Boží, Bohu nic neujde, ať vykonal člověk dobré, ať zlé, v knize té je všechno zaznamenáno. Zde na světě je často možno lidi oklamati, tak že považují nešlechtníka za člověka cnostného a naopak cnostného za špatného. Boha však nelze oklamati, ví všechno, zná všechno, zná naše skutky, naše řeči, ba i naše myšlenky. Jest proto zajisté lépe, zde na světě se vyzpovídati knězi k úplné mlčenlivosti zavázanému, než by jedenkrátě hříchy naše zjeveny byly všemu lidstvu a my za ně měli pykati věčně v pekle. Neboť z pekla není žádného vysvobození, kdo jednou se octl v pekle, nikdy více nepřijde v jiné místo, ale zůstane v pekle na věky věkův. Kéž by s námi otfásla ta hrůzyplná myšlenka — zlé bude potrestáno! Kéž nás vzpomínka na soud posmrtný vyburcuje z lhostejnosti, netečnosti, hříšnosti a povznese k životu lepšímu, cnostnému, příkladnému, upravenému dle přikázání božích a církevních.

Již ve Starém zákoně napomínal moudrý Sirach: »Ve všech skutečích svých pamětliv buď na věci své a na věky nezhrěšíš« (7, 40). Pěkný příklad máme ze života našich svatých věrozvěstců Cyrilla a Methoděje. Dříve nežli přišli tito svatí bratři do naší vlasti, do země moravské, zvěštovali evangelium v jiných zemích slovanských, hlavně v Bulharsku. Tu předstoupili před krále Borisa a hlásali mu o Kristu, o němž však pyšný

poňan nic nechtěl slyšeti. Všechna námaha zdála se býti marna, zdálo se, že jest nemožno učiniti srdce královo přístupným víře Kristově. Tu uslyšel svatý Metoděj, který byl dovedným malířem, že jest Boris velkým přítelem obrazův. Uminil si, že využítuje této jeho libůstky ku šlechtnému účelu. Namaloval obraz, představující poslední soud, názorně tu naznačil milostné tváře vyvolených Páně, kteří zařice radosti uposlechli slova Jeho a šli do bran, vedoucích do slávy věčné. Ale na druhé straně bylo viděti hrůzou zkřivené, bolestí se svírající lidi, jdoucí do sídla věčného trestu, do zatracení věčného. Král, když mu sv. Metoděj darem zaslal obraz, pozorně ho pozoroval a tak byl uchvácen, že se obrátil, což se stalo r. 861, kdy pokřtěn bulh. král Boris.

K jednomu každému z nás volá Pán: »Jdětež i vy na vinici mou a co bude spravedlivého, dám vám!« Uposlechněme tohoto hlasu, používejme času, pracujme o spáse své duše, pokud můžeme. Duše naše jest nesmrtelná a bude odsouzena buď k věčné spáse či k věčné zkáze; přičiňme se, by uslyšela ona útěchyplná slova: »O pojď a vejdi do života věčného! Svatý Jeroným maluje se, kterak sedí v jeskyni a má před sebou úmrlčí lebku. Vyznal, že toto rozjímání tak na něj působilo, že se mu zdálo, jakoby neustále slyšel hlas trouby andělské, volající: »Vstaňte mrtví, pojdte k soudu!« Blaze těm, kteří za živa se bojí soudu a třesou se před ním, neboť až přijde, budou připraveni, nebudou se báti.

Církev a věda.

Milí čtenářové Šk. B. S. P. zajisté již slyšeli a četli, kterak nepřátelé Kristovi, sv. jeho víry a zvláště církve jeho katolické až do omrzení ustavičně jednu vedou, že prý církev pro vědu ničeho neučinila, že je nepřítelkyní věd, že jí musí býti, poněvadž prý věda a víra se nikterak nesrovnají — jedno, druhé — prý vylučuje. K vůli tomuto svému ovšem falešnému tvrzení padělají i dějiny, dopouštějí se podvodu, zavírají oči před všestrannou činností církve i v tomto oboru a nechtějí spravedlivě uznati zásluh církve i sebe zjevnějších. Vede je k tomu zavilá zloba proti Bohu, neboť toho nechtějí nad sebou míti; nechtějí věděti nic o nesmrtelné duši, odměně a trestu na věčnosti, a proto napadají církev, která toto učení Boží hlásá, všemožným způsobem, aby ji připravili o vážnost a lásku lidstva a tak mnohé od ní odvrátili. Věk náš ohání se několika hesly — a mezi těmi je také

»věda«. Všecko je věda, říkají, a co věda nedokazuje — toho není. A aby církev zlehčili, volají: »a pro vědu církev neučinila pranic, ano byla a jest vždy proti ní a všude jí překáží.«

Nuže, jak je tomu ve skutečnosti? Právě naopak! Právě vědě — t. j. upřímné, vážné a svědomité zkoumání a bádání ve všech oborech lidského rozumu a poznání přístupných — prokazovala se církev vždycky velmi přátelskou, podporovala vědy skutečné seč byla a také členové její — biskupové, kněží a věřící laici — zaujímají mezi pravými vědci a učiteli i vynálezci velice čestné místo jak počtem tak i důležitostí. V dalších řádcích toto své tvrzení dokážeme.

Národové starého věku, zejména Řekové a Římané, vynikali v mnohých vědách a uměních, takže kultura jejich stála na výši. Národové tito zanikli, zatlačeni jsouc národy svěžejšími slovan-

skými a germánskými, což se ovšem nestalo mírným způsobem nýbrž bojem. A vědám se v boji špatně daří a proto by bývala celá ta vzdělanost starověká s národů zahynula, kdyby se jí nebyla ujala církev katolická. Vše to, co známe z dob před Kristem jak z dějin tak z vědomostí a umění oněch tehdy žijících národů, je nám zachováno jen prostřednictvím církve, která jediná staré této hrdinnosti se ujala, ji zachovala a dále pěstila. Nejprvnější a nejdůležitější spisy starověké — jak básnické tak filosofické i dějepisné a výzkumné — ku př. Homera, Sofokla, Aristotela, Platona, Sokrata, Herodota, Caesara a jiných učenců starověkých jsou nám známy jen z opisů pilných řeholníků, kteří s velikou pilí a námahou je opisovali a tak před úplným zánikem zachránili. Vždyť tehdy nebylo známo ještě tiskařství a jen málo lidí — mnichů a kněží jen — umělo psát. A mnohé knize opisoval mnich skoro celý svůj život. Nebýti řeholníků a klášterů, neměli bychom ani zdání o starořímské a řecké vědě a literatuře. A tato starověká vzdělanost, která skrze církev se zachovala, jest základem celé naší nynější vzdělanosti všech skoro věd — zaslouží si tedy církev zajisté proto vděčnosti celého lidstva. Neprátele Boha ovšem o vděčnosti poněti nemají.

Církev však nespokojila se tím, že starou kulturu a vzdělanost zachovala, nýbrž pokračovala dále ve vědeckých pracích a podporovala všemožným způsobem vývoj jednotlivých věd.

Vědám a vzdělanosti se ovšem nemůže dařiti bez škol. A kdo byl první, jenž školy zakládal? Církev — a žádný jiný. Církev to byla, která hned jak nabyla svobody a prostředků zakládala školy u všech biskupských a klášterních chrámů, v nichž se vyučovalo bezplatně tehdejšími vědomostem podle potřeby žactva. K pěstění věd zakládala vyšší školy a nejvyšší, university, všude, kde nabyla moci a našla porozumění. Ve středověku a potom bylo založeno pomocí církve 63 university a z těchto 32 od papežů samých za motného příspěvku duchovenstva. Mezi těmito byla založena i naše staroslavná Karlova universita v Praze r. 1348 nezapomenutelným Otcem vlasti — císařem

a králem Karlem IV. — za pomoci papežovy, arcib. pražského — Arnošta z Pardubic — a celého duchovenstva českého. Vysoké toto učení bylo tehdy jedním z nejslavnějších v celé Evropě, tak že ze všech zemí scházeli se studenti do Prahy. A na této universitě působilo mnoho kněží — vždyť i mistr Hus byl tam učitelem. Byla tedy církev proti vědě, když sama zakládala a podporovala ústavy, které vědu pěstovaly?

A kdo udržoval badání libomudrcké = filosofické, které bylo a jest jedním z nejobsáhlejších a nejdůležitějších? Kněží to byli a příslušníci církve katol., kteří nejznamenitější dosud díla o oboru tom vydali. Vzpomeňme jen na nepřekonaného sv. Tomáše Aquinského, filosofa, kterému se dosud žádný nevyrovnal. A podobných má církev celou řadu i za našich dob, neboť pěstování filosofie považovala církev vždy za potřebné k vůli vědě bohoslovné. A kdo pěstoval dějepis, aby nám tak zachovány byly dějiny národů od nejstarších dob, zvláště ale od doby, kdy přijali křesťanství a křesťanskou vzdělanost? Byli to zase jen na počátku kněží — biskupové, řeholníci — kteří spisovali pamětné události a tak je zachovali pro budoucnost i za dob našich jest mezi dějepisci na slovo vzatými hojný počet kněží a věřících katolíků.

Podívejme se na vědu počtářskou čili matematiku; i tu najdeme muže slavné z řad našich. V Římě zemřel znamenitý matematik prof. Cevutti a ten byl věřícím a zbožným katolíkem. V Praze působil na universitě jako profesor matematiky znamenitý Jandera, a ten byl knězem premonstrátem S matematikou souvisí vznešená věda hvězdářská; a tu se teprve církev slavně osvědčila jako podporovatelka i jako pěstitelka vědy této. Papežové stavěli hvězdárny, a nynější papežská hvězdárna v Římě jest jednou z nejlepších na světě, majíc nástroje ke zkoumání hvězd nejdokonalejší. První, kdo pochopil správně soustavu všehomíra, byl arcibiskup Regiomontanus († 1476), kardinál Cusa a kanovník Koperník dříve ještě nežli Galileo Galilei. Slavným hvězdářem novějším jest Angelo Secchi — kněz († 1889 v Římě) ředitel papežské hvězdárny, který vynalezl me-

teorograf, samočinný to stroj k zaznamenání počasí. On jediný byl r. 1867 na výstavě v Paříži mezi 48 000 vstavo-
vatelů vyznamenán zlatou medailí. Císař Napoleon vlastnoručně připsal knězi Secchimu řád „čestné legie“ a císař
brasilský mu udělil řád „zlaté růže.“ Měl tedy nepochybné zásluhy o vědu
hvězdářskou.

A nyní vede hvězdárnu v Římě P. Hagen, jezuita, se stejným zdarem a se stejnou slávou.

Mnohobarevnost světla a lom pa-
prsků světelných, což jest ve fysice
důležité. objevili jesuité, kněží P. Geval-
lieri († 1774) a P. Quimaldi († 1663).

I v lékařství prosluli mnozí kněží. Tak jezuita P. Febri stanovil oběh krve
v těle lidském a katolické university
měly mezi lékaři také lékařky již ve 14
a 15 století. Tak universita ve Frank-
furtě n. M. měla v té době 15 lékařek,
mezi nimi byly 4 pro oční nemoci. Ejhle
tehdy církev již činila to, po čemž nyní
tak se baží, aby totiž i ženy připuštěny
byly ke studiu lékařství.

Pohlédneme na vědy jazykové; tu
má církev zásluhy neskonale. Již od
prvních dob zanašeli se kněží a řeholníci
jazyky latinským a řeckým. Pěstovali i
jazyky jiné, aby mohli hlásati sv. evan-
gelium každému národu v jeho mateřštině.

Studium řeči cizích jest zajiště práce
obtížná a namahavá — kdo tedy ji
podporuje anebo vykonává, není snad
nepřítelem věd. Základním jazykem
všech ostatních — totiž Sanskritem —
se obíral první v Evropě karmelitán
Paulinus. Vydal r. 1790 v Římě první
učebnici Sanskritu a položil tak základ
ke studiu tohoto jazyka, jenž jest velice
důležitý i pro nás, jazyk slovanský.
Missionáři katoličtí to jsou, kteří první
urovňávají jazyky divokých a polodivých
národů, a vzdělávají učebnice jejich a
slovníky. Tak učinil slavný P. Schell i
ohledně čínského jazyka.

Mezi znalci řeči cizích vynikli i
kněží. Tak kardinál Mezzofanti mluvil
67 jazyky. Kněz Martin Schlegler mluvil
60 jazyky. A jest mnoho kněží, kteří
více jazyků cizích ovládají.

I věda zeměpisná má pracovníky
v řadách církve. Novou Kaledonii objevil
jesuita P. Eusebius Kino († 1711). Mapy

a atlasy původní sestavovali kněží —
missionáři — jak to dosvědčují doklady
v knihovnách. Až dosud jsou missionáři
v krajinách cizích nejlepšími zeměpisci.

Ve fysice, chirurgii vyznamenali se
zbožní věřící katolíci Pasteur Albert a
mnozí jiní. Kterak tedy obstojí výtka
nepřítel, že věřící katolíci nemůže býti
vědcem a učencem? Což se to vylučuje?
Což by nemohl ku př. notář býti zároveň
dovedným pianistou, houslistou atd.?
Víra a zbožnost nepřekáží zkoumání a
bádání ve všech odborech, neboť právě
tím přichází se zase k víře, k poznání
všemoudrosti Boží, účelnosti světa a nej-
lepšímu pořádku, tedy k poznání Boha.

Všimneme si věd přírodních: i tu
církev čestně obstála. Známe jest jméno
Linného, Cuvierova — lidí věřících. P.
Kirchena, kněze, a v nové době P. Men-
dela, opata král. kláštera na Starém
Brně, slavného botanika, jenž objevil
zákon o dědičnosti ve vývoji rostlin.

I v těsnopisu pracovali věřící ka-
tolíci. Že těsnopis důležitým jest činite-
lem v nové době, zná a ví každý. A kdo
je původcem nové soustavy těsnopisné?
Kněz náš P. František Gába, bývalý farář
v Skrblu na Moravě, 1896. Význam jeho
ocenil profesor I. Otakar Pražák slovy:
»v historii slovanského těsnopisu zůstane
vždy pojistěné čestné místo P. Františku
Gabovi.«

Jiný pracovník v těsnopisu českém
byl bohoslovec Sibir Šolc r. 1858.

Slavným badatelem v nerostopisu
byl věřící a zbožný katolík Barrande,
rodem Francouz, který však jako vcho-
vatel provázel vyhnanou král. rodinu
francouzskou do Prahy r. 1832. Vydal
znamenité dílo o zkamenělinách českých
— Trilobitech — o 22 svazcích a 6000
stranách a přidal 1100 výkresů své pře-
bohaté sbírky odkázal českému Museu
s 10.000 franky kapitálu na dokončení
díla jeho. Dokázal proti Darwinismu
samostatnost druhů a rodu, což má za
následek, že ani člověk nemohl se vy-
vynouti z jiného druhu zvířat, nýbrž že
jest samostatným Bohem stvořeným
tvorem, a že tedy nepochází vývojem
z opice, jak by rádi nevěrci lidu namlu-
vili, ač pro tvrzení své ani toho nej-
menšího důkazu uvéstí nemohou. Vede
je jen nezměrná zášť proti Bohu a víře

křesť, která zdobi člověka vysokou důstojností tvora Božího, bezprostředního. A tento slavný učenec Jáchym baron Barrande byl věrným synem církve katolické a nikdy a nikde se s přesvědčením katol. neskrýval. Ejhle, zase důkaz jeden, že víra nepřekáží pravé vědě, ano že ji podporuje.

Abý se národové rozličných jazyků, zejména v oboru obchodním, snadněji dorozuměli, pomyslelo se vynajít řeč všem společnou. Ač jest to pokus velice nesnadný, neboť i řeči živé se nedělají, nýbrž v národě samy vyvíjejí, přece se podjal toho díla učenec jeden a vynalezl řeč zvanou »volapük«, která našla všude mnoho přívrženců. Také hojně se jí užívalo a užívá posud. A mužem tím jest katolický kněz, farář Jan Martin Schlegler, jenž byl roku 1856 na kněze vysvěcen a tak v znalosti řeči prospěl, že rozuměl a mluvil 60 jazyky. On zajisté nad jiné byl povolán, pokud lze, sestavit mezinárodní dorozumívací řeč, kterou nazval »volapükem«. Roku 1890 byl tento učený kněz jmenován členem vědecké akademie londýnské, vynález jeho prohlášen za velice důmyslný a »volapük« významenán na světové výstavě v Chicagu. Ovšem mnozí z tábora nepřátel se tomu posmívají, ale jen proto, že to byl katolický kněz; kdyby vynález ten byl učinil nějaký neznaboh, zajisté by ho vynášeli do nebes.

I v oboru pozorovací vědy vynaznal se kněz a sice mnich italský Alto Maccioni, člen řádu Osservatorů v Sieně. Vynalezl nejdokonalejší dosud přístroj, jenž ze všech strojů známých nejdříve a nejlépe předpovídá blížící se zemětřesení a zároveň udává přibližný jeho obsah. Jaký to důmysl!

Každý zajisté uzná, že velikou důležitost v životě a potřebách lidstva má telegraf. A proto radostně uvítalo lidstvo zprávu, že vynalezen byl kapsní telegraf bez drátu, tedy jednoduchý, kterého lze všude upotřebiti. Profesor elektrotechniky Ageston před několika desíletími prokonal takto: Jednou přijde den, na který všichni zapomináme. Pak bude člověk, který chce mluvit s přítelem, o němž neví kde je, volati elektrickým hlasem, který ovšem jen onen uslyší: kde jsi? V ucho jeho bude zníti: jsem

v hlubinách dolů, jsem na vrcholcích pohoří, nebo na šířím moři. Nebo se neozve žádná odpověď a pak budu věděti — přítel jest mrtev. A co tento důmyslný vědec tužil, to ve skutek uvedl Markoni; vynalezl totiž bezdrátovou telegrafii. Tím je možno, že i s parníků na šířím moři lze posílati zprávy cestou vzdušnou, bez drátu na jednotlivá místa pevniny. Scházelo jen ještě, aby každý jednotlivý člověk mohl užívatí bezdrátového spojení jako takové parníky. Bylo potřebí jen nějaký přijímací drát, tenounký měděný drát do svého oděvu zašítí, aby se tak člověk proměnil v jakousi pohyblivou telegrafní tyč. Takovým způsobem je možno telegrafické zprávy, které ve vzduchu sem tam lítají, zachycovati. Věda nazývá takový drát antenna. Slovo to znamená tykadla brouka. Člověk se takto přeměnění v brouka s tykadly, která nehmavně schytávají a beztléne proudění poslíčkem svých citů, přání a myšlenek činí.

Tak asi si to vědci představovali. Ale zavedení nebylo lehké. Bylo třeba ty do drátu schytané vlnky elektrické ve znaménko převéstí, aby jim člověk rozuměl. — A to provedl slavný nyní Cerebotani, proslulý elektrotechnik. Sestavil totiž ciferník, na němž umístěna jest abeceda. Elektro-magnetické vlnky ze vzduchu, které se schytají antenou, pohanějí ručičku po ciferníku a tato se zastaví na určité písmeně. Mohou nám tedy odkudkoliv býti celá slova telegrafována a my můžeme je i na procházce zachycovati a slabikovati. Jestliže se vynález Cerebotaniho ještě tak zdokonalí, že místo písmenek budeme dostávati telefonické hlasy, pak se bude moci každý pomocí bezdrátové telegrafie a telefonie s kýmkoli, kdekoli bavití — jak to předpovídal Ageston. A nyní otázka! — kdo je to ten Cerebotani? Je to katolický kněz v Mnichově; nyní mluví o něm celý svět. Zdaž tento muž není nejlepším vyvrácením lživého tvrzení nevěrců, že církev je proti pokroku, a že víra a zbožnost s vědou se nesrovnávají?

A nyní obraťme svůj zrak na krásné vědy a umění, na básnictví, hudbu, stavitelství, sochařství atd.! I tu církev čestně ba velmi čestně obstála. Jak v dobách minulých tak i v přítomnosti slavnými

básníky byli mnozí kněží a věřící katolíci. Vzpomeňme jen na nesmrtelného básníka Danteho v Itálii, Jacinta Verdaguera ve Španělsku, naše krajany Xavera Dvořáka, Sigm. Bouška, Vlad. Štastného, Vinařického, Pakostu, spisovatele Beneše Třebízského, faráře Kosmáka a mnohé, mnohé jiné. — Co se týče stavitelství, malířství a sochařství, tu není třeba církev hájiti. Velikolepá díla všech těchto umění, která zdobí posud naše vlasti a jiné země křesťanské, velikolepé chrámy a budovy, krásné obrazy a sochy, které jsou vzorem pro všechny časy, povstaly jen za účinné podpory církve, bez ní by byly nikdy takové dokonalosti a výše nedosáhly. — I v hudbě se vyznamenali členové církve katol. Vzpomeňme jen! kdo vynalezl noty k hudbě a zpěvu? Byli to řeholníci benediktinští. Kdo zavedl chorální zpěv? Papež Řehoř Veliký.

I varhany, věru královský to nástroj děkuje za původ svůj církvi: sestrojil je první mnich Budos z Celle. A jakými slavnými skladateli hudebními byli Palestrini, Targolesi; nyní jsou Perosi a P. Hartman. františkán, který svými skladbami uchvátil umělecký hudební svět v Americe, Rusku, Německu, Itálii, Anglii i v Rakousku. Náš císař pán v poslední době jen koncertu Hartmanova se účastnil, vytrval až do konce a byl mu milostivým protektorem. P. Hartman dovede hudbou svou i ty největší hosté — kněží dovést do onoho náboženského zbožného rozpoložení mysli, kterého si sám přeje. Jeho díla se vyznamenávají zbožností a universalností, všeobecností. Ať se nevěrci pochlubí takovými mistry v hudbě, jako jest Hartman a Perosi! I náš slavný Smetana a Dvořák lidé věřící a zbožní, a rádi brali náměty ze zpěvů nábožných.

A kdyby pravdou bylo, že církev vědám nepřeje — proti ní je, ničeho v nich nevykonala — která to, že učené společnosti a akademie jmenují a volí sobě za členy zhusta i kněze, biskupy a věřící katolíky. I v Paříži, která přece není nakloněna církvi naší, zvolili kolikrát do nejvyššího učeného ústavu, akademie francouzské, biskupy a kněze za členy své.

Před několika lety zemřel kardinál Matbren — člen akademie francouzské.

P. Scheil, dominikán, zvolen jednohlasně členem této akademie pro své zásluhy na poli vědeckém. Jest nejlepším znalcem starých nápisů a objevil stará města v Asii. Ve století 18. byl členem akademie biskup Bossuet, o němž slavný biskup Strossmayer napsal — že byl pravým gresciem a tak učeným, že sotva má nástupce. Kard. Pessaud byl též členem akademie. — Jesuita Luiz Coloma jest členem akademie španělské.

Dominikán P. Mandonnet byl vyznamenán 1901 od pařížské akademie cenou 1000 franků za veliké a učené dílo své »O Tigeru brabantském ve 13. století.«

Katol. university v Lovani, v Belgii a ve Frýburku zdárně působí a náleží mezi nejlepší vysoké školy. I naše česká akademie věd v Praze čítá více kněží mezi svými členy — pracujícími v rozličných odborech vědeckých.

To zajisté neukazuje k tomu, co tvrdí nepřátelé, že církev je proti vědě, a že víra a věda se vylučují. O nikoli: pravá věda — ne falešná — nikdy nebude proti víře, neb obě plynou z jednoho pramene, z moudrosti Boží; Bůh jest původem obou, neboť co je pravda, má v Bohu jen základ; lež ovšem nikoli. Vědění falešné, které si také dává jméno věda, ale již od základu chce býti protivníkem víry, nepřitelem Boha a pravdy Boží — nenalézá ovšem u církve ohlasu ani podpory; církev jest povinna falešnou vědu potírat, neboť hoví pýše lidské. vzpouře proti Bohu, odvádí lidstvo od Boha, znemožňuje je a činí nešťastným. Proto to nepřátelství falešné vědy proti církvi, kněžstvu, věřícím katolíkům. proto všechny ty výtky, že církev nepřítelkyní vědy a pokroku jest. Ukázali jsme, že tomu tak není. Na konec ještě některé zajímavé objevy, které učinili kněží nebo řeholníci. Ptejme se:

1. kdo vynalezl střelný prach? Byl to mnich, františkán Bedřich Schwarz.
- 2. kdo vynalezl metrickou soustavu, podle níž nyní měříme? Byl to kněz Hanry.
- 3. kdo sestrojil první hodinový stroj? Mnich Pulficius z Verony.
- 4. Kdo sestrojil hodiny kyvadlové? Papež Sylvestr II.
- 5. kdo zavedl v Evropě arabské číslice? Těž papež Sylvestr II.
- 6. kdo opravil kalendář podle běhu

slunečního? Papež Řehoř XIII. — 7. kdo vynalezl kompas? Jáhen Flavius Golla r. 1300. — 8. kdo poukázal na léčivou moc chinia proti zimnici? Jesuité Lipea a Licard. — 9. kdo poukázal na léčivost vody? Farář Kneipp. — 10. kdo objevil zákony elektřiny? P. Lana. — 11. kdo přišel na myšlenky použití telegrafu v obecném životě? Kněz de Chappe. — 12. kdo sestrojil dalekohled? Františkán Roger z Bakon ve 13. století a zdokonalil ho P. Schleutener. — 13. kdo vynalezl mikroskop? P. Magnan. — 14. kdo zavedl v Evropě výrobu hedvábí? Dva katol. řeholníci v dutých holích přinesli z Číny bource morušové. — 15. kdo vynalezl výrobu sklenic? Mnich Beral. — 16. kdo vynalezl abecedu pro hluchoněmé? Francouzský kněz abbé L'Épée. — 17. kdo nakreslil mapu zeměkoule, která byla podnětem Kolumbovi, aby obeplul svět a objevil nový díl světa, Ameriku? Byl to mnich fra Mauro roku 1400. — 18. kdo sestavil nauku o harmonii? Mnich Quido z Arezza popsal důkladně stupnici tónů a psal o základních pravidlech nauky o harmonii. — 19. kdo sestrojil první hromosvod? Byl to kněz praemonstrátský, farář v Příměticích na Moravě, Prokop Diviš který hromosvod vynalezl celá 4 leta před Franklinem, kterému se vynález mylně přičítá. — 20. kdo vynalezl brejle v dnešní podobě? Dominikán Alexander Spira, který žil ve XIII. stol. — 21. kdo sestrojil první astronomické hodiny? Byl to opat Richard Wallinfort r. 1316. — 22. kdo vynalezl plynové světlo? Jisté jest. že první plynové osvětlení zavedli jesuité 1894 v městě Stanyhurstu v Anglii. — 23. kdo vynalezl bicykl? Kněz P'anton — který jel po něm roku 1845. — 24. kdo první učil slepce čísti? Jesuité P. Lana v XIII. století. — 25. kdo označil přesné poledníky v Rakousku? Kněz P. Liesdand, žijící za vlády Marie Teresie.

A k vůli celku připomínáme ještě zajímavou zprávu, že i původcem létadel, s kterými se nyní tolik pokusů děje, byl kněz. Do balonu první vstoupil řeholník Bertholo Gurnac r. 1720. Tedy 60 let dříve nežli Montgolfieri vzlétl v baloně před celým portugalským královským dvorem. — V otázce vzduchoplavby s dobrým výsledkem pracoval r. 1772 P. Desforger. První létadlo, podobné nynějším, sestrojil a vskutku také na něm lital známý aviatik pod jménem »létající kněz ze Schüssenriedu«. Byl to kněz řádu praemonstrátského, jež si se strojí celým portugalským královským dvorem. — Později byl pro svůj vynález oslaven obrazem, kterak na svém stroji letí do nebe mezi anděly. Stroj sestával z řemenů a husích per, která byla švy svázána. Jméno tohoto kněze jest Kašpar Mohr. Obraz i stroj shořely r. 1647.

A když k tomu všemu ještě poukážeme na ty přetčetné knihovny v klášterech, při biskupských domech a na farách, v nichž nashromážděno bylo na miliony knih, které nyní zdobí tak mnohé knihovny universitní, tu zajisté každý uzná, že církev pro osvětu a vzdělanost učinila ze všech nejvíce a že tedy nezasluhuje ani nejmenší výtky — nýbrž vděčného uznání. Všichni nepřátelé církve nevykonali v ohledu tom ani tolik, co tak mnohý klášter katolický sám. I v tomto ohledu — co se týče vědy a umění — jevila a jeví se naše církev jako pravá matka lidstva, která pro všechny potřeby jeho, obzvláště duchovní a vzdělavací, vždycky porozumění měla a práce se chápala. Vážme si tedy církve své, této veliké obroditelky lidstva — a a hajme čest její vždy a všude proti všem nepřátelům a zločinným jejich pomluvám, neboť tak káže nám spravedlnost a vděčnost, tak káže nám Bůh!

Boh. Hendl

Východ.

Protrhly se černé mraky,
prehla noc a nastal den,
skřivánci se probudili
vylételi z hnízda ven.

Na východě v zlaté záři.
slunce krásné vychází,
v zamyšlení duše moje
okem svým jej provází.

Hledím chvíli jak se nese
po obloze výš a výš,
zdá se mi, že spěchá ke mně
stále blíž a stále blíž.

Zdá se mi, že tak jak slunce
je i život lidí všech,
že tu žijem v světě krátce
majíce vždy velký spěch.

Nevíme dne, ni hodiny.
kdy že zajde život náš,
proto každý v hodné chvíli
připraviti se naň máš!

A. M. Kadlčíková.

Mešní pobožnost mariánská s rozjímáním o životě Panny Marie.

Sepsal Dr. Karel Eichler.

K epištole a graduale.

Epištolou při mších mariánských nejčastěji bývá čtení z knihy Sirachovy (24, 14 a násl.): »Od počátku a před věky stvořena jsem a až do budoucího věku býti nepřestanu a v příbytku svatém před ním posluhovala jsem. A tak v Sienu utvrzena jsem a v městě posvěceném též odpočívala jsem a v Jerusalemě jest moc má. A v lidu uctěném vkořenila jsem se a v částce Boha mého (ježto jest) dědictví jeho a v shromáždění Svatých (jest) zdržování mé. Vyvýšena (vznešena) jsem jako cedr (rostoucí) na Libanu a jako cypřiš na hoře Sion. Jako palma v Káde vyvýšena jsem a jako štěp růže v Jerichu: jako oliva spanilá na polích a jako javor vyvýšena jsem podle vody na ulicích. Jako skořice a balsam vonný vydala jsem vůni, jako myrrha výborná vydala jsem libeznost vůně« atd.

Slava, jež velebí počátek, moc a krásu moudrosti, vykládají o počátku, moci a krásě P. Marie a to hned v podivném mládectví jejím. »Mnohé dcery,

di Písmo sv. (Přisl. 31) »shromáždily bohatství: Ty převýšila jsi všecky.« Shromazďovalať ctnosti a obohacovala je dobrými skutky. — Vypravuje se, že rodiče její, než se jí narodila, zaslíbili ji službu při chrámu jerusalemském a vidouce dítě jim svěřené plně Ducha svatého, spěchali vyplnit slib. Přinesše ji v třetím roce věku jejího do Jerusalema, obětovali tuto holubičku beze skvrny, aby ve chrámě sloužila. Se zalíbením na ni zajisté patřil Bůh, jenž ji byl od věčnosti vyvolil za panenskou matku jednorozenného Syna svého, Tam ztrávila v horlivé službě Boží několik let, prospívajíc věkem, moudrosti a milostí u Boha i u lidí. Vyslouživši u chrámu, vrátila se do Nazareta.

K evangeliu.

Často čte se k evangeliu o svátcích mariánských zpráva o Zvěstování Panny Marie, čili o Vtělení Pána našeho Ježíše Krista.

Sv. Lukáš nám předvádí něžný ten obrázek, an vypravuje: »Poslán je anděl Gabriel od Boha do města galilejského, kterémuž jméno Nazaret, ku panně

z domu Davidova a jméno panny (bylo) Maria. A všed k ní, anděl, řekl: Zdráva buď milosti plná, Pán s tebou; požehnaná ty mezi ženami. Kterážto uslyševši, zarmoutila se nad řečí jeho, a myslila, jaké by to bylo pozdravení. I řekl jí anděl: Neboj se, Maria, neb jsi našla milost u Boha. Aj, počneš v životě a porodíš syna a nazveš jméno jeho Ježíš (Vykupitel). Tent bude veliký a Syn Nejvyššího slouiti bude a dá Jemu Pán Bůh stolicí Davida otce Jeho a kralovati bude v domě Jakobově na věky a království Jeho nebude konec. I řekla Maria k andělu: Kterak se to stane, poněvadž muže nepoznávám? A odpovédv anděl, řekl jí: Duch svatý vstoupí v tě a moc Nejvyššího zastíní tebe (t. j. zázračnou mocí Boží počneš); a protož i co se z tebe svatého narodí, slouiti bude Syn Boží. A aj, Alžběta, příbuzná tvá, i ona počala syna v starosti své (Jana, předchůdce Páně), kteráž slove nepłodná, neboť nebude nemožné u Boha žádné slovo. I řekla Maria: Aj, dívka Páně, staníš mi se podle slova tvého. I odešel od ní anděl.

Abychom památku tohoto svatého tajemství, totiž vtělení Páně, horlivě slavili a Pannu Marii jako Matku Páně s láskou a vděčností velebili, dává se po celé církvi katolické každodenně třikrát zvonom znamení, a my kličce, máme se modlit: »Anděl Páně.

O číňme tak rádi! Neboť vtělením Syna Božího položen základ našeho vykoupení.

Ku credo.

Kněz modlí se Věřím v Boha, v němž výslovně obsaženo je také vyznání víry ve vtělení Syna Božího slovy: »A vtělil se působením Ducha svatého z Marie Panny a člověkem učiněn jest.« Při kterýchžto slovech kněz z úcty před tím tajemstvím poklekne.

I u Panny Marie blahoslavi se vira ve slova posla Božího. Když totiž byl Gabriel odešel, v těch dnech povstavši Maria, odešla s chvátáním na hory do města Judova (Hebronu). I vešla do domu Zachariášova a pozdravila Alžbětu, matku předchůdce Ježíšova, Jana, jenž se měl naroditi o půl roku dříve než Spasitel. Když uslyšela Alžběta pozdravení Marie, zvolala: Požehnaná ty mezi ženami a požehnaný plod života tvého; a odkud mi to, že matka Pána mého přišla ke mně? A blahoslavena (jsi), že's uvěřila; neboť vykonány budou ty věci, kteréž jsou pověděny tobě od Pána.

Věřme i my pevně ve slova Boží, abychom se jednou octli mezi blahoslavenými. (P. d.)

Výlet k Mrtvému moři, Jordánu a do Jericha.

Vzpomínka na 2. lidovou pout do Sv. země. — Podává poutník č. 407.

Od dětství bylo touhou mou, abych spatřil místa, která vtělený Syn Boží šlépěmi a dechem svým posvětil. Slyšel jsem sice, že na toho neb onoho nepůsobila Palestina tak mohutným dojmem, jako snad jiné země, vynikající bohatstvím přírodních krás, avšak já netoužil po uchvacujících dojmech krásy a bohatství země, nýbrž

srdce mé táhlo ono kouzlo, jež pochází z dechu, který tam zanechal Spasitel světa.

Když tedy r. 1910 byla ohlášena v denních listech lidová pouť do Sv. země, sbíral jsem pečlivě kde jaký groš a spořil, abych se jí mohl účastnit. A poněvadž jsem si přál viděti co nejvíce míst, posvěcených přítomností Spasitelovou, umínil jsem

si, že navštívím též Mrtvé moře a Jordán, ač v knížce, kterou jsme před poutí dostali, poukázáno na obtíže, s namahavým a nebezpečným výletem tím spojené, již cestou přeptával jsem se vldp. vůdce pouti naší, jenž z vlastní zkušenosti, delším pobytem ve Sv. zemi nabytý, poměry ve Sv. zemi zná, doporučuje-li výlet k oném památném místům. Zvěděl, že výlet je sice namahavý, pro kněze však velice poučný, bych nabyl pravých pojmův o Mrtvém moři, odhodlal jsem se, že výlet ten rozhodně podniknu.

A ačkoli později, poněvadž velmi mnoho poutníků výletu toho účastníci se chtělo, bylo varováno před obtížnou cestou, přece mne již nic nezviklalo v předsevzetí. Nicméně první, četnější výpravy k Mrtvému moři, podniknuté 18. srpna, jsem se nesúčastnil, jelikož byla podniknuta jinak, než jak radil vůdce pouti, totiž podle přání dragomana Williamse: vyjelot se ráno po 4. hodině, došlo se do Jericha o půl 9. hodině a ještě před polednem jelo se k Eliseovu prameni; odpoledne o 3. hod. teprve jelo se k Jordánu a k Mrtvému moři za hrozného vedra, na něž si účastníci tolik naříkali. Noc první výletníci strávili v Jerichu, rákšinou ovšem špatně, a vrátili se do Jerusalema dne 19. srpna k 10. hodině dopoledne, zcela zmoření, stěžující si, že několik kusů cesty, jelo-li se do kopeč, musili jítí pěšky ve vedru a prachu.

Použivše i této zkušenosti prvních poutníků, smluvili jsme se někteří, že podnikneme výlet k Mrtvému moři v noci za jasného svitu měsíce, časného rána; večera použijeme k prohlídce památných míst, ve dne si odpočineme a v noci se zase navrátíme, abychom nebyli trápeni namahavou cestou v „jámě horkem dusící, ve které těžký vzduch tíží plíce, v níž plno ostrých výparů,“ v jámě 392 m. pod hladinou mořskou. I vykonávali jsme cestu tu tak lehce, že necítili jsme žádné únavy, místo půl 2 dne jen jeden den z Jerusalema jsme byli vzdáleni a po svém návratu byli jsme tak svěží, že 5 z nás mohlo ihned sloužití mši svatou. Program naší cesty k Mrtvému moři byl vůbec šťastně proveden. Proto podáváme o svém výletě zprávu.

Dragoman Williams, který před první

výpravou, Bůh ví, z jaké příčiny, ujišťoval že cestu k Mrtvému moři nelze jinak provést než on doporučoval, najednou dne 22. srpna přisvědčoval, že skutečně nejvhodnější je vyrazit k Mrtvému moři hned po půlnoci. A tak v úterý dne 23. srpna hned po 1. hod. v noci vyjelo deset poutníků s jedním průvodcem, zjednaným p. Williamsem, na 4 vozech, tažených trojkami, abychom časné ráno navštívili Mrtvé moře, Jordán a dorazili do Jericha dříve, než palčivé slunce začne nemilosrdně pražít.

Čiperní konci arabští, jejichž rychlosti a vytrvalosti všichni jsme se obdivovali, jen se s námi mihli kolem zdí jerusalemských a hory Olivetské; za jasného svitu měsíce viděli jsme v divokém letu Bethanii, dřímající tichým spánkem, a jako blesk sjeli jsme ke khanu (hospodě) u studnice apoštolů, kde Kristus Pán často odpočíval s apoštolý na svých cestách

v těchto liduprázdných krajích. Khan na východě je prosté stavení, jež má pouze neomítané zdi z kamene beze střechy s ohrazeným dvorem pro koně, velbloudy, mezky a osly, kteří tu dostanou pouze pítí a něco bídného žrádla, z něhož by náš dobytek pošel, člověk pak může se občerstvit jen černou kávou a snad ovocem, hrozny, fíky a granátovými jablky. Zastavivše se u khanu jen maličkou chvíli, zase hned jsme letěli s větrem o závod cestou, plnou výmolů, třecích kamenů, vedle strmých skal, po úbočích hlubokých propastí. V člověku se tajil dech hrůzou, brzy-li vyletí z vozu do propastí bezedné, ale nikdo z nás nedovedl říci vezoucím nás Arabovi, by nešlehal tak nemilosrdně koně, kteří beztoho nedovedou chodit pomalu. Cesta, kterou jsme jeli, byla nejsmutnější, jakou jsem kdy konal; uprostřed holých skal s děsnými obrysy stlínů, padajících od nich, vedle strašných propastí, zejících vedle cesty, vedle jeskyní, v nichž skrývali se kdysi loupeživí Beduini, za štkotu hladových šakalův a lišek, za skřeku divokých ptákův uhaníme touto pustou krajinou, a jen tu a tam setkáváme se s karavanami lidí, velbloudův i oslů, vezoucích zboží do Jerusalema.

Od Jerusalema, jenž leží asi půl osma sta metrů nad hladinou Středozemního moře, sklon k Mrtvému moři, jež leží téměř

U „Mrtvého moře“.

400 metrů pod hladinou Středoz moře, je velmi náhlý. Skalnatá, divoká, téměř liduprázdná krajina snižuje se tu v nesčetných nepravidelných vlnách, připomínajíc oceán, jenž za hrozně bouře najednou ztuhl. Spád ten tvoří v hlavních obrysech 3 velikánské stupně nebo příkré strže, oddělené od sebe více méně rovnými náhorními rovinami nebo terrassami. U studnice apoštolů končí první strž i začíná rovina, jež asi v polovici cesty k Jerichu, náhle se sklání druhým srázným stupněm, za níž vede cesta opět krajinou pustou v kotlinovitě prohnuté náhorní rovině mezi divokými skalami, příšerně zejícími propasti a úvaly, vymletými jarními dešti. Člověk beze zbraní, odloučen od světa, s úzkostí upírá zrak na štíhlého syna pouště, jenž „po zuby“ ozbrojen, majestátně jede vedle na krásném koni arabském a se zatajeným dechem čeká, nevystoupí-li v cestu nějaký lotr, mimoděk vzpomínaje si na čarokrásné podobenství Páně o Milosrdném Samaritánovi, jež Spasitel v těchto místech asi vypravoval, vyprav si za podklad skutečnou prý událost z pustého kraje tohoto. V rámeček, který člověk kolem sebe vidí, výtečně se hodí obraz, jež namaloval božský Mistr, chtěje nás učiti lásce k bližnímu, byť to byl i náš nepřítel.

„Člověk jeden sestupoval,“ praví Spasitel u sv. Lukáše (hl. 10, 80—87), „z Jerusalema do Jericha a upadl mezi lotry, kteří i oloupivše ho i zranivše, odešli, na polo živého nechavše.“ Jak asi ubožák toužil v této liduprázdné krajině, aby spatřil soucitné oko lidské! Však, hle, nádeje vzplála v oku jeho, on spatřil, že „šel jeden kněz (živovský) touž cestou.“ Než, jaké trpké zklamání: kněz „uzřev jej, pominul. Těž levita, když byl u toho místa i uzřev ho, pominul.“ Když tedy ti, kdo měli dávatí příklad lásky k bližnímu, jeho v takovém neštěstí postaveného, ani si nevšimli, což mohl ubožák doufatí od Samaritána, ježto títo byli hlavními nepřáteli židů. Leč nastojte, mimo očekávání jeho Samaritán „uzřev jej, milosrdenstvím hnut jest, a přistoupiv, ovázal rány jeho, naliv oleje a vína, i vloživ jej na hovado své, vedl ho do hospody a měl o něj péči. A druhého dne, vyňav dva peníze, dal hospodáři a řekl: „Měj o něj péči, a cožkoliv nad to vynaložíš, já, když se vrátím, zaplatím tobě.“

A zatím, co o tomto podobenství Páně přemýšlíme, a představujeme si v duchu ubožáka, an leží u cesty, po níž právě jedeme, a sami se vmýšlíme v jeho stav, jak by nám tak bylo, kdybychom tu byli přepadeni a na polo mrtví tu leželi, že bychom si přáli, by nám kdokoli pomohl, byť to byl i náš největší nepřítel — dojíždíme ke „khanu Hadrur,“ hospodě červené nebo u milosrdného Samaritána, rozsáhlému stavení s nádvořím, kdež se zastavují k odpočinku cestující z Jerusalema do Jericha a nazpět. Khan leží v pověstném „údolí vraždy“ na úpatí návrší, na němž pozorovati kolosální trosky bývalé římské pevnosti, jež byly ochranou cesty před loupežnými Beduiny. Také my se tu zastavili, ale jen někteří z nás přijali koflíček černé kávy, za který hostinský žádal „nemilosrdně“ a nestydě vysokou cenu. Je snad v něm trochu krve z oněch loupežníků, kteří obírali cestující. Odtud, téměř ze střední kotliny, vystupuje krkolomná cesta, ale končí, obcerstvivše se skromnou pící, uhánějí vypálenou pouští, až by z nás dušičku vytráslí. Tu však nás vybízí průvodce, bychom sestoupili s vozův a odvádí nás na skalní výběžek, z něhož přes hrozně hlubokou zející propast a divokou rokli, vymletou z Písma sv. známým potokem Karithem, tehdy však vyschlým, je viděti (byloť 5 hodin ráno, svítalo) na protějščí strmé stráni jako vlastověz hnízdo přilepený řecký klášter s v. Jiří, kdež prý provinili řečtí kněží v hrozně odloučenosti od světa pykají za svá provinění. Člověku jest úzko již při pohledu na toto místo, nad nějž odloučenějšího od světa těžko si lze představití: krkolomné chodníčky pouze vedou ke klášteru z údolí Jordánu. Těžké pokání... S téžoz výběžku skalního ukazuje průvodce příšernou poušť Quarantani s vyčnívající horou pokušení, o nichž bude promluveno ještě níže.

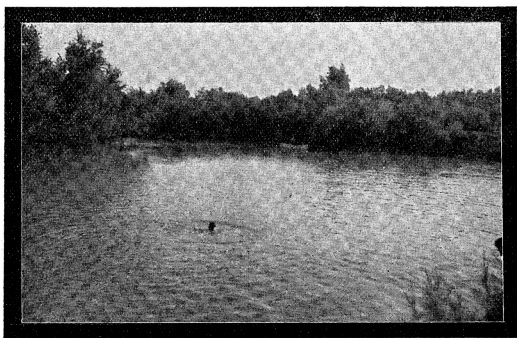
Bylo nám dále jíti kousek cesty pěšky. Ač jsme se nacházeli již v úrovni s hladinou Středozemního moře, přece nám bylo sestoupiti ještě s třetího stupně, příkré straně, do duši sklíučící a horkem dusící jámy, uzavřené od západu stupňovitě sestupujícími horami judskými, na východě ještě příkřeji vystupujícími vrchy moabských hor. Kousek krkolomné cesty konáme pěšky, ale činíme to rádi, představujíc si, jak bychom se roztráslí v uhánějícím voze. Mysli dodává

nám též vzpomínka, že celou cestu z Jerusalema do Jericha 19 set let před námi konal náš Spasitel se svými apoštoly, ne jednou, a pěšky, ne, jako my na dosti pohodlných kočárech. Již však opět usedáme a uháníme po nejkamenitější části cesty a najednou užíme před sebou asi 20 km. širokou, pustou rovinu, na níž je hojně vápencovitě hlinitých a sádrovitých kopečků, podobných ohromným kopkám sena na lukách. Jen tu a tam pozorovatí zkrslé křoviny. Asi půl druhé hodiny, **máje** po

hrobu jeho až do dnešního dne.“ (5. Mojž., 34, 6.)

Čím více se blížíme Mrtvému moři, tím častěji pozorujeme holé kmeny stromů, jež kdysi Jordán doplaval do moře, toto pak za bouře vyhodilo vlnami na břeh. Všecko, co tu zříme, je pokryto jako plesnivinou, vypařenou totiž solí, ledkem i sírou.

Po 7. hodině ráno dorazili jsme k Mrtvému moři, místu pomsty a kletby Boží, „nejpříšernějšímu místu všehomíra,“

Jordán.

levici Jericho, uháníme, až se za námi práší. touto pustinou nedovedouce si představití, proč by se nedal kraj ten zúrodnit. Slunce se již ukázalo za horami moabskými, ale hned se zase skrylo za oblaky — k našemu štěstí. Zahleděli jsme se k východu na příkrě vystupující červenavě písčité skály, nad nimiž v hrozně výši zvedají se šedavě modré nebo špinavě hnědé stěny střídavě se světlými a bledozlutými pruhy, kdežto vrcholky hor Moabských lesknou se oslnivě bílou křídou a hluboce černými křemenitými vrstvami. Mezi nimi kyne nám 850 m. vysoká hora Nebo, na níž Mojžíš před smrtí vystoupil z roviny Moabské, shlédl po strasti plné cestě z Egypta zemi „oplývající mlékem a medem,“ ale nevešel do ní, neboť tu zemřel a byl pochován. „A nepoznal člověk

z jehož jedovatými sirnými výpary národ israelský spojoval představu o místě věčného odsouzení. Také náš Spasitel za předobraz posledního soudu běže zkázu města Sodomy, řka: „Podobně, jako se stalo ve dnech Lotových: jedli a pili, kupovali a prodávali, štěpovali a stavěli; ale toho dne, když vyšel Lot ze Sodomy, přšel oheň a síra s nebe a zahladil všecky. Takť bude v den ten, kdy se syn člověka zjeví.“ (Luk. 17, 28.—30.) Ovšem, kdo vidí pouze severní břeh Mrtvého moře, neodnese si skličujícího dojmu, jakým působí zvláště jižní část jeho, kde stála kletbou Boží stížená města Sodoma i Gó-morrha. Ale i na severním břehu tísňivě působí ohromná pustá prostora beze známek života lidského, nenít nikde viděti lidských obydlí — beze známek života živočišného

a rostlinného. Všude hrobové, mrtvé ticho. Jediné obydlí lidské je na místě, kde poutníci slézají, ubohá prkenná boudka, jež má pyšný nápis „Café orientale,“ kdež bezruký Slovák nabízel nám teplou limonádu a plavky ke koupání. Severní břeh Mrtvého moře je plošký, písečný, hodí se dosti dobře ke koupání. Ale není radno dlouho a neopatrně ve vodě se zdržovati. Jestli voda ta tmavě modrá, křišťalově průhledná, avšak neobyčejné množství minerálních látek v ní, zvláště solí (jestli šestkrát solnatější než voda v oceánech), bromu, chloru a j. činí ji neobyčejně hustou a těžkou. I jest nemožno, aby v ní žilo živočišstvo a rostly rostliny, jichž i po březích viděti velice po skrovnu. Mrtvé moře je 76 km. dlouhé a 15 km. široké a leží v kotli, který je vytvořen největší a nejhlubší propadlinou na povrchu zemském, majíc povrch svůj 392 m. pod hladinou Středozemního moře. A tato velká spousta vod nemá žádného odtoku. Ač sám Jordán, kromě něhož dvě menší řeky ústí v Mrtvém moři, denně 6.500 millionů litrů sladké vody do něho přivádí, přece voda následkem spodních vírů je neustále solí přesycena, a kolik jí denně přibude, tolik se jí v dusném vedru vypaří, tak že ji nepřibývá. Ryby, jež vlny Jordánu někdy do Mrtvého moře zaženou, hynou v nahořklé a odporne chutnající vodě. Vnikne-li voda při koupání člověku do očí, strašně štípe, sál rozírá rány na těle a pálí. Vane-li sirocco, palčivý jihovýchodní vítr, nesnesitelné vedro, stříkání štiplavé vody činí cestování na lodičce po Mrtvém moři nebezpečným, a asi polovina odvážných cestovatelů, kteří pro zábavu nebo pro vědecké studie po něm pluli, zaplatili to životem, zdraví jiných značně oťeseno a porušeno. Nedostatek pitné vody v okolí a sirné výpary činí nemožným, aby se člověk usadil v okolí. Nikde není slyšeti šveholiti ptactvo, nikde osvěžující zelené, což na všechno klade pečeť unylé opuštěnosti. Dusivá vedra i neobyčejně vysoký tlak atmosférický působí tíživě na náladu; vřelé, sirné prameny, vypouštějící jedovaté páry na východním i západním divoce skalnatém a nepřístupném břehu, nakažlivé výpary z bařin jižního pobřeží činí vůbec cestování delší po březích dosti nebezpečným, a všechno to klade na okolí Mrtvého moře pečeť mrtvé pustoty, jaké nenajdeme nikde jinde. Skutečně kletba Boží tíží tento kousek

země. Zvláště skličujícím dojmem působí jihovýchodní část Mrtvého moře, kterou ovšem pro ranní mlhu není viděti, kde leží pohřbena města Sodoma i Gomorra, Adama, Sergon i Seboim, která za dnů Abrahamových pro prostopášnou zvrhlost lidí stihl přísný trest Boží. „Tedy Hospodin dštil na Sodomu a Gomorru sírou a ohněm, i podvrátil města ta i všecku krajinu vůkol, všechny obyvatele těch měst i všechny věci, zelenající se na zemi.“ (I. Mojž. 19, 24. 25.) „A města Sodomských a Gomorrských obrátiv podvrácením potrestal, vystaviv je za příklad těm, kteří by nešlechtně činili —“ (II. Petr, 2, 6.). V Mrtvém moři postavil Hospodin výstražný pomník svého hněvu a kletby. Badatelé míst těch potvrzují, že i s geologického stanoviska záhuba staré kvetoucí úrodné roviny na místě tomto je pravdě podobna.

Buď, Bože, svatá vůle Tvá!

Když neštěstím a žalem velkým
je obklíčena duše má,
ret šepťej tato tichá slova:
„Buď, Bože, svatá vůle Tvá!“

Když s nemocí zápasí tělo
a hlava padá v prsa svá,
zas jenom šepťej ona slova:
„Buď, Bože, svatá vůle Tvá!“

Když na poli ti přívál s kroupy
snad úrodu v ráz odjímá,
tu opět křesťan dobrý volá:
„Buď, Bože, svatá vůle Tvá!“

Když nejdražší nám duši bere
smrt neúprosná v sídla svá,
zas jenom ať ret tise šepce:
„Buď, Bože, svatá vůle Tvá!“

Když všechno oderváno bude
nám v tomto žití, duše tvá
nechť stále jenom k Bohu volá:
„Buď, Bože, svatá vůle Tvá!“

A. M. Kadlěková.

Promluva při pobožnosti milost. novény prvního pátku v třetím měsíci.

Počátek nového měsíce připomíná vykonavatelům pobožnosti milostné novény milou povinnost pokračovati v započaté pobožnosti. O jak těšíme se z této pobožnosti, při níž můžeme si z plna srdce zapéti: — „Zněj Srdci Ježíšovu, zněj píseň jásavá, jež věrno jeho slovu, všem milost rozdává! O Srdce nejsvětější, dík budíž tobě vzdán! [Zdroj lásky nejvroucenější buď v tobě uctíván!“] — Srdce naše chvěje se radostí, plesá, jásá při těchto slovech písně, jež tak krásně vyjadřují vroucí lásku Božsk. Srdce Páně.

A věru nevyčerpatelný jest zdroj pravé lásky v Božském Srdci, jak jsme již poznali a ještě poznáme. Od něho učili jsme se této pravé lásce, která nezáleží v milování zlata a statků pozemských, ani v bažení po cti a slávě světské, ani v oddávání se radostem a rozkoším tohoto světa, ale záleží v milování statků nebeských, v bažení po cti a slávě před Bohem, v oddávání se radostem a slastem nebeským, jež na věky ukojí náš hlad a žízeň po blaženosti. — A tato láska nezklame člověka ani na tomto, ani na onom světě, neboť jest pravá láska, kdežto láska toužící po bohatství, cti a rozkoších jest falešná a často již na tomto světě člověka oklame.

Než sledujme dále plamennou lásku Božského Srdce, srovnávající ji s láskou lidskou!

Velkou lásku mají lidé k sobě navzájem. A tak milují rodiče dítky své, dítky zase drahé své rodiče; manžel miluje manželku, jemůž ona též láskou splácí. Žák miluje svého učitele, přítel přítele, poddání svou vrchnost atd. Za vzor této lásky, kterou se lidé navzájem milují, bere se láska, kterou milují se členové rodiny, t. j. láska mateřská, otcovská, synovská, bratrská atd., neboť tato láska jest nejčistší, upřímná, neziskná a obětavá, nejméně sobecká a vypočítavá. Láska tato jest také sama o sobě vznešenější než ona láska ke zlatu, slávě a rozkoším, ježto má také vznešenější předmět, totiž osobu bližního. Nad to pak samým Bohem jest přikázána v druhém přikázání lásky: „Milovati budeš bližního svého jako sebe samého.“

Vizme tedy nejkrásnější květy této lásky, lásku mateřskou a lásku synovskou! Co neučiní rodiče z lásky k svým dítkám? Matka mnohou noc probdí u lůžka svého nemocného dítěte. Otec pracuje do úpadu z lásky k svým dětem, aby je uživil. Rodiče často od úst si utrhnou, aby dítkám mohli připravit lepší budoucnost. A to vše jen z lásky, nečekajíce, zda dítka kdy se jim budou moci odměniti a skutečně odměnit. A byt by černým nevďěkem ranily dítka starostlivé srdce rodičů, přece nepřestávají rodiče o dítka se starati. A vizte lásku synovskou? Syn poslušen jest otce svého, dbá moudrých jeho rad a napomenutí, v chudobě ho podporuje, v nemoci těší své rodiče a vděčně vždy na ně vzpomíná v modlitbách.

Zdaž není tato láska krásná, šlechetná a záslužná? O zajisté! Láska tato mnohem více přibližuje se lásce Božského Srdce Páně, v níž nalézá svůj nedostizný vzor. Božské Srdce milovalo nás mnohem více, mnohem dokonaleji, než otec a matka milují dítka své, nežli bratři a sestry navzájem se milují. Vizme jen a podivujme se!

Rodiče pečlivě ošetřují v nemoci dítka své, hrozí se toho, že by smrt mohla urvati jim je, shánějí lékaře a léky pro dítka, trpí v duši své bolest, která dítka jejich na těle mučí.

Mnohem více pečovalo o nás Božské Srdce Páně, když jsme byli nemocni, skličeni nemocí hříchů, a když smrt věčného zavržení hrozila urvati nás Božskému Srdci Páně. O jak sevěřela starost, úzkost a strach o uzdravení duší našich, o věčnou spásu naší Božské Srdce Páně! Jako nejlepší lékař přišlo k nám, nabízejíc nám nej- osvědčenější a nejlepší lék, totiž odpuštění hříchů ve sv. zpovědi. A jestliže ukážeme své nemoci a rány duše své ve sv. zpovědi Božskému Srdci Páně, a s důvěrou k němu se obrátíme prosíce za uzdravení duše své, tu jistě zbaví duši naší nemocí a ran hříchů a uzdraví ji. A proto mnohem účinnější a mocnější jest láska Božského Srdce, než láska lidská, neboť tato nemůže uzdravovati nás, kdežto láska Božská může nás uzdraviti a skutečně uzdravuje ode všech neduhů t. j. hříchů duše naší.

Rodiče dále pečují o děti, aby jim zabezpečili lepší budoucnost, a při tom třeba i od út sobě utrhnou, šetří a rádi podstupují pro děti největší námahy a obtíže.

Vizme Božské Srdce Páně! I ono pečovalo o naši lepší budoucnost, při tom samo se co nejvíce uskrovněovalo, byť i toho potřeba nebylo, a z lásky k nám podstupilo pro nás největší strasti, námahy a bolesti. Pracovalo za naši lepší budoucnost t. j., abychom po smrti dostali se do nebe, 36 let v chudobě, nedostatku, ve mnohých strastech a obtížích, a na konec — o té neskonale lásky — nehrozilo se dáti se kopím probodnouti a vykrváceti na kříži za spásu naši, za lepší naši budoucnost v nebesích.

A tak jako převyšuje světlo slunce světlo měsíce a hvězd na nebi, tak převyšuje láska Božského Srdce lásku lidskou, O jak velice musíme být vděční Božskému Srdci za tuto lásku! Kéž jen přijde k nám a vyléčí rány a nemoci duše naší, kéž osvobodí duši naši ode hříchů. A proto litoštně a toužebně zpíváme v písni: „Má duše poskvrněna, jest ovce zbloudilá, — lká touží zarmoucena, by v Tobě ozila. O Srdce atd. — Rač v lásky svojí zdroji, ji, Pane, obmýti, — a za choť věrnou svojí, ji mile zvoliti. O Srdce atd.“ — Za to nejvroucněji chceme prositi Božské Srdce Páně, aby ve zdroji lásky své ráčilo duši naši od hříchů obmýti a za svou choť vyvolenou duši naši zvoliti, Proto přistupujeme každý měsíc o prvním pátku k sv. přijímání, neboť to jsou ty zdroje lásky Božského Srdce Páně, v nichž duše naše obmyta bývá ode hříchů a stává se čistou nevěstou, chotí Kristovou.

Mnohem více září synovská láska Božského Srdce Páně k svému nebeskému Oci. Praví Písmo sv. o Synu Božím: poslušen jest až k smrti a to smrti kříže (k Fil. 2, 6—8). Kristus Pán, jakožto Syn Boží, pokládá za denní pokrm svůj plniti vůli Boží, neboť praví: „Můj pokrm jest, abych činil vůli Toho, jenž mne poslal, bych dokonat dílo jeho.“ (Jan 4, 34.) —

Na hoře Olivetské se modlí: „Otče, ne má, ale Tvá vůle se staň.“ (Luk, 22, 42.) Na kříži úplně do rukou Božích se odevzdává a modlí se: „Otče, v ruce Tvé poroučím ducha svého.“ (Luk. 23, 46.) Mohl-li Syn Boží ještě lépe vyjeviti svou lásku Oci nebeskému, nežli ji dokázal svou poslušností, plněním vůle Otce nebeského a úplným odevzdáním se do rukou jeho! Zajisté nikoliv. Hle! toť nejkrásnější vzor lásky synovské!

I my jsme synové Otce nebeského, k němuž naučilo nás Božské Srdce se modliti: „Otče náš, jenž jsi na nebesích.“ Zdaž ale dokazujeme svému Oci nebeskému lásku svou, jako Božské Srdce synovskou svou lásku Oci svému dokazovalo? Zdaž jsme poslušní ve všem Otce nebeského? Zdaž též pokrmem (svým) svého života nazýváme plniti vůli Boží? Zdaž v utrpení, jež na nás Otec nebeský sesílá, též voláme: „Ne má, ale Tvá vůle se staň! Zdaž úplně jsme se odevzdali do vůle Boží? O jak často musíme se zahanbením doznati, že láska naše daleko pokulhává za synovskou láskou Božského Srdce Páně. Učme se i zde od Božského Srdce tak milovati nebeského Otce, jako Ono jej milovalo.

„Oheň pustil jsem na zemi, a co chci, než aby hořel,“ praví Kristus Pán. A tento oheň lásky zajisté vzplál v srdcích našich při naší milé pobožnosti milostné noveny. Lásce pravé, upřímné učíme se od Božského Srdce Páně, a vyhostiti chceme ze srdce lásku nepravou, falešnou, tohoto světa. „Silné jako smrt je milování“ praví Písmo svaté. Tak silnou a velkou lásku chceme si osvojiti, která by jako oheň strávila naše hříchy, aby o nás též mohla platiti slova Spasitelova, jež promluvil k Marii Magdalené: „Odpouštěj se ti hříchové mnozí, poněvadž milovala jsi mnoho.“

A za tuto velikou lásku Božského Srdce Páně, jak jsme ji poznali, děkujeme nebi t. j. Pánu Bohu, že nám ji dal poznati dalšími slovy písně: „O Srdce, sladkým zářem, jež láska spaluje, — tys nejvzácnějším darem, jež nebe věnuje.“

AL. V.

Pochválena budiž nejsvětější Svátost oltářní!

Starý pozdrav, že ano. Známe jej dobře. Od let dšťví, kdyko-li jsme vstoupili do útulného kostelíčka v naší visce, sklonili jsme své koleno před svatostánkem a s vděčným jako věřícím srdcem šepotali jsme pozdrav našemu vězni na oltáři: »Pochválena budiž nejsvětější Svátost oltářní.«

A tento výraz vděčné úcty není omezen jen na hranici jedné země, jednoho zemědilu. Je majetkem duší všech a všude, kterým světlo víry ukazuje ke svatostánku a jímž církev s mateřskou něhou šeptá: »Tam sídlí tvůj Bůh.«

Nedávno slyšel jsem přednášku missionáře z Afriky. Ličil úctu černochů k eucharistickému Spasiteli.

Kristus je milován v hlubinách černé Afriky tak něžně, jako první křesťané jej milovali ve stínu katakomb.

První starosti missionáře afrického je snaha, znázorniti černochům tajemství nejsv. Svátosti a postaviti sebe chudší kapli s oltářem k oběti eucharistické.

Kaple či kostelík musí se lišiti úpravou od domků domorodců, aby jim již tak byl naznačen rozdíl a vznešenost svátostného Boha před ostatními tvory země.

Denně na mnohých misijních stanicích cvičí missionáři děti církevním zpěvům, aby tak působily k oslavě bohoslužeb katolických.

Průvody Božího Těla v Africe rok od roku jsou slavnější a stávají se slavností srdcí; vše se na den ten těší a připravuje.

Z pravidla biskup sám při průvodu nese Sanctissimum. A Negři se zářícím okem a radostí v srdci stelou na cestu květiny, zelené palmové ratolesti staví oltářiky, které zdobí vším, co mohou krásného nalézt.

Děti při slavnosti jsou bile oděny, na kopcích co chvíli oznamuje se výstřely slavnostní průvod, hudba doprovází zpěvy, modlitby nesou se k nebesům z úst účastníků, kteří cítí, že blízko je Ten, který modlitby slyší.

V určitých dnech měsíce, i v noci, jsou konány smířcí hodiny ke cti nejsv. Srdce Páně. První pátek v měsíci je svátkem Negrů.

V misijních stanicích je zvykem Negrů, že při příchodu svém do osady, kde se nalézá kostel, nejdříve navštíví Sanctissimum, pokloní se Pánu svátostnému, a teprve jdou po své práci.

Nezdá se vám, že Negři mnohého z nás Evropanů zahanbují ve své lásce k Eucharsistii? Kolik našich si ani nevzpomene, že v poblížku sídlí Bůh svátostný, kolik z nás ani tolik úcty před domem Boha nemá, aby aspoň pozdravili a tím projeví, že ještě vědí, kdo zde s námi sídlí.

První sv. přijímání dětí v Africe je slavností rodin, obce, a událostí v životě dětí. Příprava na tento den je vážná a všeobecná. Víra dětí, se kterou se blíží k oltáři Spasitele, aby jej prvně do srdcí svých přijaly, je dojemná, a jak pravil missionář, nahradí všecku práci a námahy strastného života misijního.

Katolíci Negři rádi a často přistupují ke stolu Páně. Víra jim říká, že Bůh svátostný je jejich silou.

Ve vikariátě Ubangů přijalo nejsv. Svátost od 1. července 1903 do 1. července 1904 více než 60.000 Negrů.

Není to hlasité, pronikavé: Pochválena budiž nejsv. Svátost oltářní?

Není to vážné napomenutí pro náš chladnoucí svět, aby se nevyhýbal tomu, který přinesl oheň, a chce, aby oheň ten plál stále, množil se, aby schválil vše. Není to kázání naší poloospalé a polonevěrecké Evropy, které zavznívá z horkých krajů vyprahlé Afriky? Ejhle, jak ti svého Spasitele milují.

Nám stává se svatostánek všedním, starosti vezdejšího žití dusí každou vzpomínku na věčné lásky mezi námi. A přece právě obtížným starostmi zní stále pozvání k tabernakulu: »Pojďte ke mně všickni, kteří obtíženi jste, a já vás občerstvím.«

Zmíráme žizni, umíráme hladu... a vedle nás prameny vody živé, mezi námi chléb andělský.

Evropo, vrať se, vrať se! Ještě je čas, Ježíš čeká ještě, že se vrátíš, že vyznáš v pokoře poblouzení své, že zřekneš se bůžků svých, a že postavíš

v srdci lidu svého zas oltář Bohu jedinému, Bohu pravému, Bohu svátostnému, který byl silou tvou v minulosti a chce jí býti v budoucnosti.

Postav oltář, svolaj své národy, ať ze všech úst zazní opět to velebné: „Pochválena budiž nejsv. Svátost oltářní.“ Afrika se již tak modlí ústy svých dětí.

P. Voňacka.

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXMILIAN WEINBERGER.

V Čínském vězení.

Píše P. Theodor Buddenbrok, misijnář v Santangu.

Žaláře pohanických národů, byt se i jakousi vzdělaností honosili, nemůžeme sobě nikdy představit v světle rážovém. Čím méně zvyky a obyčeje některého národa křesťanským duchem jsou prochnuty, tím méně provívá i duch lidskosti. Třeba jen zeptati se Číňanů, kteří už kratší nebo delší čas ve vězení byli ztrávili; s hrůzou vzpomínají si na tu dobu a neradi na takové otázky odpovídají.

Hledal jsem už dávno příležitost, do čínských vězení nahlédnouti. Soukromě se dovnitř dostat nelze, ježto hlídači tam nikoho nepustí. Nejlépe jest býti za dobře s mandarinem a jeho přátelství k tomu účelu použít. Byl jsem blíže znám s mandarinem ze Šanhienu a umínal jsem si, že ho příležitostně, až bude jednou v dobré míře, navštívím a požádám, aby mi své vězení otevřel.

Na svátek Neposkvrněného Početí vedla mne jistá záležitost, o které mi bylo s mandarinem pojednati, do „jamenů“, t. j. úřední soudní budovy. Když má záležitost byla odbyta, zmínil jsem se mandarinovi tak mimochodem, že jest nyní mnoho zlých lidí a že má výběr různých lotrů vždycky na blízku, totiž ve vězení soudní budovy. Špatnost že nezná mezi a že asi hrůzy vězení nedovedou ji zabrániti. Tákal jsem se ho, zda to skutečně ve vězení tak strašné vypadá. „Pravé peklo,“ mínil, „v pekle nemůže býti hůře.“ — „Zaved mne tam, starý otče,“ pravil jsem, „neb jsem ještě nikdy takového místa neviděl.“

„Dobře,“ vece, „půjdem hned.“ Dal zavolat strážník, aby nám žaláře otevřel. Jsou v soudní budově samé. Vejdem-li

hlavní branou dovnitř, nalézají se místnosti pro vězně po pravé i levé ruce. Jsou dva rozličné druhy vazby: „djen lan jii“, v našem smyslu jako káznice a „ban fang“, čili vlastní vězení. Šli jsme nejprve do tohoto. Jeden z hlídačův otevřel nám dveře. Potom prošli jsme ještě jedněmi dveřmi a ocitli se ve dvoře, asi 10 metrů dlouhém a 5 metrů širokém. To byla jediná volná prostora pro uvězněné, kolem dokola jsou vězeňské místnosti. V jednom koutku je záchod; vlastně celý dvůr je záchodem, tak že suchou nohou nelze přikročit. K tomu-li ještě přší, jest celý dvůr neschůdný. Svodných příkopů tam není. Zápach je tam nesnesitelný, ale ubozí vězňové nemohou odtud. Nejhůře je těm, kteří již nemohou povstati. Ti leží ve svém vlastním neřádu. Hlídačů, kteří by se starali o čistotu, není. Jedině přijede-li sedlák z venkova, aby si odvezl hnůj na své pole, dvůr se poněkud vyčistí. Kdyby přijel záhy z rána, mohli by mu přidavkem naložit na vůz několik mrtvol, kterých je tu vždycky zásoba.

Jednotlivá vězení jsou malá a úzká, kolik lidí v každém bylo, nemohl jsem poznati, všechno bylo nacpáno. Většinou měli řetězy na rukou nebo na nohou, někteří mohli se v nich ještě pohybovati, jiní však byli k podlaze přikováni. Někteří byli docela nazí, jiní měli několik cárů na těle, málokterý oděv pořádný. O umývání, česání holení není ani řeči. Odtud také všude plno ošklivého hmyzu, tak že se člověk s ošklivostí odvrací. Kdo z vězňů některé takové zvířátko, pokud mu to pouta dovolují, popalil, nezabije ho, ale strčí živé do úst a spolkně. Jaké chuti, jakého hladu k tomu třeba, aby člověk hmyz z vlastního těla chytal a pojídal! Zde viděti, jak hrozná je dosud v Číně sociální bída!

A teprve ty rozličné nemoce! Kdo už si z domu nějakou nemoc nepřinesl, ten ji dostane jistě v této nečisté díře. V zimě chladno, bez oděvu, bez topení, v létě horko, bez jakéhokoli ochlazení. Jeden nakazí druhého. Právě tuto zimu byly každodenně odtud vynášeny mrtvolky, zaobalené do rohožky, bez oděvu, ruce a nohy smýkány po zemi. Sám jsem to viděl.

Smrti hladem umírají mnozí. Mandarin předepíše každému dvě misky prosné polévky každodenně, nic více. Kdo má příbuzné, blaze mu; příbuzní mohou totiž, ovšem mají-li sami, svému příbuznému ve vězení donášeti pokrmu. Kdo však nikoho nemá, jest odkázán na zmíněné dvě misky prosné polévky a to jest na živobytí přece jenom málo. A kdyby jenom ona míška polévky, anebo co příbuzní přinesli vězni bylo skutečně doručeno. Ode dveří až k vězni není sice cesta daleká, ale dostačí, aby hlídač pokrmu buď sám snědl, nebo prodal. Jak často přišli k nám křesťané se stížností, že za několik sapek koupili chleba, aby svého uvězněného otce, syna nebo bratra od smrti hladem zachránili, že však onino lupiči v úředním kabátě všechno nebo polovici sami snědli!

Z tohoto místa utrpení vedl mne mandarin do „dijen lan jii“, t. j. káznice, určené pro těžké zločince, vrahy, lupiče a velké zloděje, kdežto v prvnějším vězení sedí takoví, kteří se dopustili menších zločinů. Pevná, široká brána, z kamení vystavěná, a nízké, železem pobité dřevě, uzavírají vchod. Ještě jedna, poněkud slabší brána a my jsme stáli opět na dvoře, podobném prvnějšímu, ale o něco větším. Poule dojmů z prvního vězení představoval jsem si toto mnohem hůře, jestliže vůbec nějaké vězení může být horší onoho prvního. Dvůr byl trochu čistější, věžňové sice byli spoutáni řetězy, mohli se však přece trochu pohybovat, jenom někteří byli v dřevěné kleci uzavřeni. Tito ubozí tvorové čekají na rozkaz shora, který je buďto k smrti odsoudí, nebo osvobodí, podle toho, zla byla vina dokázána anebo nikoliv. Mandarin, jinak dobrý člověk, mínil že by rád mnohé propustil na svobodu, kdyby to jenom v jeho moci bylo, že jest mu mnohých srdečně líto.

Když si vězné blíže prohlížíme, nacházíme mezi nimi vinné i nevinné; tyto zvláště ve vězení prvním. Obratem ruky ocitá se Číňan pod zámkem. Byli-li někdo

obžalován a mandarin žalobu přijal, dá obě strany předvolati. Strážníci přivedou je k soudu. Když přišli, oznámí se to mandarinovi, jenž ustanoví den přelíčení. Ode dne, kdy strážníci žalobce i obžalované přivedli, musí tito vězeňské hlídače živiti. Nesmějí však ještě býti zavřeni; bičiři hlídají je v noclehárně, aby neutekli. Také nesmějí býti bití. Tak káže zákon, ale bičiři trýzní je všelijak, aby na nich vynutili peníze. Vysloví-li mandarin vinu jednoho z nich nebo obou, dostanou ještě před mandarinem bití a pak je odvedou do vězení. Tam zůstanou tak dlouho, až se buďto smíří, nebo mandarin při druhém přelíčení sám spor rozhodne.

Podle toho jest mandarin neobmezeným pánem. Je-li spravedlivý, pak to ještě vypadne dobře, dá-li se však podplatiti, nebo bē-le-li ohled na vyšší postavení žalobce nebo obžalovaného, pak zvítězí pravidelně silnější a slabší bývá potrestán, i kdyby právo bylo sebe zřejmější. Tak se stává, že tu a tam jest rozsudek spravedlivý, ale ještě častěji nespravedlivý. Žaláře nejsou ničím, než věrným zrcadlem tohoto čínského soudnictví.

Často vězí však zlo hlouběji. Podplácení začíná, prve nežli pře byla odevzdána mandarinovi. Kupují se falešní svědkové, podřízeným úředníkům slibují se peníze, které teprve dostanou, až pře vypadla podle vzájemného dohodnutí. — Tak stěžoval si mně jistý muž, jenž s našimi křesťany je spřízněn a jehož bratr v hádce kohosi byl skolil, že rodina zavražděného vše podniká, aby celou rodinu vrahovu zničila. Vrah byl chycen a ke všemu se přiznal. Ostatní členové rodiny jsou nevinní a přece hledí příbuzní zavražděného je zahubit. Proto představeného osady a mnoho jiných lidí podplatili, aby křivě svědčili, že otec a bratři vrahovi i jim strojí úklady, že nejsou před nimi životem svým jisti. Mandarin dal je několikrát předvolati a sbiti, mimo to vyslal i úředníky na venkov, aby se o pravdivosti žaloby přesvědčili. Ale úředníci, byvše podplaceni, svědčili také křivě. Tak nedověděl se mandarin pravdy a potrestal nevinné.

Je otázka, zda po zavedení ústavy a jiných evropských novot v říši středu bude lépe? Dá Bůh, že ano, ale tak brzy to nebude. Ohromná říše Čínská prodělá as

ještě mnoho změn, mnoho krve ještě poteče, prve nežli zavládne duch křesťanské lidskosti v zemi, kde byl starý čínský drak pohanství celé tisíciletí pracoval.

Na výpravě po potravinách.

Obrázek z misii afrických.

Naší krajinou — píše P. Mevel, představený missijní stanice v Taitě ve východní Africe — procházejí četné karavany, které od pobřeží se ubírají do vnitra Afriky a tam slonovinu, pásovy, osly a rohy nosorožců kupují. Následkem toho však zdrazilily se u nás všechny potraviny tou měrou, že jich bývá časem i citelný nedostatek, v době pak velkého vedra a sucha, které pravidelně před velkou dobou deštivou se dostávají, bývá tento nedostatek tím větší a citelnější.

Nedávno byly naše zásoby potravin skoro vyčerpány a nových nebylo. Co počít? Naše mládež — děti vykoupené z otroctví — pracuje celý den při missii, je stále hladová a mnoho spotřebuje. Kde však vzít potraviny pro tak mnohé? Abych tedy tomu neblahému stavu učinil konec, vydal jsem se jednoho krásného jitra v průvodu dvou našich hochů a starého sluhu, kterému byl kdysi P. Flick život zachránil, na cestu ku kmeni Vataitů, kteří okolní hory obývají. Mínil jsem jich požádati, aby nám zase jako dříve donášeli potraviny na prodej. Vlidné přijetí, kterého se mi všude dostalo, mne překvapilo; všude mi slíbili, že hojnost potravy na missijní stanici přinesou. Poněvadž jsem však je dobře znal ze zkušenosti a věděl, jak štědrými jsou na slova, která jich nic nestojí, odhodlal jsem se přese všechny jejich výstrahy odebrati se dále na hory.

Špatné přijetí. — Duchapřítomnost missionářova.

Přišli jsme na území, kde panuje pohlavář Makunga, jenž má daleko široko pověst mocného čaroděje. Pěkná náhorní planina rozkládala se před námi, vesnicemi a vesničkami hustě posetá a ze tří stran příkrými skalnatými horami jako zdí obehnaná. Nešli jsme ještě daleko, když se proti nám přihnál starý Nataita, silnou holí se obáněje a nesrozumitelnými slovy na nás volaje. Z jeho tváře a z jeho posuňků mohli jsme snadno vyrozumět, že

řeč, kterou k nám mluvil, neobsahuje pro nás žádného přivítání. Přistoupil jsem k němu a podal jsem mu ruku, ale divoch ji vzdorovitě odmítl a měře nás zuřivě očima, křičel, jakoby nám něco vytýkal. Nebyl jsem s to, abych vyzvěděl, co vlastně od nás chce, ale můj starý průvodce vyrozuměl ze spletené řeči starcovy, že nás má v podezření, jakobychom mu byli kozy jeho ukradli anebo do lesa zahrnali. Když jsme mu byli svou nevinnu dokázali a ohledně ztracených koz ho upokojili, odešel svou cestou, pořád ještě nesrozumitelná slova mumlaje.

Šli jsme dále. Za nedlouho potkali jsme dva muže, kteří se nás přívětivě tázali, co že v zemi jejich chceme. Vysvětlil jsem jim, že se od nás nemají čeho obávat, že jsme přišli, abychom s nimi uzavřeli přátelství a jim radostnou zvěst svatého evangelia přinesli. Tu mínil jeden z nich, že bychom se mohli hned zde na cestě posadit a že abych jim ihned řekl, co jim mám oznámiti. Prohlédl jsem jeho úmysl, nám přístup do země zabrániti a pravil jsem: „Zdá se, že nám nedůvěřujete, ať víte, že již tři měsíce ve vašem sousedství, tam dole v Buře bydlíme.“ Těmito slovy se oba upokojili a nechali nás dále jíti.

Přišli jsme k první osadě a starosta přijal nás velmi zdvořile. Dal před chalupu postavit pro mne židli a sedl si vedle mne. Domlouval jsem mu, aby s námi uzavřel přátelství; jeho lidé nechať přijdou na naši missijní stanici a prodají nám potraviny; nechať pošle k nám i své děti, abychom je mohli vyučovati. Zároveň vysvětlil jsem mu něco z katechismu. Starosta i jeho domácí poslouchali nás velmi pozorně.

Najednou však vyřítli se z blízkého křoví tři muži oštěpy ozbrojení a jali se dorážeti na mého starého průvodce a oba chlapce. A bylo by se jim zle vedlo, kdyby mne tu nebylo bývalo. Neztratil jsem duchapřítomnosti. Okamžitě strhl jsem s ramen pušku a postavil jsem se mezi mé průvodce a útočníky. „Co chcete od mojih lidí?“ zaběhl jsem na divochy. Místo odpovědi spustili divoši nehorázný křik, můj starý průvodce křičel též ze všech sil, hoši trásli se strachem a za krátko byla celá ves pobromadě. Nejméně 400—500 osob, mužů, žen a dětí stálo okolo nás. Křik byl čím dál tím větší, pohlavář vyhrožoval na všechny strany, bojovníci mávali hrozně

oštěpy, zkrátka nastal pekelný hlomoz, aniž kdo vlastně věděl, oč se jedná.

Když lomoz nepřestával, zvolal jsem konečně na křiklouny, aby alespoň na okamžik se utišili, abych mohl promluvit s pohlavárem. Stalo se. Od pohlavára zvěděl jsem, že divoši obviňují mého starého průvodce, že bělochům ukázal cestu do jejich země. „Dobře,“ pravil jsem, „není-li to nic jiného, pak se už spolu vypořádáme.“ Po těchto slovech vyňal jsem ze své brašny patron a podal jsem ji pohlavárovi, aby si ji prohlédl. „Zvláště,“ pravil jsem, „podívej se na oba konce tohoto nepatrného tělíska; zde jest koule, zde zápalka; nenecháte-li nás na pokoji, nechám patron vybuchnouti

a vy všichni jste pak synové smrti.“ Při tom vydal jsem z kapsy sírku.

Účinek moji lživé hrozby — ku které mne nejvyšší nouze donutila — byl překvapující. V okamžiku rozprchl se černoši na všechny strany a po malé chvíli stál jsem se svým starým průvodcem, oběma hochy a obecním představeným sám jediný. Starosta třásl se na celém těle strachem a nabízel mi dary. Odmítl jsem nabídku a vyzval ho, aby mi aspoň ukázal nejkratší zpáteční cestu — neboť z příčin snadno pochopitelných záleželo mi na tom, abychom pokud možná nejdříve z této nebezpečné krajiny ven se dostali.

(Příště ostatek.)

Horlitélé a horlitélky pobožnosti k bož. Srdci Páně.

K měsíčnímu úmyslu z ledna letošního roku.

Kterak se rozšiřuje a blahodárně působí Apoštolát modl. pomocí horlitélů.

Americký »Poslanec nejsv. Srdce Ježíšova« (časopis jako na př. naše »Škola božsk. Srdce Páně) vypravuje, kterak jistá horlitélka Apoštolátu během dvou let sama získala 3000 osob pro nejsv. Srdce Ježíšovo a zapsala je do Apoštolátu modlitby. Navštěvovala nemocné a chudé a při té příležitosti vždy vykládala, co jest to Apoštolát, co třeba komu činit, by se stal jeho členem a povzbuzovala, by se dali do toho spolku zapsati. Touto horlivostí docílila pěkných úspěchů. »Těm lidem — jak píše sama — velice jde k srdci pobožnost k božsk. Srdci Ježíšovu; již po několika dnech mi dosvědčují, že každodenně ráno obětují Srdci Pána Ježíše své denní práce a utrpení. A ještě více. Lidé, kteří stali se ve víře tak vlažnými, že již ani obyčejných denních modliteb nekonali, začali znova vésti život katolický, přijímat sv. svátosti, a při mši svaté nescházejí teď nikdy.«

Odjinud přichází zpráva, že v jistém místě byl sice Apoštolát modlitby zřízen,

ale členové jeho zůstali pouze v seznamu zapsáni a dále se o Apoštolát nestarali — proto i život jejich nikterak se nerůznil od života ostatních občanů, kteří docela zapomínali na svoje náboženské povinnosti. Tu dala se zapsati do Apoštolátu jedna horlivá osoba. Bylo ji líto této náboženské lhotejnosti celé osady; i uvažovala, co by měla učiniti, by netečení probudili se z hříšného spánku. A tu nalezla prostředek velmi blízký a snadný v Apoštolátu samém. Zašla si tu a tam do jedné, druhé, třetí rodiny, velmi vhodně uměla přivést řeč na věci náboženské, zvláště na Apoštolát modlitby a přivedla takto lidi k tomu, že ze začátku aspoň se modlivali denně »obětování se Srdci Ježíšovu,« jak to činí členové Apoštolátu modlitby na prvcím stupni dle modlitby v každém čísle časopisu Apoštolátu uvedené při měsíčních úmyslech. A hle! jak podivně změnili se ti lidé! Již jim nedostačí pouze tato denní modlitbička, oni vracejí se k Pánu Bohu — a lidé, kteří po celou řadu let nebyli na mši svaté, nejenom že chodí nyní pilně do chrámu Páně na služby Boží, nýbrž přistupují

také horlivě ku svatě zpovědi a sv. přijímání. Již měsíc na to načítal pan farář třicet zpovědí, kdežto před tím počet jejich nepřekročil tři Dle polského: »Poslaniec Serca Jezusowego«, leden 1912. —

Není pochybnosti, že i u nás horlitelé Apošolátu docílí podobných úspěchů, jen třeba je vyhledati, poučiti a svěditi jim s důvěrou úkol tak krásný. Však začátek již učiněn. Zcela obyčejní lidé ano i škol. dívky již horlí pro Apošt. modlitby.

O dobrém úmyslu.

Podobně i starý Tobiáš dával synu svému naučení: »Všelikého času dobrořeč Bohu a pros ho, aby cesty tvé zpravoval, a všechny rady tvé at v Něm zůstávají« (Tob. 4, 20). Řciž tedy, milý křesťane, kdykoliv něco důležitého máš před sebou: Pane, ve jménu Tvém započinám toto neb ono; řiď a zpravuj to milostivě, aby nejen se dařilo a k žádoucimu cíli dospělo. ale i k Tvému oslavení přispělo; v Tvé ruce leží zdar a požehnání všeho. — Nebo ještě kratčeji doporučme Bohu své jednání řkouce: Budiž Bůh pochválen! Tato tři krátká slova — jak píše Martin Slomšek — více platí, nežli hromada zlata; s takými slovy stane se největší žebrák zde na zemi největším bohatcem v nebesích.

Bůh žádá od nás prvorozenstvo dne, abychom totiž každý od něho započali, a všechny budoucí naše činy, kteréž tohoto dne před sebou máme, jemu u vroucí a zbožné modlitbě poroučeli a obětovali. »Známo má býti všem.« di kniha moudrosti 16, 22, »že náleží předcházeti slunce k dobrořečení Tobě (o Bože) a při východu světla klaněti se Tobě.« Podobně volá také Žalmista Páně: »Ráno vyslyšíš hlas můj« (Žalm 3.). K čemuž dobře dokládá sv. Jan Zlatoustý: »Sluší a zajisté ku vzdávání díků Bohu slunce předcházeti a před východem slunce prosby své konati. Před cisařem bys toho nestrpěl, aby kdo nižší tebe se mu dříve klaněl; tuto pak když slunce vychází, sám spíš a dáváš první místo tvoru, aniž předcházíš všechny tvory, jež pro tebe učiněny jsou. Než proč vstáváš? ruce a obličej myješ, duše pak nečisté zanedbáváš!« — Vhodná to slova pro nás, až do krajnosti změlčilé pokolení. již snad ani žádných skutků dobrých z lásky a k oslavě Boží nečiníme!? Ne

tak, milý služebníče božského Srdce Páně! Ráno, když vstáváš, poruč Bohu celý den, a obětuj, jak praví sv. Alfons Lig., v dobrém úmyslu, aby celý den byl stráven ku větší cti a slávě Boží. Pročež jakmile ráno ze sna procitneš, vzdychni: »O Ježíši, Tobě z lásky« a dále se sv. pěvcem starozákonním »Bože můj, Bože můj! k Tobě z jitra bdím, zíznila po Tobě duše má, o jak mnohonásobně tělo mé.« — Modlitba ranní, jakž dobře tvrdí sv. František Saleský, jest všech budoucích zaneprázdnění celého dne základ a příprava. (Filoth. k 3, 10.) A v pravdě, jestliže takto Bohu obětující prvotiny dne svého, ranní dobu modlitbou zasvěcujeme. dobrý základ pro celý den klademe, na kterýžto potom lehké dobré skutky s dobrým úmyslem stavěti a zlych se vystříhati můžeme. — Když ozbrojili jsme ústa svá modlitbou, položili jsme zajisté k práci denní dobrý základ; di sv. Jan Zlatoustý, a sv. Efreem podobně dokládá: »Předeseš-li před dílo své, vstávaje z lože, započneš-li první hnutí srdce svého modlitbou: nebude mítí hříchů přístup k duši tvé.« Nemeškej tedy, ctiteli Božského Srdce Páně, i tuto oběť prvorozenství totiž ráno každodenně Bohu k oslavě přináseti. »Děkuj,« jakž k tomu dává navedení sv. František Saleský, »Děkuj Pánu Bohu za laskavou ochranu předeseš noci s nehlubší poklonou a uctivostí Považ, že ti nastalý den propůjčuje nebeský Pán, proto, abys sobě v něm věčné blahoslavenství získal; protož pevně sobě umiň, že celý den k témuž cíli pilně vynakládáti budeš. Poniž se co nehlouběji před Pánem, a jsa sobě povědom, že sám od sebe ničeho nedoveš, jakobys srdce své v rukou měl, v rukou měl, vručné je velebnosti Božské se vším dobrým předsevzetím

v obět dej, a rači: »Shlédni, o Pane, na ubohé srdce toto! Z Tvé sice milosti mnohými dobrými žádostmi oplývá; ale k vyplnění toho bez požehnání a pomoci Tvé příliš nedostatečné jest. S nehlubší

tedy pokorou Tě, Otče dobrotivý, za potřebnou milost žádám a to pro zásluhy Syna Tvého, k jehož cti a slávě tento celý den, ano i ostatní živobytí své vynaložiti chci a se zaslibuji.« (Loco cit.)

(P. d.)

Různé zprávy.

Nevěra ve Francii. V Alžírsku byl odsouzen kterýsi voják ku trestu smrti. Před popravou si vyprosil milost, aby směl jíti ku sv. zpovědi, ku sv. přijímání a mohl býti přítomen mši sv., což mu bylo povoleno. Když kněz došel, ohlížel se maně po ministrantovi; tu se nabídl důstojník, velitel oddělení vojska, doprovázejícího odsouzeného, že bude při mši svatě ministrovati. Kněz přijal ovšem s díky tuto nabídku. Později podal pak dojemnou zprávu o této události do francouzského missijního časopisu. Velitelství pluku se to dozvědělo a důstojník onen byl propuštěn ze služby. Takovou odměnu obdržel za to, že prokázal bratrskou službu svému spoluvojínovi před smrtí!

Papež, mocnář všeho světa. Že papež je mocnářem všeho světa, dokazuje též pošta, kterou dostává. Denně přijde do Vatikánu pro papeže 25.000 dopisů, které vyřizuje 35 tajemníků. Pošta papežova jest ze všech pošt mocnářů největší. Po té co do počtu dopisů přijde na řadu pošta císaře německého, který dostává denně na 4000 dopisů. Třetí místo přísluší rakouskému císaři, který dostává denně asi 1500 dopisů. Car ruský a president severo-amerických Spoj. států dostávají denně po 700 dopisech.

Kolik je katolíků. Koncem roku 1910 čítala katolická církev kromě papeže 50 žijících kardinálů, 13 patriarchů,

297 arcibiskupů, 1257 biskupů, 22 exemptních opatů. Všech katolíků je skoro 286 milionů, z nich žije v Evropě 182,473.500, v Asii 5,422.000, v Africe 2,681.000, v Americe 86,096.000 a v Australii 8,374.000.

Školní děti v Berlíně dle náboženství. V celém Berlíně je ve školách obecných na 226 tisíc školních dětí, a to: 114 tisíc děvčat a 112 tisíc chlapců. Z nich je evangelíků 190.700, katolíků 24.000, židů 4000, 4200 dětí nebylo pokřtěno, 550 dissidentů, 500 bez vyznání, 150 baptistů, 100 apoštolských, 80 reformovaných, 100 staroluteránů, 22 methodistů, 10 adventistů, 10 starokatolíků, 3 Mormoni. Kromě toho jsou již v Berlíně mohamedáni, presbyteriáni a buddhisté, avšak děti těchto náboženství nejsou ve škole zaznamenány.

Ruka sv. Teresie. Ve Španělsku mají více ostatků svaté Teresie. Tak se chlubí na příklad karmelitský klášter v Olsdansu velikou vzácností, totiž rukou této svěťce. Ostatky tyto byly uloženy v soše, již okolní lid velice uctíval. Z vědeckosti byla socha vyzdobena různými šperky a drahokamy, jichž cena se udává přibližně na 250 tisíc korun. Hlavně vynikalo mezi skvosty těmito 12 vzácných prstenů. Nedávno však byl tento poklad v noci od lupičů ukraden a stopa jejich nemohla býti objevena, z čehož je v okolí velký nárek a pláč.

Z Prahy. Díky za urovnání jedné nemilé domácí záležitosti na přímluvu Panny Marie Pomocnice, sv. Josefa a Antonína.

Maire Ignacie,
představená Alžbět.

Z Ivančic. Plně slib svůj, vzdávám vroucí díky Nejsvětějšímu Srdci Páně, P. Marii Matce ustavičné pomoci a všem sv. za vyslyšení tří proseb svých a současně doporučuji všem nábožným duším, aby ve všelikých potřebách svých s plnou důvěrou, že vyslyšení budou, vždy na toto přelaskavé Srdce a milou jeho Máti se obraceti!

Ch. Magdalena.

Ze západních Čech. Jsem velikým dlužníkem Božskému Srdci Páně a dosud jsem dluh svůj nesplatil! — Vyzýval jsem Je před časem u veliké úzkosti zvláště ve dvou případech o slitování a pomoc na přímluvu Neposkvrněné Panny Marie, sv. Josefa a duší v očistci, slibiv zároveň v pádu vyslyšení veřejné díkůvzdání ve „Škole Božsk. Srdce Páně.“ — Plně tímto slib svůj, vzdávám tisícové díky nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu, Matce Boží, sv. Josefu za vyslyšení svých modliteb a proseb! — Nehodný sluha Božského Srdce Páně.

Fr. H.

Ošklivost nad hříchem.

(Hlavní úmysl.)

V údolí Hinnom bylo viděti na jednom místě u cesty několik malomocných žebráků, zdali mužů nebo žen, nebo obojích nebylo poznat, protože byli všichni ve stejných cárech špinavých oděni a nebylo lze se na ně dobře podívat pro ošklivost nad nemocí, již tito chudáci postiženi byli. Jednomu uhnul nos, jiný měl tvář celou rozežranou a rozrytou jako od rakoviny, jiný vztahoval k nám místo rukou jen pahýly rukou, protože mu uhnuly a odpadly ruce, a všichni stejně huhňali plačtivým hlasem: bakšíš, bakšíš! Kdo by se neslitoval? Bylo nám až měkko. Mimovolně vzpoměli jsme si na ty malomocné, které Pán Ježíš uzdravil pouhým slovem svým, řka: Chci, buď čist! Velmi případně bývá tomuto tělesnému malomocenství přirovnáváno malomocenství duševní, totiž hřích. Ano hřích jest nejošklivější nemocí, nejhorším malomocenstvím duše. A přece se ho lidé nebojí. Před malomocnými na těle lidé z daleka se vyhýbají a utíkají, aby se s nimi nestýkali, a tito musí žiti odděleně ode všech ostatních lidí, aby je nenakazili. A před malomocenstvím duše, totiž před hříchem se lidé nebojí, neošklví se jim, ano bez ostychu hřeší, vyhledávají pokušení a nebezpečství, aby mohli hřešiti, jakoby se o nic důležitého nejednalo. Právě v době této, v době všeobecného se shánění po radostech světa — v masopustě, kdy lidé pouští vášním svým úzdu, v této době je třeba uvážiti jak ošklivou věcí jest každý hřích, každý těžký hřích. Co je hřích? Všecko to, co je proti našemu svědomí, co se protiví nejsv. vůli Boží, všecko co jest proti Bohu, jenž dobré odměňuje a zlé trestá. Hřích, jehož se pýchou nebo závistí, lakomstvím nebo smilstvem, nestřídmostí neb nespravedli-

ností, na cti utrhaním nebo pochlebenstvím dopouštíme, jest nejnebezpečnější nemocí, vzbuzuje duše úzkost a bolest daleko horší, než je bolest těla. Hřích trápí člověka ve dne v noci a hryže jako červ bez ustání. V nevinné radosti nemá již zalíbení, protože před ním je stále jeho hříšný život. Hřích mu nedá spáti, tíha hřichu spočívá na srdci jeho jako hora, a nedá pokoje. Sám hříšník je nepokojný, s sebou nespokojený, hanba před lidmi, strach před Bohem, tušení spravedlivého trestu nedají nikdy pokoje a klidu. Slyší všude hlas Boží: »Člověče cos to učinil, proč jsi hřešil?« A hříšník jako zoufalý Kain je štván z místa na místo, léká se vlastního stínu a v zoufalství volá: Hřích můj je větší, než abych došel odpuštění! A nečiní-li pokání, překvapí jej hněv Boží a zničí všechny jeho skutky, a v nivec obrátí všechna myšlení jeho! — Hřích jest ošklivý proto, že duši odtrhuje od Boha. Tělesná nemoc odděluje nás od mnohého, co nám ve zdraví je milo a drahó Tělesná nemoc oddělí nás od přátel, od nevinných radovánek, oddělí nás třeba i od kostela, do něhož ve zdraví jsme tak rádi chodili; často nemoc oddělí dítě od rodičů. Otce nebo matku od dětí nebo docela od rodiny a trávíme dny v nemocnici v ošetřování lékařském. Ale hřích oddělí duši naši od Boha samého, jenž jest nejvyšší dobro, v němž jedině blažení a spasení býti můžeme. Hříšník vzdaluje se víc a více od Boha, čím více hřeší, čím méně pokání činí, mrhá majetek Boží lehkomyšlně, jako marnotratný syn, až upadá na kraj své záhuby časné i věčné. Bůh odnímá víc a více takovému hříšníkovi milost svou, ponechává jej sobě samému; pak stojí zde hříšník od Boha opuštěn, sám ve světě stojí, a svět mu nemůže více dáti, než trošinku radosti, které se hned rozplynou, a konečně hrob, který kryje chladnou mrtvolu, nebo třeba i zlato, které však rez ztráví! — Je-li tělo nemocno, potká nás mnohdy ztráta mnohá, již hořce litujeme. Jak často ztratíme nemocí nejlepší síly tělesné, tak i po uzdravení ještě dlouho cítíme se slabými. Jak často nemocí ztratíme i velkou část časného jmění, majetku, tím hůře, nemůžeme-li tu ztrátu vynahradit. Ano mnohý ztratí nemocí i zrak nebo sluch, nebo některý úd těla svého; bývá některý úd odřezán, aby člověk od smrti byl zachráněn. Ale ať je škoda tělesnou nemocí zaviněná sebe větší, přece není tak velká a tak hrozná, jako škoda, kterou hřích způsobí na duši. Hříšník, postížený malomocenstvím duše, hřichem, ztrácí věčnou blaženost, jestli se všemi silami nepříčiní, aby se hřichu zbavil, a rány duše zahojil. Jméno hříšníkovo je z knihy života vymazáno, jej nevyzná Pán před Otcem svým nebeským. Dědictvím jeho je pekelná říše, temnota největší, místo, kde je pláč a skřípění zubů; podílem hříšníka jest oheň, jenž hoří na věky a věčně neuhasne! — Hřích je sám v sobě ošklivý nade vše, co je šeredno a ošklivo! Proto praví mnozí svatí, jímž od Boha bylo dopřáno viděti a poznati zosobněnou ošklivost hřichu, že při nejmenším by okamžitě umřeli, kdyby je milost Boží nebyla držela. To mějme vždy na paměti, zejména v pokušeních a nebezpečnostech ke hřichu. Tak jako se vyhýbáme malomocnému na těle, tak se vyhneme též i malomocenství duše — totiž hřichu. A kdyby přes tuto úvahu přece mnohý zhřešil? Má zůstatí ve hřichu? Má nechati malomocenstvím hynouti svou duši? Či nemáme prostředku k uzdravení od hřichu? Máme. Jest to svátost pokání! U jedné brány v Jerusalemě byl uzdravující pramen vody, která se shromažďovala v rybníku Bethesda. Někdy voda tato se hýbala a vlnila, jakoby vřela; to sestupoval do ní anděl a hýbal vodou. Kdo po tomto hnutí hned sestoupil do vody, byl uzdraven od jakékoliv nemoci. Okolo rybníka

tohoto byla budova a v ní plno nemocných rozličného druhu, čekající na hnutí vody. Podobný pramen uzdravující zanechal nám Ježíš Kristus ve svátosti pokání, v níž může uzdravena býti duše od jakékoliv nemoci hříchu, jenom-li použije hříšník toho léku. Proto jsme-li nemocni na duši, neodkládejme očistiti se od ošklivé nečistoty a špíny hříchu v koupeli kajících slz, ve svátosti pokání, vyznávejme hříchy své, litujme jich a číňme za ně hodné pokání, pak se nám otevře opět brána nebeská a my přijati budeme jednou do společnosti svatých a světic Božích. O to prosme nejsv. Srdce Páně.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkrvněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za ošklivost před každým hříchem a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby!

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učin, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patronu ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michæli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Nehřešiti a hříchům zabraňovati.

Úmysl v březnu: Organizace — sdružení katolíkův.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK XLVI.

Vychází počátkem každého měsíce.

BŘEZEN 1912.

Zde v zkroutěnosti padáme, o Bože, před Tvou tvář, svá srdce k Tobě zdviháme a oči na oltář. Sled
tváří na nás milostnou i odpust vinn spáchanou.

Zůstaň s námi!

Zůstaň s námi, Kriste milý
Pane, neopouštěj nás,
zůstaň s námi v každé chvíli
zůstaň s námi v každý čas!

Milost Tvá všem hříšným lidem
vždy ó Kriste pomůže,
duši plniš svatým klidem,
který svět dát nemůže!

K Tobě lkáme ve dne, v noci
vroucí prosby naše slyš!
Voláme Tě ku pomoci
víme, že nás vyslyšíš!

Vyslyš naše prosby vroucí
nejmilejší Ježíši,
pomoc Tvoje přezádoucí
boly v srdci utiší!

A. M. Kadlěčková.

Ve Tvé nebe . . .

Ve Tvé nebe hledím, Pane,
jež se klene nade mnou,
tam odtud Tvá milost kane
v unavenou duši mou.

K Tobě spěchám vždy a všude,
nejraději ve Tvůj chrám,
tam má zbožná píseň bude,
tam útěchu nalézám.

K Tobě spěchám jako k Otci
vinu se v Tvou náručí,
nenecháváš bez pomoci
kdo se cítí Tě naučí.

K Tobě duše má se vine
ve všech strastech života,
nezklame se nezahyne,
chrání ji Tvá dobrota.

A. M. Kadlěčková.

Boží Muka.

Když vás vidím Boží Muka
u rozcestí stát,
musím vždycky ve své duši
nad vámi tu lkát.

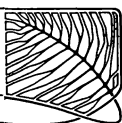
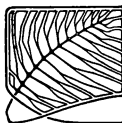
Když vás vidím Boží Muka
v křižovatce cest,
vždycky se mi hrdlo stáhne
a smutno mi jest.

Když vás vidím Boží Muka
jak vás kryje mech,
vždycky se mi z duše dere
přebolestný vzdech.

Když vás vidím Boží Muka
samý prach a sněh,
ptám se, proč vás nechají tu
lidé trouchnivět!

A. M. Kadlěčková.

K oltáři Páně plni touhy spějme!

K XXIII. eucharistickému světovému kongresu podává Fr. Janovský.

Zapadající slunce jakoby sebralo všecku svou sílu a rozlije, zůstaví po sobě půvabné červánky po nebi i po zemi. Podobně božský Spasitel, Slunce spravedlnosti, prve než zapadl do moře přehořkého utrpení, sebral ve večeradle na hoře Sioně v Jerusalemě všecku zárnou sílu své božské lásky a zůstavil po sobě, jako nejpůvabnější červánky, nejsvětější Svátost oltářní. Onen večer bylo viděti západ božské lásky v podobě lidské a východ božské lásky pod způsobami chleba. Smutno bylo ve večeradle, smutno jako ve světnici, kde leží otec na lůžku smrtelném a kolem něho shromážděny dívky, aby se s nimi rozloučil a poslední vůli svou jim oznámil. Lampa, jež svítila nad hlavou Páně, byla jako věčným světlem, věčnou lampou před věčnou Svátostí při prvotínách našeho Velekněze, při jeho první mši svaté.

Tehdy splnil Pán, co byl před rokem slíbil po zázračném nasycení lidu pěti chleby a dvěma rybičkami, řka: »Pracujte o pokrm, ne o ten, který hyne, ale který zůstává k životu věčnému, ježž Syn člověka dá vám... Chléb Boží je ten, který s nebe sestoupil a dává život světu... Já jsem chléb života; kdo přichází ke mně, nebude lačněti, a kdo věří ve mne, nebude žíznoti nikdy... Jáť jsem chléb života. Otcové vaši jedli na poušti mannu a zemřeli. Tentof jest chléb s nebe sestupující, aby, bude-li kdo z něho jisti, neumřel (smrtí věčnou,

čili pravý chléb s nebe musí dávatí nesmrtelnost). Jáť jsem chléb živý, jenž jsem s nebe sestousil. Bude-li kdo jisti z chleba tohoto, živ bude na věky; a chléb, který já dám, tělo mé jest, jež vydám za život světa... Amen, amen pravím vám: Nebudete-li jisti těla Syna člověka a píti jeho krve, nebudete míti v sobě života. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný a já ho vzkřísím v den nejposlednější. Neboť tělo mé právě jest pokrm a krev má právě jest nápoj. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, ve mně přebývá a já v něm. Jako mne poslal živý Otec a já živ jsem pro Otce, tak i ten, kdo jí mne, živ bude pro mne.« (Jan 6.)

Ano, při poslední večeři splnil Pán tuto svou božskou připověď. Když pojedl se svými apoštoly beránka velikonočního, vzal chléb, požehnal jej a pravil nad ním: »Totof jest tělo mé,« podobně vzal i kalich s vínem, požehnal jej a pravil nad ním: »Totof jest krev má nového zákona.« Obojí dal požívatí svým apoštolům a poručil: »To činte na mou památku!« Těmito všemohoucími slovy proměnil Pán Ježíš chléb ve své nejsvětější tělo a víno ve svou nejsvětější krev a dal svým apoštolům moc, činiti zrovna to, co činil sám, proměňovati totiž chléb v jeho nejsvětější tělo a víno v nejsvětější krev; moc tato přešla od apoštolů na biskupy a kněze, kteříž proměňování ono konají

ve mši svaté, říkajíce nad chlebem slova Kristova: »Totoť jest tělo mé,« a nad vínem: »Tentoť jest kalich krve mé.« Ustanovil božský Spasitel tuto převelebnou Svátost, aby i jako člověk ustavičně s námi dlel, aby se ve mši svaté svému nebeskému Otci za nás obětoval, aby ve svatém přijímání byl pokrmem našich duší.

Zdaž nám mohl božský Spasitel větší dobrodiní prokázat, zdaž nám mohl co dražšího zůstaviti než velebnou Svátost? Jaká to nekonečná láska! Písmo sv. velebí lásku Jonathy, syna Saulova, k příteli Davidovi, pravíc, že jej miloval, jako duši svou (I. král. 18, 3). A jaký mu dal důkaz této své lásky? Dal mu všecek svůj šat, dal mu svůj meč, lučště i pás. Dal mu mnoho, ale přece mu nedal sebe sama. Božský Spasitel však dává nám sebe sama ve velebné Svátosti, nižádná mysl nepochopí, nižádné péro nevyličí. Dobře tudíž praví sv. Augustin: »Nic se neostýchám tvrditi, že nám Bůh, ačkoliv jest všemohoucí, více dáti nemohl; ačkoliv jest vševědoucí více dáti nevěděl; ačkoliv jest svrchovaně bohatý, více a cos lepšího neměl.«

Jaký to dar, jaká láska, jaká pro nás čest, jaké vyznamenání! Právem jest pln údivu a úžasu ctitihodný Tomáš Kempenský a praví přepokorně:

„Pojďte, voláš, všichni ke mně, kdož jste prací obtíženi, pojdte ke mně, mdlí a slabí, poskytnu vám občerstvení!

Slovo lásky ó jak sladce k hříšnému se uchu sklání, bídňého kdy člověka zveš k těla svého přijímání!

Kdož jsem, abych odvážil se přistoupiti, Pane, k Tobě? Nebesům Tě pojmut nelze, a ty všechny voláš k sobě.

Ach, co značí milost taká, pozvání tak přívětivé, dobrého si nejsa vědom, smím-li splnit přání tklivé?

Jak Tě vést mám v srdce svého příbytek, ó nebes hosti, jenž tak často urážel jsem tvář Tvou svojí nepravostí?

Andělé se bázní chvějí, spravedliví kloní téměř, a Ty voláš přívětivé: Pojdte všichni, všichni ke mně!

Bys to neděl sám, ó Pane, kdož by věřil také řeči? a bys sám tak neporoučel, kdož by přišel v nestateči?

Po rozličných místech mnozí putující pobíhají, z ostatků a divů svatých potěchu a úžas mají.

S podivením pohlédají na velebných budov slávu, s úctou líbají ctné kosti v hedvábí a zlatohlavu.

A hle, tuto ve Svátosti sám dlíš, Bože svatosvatý, Tvůrce andělů i lidí, všecek láskou ke mně jatý.

K poutím často zvědavost jen vábí věci nevidaných, a zisk malý vzejde duším z nekajících citů planých.

Ale tuto ve Svátosti celý dlíš, můj Bože, Kriste, a plod hodný spásy chystáš, kde Tě přijme srdce čisté.

Jak to jednáš s námi, Bože, zázračně a milostivě, sám nás, Tvůrce světa skrytý, ve Svátosti sebou živé.

Rozumem to chápat nelze, ale srdce zbožné cítí dobře plamen božské lásky, jak se Tebou v duši nití.

A Tví věrní, již svůj život napravují v kajcnosti, jak tu velké nabývají lásky k zbožnosti a ctnosti!

Ze Svátosti milost plyne, v duši nová ctnost se rodí, a co hříchem porušeno, ušlechtilý květ zas plodí.

Ba, tak velkou Pán náš milost z plnosti své s námi sdílí, s duchem že i slabé tělo cítí, jak mu rostou síly.

Ale žel, že jsme tak vlažni, že tak malou touhu máme

přiját Krista, kromě něhož
nikde spásy nepoznáme.

Neb on sám jest posvěcením,
vykoupením naším drahým,
potěchou on putujících,
zřídlem svatých věčně blahým.

Žel, že se tak ode mnohých
tajemství to zanedbává,
nebesa jež potěšuje
a svět všechen zachovává.

Ó, jak tvrdo jest a slepo
srdce, jež tak málo cení
nebeský dar nevýslovný,
i když jest mu za krm denní.

Kdyby Svátost nejsvětější
na jednom se místě dala,
a jen jedním knězem v světě
mše svatá se slavívala :

Pomni, jak by po tom místě
neustáli lidé toužit,
jak by spěli k tomu knězi
vidět svatou obět sloužit!

Ale nyní mnoho kněží
světí se a není místa,
kde by se již nekonala
Krista Pána obět čistá,

by tím více jevila se
velká k lidem láska Boží,
čím víc svatě přijímání
po světě se šíří, množí.

Díky Tobě, Jesu Kriste,
pastýři náš milostivý,
jehož tělo a krev drahá
vyhostěnce bídné živí!

Živíš nás a zveš svým slovem:
Bojďte, kdož jste obtíženi,
všichni ke mně; poskytnu vám
posily a občerstvení!

(Tomáš Kempenský — Vladimír Štastný.)

1.

»Tantum ergo sacramentum
veneremur cernui —
Svátosti té neskonale
čítáme vroucně poklonu!«

(*Pange lingua*).

Abychom neskonanou lásku ve
velebné Svátosti skrytou alespoň poněkud
pochopili, všimněme si Milujícího i
milovaných, všimněme si také způ-
sobu této lásky.

Milující jest sám Syn Boží, věčný,
všemohoucí Syn Boží, věrný obraz, věrný
oblesk věčného Otce. O tomto Milujícím
napsal miláček jeho sv. Jan: »Na po-
čátku bylo Slovo, a Slovo bylo u Boha
a Bůh byl Slovo. To bylo na počátku
u Boha. Všecky věci skrze ně učiněny
jsou, a bez něho nic není učiněno, co
učiněno jest. V něm byl život, a život
byl světlo lidí...« (Jan 1, 1—4.)

Milující je Ten, o němž tak
vroucně napsal svatý Pavel: »Kristus
Ježíš, který jsa ve způsobě Boží, ne-
položil sobě toho za loupež (t. j. nevy-
nášel se tím nad jiné, jako vítěz nějakou
kořistí válečnou), že jest rovný Bohu;
ale sebe sama zmařil, přijav způsobu
služebníka, k podobnosti lidí učiněn a
ve způsobě nalezen jako člověk. Ponižil
sebe sama, učiněn jsa poslušným až
k smrti, a to k smrti kříže. Protož i Bůh
povýšil ho a dal jemu jméno, kteréž jest
nad wszeliké, jméno, aby ve jménu Ježíše
každé kolo klekalo, nebeských, zem-
ských i pekelných, a každý jazyk aby
vyznával, že Pán Ježíš Kristus jest v slávě
Boha Otce« (Filip. 2, 6—11).

Milující je Ten, kterýž sedí na
pravici Boha Otce všemohoucího, jakožto
korunovaný Král církve svaté, jakožto
ustavičný Prostředník náš u Otce ne-
beského, jakožto příští Soudce živých
i mrtvých, spravedlivých i hříšníků.

Milující je Ten, jemuž zbožná duše
takto pje:

„Ó Jesu, spáso moje,
jak libé k lásce zve
to sladké jméno Tvoje
tak chladné srdce mé!
Hle, duše má již plápolá
a láskou k Tobě povzdychá:
Ty's v radosti, Ty's v žalosti
můj Ježíš, Bůh a Pán!

Bys všeho hříchu tíži
s nás bříšných, Kriste snal,
sám's na potupném kříži
za nás se v obět dal.
Ach, zraněné to srdce Tvé
tak sladce mne též k lásce zve,
Ty jediná jsi touha má,
můj Ježíš, Bůh a Pán!“

A tento Milující, tento svrcho-
vaný Pán nebes i země, tento nejláska-
vější Spasitel a nejspravedlivější Soudce

náš, z neskončené lasky své skrývá se přepokorně pod nepatrnými způsoby chleba a vína. Je sice již vtělení Syna Božího přehlubokou pokorou; avšak hlouběji pokořuje se ve velebné Svátosti. V tajemství vtělení zastřel Syn Boží svou božskou velebnost závojem lidské podoby; avšak v tajemství velebné Svátosti zakrývá ji závojem prostínekých způsob chleba a vína. Tot div, jenž přiměl sv. učitele církevní zvolati zde slovy žalmistovými: »Památku učinil divů svých milostivý a milosrdný Hospodin, pokrm dal těm, kteří se ho bojí. Pamětliv bude na věky na smlouvu svou, moc skutků svých zvěstovati bude lidu svému« (Ž. 110, 4—6).

* * *

Viděli jsme Milujícího ve velebné Svátosti, všimněme si milovaného. Milovaným je člověk, milovanými jsme my ubozí lidé, dle těla prach a popel, dle duše ubozí hříšníci. Božskému Spasiteli nestačilo, 33 let ve mlobě a nedostatku lidském, za všeliké klopoty a námahy s námi zde na zemi meškati a konečně přebolestnou smrtí kříže odejiti; nýbrž v nekončné lásce své chtěl s námi ve velebné Svátosti ustavičně přebývat i skrze mši svatou ustavičně obnovovati oběť kalvárskou na spásu naši. Se žalmistou Páně jest nám tu s úžasem volati: »Hospodine. Pane náš, jak předivné jest jméno Tvé po vši zemi! Což jest člověk, že jsi naň pamětliv, aneb syn člověka, že jej navštívuješ? Učinil's ho málo menším, andělů, slávou a cti koruňoval jsi jej« (Ž 8, 1, 5, 6). Plni vděčnosti pějeme:

„Zde v zkrroušenosti padáme,
ó Bože, před Tvou tvář,
svá srdce k Tobě zdviháme
a oči na oltář.

Shleď tváří na nás milostnou
i odpusť vinu spáchanou,

svých tvorů opatrovníku,
nás nezamítej hříšníků,
nás hříšníků,
nás bídnych hříšníků!“

* * *

Známe Milujícího, známe milovaného, vizme ještě způsob této lasky. Na slova kněze, pouhého smrtelného člověka, sestupuje věčný Král nebeské slávy s výšin nebeských na oltář. Sestupuje na oltář nejen v nádherné biskupské katedrále, nýbrž i v sebe jednodušším, v sebe prostším kostelíčku v nejzazší vesničce. Sestupuje na oltář při polní mši svaté v době válečné, i na oltář postavený na lodi na širém moři, jakož i sestupoval na oltáře podzemní v katakombách za pronásledování křesťanův. A jakož putoval božský Pán ve své vlasti, všude dobře čině, tak ubírá se v průvodech o Vzkříšení i Božím Těle našimi osadami a městy i milou přírodou a všude žehná. Jako vcházal do domův a příbytků lidských v Palestině a uzdravoval ubohé nemocné, těšil zarmoucené a sklíčené, tak činí i u nás; žádné místo není mu nevhodným, běře se do hradů královských, do paláců vznešených, do domův obyčejných, do chyšek chudičkových, do žalářů bídnych; běře se tam ve chvíli nejrozhodnější, aby duši, kteréž svět už nemůže pomoci, nabídl sebe, nabídl svou milost, nabídl záruku života věčného, slávy nebeské!

Jaká to láska, jaká dobrota!

„Dal's nám všecko, dal's nám sebe
s hůry sešlý lásky Chlebe,
lidu svému získav nebe.
Duch Tvůj svatý vládni námi,
ať jsme večně tvými chrámy!“

Víru, lásku bez přestání,
sílu v boji, požehnání
dej nám ve svém slitování,
uděl ctnostem setrvání,
připrav blažené skonání!“

* * *

(Pokrač.)

Pán Ježíš trním korunován.

Rozjímání. Píše Ignát Zbáňel.

Kdo je s to, aby popsal a pochopil, jakou bolest snášel božský Spasitel, když přiveden byl na rozkaz Pilátův na dvůr, vydán byl posměchu surové čeládky? Pilát přesvědčil se, že jest Ježíš nevinen; ale chtěje lid nakloniti k mírnosti, aby Ježíše propustili, kázal neviného Krista vydati na pospas vojákům, kteří tropili si s ním svou svévoli, zbičovali Ho, oděli šarlachovým pláštěm, dali mu do ruky třtinu, na hlavu mu vtačili trnovou korunu a se smíchem před ním klekali, volajíce: »Zdráv buď, králi židovský!« Nestačilo jim překrutné bičování, jímž zranili přecitlivě údy Spasitelovy, přidali ku krvelačné ukrutnosti ještě výsměch, úšklebky, rouhání.

Ó božský Spasiteli, jaký vzácný, nedostizný vzor přelivnosti, umírněnosti, mlčenlivosti, odevzdání do vůle Boží dal jsi nám! Co jsi vytrpěl za naše hříchy, hlavně za hřích pýchy! Jak jsi se ponížil, jakoby's k nám volal: »Hleďte, co jsem trpěl pro vaši pýchu; varujte se jí proto, utíkejte před ní.« Uvažujme tedy, co jest pýcha, jak velký jest hřích a co činiti máme, abychom nezpyšněli.

O pýše.

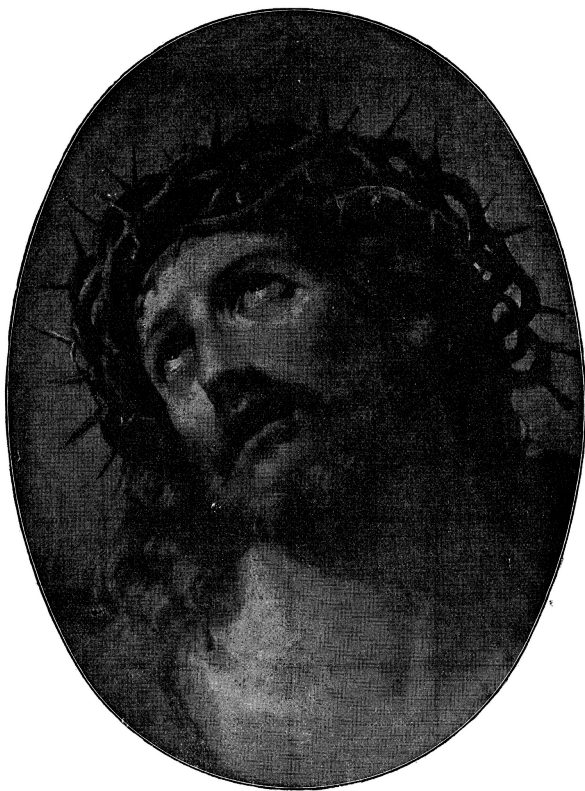
Pyšným jest, kdo sebe sama nebo své pozemské statky přeceňuje a toto přeceňování i zevně ukazuje. Může-li býti případnějšího popisu pyšných a nadutých lidí, než jak jej podal sám božský Mistr, řka o fariseích: »Všecky skutky své činí, aby byli viděni od lidí; milují přední místa při večeřadlech, první stoly ve školách a pozdravování na trhu, a aby byli nazýváni od lidí rabbi« — t. j. mistře, což byl čestný název učencův a učitelů. (Mat. 23, 5—7.)

Pyšný se sám přeceňuje, chce býti ode všech ctěn, vážen, vynáší se svými skutečnými i domnělými přednostmi; nikdo se mu více nezavděčí, než kdo chválí jeho osobu, rodinu, práci, majetek; je-li někde, chce aby se všechna řeč točila jen okolo něho, má se za lepšího, chytřejšího, vzdělanějšího, než jsou ostatní lidé, chce vyniknouti nade všechny, mluví vybraně, každému lichotí,

jeho krok, jeho postava již dokazují, že jest něčím lepším, vyvýšenějším; aby jiné přesvědčil o své domnělé dokonalosti, staví se svaťouškem, je tak pobožným, že, jak dobře náš lid říká, ukousal by Pánu Bohu nohy, zdánlivě tlačí se v pozadí, aby ho jen dali do popředí a každý si ho tím více povšíml. Vše, čím pyšný jest, má, jak říká, sám ze sebe, sobě přičítá všechnu chytrost a moudrost, kterou zastává povinnosti stavu svého; všeho co má, dobyl si svým rozumem; že by mu Bůh byl požehnal, že by Bůh byl původcem všeho, toho pyšný nepřipustí.

Již z tohoto kratinkého nástinu poznáváme, že jest pýcha velkým hříchem a nepodivíme se, že Písmo svaté i svatí Otcové často o ní mluví, ji co nejdůrazněji odsuzují a před ní varují. Jak protíví se pyšný všemu řádu světovému! U proroka Isaiáše praví sám Bůh: »K slávě své jsem ho (každého člověka) stvořil, způsobil jsem jej a učinil jsem ho« (43, 7). Pyšný hledá jen svou čest a slávu, o Boha se nestará, protíví se tedy účelu, pro který jej stvořil Bůh. Totéž, co učinili pyšní andělé, kteří pod vůdcovstvím Luciferovým chtěli Boha svrhnutí s trůnu a sami na něm zasednouti, chce také učiniti pyšný. Či nepraví svým jednáním: Já, tvůj tvor, ó Pane, neuznávám tě za nejvyššího Pána, já se mám za vyššího, hledám svou a ne tvou čest a slávu. »Hrdost a pýchu v ošklivosti mám,« praví proto věčná Moudrost (Přísloví 8, 13). Kdož by neznal výroky svatého evangelia: »Kdo sám se povýší, bude ponížen« (Mat. 23, 12). Panna Maria pravila ve chvalo-zpěvu magnificat: »Rozptýlil pyšné v mysl srdce jejich« (Luk. 1, 51). Mluví-li Písmo svaté slovy tak důraznými o pýše, nepodivíme se, že učitelé církevní užívali o ní někdy výrazův až drastických.

Uvedeme aspoň některé: pyšný podobá se oteklině, zdá se býti velkým, ale jest nemocný (svatý Augustin), podobá se falešné barvě, která jest na oko krásná, ale jakmile na ni zavítá slunce, bledne; chce jako olej plovati vždy na vrchu; jakmile něco dobrého vykonal, hned se chlubí, podobá se slepici, která kdáče,

jakmile snesla vejce (sv. Vincenc Fer.). Svátý Řehoř Velký píše: »Je čtverý druh, jímž se dokazuje nadutost pyšných. Předně se pyšní domnívají, že mají dobré sami od sebe. O nich mluví apoštol, řka: Co máš, čeho by's nebyl odjinud vzal? Pak-li jsi vzal, proč se chlubiš, jakoby's byl nevzal (I. ke Kor. 4, 7). Za druhé se domívají, i když jim Bůh udělil něco dobrého, že se tak stalo pro jejich zásluhy. O takových mluví sv. apoštol: Nebo milostí spasení jste skrze víru a to ne sami ze sebe, dar zajisté Boží je to, ne zč skutkův, aby se někdo nechlubil« (k Efez. 2, 8—9). Za třetí se vychloubají tím, čeho nemají: proto haněl Bůh pýchu jakéhosi biskupa a pravil: Nebo pravíš: jsem bohatý a mám hojnost a ničeho nepotřebuji a nevíš, že jsi ty bídný a ubohý a chudý i slepý a nahý (Zj 3, 17). Za čtvrté chtějí, aby se zdálo, že dobré, co mají, jest jenom jejich a opovrhují jinými, jako fariseus, když řekl: Bože, děkuji tobě, že nejsem jako jiní lidé (Luk. 18, 11). Již učenci starých věkův uznávali ošklivost pýchy. Tak píše moudrý Seneka: Jenom vládní, pýchou nadutý člověče! Jen si ponech svého nadutého ducha! Však tě brzy stihne pomsta těžká.«

Jak velkým hříchem jest pýcha, poznáme, když si vzpomeneme, že Bůh žádného hříchu tak těžce nepotrestal, jako právě pýchu. Pyšné anděly, kteří chtěli Boha svrhnouti s trůnu a sami vládnouti, shodil s nebe dolů a jsou z nich nyní ďablové; byli stížení věčným trestem. Pro pýchu »neodpustil Bůh hřešicím andělům, ale pekelnými provazy je do pekla strhnul, vydal k mučení, aby chování byli k soudu« (2. Petr. 2, 4). Vizme, jak hrozný hřích je pýcha, když potrestal Bůh věčným trestem, peklím, jedinou pyšnou myšlenku, jediné pyšné slovo! A co teprve máme říci o hříchu našich prarodičů, Adama a Evy? Had pravil k Evě: »Budete jako Bůh, vědouce dobré i zlé,« což ji pohnulo, že jedla zapovězené ovoce. Proto praví svátý Tomáš Akvinský: »Je zřejmo, že hříchem prvních rodičů byla pýcha, neboť chtěli být jako Bůh. Jaký hrozný trest je stihl! Byli nejen vyhnáni z ráje, ale byli pak podrobeni všem útrapám života, bídě, bolesti, nemocem, ano i smrti, přestali

být nadpřirozeným obrazem Božím, ditkami Božími, ztratili svou nevinnost a milost posvěcující, stali se hodnými věčného zatracení; hřích tento i jeho následky přešly i na všechny jejich potomky. Hle, jak hrozný hřích jest pýcha!«

Pýcha vede ke všem nepravostem a pošetilostem, k ponižení, k věčné záhubě, ničí všechnu cenu našich dobrých skutků. Moudrý Sirach píše: »Pýcha je počátkem všech hříchů« (10, 15). Učitel církevní, sv. Řehoř Velký, nazývá proto pýchu matkou, která rodí mnoho zlých dětí. Pýcha přivedla Absolona k neposlušnosti proti svému otci Davidovi; pyšný Goliáš byl přemožen pokorným Davidem, Herodes stal se vrahem nevinátek. Luter uražen, že si ho v Římě málo povšiml, odpadl od víry. K jakým pošetilostem v oděvu, v chování, v ústrojí vede pýcha. Říkáva se: Bůh nenechává růsti stromů do nebe, což znamená: jako hrom rád bije do vysokých předmětů, do věží, do topolů, tak také pyšný bývá ponižen. »Každý, kdo se povyšuje, bude ponižen« (Luk. 14, 11). Herodes nechal se nazývati bohem a byl hned raněn mrtvicí a za živa od červů rozežrán; Aman, který požadoval ode všech božské úcty, skončil na šibenici.

Než již dosti: viděli jsme, že pýcha jest jedním z největších hříchů, proto varujeme se jí nade všechno, vždyť může zničit vůbec cenu všech našich dobrých skutků. Jako pokazí kapka žluče nejsladší víno, tak kazí pýcha cnosti. Nuže, co dělati, abychom se uvarovali pýchy?

Jak se uvarujeme pýchy?

Různé jsou věci, na něž bývá někdo pyšný. Snad se někdo vychloubá svým majetkem, snad úřadem, krásou svého těla, snad něčím jiným. Nuže, ptám se tě, ty pyšný človče, se svatým Pavlem: »Co máš, čeho by's nebyl vzal od Boha? A pakli jsi vzal (od Boha), proč se chlubiš, jakoby's byl nevzal?« (I. ke Kor. 4, 7). Vykonal jsi dobré skutky, jimiž se chlubiš, sám ze sebe, či sílila tě milost Boží? Jmění, jež máš, nezdědil jsi po rodičích, jež ti určil Bůh? Získal jsi sám něco, nepožehnal jediný Bůh tvých podniků? Chlubiš se krásou svou; a kdo dal ti tvou postavu, kdo zdraví, kdo

rovné údy? Je-li Bůh původcem všech těchto věcí, jak se jimi můžeš chlubit?

Pyšníš se svými dobrými skutky a zapomináš, že byly doby ve tvém životě, které nebyly urovnány dle zákona Božího, či zapomněl jsi na hříchy svého mladého věku, na ten či onen hřích? Byl jsi stále věrným služebníkem a nikdy nevěrným? Pyšníš se hodnostmi, úřady, jež zastáváš a sám jsi je dostal, či byli prostřednictvím Boha jinými tobě uděleny? »Sláva muže jest prach a červ, dnes se povyšuje a zítra nebude nalezen, neboť obrátil se v zem svou a myšlení jeho zahynulo« (I. Makab. 2, 62).

Ať se tedy podíváme na přednosti duše či těla, vždy se přesvědčíme, že nemá jich žádný člověk sám od sebe, ale z milosti Boží. Nemá tedy nikdo ani nejmenší příčiny vynášeti se přednostmi své duše, ctnostmi, dobrými skutky, ani výhodami světskými, úřady, poctami, majetkem, krásou anebo něčím jiným, vše jest od Boha, vše je dílem rukou jeho, proto pokoř se. »Modlitba kořícího se, oblaka pronikne« (Sirach 35, 21). »Bůh se pyšným protivi, ale pokorným dává milost« (I. Petr. 5, 5).

Ale kdyby někoho z nás nepohnulo k pokoře vědomí vlastní hříšnosti, pomíjetelnost všeho pozemského, lidská slabost, nuže podívej se na Ježíše, který pro nás trním korunován byl. Považ: jednorozený Syn Boží tak se ponížil, že přijal na sebe podobu lidskou, stal se člověkem; sestoupil s trůnu své velebnosti a zrodil se v chudíčkém chlěvě betlémském, kdež byly jesličky jeho prvním obydlím na světě; vyvolil si život prostický, osamotnělý; pokořoval se po celý život, nejvíce se však pokořil v době svého utrpení až po své vydechnutí na kříži. »Příklad zajisté dal jsem vám, abyste i vy činili, jakož jsem já učinil vám,« praví sám božský Spasitel (Jan 13, 15). Může-li být důraznějšího vy-

zvání, než jsou tato úpěnlivá slova. Bude snad někdo mezi námi, kdo by trnitou korunu, již dali suroví vojáci Kristovi na hlavu, ještě více mu stlačovat pýchou svou do spánků? Takové napomíná sv. Tomáš z Vilanovy. »O převeliká a přezlostná zaslepenost ducha! Ti, kteří se nazývají katolickými křesťany, pachtí se po výnosných, vysokých úřadech a starají se jenom o to, aby je lidé ctili a si jich vážili? Neboť může být větší zpozdilost, než bojovati pod praporem pokory pro pýchu a ve škole pokorného učitele Ježíše Krista přiznávat se k pyše? Jak málo dbají takoví lidé a váží si slov samého našeho Spasitele!? Jak málo řídí se dle jeho přikázání: Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem« (Mat. 11, 29).

Nechcem zajisté být připočtení k těm, jimž činí svatý Tomáš takové výčitky, my chceme věrně vytrvati při Ježíšovi, jenž se tolik pro nás pokořil, pro nás korunován být ráčil, který tolik se ponížil, aby nám ukázal, jakou jest ohavností nezřízená pýcha. Spasitel, nejvyšší pokorný, trpí a nese na hlavě trnitou korunu pro naši pýchu. Nenechme ho déle trpěti; naše pokora budiž ctností, kterou sejmeme ze zakrváceného převalého čela hrozné trní, kteréž se zarylo do jeho skráně. Cvičme se, vykonávejme skutky pokory, následujme slov, která k nám volá: »Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem.« Varujme se v tomto svatopostním čase co nejvíce vši pýchy a všeho, co s ní souvisí; vynasnažme se z plna srdce zmírniti bolesti trpícího, za nás trním korunovaného Spasitele a ovičme se, co síly stačí, ve ctnosti pokoře. Neboť jako rez železo, tak pokazi pýcha naše všechny dobré skutky, jež jsme vykonali; utrhneme-li květinu od kořene, netrvá dlouho a brzy zvadne; podobně zhynie i každá ctnost, která není spojena s pokorou. Viz ošklivost pýchy a oceň pokoru!

Smiluj se, slituj se.

Smiluj se, slituj se
Ježíši Kriste,
jenž jsi se narodil
z Panenky čisté.

Smiluj se, slituj se
odpust nám vinu,
posiluj milostí
nás, slabou třtinu!

Smiluj se, slituj se
toť naše touha.
srdce Tvé nádoba
lásky je pouhá!

Smiluj se, slituj se
Ježíši, Pane,
vírou a nadějí
ať srdce plane.

Smiluj se, slituj se
nad sluby svými,
chceme být hodnými
dítětkami Tvými.

A. M. Kadléčková.

Mešní pobožnost mariánská s rozjímáním o životě Panny Marie.

Sepsal Dr. Karel Eichler.

K obětování a sekretě.

Kněz obětuje chléb a víno
na vyprošení odpuštění hříchův
a věčné spásy všech, živých i zemřelých.

Jakou obět přinesla Maria? Převelikou! Seznáme to, když se vžijeme v poměry Panny Marie a tehdejší doby. — Když anděl Gabriel k ní vešel a jí zvěstoval, že narodí se z ní Spasitel, byla již chotí sv. Josefa, jenž jako ona pocházel z rodu Davida krále. Vázal ji však slib panenství, jež byla již před zasnoubením učinila a jež v manželství svědomitě zachovávala. Proto namítala andělovi: »Kterak se to stane, poněvadž muže nepoznávám?« Když pak anděl jí poučil, že počne Syna Božího z Ducha svatého, teprve svolila, načež chvála jí již jako Matka Boží k tetě Alžbětě. Tam zůstala asi čtvrt roku. Po návratu stalo se zřejmým, co bylo dříve tajemstvím a sv. Josef rozmýšlel se, má-li manželku, která bez jeho vědomí stala se matkou, zase přijati. Již chtěl ji propustiti, a to tajně, bez udání důvodův, aby dle možnosti

chránil její čest. Než Bůh sám poučil jej Gabrielem, že Maria stala se matkou Syna Božího a Josef, změniv úmysl, Marii zase k sobě přijal.

Moudrost Boží se tak postarala o bezpečnost matky i nerušené narození božského dítěte. Tak zamezeno, aby ďábel, kterému panenství i panenské početí a narození zůstalo tajným, a zli lidé Marii pomluvami neobtěžovali, ba, aby nebyla od židů jako cizoložnice kamenována. Tak docíleno, že sv. Josef stal se svědkem jejího neporušeného panenství, dosaženo, že nebyla opuštěna, že ona měla živitele a božské dítě pěstouna, že Marii těšil při úteku do Egypta a oba chránil po celý život svůj. — Z těch úkolů svatého Josefa jest patrné, do jakého nebezpečí se Panna Maria vydávala, když svolila býti matkou Spasitelovou, nevědouc, že se božská prozřetelnost o její bezpečnost postará. Proto má její poslušnost a oddanost do vůle Boží dvojnásobnou cenu.

Budme i my vždy ochotni plniti vůli Boží. Přinášejíme rádi obět — podřizující vůli svou vůli Boží. Ochrana Boží a hojná odměna nás nemine.

K prefaci a sanctus.

Kněz připravuje se chvalořečením na třetí díl mše svaté.

I Maria chvalořečila Boha za to, že vyvolil ji za matku Syna svého. Sv. Lukáš nám její překrásnou hymnu zachoval.

I řekla Maria: Velebí duše má Hospodina, a zplesal duch můj v Bohu Spasiteli mém, že vzhledl na ponížení dívky; nebo, aj, od této chvíle blahoslavenou mne nazývají budou všickni národové; neboť veliké věci mi učinil ten, jenž mocný, a jehož jméno svaté jest. A milosrdenství jeho (trvá) od pokolení až do pokolení bojcím se jeho. Učinil moc ramenem svým: rozptýlil pyšné v myslí srdce jejich. Ssadil mocné s stolice a povýšil ponížených. Lačné nakrmil dobrými věcmi a bohaté pustil prázdné. Ujal se Israele, služebníka svého, rozpomenuv se na milosrdenství, jakož byl mluvil k otčům našim, k Abrahamovi a semeni jeho na věky.

Příklad krásný nám dává Maria, že máme Bohu za každé dobrodiní děkovati a jej velebiti

Před pozdvihováním.

Kněz prosí, aby Bůh obět za církve a všechny živé podávanou přijal a požeňnal,

Maria zajisté připravujíc se na vznešený úkol matky Syna Božího, obětovala

Bohu za spásu lidí všeliké obtíže, které pro ni byly s tím spojeny. V tiché poškoře uposlechla také rozkazu císařova a podstoupila obtížnou cestu se svatým ženichem svým Josefem z Nazareta do Betlema (kde se měl Spasitel naroditi), jak vypravuje Písmo sv.: »Stalo se pak v těch dnech, že vyšlo vyrčení od císaře Augusta, aby byl popsán všecken svět — a šli všichni, aby se přiznávali, jedenkaždý do svého města. Vstoupil pak i Josef z Galilee, z města Nazareta do Judska, do města Davidova, kteréž slove Betlem, protože byl z domu a z čeledi Davidovy, aby se přiznal zapsati dal, i jmění své udal) s Marií, zasnoubenou sobě manželkou, těhotnou.«

To se stalo řízením Božím, jelikož dle proroctví Micheášova (jak již řečeno) naroditi se měl Spasitel v Betlemě. Praví Micheáš (5, 2): »A ty Betleme Efrata maličký jsi v tisících judských¹⁾: z tebe mi vyjde, jenž bude panovníkem v Israeli, a východové jeho od počátku, ode dnů věčnosti.²⁾

Obdivuj se moudrosti Boží, jak dosahuje prostředky nenápadnými všeho, co chce.

(Dokončení přístě).

¹⁾ Nejmenší mezi městy, kteráž tisíc bojovníků do pole postavití měla.

²⁾ Poslední slova vztahují na Kristovo věčné od Otce nebeského zplolení.

Milý Bohu i lidem.

Ku svátku svatého Josefa. Napsal Ignát Záháněl.

Církev katolická srovnává se někdy se zahradou. V krásné zařízené zahradě vidíme velké množství rozmanitých květin, různých keřů a stromů, jež všechny vespolek činí na pozorovatele velkolepý dojem. Též v církvi svaté shledáváme se s rozmanitými a přechetnými světci a světicemi, jejichž vůně zavání různými ctnostmi, jimiž vynikali v životě svém. Nevzpomínáme na přechetné zástupy, které v nebesích Boha oslavují propěvující:

svatý, svatý, Hospodin Bůh zástupů, vzpomeňme si jen na dvě největší ozdoby nebeské zahrady, na Marii, matku našeho Spasitele a na Ježíšova pěstouna, svatého Josefa, jehož svátek slavíme 19. března. Svatý Josef byl prohlášen od církve za jejího patrona.

Marii nazýváme v litanii loretánské růží duchovní, prohlašujeme ji tedy za královnu všech květin, neboť růží právem dáváme tento název. Někteří říkají též o

Marii, že je růží bez trní, růží, která nikdy neuvaadne. Proto často vidíme Marii vyobrazenou, která sedí drží v ruce Božské dítě, buď v růžové zahrádce anebo poblíku skupiny překrásných růží. Dle svatého Dominika, velkého mariánského citele, odevzdal archanděl Gabriel Panně Marii při zvěstování tři věnce, každý upletený z padesáti růží: první byl složen ze samých bílých růží, což se vztahovalo na její radosti, druhý sestával z červených růží, které znamenaly její přechétné bolesti a strasti, třetí měl růže žluté, na znamení její oslavy zde na světě i jednou v nebi.

Sv. Jozef vyobrazuje se často s lilii, již přidávají umělci tomuto světci jakožto přechétnému snoubenci Panny Marie, jakožto muži. »který byl milý Bohu i lidem« (Sirach 45, 1). Nám Rakušanům má býti svatý Jozef též proto ještě milým, protože je patronem naší rakouské říše, za nějž ho prohlásil roku 1675 císař Leopold. Tehdy oslavovala se událost tato ve Vídni velkolepými církevními slavnostmi po celý týden, tehdejší nejznamenitější kazatel P. Abraham a Sancta Clara vydal též kázání jemuž dal název: rajska květina. Používáme tuto některých z jeho svěřích, bohatých, vtípem sršících myšlenek, jež až doposud nepozbyly nic ze své krásy a původnosti. V šestidílném výboru jeho spisův, jež vydal za starosty dra Luegra z nařízení městské vídeňské rady professor Strigl je tenio spisek v díle prvním strana 43 až 92. Následujeme i my vůni ctností Josefových (píseň Šalomouna 1, 3), vyvolme si jej za svůj vzor!

V přírodě shledáváme různé barvy a každá má svůj význam. Ve ctnostech značí bílá nevinnost, černá pokoru, zelená naději, červená lásku; v ročních počasech označuje zelená barva jaro, červená léto, modrá podzim, a bílá zimu; ve věku lidském značí bílá barva dětství, zelená dospělejší věk, mladost, modrá mužnost, černá stáří; v přírodních živlech značí červená barva oheň, modrá vzduch, bílá vodu, zelená zemi; v drahokamech pozorujeme bílou barvu v diamantech, červenou v granátech, zelenou ve smaragdech, modrou v tyrkisech. Ano vidíme v přírodě zastoupeny všechny barvy; všechny jsou krásny, významny, ale která se zdá býti Bohu nejmilejší?

Kdo si přečte sedmnáctou hlavu evangelia svatého Matouše, v níž se vypravuje o proměnění Pána Ježíše na hoře Tábor, přesvědčí se, že se Bohu asi nejlépe líbí a nejvíce zamlouvá — po lidsku řečeno — bílá barva. Neboť Ježíš se tu proměnil před svými třemi apoštoly, před Petrem, Jakubem a Janem, bratrem jeho. »A zastkvěla se tvář jeho jako slunce a roucho jeho učiněno jest bílé jako sníh« a v poslední hlavě téhož evangelia čteme, kterak, když vstal Ježíš z mrtvých, přišly k jeho hrobu zbožné ženy, hrob uzřely otevřený, kámen našly odvalený a na něm seděl anděl. »Byl pak obličej jeho jako blesk a roucho jeho jako sníh« bílé. Proto vyobrazují se vyvolení Páně, kterak jsou oblečeni v bílá roucha. Říkáme Ježíšovi, že jest beránek Boží, který snímá hříchy tohoto světa. Protože Bohu tedy zdá se býti nejmilejší bílá barva, vyvolil bílou lilii, čistého, svatého Josefa za snoubence Marii, za pěstouna Ježíšova.

Slušelo se, by Maria zářila takovou čistotou, jaké si po Boží větší ani mysliti nemůžeme, podobně slušelo se, by vyzdoben byl stejnou předností sv. Jozef. Neboť »čím jest lilie mezi trním« (píseň Šalom. 2, 2), tím byla Maria mezi vším tvorstvem. O malíři, který za starých dob se považoval za nejlepšího a za nejdovednějšího a jmenoval se Zeuxis, se vypravuje: jednou měl namalovati pohanskou bohyni Dianu. Namaloval jak uměl nejlépe celou její postavu, ale chyběla jí hlava, nevěděl a neuměl, jak by tomuto tolik dokonalému tělu zhotovil důstojnou hlavu a pořád přemýšlel i zabýval se otázkou: co mám činiti, jak mám tu hlavu namalovati? Když stvořil Bůh Marii a vyzdobil ji mnohými ctnostmi, vyvýšil ji nad ostatní tvory, též hledal muže, jež nazývá sv. Pavel »hlavou ženy«. Jako jsou listy květu lilie krásné bílé z obou stran, na rub i na líc, podobně byl ctnostný, čistý, svatý Jozef tělem i duší svou, tělo i duše jeho zářily čistotou, všemi ctnostmi. V rodině, již tvořili Ježíš, Maria a Jozef, byla Maria dle slov Šalomounových, který praví: žena pilná je korunou muže svého (Příslovi 12, 4), skutečnou korunou, to jest ozdobou. Bůh určil Josefovi, chudému, neznámému tesaři za snoubenku Marii, královnu nebe i země, matku Je-

žíše Krista. Jakým štěstím byl »blažen Josef, jemuž byla Maria ženou pilnou a korunou.!

Josef znamená tolik jako »vzrůstající, vyrůstající«. Je věru příliš nesnadno popsati, jak vysoko vyrostla lilie čistá — svatý Josef. Ale aspoň o něčem se zmiňujeme. Bůh dal každému člověku k ochraně anděla, který se stará o jeho tělo i duši; pravdu tuto hlásá naše víra. Měl Kristus zde na světě anděla strážného? Jako Bůh ho neměl, neboť ho nijak nepotřeboval. Měl ho jako

andělů, ale andělem strážným, opatrovníkem a ochrancem Ježíšovým byl sv. Josef. Kristus neměl tedy žádného anděla strážného, neboť nebyl anděl jeho pánem, ale jeho sluhou. Zvolil-li Ježíš Josefa za svého strážce a pána, povýšil ho nad anděly a zde na světě vyvýšil i nad sebe samého. Neboť píše svatý Tomáš Akvinský: ochrana Messiašova, výchova Spasitelova jsou vlastnosti, které jsou nad Krista.

Byl tedy Josef andělem, ne sice dle přirozenosti, ale svou svatostí, svými

člověk? Dobrovolně podrobil se Ježíš Kristus všem obtížím těla lidského, snášel zimu, horko, hlad a žízeň; snad měl též anděla strážného, nikoliv z nižších kůrů andělských, jak ho mají lidé, ale z kůrů nejvyšších, kteří jsou v bezprostřední blízkosti božího trůnu? »Andělský« učitel svatý Tomáš Akvinský praví: Ježíš neměl žádného anděla strážného, neboť anděl strážný je pánem, ochrancem svého svěřence, ale Kristus neměl nad sebou, i jako nad člověkem žádného pána, neboť je pánem, hlavou všech

ctnostmi; ano byl více než anděl, neboť anděl má tyto ctnosti vrozeny, je s nimi stvořen, kdežto svatost a čistota Josefovy byly jeho zásluhou a jeho prací. Josef byl archandělem, nikoliv přirozeností, ale hodností, neboť byl přidělen ku královně andělů; byl více než archa děl, vždyť archanděl byl vyslancem a poslem božím zde na světě, ale Josef byl pěstounem Pána Ježíše. Byl vyvýšen nad Cherubiny, kteří se dívají na Boha, neboť Josef nejen častěji Boha viděl, ale jej ošetřoval, opatroval. Serafini nosí lásku k Bohu v duši,

ale jako pouzí duchové, nemají těla, Josef však miloval Ježíše tělem i duší svou. Svatý Josef byl povýšen i nad ostatní kůry andělské, nad síly, mocnosti, knížectva, panstva i trůny; silám a mocnostem jsou podřízeni jen tvorové, ale svatému Josefovi byl poddán sám Tvůrce, Stvořitel. Knížectva a panstva vládnou nad poddanými tohoto světa, Josef však vládl nad pánem nebe i země. Josef byl více než trůnové, neboť na jeho rukou, jako na trůně odpočíval Ježíš, na svých rukou nosil Spasitele světa, Ježíše Krista.

Svět nikdy neviděl, nikdy nepoznal tak vznešené, tolik vzrostlé lilie, jakou je svatý Josef. Josef byl vyvýšen nad všechny svaté a světice boží, ano nechybíme, řekneme-li, že byl zde na světě vyvýšen jistým způsobem i nad Krista. Čemu se máme více podívat? Pokoře Ježíše Krista, že podrobil se chudému tesaři anebo vyvýšenosti Josefově, že ho poslouchal Syn Boží, že živil, opatroval, ošetřoval Syna Božího, že Ježíš svým pěstounem ho nazýval?

Divili se apoštolové, že Ježíš poručil moři, větru, bouři a vše se okamžitě utišilo (Mat. 8, 24) a my bychom se nedivili nesmírné hodnotě svatého Josefa, jehož byl poslušen Pán všeho světa, Ježíš Kristus, o němž píše svatý Lukáš: »byl rodičem svým poddán« (Luk. 2, 51). Jak byla šťastna Maria Magdalena, neboť »stojíc ze zadu u nohou jeho, počala jeho nohy slzami smáčeti a utírala je vlasy své hlavy a líbala nohy jeho a mastí mazala« (Luk. 7, 38), jak šťasten byl apoštol Tomáš, jemuž řekl Ježíš: »vloř prst svůj sem a viz ruce mé a vztáhni ruku svou a vpustí v bok můj« (Jan 20, 27), jak šťasten byl Pavel, že malou chvíli viděl u Damašku slávu nebeskou a uslyšel slova: »Já jsem Ježíš, jemuž ty se protiviš« (Sk. ap. 9, 5). Jak byl omilostněn Jan, že odpočinul při poslední večeři několik okamžiků na prsou Ježíšových, jak šťasten byl stařec Simeon, že mohl vzít Ježíše na své lokty a chváliti Boha (Luk. 3, 28). Ale mnohem šťastnější nežli tuto vypočítané biblické osobnosti, byl svatý Josef, na jehož srdci dlouhá léta odpočíval Ježíš Kristus; věru nevýslovně vzácná je hodnota svatého Josefa. Uvažujce o těchto pravdách, jsme nuceni vyznati, že vyrůstla lilie Josefova velmi vysoko, po Bohu a po Marii, nikdo nebyl

tak vyvýšen jako Josef, pěstoun Pána Ježíše.

Známé přísloví praví: pověz mi, s kým obcuješ a řeknu ti, kdo jsi. Josef byl neustále ve společnosti Ježíšově, proto můžeme o něm říci se žalmistou Páně »se svatým svatý budeš« (Žalm 17, 26). Svatý Bernardin ze Sieny píše: není v nebi většího světce po Panně Marii nad svatého Josefa, neboť všichni svatí byli služebníci Boží, ale Josef byl pěstounem Ježíšovým. Slibil-li Ježíš Kristus, že každý »kdožkoliv dá nápoje jednomu z těchto nejmenších čiší vody studené, toliko ve jménu učeníka, zajistě pravím vám, neztratí odplaty své« (Mat. 10, 42), není žádné pochybnosti, že odplatil skvěle Ježíš Kristus všechny služby, které mu prokázal svatý Josef. Kdo připravil Ježíškovi nocleh v Betlémě, kdo prochodil celou osadu a zbral u všech dveří betlemských až našel konečně chlév? Kdo zachránil božské dítě před mečem ukrutného Herodesa útěkem do Egypta, kdo je dovedl zpět do Nazareta? Kdo se o ně po všechna ta leta, co pobyl Ježíš zde na světě, staral, kdo Ježíše živil, opatroval? Sv. Gertruda vypravuje ve svých zjeveních, že oslavovalo celé nebe svatého Josefa a sklánělo hlavy při vyslovování jeho jména.

Proslulý kazatel z řádu dominikánského svatý Vincenc Ferrerský vyprávěl v jednom kázání: ve španělském městě Valencii žil zámožný kupec, který vždy vydržoval chudou rodinu k účtů a oslavě svaté rodiny Ježíše, Marie a Josefa. Když pak umíral, zjevili se mu tyto tři osoby, totiž Ježíš, Maria a Josef a oslovili ho těmito slovy: »protože jsi nás po celý život svůj přijímal za své hosty, chceme my tě nyní přijmouti za hosta a obyvatele věčné slávy, kde se těšiti budeš na věky věkův.« Tolik napomáhá všem pomoc svatého Josefa!

Utíkejme se všichni pod ochranu svatého Josefa, prosme ho, by nás neopouštěl svou přímlovou, by byl též našim mocným ochráncem, našim milým patronem a ukázal nám Ježíše, jehož pěstounem byl zde na světě. Svatý Josefe, ty patrone naší svaté církve, ty patrone naši rakouské říše, ty patrone umírajících, vypros nám šťastnou hodinku smrti. Za dřívějších dob bývalo zvykem, mivali na domech obrazy a sochy svatých. V Be-

nátkách měl kterýsi domácí pán na svém domě obraz svatého Josefa a žádného dne neopomněl ho uctít. Když ležel na smrtelné posteli, zjevil se mu svatý Josef a v tom okamžiku nemocný jasně poznal

všechny své hříchy a cítil nad nimi pravou upřímnou lítost. Protože byl u něho kněz, vykonal dobrou svatou zpověď a usmířen s Bohem zemřel dobrou smrtí. St. Benedikts-Stimmen ročník 1881, strana 84.

Panna Maria v modlitbách církve.

Z toho, co jsme předešle pravili o předmětu tomto, vidno, že církev ve svých modlitbách hluboce pojímá důstojnost Marie Panny jak v jejích cnostech tak i v její důstojnosti jako Matky Boží a že hledí ji tak oslavovati, jak to vůbec na světě možné jest. Nemine den, aby celá církev v modlitbách svých nevězdávala chválu a slávu přecitlivě a vznešené Matce Páně. Avšak Panna Maria stojí také v úzkém poměru k církvi Syna svého; a i takto vztah její tento poměr její k církvi vyjádřen jest v církevních modlitbách i zpěvech bohoslužebných co nejlépe.

1. Církev Kristova na zemi, tedy církev naše svatá katolická, vděčí Marii Panně takřka svůj původ, svou vznešenost a moc. Hlavní základ církve položen jest v tajemství vtělení se Syna Božího, bez tohoto tajemství, které je středem celého vykoupení, nemůže býti o církvi a jejím poslání na zemi ani řeči. Svatí Otcové přirovnávají církev k Evě, která vyšla z boku Páně kopím probodeného, Eva nová, aby se postavila po straně nového Adama, Krista. Bez Krista Pána není ovšem církev ničím. Kdo ale dal nám Krista, vtěleného Syna Božího? Maria to jest, která čistotou duše své neposkvřené se zalíbila Synu Božímu, že z ní volil vzít člověčenství své. Maria Panna to jest, která takřka Spasitele světa s nebe na zem přitáhla,

ona jest v pravdě spolupomocnicí vtělení Syna Božího. To ví církev dobře, že Marii Panně vděčí svého zakladatele a že tedy bez Marie Panny, jako Matky Boží, by ničím nebyla, a proto také chválí, slaví a miluje církev Marii Pannu tak velice. Krásně to vystihuje zpěv při processí o svátku Hromnic, užívaný netoliko v církvi naší, nýbrž i v církvích východních, v němž se volá: »Ozdob ložnici svou, Sione« — netoliko ty, kamenný chrám, který dnes slávu Boží zříš, když Tě Spasitel navštívil, nýbrž více ještě ty, duchovní Sione — svatá církví — připrav se, neboť jsi nyní nevěstou. Ejhle, Maria přichází, přijmi Krista, Krále, přivítej Marii, bránu nebeskou, neboť ona nese Krále slávy, světla nového, přináší tobě tvého ženicha! Marii tedy vděčí církev svůj nadpřirozený původ, neb skrze ni dostalo se lidstvu Krista Spasitele, jenž církev založil.

2. Řekli jsme, že církev je takřka druhou Evou po boku nového Adama, Krista Ježíše. Avšak u větším ještě smyslu je touto druhou Evou Maria Panna sama. Nejstarší sv. Otcové, mučedník Irenej, sv. Justin a j. jmenují ji tak. A v tom krásném zpěvu marianském, »Zdráva buď hvězdo mořská«, který denně se zpívá při nešporách marianských, praví se, že Maria změnila jméno Evy, t. j., že lepší se stala Evou, nežli byla naše pramáti. Na

obě se hodí dobře jméno toto — i Maria i církev jsou jako Eva u Krista, Adama, a mají se k sobě, jako obraz a protio-
 obraz. Všecky výsady a slávu, kterou má Maria, má také církev Páně v duchovním smyslu. I církev jest Pannou a Matkou zároveň, neboť ona ve svátosti křtu obrozuje všechny lidi v nové stvoření a tak Krista, svého ženicha, skrze Ducha svatého ustavičně novou a novou rodinou obveseluje. Panenskou je církev v tom smyslu, že jak sv. Otcové tvrdí, nikdy nebyla poskvrněna semenem kacířství a bludu. Jako byla Panna Maria veliká svou pokorou, tak i církev právě v pronásledování a útrapách slaví největší své vítězství. Tak jako Maria, Matka Boží, z hrobu vyšla neporušená, tak má i církev Páně, až projde všechny země i všechny časy, neporušená, bez vrásky a poskvrny — jako čistá choť Kristova, vejti do věčné slávy, aby tam, rovněž jako Maria, Matka Kristova, věčně kralovala s Beránkem a to v záři svých svatých dítek.

O svátcích marianských upomíná nás církev přecasto na vidění sv. Jana. Tento apoštol, když dlel ve vyhnanství na ostrově Patmosu, viděl v duchu ženu, oděnou sluncem a mající kolem hlavy věnec 12 hvězd. A tato žena byla na poušti drakem honěna a porodila syna (Zj. sv. Jana 12, 1—3). Co chce církev tím docílit? Zajisté, abychom v obraze tomto poznali Marii, Matku Boží, a také proto, abychom v Marii poznali obraz církve Páně. Téže myšlenky slouží žalm, které »město Boží« oslavují, jako žalm 45., kde se praví: »Prudkost řeky obveseluje město Boží,« anebo v žalmu 86.: »Základové jeho jsou na horách svatých.« To vše platí o církvi, jakožto městě Božím na světě. Často také dává církev o svátcích marianských předčítati úryvky z krásné písně Salomounovy, v níž duchovním způsobem oslavována jest procky blahosl. Panna Maria. Ta »neposkvrněná nevěsta, přítelkyně a sestra,« jejíž ctnosti se zde vychvalují, jest Maria, jakožto předobraz církve Páně, na níž smysl celé té vznešené písně vztahuje. Na Bílou sobotu — kdy čekanci svatého křtu bývali slavně křtěni, zpívalo se za starodávna při mši sv.: »O šťastná noci, v níž skrze křest rodí se synové

světla, které dle příkladu Matky Páně, bez porušení svatá matka církve počíná, bez bolesti rodí a s radostí k lepšímu vždy vede.« Tak jest Maria Panna sama obrazem církve Páně a jako obraz svůj cti, velebí a miluje ji církev na zemi, jak může nejlépe.

3. Avšak Maria, Matka Boží, jest jistě mnohem úžeji spojena s církví, neboť není jen jejím původem a obrazem, nýbrž i hlavním údem v celém jejím složení. A tu, co srdce jest pro tělo a život člověka, to jest Maria, Matka Páně, pro církev. Tak jako Kristus sám z krve srdce Mariina vzal své člověčenství a život pozemský, tak mají všichni, kteří s ním spojení jsou a jedno tělo tvoří, skrze přispění Marie Panny oživeny býti a z její plnosti bráti. Maria je zajisté jakousi rourou, abychom tak řekli, zkrze níž všem milost Kristova proudí, bez jejího orodování nemáme milosti. A tento názor nalézá v bohoslužebných modlitbách ohlasu. Vždyť církev ustavičně hledá nové a nové modlitby a prosby, aby si pomoc a přimluvu Matky Boží zabezpečila. Čtyřikrát přichází zývání jména Mariina při nejsvětější oběti mše svaté, z níž církev čerpá celou sílu svou. Když kněz začíná svatý obřad, činí veřejné vyznání víry a tu volá blah. Pannu za pomoc a přimluvu. Když si byl po obětování darů, chleba a vína, umyl ruce, modlí se, skloněn jsa uprostřed oltáře, takto: »Přijmi, o svatá Trojice, tuto obět, kterou tobě přinášíme na památku utrpení, zmrtvýchvstání a nanebevstoupení Ježíše Krista, Pána našeho, a ku cti blahoslavené Marie, vždycky Panny« atd. A bezprostředně před svatým pozdvihováním modlí se: »Spojujíc se a památku ctice nejprve slavné vždycky Panny Marie« atd., a slovy těmi zajisté církev dosti zřejmě na jevo dává, kterak spojení její s Marií nadějí její jest. A po »Otčenáši« modlí se: »Osvoboď nás, prosíme, Pane ode všeho zlého, minulého, přítomného a budoucího a na přimluvu blahosl. a slavné vždycky Panny, Rodičky Boží, Marie« atd. Zdaž modlitby tyto při nejsvětější oběti mešní nedokazují jasně, že církev svatá chce se blížiti trůnu Boží Velebnosti za podpory té, která trůnu tomu nejbliže jest, blah. Panny Marie? Zdaž to nedokazuje, že

na ni, jakožto nejkrásnějšího a nejsvětějšího člena svého, církev se odvolává a spoléhá u milosrdenství Božího pro ty, kteří teprve k svatosti zde na zemi putují? I ve východní církvi činí totéž. Tam se žádná svátost neuděluje bez zvláštní zmínky a prosby k Marii Panně.

Naše svatá církev tak často k nám volá jménem Marie Panny: »Ejhle, já jsem matka krásného milování a bázně a poznání a sv. naděje! U mne jest všechna naděje života a ctnosti. Pojďte ke mně všichni, kteří mne milujete a plody mými nasytte se« (Sir. 24, 24). A na jiném místě ubezpečuje Maria Panna s neménší jistotou, že zcela srostla s církví — že pokoj svůj našla v duchovním Sioně církve svaté. Tak čteme v knize Siracha slova, která vykládá církev o Matce Boží: »A tak (totiž dle Božího ustanovení) na Sionu utvrzena jsem a v městě posvěceném též odpočívala jsem, a v Jerusalemě jest moc má a v lidu uctěném vkofenila jsem se a

v shromáždění svatých zdržována jsem« (Sir. 24, 15). Těchto slov užívá církev den co den ve čtení církevních hodiněk marianských a i jindy o svátých Matky Boží častěji je čte. Tak Matka Páně přeje si odpočinutí své míti v církvi, v duchovním to Sionu a Jerusalemu, kde v lidu uctěném se vžila — s ním srostla a kde ve shromáždění svatých ráda přebývá. A těm údům církve Kristovy, kteří s ní spojeni jsou láskou, úctou a důvěrou a hledí ctnostmi jejími se řídit, dává Matka Páně příslibení: »Kdo mne nalezne, nalezne život a čerpati bude spásu od Pána« (Přisl. 8, 34). Ejhle, jak ctí, jak miluje, jak velebí církev naše v modlitvách při bohoslužbě neposkvrněnou Matku Páně — jako svou královnou, matku, přímlyvkyni, svůj původ a také svého nejlepšího, nejsvětějšího člena! Spojme i my s církví svou úctu, lásku a důvěru k Matce Páně a Matce naší nebeské, jaké jen schopni jsme a budme jisti její lásky, útěchy a pomoci zde i po smrti.

Boh. Hendl.

Odpuštím!

V sladkém snění
ptactva pění
poslouchat jdu v les;
srdce bouří
duše touží
chce zřít lásky ples.

Vítru vání
větvě sklání
stromů borových;
sedám v trávu
skláním hlavu,
z hrudi dral se vzdych.

Hlava pálí
proud se valí
slzí s očí mých;
zašla mladost,
šťěstí, radost,
z tváře zmizel smích . .

Dokonáno
co mi dáno
bylo v světě zlém;
čest mi vzali
duši rvali —
odpuštím jim všem!

A. M. Kadlédková.

Horlitélé a horlitélky pobožnosti k bož. Srdci Páně.

K měsíčnímu úmyslu z ledna letošního roku.

(O.)

Pravý pojem o Apoštolátu modlitby, čili čím Apošto'át modlitby není a čím v pravdě jest.¹⁾

Není

bratrstvem, podrobeným dlouhým obřadností (formalitám) za příčinou platného, kanonického zřízení, přijetí členů atd.;

kongregací, která bývá přístupnou jen duším vybraným (élite) a uzavřenou srdcím ještě slabým, touhám (po pobožnosti) ještě vzdáleným;

podnikem, vyžadujícím roční neb měsíční výkazy, zavazujícím ku nákladným cestám, častým vydáním atd.;

spolkem ve vlastním slova smyslu, a zvláštním spolkem (particulière), ukládajícím taková zvláštní cvičení (povinnosti), která se snadno zapominají neb zanedbávají, na nichž není záliby, nebo k jejichž vykonávání není dosti času;

organizací ojedinělou, jednostrannou (à part), která více méně své členy odlučuje od života farního, společného, aneb ubírá jedné části farníků čas i síly tak potřebné ku činnosti tohoto křesťanského života v celé farnosti.

Jest však

duchem spojení s Bohem a pobožností k Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu, kterýžto duch má oživovati celý život křesťanský;

cvičením horlivosti a apoštolátu, přiměřeným schopností všech;

prováděním (pratique) určitým a snadným způsobem obcování svatých;

organizací jednoduchou a činnou všech sil modlicích se v každé farnosti;

Ligou (spojením) lig, bratrstev, kongregací, spolkův atd.;

slovem, všeobecným sdružením (Confédération générale) modlitby, pro spásu světa a oslavu Nejsvětějšího Srdce Páně.

* * *

¹⁾ Vyžato z franc. »Návodu ku zařízení Apoštolátu modlitby (Apostolat de la Prière), vydaného generálním ředitelstvím Apoštolátu v Tournai (Belgique) 10, Rue des Choraux.

Zevrubné poučení o Apoštolátu modlitby podává »Příruční knížka apoštolátu modlitby« vydaná již roku 1886. Pokládáme ji za nezbytnou jak pro ředitele apoštolátu tak i pro horlitéle jeho. Knihu lze dostati v benediktinské knihtiskárně v Brně. Tamtéž vyšla v nejnovější době »Příručka k pobožnostem Srdce Páně«, v níž mimo jiné též obsaženy úplně nové stanovy apoštolátu modlitby a podrobný návod k jeho zařízení.

Ku společným pobožnostem měsíčním apoštolátu, jakož i bratrstva božského Srdce Páně, lze použití knížečky tamtéž vydané pod názvem »Pobožnost k božskému Srdci Páně«. Novější »Pobožnost« toho druhu s novou litanií k božskému Srdci Páně vydána v Praze (V. Kotrba). Zápisní listky do Apoštolátu modlitby lze dostati v obou tiskárnách.

Důležité otázky a odpovědi o Apoštolátu modlitby.

Máme již tolik těch spolků! Nač ještě Apoštolát modlitby? A k čemu? Čeho získáme pro naši věc právě tímto spolkem?

Odpověď. Máte již mnoho spolkův, a sice, jak asi miníte, až příliš mnoho; avšak máte při tom dosti křesťanského života ve vaší farnosti? Máte mnoho spolkův; avšak máte mezi nimi jeden jediný, jehož účelem je získávati milost Boží, pěstovati a rozšiřovati život křesťanský? Máte mnoho spolků na ochranu (oeuvres de préservation) tohoto života a vůbec katolické věci. Než, máte v nich též tak pronikající zařízení (un organisme de pénétration), aby činnost vašich spolků zasahovala až do toho množství (massy) lidí ve víře a náboženství hostejných, netečných? Vy máte snad spolky nábožné pro horlivé katolíky.¹⁾ Ale co máte pro křesťany tak

¹⁾ Na př.: Třetí řád sv. Fr., sv. Dom., Mariánské družiny a j. Tyto tak důležité spolky, mají-li účel svého dosáhnouti, musí vždy toho dbáti, aby jejich členy stali se jen katolíci »vybraní«, již osvědčení svou horlivostí. Ony samy budou dle účel svého Apoštolát jen podporovati. Apoštolát pak jim bude za to připravovati a zjednávatí nový dorost.

zvané »prostřední« (mediocres), jimž třeba, aby byli nějak povzbuzováni, by ze své vlažnosti se probudili ku větší horlivosti, neb nestali se docela studenými, ztracenými?

Nuže! Apoštolát modlitby jest organizace všoobecná, která může v sobě shromáždit všechny živly farnosti; on je základem tak potřebného života nadpřirozeného, nástrojem ku získávání a zachránění duší a to skrze činnost, jakou tak blahodárně působí na své členy tento spolek, tak jednoduše a přece tak výborně zorganizovaný.

Apoštolát modlitby není též na překážku jiným dobrým spolkům ve farnosti; naopak, on je podporuje a v dobrém stavu udržuje. Neboť již do mnohých farností, kde katolické spolky byly již ve stavu žalostném a jen jen živořily, Apoštolát modlitby přinesl novou vzpruhu, obnovil tam křesťanský život a jsa dalek toho, aby poškozoval spolky již stávající, ještě jim dopomohl ku většímu rozšíření a blahodárnějšímu působení.

(Die franc. »Le Messenger du Coeur de Jesus«, květen 1911.)

Výlet k Mrtvému moři, Jordánu a do Jericha.

Vzpomínka na 2. lidovou pout do Sv. země. — Podává poutník č. 407.

(Pokrač.)

O 8 hod. opouštíme mrtvé místo sirných výparův, abychom po půlhodinové jízdě přiblížili se milým vlnám živého Jordánu, nejsvětější a nejslavnější řeky, jejíž voda skropila hlavu Ježíšovu. Jaký to kontrast proti břehům Mrtvého moře břehy Jordánu. plné života, bujně zeleného rostlinstva! Vidíme tu vrby, topoly, duby, vavříny, tamarisky, akáty, granátové jabloně, rákos, a v houští bohaté vegetace slyšíme čilý život drobného ptactva, vesele poskakujícího a trilujícího. Proti okolí Mrtvého moře rajský to kraj! Jak najednou mění se nálada při vzpomínce na události, které se staly na onom místě Jordánu, nedaleko jeho ústí do Mrtvého moře! Tu Jordán v čas svého rozvodnění vyschl, a lid israelský suchou nohou jej přešel, tudy David přechal před nezdárným synem Absolonem, tu Eliáš pláštěm vody rozdělil, tu Ježíš sklonil pokorně hlavu svou pod křtem Janovým. Při pohledu na idyllické bujně květnaté břehy Jordánu, posvěcené slápejemi dvou největších, jež kdy nosila země, totiž Jana Křtitele a Pána Ježíše, jenž řeku tu tak miloval, mimovolně derou se na

paměť slova svatých evangelistů: „Léta patnáctého císařství Tiberia císaře, když Pontský Pilát spravoval Judsko... chodil (Jan) po vši krajině jordánské a kázal křest a pokání na odpuštění hříchův...“ (Luk. 3) „I vycházela k němu všechna krajina judská i všichni jerusalemští, a byli od něho křtěni v řece Jordáně, vyznávající hříchy své“... (Mar. 1) „Tehdy přišel Ježíš z Galiley k Jordánu k Janovi, aby pokřtěn byl od něho. Ale Jan velmi zbraňoval Jemu, řka: Já od Tebe mám pokřtěn býti, a Ty přijdeš ke mně? Odpovídaje pak Ježíš řekl jemu: Nech tak nyní: neboť nám tak sluší naplniti velikou spravedlnost.“ (Mat. 3) „I stalo se, když se pokřtil Ježíš, a modlil se, že se otevřelo nebe a Duch svatý sestoupil v tělesné způsobě jako holubice na něj; a hlas s nebe stal se: Ty jsi Syn můj milý, v Tobě jsem si zalíbil.“ (Luk. 3, 21—22).

Na místě tomto, kde Israelité poprvé vstoupili na půdu země zaslíbené, od národu vyvoleného Očekávaný modlitbou a křtem připravil se k svému vznešenému povolání. Tam vznešený syn pouště zdráhá se pokřtiti

Toho, Jemuž má se z nelíbené pokory za nehoda „rozvázati řeménku u obuvi Jeho“, — tam vstupuje do vod jordánských Ten, Jenž s Sebou všechen svět ve vlnách jordánských ztápí k novému, duchovnímu obrození. Ký div, že na místě tomto vážné myšlenky tanou křesťanům na mysli, že padají na kolena i obnovují křestní slib, a že vlny klikatého Jordánu až po dnes obnovují zázrak nejvznešenějšího křtu, omývají, očišťují a obživují duši. Jižší poutníci přinášejí si sem novou košili již si vyperou ve vlnách Jordánu a pak uschovají, by se v ni oblékli až do — rakve.

Jen neradi loučili jsme se o 9 hodině s idyllickým tímto krajem, posvátným každému křesťanu, ale nebylo jiné pomoci: slunce, které dosud bylo zastřeno oblaky, a nás šetřilo, prorazilo a začalo notně pražiti. Usadivše se do voza, uháněli jsme k Jerichu, kdež jsme si měli odpočinouti až do večera i občerstvit se. Znova letěli konci po široké rovině; tu však při náhlé zatáčce první vůz se rozspal. Vozka, když poutníci rozsadili se po ostatních třech vozech, bezstarostně ujížděl s předními koly dále, tak že další vozy musely sebrati i rozlámány kus vozu. Do Jericha, kdysi slavného „města palm“, nyní bidné vesničky, jež arabští obyvatelé žijí v bídných barácích asi po způsobu našich cikánů, jimž se i pletí podobají, dorazili jsme o 10 hod. Slunce již pořádně pražilo. Zastavili jsme se v hotelu „Jordan“, kdež ve stínu teploměr ukazoval 36° C., o poledni pak 42° C. Dostali jsme hned něco jísti, oběd pak byl o 1/2 12 hod. Ale mnoho nám nechtunalo: trápilať nás však žízeň, již bylo těžko uhasiti teplým a drahým pivem nebo limonádou. Do vína a kalné vody, které stály na stole, nikomu se nechtělo. Teprve večer, kdy jsme na blízku Jericha našli křišťálově čistou a čerstvou vodu, pochopil jsem, proč nám dali na stůl teplý kal: aby nás donutili kupovati si teplou, ale aspoň čistou limonádu nebo pivo, pro teplotu až odporne.

Po poledni děkovali jsme Pánu Bohu, že nemusíme již vylézati, ježto nejpamátnější místa svého výletu jsme už navštívili. Průvodce nám radil, bychom ulehli si ve svých pokojích a mnoho se nepohybovali, jelikož hrozné vedro mohlo by způsobiti úpal. Leželi jsme tedy a vzdychali, nařikajíce, že sotva popadáme dech ve výhni jámy, v pravém slova smyslu horkem dusicí. Kolik stupňů

odpoledne ukazoval teploměr, nevím, ale když konečně o 5 hod. jsem se odvážil vyjít z pokoje svého do pokoje nad odloučenou jídelnou, kde byl teploměr, shledal jsem, že ukazoval ve stínu ještě 43° C. Kdybychom byli měli v tento den, kdy i v Jerusalemě pocítili velké vedro, měli jeti teprve odpoledne, jak to bylo při první výpravě, sotva bychom byli se odvážili vydati se na cestu, nebo bychom odvahu svou zaplatili zdravím. Teprve asi o 1/2 6 hod., kdy teploměr ukazoval již jen 39° C. a stín skalnatých hor judských pokrýval kotlinu jeriškou, vyjeli jsme k Eliseovu prameni. Ani vánečku nebylo, lístek se nehnul. Jeli jsme cestou, kolem níž byla bohatá zeleň vedle potoka, tekoucího od Eliseova pramene: byly tu nádherné stromy oleandrové, jejichž květ asi proslaven jako růže jerišká (to čemu říkají růže jerišká, roste nikoli v Jerichu, nýbrž na jihovýchodním břehu Mrtvého moře), fíky, banány, obrovské révy, cukrová třtina a zvláště skvostné palmy — ještě Jericho „město palm“ — a všechno to čerstvě šťavnatě zelené. Jaká to čarokrásná oáza pro oko, znavené pohledem na holé skály a pusté jámy!

Mezi dvěma řadami rozkošného stromoví dorazili jsme za 1/4 hodiny k prameni Eliseovu, jinak sultánovu, jenž je pravým požehnáním pro Jericho. O něm čteme v IV. knize Královské ve hl. 2. toto: „Eliseus bydlil v Jerichu... Řekli také muži města k Eliseovi: Hle, byt v městě tomto je výborný, jakož ty, pane, sám vidíš, ale vody jsou zlé, a země neúrodná. A on řekl: Přineste mi nádoby novou a nasypete do ní soli. Kteroužto když přinesli, vyšel k studnicím vod, vysypal do ní sůl a řekl: Toto praví Hospodin: Uzdravil jsem vody tyto a nebudeť více v nich ani neplodnosti, ani smrti. A tak uzdraveny jsou ty vody až do tohoto dne vedle slova Eliseova, kteráž byl mluvil.“

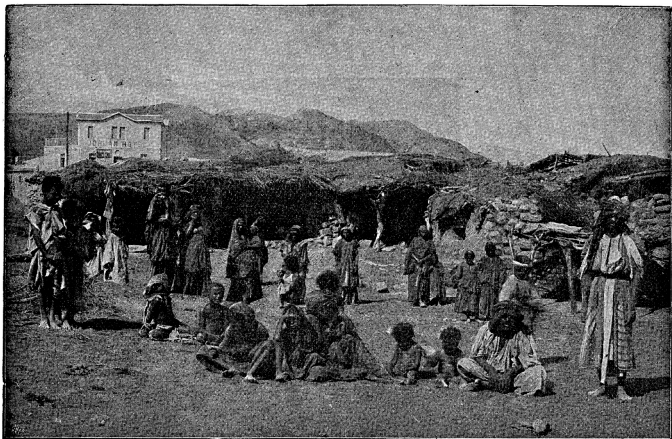
Bohatý pramen, vyvírající pod vrchem, na němž stálo pradávne Jericho kananejské, jehož Izraelité po příchodu z Egypta dobyli a které nyní vykopávají, znamenitě nás občerstvil: s chutí napili jsme se čerstvé pramenité vody, jaké ve Sv. zemi jsem nepoznal, osvěžili se, umyli a nabravše si čerstvé vody do polních láhví a sklenic, v nichž jsme měli víno na cestu z Jerusalema, prohlédli jsme si vykopávky Jericha kananejského, a poněvadž se rychle stmívalo, uháněli jsme do Jericha nynějšího, jemuž říkají E-riha. Z Je-

richa, které stálo za časů Krista Pána, a jež nejvyššího lesku dosáhlo za Heroda, jenž si tu vystavěl zimní sídlo a město ozdobil nádhernými paláci, zbylo nyní málo. V životě božského Spasitele Jericho častěji se jmenuje. Pán Ježíš u Jericha vrátil dvěma slepčům zrak (Mat. 20, 30), u Jericha na strom planého fiku vylézá Zacheus, vrchní nad celnými, aby uviděl Ježíše: „A když přišel Ježíš k tomu místu, pohledév vzhůru, uzřel jej a řekl k němu: Zachee sestup spěšně dolů, neboť dnes v domě tvém musím zůstat. I sestoupil spěšně a přijal ho. A když

Jerichu kromě hotelů, dosti pěkně zařízených, mají Rusové malý kostelík a Františkáni kapličku, kdež lze sloužiti mši sv. V prvních dobách křesťanských mělo město své biskupy, nyní pak je titulárním biskupem jeriškým monsignore Pifferi.

Hojné vody pramenu Eliseova dalo by se výtečně použití k zúrodnění okolí tohoto kdysi slavného města, ale bohužel, „kam Turek šlápne, tráva se již nedaří“.

K severozápadu od Eliseova pramene pne se poušť Quarantania s horou Pokušení Páně, krajina to přišerně

Chýše a obyvatelé v Jerichu.

to viděli všichni, reptali řkouce: k člověku hříšnému se obrátil. Stojí pak Zacheus řekl ku Pánu: Aj, polovinu statku svého, Pane, dám chudým, a oklamal-li jsem koho v čem, navrátím čtvrtinásob. Dí jemu Ježíš: Dnes spasení stalo se domu tomuto...“ (Luk. 19. 1—10) Fik onen byl západně na cestě k Jerusalemu, a na místě, kde byl dům Zacheův, na severovýchod od nynějšího Jericha, stával chrám, nyní jsou tam zříceniny věže, vystavěné v dobách křižáckých válek na obranu proti vpádům otroků. V nynějším

pustá. Bývali tu ve středověku v jeskyních přirozených nebo umělých četní poustevníci po příkladu božského Spasitele, jenž tu v jeskyni 40 dnů se modlil a postil. Jeskyně tato byla nesjednocenými Řeky proměněna v kapličku, kde dosud znamenatí obraz představující pokušení Páně. „Tehdy veden jest Ježíš na poušť od ducha, aby pokoušen byl od ďábla. A postiv se čtyřicet dnův a čtyřicet nocí, potom zlačněl. A přistoupiv pokušitel, řekl Jemu: Jsi-li Syn Boží, reiž, ať kamení toto chlebové jsou. On pak od-

povídaje řekl: Psánoť jest: ne samým chlebem živ jest člověk, ale každým slovem, kteréž vychází z úst Božích... Opět pojal ho ďábel na horu vysokou velmi a ukázal mu všechna království světa i slávu jejich a řekl Jemu: Toto všechno tobě dám, jestliže padneš, budeš se mi klaněti. Tehdy dí Jemu Ježíš: Odejdiž, satane! Neboť psáno jest: Pánu Bohu se klaněti a Jemu samému slou-

žiti budeš“ (Mat. 4, 1—10). Na vrcholku hory této, na místě třetího pokušení, byla svatyně, z níž zbyly zříceniny. Božský Spasitel, ukryv v sobě božskou přirozenost, po čtyřicetidenní modlitbě sklání se k pokušení, aby nám ukázal, kolik síly může člověk nabýti modlitbou a rozjímáním, aby mohl odolati útokům ďáblovým.

(P. d.)

O dobrém úmyslu.

(Pokračování)

Blahoslavený Kanisius činil ráno dobrý úmysl slovy: »Hospodine, Otče nebeský, uděl mi svou boží milost, abych všechno, co konám, Tobě ku chvále a ve jménu Pána našeho Ježíše Krista započal a dokončil.« Na slovech ale nezáleží, když jenom dobrá vůle řídí srdce k Bohu a jeho účtě. — Proto, služebníče božského Srdce, neopomeň každodenně hned z rána a častěji mezi dnem i při svých domácích všedních pracích vzbuzovati dobrý úmysl, řka se žalmistou Páně: »O Hospodine, já jsem služebník Tvůj a syn dívky Tvé!« (Žalm. 115, 16.) »Ke slovu Tvému rozestřu síť.« »Ve jménu Tvém a ku cti a chvále Tvé chci pracovati.« »Z lásky k Tobě, můj Ježíši, to a to učiním.« »Dnes chci pracovati na úmysl, aby nejsvětější Svátost oltářní častěji a hodně byla přijímána, a ve všech srdcích ono ovoce svatosti a spásy vydávala, jenž v ní jakožto ve hlavním prameni uloženo jest.« Jdeš-li z rána na pole, za práci povolání svého, čiň to z lásky k Bohu. Jdeš-li večer po práci spat, čiň to z lásky k Bohu. — Jdeš-li do chrámu Páně neb u voiné chvíli na procházku, i to nechť v dobrém úmyslu, z lásky k Bohu. Svätý učitel církevní Alfons chce, abychom zvláštní dobrý úmysl netoliko ráno, nýbrž i mezi dnem několikráte vzbudili. A opravdu příčin k tomu dosti. Jak často začínáme své denní dílo s úmyslem nejčistším a jak vkrádá se samoláska a samolibost, nebo něco libého lidského v našem jednání. Není-li tu úmysl dobrý často

umenšen, jestli nevymizel z úplna, ne-velebíme-li s jménem Božím také vlastní jméno? A není tedy důležité, abychom z nova srdce své k Bohu pozvedli? — K tomu jest obnova úmyslu dobrého jednáním ctnosti, která nám přináší milost pro život, tajnou zásluhu pro něhe a nás vždy na účel náš upomíná, pro který nás Bůh zde na zemi ustanovil.

Daří-li se tobě práce, jsi-li v počinání svém šťasten, jde-li ti, jak se říká, všechno dobře, tu obyčejně se probouzí v tobě marnivost, když myslíš, co všechno sám jsi a můžeš. V takových šťastných dobách varuj se pýchy a samochvály, neboť toť jest velmi škodný rez dobrých skutků a mol, který tě neustále hněte a užírá. Zlato oslepuje oko, samochvála srdce. Místo, abys sám sebe vynášel, rei pokorně s Davidem: »Ne nám, o Pane, ne nám, nýbrž jménu Tvému buď chvála.« — Namahavou-li máš práci, stává-li se ti práce obtížnou a bojíš-li se ji v netrpělivosti, takže tu přicházíš z husta i k reptání, zvedni oči i srdce k Bohu, rei slovy srdečnými: »budiž toto ku chvále Boží — z lásky k božskému Srdci Páně i za mne trpícímu«, a radostně práci vykonáš. Ukončil-lis práci nesnadnou, nezapomeň poďekovati Bohu slovy: »Budiž Bůh pochválen!« Bůh uštědří práci tvé svého požehnání. Jistý prostý čeledín vypravuje často, jak velmi za těžko mu přicházelo ráno vstávati, když jej hospodář budival. Četl kdesi o obětování i nemilých nám věcí z lásky k Pánu Ježíši, a tu hned druhý

den, když jej hospodář přišel budit, řekl »z lásky k Tobě, Pane Ježíši«, a s podivením vypravuje, jak ochotně potom vždy vstával, povždy onen povzdech v srdci vyslovuje, i při jiných rovněž těžkých pracích tak činívá, což jej velmi dokonalým učinilo.

A hle! což neměli bychom ochotně za lásku Ježíšovu naši lásku k němu zaměňovati? — Za svou lásku žádá naši neobmezenou lásku; za své utrpení žádá abychom i my své utrpení z lásky k němu tiše snášeli. Za své Srdce žádá tvé; za svůj život, jež pro tvé blaho obětoval, žádá tvůj život, abys k jeho cti a chvále žil, tedy úhrnem: abys konal všechno v duchu lásky Kristovy. (Marie Alaco.) A »v duchu lásky« — co to znamená? — Představ si matku, která své jediné dítko opravdu miluje, nechť po něm prádlo pere, neb šaty šije, něco vaří aneb cokoli jiného chystá, kde jsou její myšlenky? — Ó zajisté svého jediného synáčka na myslí má a každý krok a každé hnutí rukou jeho provází a vede: láska k dítěti, neb při všem si myslí — to je pro mého synáčka!

Podobně i my, ba mnohem více z lásky k Ježíši jest nám jednati.

Naše učitelka blahosl. Markéta Alac. učinila z veliké lásky k nejsv. Srdci svého ženicha Ježíše Krista slib jistě velmi obtížné skutky nábožné až do

smrti vykonávat. V pozdějších pak letech obávala se, bude-li moci, co slíbila, také plnit. Pán Ježíš ji ale ujistil, aby o nic neměla starost, ale jen co bude moci vykonat, aby konala z lásky k němu, a Jej z celého srdce a ve všem milovala.

Z toho tedy poznáváme, jak jen na to Kristus klade váhu, abychom v srdci stále chovali ten jediný ryzí úmysl: vše z lásky k Ježíši! Bude-li tato láska v srdci našem, ta již všechno dobře zařídí a povede. — Ona bude srdci tvému jako péro v hodinách, které nataženo jsouc žene stále jedno kolečko po druhém, žene i ručičky dál a dále.

Jak z rána oči otevřeš — bude tu již státi láska u lože s tím úmyslem, jako laskavým milým nařízením, abys ihned tento den s nábožnou myšlenkou započal, a hned tu první chvíli věnoval nejsvětějšímu Srdci Kristovu. — Potom povede tě, abys s dobrou myslí dal se do práce, kterou ti Pán v tvém stavu vykázal; abys při díle dle jeho libosti mluvil neb mlčel, stál neb chodil atd. — A věz, milý příteli, tento úmysl: »z lásky Boží!« nebo »ke cti Boží!« — posvěti i ten nejjednodušší skutek, i sebe prostší práci tvou, tak jako bys to pozlatil, a jako pojí šňůra všechny korály, tak spojuje onen úmysl všechny skutky tvé celého dne v jeden krásný růženec Bohu milý a vzácný. (P. d.)

Třetí česká pout do Lurd roku 1911.

Popisuje K. Balík, děkan.

(Pokračování.)

Einsiedeln.

Kolem císařského letohradu Schönbrennu, kolem poutního místa Maria Brunn, Sv. Hypolitu, kolem rozkošně ležícího kláštera Melku jeli jsme podél Dunaje k Linci, kdež přistoupili někteří poutníci z Čech. Večer přijeli jsme do Solnohradu, kdež čekala na nás v nádražní restauraci přichystaná večeře. Po večeři vsedli jsme zase do vozů a velehorami alpskými ujížděli noční tmou dále přes Innomostí k Feldkirchu. Tam jsme se nasnidali a po hodinové pře-

stávce ujížděli jsme ku švýcarským hranicím.

V Buchsu přestoupili jsme do vozů francouzských, jež ředitelství francouzských drah ze zvláštní úslužnosti k nám Čechům poslalo až na rakouské hranice, abychom už na hranicích švýcarsko-francouzských nemusili přesešati.

Roztomilým Švýcarskem jeli jsme k světoznámému poutnímu místu Einsiedelnu. Bujná, zelená údolí, vysoké, věčným sněhem pokryté hory, čisté horské řeky a potoky, lesklá jezera, hojně ovoc-

ných stromů, úhledné švýcarské domky — vše to tvořilo pestrý, stále se měnící obrázek. Štědrá ruka Stvořitelova obdařila zdejší kraj nesmírným bohatstvím krás přírodních.

V 11 hodin dopoledne dne 22. srpna přijeli jsme na nádraží slavného poutního místa. Město čítá asi 9000 obyvatel. Leží velmi malebně v horách alpských. Zde okřeje poutník nejen na duši, ale i na těle. Domy jsou velmi vkusně stavěné, upravené, květinami a zahrádkami zdobené. Obyvatelstvo jest skoro výhradně katolické a k cizinci velmi laskavé, přívětivé a úslužné.

Město stojí na místě, kde před staletími poustevničil hrabě Meinrad, který sem kolem roku 835 přišel a zde si zřídil poustevnu s oltářem. Vyučoval okolní lid ve zbožnosti a učil je vzdělávat pustiny. Lid ho čteně navštěvoval a v různých záležitostech o radu prosil. Dva loupežníci domnívali se, že Meinrad má nějaké poklady. I umínili si, že ho přepadnou, zavraždí a poklady mu ukradnou. Když však poustevníka přepadli, nenalezli ničeho. Meinrad dal jim svůj šat. Jiného neměl ničeho. Přece však zlosyni svěťce dne 21. ledna 861 zavraždili a utekli. Meinrad krmíval každodenně dva krkavce. Ti s velikým skřekem letěli za prchajícími vrahy a tak upozornili lidi, že se stalo něco strašlivého. Lidé šli k poustevně a našli tam poustevníkovu mrtvolu. Spěchali za vrahy a lapili je. Zločinci byli dle zásluhy potrestáni. Na místě vraždy byla potom vystavěna kaple. Proboštem štrassburským Eberhardem postaven zde r. 934 kostel ke cti Panny Marie a svatého Mořice. Vystavěn zde benedikt. klášter. Zbožná pověst vypravuje, že v září r. 948 měl býti kostel biskupem z Kostnice vysvěcen. V noci vešel biskup s několika mnichy do kostela, aby se tam pomodlil. Ale v tom zaslechl přelibezný zpěv a spatřil, kterak Kristus, obklopen anděly a svatými sám kostel světi. Když ráno váhal biskup svěcení začít i teprve na naléhání přítomných věřících obřady počal, zazněl s výšin hlas: »Bratře, ustaň, neboť kostel jest už Bohem samým vysvěcen!« Biskup ustal, nesvětil kostela a vše oznámil papeži. Papež Lev VIII. potvrdil, že ono nebeské posvěcení jest

pravdivé a platné. Na památku tohoto »andělského vysvěcení« koná se zde každoročně 14. září zvláštní slavnost.

Poustevník Meinrad, který zde 25 let žil, byl r. 1039. za svatého prohlášen. Na místě, kde stála jeho poustevna, stojí zázračná kaple. V ní je zázračná socha Panny Marie s Děťátkem, kterou svatému poustevníkovi darovala Hildegarda, dcera Ludvika Němce, abatyše v Curychu. Panna Maria i s Děťátkem jsou v obličeji i na rukou černí. Kromě toho jest v kapli ještě ve schránce hlava sv. Meinrada. Tato kaple stojí uprostřed kostela blízko hlavního vchodu. Teprve nad ní klene se klenba rozsáhlého kostela, jehož klenba vyniká bohatou prací štukaterskou a vzácnými malbami.

Mnozí z poutníků došli zde vyslyšení svých proseb a uzdravení neduhů, o čemž svědčí množství berlí a děkovných darů u dveří chrámových.

Když jsme se ubytovali ve svých hotelích, poněkud si odpočinuli, umyli se, převlékli a naobědvali, shromáždili jsme se ve 2 hodiny odpoledne na náměstí před poutní svatyní. Napřed postavil se praporečník s našim poutnickým praporem, potom muži, za nimi kněží bez taláru, potom kněží v talárech, dále kněží v rochetách, poutní hudba, Jeho Eminence, nejdůst. pan kardinál, a na konec ženy. Když do řadícího se průvodu vcházel vznešený spolupoutník Jeho Eminence pan kardinál, propuklo celé shromáždění v nadšené volání slávy. Četné zástupy domácích i cizích diváků stálo na náměstí hustě s obou stran. Právě zde bylo processí z Elzaska čítající 320 osob. Ti všichni se zájmem nás pozorovali.

Ve 2 hodiny hudba začala hrát píseň »Tisíckrát pozdravujeme Tebe«, kterou jsme spolu všichni zpívali. Jali jsme se postupovati vzhůru ke kostelu. Dojem našeho průvodu byl mohutný. Nejen sami byli jsme mocně dojatí, ale pozorovali jsme i v očích kolem stojících diváků slzy. Obdivovali náš zpěv, naši hudbu a pořádek. Zaky všech soustřeďovali se k majestátné postavě našeho pana kardinála. Rovněž i Slovačky ve svých malebných národních krojích vzbuzovaly pozornost.

Vešli jsme do velkolepé svatyně. Obešli jsme zázračnou kapli vystavěnou ze šedého mramoru a zasedli po obou stranách do kostelních lavic. Na které nezbylo místa v lavicích, zůstali stát po stranách a v prostředku. Před lavicemi na kostelní dlažbě přichystána byla nízká přenosná kazatelna, na níž vystoupil redaktor vídeňského časopisu »Pravdy« superior dp. Kabaň, aby promluvil o posvátnosti místa, na němž stojíme. Svě kázání začal takto: »Stojíme na místě

Marie s lampičkou. Kéž staročeská zbožnost a úcta marianská se k nám zase vrátí.

Po kázání shromáždili jsme se kolem zázračné kaple, v níž nejdůstojnější pan kardinál se s námi modlil růženec a po něm pomodlil se za všechny, kteří se do našich modliteb odporučili. Tím byla naše odpolední pobožnost skončena.

Ve čtyři hodiny, když ještě soukromně tiše jsme se modlili, přišel do kaple sbor mnichů benediktinů a zde

Zvěstování Panny Marie.

zločinu a svatosti zároveň . . . « A dále vyličil původ poutního místa, mluvil na slova Pisma svatého: »Kdo mne nalezl, nalezne život a obdrží spasení od Hospodina.« Dokazoval, že úcta marianská udržuje v nás ctnost, a ctnost že udržuje v nás víru. Tak úcta marianská, která podporuje ctnost, podporuje zároveň i víru. Dojemné bylo, když výmluvně pan kazatel vykládal, kterak na náropisné výstavě v Praze r. 1895 byl český domek, v němž kříž a obraz P.

pěl čtyřhlasně »Salve regina« (Zdravas královno). Činí tak každodenně. Zpěvem tímto zakončují klášternici vždy ve 4 hodiny odpoledne nešpory. Zpěv jejich byl nádherný.

Odpoledne věnovali jsme prohlídce kostela, kláštera a města. Kostel vyniká vkusnou úpravou. Hlavně strop se počítá mezi vzácnosti umělecké.

Když jsem vyšel z kostela, zaslechl jsem na schodišti kostelním dp. faráře z Chvalkovic, známého šířitele dobré

četby Ferdinanda Harnu, kterak se pídí po vchodu do kláštera. Ihned přidal jsem se k němu, chtěje také vnitřek rozsáhlého kláštera spatřiti. K nám přidal se ještě bohoslovec Filip. Šli jsme nádvořím klášterním, u fortny zazvonili a již jsme byli uvnitř. Úslužný klášterník nás všude provedl, a vše vykládal. Právil nám, že klášter právě hostí asi 60 benediktinů domácích a 40 cizích. Právil, že na jejich klášterním gymnasiu studovalo r. 1911 290 studentů, z nichž 220 bydlilo v klášteře. Dobrá polovice studentů z jejich kláštera jde pryč do semináře. Ukázal nám i skvostnou klášterní knihovnu. Právil že čítá 40.000 svazků, 1190 rukopisů a 1015 inkunabulí.

Po prohlídce kláštera zašli jsme do zповědní kaple, která přiléhá ke kostelu. Jest velmi rozsáhlá. Stojí zde 34 zповědnice, v nichž se v různých řečích zповovídá. Skoro všichni naši poutníci vykonali zde svatou zповěď.

Kolem páté hodiny prošli jsme městem k velké kulaté budově, kdež se ukazuje panorama Umučení Páně. Také jsem zaplatil vstupné a vešel dovnitř, ale neodcházel jsem uspokojen. Malíř, který panorama maloval, neměl o poloze města Jerusalema pražádného ponětí.

Více mou pozornost upoutal ve městě kříž na štítě školní budovy a potom mramorová kašna na náměstí před obrovským kostelním průčelím se sochou Panny Marie. Ze 14 rourek kolem vytéká výtečná pramenitá horská voda, kterou poutníci se zálibou do svých nádobek zachycují a pijí.

Bylo ohlášeno poutním pořadatelstvem, že o 1/2 večer budeme mít v kostele druhou pobožnost, a proto před určenou onou dobou jsme se v kostele shromažďovali. V určenou dobu čtyři důstojní pání Koliskové zpívali čtyřhlasně u zázračné kaple loretánské litanie. Zpěv jejich byl nádherný. Také klášterníci jeden za druhým přibíhali z kláštera na kostelní chor a se zájmem naslouchali krásnému zpěvu. Po litaních zapělo výborné kvartetto bratří Kolisků ještě tklivou marianskou píseň: Máti přemilá, tam nad hvězdami, Syn Tvůj ať smiluje se nad námi. Ach! uslyš, Matičko, náš

prosebný hlas, oroduj Maria za všechny nás. —

Potom jsme měli u růžencového oltáře svátostné požehnání, k němuž jsme všichni společně zpívali píseň: »Vítej, vítej, Tělo přezračné, živodárná stravo duše lačné.«

Po ukončení pobožnosti zahrála naše kapela papežskou a rakouskou hymnu, načež jsme se rozešli do svých hotelů.

Ještě po večeri navštívili mnozí z našich poutníků kostel, kdež ještě kolem deváté hodiny večerní processí z Elsasska konalo světelný průvod.

V Einsiedelnu byli jsme všichni spokojeni. V hotelích byli všude velmi úslužní a vše bylo čisté. V pokojích hostinských všude měli kříž a obrazy svatých. Einsiedeln leží v ryze katolickém kantonu Schwyz. Jest to velmi oblíbené poutní místo švýcarské. Přichází pryč sem ročně až 170.000 poutníků. Se zvláštní zálibou přicházejí pryč sem snoubenci, aby se zde dali oddat. Čhtějí si zde v zázračné kapli vyprosit na důležitou cestu štěstí a požehnání.

Za našeho pobytu dlel zde také bývalý státní sekretář velikého papeže Lva XIII. věhlasný kardinál Rampolla, jenž by se býval asi stal papežem, kdyby bylo Rakousko nepodalo proti jeho volbě zákaz.

Když jsme se vyspali, časně ráno spěchali jsme zase do kostela — kněží, aby sloužili mši sv., ostatní, aby se připravovali na sv. přijímání. Všechny oltáře byly kněžními od časného rána obsazeny.

V 7 hodin měla Jeho Eminence náš nejdůstojnější pan kardinál mši sv., při níž poutníci přistoupili ke stolu Páně.

Potom v 8 hodin jsme se šli nasnídat a vloživše svá zavazadla na vůz, který před hotelem zastavil, ubírali jsme se k nádraží. Tam jsme si zase vzali s vozu své kufky a odnesli je na svá místa do vlaku, jenž na nás na nádraží od věřejšá čekal.

Domácí obyvatelstvo srdečně se s námi loučilo.

V 9 hodin naše hudba zahrála: »Kde domov můj?« Vlak se hnul... Jedeme dále... (Pokračování.)

Promluva při pobožnosti milost. novény prvního pátku v pátém měsíci.

(Č. d.)

Až dosud uvažovali jsme při naší milé pobožnosti milostné novény v předešlých měsících o nesmírné lásce Božského Srdce Páně, která z něho plamenem vysehuje. A učili jsme se od něho lásce k chudobě a pokoře, lásce k radostem nebeským, lásce k Otci nebeskému a lidem, a sice tak, že rozlišovali jsme lásku Božského Srdce od nepravé lásky lidské (tohoto světa). Než láska Božského Srdce tak jest veliká, že kdybychom po celých devět měsíců při naší pobožnosti o ní rozjímali, ještě daleko bychom nevyčerpali hluboké zdroje lásky Božského Srdce Páně. Dnes chceme však přistoupiti k dalšímu znaku Božského Srdce a sice ku kříži. Co znamená kříž uprostřed plamene v Srdci kotvící? A proč právě stojí uprostřed plamene?

Kříž znamená víru, kterou Božské Srdce Páně v sobě chovalo. Kříž tento kotví v Srdci uprostřed plamene vysehujícího na znamení, že víra z lásky vyvěrá a láska víru objímá. Kdo má lásku k někomu, má k němu víru, t. j. věří mu, a kdo nevěří někomu, též ho nemiluje.

Jako dříve učili jsme se plamenné lásce od Božského Srdce, tak zase nyní budeme se od něho učiti pevné víře.

Co bylo tedy předmětem víry Božského Srdce Páně? Předmětem jeho víry byl Otec nebeský, Pán Bůh. Božské Srdce věřilo pevně svému nebeskému Otci a sice věřilo v pravdy, jež od něho obdrželo, aby je nám lidem zvěstovalo: a dále věřilo ve své oslavení, jež přislíbil mu Otec nebeský za vykupitelské dílo (jež z lásky a poslušnosti k Otci nebeskému a k nám lidem na tomto světě vykonalo). A proto praví Božský Spasitel: „Jestliž Otec můj, který mne oslavuje“ Jan 8, 54.; a dříve pravil: „Co viděl jsem u Otce, mluvím“ Jan 8, 38. A jindy praví: „Mé učení není moje, ale Toho, kterýž mne poslal.“

Pozorujme dále, s jakou horlivostí tyto Božské pravdy lidem hlásalo. Nedopřálo sobě oddechu, ani odpočinku v díle svém. Jedenkrát Božský Spasitel plavil se se svými učedníky přes moře na místo pusté, aby si odpočinuli. I viděli je (zástupové), že odcházejí, i sběhli se tam ze všech měst pěšky a předešli je. A vyšel Ježíš uzpěl

zástup mnohý, a měl nad nimi lítost, že byli jako ovce nemající pastýře; nedopřál si odpočinku, ale počal je učiti mnohým věcem. Mar. 6, 33, 34. Chtěl zajisté Božský Spasitel, aby pravdy Božské, ve které pevně věřil, co nejvíce v srdcích lidských se zakořenily a rozšířily. A proto se ustanovil též za svého pozemského života zakladatele svého Božského učení, apoštoly a jejich nástupce biskupy a kněze, kteří by místo něho až do skonání světa pravdy Božského svého učení lidem hlásali, aby víra v nebeského Otce na tomto světě mezi lidmi se šířila a upevňovala. Pravitel Božský Spasitel před svým nanebevstoupením apoštolům: „Jdouce do celého světa, učte všechny národy;“ a dále pravil: „Kažte evangelium všemu stvoření!“

Než Božské Srdce Páně zakusilo též mnoho nepřátel, proti nimž statečně hájilo Božské své učení. Byl to především ďábel, který pokoušel se zvykatí víru Božského Srdce v Otce nebeského a chtěl, aby jemu se klanělo místo Bohu, řka: „Toto všechno tobě dám, jestliže padneš hudeš se mi klaněti.“ Božský Spasitel však rázně ho odbyl řka: „Odejdiž, satane! neboť psáno jest: Pánu Bobu se klaněti a jemu samému sloužiti budeš.“ Mat. 4, 9. 10. Velikými nepřáteli Božského Spasitele byli nejvyšší kněží, zákonníci a farizeové, kteří nenáviděli jej pro jeho učení a hleděli ho usmrtiti. A co činil Božský Spasitel? Bez ostychu odhaloval přetvářku, nenávist a zášť nepřátel, kterak chtěli oni slova jeho překroutiti, pravdy Božské, jež do srdcí lidských zaséval, vytrhati a zničiti. Nazýval farizeje obilnými hroby, vlky v rouše beránčím; káral je a veřejně zahanboval a odkrýval jejich pokrytecké otázky. Ani o píd jim neustoupil, ale tak pevná a nezdolná byla víra jeho v pravdy Božské, že za ně i život svůj položil a za ně na kříži umřel.

Božské Srdce věřilo dále pevně Otci nebeskému, že je oslaví. Třeba že se zdálo, že všechny naděje Božské Srdce na tomto světě zklamalo — neboť od chudých jeslíček betlemských až po tvrdé lůžko smrtelné na hoře Kalvarii žil Božský Spasitel v chudobě jako syn chudého tesaře nazaretského v potupě a pohrdání od lidí —

přece nepřestávalo pevně věřití Božské Srdce, že Otec nebeský je oslaví, jak mu to přislíbil. Když totiž Božský Spasitel prosil Otce nebeského: „Otče, oslavíš jméno své“, tehdy přišel hlas s nebe: „I oslavil jsem, a ještě oslavím.“ Jan 12, 28. A skutečně v této naději se Božské Srdce Páně nezklamalo, neboť oslavil Otec nebeský po zmrtvýchvstání svého Syna a nyní sedí na pravici Boží v nebesích a má moc nade vším, co na nebi i na zemi jest.

Od Božského Srdce Páně budeme se učiti pevně, nezdolné a statečné víře v Boha, v jeho svaté pravdy a ve své oslavení v nebesích. Především věříme Božskému Spasiteli jako samému Pánu Bohu dle slov Kristových: „Kdo věří ve mne, ne ve mne věří, ale v Toho, který mne poslal.“ Jan 12, 44. 45. Chceme věřiti celým srdcem v pravdy, jež nám přinesl Božský Spasitel od Otce svého nebeského, třebaž že tyto pravdy obsahují namnoze tajemství, které svým rozumem obmezeným na tomto světě pochopiti nemůžeme, na př. tajemství nejsv. Trojice, vtělení Syna Božího, nejsv. Svátosti Oltářní a j.

Než přece i ve všechna tajemství budeme věřiti, poněvadž je Božský Spasitel hlásal a sám pravil: „Kdo uvěří a pokřtěn bude, bude spasen, kdo pak neuvěří, bude zatracen.“ Mar. 16, 16.

Božské Srdce Páně horlivé bylo v šíření pravd Božích. Nedopřálo sobě odpočinku, necítilo ani hladu ani žízně. A zdaž my, ctitelé Jeho, měli bychom býti hostejni a líknavi v naučení se těmto pravdám Božským? O nikoliv! Ale veškerá naše snaha k tomu bude čeliti, abychom pravdy Božské co nejlépe naučili se znáti. Znáti tyto pravdy jest umění, jež zastihuje a převyšuje všeliká umění světská a prospěšnost tohoto umění potvrzuje na věky. Vždyť poznávajíc pravdy Božské, učíme se znáti samého Boha, jehož po celou věčnost požívati a na něho patřiti budeme. A proto nebudeme šetřiti ani píce ani námahy, abychom si toto umění Božských pravd zjednali. A poněvadž umění toto nabýváme horlivým posloucháním slova Božího a čtením nábožných knih, proto rádi budeme též slovo Boží poslouchati a nábožné knihy čísti.

Než jako již za času Pána Ježíše pravdy Božského učení Kristova měli mnoho nepřátel, tak jest i nyní. Odvěký nepřítel

Božského Srdce, ďábel, usiluje zničiti setbu nebeského rozséváče slova Božího a činí tak vším možným způsobem. Tu snaží se vzbuditi různé pochybnosti v srdcích nábožných křesťanů, aby pevnou víru jejich zviklati mohl. Tu zase nevěreckými novinami, spisy a knihami podryvá víru křesťanů, tam zase skrze své náhončí skrze nevěrce, na schůzích, ve spolcích, v hospodách i ve školách, v úřadech a ve veřejném životě ničí víru v srdcích lidských. „Toto všechno ti dám, padneš-li na kolena a budeš-li se mu klaněti“, tak často slyšíme ve světě. A lidé! — bohužel, že neodpuzují od sebe ďábla, tak jak to učinil Božský Spasitel. Ale věří spíše ďáblu nežli Pánu Bohu a klanějí se ďáblu místo Pánu Bohu za trochu té mamony nebo cti světské. Zapomínají, že ďábel lže a klame všechny lidi, jako již naše prarodiče v ráji obelstil. A když poznávají faleš ďáblou, bývá již pozdě, neboť víra jejich jest zničena.

Jako ctitelé Božského Srdce nechceme s těmito lidmi nic mít společného, ale útokům a pokušením ďáblovým ze vši síly své budeme odpírati a jediné Pánu Bohu věřiti. Jako Kristus Pán statečně hájil pravdy Božské proti svým nepřátelům, tak i my chceme Božské Jeho učení proti nevěrcům statečně hájiti a nenecháme je tupiti anebo ve veřejném životě, ve škole a jinde odstraňovati, ale o to chceme se zasazovati, abychom dobrými novinami, spisy a knihami, rázným projevováním svého křesťanského smýšlení, křesťanským životem a vůbec vším možným způsobem dobyli pravdám božským náležité úcty a vážnosti. A jako Božský Spasitel za pravdy božské smrt podstoupil, a jako za svou víru umřelo tisíce a tisíce sv. mučovníků, tak i my jsme ochotni za svou víru, kdyby toho třeba bylo, krev svou dáti. Víme zajisté, že nepřátelé proto víru naši tupí, aby tím více svým vášním a náruživostem mohli hověti, své hříchy zatajiti anebo je okrašlovati a takto ďáblu sloužiti.

Konečně také pevně věříme, že nás jednou Pán Bůh oslaví. Třebaž vidíme na tomto světě, jak panuje tu křivda a bezpráví, třebaž v chudobě a ponížení celý život svůj trávit budeme, kdežto ten, jenž se nám posmívá, je bohat a oslavován, třebaž neštěstí nás stihá, nepřátelé bezpráví nám činí, to vše přece nezviklá naši pevnou víru v Boha, že nás jednou oslaví. Ale ve

všelikému trpení svém těšiti se budeme slovy žalmisty Páně: „V Tebe, Pane, jsem doufal, nebudu zahanben na věky“. Poněvadž ale jest víra darem od Boha, jež člověk sám ze sebe nemá a mítí nemůže, budeme Božské

Srdce Páně po celý tento měsíc prositi, aby nám vyprosilo a udělilo tento nebeský dar volající v modlitbě: „O Božské Srdce Páně, dej nám tak pevnou víru, jakou samo v Srdci svém chováš.“ Amen. (P. d.)

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXIMILIAN WEINBERGER.

Na výpravě po potravinách.

(Dokončení).

K starostovi poslední obce, kterou jsme prošli, pravil jsem: „Vrať se nyní a zvěstuj svému vrchnímu pohlaváru Makungovi, že ho bílý muž chtěl navštívit, že však jeho lidé ho špatně přijali a jeho průvodcům smrti vyhrožovali. Zapamatuj si jména těch bídníků a co se stalo, bělochům na pobřeží oznámím. Co se potom stane, ukáže vám budoucnost.“ Po té jsme se rozešli.

Moji průvodci byli dosud bledí jako stěna a chlapi tráslí se ještě strachem. Jelikož již od rána ničeho nejedli, vyzval jsem je, aby si trochu odpočinuli a několik banánů pojedli. Ale marně; nechtěli o odpočinku a jídle ani slyšet. „Ne, nikoliv“, pravili, „raději se co nejrychleji do missie vraťme. Tam si odpočineme a klidně pojíme.“ Trudné okamžiky v missijním povolání. — Důvěra v nejsvětější Pannu.

Tak sestupovali jsme pomalu s hor, kde se nám dostalo tak nevděného přijetí. Byl jsem velmi smuten a sklíčen. Jsoutě v životě missionářově okamžiky, kdy vznešené, ale tak neskonale těžké povolání se sdrcující pádností na našich bedrách spočívá, okamžiky, kdy přicházíme k vědomí, že bychom musili ztratiti mysl a podlehnouti, kdyby nás silná ruka Boží nepodporovala. V této smutné náladě hledal jsem útěchu u té, která, potěšením zarmoucených se nazývá a kterou nikdy nevzýváme nadarmo, u Marie, a z hloubi mého ustaraného srdce nesla se ku Královně nebes modlitba:

„Kéž nadejde den, kdy vznešený obraz naší milé Paní státi bude na nejvyšším

vrcholi pohoří, s něhož právě sestupujeme, aby těšila missionáře v této nešťastné zemi, která dosud v otroctví satanově úpí. Kéž vztáhne své ochranné ruce na tyto ubohé černochoy, kteří dosud ve smrtelném stínu pohané pověry vězí a v kalu nevypravitelných neřestí se válí. Obrácení tohoto lidu nebude mým dílem, neboť přesahuje mé síly, ale rád učiním, co bude v mé moci. Budu Tebe vyzývatí Královno nebes, abys své milosrdné oči obrátila k tomuto ubohému lidu a z otroctví satanova jej vysvobodila. Kéž tato přírodou tak bohatě nadaná země stane se střediskem křesťanského života! Abych tohoto krásného cíle dosáhl, nebudu ani námahy ani obětí se štítiti, jsa přesvědčen, že Ty, milostivá Paní, můžeš tato zatvrzelá srdce obměkčiti a je pro světlo pravé víry vnímavými učiniti. Vždyť Spasitel také za ně jako za nás svou krev na kříži vylil.“

Nové dobrodružství. — Tajemná kniha. — Překvapující obrat k dobrému.

Milá Rodička Boží nikdy nebývá vyzvána nadarmo. O této všeobecně známé pravdě brzy jsem se přesvědčil.

Bylo to o několik neděl později. K večeru jednoho dne, kdy vrcholky okolních hor zářily ještě leskem zapadajícího slunka, vyšel jsem z černošské chatrče, kde jsem těžce nemocného černocha byl vyučil a pokřtíl. Najednou spozoroval jsem několik hlav, které hned tu, hned jinde z vysoké trávy se vynořily. Věc zdála se mi býti podezřelou, zavolaal jsem tedy hlasitě na neznámé, v trávě se ukrývající. Avšak nedostal jsem odpovědi. Z tohoto zvláštního jejich chování soudil jsem, že neznámí ne-

přátelé ukrývající se v záloze, na mne číhají. Přemýšlel jsem, jaké by asi mohli mít úmysly, ale nemohl jsem si jejich počínání vysvětliti.

Pokračuje ve své cestě, ohlížel jsem se časem a díval v tu stranu, kde se byly podezřelé hlavy z trávy vynořovaly. Najednou vidím ne hlavy, ale celý zástup černochů až po zuby ozbrojených, kteří tímž směrem jako já se ubírali. Zůstal-li jsem státi, učinili totéž, šel-li jsem dále, následovali mne.

Že mi toto nové dobrodružství nebylo příjemno, můžete si pomysliť. Nicméně chtěl jsem se přesvědčiti, co vlastně moji pronásledovatelé zamýšlí. Odbočil jsem tedy z cesty, dal se stranou mezi křoví, sedl jsem si na kámen a začal se modlití růženec. Že bych byl měl velkou srdnatost, nemohu tvrditi. Srdce mi hlasitě bušilo rozčilením.

Brzy dověděl jsem se, na čem jsem. Celý zástup černochů odbočil také z cesty a následoval mne. Příšerné černé postavy zamířily přímo ke mně, obklíčily mne a mlčky sedly si na zemi. Déle jsem trapné nejistoty nesnesl. „Kam se ubíráte?“ tázal jsem se jich. — „My jdeme k tobě“ zněla odpověď. „Co chcete ode mne?“ — „Tebe viděti a s tebou slovíčko promluvit.“ Teprv nyní poznal jsem v černoších pochopy obávaného vrchního pohlavára Makunga a pokládal jsem se za ztracena. Sebrav všecku svou zmužilost pravil jsem: „Vy jste tedy titěž lidé, kteří nedávno mé průvodčí chtěli zabít a dnes ukládáte mně o život. Dobře, jsem beze zbraně, budete mít se mnou lehkou práci. Ale pozor! — ukazuje na svůj brevír — zde mám tajemnou knihu; je malá jenom, ale velké věci v ní stojí . . .

Nezbylo mně času, abych větu dokončil. Pohlednuvše na brevír všichni vy-

skočili, vzali své zbraně a položili mi je k nohám. Vůdce zástupu plivl mi na ruce a nohy — pravzvláštní to ovšem výraz zdvořilosti — a pravil slavnostně:

„Cizinče, ty jsi k nám přišel jako přítel; my však jsme tě odmítli a zahnali jako nepřitele. Jednali jsme nedobře. Náš vrchní pohlavár Makunga posílá nás k tobě a vzkazuje ti, že chce s tebou v míru žítí a tvým přítelem se státi. Na důkaz toho složili jsme své zbraně k tvým nohám. Nalož s nimi jak chceš.“

„Bohu díky“, pravil jsem, oddychnuv si. „Všemohoucí tedy vaše srdce změnil; lépe-li ho jednou poznáte, změní i duše vaše. Vezměte své luky a šipy a neužívejte jich více k vedení nespravedlivých válek, nýbrž k ochraně proti dravé zvěři. Rcete svému pohlaváru, chce-li se státi mým přítelem, ať přijde do missie a ať vezme s sebou i svého syna, abych ho mohl vyučovati, on pak, aby později i svého otce v náboženství pravého Boha vyučil.“

Nejstarší ze zástupu, jenž byl pohlavárovým bratrem, slíbil, že mu všechno vyřídí, co jsem mu uložil. Potom dali se tyto polepšení synové přírody do veselého tance a konečně vydali se na zpáteční cestu. Zatím vyšel měsíc a jeho paprsky dlouho ještě osvětlovaly příšerné postavy černochů.

Později dověděl jsem se, že starý pohlavár Makunga, prve nežli se usnesl, s námi mír a přátelství uzavřítí, se uchýlil do osamělé jeskyně, kde — čemuž se pro jeho zálibu v kouzlech a čarách nelze diviti — z vnitřností zabitého kozla po budoucích věcech pátral.

Ubohý lide, jak hluboko vězíš ještě v nejpitomější pověře, jak tvrdě tlačí ta pouta satanova! Kéž nebes Královna dílo tvé záchranu, jež sama do rukou vzala, brzy dokoná!

(P. d.)

Organisace katolíků.

(Hlavní úmysl.)

Nejhlavnější a nejkrásnější organizací katolíků jest svatá církev Kristova. Zde všechny pojí jedno učení, jedny svátosti, jedna oběť, jedna hlava nejvyšší; zde všechny pojí jedna láska ke Kristu Pánu, nejvyššímu Pánu a Bohu našemu. Jak povstala organizace tato? Podle sv. evangelistů přidružovali se lidé dobré vůle k Pánu Ježíši, slyšíce jeho učení a vidouce jeho divy. Celé zástupy šli za Ním! Z těchto si zvolil Pán 72 učeníky a z těchto opět pomodliv se za ně 12 apoštolů, jež měli býti hlasateli jeho učení po všem světě dle rozkazu Páně: Jdouce do celého světa uče všechny národy! Při umučení Páně mnozí se odvrátili od Krista Pána, zůstali jen ti nejvěrnější a nejsilnější ve víře, ale netrvalo to dlouho a již po tisících se přidružovali k apoštolům a k Petrovi, jehož byl Pán Ježíš prvním z apoštolů učinil. Ty jsi Petr (t. j. skála) a na té skále vzdělám církev svou! Sotva po seslání Ducha sv. vystoupil apoštol Petr a počal kázat o Pánu Ježíši, že je Synem Božím a Spasitelem světa, již se asi 3000 lidí připojilo k učeníkům Páně skrze sv. křest. Podruhé opět přijalo viru Kristovu asi 5000 lidí a přidružení jsou k ostatním věřícím v Pána. Tak zmáhal a rostl počet věřících den ze dne netoliko v Judsku a Samařsku i v Galilei, ale i v sousedních zemích asijských, afrických, v Řecku i v Římě, na východě i na západě rozmnožen počet věřících přičiněním sv. apoštolů a jich pomocníků. Všichni tito, ať bydleli ve kterékoli zemi pojila jedna víra, jeden křest, všechny pojila poslušnost k jedné společné viditelné hlavě církve, ke sv. Petrovi a pak nástupcům jeho, římským papežům. Ani hory nebetýčné, ani širošíře moře, ani jakákoliv vzdálenost nepřekážely této jednotě, všichni byli údové jedné a téže církve sv., všichni byli údové jednoho a téhož duchovního těla, jehož hlavou jest sám Ježíš Kristus a viditelný jeho náměstek, římský papež. Tento jako hlava všech pravověřících křesťanů je s nimi spojen skrze své biskupy, tito zase skrze své pomocníky kněze, již pracují mezi lidem samým. Naopak věřící jsou opět spojeni skrze své duchovní pastýře se svými biskupy a skrze své biskupy s nejvyšší hlavou celé církve sv. římským papežem, nyní Piem X. Všichni jsou zajedno v tom, že jedno učení vyznávají, jedněch svátostí užívají a římského papeže za svou nejvyšší viditelnou hlavu mají! Jaké to krásné sdružení! Jaká to vznešená a pevná organizace! Toto jest dílo Boží a proto i nejkrutější nepřátelé nemohli nic poříditi proti této organizaci, proti církvi Boží, jež na skále Petrově je zbudována.

Nyní je doba organizací. Dnes sdružují se na ochranu a ku prospěchu svých společných zájmů nejen jednotlivci ve spolky a rozličné svazy, ale i celé stavy i třídy lidstva, sdružují se celí národové i státy. Toto sdružování děje se povětšinou z vezdejších ohledů a přičin, buďto k nabytí lepšího hmotného postavení, nebo k hájení svých práv.

V organizaci jest síla a ochrana slabších. Proto již staří Řekové i Římané měli své různé organizace a spolky. U nás to byl středověk křesťanský, který sdružil řemeslníky i pomocníky v pevné řady a spolky cechovní. Tyto spolky byly později rozbity, ale jen na krátko; dnes opět různé stavy a třídy práce se organizují a v různé spolky sestupují, aby hájili svých práv a postavení svého. Proto máme nyní sdružení dělnictva rozličných odstínů, sdružení živnostníků, sdružení rolníků, sdružení úředníků, sdružení učitelů a sdružení kněží, máme též sdružení omladinu naši a mnohá jiná sdružení k hájení společných zájmů. Máme též nyní i družiny mariánské k šíření a oživení úcty k nejsv. Rodičce Boží. Máme bratrstva pobožná, k oživení víry a rozmnožení pobožnosti. Máme Apoštolát modlitby rozšířený po celém světě; máme též Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda pro upevnění víry v národě našem a ku sjednocení rozkolných Slovanů s církví římskou. Tak se podobá církev sv. veliké zahrádě, v níž jsou rozličné záhony s rozdílnými květinami a rostlinami a přece, ač každý jinak vypadá, slouží k okrase celé zahrady.

Jestliže se sdružují lidé rozličného povolání ku zlepšení svého stavu anebo ku prospěchu svých zájmů, proč by tak nečinili katolíci? Vždyť i zde platí, že více lidí stejného smýšlení více zmůže než jeden jediný. Ba právě máme takového sdružení nanejvýš potřebí za doby naší; jednak abychom sami pevněji stáli ve víře a v pravdě Boží, jednak abychom se lépe ubránili proti nepřátelům našim, kteří drzeji a drzeji proti nám vystupují! Ačkoliv mezi sebou se rvou ustavičně, jak je něco proti nám katolíkům, hned jsou všichni zajedno, aby se na nás společně vrhli. Proto stůjme ruku v ruce, páže k páži, svorní jako jeden a utvoříme nerozborný šik rozhodných, horlivých, uvědomělých katolíků. Pohlédme jen na své sousedy, katolíky v Německu! Jak jsou ti pevně sdružení ve všem i při volbách do sborů zákonodárných a mají většinu v protestantském Německu. Kolikrát se jednalo na sjezdech katolíků českoslovanských o sdružení, o pevné organizaci, ale bohužel zůstává to při zbožném přání a po sjezdu ochabují lidé a zapominají na svou povinnost. Sama se organizace neprovede! K tomu je třeba čilých a pracovních mužů, obětavých v každém ohledu! K organizaci napomáhají společné noviny, dobré časopisy, schůze, přednášky poučné a zábavné, aby tak lidé téhož sdružení tím více k sobě drželi a když toho třeba, jako jeden muž vystupovali. Velmi krásně vedeno je křesťanské sdružení našeho českoslovanského dělnictva po celé Moravě, Slezsku i v Rakousích a blahodárně působí pod obezřetným vedením neunavného předsedy. Proto podporujeme katolické sdružení přistupováním za členy a podporou hmotnou i mravní, abychom všichni jedno byli, začať se tak Pán Ježíš při poslední večeři modlil.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsi. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsi. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsi. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za pevné sdružení se všech katolíků a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby!

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce, Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, řiší rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patronu ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michæli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Katolická sdružení podporovati.

Úmysl v dubnu: Zachování víry v národě našem.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník XLVI.

Vychází počátkem každého měsíce.

DUBEN 1912.

Držme se všichni Krista ukřižovaného sice, ale z mrtvých vstalého, jenž budiž naším učitelem, vůdcem, těšitelem, naší chloubou, naší silou a naším vítězstvím. On Pán náš živý, oslavený zůstává s námi.

Pozdraven buď svatý kříž.

Pozdraven buď svatý kříž,
ty dřevo naší spásy,
kdo tebe v srdci miluje,
ten nikdy nestýská si.

Když znaven žitím v světě tom
jen sbíráš trn a hloží,
tu sehní hlavu ku kříži,
rci: „Staň se vůle boží!“

Když oko tvoje v neštěstí
své hořké slzy roní,
tu tělo Krista na kříži
se níže k tobě sklóní.

Ó svatý kříži, dřevo slz,
stůj při nás každou dobu,
až jednou přijde hodina,
nás zvedni k sobě z hrobu!

Kristus, láska má.

Kriste, světlo nehasnoucí,
láska tvoje čistá, skvoucí,
potěší mé srdce v smutku
a vyvede ze zármutku.

V srdci ztíšíš žal a hoře
neb tvá láska jako zoře
svítí s trůnu na nebesku,
když je v duši plno stesku.

A když visel's na svém kříži,
sňal jsi hříchu našich tíží,
proto mám jen v tebe víru,
že kdys dojdu svého míru.

Nuže, Kriste, lásko světa,
dej, ať v srdci stále vzkvétá:
víra, naděj, láska pravá,
než se ve hrob sklóní hlava!

U Božího Hrobu.

Leží v hrobě svaté Tělo,
jež na dřevě kříže pnělo,
za náš hřích a proviny.

Leží klidně v země klínu
sejma z lidstva těžkou vinu
Ježíš Kristus, nevinný.

Libám Tvoje svaté rány
jako zlato, drahokamy
a rty tiše zašeptnou:

„Trpiteli, Boží Synu,
dej, ať v hříchu nezahynu,
ochraň vždycky duši mou!“

Dej, aby má duše k Tobě
v radosti i ve zlé době
spěla, Boží Beránku.

A když hvězdy mého žití
naposledy pozasvítí,
vem mně svého do stánku!“

A. M. Kadláková.

Pojďme s Pánem do Emaus!

(K pondělí Velikonočnímu.)

»I otevřeny jsou oči jejich
a poznali ho.« (Luk. 24. 31).

Přestala žalost Velkého pátku, nastala radost velikonoční. Umlkl nárek: »Kristus umřel« a rozléhá se ples: »Kristus žije.« Z hrobu vyšel ukřižovaný Spasitel jako vítěz nad smrtí a peklem a vítězné »Alleluja« provází Ho od té chvíle na královské cestě jeho světem. Nepatrný byl hrob Jeho, ale přece jak slavný! Splnila se na Něm slova Isaiášova: »Hrob Jeho bude slavný!« Při smrti Jeho zastřelo slunce svou trář a tma nezvyklá podělila lid na Kalvarii, že prchal; při vzkříšení Jeho zaskvěla se zář nebeská a podělila bezděčné Jeho hlídače, že padli k zemi. Z té zahrady getsemanské od hrobu Páně vychází důkaz božství Kristova nejdůležitější, základ víry a učení jeho nad skálu pevnější, dle slov sv. apoštola Pavla řkoucího: »Nevstal-li Kristus z mrtvých, marná jest víra vaše, marné jest kázání naše,« avšak hned dodává na potvrzenou: »nyní ale vstal — prvotiny zesnulých.« Proto není marná víra naše v Krista, neboť jest to víra v Boha, proto není plané naše kázání církve o Spasiteli, nýbrž opírá se o důkaz nejhlubší, nejpovznešenější, jímž Bůh jen potvrditi může slovo své, jež světil církvi k hlásání. Vzkříšený Spasitel to jest, který svého největšího nepřítele Šavla donutil, že vyznal hrdě a s radostí: »Ve víru Kristovu jsem uvěřil« a stal se nejhorlivějším jeho apoštolem Pavlem.

Tak i my radujeme se v těchto svatých dnech z velikého zázraku z mrtvých vstání Páně, neboť »tentof jest den, který učinil Pán, radujme a veselme se v něm« (Žalm. 117). Zázrak vzkříšení Páně jest ze všech největší. Když Pán na kříži pněl, tu žádali židé: »Jestliže jest král Izraelský, ať nyní sestoupí s kříže a uvěříme mu.« (Mat. 27, 42.)

Považovali tedy sestoupení s kříže za tak veliký zázrak, že by pro něj uvěřiti musili v Krista Pána. Pán nesestoupil s kříže, protože chtěl za nás umřítí a tak vykonati svůj úkol vykupitelský, ale přece jim vyhověl, ovšem jiným způsobem, podávaje jim žádaný zázrak a to ještě větší. Vstal z mrtvých — a zajisté větším jest zázrakem z mrtvých vstání, nežli živý s kříže sestoupiti.

A Spasitel, ač neobcova s učedníky svými tak, jako před smrtí svou, ustavičně přece zjevoval se jim tolikráte, kolikráte bylo třeba, aby netoliko náchylně k uvěření, nýbrž i tvrdší a obezřetnější ve víře té utvrdil. Maří Magdalena zajisté uvěřila rychle a ochotně, vidouc Pána u hrobu živého, zvolala radostně: »Mistře můj!« Tvrdsí byl již apoštol Tomáš, a hle i toho přiměl Kristus Pán zjevem svým a slovem: »vložit prst svůj v ruku mou a ruku svou v bok můj, nebudť nevěřící, nýbrž věřící« k vyznání: »Pán můj, Bůh můj.«

Pak v moudrosti své použil i cesty dvou učedníků do Emaus jdoucích, aby je přesvědčil o svém z mrtvých vstání a oni tak víru tu dále hlásati mohli.

Dva učedníci jdou ven z Jerusalema do nedaleké vsi Emaus. Proč? Snad se báli, aby se nepokazili nepřátelstvím nevďěčných obyvatel jerusalemských ke Kristu Pánu, snad mysli, že nejsou dosti silní a zmužili, aby se postavili na odpor protivníkům Pána a Mistra svého, o jehož vzkříšení už od žen byly slyšeli na cestě do Galileje. Ještě nebyli přesvědčeni o vzkříšení Mistra svého, ale přece prahli a toužili po Něm. A proto také na cestě o Něm si vykládali obnouvající zase ty smutné památky z Velkého pátku.

A hle nebeský Poutník zjevil se jim, poučil je, potěšil je a svrchovaně je oblažil.

A jak si počínal Pán? Nejdříve je poučoval. Otvíral jim písmo, vykládal smysl jejich o tom, že Mesiáš musí trpět a zemřít a čím déle mluvil, tím více hořelo srdce jejich a sluch radostně naslouchal slovům jeho. Tu jakoby šli do školy Páně, vnímající svatě jeho učení a připravující se tak na nejradostnější okamžik poznání Pána.

Jsou oči jejich a oni poznali, kdo Poutník ten jest — že je to Mistr jejich — jež milují, po němž touží — že žije a že tedy pravdivá jest ona blahá zvěst o jeho z mrtvých vstání.

Tak ve společnosti s Pánem došli po čem toužili, konečného utvrzení víry své v Krista, jakožto Syna Božího a svého Mesiáše; víra tato od té doby tak byla

Na cestě do Emaus.

Cesta jim mile a rychle ubíhala, až otlkli se již u Emaus a prosili Poutníka, aby s nimi zůstal: »Zůstaň Pane s námi neb se připozdívá a den se již uchýlil.« A Pán vyhověl žádosti jejich, zasedl s nimi za stůl a hle — zázrak Zeleného čtvrtku při poslední večeři se opakuje: »Kristus žehná a láme chleb a podává jim.« A tu otevřeny

pevná, neochvějná, že žádné pronásledování, žádná útrapa ba ani smrt mučednická je od ní odtrhnouti nemohla.

Jak blaze jest srdci s Kristem býti, to vidíme na oněch dvou učednících. Dokud k nim nepřišel Pán byli smutni, jeho přítomnost je rozveselila, jeho slovo je potěšilo a to sv. přijímání kterak je posilnilo! Netoužíme i my rovněž po Kristu?

Netoužíme po té čisté radosti, která z Ného plyne do srdce? Ó číňme za proto tak, jako oni učedníci: »Jdeme s Kristem do Emaus.« Budme jeho poslušnými žáky, slyšající rádi a se srdcem prostým slovo jeho, které jménem jeho církve nám hlásá. Prosme ho, aby vždycky s námi a u nás zůstával a nás nikdy nepouštěl, zejména tehdy, až život náš se nakloní ke konci — jako den k večeru i slunce k západu, aby vždycky nás ráčil volati k společenství svému u svého sv. stolu a podávati se nám za pokrm nej-světější a pro duši naší nejživnější ve sv. přijímání. Však ale také otevřme srdce své jeho lásce a láska ta naplní nás radostí velikou a přítomnost jeho ukojí naši touhu vřelou. Kež nejsou déle oči naše drženy, abychom nepoznávali Pána, nýbrž otevřeny, aby naň hleděly po celý čas. Oslavený Kristus budiž naším králem, jemu náleží náš život, naše služby. Necht svět se mu posmívá, necht shání důkazy a důvody proti němu, aby strhl s něho zář božství a nás od něho odtrhl, my stůjme pevně u paty kříže a vyznávejme: »Věříme v Krista Ježíše ukřižovaného, ale z mrtvých vzkříšeného.« Necht svět za bláznovství vyhlašuje nauku jeho, nám budiž ona naplní bystré moudrosti, která osvětluje rozum lidský.

Necht láká nás svět marnými svými radostmi a hledí odtrhnouti nás od radosti čistých, které plynou ze služby Kristovy — nedejme se svést. Svět krátké má radosti, ale za to dlouhou žalost. Kristus sice někdy i žalost uděluje, ale oslabuje ji a z ní dlouhou skýtá radost. A apoštol Pavel budiž nám vzorem ve vytrvalosti a lásce ke Kristu. Pravi zajisté: »Kdo tedy odloučí nás od lásky Kristovy? zdali soužení? nebo úzkost? nebo hlad? zdali nahota? čili nebezpečství? zdali protivenství? čili meč?« Odpovídá na to pak: »Jsem jist zajisté, že ani smrt, ani život, ani andělé, ani knížectvo, ani mocnosti, ani věci přítomné, ani budoucí, ani síla... nebude moci nás odloučiti od lásky Boží, kteráž jest v Kristu Ježíši Pánu našem.« (Řím. 8, 35...) Tak i my držme se Krista ukřižovaného sice, ale vzkříšeného, jenž budiž naším učitelem, vůdcem, těшитelem, naší chloubou, naší silou a naším vítězstvím. On, živý náš Pán, oslavený a všemocný, zůstává s námi — s ním putujeme tímto životem do oněch nebeských Emaus, kde jak druhdy učedníkům dá se nám poznati tvář i tvář a kde stolovali s ním budeme na věky. Alleluja!

Boh. Hendl.

Denní obět mše svaté.

Brátí účast na nejvážnějším okamžiku dějin lidské společnosti bylo přáním již mnohého velkodušného srdce a touhou mnohé veliké duše. Brátí účast na mžiku, kdy se rodí nové doby a nové směry v lidstvu je velikolepým jako nezapomenutelným pohledem. Chápu proto cele onoho slavného Řeka, který při líčení porážky svojích zvolal: »Já tam býti, nebyl bych se chtěl vrátiti. Každý by na mne ukazoval se slovy: Také jeden z oné chvíle, která nám přinesla hanbu.«

Nechápu však nijak oněch, kteří v duši hoří touhou býti aspoň němými svědky velikých událostí a nechtějí býti živým a spoluúčinným svědkem na nejvážnější a nejvýznamnější chvíli v dějinách lidstva... na mši sv. Mžik, který přinesl osvobození, při této oběti schyluje se nebe na zemi a země zdvihá se k nebesům. Vykupitel, který po čtyři tisíce let byl se slzami volán a s touhou čekán, sestupuje denně na oltáře a pokolení Adamovo, které v ponížení pro-

silo a v pokání nemohlo usmířiti, vystupuje denně na výši svého povolání. Výše nemůže; až před trůn Boha živého vystoupilo, aby obětovalo krev toho, který přišel, »aby snímal hříchy světa.« Mše sv. je opakování nejvážnějšího děje v dějinách lidstva. Opakuje se zde nadpřirozené obrození těch, za něž Golgotská oběť přinesena. Mše sv. je obětováním oné historické chvíle, kdy setník v zanicení vyznává: »Opravdu, Syn Boží jest tento!« Syn Boha se obětuje za spásu padlého lidstva. To je bod dějinný, kde postaven milník, na němž psáno krví a slzou pokání: »Až dotud synové zavržení,« a na druhé straně vtisknuto znamení nové, kdysi znamení smrti, nyní znamení vítězství: Kristův kříž. »Odtud synové a dědicové Boží.«

Odpuštěno, zapomenuto, usmířeno. To je obsah oběti na Kalvarii. A to je obsah denní oběti oltáře. Odpuštění pro krev Ježíše, zapomenutí vin pro smrt Spasitele, usmíření s Otcem pro obět Syna.

Proto není vyšší oběti a žádné jiné možnosti Otci nebeskému větší obět díky a úcty přinést, než obět mše sv.

Ve mši sv. přinášíme Bohu nejdokonalejší klanění se a díkuvzdání.

A tato oběť koná se denně. Ráno, kdy první tmy zmizely a první paprsky zlíbaly zemi, přichází Světlo z nebe, aby svítilo do tmy a ukazovalo propast, které klenou se mezi nebem a hříšníkem.

Slyšíš denně zvonek s věže svého kostelíčka? Viš o čem ti vypráví? Že's za velikou cenu — za cenu krve — povznesen do řad dítek Božích.

Viš, kam tě zve? K oltáři, kde se tvoje spása znovu nekrvavým způsobem obnovuje, jako jednou krvavým vykonána způsobem na Golgotě.

Rozumíš tomu hlasu s víčky svého kostelíčka? Nevyhýbáš se mu, nepřeslycháš ho?... Slyšíš, jak svědomí se hlásí? Citiš, jak krev se ti žene ve tvář. To je žaloba tvé duše... Nejvážnějšímu okamžiku se vyhýbáš... Vidíš, že to bylo naposled? Mohou-li pouťníci palestýnští snést oběti rázu největšího, aby shlédli svatá místa, kde se odehrály největší chvíle vykoupení, aby zlíbali půdu, na níž stanula noha Vykupitelova, nemusíš záviděti, ale nesmíš se jimi nechati zahánbiti.

Tentýž Kristus, jehož šlépěje oni hledají, sestupuje na oltář při každé mši sv. a opakuje onu velebnou obět, kterou oni si připomínají v zanícení stojíce na Kalvarii.

Můžeš-li, jdi denně na mši sv!...

Sv. Karel Borromejský ve svých pravidlech pro světský lid napsal: »Slyšte denně mši sv., můžete-li.« A sv. Alfons slova ta jen opakuje a znovu zdůrazňuje. Sv. Filip Nerejský svým duchovním světcům ve zpovědnici ukládal podle možnosti návštěvu mše sv. každý den.

V katolických zemích je radost ve všední den viděti zástupy lidu spěchatí záhy ráno na mši sv.

Pamatuji se jak jsem byl překvapen, když jsem v Bavorsku v Landshutu ve všední den přišel z nádraží do kláštera františkánů a chtěl čísti mši sv. Bratr sakristián vše připravil, zazvonil zvonečkem na malické věžičce... a šli jsme k oltáři. Kostelík byl plný lidu. Bylo mi to divné. Tázal jsem se, zda snad není zde svátek? A odpověď: »To je každý den na mši sv. My Bavoráci ještě mši sv. rozumíme.«

Ve Vestfálu jsem se také musel přesvědčiti, že obyvatelé »červené země« jak svou zemi nazývají, dovedou oceniti mši sv. Ráno před prací celé řady mužů stojí anebo klečí ve chrámu s růžencem v ruce a sledují pobožnost mše sv. Vedle na zemi leží nástroje práce, dělník však vyprošuje si pozhnání pro své dílo dne.

A nemyslete, že vestfálští mužové snad jsou nějaké babičky bázlivé. Když třeba, řeknou pravdu neobaleně až na nejvyšších místech. Známo to z dob kulturního boje. V Münsteru je profesor matematiky, který denně chodí na mši sv., občas ministruje, častěji přijímá sv. svátosti a je při tom hledaným profesorem na universitě. Dr. Hiitze vypravoval jednou, že v Berlíně poslanci katol. centra jdou z rána na mši sv. kněží poslanců a právě ti nejznamenitější z nich při mši sv. posluhují.

V Tyrolsku je zvykem ve mnohých vesnicích, že denně skorem celá obec je přítomna mše sv. Anglický biskup jeden popsal své cesty jmenovanou zemi a pravil: »Viděl jsem denně veliké kostely v zalidněných krajích před svítáním naplněné věřícími a na mou otázku, zda

snad by se slavil zemský svátek, pohliželi na mne všichni udiveně a řekli mi, že zde denně všickni věříci mši sv. obcují před počatím své práce.»

Živá víra činí tuto ranní oběť lehkou. Je to oběť tomu, který za nás vše obětoval. Snadno se při dobré vůli ta půl hodinka najde, aby se pohodlně bez zanedbání stavovských povinností mohla obětovati.

Spočítej, můžeš-li, chvíle, které se promrhají, aniž bys věděl jak a proč! Nedaly by se využít k naší oběti mše sv.?

Jen chtějí a padne výmluva, že nám nedovolují naše povinnosti denní návštěvy sv. oběti. Jen vůle musí být a ta najde již cesty.

Co však je říci o těch, kteří ani v neděli neuznávají své povinnosti pod těžkým hříchem vážící k návštěvě celé mše sv.? Nechtěl bys snad, milý čtenáři, za tyto liknavé a vlažné křesťany ve všední den nahrazovati urážky zanedbané neděle? Usmířovati je tak vznešené poslání, že vyžaduje zvláštní, heroické ctnosti. Nechceš se postaviti do řady těch, kteří po celém světě zastávají službu usmířujících sluhů za nevěrné syny, kteří zhrdli svým šlechtickým titulem synů Božích a sestoupili v nížiny hříchu a lehkováznosti?

Jeden zbožný muž říkával, že v půl hodině mše sv. zdá se mu, že se nalézá v bezpečném přístavu, kde se připravuje a obrňuje na těžkou plavbu životem po celý dlouhý den. Všecky nesnáze zdají se snazší, všecky oběti lehčí, když byl při oběti nejsvětější.

Zkus to! Teprve potom máš právo říkati, zda tě to ochuzuje, zda tě to zdržuje od jiných, Bohem svěřených povinností.

Ptej se těch, kteří již po léta mši sv. denně obcují, zda schudli za ten čas, zda nesplnili lépe, než mnohý jiný, své rodinné a společenské povinnosti.

Ptej se jich, a dle jejich výpovědi si zaříd' své další kroky.

Netaž se však těch, kteří mají jen plná ústa výmluv, ale ještě nikdy nezkusili, zda slova jejich nejsou prázdnotou frásí.

Žijeme ve století, kdy nejsv. Svátost stává se opět středem srdcí. Žijeme ve století, kdy národové se scházejí, s palmou míru kolem svatostanu při eucharistických kongresech a zde se domlouvají na rozuzlení otázek, které hýbají světem a pohybují nejvážnější duchy k přemýšlení, zde ve stínu Eucharistie chtějí řešiti, o čem jiní tvrdí, že jen mečem a revolucí se dá rozřešiti.

Pro nás Rakušany je letošní rok rokem eucharistickým; v naší císařské Vídni sejdou se letos národové, aby před tváří národů říše Habsburků sklonili své koleno před Bohem skrytým. Národové rakouští musí před tváří celé Evropy dokázati, že katolická víra je nejen jejich dědictvím, ale také pýchou a silou. I my musíme se skloniti s ostatními před svatostanem, abychom v pokoře vyznali: »Tantum ergo Sacramentum...« My se Ti klaníme, Tebe velebíme, uznáváme...

Nemáme tedy více příčiny ještě denní mši sv. připravovati se na dny triumfu svého Pána v zemích našeho mocnářství?

Zkus to zitra již. Umiň si to jeden týden jen, a pak teprve jeden měsíc. Bojiš se, že to mnoho? Hleď, Kristus Pán se nebál, že to mnoho za tebe umíratí...

P. Voňavka.

Kristus.

Na kříží visí Kristus Pán,
krev teče z jeho svatých ran,
a hlava jeho umdlená,
upadá mezi ramena.

Ze svatých očí mizí lesk,
z hrudi se dere bolný stesk,
dokonáno, volá tu Bůh,
do nebe odlétá jeho duch.

Třeše se strachy celý svět,
strážé prchají v město zpět,
ze hrobu lidé vstávají,
a hory, skály pukají.

Dokonal na kříží Kristus Pán,
aby nás uvedl v nebes stan,
pospíchej k Němu křesťane,
ať se tvá duše tam dostane!

A. M. Kadlěčková.

Mešní pobožnost mariánská s rozjímáním o životě Panny Marie.

Sepsal Dr. Karel Eichler. — (Dokončení).

K pozdvihování a po něm.

Nastal nejdůležitější okamžik mše sv., proměna chleba a vína v tělo a krev Pána našeho Ježíše Krista. Zvonek již před proměnou upozorňuje, že máme ji očekávat s myslí zbožnou a upomíná znovu přiní, abychom

Jako nyní sestoupil Ježíš Kristus s nebe na oltář, aby se za nás obětoval, tak kdysi přišel za týmž účelem na svět, narodiv se z Marie Panny v Betlémě, jak vypravuje Písmo sv.: »Stalo se pak, když tam (v Betlémě) byli, že se naplnili dnové, aby porodila. I porodila syna svého prvorozeného a plénkami jej

Matka bolestná.

Ježíši Kristu ve svátosti oltární přítomnému se klaněli, což vykonáme bijíce se v prsa a říkajíce:

»Ježíši, Tobě jsem živ! Ježíši, Tobě umírám! Ježíši, tvůj jsem živý i mrtvý. Amen. — Pozdraveno budiž, pravé tělo Ježíše Krista, které za mne na kříži obětováno bylo! V nehlubší pokoře klaním se Tobě.

Ježíši, smiluj se nade mnou! Ježíši, smiluj se nade mnou! Ježíši, odpusť mi hříchy mé! Amen — Pozdravena budiž, předrahá krev Ježíše Krista, která za mne na kříži vylita byla! V nehlubší pokoře klaním se Tobě.

obvinula a položila ho v jesle, protože neměli místa v hospodě.« Narození to zvěstoval anděl pastýřům u Betlema jako radost velikou a množství vojska nebeského chválilo Boha řkouc: »Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle.« Pastýři pak přišli chvátající a nalezli Marii a Josefa i nemluvnátko položené v jeslích, klaněli se jemu a velebíce Boha, vypravovali všem, co se stalo.

Po pozdvihování zůstává Ježíš Kristus na oltáři přítomen až do okamžiku, kdy kněz tělo a krev Páně přijme.

Přivedme si na mysl ony skutky ze života Pána našeho Ježíše Krista zde na světě, na nichž jeho matka Maria měla účast. Dle svědectví Pisma svatého nezakoušela Maria samé radosti, mnohdy prožila doby krušné, velmi bolestné.

Osmého dne bylo narozené dítě dle předpisu zákona obřezáno a Ježíšem to jest Spasitelem nazvano, jak byl archanděl Gabriel již při zvěstování poručil. A když se naplnili dnové očisťování matčina podle zákona Mojžišova, to jest čtyřicátý den nesli jej do Jerusalema představit a zasvětit Hospodinu, jemuž jako prvorozený náležel. A tu stařík Simeon pronesl k Marii proročká slova: »Aj postaven jest tento (syn tvůj) ku pádu a ku povstání mnohým v Izraeli: a za znamení, jemuž bude odpíráno (to jest: mnozí se ho přidrží k své spásě a mnozí mu budou odpírat, i zavrhnou jej k svému zahynutí) a tvou vlastní duši pronikne meč (očekává tě ukrutná bolest při ohavném umučení syna na kříži). Potom bydleli v Betlemě, asi rok i déle. Tam přišli mudrcové od východu, aby Spasiteli novorozenému vzdali hold jako králi, Bohu a člověku. Od nich dověděl se Herodes o Spasiteli a když jej hodlal zabít, byli nuceni zachránit se útekem do Egypta; dle ústního podání zdržovali se tam u města Heliopole, kde byly četné osady židovské. V Egyptě nezůstali dlouho. Po smrti Herodosově vrátila se svatá rodina do sv. země, ale nikoliv do Betlema, kde vládl ukrutný Archelaus, nýbrž do Nazaretu, který pod žezlem Herodesa Antipy skýtal větší bezpečí pro dítě Ježíše.

Další zprávy o P. Marii jsou v Písmě svatém velmi sporé: Sv. Lukáš vykládá o dvanáctiletém Ježíši, jak šel se svými rodiči na velikonoční slavnost do Jerusalema, jak se jim ztratil, jak jej ustrašení hledali a po třech dnech nalezli ve chrámě, jak matka uzřevši jej mezi učenci, řekla k němu: »Synu, proč jsi nám tak učinil? aj otec tvůj a já s bolestí hledali jsme tebe.« A jak se pak vrátili do Nazaretu.

Od té doby nad životem P. Marie prostírá se závoj po mnoho let, až nám zase evangelista sv. Jan vypravuje, jak při svatbě v Káni galilejské upozorňovala Ježíše, že svatebníci »nemají vína« a k služebníkům dělá: »Cožkoli vám řekne (Ježíš), učíte;« pak sv. Matouš sděluje, že P. Maria a jiní příbuzní hledali Ježíše v Kafarnaum.

K Agnus Dei

Beránek Boží připomínám Ježíše Krista na kříži umírajícího za hříchy naše.

Rozpomeňme se na bolest P. Marie, která stála pod křížem s příbuznou svou Marií Kleofášovou a s Marií Magdalenou. »Tehdy uzřev Ježíš matku (vypravuje sv. Jan: a učedníka tu stojícího, kteréhož miloval, dí matce své: Ženo, hle syn tvůj! Potom dí učedníkovi: Hle matka tvá! A od té hodiny přijal ji učedník k sobě.«

P. Maria již dříve pocítila ve své duši četné bolesti, na příklad, když ji Simeon v chrámě prorokoval, že srdce její pronikne meč, když Herodes hledal dítě, aby je zahubil a proto prchati musili do vzdáleného, cizího Egypta, když Ježíš dvanáctiletý zůstal v Jerusalemě a teprv po třech dnech byl nalezen a když Ježíš počal učit a chodil po své vlasti z místa na místo, opustiv rodinný krb a starostlivou matku. Nejpronikavější bolest však trpěla Maria při umučení svého syna, když jej potkala na křížové cestě odsouzeného k smrti potupy a viděla jej zbědovaného nésti těžký kříž, když stála po křížem a viděla hřeby vražené do jeho rukou a nohou, bok kopím otevřený, hlavu trním rozrytou, celého zkrvaveného a ránamí posetého ve smrtelných úzkostech a nevýslovně krutých bolestech tělesných i duševních, když jej sňali s kříže a ji na klín položili a když jej pochovávali. Sv. Bernardin Sienský praví: »Tak veliká bylať bolest ta, že, kdyby rozdělena byla mezi lidi, každý musil by klesnouti pod tíží její.«

Když zasáhnuť té utrpení vzpomeň na utrpení Mariino a oddej se její ochraně.

K požehnání a ke konci.

Sv. přijímáním a modlitbami děkovacími končí vlastně mše

sv. a kněz uděluje na rozloučnou požeňání.

Chmurný obraz bolestné P. Marie počíná mizeti a vynořují se události radostné. K utěšeným chvílím, jež Marii kdysi blažily při početí a narození Páně, při příchodu mudrců od východu v klidném a šťastném životě u domácího krbu po návratu z Egypta, i později při zprávách, které jí docházely o jeho působení a zázracích, přidružily se nyní nové, mnohem vzácnější: vzkříšení Ježíšovo, jeho na nebe vstoupení, a sesláni

Ducha svatého. Pak žila pokojně u sv. Jana apoštola a miláčka Páně a dokonavši dle podání ústního 63 let, pochována byla na úpatí hory olivetské.

Než, její panenské tělo neuzřelo porušení, nýbrž bylo brzy spojeno zase s duší a na nebe vzato, kde jako Královna andělů a všech svatých byla korunována.

Tak Maria slávou věčnou odměněna byla za své zásluhy a stala se u trůnu syna svého naší prostřednicí a orodovnicí.

Svatá Maria, Matko Boží, pros za nás hříšné, nyní i v hodinu smrti naší. Amen.

K oltáři Páně plni touhy spějme!

K XXIII. eucharistickému světovému kongresu podává Fr. Janovský.

(Pokrač.)

Láska za lásku!

Nikdo na světě nemiloval chudoby tak, jako božský Spasitel: v chlévě se narodil, v jesličkách ležel, nemíval, kde by ulehl, ač ptáci nebeští mají hnízda, lišky doupata; na kříži umíral, místo podušky měl trnovou korunu. Avšak když měla být ustanovena velebná Svátost, koruna to naší svaté víry, střed veškeré bohoslužby, největší sláva a nejkrásnější ozdoba naší svaté církve, mělo se státi v krásném, vkusně upraveném sále v Jerusalemě na hoře Sioně. Čteme v Písmě svatém:

»Přišel den Přesnic, v kterémžto potřebí bylo zabiti beránka. I poslal Ježíš Petra a Jana řka: Jdouce připravte nám beránka, abychom jedli. A oni řekli: kde chceš, ať připravíme? I řekl k nim: Ať, když budete vcházeti do města, potká vás člověk jeden, nesa džbán vody; jdětež za ním do domu, do kteréhož vejde, a rcetež hospodáři domu: Dí tobě Mistr: Kde jest siň, kde bych jedl beránka s učedníky, svými? A on ukáže vám večeřadlo veliké prostřené a tam připravte. Tedy šedše nalezli, jakž jim pověděl a připravili beránka...« (Luk. 22.) Tam tedy, když pojedli beránka ustanovena velebná Svátost, slavena první mše svatá, konáno první svaté přijímání.

Jaké to naučení pro nás, bychom s největší uctivostí, s nejvroucnější zbožností chodili do chrámu Páně, blížili se

k oltáři, skláněli tam svá kolena. Vždyť tam přítomen Ten, o němž, poručeno: »Klanějte se jemu všichni andělé Boží!« (Žid. 1, 6.) Vždyť tam přítomen Ten, k němuž schválně, z dalekých končin východních přijeli mudrci, králové a padše klaněli se jemu a otevířve poklady své, obětovali jemu dary, zlato, kadidlo a myrhu.« (Mat. 2, 11.)

„Andělé se bázní chvějí,
spravedliví kloní téměř,
a Ty voláš přivítavě:
Pojďte všichni, všichni ke mně!

David, svatý král a prorok,
před archou, hle, poskakoval,
dary otcům uštědřeně
na mysl an vděčně choval.

Nástroje dal zříditi zvučné,
v Duchu svatém žalmy skládal,
na harfu brál a lid všečen
aby s ním pěl, sobě žádal.

Naučil on Israele
s celým srdcem chválit Pána,
aby denně jedním hlasem
dík a čest mu byla vzdána.

Taková když zbožná služba
před archou se konala,
a tak horlivě a slavně
zpívala se Boží chvála:

Ó jak velkou bychom úctou
křesťané vždy měli pláti,
když se máme ke přijetí
nejdražšího těla bráti!«

(Kempenský — Štátný).

Ano, s velkou, s převelikou úctou máme se blížit k oltáři Páně, s převelikou úctou máme svá kolena sklánět před velebnou Svátostí. Buď toho však Bohu žel, že ďábel takřka lépe věděl, jak hluboký význam chová v sobě uctivé pokleknutí, lépe to věděl než tak mnozí lehkovážní lidé našich dnů, kteří ani při nejsvětějších částích nejdražší oběti mešní nekleknou. Nabízelt ďábel Kristu Pánu za jedinké pokleknutí všechna království světa i slávu jejich, jakž čteme u sv. Matouše: »Opět pojal ho ďábel na horu vysokou velmi a ukázal mu všechna království světa i slávu jejich a řekl jemu: Toto všechno tobě dám, jestliže padna budeš se mi klanět. Tehdy dí mu Ježíš: Odejdiž satane! neboť psáno jest: Pánu Bohu svému se klanět i jemu samému sloužiti budeš. Tehdy opustil ho ďábel, a aj, andělé přistoupili a sloužili jemu.« (Mat. 4, 8. — 11.) Tolik-li nabízel ďábel za jedinké pokleknutí, co teprv dá nám božský Spasitel ve velebné Svátosti přítomný, jestliže tak často před ním poklekáme! Poklekáme v kosle, poklekáme na ulici, když nesen jest Pán buď v slavném průvodu, anebo k nemocnému.

Zbožný sluha Páně, kněz Mermillo d později biskup lausanský a ženevský, měl kolik kázání o velebné Svátosti a účtě jí povinné. Mezi posluchači byla též dáma protestantka, kteráž slovy boho-naděšeného kazatele tak byla dojata, že si umínila státi se katoličkou, ač předsvědčí-li se napřed, zdaž kazatel sám také svědomitě plní, čeho na posluchačích vůči velebné Svátosti žádá. Ustranila se ve vyprázdněném kostele, by jí nikdo neviděl. Po chvíli přišel Mermillo. Šel přímo k hlavnímu oltáři, pokorně klekl před svatostánkem, sklonil tvář až k zemi a v poloze této dlouho trváje, klaněl se božskému Spasiteli. To dámě dostačilo. Co nejdříve zřekla se bludu a stala se katoličkou. Jaká to odměna za uctivost před velebnou Svátostí! Duše, drahá duše získána!...

Jakou uctivost k Pánu svátostnému choval sv. František Serafinský! Slzy radosti ronil před svatostánkem; svícím na oltáři hořícím záviděl, že jim dopřáno stráviti se na počest Boha zde přítomného! Ve své »Závěti« poručil

svým duchovním synům, by kněze upřímně milovali a ctili zvláště pro jejich moc sloužiti mši svatou, proměňovati chléb a víno v tělo a krev Páně, přijímati je a jiným k přijímání podávati, poručil velebnou Svátost nade všechno ctíti a nejčestnější chovati...

Naučení i příkladu mistrova věrně následoval věrný jeho žák, sv. Antonín Paduanský (1195 — 1231), kterýž často celé noci strávil před svatostánkem, kterýž se proslavil takovou svatostí a tolika zázraky, že jej právem sv. Otec Lev XIII. u příležitosti sedmistých narozenin jeho nazval světcem celého světa. Všimněme si alespoň dvou z jeho zázraků, z nichž druhý právě se týká velebné Svátosti a nazývá se »triumfem sv. víry.«

Kázání sv. Antonína byla obyčejně doprovázena záračnými příběhy, a kde ho nechtěli zatvzrclí lidé slyšeti, kázal němě tváří, kázal zejména v přistavním městě Rimini rybám mořským. Pokynuv rukou zvolal: »Pojďte ryby a slyšte slovo Boží, kdyžtě lidé jím pohrdají.« I pohnulo se moře množstvím ryb, a světec jim promlouval: »Chvalte Pána, vy tvorové vodní! Hospodin zachránil vás přede všemi jinými tvory za potopy světa. Na záchranu proroka Jonáše poslal rybu a rovněž k uzdravení slepce Tobíáše zvolil rybu...« Mluvil a mluvil přeněženě rybám shromážděným a naslouchajícím; slova však jeho byla vlastně namířena na zatvzrelá srdce obyvatelů riminských, kteří se pak přece byli dostavili, neobyčejnému kázání tomu naslouchali, na konec za odpuštění prosili a polepšiti se slíbili. Avšak rytíř Bonvillo, bludař dlouholetý, zůstal i po tomto rybím kázání zatvzrelcem; tvrdil, že oněch ryb bylo jen asi čtyři či pět, že připluly samy ku břehu, nikoliv na vyzvání Antonínovo; útočil na světce, srazil své krajany s onoho učiněného předsevzetí, sesměšňoval sluhu Páně.

Sv. Antonín nedal se touto zlobou zmásti; působil v městě Rimini dále. Jednoho dne kázal o přítomnosti Páně ve velebné Svátosti. Naslouchalo mu četné posluchačstvo, také vzdorný Bonvillo se svými stoupenci bludaři. Po kázání směle vystoupil a veřejně upřel, co byl světec kázal, že prý jest Syna Božího nedůstojno, skrývati se pod ne-

patrnými způsoby chleba, Antonín že prý svádí k pověře, všakť prý mu to dokáže svým mezkem; řekl rouhavě: »Uvidíme, zdaž můj mezek bude se velebné Svátosti klanět!«

Lidé se zhrozili rouhavých těch slov, ale sv. Antonín, osvěcen v tu chvíli Duchem svatým, přijal Bonvillov návrh a určil den. Bludaři těšili se na své vítězství, katolíci báli se o sv. Antonína, avšak přece zase doufali, majíce na mysli zázrak s rybami. Světec oddal se napřed přísnému postu a vroucí modlitbě, aby mu Bůh dopřál vítězství nad zasloupenými bludaři. V určený den sloužil s největší zbožností mši svatou a odebral se pak s velebnou Svátostí, doprovázen dvěma spolubratry, na náměstí, kdež naň čekal Bonvillo s mezkem. Tři dni nebylo zvířeti dáno potravu, až nyní u přítomnosti velebné Svátosti dán mu obrok, aby jako tím spíše nehladělo si čeho jiného. Světec promluvil několik slov ohromnému přítomnému zástupu o přítomnosti Páně v nejsvětější Svátosti, a poručil pak mocným hlasem zvířeti, by se poklonilo svému Stvořiteli, zde přítomnému. A ejhle, mezek ač tak byl zabrán do svého obroku, poslechl, pokročil několik kroků, padl na kolena před velebnou Svátostí a zůstal klečeti, až zase odnesena. Také zvíře uznalo svého nebeského Pána, jakož druhdy v betlémském chlévě byli učinili vůl a osel. Triumf svaté víry byl dokonalý. Katolíci se nevýslovně radovali, radostně zpívající provázeli velebnou Svátostí do kostela a dlouho tam zůstali, kořice se před oltářem Bludaři byli zahanbeni, zvláště Bonvillo; avšak nezástal jen zahanbeným, použil veliké té milosti Boží, zřekl se bludu, vrátil se do cirkve svaté a upřímnou horlivostí vynasnažil se nahraditi svou dřívější lehkovážnost...

Jakou uctivost k Pánu svátostnému chovala duchovní dcera sv. Františka, klariska sv. Koleta (1381—1447)! Založila 18 nových klášterů, zreformovala, původní kázni navrátila 180 klášterů, ve jménu Božím mnoho zázraků konala i mrtvého vzkřísila, nespočetné, nesmrtelné zásluhy si získala. Odkud brala k tomu ke všemu sílu a pomoc? S oltáře, ze svatostánku, z velebné Svátosti, kterouž nade všechno milovala a

pro niž i ustavičně, věčně klánění ve svých kláštorech zavedla. Už jako dítě mocně byla puzena k lásce Boží na oltáři, už jako čtyřleté dítě říkávala své drahé matce Marketě (v městě Korbině v sev. Francii), kdykoliv přišla od sv. přijímání: »Ach, jak voníte! Vezměte mně s sebou!«...

Jakou uctivost k Pánu svátostnému choval taktéž duchovní syn sv. Františka Serafinského, blahosl. Benvenut z Rehanati († 1289)! Většinu času trávil adorováním velebné Svátosti, jak mu jen jeho povolání a poslušnost dovolovaly. Byl jen bratrem laikem, kuchafem. Odešel jednou z kuchyně jen na chvilku k oltáři poklonit se božskému Spasiteli: Avšak octl se u vytržení mysli, zůstal v kostele celé dopoledne; probral se teprv krátce před polednem. Se strachem a úzkostí běžel do kuchyně chystat oběd. Než ejhle, u ohniště stál neznámý sličný mládenec, anděl Boží, všecek oběd byl hotov!...

Jakou uctivost k velebné Svátosti choval jiný opět duchovní syn svatého Františka, sv. Paskál († 1592 ve Valencii ve Španělsku)! Narodil se z chudých rodičů, byl za mlada pastýřem, pro věrnost a poctivost tak si jej zamíloval bohatý hospodář, že ho chtěl přijati za syna a učiniti dědicem všeho svého velikého statku. Avšak Paskálovi chtělo se jiných statků, nehynoucích statků ctností a tří evangelických rad; dobrovolně chudoby, ustavičné čistoty a dokonalého poslušství; stal se chudíčkým řeholníkem, bratrem laikem. Dvěma věcem jest se v jeho životě na výsost podivovati: jeho pokoře a jeho lásce k velebné Svátosti. Byl tak pokorným, že se pokládal za nejhoršího hříšníka na světě, jenž nezasluhuje, leč konati jen nejpotupnější práce, postiti se ustavičně o chléb a vodu, bičovati se a spáti jenom na tvrdé zemi. Tak miloval velebnou Svátost, že se pokládal nejšťastnějším, moha co možná nejdéle před svatostánkem meškati, o Bohu tam přítomném rozjímati, jemu se klanět, jej co nejčastěji přijímati, mši svaté obcovati, při ní přisluhovati. Neohroženě hájil proti kalvinům skutečné přítomnosti Páně ve velebné Svátosti, vydával se pro přesvaté to tajemství do nebezpe-

čestství života, každou chvíli byl hotov pro ně i umřít. Když zemřel a mrtvola jeho byla při pohřbu v kostele vystavena, při zádušní mši sv. při pozdvihování k ohromnému úžasu všeho přítomného lidu otevřel oči a zahleděl se pln zanícení na sv. hostii i svatý kalich...

Jakou uctivost k velebné Svátosti choval rovněž duchovní syn sv. Františka, blahosl. Bonaventura z Polence v království neapolském († 1711)! Byl svatým knězem, horlivým zpovědníkem, bohonaděným kazatelem a velvroucím ctitelem nejsvětější Svátosti oltářní, ku kteréž i po smrti ještě podobně se zachoval, jako sv. Paskál. Kdyžte totiž mrtvola jeho přinesena do kostela před hlavní oltář, zdvihl se, poklonil se přepokorně Synu Božímu a ulehл opět k věčnému odpočinku ..

Co říme o největší chloubě řádu sv. Dominika, o sv. Tomáši Aquinském (1225—1274)! Narodil se ze vznešené rodiny šlechtické v Roccacece u Neapole. Již z mládí jevil neobyčejnou náklonnost ke studiu. V 17. roce vstoupil do řádu sv. Dominika, ačkoliv mu rodina činila hrozná překážky, ač bídných proti němu užito prostředků. Vystudovav a na kněze posvěcen, učil zvláště v Kolíně a v Paříži. Bystrost jeho ducha, rozsáhlost vědění spojeny s podivuhodnou čistotou a vroucí zbožností způsobily, že se stal hoden býti nazvánu »andělským učitelem.« Byl nejslavnějším učitelem, největším filosofem středověku. Nepřekonatelné dílo jeho jest »Summa theologie«, pravý zlatodol všeho učení náboženského.

(Pokračování).

Posvěcení života od kolébky až ke hrobu.

(Úvahy o sv. svátostech)

Čím dále tím více lze slyšati nářky na zlé mravy, to jest na rostoucí spustlost a zločinnost lidí ba i mládeže, na úpadek poctivosti a mravnosti, na požitkářství a z toho rostoucí bídu a nespokojenost. Každý, kdo si zachoval jen trochu lásky a citu pro člověčenstvo a zvláště národ svůj, musí s bolem si pomysliť: Kam pak to takhle dojdeme? Půjde li to tak dále, sřítíme se do propasti všeobecné zkaženosti, nemravnosti, která za následek mívá zkázu národa, jak to dokazují dějiny národů pohanských. Smysl pro věci vznešenější, náboženské, duše a blaha jejího se týkající vymizel ze srdcí mnohých a za to zahnízdila se tam jen péče o tělo a jeho pohodlí, s ní však také sobectví nejhoršího druhu, které lásku k bližnímu úplně vyhání. Mnozí ovšem

učí a hlásají jakousi lásku k bližnímu — kterou zovou humanitou a jakousi mravností, avšak obojí bez základu náboženského nemá ani pevnosti ani oprávněnosti. Kde se zavrhuje Bůh, Pán a zákonodárce nejvyšší — kterak lze mluvit o mravnosti, která přece se zákony říditi musí; kde se zavrhuje Bůh, láska sama, kterak lze hlásati planou a jalovou lásku humanitní. Bez víry v Boha a poslušnosti k jeho svatě vůli nemá přece žádné učení i sebe lepší na pohled ani moci ani práva nad rozumem lidským, tím méně nad srdcem člověka. A dejme tomu, že by lidstvo dospělo i bez Boha k jakési výši dokonalosti mravní, nemá tato přece pravé ceny neboť jí schází to nejdůležitější — poměr k Bohu a k věčnosti. Či snad

může člověk sobě lepší a vznešenější učení ustanovit nežli jaké mu dal Bůh — totiž Bohu podobným býti. Může si člověk pro sebe větší štěstí vymyslet nežli mu slibuje Bůh — věčný život u Boha? Zajisté nikoli.

Avšak aby člověk tohoto vznešeného cíle došel, který mu Stvořitel určil — je třeba, aby ustavičně byl ve spojení s Bohem. Vždyť duše naše hříšná a hříšnosti podrobená sama o sobě nikdy nemůže Bohu podobnou se státi bez pomoci a milosti Boží. Neboť jen Bůh, který duši k obrazu a podobnosti svému stvořil, může tento obraz poskvrněný a zatemněný hříchem znovu obnoviti. A tuto pomoc a milost uložil Bůh — Spasitel ve své svaté církvi katolické. A tu mezi prostředky milosti a pomoci hlavní místo zaujímají sv. svátosti skrze něž jako vodovodem prýští se milost posvěcující a nadpřirozená pomoc Boží do srdcí a duší lidských. Zanedbávání svátostí milosti znamená pohnutý odpad od Boha. Proto na útěchu a poučení — jakož i povzbuzení členů Š. B. P. budeme letos probírat sv. svátosti jakožto důležitou část v celém souboru našeho sv. učení náboženského.

Nadpřirozená milost, prýstící se ze sv. svátostí dává v každé době našeho pozemského života duši naší pokoj a mír vnitřní, radost na životě a konání dobrého, sílu v pokušení, a co nejdražšího nám jest — posvěcuje život náš od kolébky až ke hrobu. Sv. svátosti jsou tudíž vzácným i drahým darem našeho Spasitele, jsou ovocem jeho utrpení a bolestné smrti kříže.

1. Znovuzrození duše v Kristu Ježíši skrze svátost sv. křtu.

Že v celém stvoření a zvláště v člověku není všechno jak by býti mělo — to cítili lidé od dob nepamětných a také na to naříkali. Udržitelný jest rozpor mezi člověkem a přírodou, neboť tato bývá člověku ve mnohých věcech nepřítelkou, viditelný jest rozpor mezi lidmi samými, neboť není tu pravé lásky, svornosti, jednoty; viditelný jest rozpor v člověku samém, neboť tělo usiluje proti duchu a člověk více tíhne k horšímu nežli k lepšímu, byť by to horší mu i škodu přinášelo. A pak ta bída

lidského života, ty strasti, ta práce úmorná, ty rozličné hrozné nemoci jak těla tak duše, zármutek, bolest a konečně smrt. Slovem zlo jest na světě, to uznává každý a každý to cítí, avšak jiná jest otázka: jak přišlo na svět? Tu zmlká rozum lidský, jenž se tak často vypíná a vynáší a ani ten nej-moudřejší z moudrých sám ze sebe na otázku tu dokonalou odpověď dáti nemůže. Bylť ovšem i v tomto ohledu leccaké domněnky a dohady, avšak na konec přece jen člověk si říci musí: nevím. Kde však lidský rozum mlčeti musí, tam jediný Bůh dáti může vysvětlení. Jeho vševědoucí oko vidělo, kterak zlo jako kletba přivalilo se na pokolení lidské a také otecké srdce jeho zjevilo to lidstvu na poučení, že první hřích to byl, který všechno zlo na světě zavínil. Tak mluví k nám Duch sv. skrze apoštola Pavla: »Jako skrze jednoho člověka hřích na tento svět přišel a skrze hřích smrt, a tak na všechny lidi smrt přišla, v němž všickni ztřešili.« (Řím. 5. 12.) Avšak také pravda jest, co píše svatý apoštol: Jako skrze hřích jednoho (Adama) přišla na všechny lidi vina k odsouzení, tak přišla skrze spravedlnost jednoho (Krista) na všechny lidi milost k ospravedlnění života.« Nebo když jsme ještě hříšníci byli, podle času, umřel Kristus za nás, mnohem tedy více nyní ospravedlnění jsouce krví jeho, osvobození budeme od hněvu skrze něho. (Řím. 5. 9. 18.) Tak tedy na jedné straně hřích člověka a kletba za něj a na druhé straně milosrdenství Boží a požehnání — to jsou dvě mocnosti, které spolu ustavičně boj vedou v lidstvu; Ony jsou to, které vlastní dějiny lidstva i život každého jednotlivce tvoří.

Smutné dědictví Adamovo doprovází každého novorozence na tento svět. Člověk sám sebou slabý, bezmocný tvor, odkázaný na lásku a péči jiných v ohledu života tělesného, tím ubožejší jest v ohledu duševním. Je to sice boží tvor ale ne boží dítě, duše sice nese na sobě obraz a podobnost Boží, ale obraz poskvrněný, znetvořený, tak že Bohu se líbiti nemůže. Jaký to život bez lásky Boží? Bez naděje na milost — bez naděje na život věčný? Ale tu se právě

ukázala láska a milosrdenství Srdce Páně — neboť Bůh tak miloval svět, že syna svého jednorozrozeného dal, aby každý, kdož v něho věří nezahynul, ale měl život věčný. Ano Bůh syna vydal, vydal na smrt, neboť jenom smrtí mohla se smrt přemoci a sice smrtí nejvznešenějšího, nejsvětějšího. A tento nejsvětější — Syn Boží v těle lidském, Kristus Ježíš visí na kříži, jako oběť za nás a tam volá: »Otče odpusť jim — neboť nevědí co činí.« (Luk. 23. 34.) O kdo by neznal toto slovo lásky! Pak jako po bouři při mírném deštičku duha vznáší se mezi nebem a zemí a obě spojuje, tak tato slova umírajícího Krista Pána jsou mostem mezi starou vírou a novou milostí, po němž odpuštění schází s hůry na tuto zemi. Ve smrti Kristově záleží život křesťana a první její ovoce zakouší duše novorozené přicházejícího na tento svět ve svátosti křtu sv. Proto praví sv. apoštol Pavel: »Zdaliž nevíte, že křtízkoli pokřtěni jsme v Krista Ježíše ve smrt jeho pokřtěni jsme (Řím. 63.) Ve sv. křtu dostává se duši ponejprv odpuštění hříchu prvotného, očistění od jiných hříchů, a odpuštění trestu věčné smrti i věčných trestů, tak že duše jest znovu zrozena, jako milé Bohu dítě v lásce a milosti pro život věčný. Bez této milosti v křtu — nelze spasení dojít. Pak to praví sám Spasitel k Nikodemovi: »Amen pravím tobě, nenarodí-li se kdo z vody a Ducha sv. nemůže vejít i království Boží. (Jan 35.) Proto také Kristus Pán křest nařídil pro všechny své vyznavače řka k apoštolům: »Jdouce do celého světa učte všechny národy — křtíce je ve jménu Otce i Syna i Ducha sv. (Mat. 28. 14.)

Ve křtu svatém odumírá v nás starý člověk, aby nový žil v Kristu. Proto praví sv. Cyrill Jerusalemský: Křest jest něco velikého, neboť jest cenou svobody těch, kteří v otroctví byli; očisťuje duši od skvrn a dává jí nový život. Jest světlé roucho a nezníčitelná pečeť povolání ke svatosti. Jest zasvěcením do stáda Božího a posvěcením skrze Ducha svatého. Krásně dále o tom hovoří sv. Řehoř Nazíánský řka: »Křest jest vzestup k Bohu, pouť ke Kristu, světlo víry naší, odstranění hříchu, rozvážení pout otrockých, jest pravým klíčem

k nebi.« Tyto krásné účinky křtu jsou ovšem vnitřní — oku našemu neviditelné, ale proto tím důležitější, poněvadž jsou nesmrtelné jako duše sama, a poněvadž připravují duši to nejlepší a nejdůležitější, totiž spasení. Neboť z otroka se stává vyvoleným dítkem Božím.

Svátost křtu sv. jest prvním posvěcením lidského života, jest nejkrásnějším a nejceněnějším darem, který novorozený člověk dostává. Čistá jako zář sluneční, bělejší nežli čerstvě napadlý sníh jest duše pokřtěného a zůstává takovou tak dlouho, pokud milost křestní hříchem těžkým není zničena. A jelikož jest hřích svévolné a vědomé přestoupení zákona Božího — proto zůstává dítě o milosti křestní dlouhá léta, až rozum jeho tam dospěl, že rozeznává dobré od zlého a začíná podle své svobodné vůle jednati. Do té doby jest nevinným čistým tvorem Božím, žije v milosti a lásce Boží a jest tak drahým Božskému Srdci Páně. Proto také asi Kristus Pán volal: »Nechte malíčkých přijíti ke mně neboť jejich jest království nebeské.« (Luk. 18. 16.) Jejich jest nebe, neboť co nás od nebe odvádí hřích, to ještě nepoznávají; duše jejich jest jako měkký vosk, a dává se v rukou rodičů a vychovatelů upravit k šlechetnému životu. Proto záleží tolik na rodičích, aby hned v útlém mládí dítky své k Bohu vedli, bázeň Boží v nich živil, lásku ke všemu dobrému a šlechetnému vzbuzovali a všechny špatné a hříšné pudy, žádosti, které drímají v duši dítěte potlačovali a vyháněli. Křtem svatým odevzdává jim církev děti posvěcené, Boží to majetek, který Pán Bůh jednou z ruky jejich požadovati bude.

»Běda, kdo by pohoršil jedno z těchto malíčkých,« volal Spasitel, »lépe by mu bylo, aby kámen mlýnský byl na krk jeho pověšen a on uvržen do propasti mořské.« (Mat. 18.) Hrozné to slovo z úst Božích! Že něho poznáváme tu hroznou hříšnost a zlobu těch, kteří kazí malíčky, olupují je o pel nevinnosti a svatosti špatnými slovy, či příkladem. Spasitel málo kdy promluvil tak hrozná slova jak tato jsou, z toho vidíme, kterak mu na tom záleží, aby děti nebyly

kaženy a kterak potrestá jejich škůdce. A Bohu budiž žalováno — mnohdy to bývají i vlastní rodičové, kteří záhy děti své kazí, o zbožnost, dětinou viru a důvěru v Boha okrádají, ke zlému navádějí a sami špatným příkladem předcházejí. A za nynějších dob, kdy vládne bezuzdnost, které říkají svoboda — kdy bují nemravnost, kdy vášně a náruživosti veřejně se ukazují, tu na každém rohu číhá zloba pro nevinné oči dětí, číhá satan v podobě spustlých — nevěřících lidí, který je strhuje s výše na kterou křest sv. je postavil, strhuje je do bláta a kalu a tak ničí duši útlou.

O kéž by všichni, kteří děti kazí, pomyslili že dopouštějí se svatokrádeže, neboť ukrádají Bohu duši drahou a duši berou Boha, kterého již ničím jiným nahraditi nemohou. Proto voláme ve jménu Božím a ve jménu církve: »Mějte všichni úctu před dítětem, úctu před jeho čistou duší, úctu před posvěcením jeho skrze křest svatý! Všichni, kteří co s dětmi činiti máte — poslechněte slov Spasitelových; nechte maličkých přijíti ke mně a nebraňte jim.« Ty matko jsi první vychovatelkou dítěte svého, první učitelkou; budiž jemu pravým andělem strážným, odvrť od něho vše zlé, vkládej v dušičku útlou vše dobré, modli se za ditko své a ve všem buď mu dobrým vzorem a příkladem. A ty otče, zastupuješ u ditka místo Boží — zastupuj je důstojně a vážně, slovem i příkladem buď ditku svému vzorem v životě, moudře uváděj dítě v život, poukazuj na nebezpečí mu hrozící, na zhoubnost hříchu a užitečnost ctnosti; nezapomenutelnými zůstanou slova poctivého otce a dobré matky po celý život dětí a když již těla rodičů dávno v hrobě tli, v srdci dětí žijí ještě, jejich slova zní jim ještě v uších a život jejich jest před nimi jako otevřená kniha. Dobrá výchova pro nebe od útlého mládí již — jest nejspolehlivější známkou šťastného života na zemi i na věčnosti; jest nejcennější dědictví; které rodičové dětem zanechávají. O kéž by žádné dítě takového dědictví nepostrádalo, oč lépe by se všem na světě vedlo! Milost křestní jest předražený dar Boží a proto nemá duše novorozeněte zadržována

býti. Hříšným jest zvyk u mnohých rodičů, že teprve po delší době dávají dítě křtiti. Okrádají je o milost Boží a vydávají je nebezpečí, že bez sv. křtu zemřítí může. Proto se dítě hned co nejříve po narození pokřtiti má.

Při křtu sv. dává církev dítěti jméno některého svatého a to proto aby 1. měl v nebi zvláštního patrona a přimluvice a 2. měl také ve svém patronu vzor, dle něhož by se řídil v životě, aby také ke svatosti dospěl. Z toho důvodu mají se dávat jen jména svatých a nikoli jak si mnozí pošetili rodičové žádají jména světská anebo docela jména pohanská. To jest urážkou a znesvěcením úkonu svátostného.

Díky Bohu, my všichni pokřtění jsme byli v útlém již mládí svém, hned při vstupu do tohoto světa snesla se na nás milost Boží, láska Páně provázela nás. Zdali však jsme toho pamětlivi u vděčnosti? Zdaž děkujeme Spasiteli, že nás ráčil přijati mezi své vyvolené? Že nás učinil dědici království nebeského a spoludědici svými? O jak často na to zapomínáme! Jak často rušíme tu smlouvu křestní uzavřenou mezi Bohem a námi! O vzpamatujme se! Častěji, zejména kdykoli jinou svátost přijímáme, obnovme křestní slib Pánu Bohu zase, a děkujeme z hloubi duše své za první milost udělenou ve svátosti křtu. Tobě o Pane — Otče nebeský, který jsi nás bez naší zásluhy vytrhl z hříšného stavu hříchu prvotného a k sobě pozvedl, který jsi nedopustil, aby duše naše hned od počátku propadla zlému nepříteli, Tobě, Kriste Spasiteli — jenž Jsi nás vodou sv. křtu obmyl a očistil, a Tobě, Duchu sv., jenž jsi nás milostí svou naplnil — budiž dík srdce našeho vděčného — neskonale! Ovšem nezůstali jsme takovými — jací jsme vyšli z lázně křtu sv., mnoho se změnilo, ale jedno zůstává v duši naší: vůli Tvou plnit, o Pane. Znovu Tobě slibujeme, zachovati pevně viru Tvou a důvěrovati v lásku Tvou. Pod prapor Tvůj jsme se postavili při křtu sv., o pomoz nám, abychom prapor kříže Tvého nikdy neopustili a nezradili, nýbrž pod ním žili, bojovali a vítězili k životu věčnému.

Boh. Hendl.

Tři kříže na Golgotě.

Napsal Ignát Zhaněl.

Vrchní představený řádu »Služebníků Panny Marie,« svatý Filip Benitius, který zemřel roku 1285. často říkával: »Kříž jest mi knihou, z níž jsem se naučil všemu, co vím; všemu, čeho potřebí ke spáse duše, ku blahu věčnému, lze se naučiti z kříže.

V čase postním a hlavně ve svatý týden, často si vzpomínáme, nikoliv na jeden, ale na tři kříže, které pněly do výše na hoře Golgotě. Máme tedy dle výše uvedeného výroku svatého Filipa Benitia před sebou tři knihy, v nichž máme pilně čísti po celý svůj život. Neboť píše svatý evandělita Lukáš (23, 33): »A když přišli na místo, kteréž slove popravné, tu jej ukřižovali; i lotry, jednoho na pravici a druhého na levici.« Mluví sice o těchto třech křížích všichni čtyři svatí evandělité, ale jenom tak stručně, jako právě uvedený svatý Lukáš. Jen jediný z nich, a opět jest to týž svatý evandělita Lukáš, zmiňuje se též o té okolnosti, že »vedeni pak byli s ním i jiní dva zločinci, aby byli usmrceni.« Je tedy jediný svatý Lukáš, který se výslovně o této okolnosti zmiňuje, že byli titi dva lotrové zároveň s Ježíšem vedeni na horu Golgotu, kdežto ostatní tři svatí evandělité se pouze zmiňují, že byli zároveň s Ježíšem ukřižováni. Praví proto kterýsi kazatel, že se máme hlavně a výhradně obíratí knihou Ježíše Krista, čili na jeho kříž máme hlavně upřítí svůj zrak, má tedy prostřední ona kniha býti naším vůdcem po celý náš život.

Nejsou ovšem ony druhé dvě knihy pro nás bezcenné. Nejsou-li pro nás jedinými vůdci, dle nichž bychom zařídili veškeren svůj život, jsou přece knihou, z níž můžeme vyčísti mnohé spasitelné poučení a povzbuzení. V tomto smyslu chceme o těchto třech knihách golgotských něco ku spáse své duše uvažovati.

I. Kříž po levici. Jaký hrozný je pohled na Golgotu! Tři kříže pnějí tam do výše. Ježíš visí mezi dvěma lotry. Jaký strašný pohled pro duše, které milují svého Spasitele. Nejspředlivější ze všech lidí, na roveň byl po-

staven zbuzníkům, vrahům, loupežníkům. A aby bylo zřejmo, že ho považují za hodného největšího trestu, dali ho do prostřed mezi ony lotry. Vyplnilo se slovo proroka Isaiáše, řkoucího: »Mezi hříšné počten jest.« [53, 12.]

Oba lotři jsou svědky urážek, které metají Kristu, visícímu na kříži ve tvář jeho nepřátel, vidí jeho nebeskou trpělivost, jeho lásku, kterou odpouští i v tomto okamžiku svým nepřátelům, ale oba nepřijímají stejně milost, prýstíci se ze kříže.

Není-liž podobně i všechno lidstvo rozděleno ve dva tábory, příkře proti sobě stojící a neustále mezi sebou bojující? Ano, nynější lidstvo, je buď přítelem anebo nepřítelem Kristovým, kříž Kristův je mu buď slávou, radostí, chloubou, silou, moudrostí, anebo je mu bláznovstvím, výsměchem. Kříž po pravici Ježíšově jest obrazem člověka spravedlivého, pokání činícího, kříž po levici Ježíšově je výstrahou pro zatvrzelé, kteří zarputile odporují milosti Boží.

Lotr, visící po levici je odstrašujícím příkladem, kterak umírají hříšníci, odporující milosti Boží, lotr po pravici je nám ku povzbuzení, bychom činili pokání.

Svatý Lukáš popisuje rozmluvu Spasitelovu s oběma lotry takto: »Jeden pak z těch lotrů, kteříž viseli, rouhal se jemu řka: »Jsi-li ty Kristus, pomozíš sobě i nám. Odpověděv pak druhý trestal ho, řka: »Ani ty se Boha nebojíš? A my zajisté odsouzeni jsme spravedlivě, neb co náleží na skutky naše, běřeme: ale tento nic zlého neučinil.« I řekl k Ježíšovi: »Pane, rozpomeň se na mne, když přijdeš do království svého.« I řekl jemu Ježíš: »Amen pravím tobě: dnes budeš se mnou v ráji.« [Luk. 23, 39—43.]

Uvažující o tomto levém lotru, myslíme si: tak blízko byl u Ježíše, dle v jeho bezprostřední blízkosti a přece ji nepoužil; ten nešťastník! Milost Boží se mu zrovna sama nabízela a nechtěl ji použít! A jsme my o něco lepší než onen lotr? Neodporujeme i my přecasto poznané pravdě Boží, ne-

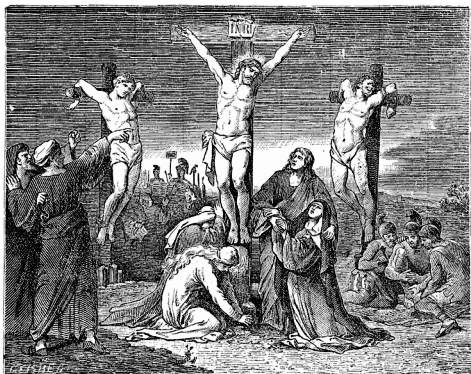
odmítáme i my nabízející se nám milost, neopovrhujeme svatými svátostmi, nejsme v jejich účasti až hrozně netečními? Při mnohých příležitostech volá nás Pán, my však pranic na ně nedbáme. Nepohlížíme s láskou a důvěrou ku kříži Kristovu, ale je nám zrovna tím, čím byl levému lotrovi, znamením, na něž pranic nedbáme. Jak často úmyslně zavíráme oči, zacpáváme uši, bychom nepozorovali bližší a nabízející se milost Boží?

Pruský král Bedřich Vilém II. chodil každou neděli a svátek do kostela, by vyplnil přikázání své církve. Jednoho dne byla velká nepohoda. V kostele

Mám roztrhané boty, odpovídá Němec. Za chvíli volají: Němče, nepřijdeš k muzice? Ihned, volá, už hraji? Jen minutku strpení, co se obuji.

Neukazuje-li tento žertovný příklad trpkou pravdu, že přemnozí z nás vědomě, úmyslně odporují napomenutím, prstům božím, ať jeví se tím anebo oním způsobem.

II. Kříž po pravici. »Pane, rozpomeň se na mne, když přijdeš do svého království!« tak volá lotr, visící po pravici Ježíšově a byl vyslyšen. O tomto lotrovi uchovala se překrásná,

Na Golgotě.

shledal král jen několik málo lidí. Večer jel král do divadla. Ač byla ještě větší vánice než ráno, bylo přece obsazeno divadlo do posledního místčka. Tu zvolal král hlasitě, by ho, kdo stál poblíže slyšel: pro svou zábavu jsou lidé ochotni ku všem obětem, nebojí se ani horka, ani zimy, všemu odolají, pro Boha však něco udělati jest jim přetěžko. Nevzpomeneme si tu na veselou, u nás dosti rozšířenou povídku o Němci, která by se však výborně hodila na mnohého Čecha? Němec leží a odpočívá. Domáci na něho volají: Němče, jdi do kostela, již vyzvánění, je nejvyšší čas.

úchvatná legenda, kteráž je snad méně známá, proto stůj zde.

Svatá rodina byla na útěku do Egypta. Celý den nepřišli nikam, kde by byli mohli si dopřáti nějakého i sebe menšího pohodlí. Byli tedy k večeru nesmírně unaveni a plni touhy se ohlíželi, zda by někde neuzřeli nějaké střechy, pod níž by si mohli odpočinouti? Daleko široko nebylo nic viděti, až tu uźřel pěstoun Kristův kdesi po straně kouř, tíhnoucí vzhůru k nebesům. Pln radosti zdědil, co viděl Marii a již se oba ubírali, kde jim kynul odpočinek. V jakémisi od cesty zastrčeném údolí uviděli malou

chaloupku, na jejíž dvěře plni důvěry zaklepal. Po dlouhém tlučení otevřela jim jakási žena, nevzbuzující však žádné důvěry. Pozorně se dívala na tyto tři osoby. Ani si nebyla povědoma, co se s ní děje a ač je chtěla surově odbýti, neodmítla jejich žádosti a poskytla jim přístřeší.

Panna Maria žádala ženu, by jí dala vody, v níž by mohla vykoupati malé dítě, které měli sebou. Ochotně žádosti vyhověla. Když pak Maria Ježíška vykoupala, vzala ona žena vodu a odnesla ji. Měla chlapečka asi v téměř věku, jako bylo dítě, jež hned na první pohled tolik se jí zalíbilo; proto si umínila, že použije této vhodné příležitosti, zda by bylo možno pomoci jejímu synáčkovi. Byltě stížen malomocenstvím. Když tedy odnesla vodu, vzala škopíček a vykoupala v něm svého chlapečka. Sotva ho začala umývat, cítila, kterak jí pod prsty mizely jeho hrozná a ošklivá vředy. Dítě úplně nabylo zdraví. Žena nabyla tím důvěry ku svým hostům a vyprávěla své osudy, jež byly hodně smutné. Muž byl vůdcem loupežníků. Když pak druhého dne odcházeli její hosté, napomenuli ji, by dítě vychovala dobře a aby je hlavně chránila před zlým příkladem otcovým. Brzy však žena zemřela a z dítěte se stal po příkladu otcově loupežník. A tu tak překrásně vypravuje legenda, že byl oním chlapečkem lotr, který visel po pravici Ježíšově. Maria na něho pohlédla, poznala ho a vyprosila mu milost, že se obrátil v tomto posledním okamžiku.

Jaké povzbuzení pro nás, používati každé příležitosti ku dobrému a nikdy s pokáním a vůbec s ničím dobrým neodkládati! Vždy budme připraveni uposlechnouti vyzvání Kristova, ať přijde v tom anebo onom znění. Oba lotři byli svědky Kristova ponižení, jeho trpělivosti, lásky, milosrdenství a přece se každý z nich zachoval jinak. Levý lotr si myslí: visí na kříži, je zrovna takovým jako jsme my, kteří jsme smrt zasloužili, nesestupuje z kříže, tedy nemá žádné božské moci. Lotr po pravici nepohlíží však na hanbu kříže, ale uznává nevinu Ježíšovu a prosí: »Pane, vzpomeň si na mne, až přijdeš do svého království.« Vidí, kterak ohavně si počínají nepřátelé

Kristovi, že se mu vysmívají, jež tupí. U něho jest účinek opačný, tím více si zamiloval Krista. Je přesvědčen o nevině Kristově, proto prosil o smilování a byl od dobrotivého Spasitele vyslyšen.

III. Kříž Kristův. Kříž Kristův budiž naší chloubou dle slov svatého Pavla, který píše v epistoletě ku Galatským: »Ode mne pak odstup to, bych se chlubil, leč ve kříži Pána našeho Ježíše Krista.« Když kněz na velkých pátek, bere z kříže, položeného na oltáři černou roušku, zpívá slova: ecce lignum crucis, což znamená: ejhle dřevo kříže, čímž býváme povzbuzováni, ve všech trápeních, pokušeních, vždy a všude bráti útočiště ku Ježíši, visícímu na kříži.

Prvnímu křesťanskému císaři Konstantinovi ukázal se, když táhl do boje se svým pohanským protivníkem Maxenciem na nebi kříž s nápisem: v tomto znamení zvítězíš a Konstantin též skutečně porazil svého nepřítele, čímž byla pohanstvu zasazena smrtelná rána, ze které se už nikdy více nevzpamatovalo. Pohlédneme i my s podobnou důvěrou ku kříži, fikejme též při každém pokušení, při každé příležitosti ku zlému, při každé zálibě ve zlých myšlenkách, žádostech: v tomto znamení zvítězíš.

Jaká útěcha zbývá nám než kříž Kristův v tom nynějším hrozném boji, který vedou všichni spojení nepřátelé proti nám? Nikdo se nemyl o vážnosti nynější doby; výslovně psaly noviny, nám nepřátelské, byla to vídeňská »Arbeiter Zeitung«, v níž bylo následující provolání: rozbořte okrášlené chrámy! Zničte síně lží! Rozbořte tržnici slibů! Zapalte dílny čarodějů! Zmořená naše těla potřebují nemocnic a nikoliv mramorových chrámů! Krvavé naše rány potřebují lékařů a nikoliv medově sladkých lží popův! Potřebujeme chleba a nikoliv pozlacených oltářů! Potřebujeme života a nikoliv jarmarečních komedií! Rozbořte pyšné věže! Rozlučte v prach chladný mramor! Roztrhejte v hadry hedvábná roucha! Ve chléb proměňte zlato! Vzhůru na kostely! Vzhůru na ně se zbraní, s holou rukou, ohněm a krví! Na ně i kdyby to mělo stát sto tisíc životů! Popel kostelů vyváží svět,

nový svět vyrostle z popelu kostelů! Svět slávy, vítězství a pravdy. Tak piší, jak ještě jednou výslovně podotýkáme doslovné listy, nám nepřátelské. Kdo nás ochrání před touto slibovanou zkárou?

Uchylme se všichni ku kříži Kristovu, zanechejme všech malicherných sporů, shromáždíme se pod a ve stínu kříže Ježíšova; jeu v jednotě budeme silní a odoláme všem nepřátelům. Milujme kříž. Vždyť nás doprovází od narození až do posledního vydechnutí.

Novorozeňátko donášeji do kostela ke křtu, kněz přijímá je do rodiny Kristovy za syna, za dceru Ježíšovu znamením svatého kříže. Ztratil-li někdo tuto ve svatém křtu získanou milost, urazil-li Boha, zpronevěřil-li se jeho otcovské lásce, odpouští kněz ve jménu a v zastoupení Božím hříchy opět znamením svatého kříže. A kdo smířen s Bohem hledá posilu, najde ji ve svátosti oltářní. Kněz proměňuje způsoby chleba a vína opět znamením svatého kříže. Opouští-li mladík či dívka otcovský dům, dostává posilu proti všem pokušením ve svátosti birmování, kterouž uděluje biskup opět ve znamení svatého kříže. A totéž nutno říci i o ostatních svátostech, totiž o svátosti svěcení

kněžstva, o stavu manželském, jakož i posledním pomazání. Doprovází nás tedy kříž Kristův od prvního okamžiku až do posledního. po celý náš život žijeme ve stínu a v pozeňání svatého kříže. Křížem započínáme, křížem zakončujeme každý den. Kříž budiž naší radostí, chloubou, podporou, útočištěm.

Život náš bývá často cestou křížovou; v zahradě našeho života roste často místo libezného, libě vonícího kvítí jen trní a bodláčí, které bolestně zraňuje naše srdce. Gottfried z Rouillonu dobyl po dlouhých bojích svaté město Jerusalema. Tu oblékl se vojevůdce i jeho rytíři do zíní a šli ku hrobu Kristovu jako kajcníci. Hrdinové, kteří podnikli dlouhé, namahavé cesty po pevnině, po moři než došli ku cíli, šli po krvavých bojích za zpěvu kajcních žalmlů do svatého města; vtáhli tam nikoliv jako vítězové, ale jako pokorní poutníci.

Podobně chceme i my po bojích tohoto života vejti do slávy věčné, jako poutníci a jako kajcníci. Ty na kříži trpící, ty na kříži za nás umírající Spasiteli, přijmi nás do stínu svého svatého kříže! Tvůj kříž budiž naší ochranou, naším štítem v životě a hlavně v hodině naší smrti. Amen.

Výlet k Mrtvému moři, Jordánu a do Jericha.

Vzpomínka na 2. lidovou pout do Sv. země. — Podává poutník č. 407.

(Dokončení).

Povečerevše, o 1/2 11 hod. v noci za dusného horka, které ani večer a noci nepřestalo, vraceli jsme se domů. Když jsme z roviny jerišké vyjžděli na první stupeň hor judských slezli jsme, abychom ulehčili koním, ale dále nikde již jsme neslézali, jelo li se do kopce. U červené hospody zase jsme se zastavili a „nemilosrdný“ hotelier opět nás nutil, abychom dali něco utřítí, nabízel pohlednice, poštovní známky a různé maličkosti ze svého vetešnického krámků, chtěje nás tentokrát na dobro odříti, protože věděl, že asi vícekrát do rukou svých nás nedostane. Několik nás nedalo se „stáhnouti“

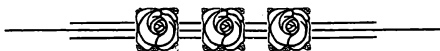
s kočárů do hospody, abychom snad dali něco vydělati. Nechtěli jsme jísti, ani pít, poněvadž měli jsme v úmyslu, že budeme sloužiti mši sv., a bylo již po půlnoci. Dobře se dřímalo: vedro polevilo, vál svěží vánek. Na další cestě krajinu jsme nepozorovali, většinou jsme spali, lépe asi, než bychom mohli spáti v dušné jámě jerišké. Teprve od studnice apoštolů, kde byly hranice pokolení Juda i Benjamin, kdy pomaleji vyjždíme na třetí stupeň hor judských, všímáme si lépe okolí. Přijíždíme k 5 hod. ranní kdy již svítalo, k Bethanii (= domu bídných), na východním úpatí hory Olivet-

ské, kde často zdržoval se Kristus Pán u Lazara i jeho sester, Marie a Marty. Kolem této vesničky asi se 40 domky vesměs mohamedánskými, je hojně stromů olivových, fikových a mandloní, což činí pěkný a milý kontrast s kamenitým okolím. Až dosud pozorovati tu zbytky starých chrámů křesťanských, které za vpádu perského Chosroem byly zničeny. Místo, kde měly Maria a Marta dům, změněno bylo později v chrám sv. Lazara a v ženský klášter, při němž byla věž s pevností, aby chránila svatyni proti Arabům. Dnes jsou tu pouze trosky z oné věže. Zvláště pamětihodny jsou zříceniny domu a hrobu Lazarova. Kristus Pán zdržoval se právě za Jordánem, když Lazar onemocněl. „Byl pak jeden nemocný Lazar“, vypravuje svatý Jan v hl. 11., „z Bethanie, z městečka Marie a Marty, sestry její. Maria pak byla, jež pomazala Pánu mastí a vytřela nohy jeho vlasy, ježto bratr byl nemocen. Tedy poslaly sestry jeho k němu, řkouce: Pane, ať, kterého miluješ, nemocen jest. Slyše pak to Ježíš řekl jim: Nemoc ta není k smrti, ale k slávě Boží, aby oslaven byl Syn Boží skrze ni.“ Spasitel nešel hned do Bethanie, nýbrž až po dvou dnech řekl apoštolům: „Pojďme zase do Judska... Lazar umřel, i raduji se pro vás, že jsem tam nebyl, abyste věřili, ale pojďme k němu... Tedy přišel Ježíš a nalezl ho již čtyry dny v hrobě pochovaného... I řekla Marta k Ježíšovi: Pane, kdybys byl zde byl, bratr můj nebyl by umřel; ale i nyní vím, že začkoliv po-

žádáš od Boha, dá Tobě Bůh.“ Ježíš, aby dokázal své božství velikým zázrakem, dal se zavést k hrobu Lazarovu, dal odvaliti kámen, a „pozdvih očí vzhůru, zvolal hlasem velikým: Lazare, pojď ven! A hned vyšel, který byl umřel. Tedy mnozí ze Židů, kteří byli přišli k Marii a Martě, vidouce co učinil Ježíš, uvěřili v něho.“

Památný hrob Lazarův, nyní dosti zpustlý, nalézá se nedaleko zříceniny domu Lazarova na východním konci vesničky, a náleží Mohamedánům, kteří Lazara vyznávají za proroka a Františkánům dovolují sloužití třikrát za rok mši sv. v hrobě tom. Býval kdysi nad hrobem Lazarovým chrám, později basilika s klášteřem. Poněvadž vstup do tohoto zanedbaného hrobu je obtížný (sestupuje se do něho po 24 schodech, úzkých a vysokých), nechce se nám slézáti do něho, a jen z daleka pohlížíme ještě na zříceniny domu Šimona Malomocného, v jehož domě Maria pomazala Krista k pohřbu.

Již úplně se rozednilo, když kolem hory Olivetské s dosti četnými stromy olivovými v pravo, dále mezi zahradou Getsemanskou v levo a pravoslavným kostelem ruským v pravo, míjíme hrob Panny Marie vjíždíme do Jerusalema, děkujíce Pánu Bohu, že šťastně vykonali jsme cestu namahavou a nebezpečnou. Umyvše se, šli jsme někteří hned poděkovat se Spasiteli na místo, kam On konal svou poslední a mnohem trudnější cestu s křížem, šli jsme totiž celebrovat na Kalvarii v chrámě Božího hrobu.

Velikonoční zpověď.

V šířím kraji těžký roztál sněh,
v zahradách, na louce, na polích;
nad osením zazpívalo ptáče,
přes kameny s kopce voda skáče.

Voda vzala sněhy, vzala led,
všude zeleň, kam tvůj padne hled,
zahučely hory: „Vítej v háji,
vítej luzné jaro v našem kraji!“

Všecko kvete, jásá šířý luh,
a v mém těle chví se žalný duch,
jej snad dosud kora hříchů svírá,
a před svým jarem uzavírá.

Ó pak pospěš sobě, dej se v let,
by se nezmařil tvé duše květ,
ten nejdražší poklad v celém světě
je ctnost duše, jež v pokání kvete.

Vyšli k Bohu vzdechy lítosti,
ať se klid v tvé duši uhostí,
a pak k zpovědnici přístup jemně,
volej: „Přijdi Pane, přijdi ke mně!“

A. M. Kadlěková.

Promluva při pobožnosti milost. novény prvního pátku v šestém měsíci.

(Č. d.)

O prvním pátku v minulém měsíci rozjímali jsme při naší milé pobožnosti milostné noveny, co znamená kříž uprostřed plamene vyšlehující z Božského Srdce Páně. A poznali jsme, že tento kříž, kotvíci v Božském Srdci Páně uprostřed plamene, znamená pevnou viru Božského Srdce, oživenou vroucí láskou. A této pevné víře učili jsme se zase od Božského Srdce Páně, neboť jen pevná víra v Boha, oživená vroucí láskou, zjedná nám království nebeské.

Dnes však uvažovati budeme o novém znaku Božského Srdce Páně, totiž o trnové koruně, kterou Božské Srdce jest ověněno. Co znamená tato trnová koruna kolem Božského Srdce? Co znamenají trny této koruny? Trnová koruna a její trny znamenají velikost utrpení, jež pro spásu naší Božské Srdce Páně snášelo. A dále znamená starostlivost o naše spasení a trny znamenají zvláště černý nevděk, kterým lidé za všechno utrpení a starostlivost Božského Srdce Páně splácejí.

A věru celý život Božského Spasitele obepínán jest trnovou korunou utrpení, a to již od jeslíček Betlemských, až ku tvrdému smrtelnému lůžku kříže na hoře Kalvarii. Nevěncily tu Božské Srdce Páně růžové věnce hojných radostí, jež plynou z bohatství a hojností, ale spíše obepínaly Božské Srdce suché věnce trnové chudoby a nedostatku, jejichž trny často hluboko do Srdce se zarážaly, takže stěžoval si Božský Spasitel na svou chudobu řka: „ptáci mají hnízda svá a lišky doupaty svá, ale Syn člověka nemá, kam by hlavy své sklonil.“ Nevěncily dále Božské Srdce Páně věnce lásky a upřímnosti lidské ale spíše bolestně obepínaly Božské Srdce trnové věnce nenávisť, nepřítelství a pronásledování se strany nepřátel. Každé Jeho slovo, každý dobrý Jeho skutek ve zlé vykládali, neboť na př. když šlakem poraženému hříchy odpustil řka: „Doufej synu, odpouštějí se tobě hříchy tvoji“, pravili oni v srdcích svých: „On se Bohu rouhá“. A když uzdravil ďáblem posedlého a němého, tehdy zlostně zase pravili: „Skrze Belzebuba vymítá ďábly“ atd. A i láska těch několika přátel, Jeho učedníků, měla své trny, neboť víme dobře, že první z nich Petr Jej třikrát po sobě v

Jeho přítomnosti zapřel a poslední z nich Jidáš Jej zrádně prodal a tak úhlavním nepřátelům na smrt vydal; ostatní pak učedníci v čas největšího Jeho utrpení nad ním se pohoršili a utekli, jakž jim předpověděl při poslední večeři: „Všichni se pohoršíte nade mnou této noci“. (Mar. 14, 27.) Za dobrodiní, které prokazoval nemocným, slepým, kulhavým, malomocným a j. nedostávalo se Božskému Spasiteli mnohdy věnců díky a vděčnosti, ale také někdy trnů nevděku, jak stalo se, když uzdravil Božský Spasitel deset malomocných. Pouze jeden z nich vrátil se ke Kristu, aby mu díky vzdal za to, že ho uzdravil. A což nepřátelé! Ti Jej tím více nenáviděli, čím více (jím dobrodiní) zázraků konal.

Úzkost, strach a bolest Božského Spasitele vrcholu dostoupily, když v noci před svým utrpením modlil se v zahradě Getsemanské. Tehdy Božský Spasitel jak v zrcadle před sebou celé příští své utrpení viděl a v Srdci všechny bolesti cítil. Viděl v duchu jak zrádní učedník vede surové žoldnéře, kteří Jej měli zajmouti a přivésti veleradě židovské, jež záštim a nenávisť hořela proti Spasiteli. Viděl v duchu jak kříž pro Něho tesají, slyšel rány kladiv na hoře Kalvarii. Cítil ostré rány spletených bičků, kterým tělo Jeho od hlavy až k patě Jeho drásali. Cítil v Srdci svém bolest trnovou korunou svaté Jeho hlavy způsobenou. Cítil tu nesmírnou únavu, když po cestě křížové ponese těžký kříž. To všechno utrpení v myslí živě zobrazováno jest. Ó ký div, že lékař se Božské Srdce Páně tohoto tak velkého utrpení a že v smrtelné úzkosti a bázni volá k Otci nebeskému: „Otče můj, je-li možná nechť odejde ode mne kalich tento, abych nemusel ho pít, ale ne jak já, ale jak ty chceš! (Math. 26, 40.) A v nevýslovných bolestech na kříži úpí Božský Spasitel a z úst palčivou žízni vyprahlých dere se sten k Otci nebeskému: „Bože můj, Bože můj! proč jsi mne opustil! (Mar. 15, 34.)

Než nebyla to pouze úzkost a strach před utrpením, jež čekalo na Božského Spasitele a jež svými ostrými trny bodalo Božské jeho Srdce. Ale byla to též starostlivost a úzkost o naše spasení, jež mnoho trnů trnové koruně jeho přidělávaly. Vždyť

po celý život svůj těžko pracoval Božský Spasitel na naší spásu. 33 let se trdil a namahal, nyní na hoře Olivetské vidí Božský Spasitel, jak nesmírný počet hříchů všeho lidstva šklebí se na něho a chce spásu naší zmařit. A toto nespočetné množství hříchů ohavných hříchů od prvního hříchu Adamova v ráji až k poslednímu hříchu posledního člověka na světě, měl Spasitel velikostí utrpení svého přemoci, měl s sebou vztáhnouti na kříž a krví svou smýti. Ký div, že hrůzou a ošklivostí před tímto nesmírným počtem hříchů naplněno bylo Božské Srdce Páně a že děsilo se těchto hříchů. Úzkost a strach jímá otce, matku, když milovaný syn dcera domů dlouho se nevracejí, když vidí, jak veliké nebezpečí může je potkat a do záhuby je strhnouti. A kterak neměla by nevýslovná úzkost mučiti Božské Srdce Páně, když vidělo, kterak nesmírné množství hříchů hrozí nás strhnouti do věčné záhuby. A přece za všechny lidi Božské Srdce trpělo, aby všechny lidi spasil. A proto starostlivost Božského Srdce Páně, že by mnozí lidé nedosáhli spásy své, krví Božského Srdce vydobyté, rozmnožovala trny na koruně a bolestně zabodávaly se do Božského Srdce.

Než nejbolestnější, nejostřejší trny na koruně, která opepíná Božské Srdce Páně, to jest černý nevdek, kterým nevděční lidé splácí Božskému Srdci Páně za všechnu starostlivost o spásu jejich, za všechno utrpení, jež pro spásu jejich podstoupilo. To zajisté velmi dobře dovedou posouditi zvláště rodiče, kteří též na dítkách svých, o něž tak byli starostliví, černého nevědu místo díky se dočkali. Celý život jim takřka věnovali dnem i nocí je opatrovali, pro ně pracovali, pro ně trpěli a strádali a nyní dítky si jich ani nevšímnu, nebo jen hrubostí a příkořím jim splácejí. Ó jak bolí srdce mateřské trny tohoto černého nevědu. A jak musely bodati šlechetné Srdce Páně trny nevědu mnohých lidí. K jeho utrpení necitelní, jeho láskou zhrdají, jeho starostlivost posměchem, potupou, rouháním zahrnují, k jeho péči jsou vlašni a neochotní. A tak svévolně střemlav vrhají se sami do věčné záhuby.

Ach pomyšlení na tento nevdek a lehkomyšlnost lidskou Božskému Spasiteli ne více smrtelnou úzkost a strach, ale

krvavý pot vynucují v zahradě Getsemanské. Neboť v pravdě trny nevědu jsou na trnové koruně Božského Srdce nejbolestnější a nejpalcivější.

A věru! Převelké bolesti a úzkosti Božského Srdce Páně dojmají i naše srdce, neboť i my cítíme se svým Spasitelem. Než Spasitel i tu volá k nám: „Učte se ode mne“! Snad mnohá srdce věrných ctitelů Božského Srdce Páně ověněna jsou trnovou korunou chudoby, jež trny velkou bolest způsobují. Učte se od Božského Spasitele trny chudoby snášeti, chudobu svou z lásky ke Kristu trpělivě nésti. Srdce jiných upřímných ctitelů Božského Srdce ověněna jsou trnovou korunou nenávisti, nepřítelů a nepřátelství se strany jejich nepřátel, kteří každé jejich slovo ve zlé vykládají a kde mohou jim škodí. A snad i mnoho trnů nevědu zakoušejí od těch, jimž největší dobrodiní byli prokázali. Učte se zase od Božského Srdce Páně nepřítelům svým ze srdce odpouštěti, zlé dobrým odpřácti a když někomu dobrodiní prokazujete, činite to z lásky k Bohu a nikoliv proto, abyste sklízeli za to své dobrodiní věnce vděčnosti a díky. A tak nebude vás moci nikdo tak velice raniti trnovou korunou nevědu. V utrpení svém volejme k Otci nebeskému a modleme se k němu s Božským Spasitelem v zahradě Getsemanské: „Otče, je-li možná, nechť odejde ode mne kalich tento, ale ne jak já, ale jak ty chceš.“ Děkujeme Božskému Srdci z plna srdce svého za starostlivost, kterou mělo o naší spásu. Nechceme toto Srdce raniti trny nevědu, tím že by spása duše naší byla lhostejna, že bychom v nekajivosti a ve hříších svých lehkomyšlně chtěli se vrhnouti do propasti věčného zavržení. Ale zvláště v této době postní budeme ze všech hříchů svých se káti a svou kajivostí tím více se vynasnažovati, abychom Božskému Spasiteli vynahradili nevdek pyšných zatvrzelců. Především však bude nám na srdci ležeti spása duše naší a abychom uchvátili ji, chceme všechna utrpení a snahy pro ni podstoupiti. A tak budeme-li tuto pobožnost, pravou kajivostí proniknouti jsouce, vykonávati, nemusíme se báti, že ji konati budeme nadarmo, ale Božské Srdce Páně udělí nám za tuto pobožnost milost kajícího konce života. Amen.

Uvaž duše...

Pohled duše nelibostná,
na ta hrozná Krista muka,
jak jej bije zlostná ruka,
nevěrců a lidí zlých,
jež tu měli z něho smích.

Z trnů hloží věnec svili,
na tu jeho svatou hlavu,
pak jej vedli v hluku, vřavu
k Pilátovi soudit dál,
by jej k smrti kříže dal.

Od Piláta na Golgotu
s křížem vlekou Krista Pána,
by tam obět dokonána
byla oněch katanů,
nevěrců a tyranů.

Hle, již jeho nohy, ruce
přípevněny k dřevu kříže,
aby omyl z nás hříchu tíže,
Ježíš Kristus, Boží syn,
očistil nás, od všech vin.

Uvaž, duše, v tuto dobu
tato hrozná muka kříže,
která hřeby Krista víže
a krvácí z pěti ran,
byš pak došla v nebes stan.

A. M. Kadlčáková.

Cesty Boží.

Jednou z vlastností Boží, která vždy potěšuje, všude sílí a jistě k cíli vede, jest prozřetelnost.

Necitil's ještě nikdy sílu veliké myšlenky, která z nás slabých synův údolí slzí reky silné pro boje království věčného vychovává? Ještě nikdy jsi se nezahloubal ve chvílích bolu, kdy oko tvé se lesklo slzou a duše tvá se potácela pod tíhou kříže, v tajemství prozřetelnosti?

»Jedno oko bdí, oko otcovské mne na všech cestách sleduje, otcovské oko Boha proniká tmy noci, jenž mne obklopují.« Není to jedna z oněch velkých myšlenek, po nichž volá naše doba? Nespočívá v ní síla, již se našemu věku nedostává, není to zásada k výchově silných charakterů, které neláme nezdar a nepodmaňuje si čas se svými vlnami?

Jest prozřetelnost, není žádného fata, osudu. Nad námi trůní mocný Stvořitel, jehož stvořitelská činnost není dokončena, nýbrž v moudré prozřetelnosti a smílovné péči pokračuje. Člověk a lidstvo celé nemá žádné příčiny k znepokojícím vnitřním příšerám. Bůh ve své prozřetelnosti bdí!

Zamysli se ve chvíli, kdy prach země tak těžko dopadá ve znavenou tvou duši a tisíní tvůj nadpřirozený dech, v podstatu prozřetelnosti Boží, a duše tvá se zdvihne k bezstarostnému letu, jásavě přenese se údolím slzí a bolesti do výšin k Tomu, jemuž denně lidstvo z nížin života a s hor bolesti posílá své vzdechy: »Otče náš, jenž si na nebesích.«

Prozřetelnost Boží jest naše křídla, která nás unášejí do slunných výšin spokojenosti a pochopení pravé ceny života.

Mluví se dnes o nedostatku zázraků v křesťanství. Prozřetelnost na svých cestách lidským srdcem a dějinami věků a národů jest přece zázrakem. A zázrakem tím větším, ježto se váže na věci a okolnosti nepatrné, které v denním životě bez povšimnutí se sbíhají. Ruka Prozřetelnosti používá maličkostí za nástroj velkých událostí. Zde ono zázračné.

Mnohdy vede nás Bůh na levo, když nás chce míti na pravo. jak praví Hello. Jeho cesty sbíhají se tak často s našimi cestami. A On změní směry naše ve své, aniž bychom tušili.

Jsou chvíle, kdy cítíme, že nás uchopila silná ruka, jíž vzdorovati nelze. Nechá váme se jí vést přes rokle zející a propasti hrůzy. Jsou však chvíle, kdy ani netušíme, že nás vede ruka Nejvyššího, ani tuchy nemáme, že v nás bez nás milost Prozřetelnosti stavi svůj oltář. Podivný Bůh na cestách milosrdné své prozřetelnosti! Nedávno jsem slyšel zde v Münsteru vypravovati starého veterána katolického života následující případ, který po vážném přemýšlení mne donutil, abych psal aspoň několik řádek o tomto themať, dnes tak vážném, jak potřebném ku ztišení našeho nitra v bouřích přítomnosti.

Známý básník Brentano pozván na zámek katolického šlechtice. Při příchodu představen básníkovi i zámecký kaplan. S humorem a zároveň s vážností pronesl Brentano v poděkování knězi za představení jen dvě slova: »Kněz z luxusu.«

Trochu ostré. A přece na zdánlivě ostrých těch slovech lpěla milost Boha. Kněz přemýšlel o významu slov básnickových. A našel. Ráno rozpředla se mezi ním a zámeckým pánem vážná rozmluva: Kněz žádal za propuštěnou a udal za příčinu své povolání k misijnářskému stavu pro Ameriku.

Dospěl k tomuto poznání při přemýšlení o významu nárazky Brentanovy. Viděl, že jeho povolání na zámku jest opravdu jen povolání člověka, jehož síly zdatné slouží jen pohodlnosti druhých.

A za více let umíral v Americe misijní biskup, jemuž katolicismus mnoho vděčí. Byl to onen »kněz z luxusu«. Malá poznámka a zanechala stopy velkého, prozřetelného Boha.

Na svých cestách po Sev. Americe ve Washingtonu slyšel jsem od svého průvodce případ, který mi jasně ukázal, že bdí Bůh nad každým krokem svých. Do katolického kostela zabloudil nekatolický právník, nejlepší právník v městě. Přišel, aniž by věděl, čeho v kostele hledá. Modlití se nepřišel, klaněti se svatostnému Bohu nedovedl, neznal Ho. A z chrámu vracel se jiný, než do něho vcházel.

Slyšel prefaci při zpívané mši sv., která se právě v okamžiku jeho příchodu sloužila, zpěv mu ukázal celou velikost pochopení Boha v katolické

církvi. Církve s bohoslužbou Bohu důstojnou jest pravou, byl úsudek právníka. Vyznání viry katolické zakončilo cesty Prozřetelnosti.

»Náhoda«.

Krátkozraký svět nazve scénu onu »náhodou«. Světlo vírou rozžehnuté ukazuje stopy jiného, než náhody. Stopy Prozřetelnosti.

Americký časopis »St. Peter Net« přinesl celou řadu podobných případů.

Mladý právníký praktikant v Ohio ve voze železničním byl němým svědkem náboženského rozhovoru mezi zarytým protestantem a katolíkem. Důkazy věcné katolika přemohly mladého právníka. Šavel stal se Pavlem. Ve voze železničním zasáhl jej blesk Pravdy. Mirabilis Deus. — Podivný jest Bůh na cestách své prozřetelnosti. Anglikánský kandidát teologie v knihkupectví omylem si koupil katolickou knihu, z omylu počal studovati — a kniha vyvedla jej ze tmy omylu ducha. Stal se katolíkem.

Případ, že omylem si zakoupil knihu jinou, není zázrakem, je to případ skoro denní. A přece na všední případ navázala Prozřetelnost cesty své nevšední milosti. Jeden z dosud žijících slavných amerických katolických kněží podivným způsobem vrácen lžnu mateřské církve.

Jako hoch našel na ulici kus starých novin. Sebral je, četl, byly to noviny katolické. Přečtené utkvělo v duši hochově, v letech pozdějších stalo se příčinou pochybnosti a základnou pátrání. A zakončení odbyto před oltářem Nejvyššího, kde zazněla slova: »Ty jsi kněz podle řádu Milchisedechova na věky...«

Útřezek novin — nástroj v ruce věčného.

V městě Newton N. C. v Americe vrácena celá obec katolicismu. A jak podivně, vlastně, jak jednoduše!

Lékař městský v novinách, v nichž obdržel zabalené nějaké zboží, našel kázání slaveného arcibiskupa Hughesa. Četl, přemýšlel a vrátil se ke staré původní církvi. Vlivem svým pak působil na spoluobčany, kteří brzy následovali jeho příkladu. Maličkost, že ano. A přece jaký výsledek!

Ve Washingtoně při kázání presbyteriánského kazatele, který spípal katolické církvi, odešel muž, jeden z prvních

presbyteriánské obce, a vrátil se do katolické církve, již přináležela jeho manželka. »Důkazy pravdy nemohou být obsaženy v malomocném spílání.«

Snad dostačí několik těchto při-

padův. Oživit třeba naši důvěru v prozřetelnost Boží a život nebude mít tolik trní, tolik nepohoditelného, tolik nesnesitelného. I tmou života vede nás prozřetelný Bůh. »Buď vůle Tvá«

P. Voňavka.

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXMILIAN WEINBERGER

Obrázek z Hercegoviny.

Na zvelebení nových zemí rakouských Bosny a Hercegoviny stalo se již mnoho od té doby, co Rakouskem byly obsazeny. Nesčetných milionů bylo vynaloženo na úpravu země a vzdělání domorodého obyvatelstva. Ale obě země mají podnes své bolesti a těmi jsou chudobní katoličtí faráři venkovští. Církev katolická je v obou zemích nemajetná, čemuž se nebudeme diviti, uvážíme-li, že od dob tureckého panství uplynula doba poměrně přece jenom krátká. Jak smutné bývá hmotné postavení světského duchovenstva na venkově, vysvětlá z listu jednoho takového venkovského faráře, jehož obsah tuto podávám.

„Dokončiv bohoslovná studia a byv vysvěcen na kněžství“ vypravuje farář v Drežnici v Hercegovině, Nikola Jurič, „obdržel jsem ihned faru. Fara byla osiřelá a čekala již tři měsíce na mne. Začátek byl velmi těžký. Kostel byl v tak bídném stavu, že bych byl v něm mohl v noci počítati hvězdy. Několik málo bohoslužebných rouch, která zde byla, rozhlodaly myši. Svatostánku na oltáři nebylo; velebná svátost uschovávala se v malé skřínce.

Ve fáře bylo více myši než kamenů ve zdích. Kama byla toliko v kanceláři, ale jaká! Přese všechno namahání mohl jsem teplotu vyhnati sotva na 6° R. Tato kancelář byla zároveň mou ložnicí a kuchyní a spolu obydlím mého bratra a výrostka, který zastával úřad sluhy. Oba, bratr a sluha, byli celou mojí domácností. Ve spárně musím v zimě zrána napřed prosekati led, chci-li se umývati. A teprv strava! Jedl-li jsem v poledne, pak nebylo večer jistě ničeho k jídlu. Měl-li jsem polévku, nebylo chleba a naopak.

Farnost má délku sedmi hodin. Ježto jsem neměl koně, musil jsem všechny cesty konati pěšky, i za špatného počasí. To je i pro zdravého muže namahavé! Také já jsem byl zpočátku zdrav; byl jsem nadšen pro duchovní správu a své svěcení. Avšak časté dlouhé cesty, slabá strava a citelná zima mne zmohly; má mysl začala klesati. Na štěstí smiloval se nade mnou Onen, jenž všechno ví a vidí a poslal mi anděla s nebe. Vyskytla se totiž dobrá, šlechetná duše, která se mne a mé farnosti ujala. Ponenáhlu narůstala mi zase křídla. Dal jsem se zase s chutí do práce a hle, ve dvou — třech letech se mé postavení docela změnilo. Můj kostel má pěkný svato-stánek, ještě pěknější bohoslužebná roucha a nádhernou korouhev s našimi sv. patrony. Při kostele je malá sice, ale úhledná sakristie. Farka je slušně opravena a vším potřebným opatřena.

Co mne však nejvíce těší, je toto. Čtyry hodiny od farního kostela, hluboko v horách, náleží 30—40 chalup k mé duchovní správě. Kdykoli jsem tam šel zaopatřovat, nemohl jsem se týž den vrátiti, a tu jsem neměl kde přenocovati. Proto, kdykoli jsem se vydával na cestu, zdálo se mi, jakobych šel smrti vstříc. A nyní? Nyní tam stojí krásná kaple se světnicí pro kněze. Tak mají tamější obyvatelé příležitost obcovati mši svaté a přijímati svaté svátosti.

A to všechno máme oné šlechetné duši, naší „dobré matce“, jak moji farnici ji nazývají, co děkovati. Jsme jí skutečně velkými díky povinováni. V mém dřívějším smutném postavení viděl mne jednou jistý kněz, který se mi později přiznal říka: „Myslíl jsem tehdy, že Ti není třeba ni-

čeho leč svátostí umírajících.“ Také já i celá moje farnost byli jsme toho přesvědčení. A byl bych také sotva na živě, kdyby naší „dobré matky“ nebylo. Nyní konám práce svého povolání téměř s dřívější svojí silou. Bohu budiž chvála za to, že nám poslal anděla v podobě naší štedré dobroditelky. Má první vzpomínka při mši sv. platí každodenně jí a celá moje farnost modlí se bez ustání: „Bůh jí vše odplatí statky nebeskými!“

Kéz by také jiní faráři bosenští a hercegovští našli podobnou „dobrou matku“, jakou našel farář Jurič v oně šlechtné dámě!

Mučedník zimy.

Obrázek z Alasky.

Teprv nyní přichází ve známost bližší podrobnosti o smrti missionáře bratra Paquina z řádu Jesuitů, jenž v minulou zimu blížě ústí veletoku alaskského Vukonu tak truchlivým způsobem zahynul. Bratr Paquin vydal se 27. ledna ze stanice sv. Michala na saních několika psy tažených na cestu, aby kapli v osadě Stebbens asi 20 km.

vzdálené popravil. Mimo potravu vezl s sebou několik prken a náčiní. Večer měl se vrátit, aby následujícího dne ve sv. Michalu při mši sv. přisluhoval, ježto toho dne žádného jiného ministranta tam nebylo. Jelikož toho dne zuřila prudká sněhová vánice a bratr domů nepřicházel, vypravil představený stanice ihned záchrannou četou, aby pahorkovitou krajinu mezi sv. Michalem a osadou Stebbens prohledali. Po tři dni hledáno na sněhových a ledových polích nadarmo. Konečně 2. února našli asi 2 km. od sv. Michala ztuhlou mrtvolu dobrého bratra, obklopeného jeho rovněž zmrzlými psy. Člověk i zvířata přitulili se těsně k sobě, aby se navzájem zahřívali a tak na životě zachovali. Bratr byl patrně na cestě sněhovou bouří překvapen, obrátil se na zpáteční cestu, ve strašné vánici však na neschůdném pahorkovitém území zabloudil a padl konečně rozpoutaným živlům přírodním za oběť. Bratr Paquin působil v alaskské missii od r. 1905, byl všeobecně oblíben a vzorem zbožného, svědomitého klášterního bratra.

Prosba.

Z ran Krista, Syna Božího,
patero proudě se vyliło,
by hříchy světa celého,
se k spasení jeho obmylo.

Když klečel Ježíš v zahradě,
tu přiletěl anděl s kalichem
a Ježíš krve krupějí
pokropil naši matku zem.

Ó skrop nás krví přesvatou,
tak prosí Tebe, Kriste, náš hlas
a veď nás branou nebeskou
ku trůnu věčného Boha zas.

Ó nech nás k sobě přijít,
až budem tady umírat,
vždyť chceme tebe, Ježíši,
za lásku Tvou vždy milovat.

A. M. Kadlecková.

O dobrém úmyslu.

(Pokračování.)

Pán Ježíš totiž žádá nejen konat z lásky k Němu, co ty chceš, ale i to, co se ti nelíbí, co tě mrzí, hořkost a nepříjemnost ti působí, i to chce, abys vzal na sebe — z lásky k Němu! Před nemnoha lety zemřel v jednom městě slezském jistý zbožný pán. Když ležel ještě na bolestném lůžku nemocen, předsal mu lékař lék, ale velmi hořký

a odporný, tak že nemocný nebyl s to jej do úst vzít. Přátelé jeho domlouvali, aby se přemohl a lék vzal, ale nadarmo. Tu napadlo jednomu z nich, že vyzval nemocného: »Koho z nás nejvíce miluješ — tomu přijmi lékem tímto na zdraví!« — Nemocný uchopiv sklénku, ohlíží se po všech přítomných, konečně utkví zrak jeho na kříži visícím na zdi; i po-

zdvihnou sklenici ku kříži visícímu proti němu zvolal: »Tobě, Pane Ježíši, můj nejlepší a nejdrazší příteli, přináším tento přípitek! Ty ať žiješ na věky!« — Na to vypil hořký lék, aniž by ústa byl trochu zkrivil. — Tak, milý příteli, to činí i ty, když ti někdy podá Pán hořký kalich utrpení; vypij ho ku počtě nejsvětějšího Srdce Páně, a i když tobě bude odporný — bude Pánu tvému milý a sladký. —

Kdykoliv vejdeš do chrámu Páně a slyšíš a patříš na mnohou věc, kteráž na posvátném děje se oltáři, spoj úmysl svůj s úmyslem náměstka Božího, s úmyslem všech věrných služebníků Božích; a hle, tím úmyslem stáváš se účasten všech modliteb a všech mší svatých, kteréž jsou slouženy. O svatá myšlenka, dobrý dle nauky Ježíšovy úmysl, jak dražším jsi pro křesťany zbožné nežli drahokamy a perly! Snadno tě možno vzbudit i pro věčnost se obohaciti, byť byl kdo sebe větší chudšas.

Sv. Ignác a sv. František Xavérský šli jednou z Francouzsko do Španělska. Přidal se k nim prostý rolník a nesl jim cestovní vaky. Mělť oba sv. mužové ten obyčej, každého dne před východem slunce kleče se modliti a o Božských věcech přemýšleti. Prostý jejich průvodčí také činil co oni, poklekl totiž vezdy zároveň s nimi. Za několik dní se ho otázali oba světcové: »Co pak děláš, když ráno každodenně hodinu zároveň s námi klečíš?« Prostý rolník odpověděl: »Jsem člověk prostý a školy nikdy jsem nenavštěvoval. Nevím tudíž, o čem mohl bych přemýšleti. Ale myslím takto sám u sebe: »Bože můj, tyto dva mužové jsou sluhové Tvoji, já pak jsem zase jejich sluhou. Nevím, kterak měl bych s Tebou mluvit, ale oni to vědí. Protož s nimi se sjednocuji; a to, co oni myslí a mluví, i já myslím a s nimi k Tobě, o Bože, mluvím.« — 'Tomu nemálo podivili se oba světcové chválice Boha, kterýžto prostým zjevuje to, co před moudrými tohoto světa jest ukryto.*) Taktéž i my v chrámu Páně sjouce spojíme úmysl svůj s úmyslem církve svaté, kterážto jest společenství svatých, a všeho dobrého, což v církvi svaté se činí, staneme se účastnými.

*) Sloměkovy: Homilie.

A jak máme sobě slova Spasitelova vyložit, kterýž pravil: »Modlete se bez přestání!« — Vezme krásnou odpověď. —

— Ve všech věcech, v pracích, slovech i myšlení, ve všem hnutí duše i těla patř na samou vůli Boží, a proto pracuj, mluv, mysl, že Bůh chce, že jest toho hoden pro svou nestihlou dobrotu, že se mu to bude líbiti. Kdo všechny věci začíná a koná s dobrým úmyslem, ten jest, jenž se stále modlí, praví jistý svatý.

Milá duše, co živa budeš, nečin nic sama pro sebe, ani pro rozmnožení milosti Boží, ani pro rozmnožení věčné slávy, ale vše čin k většícti a chvále Boží, Božského Srdce Páně! Nejdokonalejší a Bohu nejmilejší úmysl jest, vše činiti, mluvit i mysliti z pouhé lásky Boží. Toho úmyslu se nejvíce držíme.

Takový úmysl měl vždy Kristus Pán, předústať Matka jeho Maria a všichni svatí. Oni vše činili, mluvili, mysli z lásky k Bohu. Otci svému. Protož nevyslovitelný poklad sobě i celému světu zasloužili.

Dobrý úmysl jest podobný slunci; jako slunce tmě obrací ve světlo, tak dobrý úmysl i za skutky u světa opovržené působí hojně odplaty věčné.

Sv. Alfons Liguori praví: »Vše, co kdo činí, nechť pouze pro Boha činí. Takový to dobrý úmysl bývá duchovní alchymii nazýván, poněvadž skutek dobrým úmyslem vykonaný v zlato se proměňuje, a to platí i o činech těla, jako práce, jídlo, spaní atd. A tím více je třeba duchovní skutky jediné s tím úmyslem konati, abychom se jimi zalíbili Bohu a ne proto, abychom od jiných ctěni a chválení byli, aneb sami sobě v tom libovali, nýbrž k většícti a slávě Boží vše konali i podnikali; neboť jinak vše na ztrátu přichází a místo odměny spíše trestu dojdeme.«

Proto dí sv. Isidor: »Takovýť bude skutek tvůj, jakýž při tom byl i úmysl tvůj. Neb s jakým úmyslem se to děje, s takovýmť to Pán Bůh přijímá.«

Čím pak častěji dobrý úmysl obnovíš, tím větší slávu budeš mít, a Bůh z tvé slávy větší zalíbení, pro kteréžto jediné snaž se v lást Boží a slávu růsti.

Sv. Maří Magdalena z Pasis své spolusestry vybízela, aby všechny své činy zevnitřní konaly z lásky k Bohu, a radila jim, aby s takovým úmyslem i ta nejmenší hnutí svých údů, ano i ta mžikání očima Bohu obětovaly, a slibovala jim, že, zachovajíce to, do nebe se beze všeho očištění dostanou.

Táž sv. Magdalena z Pasis, abatyše, jak se o tom posud vypravuje, mívala ten abyčej, když některou řeholní pannu viděla něco konati, hned se jí tázala: »Proč pak to činíte, milá sestro?« Chtíc takovým způsobem jeptišky poučiti, aby každou, i sebe menší práci pro Boha konaly a jemu obětovaly. — Svatý Ignác tvrdil o jednom zedníku, že si chystá v nebi tolik korun, kolik kamenů do zdi klade, a kolik ran kládívem činí; protože všechnu práci svou z nejčistšího úmyslu, totiž pro Boha konal. Týž svatý měl ve všem svém počínání a jednání v ústech i v péře za heslo: »Vše k větší cti a slávě Boží.« (Macena: Výbor příkladů). A když tento svatý Ignác, zakladatel proslulého řádu, abych tak řekl řádu mučedníků — své žáky rozeslal do světa na přebotížné missie, dal jim na cestu za průvodčího dobrý úmysl, an řekl: »Vše ke cti Boží a ku spasení duší.« — Tato zlatá slova buďte i průvodcem naším. Vše naše jednání — utrpení i radost budiž k větší cti a slávě Boží a ku spasení duše. Hle, jak sv. Otec Benedikt, zakladatel velmi rozšířeného

řádu, blahodárně s tímž heslem působil a posud působí jeho ctěný řád ještě. »Škola Božského Srdce Páně,« časopis po tolik let jim vydávaný, toho mezi více jedním dokladem, kde zbožný dobrý úmysl v každém čísle tohoto krásného časopisu své ctěné čtenáře vyzývá, by své úmysly spojili, jimž i sv. Otec sám žehná a sobě přeje.

Hle, bude každý čin s dobrým úmyslem vykonaný drahokamem pro život věčný, každý den bude v knize života strana jedna dobrými znamenána skutky. Vše může ti korunu v nebesích zjednati, máš-li jen při tom dobrý úmysl. »Ať jíte nebo pijete,« praví sv. Pavel, »aneb něco jiného činíte, vše činite ke cti a chvále Boží.« Avšak nesmíme zapomenouti, jak jsme se již ve škole učili, že to nutnou podmínkou, a bys byl ve stavu milosti Boží; máš-li na sobě těžký hřích, jsi neschopen, vykonati nějaký skutek, který by se Bohu líbil, duše tvá jest mrtvá a nemůže vzhlednouti v lásce ke svému nebeskému Otci; hled tedy především, a bys byl ve stavu milosti Boží, třeba i hodným svatým pokáním, pak čini dobré úmysly při všech svých denních pracích vroucněji, a buď ujistěn, že hojně odměny se ti na věčnosti dostane. Opomeneš-li dobrý úmysl vzbuditi, pak třeba bys i sebe více činil, ničeho jsi neučinil. Jest bez odměny práce, která bez dobrého úmyslu se koná.

(Přístě dále).

Mám již dost!

Smutno, smutno v mojí duši,
smutno v srdci znaveném,
krutá bolest, slzy vřelé,
toť bývá mým údělem.

Moje duše nepoznala
dosud žádné radosti,
jí jest navždy usouzeno.
žíti v kruté žalosti.

Pro mě slušné lásky čistě
na obloze nesvíti,
mě jen musí krutý osud
z trnů vínek uvíti.

Zanechám já toho světa,
jemuž jsem tu sloužila,
a půjdu v Tvou náruč, Kriste,
po níž vždy jsem toužila.

Obejmu tvé svaté tělo,
přitisknu v hruď svatý kříž,
a tak rázem z duše prchne,
všakých bolů krutá tíž.

Vím, že tvoje láska věčná
přijme mne tu na milost,
a to bude pro mě štěstím,
více nechci, mám již dost!

A. M. Kadlčková.

Děkuvzdání božskému Srdci Páně.

Z Brna. Srdečné díky vzdávám Panně Marii Svatohostýnské za uzdravení dítka v krční nemoci.

Bývalá čtenářka Š. B. S. P.

Z farnosti Tršické. Plním učiněný slib a vzdávám tisíce díky božskému Srdci Páně, Matičce Svatodubské, svatému Josefu, sv. Antonínu za vyslyšení prosby.
J.

Od Olomouce. Jednání v jisté záležitosti se nedařilo, poněvadž tu bylo co činit s osobou bez citu a svědomí. I vzala jsem útočiště k nejsv. Srdci Páně, sva-

tému Antonínu Pad. a slíbila hojnou duchovní pomoc duším v očistci, když v určitý den domluva příznivě skončí. Stalo se úplně dle položené podmínky, a ježto už delší čas uplynul, aniž by se jaké porušení slova bylo stalo, považují za svou povinnost vyplniti i druhou část slibu a ku povzbuzení mnohých veřejně děkuji nejsv. Srdci Páně, sv. Ant. Pad. a duším v očistci za tak patrné vyslyšení mojí prosby. — Kéž důvěra v nejsvětější Srdce Páně a svatě Jeho denně vzrůstá v srdcích našich!

Čtenářka Š. B. S. P.

Zpráva.

Čtouc krásnou promluvu, přednesenou při pobožnosti milostné novény (uveřejněnou v 1. čís. roč. 46.) a zároveň též povzbuzena vybidnutím redakce o zaslání zpráv, umínila jsem si sdělit čtenářům Skoly B. S. P., že i v našem kostelíčku družinském na Zelené Hoře u Nepomuka konají se pobožnosti k účtě Božského Srdce Páně. Pobožnosti tyto zavedeny jsou ku přání jasné paní Gabrielly princezny z Auersperku, horlivé to citelky Bož. Srdce Páně, kteráž pro kostel Zelenohorský krásnou sochu Bož. Srdce Páně věnovala.

Každý první pátek v měsíci, o 4 h. odpoč. koná se sv. požehnání s litaními a písněmi k Srdci Páně nejsvětějšímu, k jehožto účtě koná se v témž chrámu Páně pobožnost devítidenní a sice v měsíci červnu.

Veškeré pobožnosti tyto vede vdp. A. Petr, zámecký kaplan a ředitel Mar. Družiny Zelenohorské, který při pobožnosti devítidenní má každodenně krásnou promluvu, v níž všemožně snaží se veškerým posluchačům vštípit do srdcí jejich účtu a lásku k Srdci Páně nejsvětějšímu, poukazuje na veškeré ty útrapy drahého Spasitele, jež započaly smrtelnou

úzkostí a krvavým potem na hoře Olivetské a skončily ukrutným ukřižováním na hoře Kalvarské.

Slovy úchvatnými vyprávěno nám o nesmírné lásce Božského Srdce Páně k nám hříšníkům, které pro naše vykoupění samo sebe zničilo a na památku svého ukřižování dalo se dobrovolně připoutati do Svatostánku, aby nás mohlo tělem i krví svou siliti a občerstvovati.

Těž poukázáno na hříchy, jimiž přesvaté Srdce Páně nejvíce trpí a znovu jest bodáno ostrými hroty koruny trnové, jižto je přelaskavé to Srdce Páně objato.

Dojaty jsouce proníčovými těmi, vykonaly některé členky družiny »Nověnu devíti prvních pátků v měsíci«; jedna pak členka, jež v družině zastává úřad »pokladní«, paní Umlaufová, pojala úmysl, dáti družinu zapsati do bratrstva Nejsv. S. P., což také ve skutek uvedla, dávši dne 26 dubna r. 1911 41 členek druž. na své útraty zapsati do bratrstva Nejsv. Srdce Pána Ježíše, a do apoštolátu modlitby, při kostele Nejsv. Srdce Páně v klášterě Sester Nejsv. Svátosti v Čes. Budějov. cich, čímž družině velmi radostné překvapení připravila.

Srdečné »Zaplať Bůh« volá ji družina v odměnu, zvláště pak srdečné »Zaplať Bůh« šlechetné zakladatelce dojemných pobožností těchto a vdp. řediteli družiny, kterýž všemožně snaží se, účtu k Bož. S. P. jakož i účtu k Marii Panně povznést na stupeň nejvyšší.

Kéž Srdce Páně nejsv. a Srdce Marie Panny jsou jemu nejmilostivějšími odpůlci!

O nejsladší Srdce Ježíšovo, dej at milujeme Tebe vždy víc a více!

O Srdce Panny Marie, budiž spásou nám všem!

Kateřina Tůmová,
členka Mar. družiny Zelenohorské.

Různé zprávy.

Sjezd čtenářů Školy B. S. P. v roce 1912. První souhlas se sjezdem čtenářů Školy B. S. P. dali četní čtenáři z okolí Uherského Brodu a navrhuji měsíc červen. Nížeapsaný žádá i ostatní milé čtenáře, aby své mínění vyslovili. Bohumír Hendl, probošt na Sv. Kopečku.

Skvělý dar. Vévoda z Norfolku, daroval anglickému katolickému školskému spolku pět milionů marek na rozmnožení katolických škol.

Kněží zlatá medaile. Na podzim spadl automobilový omnibus v Paříži do řeky Seiny. Jel v něm též kněz Richard, který zachránil sedm lidí od utopení. Jeho příklad povzbudil jiné, že ze 26 bylo 16 osob zachráněno. Kněz tento byl za svou statečnost vyznamenán zlatou medailí.

Jsmo katolíci? Jak věru až příšerně hrozné, zvíme-li jak ubohé vědomosti mají mnozí tak zvaní »katolíci« o naši svaté víře. Tak na příklad: přinesl jeden moravský deník vánoční úvodník na slova: »vstalt ještě této chvíle náš Vykupitel«. Onen pán výtečník, který psal onen článek myslí tedy, že o věšících oslavujeme z mrtvých vstání Spasitelovo.

Kam vede nevěra? V Petrohradě zemřely hladem tři mladé selky. Patřily k sektě »Bičujících«. Jejich náčelnice, které říkají »svatá Darja« naporučila jim, aby se 21 dní úplně postily. Po bláznivé ženě uposlechny a umřely hladem.

Islam se šíří. Mohamedáni v Kasanu vydávají třicately noviny, aby rozšířili islam hlavně mezi kočujícími kmeny

tamnějších krajin. Za loňský rok získali pryč 50 tisíc nových vyznavačův!

Jak ctí Amerika kardinála. Kardinál a arcibiskup v Baltimore Gibbons slavil 50leté kněžské a 25leté kardinálské jubileum. K oslavě sešlo se na 20.000 účastníků, mezi nimi nyní nynější prezident Taft i dřívější Roosevelt. Nechyběl nikdo, kdo má jméno a postavení. Taft měl řeč, v níž mezi jiným pravil: hlavní z předpisů církve katolické je účta k ustanovené vrchnosti a my jsme viděli kardinála Gibbonsa vždy na straně zákona a pořádku. Podobné slavnosti nebylo dle svědectví všech, doposud v Americe.

Kláštéry v Rakousku. Die nejnovějších a úplně spolehlivých zpráv je počátkem roku 1911 v celém Rakousku 10 876 klášterníků, počítaje v to studující, i laiky bratry. Úplně přesně je 5511 kněží, 1443 kleriků, 635 noviců a 3251 laiků bratří. Kláštéry tyto obstarávají 856 far a vydržují a vedou 22 gymnasií. Průměrně připadne v Rakousku na 2500 obyvatel jeden klášterník.

Zrušené kláštéry na Moravě. Za císaře Josefa II. bylo na Moravě zrušeno 42 klášterů.

Sebevražda přibývá. R. 1909 zemřelo v Petrohradě sebevraždou 1519 mužů a 861 žen, r. 1910 mužů 2071 a žen 1125.

Katolický tisk. Piův spolek vytkl si u nás za cíl, co nejučinněji podporovati náš katolický tisk. Koncem roku 1910 měl 125.830 členů. V celém Rakousku je 90 katolických a 360 nepřátelských, židovsko-liberálně-socialistických novin. Katolické listy mají 466.000 odběratelů, protikatolické

1,810.000. Katolické deníky mají denního nákladu asi 250.000 výtisků protikatolické pak přes milion. Tedy v naší říši, kde žije přes 90 procent katolíků, tvoří katolický tisk a čtenářstvo kato-

lického tisku pouze 25 procent veškerého časopisectva a čtenářstva. Nezmění-li se tento poměr, je porážka a zotročení katolictva v budoucnosti jistou. Pracujeme všichni o nápravu!

Zachování víry v národě našem.

(Hlavní úmysl.)

Pane, zachovej nás, hyneme! Jako zhoubná bouře valí se na nás holá nevěra se všech stran. Jako na moři vztekly vlny bijí do skály, na ní vysoko vystřikují a odrážejí se zpět, s novým vztekem do ní bijí, tak i nepřítelé Boží vztekem velikým bijí do církve sv. a sami byvše odrazení opět a opět s novou vzteklostí bojují proti Bohu a církvi Kristově. Kde jsou ty časy, kdy zavítali k nám sv. věrověstové naši Cyrill a Methoděj! Kde jsou ty blahé časy, kdy lid moravský více slyšel slovo Boží a více obcovoal službám Božím a svým krásným zpěvem Boha chválil a velebil! Přišly sice bouře veliké na milou naši vlast, ale zase pominuly a vyčistily pšenici od koukole. Trpěla naše vlast mnoho válekami i bludáři, přehnala se bouře husitská přes národ náš, dosti zlého natropila, ale i ta přešla. Víra sv. vždy ještě trvala, lid se ji pevně držel, ji si vážil a též zachovával příkazy její. Ale v době nové a nejnovější jest čím dál tím hůře. Lid náš falešnými vůdci sveden a různými napsanými hesly oklamán a zaslepen odvrací se víc a více od zděděné víry otců i od křesťanských mravů. Čeho si dříve na výsost vážil, tím nyní pohrdá, tomu se posmívá a upadá v čirou nevěru. Čím to? Začíná to již u dítek ve škole. Dítky nemajíce z domu dobrého základu přichází do školy bez vědomí o Bohu, zde málo slyší o Bohu kromě v několika hodinách náboženství. Mnohdy co katecheta postaví, pokrokový učitel sboří a tím již základ víry a náboženství jest otřesen. Nedávno mi řekl přítel: Mně již dítky ve škole nevěří, vůbec nic nevěří a podle toho jest jejich chování. Co z nich bude? Na školách středních jsou většinou učitelé pokrokáři, totiž nevěrci a ti vštěpují svým svěřencům svou nevěru ustavičně. Co zmůže zde učitel náboženství? A jestli si který studující zachoval trochu víry, ztratí ji na vysokých školách, kde učí sami nevěrci. Zlo nevěry šíří se dál a dále. Lid pak máje zlý příklad ze vzdělaných činí totéž, chce se jím vyrovnat v pokroku. Mimo to statečně pomáhají tomu zlu nevěrectví noviny, knihy a časopisy, které zaplavují vše a v posměch uvádí církve i její učení i kněžstvo, aby lid se odvrátil a přidal se k táboru nepřátel. Čím lze tomu zabránit? Čím máme chránit víru svou, by zachována byla v národu našem? Co činil Pán Ježíš, aby zachoval svých několik věrných učedníků? Modlil se za ně k Otci svému nebeskému, aby žádného z nich neztratil. Co činili sv. apoštolé s těmi, kteří byli nově na víru obráćeni? Navštěvovali je, psali jim listy, napomínali je, aby nezapomněli učení jejich, by se nedali bludy vésti, ale aby pevně stáli ve víře a v učení Ježíše Krista. Podobně činíme i my. Především se modleme a prosíme o to, aby víra sv. nám se zachovala, v srdcích našich pevně zakotvila a v celém národě znovu rozkvétla, aby opět o nás platilo, že národ náš je zbožný. Modleme se za dědictví sv. otcův našich, by nám přes všechny bouře zachováno zůstalo; prosme, by sv. apoštolé naši neopouštěli pole svého, by setba jejich zrála ve plod věčný.

Druhý prostředek jest živé slovo, hlásání slova Božího, poučování lidu našeho, aby poznal pravé své přátele, aby rozeznal pravdu ode lži, aby nedal se balamutit rozličnými křiklouny a falešnými svůdci. Poučujme ve chrámu Páně, na schůzích a při každé příležitosti. Velmi zdárně působí v tomto směru lidové missie, které po nejvíce Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda pořádá a podporuje a tím koná veliký úkol, rozšíření a upevnění sv. víry v lidu našem. Že se nepřítelé missií bojí, poznat z toho, že na ně nadávají. Z té příčiny zasluhuje Apoštolát

sv. Cyrilla a Methoda všestrannou podporu, aby konati mohl svůj vznešený úkol netoliko ve vlasti naší, ale i u jiných slovanských kmenů.

Proti špatnému tisku, který hanobí tak sv. víru, s ní i ctnost, musíme zase postavit dobrý katolický tisk, katolické noviny jako jsou u Čechů, Našinec, Hlas, Den, Budoucnost, Náš Věk, Moravská Orlice a jiné krajinské katolické listy i musíme je podporovat, odebírat, předplácet, číst a dáti jiným čísti a to právě tam, kde se zahnízdzily pokrokářské, socialistické a jiné toho druhu noviny. Proti špatným knihám postavit dobré knihy z Dědictví našich a od našich katolických spisovatelů, musíme zakládat lidové knihovny a lidem půjčovat knihy. Budou-li mít lidé knihu dobrou, nebudou se shánět po špatné! I v tomto ohledu koná veliké dílo spolek Piův, spolek sv. Bonifáce, časopis »Sv. Vojtěch«, jenž poučuje čtenáře své a odmítá narážky nepřátel ostře a rozhodně. Velice rozšířen je katol. časopis »Kříž« a »Maria« a jistě již mnoho dobrého vykonaly na své pouti po drahé naší vlasti.

Tot nejhlavnější prostředky k zachování a upevnění sv. víry v národě našem. Slovo Boží, mocné jako meč na obě strany ostrý, lidové missie a poučování lidu na schůzích. Dobrý katolický tisk musíme podporovat a šířit. Pravidl jistý učenec nám dobře známý: Kdybyste všechny modlitby poříkali a všechno svěcenou vodu vykropili, nezachráníte víry, leč šířením a podporováním dobrého katol. tisku, novin, časopisů a knih. My však chceme přece i modlitby se uchopit, abychom si vyprosili sami milost pevné a živé víry a též síly a odhodlanosti ku hájení víry a obětavosti pro víru, nejdražší a nejvzácnější to dědictví sv. apoštolů našich Cyrilla a Methoda.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ie), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za zachování víry v národě našem a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby!

Pane Ježíši, zastiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce, Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učin, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzorec a patronu ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Podporovati Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda.

Úmysl v květnu: Námořníci.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK XLVI.

Vychází počátkem každého měsíce.

KVĚTEN 1912.

Chraň nás, Matko nejmilejší, na obtížné pouti zdejší, veď nás v ony věčné kraje, kde Tvá věčná láska plaje. — Maria, oroduj za nás!

U Matky Boží.

Před Tebou tu Matko klečím,
slyš mé bolné vzdychání,
usuš slzy mojí očí,
slyš, jak hlas můj vroucně zní!

Vím, že kdo Tvou pomoc žádal,
že vždy býval vyslyšen,
a kdo prosby k Tobě vkládal
nebyl nikdy oslyšen.

Nezamítej mne od sebe,
když se k Tobě utíkám,
dej milost najít u Tebe,
když před Tebou tady lkám.

Milosrdným okem svým
na své dítko Matko hleď,
ulev v srdci bolům mojim,
cestou pravou vždy mne veď

A až budu umíratí
Matko svatá při mně stůj,
dej se ke mně také znáti,
v nebi za mě oroduj!

Květy lásky.

Viji květy, lásky květy,
Tobě, Máti má,
duše má nad všechny světy
Tebe objímá.

Krutá zima vůkol dýchá,
zvadly lilie,
ale Tobě srdce spíchá,
věnec uvije.

Před Tebou se v prachu sklání
hlava znavená,
věncem lásky Tobě, paní,
kráslí ramena.

U Tvých nohou tam je sladko,
v duši vládne mír,
jak by z úst Tvých, Božská Matko,
zvučelo sta lyr.

Viji květy, lásky květy,
v zbožný růženec,
veď mne v ony rajske světy,
Máti, na konec!

Maria, vždy při nás stůj!

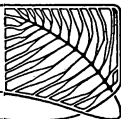
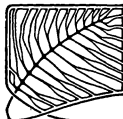
Matko Boží, Matko naše,
věrně při nás stůj,
v žití bouřném tam u Boha
za nás oroduj!

K Tobě, Máti, modlíme se
plni důvěry,
bys nás vezdy uchránila
bludů, nevěry!

Zůstaň s námi, Máti milá,
hvězdo nebeská,
Tvoje láska ustavičná
v duši probleská.

Ty nám skýtáš sladké těchy
v slzném údolí,
proto Tobě čest a sláva
světem hlaholí!

A. M. Kadlěčková.

K oltáři Páně plni touhy spějme!

K XXIII. eucharistickému světovému kongresu podává Fr. Janovský.

(Pokrač.)

Podivuhodnou úctu osvědčoval sv. Tomáš velebné Svátosti. Před svato-
stánkem meškal celé hodiny ve dne i
v noci, obzvláště když potřeboval osvětlení
ve studiu, při svých pracích spisovatel-
ských. Spisy svoje kladl před oltář,
vyžaduje pro ně potvrzení od samého
Spasitele. Žádný bohoslovec neuměl tak
krásně a vzletně, tak jasně a jadrně
psáti, mluvit a kázati o velebné Svátosti,
— jako sv. Tomáš. Na rozkaz papeže
Urbana IV. sepsal církevní hodinky pro
tehdy zavedenou slavnost Božího Těla,
kdež svůj zbožný cit vdechl zvláště do
hymnův o nejsvětější svátosti oltární:

„Pange lingua gloriosi...

Chvalte, ústa, předútojnou
svátost těla v závodu,
chvalte krev, již láskou hojnou
pro člověka svobodu
ráčil v oběť bohabojnou
vylít Král všech národů.

Nám dán v podíl,
nám se zrodil
z Panny vadou nejatě,
jako poutník světem chodil,
seje sám přesvatě,
a svůj život doprovedil
divem lásky bohatě.

U svatého s bratry stolu
posléze když stoloval,
po starém když s nimi spolu
po řádu byl hodoval,
dvanáctu apoštolů
v pokrm sám se věnoval.

Slovo — Tělo mění slovem
chléb tu v těla jestotu,
a v krev vino v divu novém;
ač duch má tu mrákotu,
o tom skutku opravdovém
víra dává jestotu.

Svátosti té neskonale
čiňme vroucně poklonu,
ustup řádstvo zastaralé
novému teď zákonu,
síle smyslů nedozralé
sejmi víra záclonu.

Otce, Syna po oboru
ctíme vroucí útrobou.
rozléhej se k nebes dvoru
chvála slavnou způsobou;
buď i Duch ctěn od svých tvorů,
jenž pochází od obou!“

* * *

„Lauda Sion Salvatorem...

Chval, Sione, Spasitele,
chval pastýře, vůdce vřele,
prozpěvuj mu v písniích čest.
Rozezvuč se k chválám Krále,
nemůž' zpěv říci dokonale,
jak on velký, dobrý jest.

Příčina se důležitá
k pochvale ti dnes naskytá:
chléb věčného života,
ježto při posledním stolu
dvanáctu apoštolů
dala věčná dobrota.

Pějme chválu libohlasnou,
a tu naši radost jasnou

uslyš hvězdná výšina.
Neboť se dnes ten den slaví,
kdežto nejprv k duši zdraví
dána tato hostina.

U posvátné té večere
Beránkem tím novým běře
starý zákon již svůj cil.
Nová doba nastupuje
a stín pravdě ustupuje,
světlo dáno za podíl.

Co tam Kristus nám daroval,
to vždy činit prikazoval
ku své věčné paměti.
Proto, jak jí poručeno,
naše církev chléb a víno
posvěcuje k oběti.

Dává se nám naučení,
že se chléb zde v tělo mění,
víno u krev přechází!
Čeho mysl nepojímá,
aj, to právě víra přímá
mimořádně nachází.

U rozdílné té způsobě,
ne u věcech jen v podobě,
důstojná věc bytuje.
Od krmě se nápoj dělí,
pod způsobou každou celý
Kristus Pán však obcuje.

Od beroucích nerozdyjojen,
nerozlámán nerozpojen,
v celosti se požívá.
Na tisíce jich ho berou,
ale všichni stejnou měrou,
aniž celku ubývá.

Zlí a dobří k stolu chodí,
nestejný však osud plodí
života neb záhynu.
Dobřím k žití, zlým je k moru;
aj, jak následek je v sporu
podobného u činu!

Ni to změnu nepůsobí,
pakli se ta svátost drobí,
část má celek přesvatý.
Způsob se jenom láme,
svátost ale celou máme
v úplnosti podstaty.

Aj, chléb svatých nebesťánů
stal se stravou pozemšťánů,
synůni v pravý podíl dán.
Prorokován v Izákovi,
předzvěstován v beránkovi,
v manně svaté předvádán.

Pastýři, ty pravý chlebe,
chraň nás a nasycuj se nebe
v tomto časném údolí.
Nechť lid, jenž jest z Tvého stáda,
hodů Tvojich nepostrádá,
na nebeském zástolí!*

„Adoro Te devote...

Klaním se Ti zbožně celou útrobou,
jenž své božství tajíš pod tou způsobou.
Tobě se má duše zcela podkládá,
neboť zpytující Tě, zcela uchřádá.

Zrakem, hmatem, chutí se tu klame duch,
jediný jen učí pravdě čiré sluch.
Větim tomu pevně, co Syn Boží dí,
z jeho božských úst jen věčná pravda zní.

Na kříži se jenom božství tajilo,
tu i člověčenství Tvé se ukrylo;
věříc přítomna Tě býti s oběma,
stejnou s lotrem¹⁾ žádost chová duše má.

V bok Tvůj jako Tomáš rukou nedávám,
přece Boha svého Tebe synávám.
Nechť má víra v Tebe vždy víc prospívá,
naděje a láska vždy víc ožívá.

Ó památko smrti Páně pověká,
chleb živý, žitím daře člověka,
mysli mojí, Pane, životem vždy buď,
ať všech slasti v Tobě nachází vždy chut.

Dobry pelikáne, lásku svou mi zjev²⁾,
od nečistot duše obmyj mne Tvá krev;
jediná ta krupěj, Kriste nejsladší,
všecky světa hříchy smýti postačí.

Kriste, jehož vidím pod tou záclonou³⁾,
rač mně dáti, oč Tě prosím s poklonou:
nechť, užře Tebe s tváří odkrytou,
blažen jsem, Tvou slávu patře věčitou!“

Složil sv. Tomáš ještě i jiné hymny
eucharistické, o Božím Těle zpívané
(*Sacris solemniis — Buď k té
ku slavnosti rozkož připojena...*).
»Verbum supernum prodiens —
Aj, Slovo s hůry vyjdoucí...»). Když
mu jednou pravil Pán Ježíš: »Dobře jsi
o mně psal, Tomáši; jaké si přeješ
odměny?« — odpovéděl: »Žádné jiné
kromě Tebe!« Odmítal ustavičně hodnosti

¹⁾ S lotrem kajícím na kříži.

²⁾ Pták pelikán sytí prý v čas hladu mláďata
svou krví a proto užívá se slove toho i o Kristu
Pánu, jenž nás ve velebné svátosti sytí tělem
svým i krví.

³⁾ Pod způsobami chleba a vína.

duchovní, stolce biskupské, jež mu nabízeny. Ubíraje se na II. sněm lyonský, umřel ve Fossanově (v Neapolsku) v cisterciáckém klášteře 7. března 1247 v 49 roce věku svého...

Jakou láskou k velebné Svátosti vynikal sv. František Borgiaš, bývalý vévoda a mistokrál španělský, potom generál řádu jesuitského († 1572)! Sedmkrát denně brával se do kostela před svatostánek. Kamkoliv na svých cestách zavítal, volil si příbytek, jenž byl obrácen ke kostelu; při všech svých přečetných modlitbách obracel se tváří ke kostelu, k hlavnímu oltáři, k svatostánku...

Jakou láskou k velebné Svátosti vynikala slavná Slavatovna, hraběnka Františka, choť pana Jáchyma Oldřicha hraběte Slavaty, vychovatelka arciknížete Leopolda, nejvyšší hofmistrová u dvora císaře Leopolda I. a paní na Telči, Jindřichově Hradci atd. (1610—1676)! Kráče-la věrně ve šlépějích božského Spasitele, kudy chodila, dobře činila; hlásají to podnes na př. krásné chrámy od ní zbudované v Telči, ústavy a nadace a jiné skutky lásky. Tato přestědrá láska k lidstvu byla ovocem její přeněžné lásky k Bohu, přeněžné lásky ke Kristu Pánu a velebné Svátosti přítomnému. Učinila i nadaci na slavné doprovázení kněze nesoucího velebnou Svátost k nemocnému, jakož i sama průvodů takových se účastnila ve Vídni, v Hradci, v Telči i jinde, a to v dešti a zimě; také druhé lidi k tomu nabádala a často i hojnou almužnou odměňovala. Do kostela Jména Pána Ježíše, jež v Telči sama zbudovala, při něm i kollej jesuitskou, gymnasium a studentský seminář založila — do kostela toho měla svůj zvláštní přístup, aby se tam co nejčastěji mohla klaněti božskému Spasiteli. Zvláště horlivá byla v té příčině v dnech masopustních, kdy Bůh bývá tak velice urážen nemírnými, rozpustilými zábavami. Oltáře, na kterých se měla vystaviti velebná Svátost. sama zdobila, přečetnými svícemi opatřovala a velice se těšivala, jestliže přišli na pobožnost nejen měšťané, nýbrž i venkované ze sousedních osad. Die tehdejšího způsobu dávání mnohdy při průvodu Božího Těla i přiměřená divadelní představení. Dálo se

to i v Telči, kdež zbožná Slavatovna byla nejštědřejší podporovatelkou takovýchto posvátných her; vydala na ně na př. jednou 300 zl. což na tehdejší dobu znamenitý byl obnos. Krásným dokladem její úcty k velebné Svátosti jest i od ní darovaná veleskvostná monstrance, kterouž podnes honosí se krásný kostel Jména Pána Ježíše v Telči¹⁾. —

Jak něžně se choval k velebné Svátosti veliký světec, zakladatel kongregace nejsvětějšího Vykupitele, učitel církevní, sv. Alfons Liguori (1696—1787)! Narodil se v Neapoli z rodiny slechtické. Byl advokátem, ale zřeknuv se toho, přijal svěcení, založil zmíněnou kongregaci, a ač se zdráhal, stal se biskupem ve Sv. Agathě (v Neapolsku). Veliká byla jeho trpělivost a učenost, uložená v přečetných, zvláště mravoučných, ale zvláště povždy zářil přeněžnou úctou a láskou k velebné Svátosti a Rodičce Boží. Již jako mladý právník nikdy a nikde nescházel při čtyřicetidenní pobožnosti eucharistické.

Jako knězi a biskupovi dopřána zvláštní milost, že mohl až do 88 roku věku svého sloužiti předrahou obět mše svaté. Když pak za posledních tří let nemohl pro churavost s lůžka, přijímal každodenně božského Spasitele a dával se i na lůžku do kostela přinášeti a prodělal tam těchto několik hodin, vroucně se modle a koře. Že toužil aby i druzí lidé podobnou láskou k velebné Svátosti pláli, sepsal krásnou knihu »Návštěvy nejsvětější Svátosti«, která téměř do všech čelnějších jazyků národů křesťanských již jest přeložena a v přečetných vydáních po světě rozšířena. Napsal též spis »O častém svatém přijímání« a způsobil jím u mnohých velikou horlivost. Rodičce Boží věnoval své krásné dílo »Chvály Mariánské.« Skonal svatě v 91. roce věku svého...

Jakou láskou k velebné Svátosti vynikal francouzský kněz Petr Julian Eymard, jenž se svolením svatého Otce slavně paměti Pia IX. roku 1856 založil v Paříži kongregaci kněží nejsvětější Svátosti oltářní, nyní již tak rozšířená! Roku 1862 založil též kongregaci »Služebnic velebné Svátosti«; horlil o zvýšení ucti-

Alois Hrudíčka, Františka Slavatová a její doba. Str. 316.

vosti k velebné Svátosti i mezi světským kněžstvem a mezi laiky, přičiňoval se o slavnostní první sv. přijímání hodných dítek. Pln zásluh skončil dne 1. srpna 1868...

Kéž se podobáme uvedeným těmto vzorům, kéž s podobnými city spějeme k oltáři Páně! Kéž horlivě přicházejí lidé zámožní, bohatí, vznešení a učí se zde blahovlnné lásce k bližnímu a dobročinnosti i dobročinnosti od přítomného Syna Božího, jenž kudy chodil, dobře činil, jenž udílel nejen co měl skrze svou všemohoucnost, nýbrž udělil a udílí nám, co sám jest, udílí sebe sama! Kéž horlivě přicházejí lidé chudí a opuštění a učí se trpělivosti a sebezapření od Toho, jenž chudým se stal, ač jest nejbohatším, ač jest všemohoucím Stvořitelem nebe i země! Kéž horlivě přicházejí otcové i matky, učitelé a vychovatelé a učí se, jakou cenu mají duše svěřených jim dítek, učí se od Toho, jenž svou přebolestnou smrtí je vykoupil a nyní svým nejsvětějším tělem i nejsvětější krví je živi! Kéž horlivě přicházejí milé dívky a učí se úctě, poslušnosti, lásce k rodičům od Toho, jenž poslušen byl Otce nebeského až k smrti, jenž poslouchal své nejsvětější Matky i přesvatého pěstouna! Kéž přijde kde kdo a bude občerstven, bude potěšen, bude posílněn!

II.

»Ejhle, oltář Hospodinův září,
přesvatá nám oběť nastává,
kterou po tisíc let s jasnou tváří
Morava vždy denně konává!
Za příkladem dávným se to děje
svatých Cyrilla a Metoděje,
jenžto rozkaz Kristův plnili,
paměť smrti jeho slavili.«

Zvláštní zalíbení měl náš nejlaskavější Spasitel v horách a výšinách. Betlem, v němž se narodil, leží na výšině; Nazaret, kde nejdelší část svého života prožil, rozprostírá se na náhorní rovině, obklopené půvabnými pahorky; nejkrásnější a nejdelší kázání měl na hoře blahoslavenství; modlit se chořoval na hory; zázračné proměnění událo se na hoře Táboře; utrpení jeho počalo na hoře Olivetské a dokonáno na hoře Kalvarii. Touto přepamatnou obětí povznesena jak Kalvaria nade všechny hory světa a zasloužila si zajisté čestného názvu »hora

lásky«, jako hora kázáním Páně proslavená nazvána »horou blahoslavenství«.

Ukázala se zajisté na hoře Kalvarii láska Syna Božího k Otci nebeskému a k nám ubohým hříšníkům ve světle nejjasnějším. Podstoupil nejhavnější, nejbolestnější smrt, aby svrchovaně zadost učinil námi uražené velebnosti Otce nebeského, aby s nás sňal kletbu zlořečenství, jež od viny Adamovy na nás spočívala, aby nás znova přioděl rouchem nevinnosti, rouchem milosti Boží, aby nám otevřel brány nebeské.

Tehdy, první to Veliký pátek, se splnilo co před 750 lety byl prorokoval — Duchem sv. osvícený svatý prorok Isaiáš: »V pravdě neduhy naše on nesl; bolesti naše on snášel, a my počtli jsme ho jako malomocného a jako ubitého od Boha a sniženého. On pak raněn jest pro nepravosti naše, potřen jest pro hříchy naše, kázeň pokoje našeho leží na něm a zsinlosti jeho uzdraveni jsme. Všichni my jako ovce zbloudili jsme, jeden každý na cestu svou uchýlil se a Hospodin složil na něj nepravost všech nás. Obětován jest, protože sám chtěl, a neotevřel úst svých; jako ovce k zabítí veden bude a jako beránek před tím, který ho stržije, oněmi a neotevře úst svých.« (Is. 53, 4.—7.)

Tehdy se splnilo, co svatý Jan Křtitel ohlašoval o božském Spasiteli, spatřiv jej na břehu jordaně: »Ejhle, Beránek Boží, který snímá hříchy světa!« Tehdy se splnilo, co byl sám Kristus Pán předpovídal svým milým učedníkům: »Aj, vstupujeme do Jerusalema, a dokonají se všechny věci, které jsou psány skrze proroky o Synu člověka. Nebo vydán bude pohanům a bude posmíván a bičován i uplíván; a když jej ubíjejí, zabijí jej.« (Luk. 18, 31.—33.)

A ejhle, tato křížová oběť Páně stále se obnovuje na našich svatých oltářích při mši svaté! Každý náš oltář jest horou Kalvarii.

*

K oběti patří kněz, který obětuje, dar, který se obětuje, Báh, kterému se obětuje. Knězem na kříži byl Pán Ježíš, knězem na oltáři jest rovněž Pán Ježíš, viditelně ovšem sluha Páně, zástupce Kristův. Darem obětním na kříži byl

Pán Ježíš, darem na oltáři jest rovněž Pán Ježíš. Na kříži se obětoval božský Spasitel Otcí nebeskému, na oltáři se obětuje taktéž Otcí nebeskému. Jest tedy mše svatá podstatně táž obět jako obět křížová; my říkáme slovy katechismu: »Mše svatá jest ustavičná obět Nového zákona, ve které se Ježíš Kristus pod způsoby chleba a vína Otcí svému nebeskému nekrvavým způsobem obětuje. Mezi obětí mše svaté a obětí na kříži není podstatného rozdílu, protože jest v obojí týž obětující kněz a týž obětní dar, totiž Ježíš Kristus sám. Jenom co do způsobu obětování jest rozdíl, a to, že se Ježíš Kristus na kříži obětoval způsobem krvavým, ve mši svaté však se obětuje způsobem nekrvavým, totiž tak, že znova netrpí a neumírá, nýbrž smrt ta jenom se představuje oddělenými způsoby chleba a vína. Pán Ježíš ustanovil obět mše svaté, aby nám svou krvavou obět na kříži ustavičně připomínal, aby nám ovoce křížové přivlastňoval. Ovoce to čili užítky mše svaté jsou dvojí: obecné a zvláštní. Obecných užitků mše svaté dostává se veškerému lidstvu vůbec, zvláště však církvi bojující a trpící. Zvláštních užitků dostává se knězi: 1. který ji obětuje, 2. těm, za které ji kněz zvláště obětuje, 3. těm, kdo jsou jí nábožně přítomni. A slouží se mše svatá na tento účel: 1. bychom Boha náležitě ctili a chválili (obět chvály); 2. bychom Bohu za všechna dobrodíní děkovali; 3. bychom spravedlivost Boží usmířili a milosti pravé litoosti a kajivosti, jakož i odpuštění trestů za hříchy dosáhli (obět smíření); 4. bychom všechno dobré pro tělo i pro duši i sobě i jiným vyprosili (obět pro-sebná) *.

*

Svatí Otcové se nemohou nadiviti lásce Pána Ježíše ve mši svaté, nemohou se vynachváliti výbornosti této předrahé oběti novozákonní.

Pro mši svatou trpěli první křesťané od zarputilých Židů a krutých pohanů nejhorší pomluvy a pronásledování; pro mši svatou musili se skrývati ve slujích, v jeskyních, v katakombách; pro mši svatou kladli vlečochotné životy své za obět; pro mši svatou chápali se slavní apogetové čili obhájcové péra a psali

naděšené obhajoby, podávali je i císařům římským, aby dokázali nevinnost a zásluhy svých křesťanských spolubratří.

Takovýmto slavným apogetou byl sv. Justin mučedník († 167), rodilý z města Flavia Neapolis (bývalý Sichem v Samaří). Oddav se filosofii poloznal učení pohanských stoiků, peripatetiků, pythagorovců i platoniků; avšak upokojení došel teprve, když upozorněn ctihodným starcem na břehu mořském, počal čísti Písmo svaté a stal se křesťanem v 30. roce věku svého. Všecka další snaha jeho směřovala k tomu, aby zvláště učené pohany získal Kristu; proto konal mnoho cest přioděn pláštěm filosofů. Stanul v Římě, kdež za císaře Marka Aurelia přičiněním kynika Krescence stat. Nejznamenitější spisy jeho jsou dvě apologie křesťanství; první podal císaři Antoniu Piovi, druhou Marku Aureliovi; odevzdáváje tuto pravil: »Dobře předvídám, že tento spis mne bude státí život.« A věru že stál. Proč? Píše v apologii té velekrásně o mši svaté, ličí způsob jak se nejdrazší ta obět koná, jak horlivě křesťané na mši svatou chodí, jaký užitek z ní všemu lidstvu plyne. Byl potom vyzván, aby pověděl, kde se křesťané shromažďují ke mši svaté. Kdyby to byl prozradil, byl by všechny vydal ve smrt; bylť by všichni od pohanů přepadeni a usmrceni. Nezradil bratří, ale tím sobě smrt přivodil; bylť místo nich stat. Rád podal tuto obět Pánu Bohu; dokázal tím, že nadarmo neobcovával nejdrazší oběti Kristově; splatil lásku láskou. — — —

Svatý Bonaventura († 1274) volá: »Kolik kapek v moři, kolik paprsků ve slunci, kolik hvězd na nebi, kolik kvítek na zemi, tolik tajemství ve mši svaté.«

Sv. František Saleský († 1622) dí: »Mše svatá jest sluncem všech duchovních výkonů, bezedná studnice Božího smilování, pramen božské lásky, srdce pobožnosti, duše nábožnost, nejvzácnější prostředek milosti.« — —

Ctihodný Tomáš Kempenský († 1471) takto vyjadřuje svoje city:

1. »Kdybys byl jak anděl čistým a měl svatost Křestitele,¹)

¹) Sv. Jana Křtitele.

nejsi boden mši sloužiti,
ani přijat Spasitele.

Není zásluhou to lidí,
že smí člověk proměňovat
v tělo chléb, a svátost Páně
přijímat a udělovat.

Ó, jak velká, přetajemná
hodnost kněží, kterým dáno
konati, co ani světlym
andělům jest nedopráno!

Ale kněz jen služebníkem
Páně jest, jenž Boží slova
pronáší, jak stanovila
svatá vůle Ježíšova.

Bůh pak sám je působil
nezřetelný, všemohoucí,
jehož vůle po všem světě
poslušno jest všechno jsoucí.

*

2. Okrášlen všech ctností zdobou
kněz at' jasným světlem svítí,
aby jiní jeho vzorem
učili se ctnostně žíti.

Všední cestou světských lidí
nejde jeho putování,
s nebes anděly a s lidmi
ctnostnými měj obcování.

Oděn svatým rouchem mešním
na Kristově místě stojí,
aby za se, za lid všecek
konal vroucí prosbu svoji.

Vpředu, vzađu obraz kříže
zdobí roucho — na znamení,
aby stále pamětliv byl
Krista Pána umučení.

Přední kříž, by stopy Páně
dbal a následovat hleděl,
zadní kříž — by příkoří vše
z lásky k němu snášet věděl.

Před sebou má kříž, by hříchy
vlastní stále oplakával,
za sebou, by vinu cizí
usmiřovat neustával.

By, jsa Božím služebníkem,
modlil se a obětoval,
až by milost slitování
vyprositi zasluhoval.

Kdykoli kněz obět koná,
Bohu čest a chválu množí,
andělů sbor potěšuje,
vzděláváje církev Boží!

Živým pomoc poskytuje,
pokoj těm, kdož dří už v hrobě,
a sám ve všelikém dobru
zjednává též účast sobě.

(Kempenský — Šťastný).

Prosba k Bohu.

Ó shlédni, Bože, Otče věčný.
k svým hříšnými dětem laskavě,
a přijmi jejich žalné zpěvy,
jež zní tu k Tvoji oslavě.

Ó vyslyš, Bože, písně jejich,
jež zpívají Ti v pokoře,
a dej, ať zaletí až k trůnu,
tam k nebes jasné prostoře.

Rač, dobrý Bože, vyslyšeti
ten zpěv, jež Tvůj Ti píše lid,
dej v žití jejich pokoj stálý
a v srdce vlej jim pravý klid.

Rač obdařit je milostí svou,
a nedej nikdy klesnout nám,
buď pomocníkem vždy jim v kříži,
buď vždycky s nimi Bože sám!

Anna Marie Kadláčková.

Jeskyňě sv. Michaela na hoře Gargano.

(K 8. květnu.)

Hluboko do moře Adriatického na jižní jeho části zabíhá mohutné pohoří 1000 metrů vysoké a zvané »Monte Gargano«. Holé tyto skály, přerývané propastmi a údolím, táhnou se daleko do země jako liduprázdná poušť. Avšak rok co rok, a to již po mnoho století, ožívuje se tento skalnatý kraj, jakoby oživily kosti oněch, kteří na veliké této stepi za ta dlouhá sta-ba tisíciletí život svůj dokonali. Je to den 8. května, kdy se zdá, jakoby polovina obyvatelstva jižní Italie putovala sem, tak jsou všechny cesty a příchody k hoře Gargano vedoucí chodci a povozy přeplněny. Co však vede ty neschůdné chodce k vysočině, výprahlé a vypálené vedrem, proč zde stoupají do takové výše, až se z nich pot leje? Cílem jejich jest velká jeskyňě asi 800 metrů vysoko v hoře Gargano položená, kde se r. 491 po Kr. sv. archanděl Michael zjevil biskupovi Vavřinci Lipontskému a která od té doby se stala slavným místem poutním. Sláva místa tohoto byla záhy po celé Evropě rozšířena. Jistý spisovatel ze 13. století počítá svatomichelskou jeskyni na hoře Gargano mezi čtyřmi nej-slavnějšími místy poutními v celé Evropě; totiž mimo ni ještě Řím, svatý Jakub v Kompostelly ve Španělsku a Benátky s hrobem sv. evangelisty Marka. Bývalo zvykem, že kdo putoval ke hrobům sv. apoštolů Petra a Pavla v Římě, neopomenul také navštívit slavnou jeskyni sv. Michaela na hoře Gargano.

Netoliko lid, nýbrž i vysocí hodnostáři, ba i znamenití panovníci přicházeli na svých cestách k posvátnému tomuto místu. Tak vyprávuje lidová pověst, že již císař Karel Veliký tam byl. Jisto však jest, že císař Jindřich I. Ptáčník dal na říšskou korouhev obraz sv. Michaela archanděla, že byl tedy jeho ctitelem a snad také svatyni jeho navštívil. Osobně sem přišel uctít sv. archanděla císař Otto III. a to z uloženého mu pokání, jelikož potvrdil nespravedlivý rozsudek smrti nevinně odsouzeného Bosky konal císař ten pout tuto kající z Říma přes Benevent na horu Gargano.

Jindřich II. svatý zajisté také za dlouhého pobytu svého v Italii navštívil známou tuto svatyni horskou, neboť byl velikým ctitelem sv. Michaela, na jehož počest pojmenoval klášter na hoře u města Bamberku založený »horou svatého Michaela« (Michaelsberg).

V tažených křížáckých byla »hora Gargano« zastávkou křížáckého vojska na cestě do Palestíny. Dějiny svatého tohoto místa jmenují i dva papeže, kteří sem putovali. Za dob našich ovšem poutní toto místo není všude tak známé, jak bývalo ve stoletích minulých, nic však méně u obyvatelstva jižní Italie neztratilo na účt a lásce ničeho. Osmého května, kdy církev slaví památku »zjevení se sv. archanděla Michaela na hoře Gargano« a 29. září, kdy slaví se svátek téhož archanděla, hemží se až posud sv. hora Gargano neschůdnými poutníky ze střední a jižní Italie, kteří sem putují, aby mocného tohoto knížete nebeského uctili a jeho pomoci a ochrany si vyprosili. Přidružíme se v duchu k poutníkům těmto, abychom poznali, kterak poutní toto místo za dob našich vypadá. Kráčíme po neschůdné, příkré a kamenité cestě vzhůru; čím výše přicházíme, tím velkolepější panorama otvírá se nám; z jedné strany na modrou Adrii, z druhé na dalekosáhlou kamenitou step. Však již potkáváme poutníky vracející se po vykonané pobožnosti. Nesou bílé hole poutnické, nahoře ozdobené větvíčkou pinie, které sobě na památku pouti své domů berou. Zhusta spatřujeme mezi modlícími se a zpívajícími zástupem vážné postavy, které si chůzi tuto samo sebou obtížnou, ještě rozličnými kajícími skutky ztěžují. Po několikahodinném, obtížném vzestupu konečně celí zpocení uvidíme malé městečko Sant Angelo (Svatý Anděl) zvané, které leží skoro u samého srázu do hluboké propasti. Tam si trochu ve vzduchu horském oddychneme, ale neodpočíváme, neboť cíl pouti naší není ještě dosažen. Ještě to trvá hezkou dobu, nežli přejdeme všechny překážky a docházíme k prvním domkům městečka. Rozumí se samo sebou

že první naše kroky namířeny jsou ku svatyni Svatomichelské. jeskyni to, která asi uprostřed městečka na úpatí srázného vrchu leží. Jaké překvapení čeká na nás! Vcházíme v krásný chrám prostřední velikosti. Z předsíně chrámové vede 86 schodů dolů do jeskyně samé dvacet metrů pod chrámem ležící. Po obou stranách chodby vidíme památky na poutníky zdejší, vyryté totiž ruce s roztaženými prsty. Položí totiž poutník jednu ruku s roztaženými prsty na kamenou zeď a druhou rukou ostrým nožem obrysuje ruku i prsty a tak zanechává zde památku svého «vlastnoručního písma». Na konci dlouhé chodby otvírá se šíře skála a my vstupujeme do posvátné jeskyně nad níž stkví se nápis: »Hrozné jest místo toto; zde jest dům boží a brána nebeská«. A věru dobře jsou volena slova tato. Neboť velkolepý, uchvacující dojem dělá na nás celá ta posvátná jeskyně. Člověk cítí zde, že toto místo hluboko pod povrchem země ležící stojí pod mocí nadzemské bytosti, neboť vzbuzuje slavnostní a posvátnou náladu v duši naší. Celá jeskyně jest dnes v takovém stavu, v jakém byla před tisíci lety dle popisu poutníkův. Stěny jsou holá skála, vlhké, podlaha taktéž skalnatá, milliony poutníků však uhlazená. V pozadí jeskyně stojí oltář mřížkou oddělený, na němž a kolem něhož přecetné svíce planou. Před oltářem visí mohutný lustr, jehož svíce tajemným světlem celý veliký prostor ozařují. To jest tedy to místo, které sobě svatý archanděl Michael vyvolil, aby zde on a svatí andělé uctívání byli. Dějiny církevní vypravují o tom následovně: Za panování papeže Gelasia roku 493 ztratil pastýř bohatého měšťana Lipontského, který ošetřoval stáda jeho na hoře Gargano, býka. Po dlouhém hledání našli ho v jeskyni, do níž však žádný vkročiti si netroufal. Jeden muž střelil konečně po zvířeti, avšak šíp letěl zpět a probodl střelce. Věc tato postrašila obyvatele celého okolí i radili se s biskupem Lipontským, co se činiti má. Biskup nařídil třídenní půst a modlitby, aby tak vůli Boží poznati mohl. V třetí noci zaslechl zbožný biskup zřetelný hlas: »Já jsem archanděl Michael, který povždy stojím před tránem Božím, ona jeskyně jest pod ochranou mou«. Hned jakmile

se rozednilo, putoval biskup s věřícími a kněžími na horu a nalezl jeskyni podobu jako kostel a zasněžil ji ku počtě sv. Michaela a všech svatých andělův.

Když pak v krátkém čase po tom křesťané těch krajín vyzývající svatého Michaela o pomoc, slavného dobyli vítězství nad vojskem pohanským, vystavěli nad jeskyní krásný chrám, který s posvátnou jeskyní stal se brzy cílem nesčetných poutníků a jehož pověst brzy po celé Evropě.

Sv. archanděl Michael, jehož jméno znamená »kdo jest jako Bůh« — jest ochráncem pravé víry a úcty boží. Proto bojoval na počátku s odpadlým andělem luciferem a svrhl ho i jeho přivržence do pekla. Jest obhájcem svaté církve katolické jakožto jedině pravé hlasatelky víry Kristovy a pomocníkem křesťanů v boji proti mocnostem temnosti. Byl a jest také v církvi katolické velice uctíván a mnoho chrámů křesťanských jest památce jeho zasvěceno. Císař Konstantin vystavěl po svém obrácení poblíž města Konstantinopole překrásný chrám sv. Michaela, v němž archanděl tento moc i lásku svou zjevoval zejména těm, kdož v bídě, strastech a nemocech těla tam o pomoc ho vyzývali. Když pak v Římě r. 590 strašná zuřilá morová rána, na níž tisícové umírali, tu sv. papež Řehoř Veliký rozkázal kající průvod konati s posvátným obrazem Panny Marie od chrámu ke chrámu, aby tak hněv Boží byl usmířen. Mor zuřil tak, že i při procesích těchto v hodině umřelo 80 lidí. Když pak všechny průvody přicházely ke kostelu Panny Marie Větší (St. Maria Maggiore) a papež jim naproti vyšel, viděl svatý Řehoř nad hradem zvaným Hadrianovým (poněvadž tam byl pohřben císař Hadrian), poblíž chrám sv. Petra vznášeti se sv. archanděla Michaela, který meč svůj do pochvy schovával. Z toho soudil sv. papež, že hněv Boží usmířen jest. A vskutku od té doby mor přestal; na věčnou památku pak události této pojmenoval papež Řehoř hrad ten »andělským« a postavil nad střechu jeho obrovskou sochu sv. Michaela archanděla. Hrad posud stojí, posud se jmenuje »andělským« a posud s výše jeho hledí na Řím socha sv. Michaela.

Svatý Otec Lev XIII. v trudných nynějších dobách církve vzal útočiště také k tomuto mocnému patronu církve katolické a nařídil, aby po každé tiché mši sv. se kněz s lidem modlil zvláštní modlitbu k sv. Michaelu, aby opatroval křesťany v boji proti zlosti a úkladům ďábelským a byl všem mocnou záštitou, aby jako kníže vojska nebeského mohl satanáša i jiné duchy zlé, kteří ke zkáze duší ve světě obcházejí, božskou mocí do propasti pekelné uvrci.

Sv. Michael archanděl jest posud v úctě lidu věřícího a obrazy a sochy jeho nalézáme velmi často v kostelích katolických.

Pomodlivše se na posvátném místě ku mocnému ochránci sv. Michaelu vycházíme po schodech do hořejšího chrámu a vykonavše i tam svou pobožnost jdeme si prohlédnouti městečko Monte Sant. Angelo. Především poutá naši pozornost mohutná tvrz z dob longobardo-normanských, která nad rozsáhlou krajinou touto skalní vévodí a asi 850 m. nad mořem leží. Kolem tvrze rozloženy jsou domky městské dle způsobu jihoitalského s plochými střechami, v nichž bydlí chudí obyvatelé vysočiny této, živící se ponejvíce chovem dobytka. Zajímavá jest jejich oslava poutního dne 8. května. Večer totiž shromažďují se obyvatelé městečka a zbylí ještě poutníci na pokraji srázů a propastí skalních a střílí z pušek do nich, na jiných stranách se jim rovněž takovým způsobem odpovídá. Mnohonásobná ozvěna rozrážejícího se zvuku o stěny skalní působí hromový hluk. Hned po tom vyskytují se ohně planoucí na sv. hoře Michelské a na okolních výšinách, a tvoří jakoby zářící pruh kolem moře adriatického až k dalším horám Apenninským. Pohled na to prý jest úchvatný a jediný svého druhu. Tak oslavují obyvatelé jižní Italie dle starého více než tisíciletého zvyku slavný den »zjevení se svatého Michaela archanděla« knížete a vůdce vojska nebeského.

Jménem svým připomíná nám sv. archanděl moc a slávu Boží. Kdo jest jako Bůh? A proto zajisté zpozdlil jest a člověku záhubné, spolčuje-li se s nepřáteli Božími, neboť moci a soudu Bo-

žímu neujde přece. Sv. archanděl v boji se přidá na stranu boží a s ním všichni dobří andělé. Následujeme ho v dobách našich, kdy tolik svědků hledí dostati křesťany do svých tenat. Jedná-li se o víru a čest Boží, pevně stůjme při sv. Michaelu a nechoťme se stavme proti všem nepřátelům víry, ať už jméno jejich jakékoli jest. A jestli nás svět svými radovánkami, jestli ďábel svými nástrahami nás svéstí hledí, vždy zvolíme: Kdo jest jako Bůh? Ani svět se vši krásou, ani radosti všechny, ani počty pozemské, ani bohatství a vše ostatní, co ďábel a lidé slibují, nemůže se ani zdaleka přirovnati k odměně a radostem, které Bůh připravil těm, kteří ho milují.

Pýcha luciferova byla potrestána peklem, pokora, poslušnost a oddanost sv. Michaela a osatních dobrých andělů byla odměněna nebem. Učme se od těchto také pokorě, poslušnosti a oddanosti, abychom dobře jednou obstáli před soudem Toho, jenž i u andělů nalezl chyby. Zlí andělé jako hvězdy spadli s nebe, a my ubozí červíčkové na zemi, my bychom nechtěli poslouchati nejvyššího Pána? »Jako se řítí pýcha do pekla, tak povznáš se pokora k nebi« praví Cassiodor.

Svatého Michaela archanděla máme ctíti, neboť on, jakožto kníže a patron církve, bude jednou státi při soudě našem. Co pak řekneme v onom nejdůležitějším a hrozném okamžiku? Co prospěje nám potom bohatství a světská učinnost? Dobré skutky jediné to jsou, které za nás u soudce orodovati budou. Svatý Bernard krásně o tom píše: »přijde den, kdy čistá srdce více platiti budou nežli úslusná slova; dobré svědomí více, nežli plný měsíc peněz.«

Sv. Michael učí nás Boha vždy a všude za nejvyššího Pána uznávati, přikázání jeho se podrobovati, za čest a slávu jeho bojovati a s nepřáteli božími nic společného nemíti: Držme se příkladu jeho a s pomocí Boží a pod mocnou ochranou jeho zvítězíme rovněž v každém boji a uchováme duši svou pro život věčný. Svatý Michael archanděle, stůj vždycky při nás!

Boh. Hendl.

Oroduj za nás.

Panno čistá, Panno svatá
bez poskvrny započatá,
tak jsi byla nebi milá,
že's nám Boha porodila,
oroduj za nás!

V láně Tvém Bůh odpočíval,
na Tvých prsou sladce dřímál,
proto Tebe hříšník vzývá,
že jsi k nám tak dobrotivá,
oroduj za nás!

Chraň nás, Matko nejmilejší,
na obtížné pouti zdejší,
veď nás v ony věčné kraje
kde Tvá věčná láska plaje,
oroduj za nás!

Spravedlnost Tvoji chválí
zpěv náš zbožný, neustálý,
Ty's všech tvorů císařovna,
Tvoje moc jest nevýslovna,
oroduj za nás!

Zacel rány duše, těla,
jež se bolem rozechvěla,
zahynouti nedej dětem,
jež tu bloudí pustým světem,
oroduj za nás!

A. M. Kadlěčková.

Posvěcení života od kolébky až ke hrobu.

(Úvahy o sv. svátostech)

II.

V útlém mládí, bez zásluhy vlastní, posvětil Bůh člověka na křtu sv., přijal jej za své dítko, učinil ho schopným dojítí blaženosti nebeské a obdařil ho proto mnohými milostmi. Za to však žádá věrnost u víře, poslušnost k vůli své, která se jeví v příkázáních, a vytrvalost v církvi. Člověk dorůstá, přichází k užívání jak rozumu tak i svobodné vůle své a tu má dokázati, že křestní slib nebyl planý, že dodrží jej stůj co stůj. Avšak jak praví sv. Apoštol Pavel? »My kážeme Krista ukřižovaného, židům zajisté pohoršení, pohanům pak bláznovství« (I. Kor. 1. 23). Toto slovo řečené před 19 sty lety platí i dnes, neboť neschází věru ani těch, kterým jest Kristus a víra jeho pohoršením, ani těch, kterým jest bláznovstvím. Jedni se nad ní zlobí, druzí se jí posmívají, což zřejmě vidno jak z řečí, písemnictví i jednání veliké části lidí i bohužel z tábora katolického. A tu zajisté jest potřebí, aby každý, kdo věrným chce zůstatu Kristu, Bohu a Spasiteli svému, svůj křestní slib plnil, víru

vyznával a podle ní živ byl, neboť doba naše jest dobou zkoušky. Jako ondy zeptal se Spasitel slepého od narození: »věřiš-li v Syna Božího?« (Jan 9. 35.), aby ho zkoušel, tak ptá se i nás ustavičně skrze události časové, v nichž buď pro nebo proti Kristu se rozhodnouti musíme. A jakou mu dáme odpověď? Zajisté žádnou jinou, než-li tu, kterou dál onen slepec, když padna na kolena zvolal: »věřím Pane«, ano »věřím«, — krátké to slovo, ale jakého obsahu, jaké důstojnosti! Avšak jako slovo to nemůžeme vyřknouti bez proudu dechového, který vychází z plic, tak nemůžeme zachovati, co znamená, bez proudu milosti a pomoci Boží, která plyne k nám z nejsv. Srdce Páně. Bez síly Boží jest slovo toto prázdňým zvukem, který ve vzduchu se ztrácí s milostí Boží podobá se slavnému zvuku zvonu, který s výše věje přes hory a doly, vznáší se až tam k výšinám nebeským, ale také až do hlubin vniká a volá všechny k svaté pobožnosti. Slovo »věřím« opravdu vzaté činí nás učedníky Ježíšovy a rozechřívá

srdce-naše k účtě a lásce jeho. Než k uřednictví jeho náleží i to, co žádá dále: »Kdo nevezme kříž svůj a nenásleduje mne, není mne hoden a nemůže býti učedníkem mým«. (Luk. 14. 27.) »Kříž svůj nésti, za Kristem kráčet, musí každý z nás, chce-li býti pravým vyznavačem a učedníkem Kristovým, to musí dokázati jak smýšlením tak životem, skutky svými«.

Za prvních dob církve, kdy zuřilo pronásledování křesťanů, bylo vyznání »věřím v Krista ukřižovaného« v říších mocných tohoto světa něčím hrozným, což je popuzovalo, že vyznavače křesťanské na smrt pronásledovali a nesčetné z nich vším způsobem trápili a mučili.

Avšak tento satanský boj nepřítel Kristových s jeho věrnými vyznavači skončil vítězstvím těchto a vítězstvím nebeské božské pravdy, kterou vyznávali a zastávali. Vírá statečností vyznavačů rozsevaná a krví mučedníků zalévaná zapustila pevné a hluboké kořeny v národech — vyrostla v mohutný strom a nikdy již se nepodaří — strom ten vykáceti. Avšak právě proto vzbuzuje síla křesťanství u nepřátel zlobu a zášť takovou, že nelze se boji s nimi vyhnouti; a tak jako tehdy tak i nyní nelze bez boje vnitřního i vnějšího dojiti vítězství. Boj ten jest bojem pro Boha a pro spásu duše a proto zajisté nemůže Bůh boj tento nechati bez pomoci, bez posvěcení. Vždyť Spasitel chce, abychom Ho před světem vyznávali, neboť řekl: »Kdo vyznává mne před lidmi, toho vyznáám já před Otcem nebeským«.

Křtem sv. byla duše lidská znovu zrozena a jako rostlinka z půdy světa do říše milosti přesazena, aby v ní klíčilo símě nového života. Pán zajistil duši pokřtěné všechny ony milosti, kterých k samočinnému rozvíjení se křesťanského smýšlení i konání v dalším životě třeba; a tuto milost a pomoc doplňuje Spasitel ve svátosti biřmování; svátost biřmování dodává křesťanu sílu věrnosti ve víře a posvěcuje ho za bojovníka Kristova k boji a vítězství po celý čas. Jelikož však s rozvojem mládí začíná již ten úporný boj, proto mládež přijímá svátost tuto, aby posvěcen byl spolu život mladý v ctnosti a milosti Boží.

Jako otec starostlivý odevzdal nás Spasitel při svém na nebe vstoupení matce stejné péče a lásky, církvi své. A církev Kristova ujímá se a pečuje o děti své od narození až po smrt a neopouští je v žádném důležitém okamžiku. Tak jako křtem sv. otevřela nám brána nebes, tak i na dále pečuje o to a pomáhá nám, abychom tuto bránu sobě nezavřeli. Proto uděluje nám i svátost sv. biřmování. Krásně o tom praví papež Melchisedek: »ve křtu sv. byl člověk přijat pod prapor Kristův, v biřmování pak bývá vyzbrojen k boji; ve křtu sv. uděluje Duch sv. plnost milosti k nevinnosti a spravedlnosti, ve svátosti biřmování však dokonává milost tuto; ve křtu sv. býváme znovuzrozeni k životu, v biřmování posílnění k boji. Ve křtu jsme byli očištěni od hříchu, po křtu býváme v čistotě zachováni«.

Život ve světě jest jako putování krajinou, kde každou chvíli jest se obávatí přepadení nepřátel, jimž nejde tak o tělo jako spíše o duši naši. Hodí se zde dobře zajisté podobenství Kristovo o člověku, jenž sestupoval z Jerusalema do Jericha a byl přepaden, zbit a oloupen, milosrdným pak samaritánem zachráněn. Obrátme to ve smyslu duchovním na sebe a uvidíme, že tomu tak. Tu zajisté jest třeba brániti, zachovati si poklad, jež světil nám Pán, čile postupovati v před — vždy novou cestou přes překážky, k cíli — jenž jest nebe. A hle, v slabosti naší Duch sv. přichází nám na pomoc ve svátosti sv. biřmování. Proti všem, jakýmkoli nástrahám obrňuje nás, dává nám vhodnou zbraň, ukazuje, kterak ve všelikém nebezpečí se zachovati máme. Jak pro rozum poznání, tak pro srdce a vůli chťení, pečuje Duch sv. a proto uděluje nám ty skvostné dary moudrosti, rozumu, rady a umění, dar síly, pobožnosti a bázně Boží. Věru, křesťan katolický bohatší jest nežli kterýkoliv mocnář tohoto světa, neboť s takovou výzbrojí každý boj mu lehkým bude a byť boj byl sebe tužší a sebe déle trval, skončí při dobré vůli naší jistě vítězstvím, neboť »když Bůh s námi, kdo proti nám«?

Dar moudrosti. Je to jakási zlatá přílba, která hlavu naši chrání před zpodlostí světského smýšlení a bažení, »přilbice naděje a spasení« jak praví

apoštol Pavel. (I. Thes. 5. 8.) A na přílbě té jako hvězda září krásný skvělý drahoukam dar: to rozumu, to jest světlo, o němž král David praví: »tu připravil jsem světlo pomazanému mému.« (Žalm 131, 12.) Při tomto světle jasně vidíme a poznáváme, co víra nám praví o poměru našem k Bohu a k světu a klamně světélko moudrosti mizí, jako světlo svíčky v jasu slunečním. Dostáváme také měděný pancíř, jenž nás v nebezpečí chrání — dar rady. Když pochybnost nás znepokojuje a nepřátelé na nás doráží, když lidská moc není s to, aby nám pomohla, tu dar tento Ducha sv. jest nám pomocí a ochranou, že se žalmistou zvolati můžeme: »Hospodin jest tvrz má a útočiště mé a vysvoboditel můj, Bůh můj, spomocník můj a v něho doufati budu. Obránce můj a pole spasení mého a ochranitel můj.« (Žalm 17. 3...)

A jako kdysi prorok Jeremiáš ruku svou vztáhl a Judovi zlatý podal meč se slovy: »vezmi svatý meč jakožto dar od Boha, s tímto přemůžeš nepřátele národa svého« tak i nám při sv. biřmování dán jest meč v daru umění, abychom dovedli poznání své nadpřirozené hájiti a sebe brániti proti nepřítelům víry. Je to onen meč, který dle slov zjevení sv. Jana vychází z úst Spasitelových, s obou stran ostrý, »aby jím bil národy.« (Zj. 19. 15.) Dále nám poskytuje zbrojnice Ducha sv. ve svátosti biřmování dar síly, je to neproniknutelný pancíř víry a lásky, (I. Thes. 58.) který chrání prsa bojovníka Kristova, aby vytrval v boji krutém a nepodleh ranám. A v daru pobožnosti podává nám Duch sv. stříbrnou troubu, na kterou troubili synové Aronovi dle Pisma sv. »tehdy pak zkríkli synové Aronovi, na trouby duté troubili a dali slyšeti veliký hlas na památku před Bohem. A veškeren lid spolu pospíšili a padli na tvář na zem, aby se klaněli Pánu Bohu svému a přednášeli prosby všemohoucímu Bohu nejvyššímu.« (Sir. 50. 18.) Vždyť nedává krásnějšího souzvuku žádný nástroj na zemi jako jsou ústa věřícího křesťana modlící se a chválicí Boha, Pána Všeohmíra. Modlitba vystupuje ze srdce k nebi a za to sestupuje milosrdenství Boží do duše. (Sv. Augustin.) A konečně jest zde dar bázně boží, který jest jakoby

zlatá koruna radosti, dle slov Pisma sv. »Házen Páně jest sláva a chlouba a veselí i koruna plesání.« (Sirach 1. 12.) Tak zajisté svatá bázeň před všudypřítomným, vševědoucím a nejvyšším svatým a spravedlivým Bohem korunuje naše skutky, aby se Bohu líbily, a taková koruna patří k ozdobě přílby moudrosti, neboť »počátek moudrosti jest bázeň Boží.« (Příslaví 4.) Tak vyzbrojené zbrojí Ducha sv. představuje si nás sv. apoštol Pavel a proto volá k nám: »protož vezměte odění boží, abyste mohli odolati v den zlý a ve všem dokonali státi. Stůjtež tedy, majíce podpásaná bedra svá pravdou a oblečení jsouce v pancíř spravedlnosti a obuté majíce nohy přípravou evangelia pokoje, především berouce štít svůj, kterým byste mohli všechny šípy nešlechtníka uhasiti a vezměte lebku (přilbu) naděje spasení a meč ducha, jenž jest slovo Boží.« (Eph. 6. 13. 14.) Jestli pak opravdu vytrváme v boji až na konec a věrni zůstaneme své křestní smlouvě a také konečně zvítězíme, pomněme vděčně, že to vše děkovati máme svátosti sv. biřmování a tomu nezrušitelnému znamení bojovníků Kristem podporovaných, které tehdy duši naší vtisknuto bylo. Ve svátosti biřmování vyzbrojuje Kristus skrze milost a moc Ducha sv. své vyznavače k boji všelikému pro celý život až ke smrti a tak posvčuje vše, »co křtem pro Krista, víru jeho a církev podniká, trpí a snáší«.

Abychom účinky svátosti biřmování ještě lépe poznali, rozjímajme poněkud o zvláštním působení na život dospívající mládeže.

Věk dětský podobá se bystrince, která tíše, ale čile teče lesem a hledá si cestu skrze mech a kamení; ale věk mládeže dospívající jest podoben potoku již, který z bystřin nasbíral hojně vody a nyní putuje k cíli svému, řece. Narazí-li na překážky, vysoko vystřikne voda, šumíc a v tisícérů krůpěje se rozbijíc. A když nastane liják a potok nemůže pojmouti masu vody, vylévá se, ničí vše vůkol a sbírá v proud, který bez ohledu unáší lup svůj dál a dál. A tak bývá dříve nepatrný potok postrachem obyvatel, kteří hledí hrázi zastaviti nepořádný jeho tok a omeziti ho na řechišť.

Potok ten toť obraz mládí, mládí dospívajícího, ale nevázaného, bouřlivého.

Zlá žádostivost, tento smutný podíl, zděděný po prvním hříchu prarodičů našich, dřímá v člověku každém a probouzí se právě ve vesné života a jako had pozvedá hlavu svou — hledajíc, kde by se na kořist vrhnouti mohla. A tážeme-li se, kdy rodičové nejvíce trnou strachem o děti své, kdy tak mnohá matka hořké slzy roní nad zkázou dětí a tak mnohý otec trpce si nařiká na syny a dcery své — tu poznáme, že je to právě v době, kdy ty v mladém věku boříš a se vzpouzí jako nezkracený kůň, nehledie ani na škodu svou, ani na zármutek a bol rodičů. A ptáme-li se dále, proč tolik lidí v pokročilém stáří nešťastných, nespokojených, ano zoufalých? uvidíme příčinu tuto ve špatné prožitém, promrhaném mládí. Je to věru smutné, že to tak jest, ale je tomu tak. A tu zase ujímá se duše mladé, nezkoušené, snadno bloudící, Spasitel a skrze Ducha sv. ve svátosti biřmování utvrzuje v dobrém, chrání před zlým a uvádí zpět na cestu dobrou ovci zbloudilou. Kristus Pán spěchá skrze tuto milost jedné každé duši na pomoc, aťak duše ta musí samá také s pomocí touto spolupůsobiti, neboť nenuti Bůh, jelikož člověka obdařil svobodnou vůlí, aby tak také zodpovědným byl za skutky své.

Kdo jde do boje odhodil by meč a zbraň svou, ten ovšem bude přemožen, kdo v životě nedrží se milosti a pomocí Boží, nýbrž svou vlastní vůli ji v sobě ničí a kazí, ten neobstojí asi v boji se svou vlastní zlou žádostivostí a stane se jejím otrokem. Velice nebezpečné jest pro mládí člověka, jestliže u věku tom chce zkoušeti, bez Boha si nalézt štěstí a spokojenosti života. Zavrhně-li Boha, víru, zavrhně i ctnost; přilne k světu, který ovšem není přísný ani vybíravý a hoví všemu, co srdce ráčí, nestará se, zdaž to duši — ba i tělu prospívá či škodí. Bůh i svět ukazují mladému člověku cestu životem, kterou si vyvolí? Cesta světa jest zajisté pohodlnější — nevyžaduje ani nebezpečné ani velké námahy — pluje se takřka po proudu; ovšem cesta Kristem naznačená jest obtížnější, neboť vede proti proudu, vyžaduje síly, odříkání se, věrnosti a vy-

trvalosti. Však ale také Kristus nenechává člověka na té rozbourané hladině bez pomoci; poskytuje lodičce jeho jak pevné veslo a kormidlo, tak i jistou kotvu ve svátosti sv. biřmování. Veslem jsou mu dary Ducha sv., kormidlem pevná víra a kotvici naděje křesťanská. A nad ním září jasná hvězda — odplata věčná.

Se zlou žádostivostí, která tak silně ovládá srdce mladé a jest pro ně velkým nebezpečím, ruku v ruce jde i špatný příklad světa. Kolik tu nástrah číhá na mladíka a pannu na všech koncích! Jak krásně se mu ukazuje hřích a jak se mu zošklivuje ctnost! Láska lidská bývá velebena, láska k Bohu posmívána, služba lidská za jediný úkol života vyhlášována, služba Boží za nedůstojnou vydávána, za ztrátu času. Vznešení i prostí, učení i neučení zápolí takřka o palmu vítězství v užívání světa a jeho radovánek, a málo těch, kdož by mládeži příklad dávali ve směru opačném; což divu, že špatný, ale častý tento příklad světa zhoubně působí na vnímavou duši mladou, odvrací ji od Boha, ctnosti křesťanské a činí ji hříčkou náruživosti a vášni světských. Ó jak tu třeba, aby mládež chopila se pomoci, již podává ji Pán ve svátosti biřmování a odolati mohla tak s pomocí Boží nástrahám sebe větším a příkladům sebe špatnějším.

Nesmíme dále přehlédnouti i to že v dospívající mládeži ozývají se pochybnosti všelijaké, že přicházejí hodiny nejistoty a lehkomyšlnosti, časem duchovní prázdnoty a nespokojenosti. To jsou doby zkoušky, neboť plouti na lodičce po tiché vodě by nebylo zajisté uměním a život jest uměním a to velikým. Avšak plouti mezi úskalími, vyhýbat se nárazu útesů spodních, proplouti i vírem a nevzít škody to ukazuje zkušeného kormidelníka a takovým má být křesťan již od mládí. A svátost biřmování dává každému biřmovanci list za vyučenou, že schopným jest vésti a řídit lodičku života svého, bystří jeho zrak, aby kompas sv. víry a hvězdu vůdčí na nebi, milost Boží, nikdy s očí neztrácel. Jestliže Kristus Pán od svých učedníků a to již záhy žádá, »aby se zapírali, kříž svůj za ním nesli,« tu zajisté v mládí a slabosti tím větší jim dodává síly, aby těžký kříž na slabých a břemena posud nezvyklých bedrách nesli, dodává

jim odhodlanosti, aby ze strachu před ranami kříž neodhodili a se proti Kristu, poroučejícímu kříž nésti, nevzpouzeli.

Ano, svátost biřmování je to, která světce svatými učinila, neboť jim dala sílu a posvěcení jak pro čas boje, tak pro čas zkoušky. A jako tehdy Duch sv. o letnicích apoštoly k úřadu jejich posvětil a schopnými učinil, by rozkaz Páně prováděli, tak ustavičně posiluje a posvěcuje každého člověka svatým biřmováním, aby v jeho povolání vytrval a povinnosti věrně plnil až do konce. Proto si Duch sv. připravuje srdce biřmovancovo za obydli a dává mu zakoušeti sladkost

přítomnosti své ve zbožnosti a odměňuje již zde vykonanou povinnost blahým a sladkým svědomím. Tak žije účtu ku Kristu ve velebné svátosti oltární, sílí ošklivost před vši nečistotou a hříchem, vyzývá k modlitbě neustálé a k svaté účinné lásce k bližnímu. To jest krásné ovoce, toť blahodějný účinek svátosti biřmování. Proto děkujeme Bohu za tak veliký dar, ale také pamětlivi budme povinnosti na nás vložených a vytrvejme věrně ve víře a křesťanské ctnosti po celý život, aby nás neminula koruna slávy věčné.

Boh. Hendl.

Útěcha.

Zas sedím v zahrádce
a sním jak v pohádce,
poslouchám zpěváků
radostný zpěv;
duše má ve snění
naslouchá šumění
jak se mi ve hrudi
rozlévá krev.

Líce se rumění
a srdce bouřně zní,
z hrudi se vydere
ztajený dech;
a z očí slzička
jak rosná perlička
pomalu upadá
v heboučký mech.

Rety se pohnuly,
když z očí skanuly
slzičky po líci
a padly v zem;
tíše jsem šeptala.
útěchy hledala
od Boha, jenž vládne
tvorím tu všem.

A Pán Bůh rád slyšel,
prosbu mou vyslyšel,
do srdce vléval mi
útěchy jas;
srdce mé tíše lká
a ret již umlká,
blahem se zachvívá
volná hrud' zas!

A. M. Kadlčáková.

Ze života pro život.

List otce k synovi.

Dostal se nám do rukou list, z něhož jedněm pro příklad, všechněm pro radost chceme některé zlomky sdělit.

Píše v něm otec synu svému na dalekých cestách se nalezajícímu mimo jiné takto: Nahodila se mi, milý Jene, příležitost ke psaní. Užil jsem ji, nebo pohřešuji tebe, milý synku, u nás a to nejvíce nyní, kdy nám nastávají velké naše svátky velikonoční. Myslím na každého z vás, za všechny prosím Boha, by

zachoval a rozmáhal v srdci vašem dobré a počestné smýšlení; aby vás osvěcoval, milostí svou podporoval a chránil rálil ode všeho zlého. Bdit nad námi Pro-zřetelnost, Jene můj! Pamatuj, že Bohu neustálou vděčností jsme povinováni, i služmež Mu proto věrně, služme Mu s láskou a cožkoli se nám podaří dobrého, nepřičítejme a nepřisuzujme sobě, nýbrž Jemu. Jeť to nejjistější prostředek, aby se's uchránil nešetné hovornosti, ku kteréz jest člověk tolik náchylný a která

jest žalostným svědectvím chatrnosti naší. — Nastává Veliká noc. Posílám ti obvyklý křížek, můj synku, na znamení upřímného přání rodičův tvých: máš v sobě všeliké naše požehnání. Hleď si ho zasloužit u Boha a bude ti dobře. Nepřipomínám zvláště sv. zpovědi a sv. přijímání, neboť ty jistě na tuto svou křesťanskou povinnost nezapomeš, ale připomínám, abys u stolu Páně vzdychnul, pomodlil se za nás. I my pomodlíme se za tebe

Tak píše otec, muž vysokého stavu, pronikavého ducha, výtečný zásluhami o blaho obecné, synů svému, cestujícímu po anglické zemi. Netřeba připomínati, jaký duch vane každým slovem. Nuže, nebylo by lépe v rodinách, nedočkali by se rodičové více radostí na dětech svých, kdyby takového ducha hleděli vstřípiti a při každé příležitosti rozněcovati v srdcích synů a dcer svých? List tento slouží jistě jak otci tak matce, tak i synovi k veliké cti a blaze dětem, které takové srdce mají a blaze rodičům, kteří si takové děti vychovávají.

2. Milost Boží jest nevyzpytatelná.

Ve francouzském městě Marseilli rozstonal se na smrt důstojník, slynoucí důvtipem a honosící se nevěrectvím. O nebezpečí tom dověděl se hodný kněz, a chtěje duši důstojníkovu zachrániti spěchal k jeho loži. Než několik důstojníků u nemocného na návštěvě dlicích dalo se do smichu, když slyšeli, že kněz nějaký chce k příteli jejich. »Nelze, pane, pravili ke knězi, nelze Vás tam pustiti. Nemocný by se rozčilil a měl by snad z toho okamžiku smrt, kdyby Vás spatřil. Vždyť přece snad víte, že jest mužem osviceným, že má jiné zásady nežli jsou Vaše a že tedy o kněze nestojí. Litujeme, ale k loži jeho Vás pustiti nemůžeme.«

»Pánové, odvětil na to kněz, já se odbyti nedám. Nehnu se vám odtud, leč bych promluvil s nemocným pánem. Pomněte, že jsem kněz. Jsem přesvědčen, že, země-li Váš nemocný přítel bez sv. zpovědi, duše jeho propadne mukám pekelným. Ale rovněž mám jistou naději, že obrátí-li se skroušenou svatou zpovědí k Bohu, že dojde smílovaní u Boha. Taková jest moje pevná víra. Nuže, suďte pánové, mohu-li k rozkazu vašemu ode-

jíti odtud bez pořízení? Nikoli, dobrovolně se odtud nehnu ani na krok.«

Tato rázná řeč neohroženého kněze dopálila pány. Nastal prudký spor. A to právě prospělo, neboť nemocný ve druhém pokoji tázal se, co by to bylo. I řekl mu, že přišel kněz a nedá se odbyti. Ale jak se podivili, když nemocný odvětil: »Kněz? nechte ho vejíti, ale vy se, prosím, vzdalte«. I stalo se. Jakmile nemocný důstojník kněze spatřil řekl: »Není-li pravda — zoufáte už nad duši mou?!« »Ó nikoli,« odpověděl duchovní, »já nezoufám nad spasením žádného člověka«. »Ale mne mají lidé za bezbožníka, nevěře a rouhače,« namítal nemocný.

»Necht si mají. Já však doufám, že se obrátíte a Bůh dopřeje Vám času ještě ku pokání.« »Máte pravdu, důstojný pane, chci se obrátiti k Bohu svému, kterého jsem tolik urážel. Prosím, připravte mne k zpovědi, já se chci z celého života svého vyznati.«

A hle, stalo se, co jistě přátelé nemocného nečekali. Důstojník se vyzpovídal a přijal sv. svátosti pobožně. Milost pak Boží dokonala dílo ku prospěchu jeho i tělesnému. Nemocný se uzdravil a potom zůstal hodným a zbožným křesťanem po celý život. Tak milost Boží jde cestami pro nás nevyzpytatelnými a proto nemáme nad nikým zoufati, dokud jen duše v těle jest. Důvěry plná modlitba pomáhá obracet i nejzatrvelejší duši. —

3. Churavec a jeho přátelé.

Kdosi, ač znamenal na sobě churavost, rád by se byl přece ujistil, že zdrav jest. I šel k prvnímu z přátel svých, táže se ho: »Prosím tě, milý příteli, pověz mi, jak pak vyhlížím ve tváři?« Přítel dobře se naň podívav, upřímně odpověděl: »Věru, nelíbí se mi; jen se hned poraď s lékařem, poslechni mne, než by bylo pozdě.«

Ale churavec nechtěl věřiti. I šel k jinému příteli a otázal se ho jako prvního. Ale i ten mu dal stejnou odpověď, ba řekl více, že stav jeho jest na pováženou a, že již nejvyšší jest čas, aby se obrátil na lékaře. Že však viděl, kterak stařec jaksi nechce uvěřiti, řekl mu: »Podívej se do zrcadla.« Ale churavec zanevřel na oba věrné přátele a

umínal si, že již k nim nepřijde. Do zrcadla se docela podívatí nechtěl.

Zatím srdce mu přece nedalo pokoje. I došel si k třetímu příteli, a žádal, aby mu pověděl, která vypadá ve tváři. Pán jsa chytřejší, uhodl hned, čeho si stařec přeje, i jal se ho ujišťovati, že vypadá znamenitě, že ještě tak dobře nikdy nevyhlízel a podobně lichotil nemocnému. Od té doby pokládal churavec lichometníka za nejlepšího přítele svého, jen k němu chodil, s ním se radil a jen jeho k sobě zval. Lichometník udržoval jej ustavičně v domněnce, že mu nic neschází, až nemoc pokročila tak, že byla všecka lékařská pomoc marná, a stařec umřel. — Taková jsou tak mnozí mezi lidmi! Cítí v srdci svém nepokoj, bouří se v nich zlé svědomí a vědomí spáchaných nepravostí. Tento nepokoj je pudí, že se časem doptávají duchovních při té či oné příležitosti, zdali to či ono je těžkým hříchem a zdali následky toho jsou tak zlé. Řekne-li se jim dle pravdy, že kdo tak činí, v těžké se vrhá nebezpečí a, že tu jen upřímné pokání by pomohlo, místo, aby poslechli, hněvají se ještě a zanevřejí na kněze dobře radícího. Aby pak zpytovali svědomí své a uviděli je jako v zrcadle a porovnávali život svůj se zákonem Božím, do toho se jim dokonce nechce. A tím dychtivěji táhnou a vinou se k takovým, kteří říkají zlému dobré a dobrému zlé, majíce tmou za světlo a světlo za tmou. Tím žádostivěji pohlcují řeči a spisy jejich, nic se na to neohlížejíce, že jsou to vůbec lidé lehci a lživí, kteří pro zisk, dobré bydllo, pro chválu lidskou hotoví jsou ke všemu přisvědčiti, všecko pochváliti a všecko upříti. Tím více jásají, když se vyskytne nějaký řečník, jenž bedlivě se chrání dotknouti se bolavých stránek lidského srdce a tak mluví, jak to právě po chuti jest žádostem a zkažené mysli lidské. Tak sami lidé tomu chtějí, aby byli mámení, a to mámení a klamání k časné i věčné zkáze své.

4. Obrácený rouhač.

Jak podivné jsou často cesty Páně, po nichž ku pokání vedou i sebe větší hříšníka, dokazuje příběh následující.

V jistém hostinci byla společnost mladých lidí. Nahlédli již poněkud hlouběji do sklenic a proto rozumovali o všem možném: o politice, o novinkách městských, o svých kamarádech, a jak se dá mysleti, nevážili slov. Přišla ovšem, jak to už bývá, řeč na náboženství. Mladí tito lidé byli v tom věku, kdy se každý domnívá, že všecku moudrost snědl, že jen on má rozum a nikdo jiný a že povolán jest odstraniti a proměnití všechny poměry na světě, které se mu nelíbí. Dle jména byli sice všichni katolíci, avšak již dávno ztratili viru prvního mládí svého. Otázky a předměty náboženské, kolem nichž se točil jejich rozhovor, sloužily jim jen za terč posměchu a vtipu. V tom ovšem jeden druhého snažil se předstihnouti. Jmenovitě to byla sv. zpověď, o níž neomalený vtip svůj brousili. »Byl by to tak věru veselý kousek«, pravil jeden z lidíček těch, »kdybychom tak jednou šli ke zpovědi. Co myslíte, přátelé? Žert tento se však přece nezamlouval všem a také nejevili chuti ho provésti. A proč ne?« pravil onen, »když nechcete vy, půjdu já. U mne je to hračka, a jestli nevěříte, vsadte se se mnou.« »Slovo s to«, odvětili kumpáni, »o deset láhví vína, ale dej si pozor, ať z toho nemáš nepřijemnosti« dodali vážně. Druhého dne, byla to sobota, hned z rána přišli někteří druhové, v nichž přece nějaká jiskérka víry doutnala, k opovážlivci a varovali ho opět. On ale dělal hrdinu a ubezpečoval je, že ještě večer svůj úmysl provede. Nastal večer, mladík šel skutečně do kostela a když naň došla řada přiklekl do zpovědnice. Beze všech okolů však řekl zpríma knězi: »Nepřicházím, abych se skutečně zpovídal, ale přišel jsem, abych sázku vyhrál. Tak a tak se to stalo. Dopustil jsem se sice mnoho hříchů, ale nic si z toho nedělám, chci jen sázku vyhrát.« Když dokončil, pravil kněz, který s velkou námahou snažil se klid zachovati, s mírností takto: »Milý pane! Provedl jste, co jste chtěl, a také jste zajisté sázku vyhrál. Také jste poznával své hříchy, na mně nyní jest, abych užil svého práva i povinnosti a uložil Vám nyní pokání. Říkejtež tedy po tři dny, vždy ráno, v poledne a večer tato slova: »Přijde smrt, ale já si z toho

nic nedělám, bude soud, ale já si z toho nic nedělám, jest peklo, ale já si z toho nic nedělám.« A s tím ho propustil.

Lehkovážný mladík byl s kouskem svým úplně spokojen a ještě téhož večera vypravoval svým druhům, co vyvedl, a žádal sázku. Tito celí zaražení jeho smělostí však sázku zaplatiti odmítli, až vykoná uložené pokání, které patří ke zpovědi jako k celku. »Není-li nic jiného« vychloubal se jinoch, »budiž, ručím vám, že také s tím budu hotov a sázka zůstane moje.«

A skutečně začal uložená mu slova odříkávati. Z počátku se to dělo zčerstva a bez rozvahy; ale poněmhu zmocňoval se ho podivný pocit. Slova ta vzkřísila v duši jeho víru ztracenou a budila v něm nepokoj a strach, a to takový, že slova konečně mu ani z úst nechtěla ven. Tak milost věčného Slitovníka užila slov těchto jako prostředku, aby zbloudilého vytrhla z propasti, ke které již již se blížil. I počal mladík vážně přemýšleti o smrti, soudu a pekle a rozvažoval stav duše své. A netrvalo to dlouho, Milost Boží dokonala ostatní. Mladík vzal útočiště k téměř zpovědní-

kovi a plný skroušenosti odhalil mu bídný stav duše své a prosil za pomoc ke zpovědi důkladné, aby se smířil s Bohem.

Těse mu také plnou měrou dostalo; mladík odcházel jako znovuzrozený ze chrámu. Našel zase Boha a víru jeho, našel cestu k pokání a stal se upřímným a poctivým synem té církve zase, ku které přece dle jména vždy náležel, ale od které skutky svými odpadl. Svědomitě hleděl napravit pohoršení, která dal, a dohoniti, co pro spásu duše své dříve zanedbal. Často, když se příležitost udála, vypravoval pak s hlubokou skroušeností a dětinnou vděčností k Bohu, jak podivně slitování Páně užilo právě jeho hříšné opovázlivosti, které se proti sv. svátosti pokání dopustil, a zbloudilého na pravou cestu přivedlo, když nejméně se toho nadál. Jak krásné se tu zase potvrzuje slovo Písma: »Bůh nechce smrti hříšnickovy, ale aby se obrátil a žil«, a výrok Kristův: »A kdyby byli hříškové naši červení jak šarlach, mohou zbělení býti jako sníh.« Bůh láska jest, lněme tedy k Němu s láskou!

Boh. Hendl.

Promluva při pobožnosti milost. novény prvního pátku v sedmém měsíci.

(č. d.)

Vracející se první pátek v novém měsíci upomíná nás zase na milou naši pobožnost milostné novény. Minulý první pátek uvažovali jsme při naší pobožnosti o trnové koruně, jež věnčí Božské Srdce Páně a jež značí starosti, které mělo Božské Srdce o naši spásu a nesmírné bolesti a úzkosti Jeho, jež pro naši spásu vytrpělo. Dnes pak chceme uvažovati o posledním znamení na Božském Srdci Páně, totiž o krvi, jež z rány Božského Srdce Páně se prýští.

Co značí tato krev? Krev značí život. Dokud krev proudí čile v našem těle, dotud cítíme se zdravými, dotud v nás uchovává se život. Jakmile krev v našem

těle přestane prouditi, jakmile srdce naše přestane krev do celého těla svým tlukotem vysílati, aneb jakmile krev v našem těle se zkazí, přestává též život v našem těle, přestává život náš na tomto světě.

A tak také Božské Srdce Páně tím, že poskytuje nám svou krev, dává nám život věčný. A to značí krev, jež z Božského Srdce se prýští. Než kterak poskytuje nám Božský Spasitel svou krev a tím též život věčný? To se děje v nejsvětější Svátosti oltární, ve které pod způsobou chleba a vína dává nám své přesvaté tělo a svou předrahocennou krev k požívání. Pravi zajisté Božský Spasitel: »Nebudete-li jisti těla Syna člověka a píti Jeho krve,

nebudete mít života v sobě zůstávajícího. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný a já ho vzkrísím v den nejposlednější. Nebo tělo mé právě jest pokrm a krev má právě jest nápoj». (Jan 6, 54—56.) Těmito slovy Božský Spasitel praví, že nemůžeme žítu býti bez onoho nebeského pokrmu, který jest krev a tělo Páně a že tudíž krev Páně jakož i tělo Páně dávají nám život věčný.

Ještě patrněji zjevno to z jeho podobství o vinném kmeni a ratolestech. Praví zase Božský Spasitel: »Já jsem vinný kmen a vy jste ratolesti. Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese mnohé ovoce, nebo beze mne nemůžete nic učiniti«. (Jan 15, 5.) Jako nemůže réva, nésti hroznů, leč zůstane-li při kmeni, tak i člověk nemůže přinášeti hrozný dobrých skutků, leč zůstane-li spojen se kmenem, jenž jest Ježíš Kristus.

Tázáte se, proč nemůže réva zelenati se a přinášeti hrozný, nezůstane-li při kmeni? Snadná odpověď. Poněvadž nemůže míza prouditi ze kmene do ratolestí a je i listů vyživovati. A proto taková useknutá ratolest usychá, listi opadávají a vinař takovou suchou ratolest uvrhne na oheň a spálí. A co jest míza ratolesti na vinném kmeni, to jest krev Božského Srdce Páně naší duši. Jestliže nemůže krev z těla Páně a zejména z Božského Srdce prouditi do naší duše, duše naše nemá v sobě věčného života a nemůže přinášeti ovoce dobrých skutků. Taková duše oddělená od kmene Těla Páně podobá se uschlé ratolesti, která uvržena bude jednou na oheň věčný. Z toho také patrno, jak důležité jest pro nás, abychom zůstali vždy spojeni s tělem Kristovým, aby srdce naše zůstalo vždy spojena s Božským Srdcem Páně, neboť jinak nemůže krev Kristova obživovati nás a dávatí nám život věčný. A co odlučuje nás, co odetíná nás od kmene vinného, jenž jest Kristus? Je to každý těžký hřích, kterým odlučujeme se od Krista Pána. Jsou to zlé naše náklonnosti, které vysušují mízu krve Kristovy v naší duši a tak odnímají naší duši život věčný.

Ó jak hrozný jest býti odetnut od kmene Těla Kristova a býti odsouzen ku věčné záhubě ohněm pekelným. Zdaž

možná jest tu ještě záchrana pro duši lidskou?

Bohudíky! tato záchrana jest možná. Vinař ulomenou nebo odetnutou ratolest vštěpuje ku kmeni, ratolest tato sroste s kmenem a přináší hrozný mnohdy lepší nežli dřívě. A podobně děje se s námi, odetnutými ratolestmi od kmene Těla Kristova. Nejvyšší milosrdný a dobrotivý nebeský sadař, Otec náš nebeský, sbírá nás se země jako ulomené ratolesti, a jestliže litujeme hříchů, kterými jsme se odloučili od Krista, vštěpuje nás zase v nejsvětější Svátosti oltářní do kmene Těla Páně, a tu zase může krev Kristova prouditi z Těla Kristova, z Božského Srdce do naší duše a naše duše opět podobá se zelené rozkvetlé ratolesti na kmeni. Strom oštěpovaný lepší, chutnější a větší ovoce přináší. A podobně i my, kteří skrze nejsvětější Svátost oltářní podobáme se oštěpovanému stromu, přinášíme krásnější a cennější ovoce dobrých skutků.

Krev z Božského Srdce Páně se prýstící znamená ve vlastním smyslu posvěcující milost. Neboť posvěcující milost jest ona krev naší duše, jest onen neviditelný nadpřirozený dar, který nám nový nadpřirozený život uděluje. Milost posvěcující uděluje se nám a rozmnožuje se v nás svatými svátostmi. Všechny pak svátosti jakoby z otevřeného boku Kristova na kříži nám se vyprýstily. A poněvadž kopím nejen bok Krista Pána otevřen, ale zejména Božské Srdce jeho prokláno bylo, z něhož zvláště krev Kristova se vyprýstila, můžeme říci, že všechny svátosti a všeliká milost, již skrze svaté svátosti přijímáme, mají své zřídlo v Božském Srdci Páně. Neboť Božské Srdce jest náplň nejen vroucí lásky Kristovy, ale též náplň všech milostí. A tak Božské Srdce Páně svou krví, t. j. svou posvěcující milostí uděluje život věčný naší duši.

Tato pak milost jest k životu věčnému nevyhnutelně potřebná. Sv. Řehoř praví: »Co jest země bez vody, to jest duše bez milosti. Jako země, kteráž se nezvlažuje rosou, bylinami se neodivá, kvítím neozdobuje a hojněžni neposkytuje, rovněž tak duše prázdná milostí neodivá se ctnostmi a nevznáší se k věcem nebeským«.

Podobně praví sv. Irenej v knize proti kacířům v kap. 19: »Jako suchá země, nebývá-li deštěm zvlážděna, nevydává úrody: rovněž tak i my nemůžeme vydati ovoce k životu věčnému, nebýváme-li deštěm milosti Boží zvlážděni.«

O Božské Srdce Páně, jak musíme býti Tobě vděční za všechny milosti, které nám krví svou skýtáš. Jako pták pelikán krví svou živí mláďata svá, tak Ty, o Božské Srdce, krví svou živíš duše naše k životu věčnému. Ty jsi krev svou za nás na kříži vycedilo, Ty jsi se za nás obětovalo. Co dáme Tobě za tento předrahocenný dar krve Tvé? Kdybychom

všechnu krev svou vycedili a ji Tobě věnovali, zdaž bychom mohli nahraditi jen jedinou krůpěj Tvé předrahocenné krve? O nikoliv! A proto také všechna krev naše nestačila by k tomu, aby byly shlazeny hříchy naše, ale jediná krůpěj krve Tvé očišťuje veškeré člověčenstvo ode hříchů.

Ačkoliv tedy naše krev bez ceny jest, přece chceme ji Tobě, Božské Srdce Páně, obětovati, abychom Tvou předrahou životodárnou krví od hříchů očištění a nasycení vešli jedenkrát do života věčného. Amen.

Mše svatá.

Mše svatá tu na oltáři
sloužívá se každý den,
Bohu Otci, Jeho Synu
chválá vzdána bývá jen.

Zde se koná obět milá,
kterou nám tu Boží Syn
na památku ustanovil,
že nás zbavil hříchu vin.

Zde se tělo Krista Pána
v živý pokrm promění,
když kněz krví kalich zlatý
vínem s vodou naplní.

Proto pospěš duše hříšná
před oltář sem pokleknout,
aby tvoje srdce bylo
zbaveno též hříchu pout.

Zde vzdej díky Boží lásce,
jež tvou duši obmyla,
aby tě kdys po tvém žití
obět její spasila.

A. M. Kadlěkbovd.

Třetí česká pout do Lurd roku 1911.

Popisuje K. Balík, děkan.

(Pokračování.)

U Božského Srdce Páně.

Z poutního místa Einsiedeln jeli jsme rozkošnou krajinou kolem švýcarských jezer k Lucernu. Město toto vyniká velice pěknou polohou. V chrámě sv. Leodegara vykonali jsme odpoledne krátkou pobožnost, po níž tamní varhaník Breitenbach přednesl nám některé hudební skladby na světoznámých lucernských varhanách. Potom prohlédli jsme si hlavní památnosti roztomilého města, někteří projeli se loďkami na jezeře, a před pátou hodinou vraceli jsme se k nádraží, kdež na nás čekal náš zvláštní vlak a v něm všechna naše zavazadla.

V 5 hodin odpoledne dne 23. srpna vyjeli jsme z Lucernu. Jeli jsme krásným údolím Ementálským a dolinami plnými ovocného stromoví a vroubenými nebetýčnými horami, věnčenými věčným ledem a sněhem. V 7 hodin večer přijeli jsme do Bernu, hlavního to města Švýcarska. Tam na nádraží čekala již na nás přichystána večere. Hned po večeři nasedali jsme zase do vlaku a za zvuků písně „Kde domov můj“, kterou jsme zpívali a naše hudba hrála, rozjížděl se vlak k dalšímu putování.

Celou noc ztrávili jsme ve vlaku. Modlili jsme se, zpívali, vypravovali si a kdo

mohl, zdřímnul si. O půlnoci přijeli jsme do Ženevy, kdež byla zavražděna zločinnou rukou před několika roky naše císařovna a královna Alžběta, a dále jeli jsme ze Švýcarska do Francie.

Nemohli jsme se již dočkatí místa, o němž nám naše poutní knížka vyprávěla, a kdež Kristus Pán pravil přede dvěma sty lety zbožné řeholnici Markétě: „Viz mé srdce, které lidi tolik milovalo.“ Tešili jsme se, že brzy uvidíme městečko „Paray-le Monial“.

Ráno dne 24. srpna naše touha se splnila. Buď nám vítáno, místo posvátné!

Bylo jasné a příjemné jítro, když zastavil vlak, a když vystoupivše, ubírali jsme se do hotelu, který nám byl pořadatelstvem určen. Tam jsme se nasnídali, po noční jízdě umyli a poněkud si odpočinuli.

V 9 hodin dopoledne shromáždili jsme se na náměstí u hlavního kostela. Ve slavnostním průvodu měli jsme jít ke kapli Božského Srdce Páně. Napřed stál prapor, za ním seřadili se muži laikové, potom kněží v klerikách, kněží v rochetách, hudba, J. Eminence pan kardinál a konečně ženy. Jakmile do přichystaného průvodu vstoupil pan kardinál, průvod se hnul a za zvuků písně „Bože chválime Tebe“, kterou současně i hudba hrála, ubírali jsme se ku světoznámé svatyni. kdež dne 16. června r. 1675 v oktávu Božího Těla zjevil se zbožné řeholnici Markétě Marii Alacoque ozářený Ježíš, ukázal jí své Srdce plné lásky, a kdež původ svůj má pobožnost k Božskému Srdci Páně vůbec.

Kaple není velká. Ani jsme se do ní všichni nevešli. Ale jak bohaté jest vyzdobena! Také toho ovšem pro svůj význam zaslouží. Nazývá se také všeobecně „kaplí zjevení“. V ní odpovídají ostatky světice Markéty v nádherném náhrobku. Na hlavním oltáři jest obraz, znázorňující, kterak se Spasitel zjevuje bl. Markétě. Po stěnách zavěšeny jsou drahocenné poutní koroňve, které zde zbožní poutníci z různých zemí zanechali. Stěny jsou bohatě zlatem vykládány. Místo lavic dle našeho způsobu jest v této kapli množství malých nízkých židlí, kterých poutníci volně používati mohou. Na straně epištolní hlavního oltáře jest mřížemi oddělená modlitebna pro ctihodné sestry, jež bydlí v klášteře ke kapli Zjevení přílehlým. V této modlitebně modlívala se i sestra Markéta a zde také

prodlévala na modlitbách, když se jí Božské Srdce našeho Spasitele ukázalo. Na těchto mřížích jest francouzský nápis, sestavený z malých zlatých srdcí, jenž česky zní: „Sláva, Láska, Náprava nejsv. Srdci Ježíšovu, čest Markétě Marii.“ Hned u tohoto výstižného nápisu u hlavního oltáře odpovídá tělo svaté řeholnice ve skleněné rakvi.

Když jsme ve slavnostním průvodu vešli do této kaple, vystoupil na kazatelnu dp. Vincenc Blažek, c. k. gymnasiijní prof. z Litomyšle a měl velmi dojemné kázání. Vysvětlil původ a význam pobožnosti k nejsvětějšímu Srdci. Líčil lásku Božského Srdce k nám a ehladnost srdcí lidských k Srdci Božskému. Kazatel mluvil k srdci, a slova jeho tak jímala, že bylo slyšeti v kapli časem i hlasitý vzlykot. Všichni posluchači byli až k slzám dojati.

Po kázání sloužil slavnostní mši sv. vdp. Vincenc Tesař, kanovník z Olomouce, při níž jsme napřed zpívali společně tři sloky mešní písně „Pozdvihni se, duše, z prachu“, a potom zpívali bratři Kolískové nádherně čtyřhlasné písně k nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu. Na tomto místě zvláště dojemně působila slova písně:

„O srdce Ježíšovo, rcí ke mně sladké slovo,
ať pronikne mou duši, Tvou láskou,
o Srdce nejsvětější!“

Rovněž působila mocně krásně přednesená píseň:

O Srdce Spasitele, o slunce nebeské!
Ti slouží tvorstvo celé v své pouti pozemské.
O naší radosti Ty's ve vši žalosti
o Ježíši, o Ježíši!

Po mši svaté pomodlil se nejdůstojnější pan kardinál z Prahy litanie k Božskému Srdci s příslušnými modlitbami.

Tím byla naše společná pobožnost skončena.

Vycházejíce z kaple, šli jsme kolem náhrobku světice, k níž Kristus mluvil, líbali jsme ho a odcházeli klášterním dvorkem na ulici.

Rozešli jsme se do svých hotelů, abychom se obědem posilnili na další cestu.

Po obědě prohlédli jsme si „Eucharistické museum“, kdež jest veliké množství předmětů, týkajících se jakýmkoliv způsobem účty nejsvětější Svátosti oltářní. Prohlédli jsme si městečko, čítající asi 4000 obyvatel, navštívili jsme farní kostel, zasvěcený rovněž Božskému Srdci, ale tam

byli jsme bolestně dojatí. Viděli jsme holé zdi a stopy po drancování kostela. Vláda francouzská ukradla kostel a zpusťovala, ukradla i farní zahradu a kněžstvu zastavila plat. Rozpraskané, holé, zaprášené zdi farního kostela žalují na ukrutnost vlády francouzské. Jenom na dvě svatyně přece vláda sáhnouti se neodvážila. Lurdy a kapli Zjevení v Paray-le-Monial. Obávala se mocného vzplanutí hněvu lidu.

Nakoupili jsme si některé poutní památky, zašli do kaple Zjevení. abychom znova se tam soukromě pomodlili a poutní památky dotekem rakve oslavené světice posvětili. Zde byli jsme také svědky hluboké zbožnosti francouzských poutníků, jichž několik processí zde právě dlelo. Jak ti se umí modlit! S jakou zbožností a vroucností zpívají! Ve Francii vidíš na jedné straně hlubokou a obětavou víru a zbožnost a na druhé stranu nevěru a nepřátelství k víře. Chybou katolíků bylo, že si navolili za poslance nevěrce a nepřátele církve, kteří

potom odhlasovali církvi nepřátelské zákony.

Bolestně se nás též dotklo, že obchody i s předměty poutnickými jsou v Paray-le-Monial skoro vesměs v rukou židů.

Farní zahrada, vládou ukradená, proměněna jest v park. Jsou zde ještě z dřívější kamenné štace křížové cesty. Šli jsme od jedné ke druhé celou zahradou a u každé vykonali kratinkou pobožnost soukromou. Modlili jsme se za sebe, za své milé domácnosti, kteří se našim modlitbám odporučili, za církev pronásledovanou a za svoji drahou vzdálenou vlast, aby ji Pán Bůh ušetřil podobné rány, jaká stihla nešťastnou katolickou Francii.

Ve 3 hodiny odpoledne ubírali jsme se na nádraží, abychom pokračovali na své další pouti. Vlakem odjelo nás k Lyonu jenom asi polovička. Ostatní zůstali přes noc v Paray-le-Monial, kdež měli večer ještě pobožnost a ráno přijeli za námi do Lyonu, kdež se zase s námi spojili.

(P. d.)

Dar jazyka.

Svatodušní rozjímání. Napsal Ignát Záhěň.

V modlitbě »Věřím Boha«, již zajisté i my rádi a často se modlíáme, jest krátce obsaženo, co má každý katolický křesťan věřit. Tam přicházejí také slova: věřím v Ducha svatého. Nezdá se nám, že je Duch svatý jaksi od nás až přes příliš zanedbán? Rádi a často modlíme se k Bohu Otci, děkujeme mu, že nás stvořil, že svou prozřetelností nás, často tolik nehodné syny a dcery, udržuje na životě. Často a s vděčným srdcem vzpomínáme na Boha Syna, s velkou radostí oslavujeme jeho narození o svátcích vánočních. Snad rádi a často přijímáme svaté svátosti, jež ve své lásce ustanovil Ježíš Kristus, abychom jimi k životu věčnému byli posílněni. Ale nestává se bohužel až příliš často, že na Ducha svatého zapomínáme a jej, jako by byl naší macechou sobě vůbec ani nevšímáme? Vždyť i ty svátky k jeho obzvláštní účtě usta-

novené, svátky svatodušní nevžily se tolik v krev a v mysl našeho lidu, že by si byl povědom, že zrovna tak, jako ctíme Boha Otce a Boha Syna, rovněž ctíme máme i Ducha svatého. Bychom tedy i tuto třetí Božskou osobu rádi a často uctivali, vzpomeňme si na účinky, které Duch sv. způsobil v apoštolech.

Není nyní zajisté ani možno, ani čas by nestačil, uvažovati o všech účincích, jež Duch svatý v apoštolech způsobil. Dnes chceme s pomocí Boží uvažovati jen o jednom tomto daru, totiž o daru jazyka.

1. Petr byl povolán, by řídil jednou církev. K němu pravil Ježíš Kristus: »pasiž beránky mé, pasiž ovce mé«. Při jiných příležitostech promluvil k němu jiná podobně významná slova nás Spasitel; při každé příležitosti ho vyznamenával, často jej jmenoval svým nástupcem. A

tento Petr třikrát svého mistra zapřel; vojákům, kteří ho po řeči poznávali, řekl: neznám toho člověka. Ani před děvčkou se nepřiznal, opětně řekl a zapřel, řka: nevím nic o tom člověku, kdo jest, odkud jest.

Když však přišel Duch svatý, způsobil ve svatých apoštolech a tedy i v Petrovi takovou změnu, že týž Petr, který nedávno Krista zapřel, vyšel ven a beze vší bázně počal kázati. Nikoho se neboje, hlásal četné shromážděnému zástupu, který za příčinou svátku Letnic přišel do Jerusalema: vy jste Ježíše Nazaretského přibíli na kříž, vy jste příčinou, že tolik trpěl, tak veliké bolesti snášel. Vy jste volali: ukřižuj Ho, nechceme, bys propustil Ježíše, ale propuť Barabáše! Takto a podobně mluvil Petr a nijak se již nebál. Účinek jeho kázání byl, že se dalo hned tohoto prvního dne pokřtiti tři tisíce lidí. A jak praví Písmo svaté: Bůh rozmnožoval jejich počet na každý den Sv. apošt. 2, 44—47.

Vzpomeňme si na svaté apoštoly Jakuba a Jana! Když je poslal Pán, by šli do města Samari a připravili mu tam (hospodu), tu obyvatelé tohoto místa jich nepřijali; rozlobením pobízeli mistra, by jim dovolil svolati na ně oheň a síru, by nevděčná tato osada byla za svou netečnost příkladně potrestána. Luk. 9, 54. Když však byli osvičeni Duchem sv., tu docela jinak cítili i jednali. Vypravuje se o sv. Janovi, když již nemohl pro stáří mnoho mluvit, dával se donésti do kostela a ku shromážděným věřícím aspoň několik slov promlouval, přechosto opakuje: dětátka, milujte se vespolek!

Dodejme ještě: všichni apoštolové byli před sesláním Ducha svatého tolik bázlivi, že trávili čas v zavřeném místnosti pro strach před židy. A když pak Duch svatý je posilnil, již se více nebáli, všichni až na jediného svatého Jana umřeli mučednickou smrtí. Jan sice také byl uvržen do kotle s hořícím olejem, ale Bůh ho uchoval na životě.

Jaké velkolepé, neohrožené svědectví vydali Petr a Jan, když byli předvoláni před nejvyšší radu, by se ospravedlnili, jakou moci a ve kterém jménu ve chrámu hlásali a od narození chromého uzdravili? Beze strachu se přiznali a řekli: stalo se tak ve jménu a moci Ježíše Krista, kterého vy jste ukřižovali a jehož Bůh

vzkřísil z mrtvých. A dodali ještě: »v žádném jiném není spasení«.

Ustaňme však na těchto několika málo příkladech, které nám tak názorně dokazují, kterak po seslání Ducha sv. apoštolové beze všeho strachu, vždy a při každé příležitosti neohroženě Pána a mistra svého vyznávali, neberouce žádných ohledů na osoby a vůbec nikoho. Povšimněme sobě, jak v podobných případech užíváme my svého jazyka?

2. Nejsou mezi námi mnozí, kteří jsou katolíky jen dle jména? Jen kniha matriční, kniha křestní by mohla podati důkaz, že jsou na jméno Ježíše Krista pokřtěni. Mnozí poznavše svůj omyl, jsou příliš slabí, by se přiznali a veřejně svá poblouzení odvolali. Zda by se tu nedoporoučelo, často, ba neustále volati: ó přijď, ó osviť nás, Duše svatý! Málokterý z našinců má tolik statečnosti, by poznav, že pochybil, též se polepšil a hleděl, co pokazil, zase napravit.

Jaké skálopevné charakterky najdeme často mezi konvertity, to jest mezi lidmi, kteří se navrátili do církve katolické. Do Dublinu, hlavního města irského, přšel nějaký cizinec a těžce onemocněl. Požádal hostinského, by mu poslal pro katolického kněze. Bylo jeho žádosti ochotně vyhověno a ač byla velice bouřlivá, deštivá, nevlídná noc, vydal se kněz okamžitě na cestu. Nekonečně dlouhými ulicemi pospíchal, by nemocného ještě zastal na živě a jemu posloužil. Přišel do hotelu všecek promoklý. Vykonal, co úřad kázal. Nemocný byl při úplném vědomí a zbožně přijal Tělo Páně. Když byl kněz hotov, pozval ho hostinský k vůli zahřátí na sklenici čaje. Kněz ochotně pozvání přijal a po obtížné cestě byl rád, že se mohl poněkud zahřátí. Dali se spolu do řeči a hostinský litoval kněze, že v takovém ošklivém počasí se musil vydati na cestu, která dnes vyžadovala tolik sebezapření. Pak poněkud zlomyslně dodal: váš kardinál zařídil si to pohodlněji, poslal vás a sám si hověl v dobře zatopené světnici u sklenky čaje.

Mýlíte se, pane, odvětil kněz. Posuzujete našeho kardinála nespravedlivě. A jak vy to můžete vědět? tázal se hostinský. Docela dobře a úplně určitě vám mohu říci, jste falešně informován. Kardinál není takový lenoch, jak si myslíte.

Já jsem se vám doposud nepředstavil a vy jste se mne též doposud netázal na mé jméno. Já jsem totiž sám zdejší kardinál Füller. Hostinský byl ovšem velice překvapen a pravil, odpusťte, Eminence, neznal jsem vašnosti, nyní rače snad dovoliti, bych objednal povoz. Nikoliv, odvětil kardinál, jsem na takové cesty již zvyklý. Půjdu, jak jsem přišel, také zase zpět. Již jednou jsem dnes zmokl, tedy mi podruhé dešť tolik neuškodí, mám svůj šat beztoho již úplně promoklý. Netrvalo dlouho a ku kardinálovi přišel onen hostinský se žádostí, by ho přijal onen cirkve katolické. Přiznal se, že byl onou událostí tolik dojat, že o ni ustavičně přemýšlel a uznáváje, že ústy svými pochybil, chce vše napravit a prosí, by mu kardinál určil kněze který by ho ve víře katolické vyučil. Hostinský uchl se s velkým záplem a byl brzy na to přijat za úda cirkve katolické.

Kěž by nás Bůh osvitil, bychom víru svou i skutky svými vyznávali. Ale jak často pozorujeme, že katolíci neza-chovávají, k čemu je víra zavazuje, život jejich není dle příkázání Božích uspořádán. Jak podivný názor mají ku příkladu mnozi našinci o lásce k bližnímu? Ježíš Kristus sám nám vysvětlil, kdo se rozumí našim bližním. Právil: našim bližním jest každý člověk, at přítel, at nepřítel. Jak prapodivně se mnohdy chovají lidé ku svým spolubližním? Kdosi vyprávěl o tom ná-ledující příběh:

Má babička byla velmi vznešená, velmi zbožná paní; zbožná však jen na venek, jak bývá bohužel zvykem u lidi neodvislých a bohatých. Jejich zbožnost je mezi zbožnostmi asi totěž. Co sloh baročí mezi stavebními slohy; sestává totiž ze samých kudrlinek, samých ozdůbek, jimž chybí pravé jádro. K babičce do-cházívála někdy, když si ji objednála, což bývalo asi jednou za týden, chudá švadlena, jménem Marie Bauchleová. Příroda ji chudáčka vyzdobila příliš macešsky, neboť byla hrbatá, maličká, škaredá osůbka. Když k nám došla, usedla mlčky do některého kouta na chodbě a odevzdána do vůle Boží neúnavně pracovala. Trpělivě nesla svou bídu; lidé jí opovrhovali, bez velkých nároků lákala nám dětem punčošky, satečky a vůbec vše, co se jí dalo k práci. Jednou, když

zase u nás seděla ve svém koutě, babička jsouc v jakési zrovna sváteční náladě, dala se s hrbáčkem do řeči a začala s ní nějakou rozprávku. Ale řeč babiččina měla větší podobnost s výslechem troj-násobného vraha než s nenucenou a přátel-skou rozprávkou. »Maruško«, začala babička podepřevši si oběma rukama boky, »ona jest jaksi nemocná, je veliký chudák, je celá srostlá, je jistě k polito-vání. Rekla mi, jak si představuje ten život, který poznala jen ze stinné stránky, vždyť se na vše dívala pokaždě ze spodu a nikdy se shora, řekla mi to upřímně«.

Ubohé Mařence vydral se ze vpadlých prsou polohlasitý povzdech a jako nějaká uštvaná laň pokorně odpověděla: »paní radová, můj život byl, jest a bude samá bida. Nevim, co je pohodlí, co láska, co radost, co smích a veselí. Vždy musila jsem býti povděčna, když mi dobří lidé dopřáli místečko, na němž jsem mohla pracovati a tak ujiti opovrzení, jež mi všude hrozilo. Ale zde v mých prsou je něco, co mi pomáhá nésti můj nesmírně těžký kříž, co mi pomáhá vše těžké učiniti lehkým, vše trpké sladkým. Tu upustila svou práci na zem, oči její za-bloudily oknem k modrému nebi a přes její svrastilou tvář mihlo se cosi jako líbezny usměv, jako když zazáří tvář mladého děvčete, když se blíží její snou-benec. Právila: čekám na smrt jako na nejlepšího přítele. Neboť mne vysvobodí ze všeho zla a dovede mne do nebeského Jerusalema, kde si odpočinu na prsou mého milého Spasitele a má trápení budou, jak by nebyla«. Jak to uslyšela má babička, vyskočila jako litá saň.

Ač byla veliká, natáhla se ještě více do výše a hlas její zněl jako polnice volající k poslednímu soudu: »Jak« zvolala, »cože si myslí, ona, ta bídná osoba, ona si myslí, že umře na prsou milého Spasitele«... a všechna bez sebe nemohla více mluvíti. S krátkým, ale dobře sroz-umitelným pohybem ruky, jimž nazna-čovala své největší opovrzení, odešla... Za několik minut přišla služka, odevzdala Mařence její denní plat; musila ihned odejiti, při čemž jí bylo sděleno, že pro její, tolik opovázlivé tvrzení, nechce ji paní radová více ve svém domě trpěti, by se nikdy více neopovážila přebročíti prahu tohoto domu.

Jak by bylo žádoucí, by nás Duch svatý osvitil, bychom se neprovinili jazykem pomluvami, utrhaním na cti a vůbec utrhačnými řečmi. Kdo by byl s to, by vypočetl všechny hříchy, kterých se lidé dopouštějí špatným užíváním svého jazyka? Právě sice Písmo svaté, že »všeliký člověk je lhář« (Žalm 115, 2), což však není řečeno v tom smyslu, jako by každý člověk lhát musil, jakoby každý lhát měl, ale je bohužel bidácký obyčej skoro všech lidí lhát. Sám Ježíš Kristus nazval ďábla otcem lži. Jak často hřeší člověk jazykem? Kdesi často hořelo, nebylo možno vypátrati žháře. V osadě bylo všeobecné rozechvění a každý se bál vyjít jen na krok z domu, by ho nechytli a nepovažovali za žháře. Obyvatelé té osady sami neúnavně hlídali, též četníci měli tam ustavičnou službu. Jednou z rána ještě za soumraku hlídal kterýsi hospodář na jedné straně a na druhé byl četník. Tu bylo najednou ze chléva, pokrytého slamou, slyšeti praskot a nežli se hlídači vzpamatovali, stál chlív v plamenech. Hospodář i četník v prvním okamžiku ani nepřemýšleli na hašení, ale běžel jeden za druhým a oba skoro zároveň volali: vy jste zapálil! Já? volal četník, to si však od vás vyprosím, byste vy mne nazýval žhářem, z toho

se mi zodpovíte u soudu. Ne já, ale vy jste žhářem, jménem zákona vás zatýkám. Snad neblázníte, pane strážmistře, já bych si měl zapáliti svou chalupu? A oba se škaředě hádali a ve svém rozčilení nehezká jména sobě dávali. Náhodou šel právě farář toho místa a uslyšel tu jejich hádku. Měl mnoho práce, by četníka přesvědčil o úplné nemožnosti, že by si hospodář sám zapálil chalupu, hospodář pak dlouho tomu nemohl porozuměti, že četník nemůže býti žhářem. Ale konečně se oba uklidnili. Kdyby se nebyl farář k tomu naskytl, byl by četník hospodáře skutečně odvedl do města do vězení. Nedlouho na to žháře našli, byl to čtrnáctiletý žák, který proto zapaloval, by nemusil jíti do školy. Jejich učitel byl náčelníkem hasičů a kdykoliv hořelo, měli ve třídě, kterou vyučoval, prázdno.

Ale dosti na těchto několika málo ukázkách. Každý z nás jest zajisté přesvědčen, že je nám všem zapotřebí prositi Pána nebe i země, by nám uštědřil Ducha svatého. Volejme tedy nejenom nyní v čas svatodušní, ale častěji v roce církevním:

přijď k nám, Duchu tvůrce míra,
dej znát Otce Hospodina,
dej nám znáti jeho Syna,
dej nám věřit z celé síly,
v Tebe Ducha každou chvíli.

(Přel. Sušil).

Obrázky z katolických missií.

Přeláá MAXIMILIAN WEINBERGER

První rok u Indianů v Paraguay.

Vypravuje missionář P. Frant. Müller.

Když katolický missionář se vydává na cestu do krajů zámořských, aby tam založil novou missii, zmocňuje se ho svaté nadšení, které mu dodává síly a vytrvalosti, aby první překážky srdnatě překonal. Tak se vedlo i nám, když jsme odcházeli do státu Paraguay v Jižní Americe, kde před staletími Jesuité zdárně mezi Indiány byli působili a kde nyní jejich dílo, dávno zaniklé, mělo býti obnovené. A bylo věru dobře, že každý z nás trochu toho nadšení si s sebou přinesl, neboť již v prvních dnech

své missijní činnosti zakusili jsme různých strastí a svízělů s dostatek. Byly to sice pravidelně jen menší nepříjemnosti a trampoty, ale pro nás, kteří jsme byli z domu zvyklí spořádanému životu, byly přece trpké a bolestné. Musili jsme zprvu dránému novému způsobu života přivyknouti a to nebylo tak snadné. Primís-li se sebe lepšímu nápoji několik kapek octa, nechutná pak jak by měl. Člověk se musí nejprve učiti a cvičiti, aby mu přivykl. Stalo-li se pak, pít onoho nápoje zvykem, snadněji se spolkne, byť i nepřestal kyselým a hořkým býti. Tak se vedlo i nám.

Cvičení nastalo hned prvního dne. Naše zásoby potravy snědli jsme na cestě, doufajíce, že ostatní potraviny, které měly za námi býti přivezeny po vodě, budou již na místě, když k cíli své cesty dorazíme. Avšak uplynulo několik dní, než toužebně očekávaný člun s potravinami přijel. Abychom až do té doby vystačili, musili jsme se velmi uskrovniti a potravinami šetřiti. A to byla příčina, že z šesti dělníků, které jsme byli na výpomoc s sebou přivezli, v noci před příjezdem člunu pět uteklo. Tak stáli jsme v pustině, neznajíce cesty, bez rady a pomoci.

Avšak čím více jsme viděli, že od lidí jsme opuštěni, tím více vzrůstala v nás důvěra v Boha a důvěra v nás samy, a obojí tato důvěra pobádala nás k práci a při práci sílila. Šlo to sice pomalu, ale šlo to přec. Nejprve bylo pomýšleti na nějaký stan. Ten, který jsme si přinesli, byl nám ukraden. Bůh odpust' dlouhoprstáku, na jehožto prstech uvízl. Měli jsme se zlobiti proto? Nač? Postavili jsme si rychle chatrč z palmových listův, abychom svých pět švestek dostali do sucha. Dnes večer strhne se bouře. Již burácí zdáli hrom, již zatemňuje se obzor. Jest právě neděle. Naše bedny a skříně jsou pod střechou, avšak kam se máme uchýliti my před lijákem? Snadná pomoc! Máme dva volské vozy, pokryté cinkovým plechem. Tam se na jednu noc octla celá naše devítiletá společnost.

Od toho dne oba vozy po delší čas naším obydlím, naší jídelnou i spárnou zároveň. Později spával v jednom z vozů bratr Bruno celých sedm měsíců. Stolu a židle ovšem do příchodu druhé výpravy ve voze nebylo. A nač také? Těch několik kukuřicových klasů, které jsme si od Indiánů vyžebrali, jedli jsme jednoduše z ruky a míst k posezení nám na prostorné louce také nechybělo.

To všechno se ovšem změnilo, jakmile se dostavil toužebně očekávaný člun s potravinami a nejpotřebnějšími nářadími. Nejprve bylo třeba pofiditi sobě nějaký stůl. Ano stůl! Indiáni nemají pro tento důležitý nábytek ani pojmu ani slova. Musili jsme si tedy stůl postavit sami. Než odkud vzíti prken? Snadná pomoc. Pro dnešek přivlekli jsme dvě bedny, vytrhli dno z volského povozu, položili na bedny a stůl byl hotov. Po té prikryli jsme prkna novou, ještě neupotřeбенou postelní plachtou

a u takového stolu mohl pak obědvati každý kavalír! Ovšem scházely ještě židle nebo lavice. Tu vypomohly zase nižší bedny, na které se položily desky z volského vozu. To byla nová lavice. Toliko náš stolař, bratr Ildefons, nebyl spokojen; jemu, jakožto odborníku, se takový stůl nelíbil. Proto zarazili jsme později do země silný podstavec, rozebrali jednu bednu a desky na podstavec přibíli. Tento obnovený stůl v lepším vydání prokazuje nám až podnes dobré služby.

Domácí pořádek v první týhodny byl tento: Vstávali jsme ráno o 4 hod. z rohožky rozprostřené na louce a umývali jsme se v potoce. Rohožka byla jediným přepychem, kterého jsme si mohli tehdy popřáti. Jen tak bylo nám možno delší čas na vlhké louce spávat, aniž jsme onemocněli. Také obvyklého svlékání a oblékání mohli jsme si uspořiti, ježto jsme pro velkou nocní rosu musili spávat oblečení.

Obyčejná rolnička — zvonek totiž ještě nedošel — dává znamení k ranní modlitbě. Velechrám sv. Petra v Římě není tak velký jako náš; my se modlíme ve velkém, nezměrném chrámě všehomíra; kobercem a klekátkem je trávník. Nejprve se čte krátké rozjímání, pak se slouží mše sv., ovšem polní, t. j. pod širým nebem, při které ostatní přítomní v rozjímání pokračují. Abychom hned zpočátku mohli mši svatou sloužiti, byly všechny věci k tomu potřebné už napřed sem poslány, zůstaly však na cestě někde — nevím ani kde — vězeti, tak že jsme na př. voskové svíce teprv po několika měsících obdrželi. Mše sv., této jediné útěchy v naší opuštěnosti a chudobě, nesloužiti, dobré bratry nechat bez sv. přijímání — bylo by bývalo víc než ukrutno. V nouzi svítíme svícemi stearinovými a budeme svítiti tak dlouho, až dojdou voskové. Za oltář slouží nám malý skládací stolek, který jsme si byli schválně k tomuto účelu z domova přivezli. Jak málo tato až příliš jednoduchá bohoslužba k pobožnosti povzbuzovala, lze si mysliti. Byla tu chudoba jako ve stáji Betlémské; žádná kaple, žádný oltář, žádná výstava velebné Svátosti, žádné harmonium, žádná lavice, žádné klekátko, žádná křížová cesta, žádné sv. požehnání odpolední — náhradou za toto společná modlitba sv. růžence.

Po mši sv. šlo se do práce. O sedmi hodinách bylo snídání; zpočátku bez chleba,

protože ještě mouka nedošla, později zase bez chleba, protože kvasnice nedošly, ač byly výslovně objednány. Teprve když po několika týdnech došly kvasnice, postavila se malá pekárna a pekl se chléb. Po snídani šlo se opět do práce a pracovalo se až do poledne. Oběd býval pravidelně po vegetariánsku, t. j. pozůstával v potravě rostlinné a zeleninách. Ubohému kucháři, ač měl pušku a udici, nedařilo se valně, jestliže se vydal na lov. Obvyčejně vracel se domů s prázdnou. Měl-li však přece štěstí, přinášel někdy kapra, kterého bylo v nadidlo na udici svedlo, nebo papouška, anebo i jiné živočichy, kteří však obvyčejně lépe vypadali než chutnali. Jednou v poledne však nám, jak říkáme, nadobro sklaplo. Tyč, na které hrnec nad ohněm visel, se propálila a toužebný oběd stal se obětí plamenů. Proto však přece žádný z nás ještě hladu nezhybnul, žijeme ještě dosud všichni.

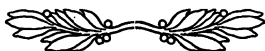
Odpoledne jdeme po krátkém odpočinku zase do práce a pracujeme až do večera. Aby práce se ulehčila a urychlila, máme volské spřežení zde v zemi obvyklé, t. j. těžký dvojkolový vůz s šesti zapřaženými voli. Jak radostně tlouklo bratru Bonifácovi srdce, když ponejprv jako císař pán se projížděl v šestisprežném povoze. Ale brzy bylo po radosti. Ani volkům změna místa a vzduchu nešla k duhu. Ulehl jeden po druhém, aby více nepovstali. Byli jsme ovšem ve velkých rozpacích. Ale kde jest vůle, tam se najde i cesta. Zapřáhali jsme se do vozu sami, až nová rohatá posila došla. Novým volkům daří

se dobře, ježto jsme byli veškerou pastvu zapálili a tak všecken hmyz, zvláště jedovaté mouchy, jejichž píchnutí u zvířat nejen nemoc, ale i smrt má v zápětí, zničili.

Po večeri, unaveni denní prací a loptou, konáme večerní modlitbu a po modlitbě následuje noční odpočinek. Mimo starého, trochu nervósního Afričana, spí všichni dobře. Brzy jest ve spáně jako na parní pile, když jest v plné práci. Ovšem kdo má slabý spánek, div by si nezoufal. „Ale na věcko je správa,“ praví staré přísloví a místa jest všude dost. Kdo nemůže spát uvnitř, tomu nezbyvá než uchýlit se ven do Boží přírody. Tam se ovšem vydává v nebezpečství, se bude přepaden od jaguara nebo jiného dravce, ale chce-li aspoň krátkým spánkem se občerstvit, nesmí se mnoho rozmýšlet. Tu nezbyvá než odevzdati se do ochrany sv. anděla strážného.

Při polním hospodářství daří se nám celkem dobře. Až dosud obdělali jsme asi 10 hektarů půdy, vymítivše celé lesy a vysušivše nezdravé bařiny. Při této práci pomáhalo nám 105 Indianů.

A nyní aspoň zbežný pohled do naší tiché dílny! Krátká biblická dějprava v řeči indianské jest již v rukopisu hotova. Malý a střední katechismus bude tyto dny dokončen. Je to knížka úpravou a obsahem chápavostí a povaze Indianů přizpůsobená. Náš slovní poklad indianské řeči dostoupil již několika tisíců slov a výrazů. A tento úspěch za tak těžkých okolností! Musíme věru dvojnásob býti vděční, že nám Bůh dal potřebnou sílu a odvalu, abychom tuto práci missijní tak rychle a zdárně provedli.

Matko svatá.

Jak Jsi mocná, Matko svatá,
hvězdo nebeská,
Tvoje záře zlatoskvoucí
ve tmách probleská.

Bol když rve nám srdce v hrudi
zlými údery,
jdeme k Tobě Matko svatá
plni důvěry.

Prosíme Tě, Matko svatá,
těchu svou nám dej,
na svém srdci spočinouti
dítěm svým vždy přej.

A když budem umíratí,
při nás věrně stůj,
u Boha tam na nebesích
za nás oroduj!

A. M. Kadlědková.

Kdo pomůže katolickým missionářům v Japonsku?

Prošba missionářova.

Dnes předkládám čtenářům »Školy Božského Srdce Páně« důležitou prosbu, netoliko jenom mou, nýbrž prosbu našeho sv. Otce, a proto též nejsvětějšího Srdce Páně. Pevně doufám, že nebude odmítnuta, nýbrž že pohne srdce čtenáře.

Milí čtenáři! Často již jste četli o missionářích ve vzdálených krajích pohanských, možná že jste již tomu nebo onomu pomohli v jeho nouzi a proto s důvěrou se obracím k vám a volám o pomoc. Dnes vás upozorňuji na tu misi, na kterou sám sv. Otec často již poukázal, jako na nejdůležitější misi celého světa, míním totiž Japonsko. Sv. Otec žádal, aby v Japonsku více katolických missionářů působilo, aby celý katolický svět je podporoval, jim pomáhal. A proč to žádal? Proč jinak než proto, že tuto misi považuje za nejdůležitější vůbec. Poněkud to vysvětlím.

1. Japonsko převzalo sice evropskou, moderní kulturu, jest státem tak jak Rakousko neb Německo — ale zůstalo pohanským až podnes. Od Japonska převezmou tuto kulturu všechny jiné národy východní zvláště Čína. Převezmou také náboženství japonské, ale nikoliv pohanství, nýbrž křesťanství. V tom souhlasí všichni missionáři, jak katolíci tak protestanti, že Japonsko bude křesťanským — ale které vyznání za své uzná, katolické či protestantské — to je ta důležitá otázka, která úsudkem nebude rozřešena, nýbrž prací. Japonsko bude buď katolické, buď protestantské — podle toho, kteří missionáři vytěží, kterým více bude pomáhané. Teď pochopujeme, proč sv. Otec všechny katolíky do toho boje volá.

A boj již začal. Protestantská Amerika vynakládá mnoho peněz na protestantské missie v Japonsku. Tím se protestantským missionářům umožňuje zakládati školy, spisy mezi lidem rozšiřovati — čímž právě nejvíce rozšiřují své názory mezi lidem.

Tu právě katolíci missionáři stojí osamoceni, stojí v pozadí. Ký div, že protestantismus má větší úspěchy než katolicismus. Katolický missionář v Japonsku je chudák a nepomůže-li katolická Evropa brzy — ztracen bude celý národ pro naši církev. Bližší upozorňuji na to, jak by se pomoci mohlo; a tak je třeba nejrychlejší podpory.

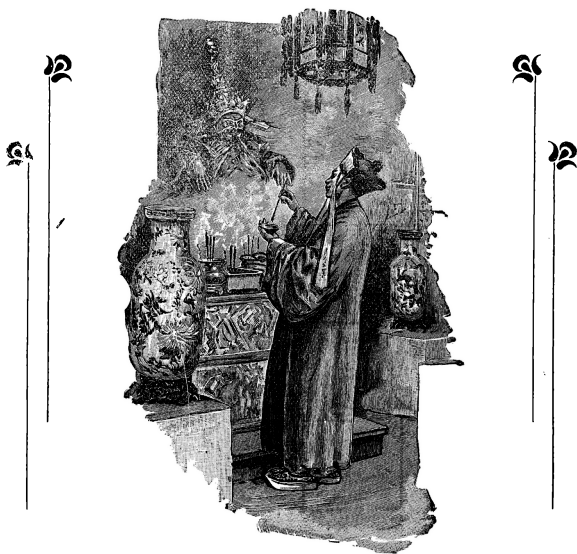
2. Nebude možná státí v stejné řadě s protestanty, nepodaří-li se nasbíratí tolik hmotných prostředků, kolik stačí k založení nových škol a vydržování již působících; nepodaří-li se zaříditi listy a rozšiřovati brožury, které by odrážely všechny útoky na katolickou viru. Že sumy pro tyto účely nejsou vysoké, z toho souditi můžeme, že Japonci mnoho mzdy nežadají. Tak stačí k vychování katechistů 120 korun; k jeho vydržování ročně také tolik.

3. Třeba nových paramentů a nového kostelního nářadí v mnohých kostelích a stanicích. Missionáři francouzští z pařížského semináře přepustili nám několik kostelů, vzali však s sebou všechno kostelní nářadí, které sami potřebují. Snad tomu odpomohou děvuchy v různých marian. kongregacích; aspoň na to upozorňuji; snad poskytnu tím mnohým kongregacím příležitost k dobrému účelu pomáhati.

4. Naše missie v západním Japonsku hodlá vystavěti kostel ke cti nejsvětějšího Srdce Páně v městě Niigatě. Kdo pomůže k založení pomníku lásky k našemu Spasiteli? Právě v pomoc našeho Spasitele třeba nejvíce a pevně důvěřovati, on pomůže missionářům i na neúrodné půdě Japonska, on žehnati bude jejich práci. Kdo by rád něčím přispěl missii v Japonsku, ať zašle nám svůj příspěvek buď prostřednictvím redakce »Školy Božského Srdce Páně«, neb přímo na adresu missionářovu:

P. P. Šebesta S. V. D.
St. Gabriel Mödling u Vídně.

Pohanský modlár před svou modlou.

Díkůvzdání božskému Srdci Páně.

Žabovřesky. Budtež vzdány díky nejvroucnější Bohu všemohoucímu, že na přímlovu nejbl. P. Marie lurdské, k níž jsem v úzkosti své o pomoc volala, vrátil mému dítku opět zdraví. M. V.

Z Milotic u Kyjova: Jistá rodina vzdává B. S. P. a Nejčistotnějšímu Srdci bl. P. Marie, sv. Josefu, pěstounu Páně, sv. Antonínu a sv. Janu Nepomuckému

nejsrdečnější díky a plní svůj slib, který byla učinila v jisté záležitosti.

Z Těšova. Nyní plním učiněný slib a děkuji za uzdravení z nemoci Božskému Spasiteli a přesvaté Matičce svato-hostýnské a znovu prosím o další pomoc, jak pro sebe, tak pro své domácí.

Čtenářka Školy B. S. P.

(Zasláno.)

Method Zavoral: **Kázání o Nejsv. Svátosti Oltární.** Zlatá to knížečka, kteráž nepřeborné poklady v sobě skrývá.

Pisatel této recenze, jemuž dopřáno bylo kázáním těmto po většině naslouchati, neváhá vysloviti pevné přesvědčení, že spisek tento nad míru požehnané bude

míti účinky. Věřící, zbožné duše v lásce k svátostnému Spasiteli více ještě roznití a srdce jejich nevýslovnou naplní radostí, ti pak, kteří oklamáni rozmanitými, zdanlivě oprávněnými a proto tím nebezpečnějšími námitkami proti tomuto tajemství neuskonalé lásky Kristovy, ztratili víru ve skutečnou přítomnost Pána Ježíše v nejsv. Svátosti oltární a snad i po dlouhá léta již k stolu Páně nepřistupovali, ztracenou víru naleznou a k milému Spasiteli opět se přivnou.

Kéž spisek ten dostane se do rukou všech našich čtenářů a skrze ně i do rukou těch, kteří svátostnému Spasiteli se odcizili!

Ve prospěch katolického vyššího dívčího gymnasia na Král. Vinohradech věnován spisek ten; jak šlechetný, bohumilý to účel! — Kdo zná, jak výchova našich dospívajících dívek na mnohých ústavěch vypadá, milerád jistě dle možnosti přispěje na vydržování ústavu tak vzorného, jako je dívčí gymnasium Vinohradské Písatel, jenž již na 6. rok na ústavě tom co učitel náboženství působí, s radostí vydává svědectví, že ústav ten řízen jest přesně v duchu katolickém, a že nikdy nepozoroval toho nejmenšího, co by svědkům jeho i jen dost malým mohlo

býti pohoršením. I volá proto z plna srdce:

Kéž alespoň sto tisíc výtisků překrásných kázání o nejsv. Svátosti oltární se rozprodá, aby těm ctihodným, chudíčkým dečrám sv. Františka, kteréž nešetí ni oběti ni námahy ni starosti, vydatné dostalo se podpory, ale co důležitějšího jest, aby svátostný Spasitel vždy nadšeněji byl chválen a veleben i co nejčastěji hodně přijímán a tak aby víc a více vyplňovalo se krásné heslo sv. Otce Pia X.: »Všechno obnoviti v Kristu«, což bude jistě také nejkrásnější odměnou Jeho Milosti nejdůstojnějšímu panu opatu Strahovskému, jenž jiného si nepřejí, nežli aby kázání ta přispěla k poznání Ježíše svátostného a v mnohých srdcích aby vzbudila lásku k Němu a vroucí touhu po Něm.

Objednávky přijímá a vyřizuje: Knihkupectví Cyrillo-Methodějské (V. Kotrba) Praha II.-200 Cena 1. K.

Do Krakova sl. redakci »Poslance Srdce Jezusového« na vysvětlenou.

Změna ve hlavním úmyslu nestala se ze žádné jiné příčiny, nežli z té, že u nás jsou náboženské poměry nyní horší nežli v Polsku. Modlice se za svůj národ, nechceme ani vás bratrské Slované vyličovati z modliteb svých. REDAKCE.

Různé zprávy.

Dary záhřebského arcibiskupa. Záhřebský arcibiskup dr. Jiří Posilovič věnoval na církevní a světské účely obnos 1,646.500 korun. Největší část z toho, a sice půl milionu, připadlo katolickému gymnasiu, 100.000 K chudým města Záhřebu, pro kostely v Bosně 40.000 K, 200.000 K umělcům na zdokonalení církevního umění a 100.000 K jako svato-peterský halíf.

Oběti víry. List »Katolické missie« sděluje počet missionářů katolických, kteří během roku 1910 zemřeli ve svém povolání, šíříce mezi pohany víru Kristovu. Bylo jich 178, z nichž bylo 12 biskupů. Dle národnosti náleželi ještě doposud palma Francouzům, neboť bylo mezi zemřelými

87 Francouzů, pak následovali Němci, jichž bylo 23, Italů 22, Španělů 16, Belgiců 8, Holanďanů též 8, Američanů 5, po dvou Angličanů, Irů a Kanadánů a po jednom Rakušanů, Turků, Indův a Brasilianův.

Františkán učenec. Kardinál Kopp vysvětil v únoru letošního roku na kněze františkana P. Lamberta. V prostém hábitě františkánském skrývá se nyní známý německý dějepisec, učenec prvního řádu, tajný rada dr. Vilém Schulte, na odpočinku ředitel gymnasia v Kladsku, který si svými spisy dějepisnými o Slezsku získal velkých zásluh. Stár 66 let vstoupil r. 1909 jako novic do řádu františkánského a byl nyní vysvěcen na kněze.

Námořníci.

(Hlavní úmysl.)

O moře! Jak rozsáhlé, jak hluboké a tajuplné jsi! Jak velebný jest pohled na široširou hladinu tvou! Jak leskne se povrch tvůj jako zrcadlo duhovými barvami ozářené a palčivými paprsky ozářené! Jak hluboký tvůj hlas přehlušující vše kolem, zvláště když se trochu rozhněváš, když čeří se vlny tvé, do sebe naráží, jedna o druhou se třítí a v zuřivé pěny mění. Pak síla tvá je nezdočná, pak býváš záhubou mnohým lodím a lidem na nich se nacházejícím. Tu sotva odolají síle tvé obrovské lodě, neboť i tyto bývají v nebezpečí velikém. Kdo toho trochu zkusil, může si učitini o tom pojem. Maně vzpomíná na bouři a proroka Jonáše, o čemž vypravuje Písmo sv. takto: Stalo se slovo Hospodinovo k Jonášovi, synu Amathi, řka: »Vstaň a jdi do Ninive města velikého a kaž v něm; nebo vstoupila zlost jeho přede mne. I vstal Jonáš, aby utekl do Tharris, sstoupil na loď v Joppe, zaplatil, aby odešel s nimi. Hospodin pak poslal vítr veliký na moře; i stala se bouře veliká na moři a loď byla v nebezpečení, aby se neztroskotala. I báli se plavci a volali muži jeden každý k Bohu svému a metali nádoby, kteréž bylo na lodi do moře, aby se odlehčila od něho; a Jonáš ustoupil dovnitř lodi a spal ve spaní tvrdém. I přistoupil k němu správce lodi a řekl jemu: »Což ty spaním jsi obtížen? Vstaň, vzývej Boha svého, snad Bůh rozpomene se na nás, abychom nezahynuli.« Dověděvše se pak, že pro Jonáše bouře ta poslána byla od Boha, hodili jej do moře i přestalo moře od vření svého. I báli se muži ti bázní velikou Hospodina a obětovali Hospodinu oběti a činili mu sliby.« (Jon. 1.) Tedy i takoví lidé moři zvyklí se báli před rozruženým mořem!

Kdož by si nevzpomenul na nebezpečení, v jakémž se nalézali učedníci Páně na moři Tiberiánském a přece byli to lidé otužilí a vodě zvyklí, neboť byli rybáři. Vypravuje o tom svatý Matouš následovně: »A když vstupoval Pán Ježíš na lodičku, šli za ním učedníci jeho: a aj bouře veliká stala se na moři, tak že se lodička přikrývala vlnami, on pak spal. A přistoupili k němu učedníci jeho a vzbudili jej, řkouce: »Pane, zachovej nás, hyneme!« I di jim Ježíš: »Co se bojíte, malověrní?« Tehdy vstav přikázal větrům a moři a stalo se utišení veliké. (Mat. 8. 23) Přál bych každému okusit ten příjemný pocit, když po takové bouři a kymácení lodi nastane klidná plavba za jasně zářícího slunce. V této chvíli vrací se všem na lodi veselá mysl a okřeje všechno; loď pak majestátně pluje dál po hladině mořské!

Též sv. Pavel zkusil mnoho na cestách svých po moři, zejména na své cestě do Říma. Tehdáž ovšem neměli takové lodi, jako máme za naší doby; měli jen lodi plachetní, na těch vydávali se na veliké cesty po širém moři, spojené s velikým nebezpečím. Na takovéto lodi nacházel se i sv. Pavel na cestě do Říma. Když jeli okolo ostrova Kréty, zdvihl se proti ní (totiž Krétě) vítr bouřlivý, severovýchodní, kterýž je od Kréty odháněl. A když byla loď zachvácená a nemohla proti větru odolati, pustivše loď po větru, tak jsme se vezli, kam nás vítr hnál. A přiběhše k jednomu ostrovu, kterýž slove Klauda, nemohli jsme přistáti. A když námi vichrová bouře zmitala, metali druhého dne náklad a třetího dne i lodní nádoby svýma rukama vyházeli. Když pak se mnoho dní ani slunce neukázalo ani hvězdy a bouře nemalá nastávala, byla již všechna naděje o našem vysvobození odjata. Tu svatý Pavel těšil mužstvo, aby se nebáli, že nikdo z nich nezahyne kromě lodi. Bylo pak všech duší dvě stě sedmdesát a šest na oné lodi. A jak apoštol Pavel slíbil, všichni zachráněni jsou. (Skut. ap. 27 kap.)

V pravdě zasluhují lidé na moři se plavci toho, abychom se za ně modlili, jednak, že oni sami málo se modlí pro ustavičnou práci a jednak, že jsou vždy v nebezpečení zahynout. Jsou sice zvyklí takovým věcem, ale i jim bývá úzko při velikém větru, jenž vzdouvá vlny jako hory, které pak bijí na boky lodi a ji zmitají na všechny strany. Jak často nyní slyšet, že ta neb ona loď veliká se potopila, narazila někde na skrytou skálu a dostala trhlinu a utonula i se zbožím

i s lidmi, z nichž obyčejně málo se zachrání. Námořníci mají jinak těžkou službu při obsluhování lodi a přísnou kázní na lodi poddání jsou nejvyššímu kapitánovi lodi. Služba jejich trvá, dokud loď se na cestě nalézá; po tu celou dobu jsou lodníci více méně na sebe odkázáni, od světa odloučení, jsou mnohdy hrubých způsobů, což není divu. Přistanou-li v přístavu a dostanou-li se na pevninu, což divu, že potom chtějí volnosti užítí, že jsou živi nepořádně, nestřídmě a často i nemravně; jen na lodi musí dělat dobrotu. Co to mezi nimi lidí ve hříších žije, bez sv. svátosti, a když taková loď se ztroskotá a lidé s ní zahynou, co to nešťastných duší! Proto skutečně zasluhují tito lidé naší pozornosti, abychom pro spásu jejich něco učinili, aspoň se modlili. Jak by bylo hezké, kdyby na každé větší lodi byl kněz, jako duchovní správce a vůdce, který by lodníky vedl k životu zbožnému slovem Božím a svatými svátostmi. V nebezpečství by aspoň byli připraveni a nezahynuli by ve hříších. Když by toto nebylo možno pro nedostatek kněží anebo pro náklad na ně potřebný, tedy než vyjede loď z přístavu mohli by lodníci napřed jít do kostela, tam přijmout sv. svátosti, poslouchat kázání a ponaučení, býti na mši svaté a pak by s pokojným svědomím mohli se dát na dalekou cestu. Jistě by konali svědomitěji povinnosti a práce své, byli by poslušnější svých představených a mnohé neštěstí by bylo odvráceno, které se stává neopatrností nebo zlomyslností některého lodníka. Také by na ně působil dobrý, katolický tisk, kdyby jim byl opatřen, než vyjedou, aby na cestě ve volné chvíli mohli se dobrou četbou pobavit. Apoštolát modlitby ať se chopí zbraně své, modlitby vroucně za tuto třídu lidí na moři.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vší zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjimaje(ie), za příkladem-nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za námořníky v nebezpečí těla i duše se nalézající a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby!

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce, Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, buď mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patroně čtitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michæli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Modlití se za ty, kteří na moři jsou.

Úmysl v červnu: Povolání k duchovnímu a řeholnímu stavu.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK XLVI.

Vychází počátkem každého měsíce.

ČERVEN 1912.

Nejsladší Ježíši, Spasiteli náš, pohlédni na nás, jižto v nehlubší pokoře se Ti klaníme. Tvoji jsme, Tvoji chceme býti! Proto zasvěcujeme se Srdci Tvému nejsvětějšímu.

Ranní píseň.

Tichým krokem zašla noc,
ztratila se její moc,
stíny její mizí v dáli,
červánky se ukázaly.

Nikde není noci stop,
prchla, zašla v chladný hrob,
slunce líbá zemi zlatem
a již září celým světem.

Všude život, radost ples,
skřivan letí do nebes,
z hrdélka mu v jemném letu
plyne chvála k Pánu světů.

I můj ret lká: „Pane náš,
jenž o všechno tvorstvo dbáš,
dej, by duše povždy čistá
k Tobě přišla dozajista!

Zdráva buď!

Zdráva buď o Matko naše,
zdráva Panno milená,
zdráva! zvonek veský zvučí,
zdráva! volá ozvěna!

K nebes výši, Matko svatá,
upírám svůj smutný hled,
duše vroucně Tebe prosí,
cestou pravou veď nás, veď!

Utiš bouři, která v srdci,
v duši mocně burácí,
dej, ať klid a pokoj stálý
ke mně zas se navrací.

Vyslyš, vyslyš prosbu vroucí,
tak v modlitbě ret můj lká,
v srdce mír a poklid vcházi
a v snu blahém umlká . . .

A. M. Kadlěčková.

Apoštolát modlitby,

nejpřednější a neúčinnější katolická organizace a při tom nejjednodušší.

Jistý missionář píše svému příteli, faráři v N., jehož horlivost uznává a chválí: „Hledáš u mne rady, jak bys mohl zameziti zkaženost mravů a netečnost ku sv. církvi . . . Byl jsem ve Tvé farnosti . . . Ty jsi horliv, krásně kážeš, umíš svým slovem unést. Než něco Ti schází: o r g a n i s a c e. Bylo-li kdy třeba organizace, jest jí třeba zvláště v naší

době. Tu má platnost přísloví: svornosti nepatrné věci rostou, nesvornosti i největší se rozpadávají. Měj dobře na paměti slova Mirabeau-a: »Sjednotí-li se 10 lidí, mohou způsobiti, že 100.000 se před nimi bude třásti«; a pravdu děl jistý řečník roku 1895 na veliké socialně-demokratické schůzi: »Mám raději 40 organizovaných mužů než 1000, kteří

nejdou organisováni. Ale jak je zorganizováni? Není to právě tak těžké. Chci Ti zde podati několik myšlenek; skuteční je a budeš žehnati hodině a době, kdy jsi s takovou prací učinil začátek.

Četl jsem nedávno ve francouzském »Poslanci Nejsvětějšího Srdce Ježíšova« (»Messenger du Sacré Coeur de Jésus«): Přišel missionář do jistého místa, jehož okolí bylo úplně nakaženo náboženskou netečností, ano i samou nevěrou. Velice se divil a žasnul, kterak toto místo se uchránilo před takovýmto nešťastným moderním duchem, i zmínil se o tom tamnějšímu faráři. »To není mojí zásluhou« odvětil duchovní správce, »nýbrž mého předchůdce, který zařídil zde »Apoštolát modlitby« a »Spolek smírného sv. přijímání«. Následkem Apoštolátu modlitby přistupuje v Dublině každý první pátek v měsíci ku sv. přijímání 5000 mužů, a ve Varšavě jest ještě větší počet přijímacích Sv. oltář. toho dne.

Nuže, bratře! Zříd Apoštolát modlitby se svými odbory, a máš farnost zorganizovanou i zachráněnou. Poslyš ještě ona zajímavá slova radikála M. Massé-a, která pronesl ve francouzské komoře r. 1903. »Všeobecný účel všech těchto bratrstev (a měl vlastně na mysli Apoštolát modlitby) jest pobožnost k Srdci Ježíšovu. Všechna tato bratrstva nejsou nic jiného, než katolická organisace, které mají ten účel; rozšiřovati pobožnost k Srdci Ježíšovu, tomuto nevyhnutelnému prostředku na zachránění Francie«. Ano, tak jest, my k tomu směřujeme, aby Ježíš Kristus byl »Rex regum et Dominus dominantium, Králem králů a Pánem panujících«. (Heslo Apoštolátu modlitby; jiné heslo: Adveniat regnum tuum, Přijď Království Tvé!) Dle chorv. »Glasniku presvetega Srca Isusova« č. 2 (1912).

Můžeme souditi, že i tento potěšitelný zjev u nás jest ovocem Apoštolátu modlitby, který svými 25 miliony členů působí v celé sv. církvi a pro celou církev získává mimo jiné i tu velikou milost sv. missií, které tak blahodárně působí pro obnovení náboženského života a dodávají neohroženým účastníkům také ducha křestanské statečnosti, která je s to, aby se postavila nepřátelům sv. víry na odpor právě takovýmto časovým prostředkem: netrpěti v domě žádného listu neb časopisu, který se staví nepřátelsky neb lhostejně k naší sv. katolické víře. Končíme opět slovy onoho francouzského zpravodaje: »Domnívám se, že by bylo dobře, aby takové zprávy přišly na veřejnost, aby takto Apoštolát modlitby získal více členů, a ti aby modlili se co nehorlivěji, a možno-li společně na onen všeobecný úmysl, který bývá určen pro každý jednotlivý měsíc«.

Apoštolát modlitby bude však moci u nás jen tehdy více prospívati a ovoce přinášeti, zvláště vzhledem ku rozšíření katolického tisku, bude-li více znám a zřizován, a to dle nového jeho zařízení o třech stupních. Denní modlitba a obětování dobrých skutků a utrpení ve spojení s modlicím se Srdcem Páně po příkladu Panny Marie (I. stupeň Apoštolátu); denní desátek k Panně Marii Královně Apoštolů (II. stupeň Apoštolátu) a smírné sv. přijímání týdně neb aspoň měsíčně (III. stupeň), to vše obětováno na úmysl Apoštolátu modlitby měsíční (i denní), nemůže zůstat bez vyslyšení, bez účinku. Plíme tedy, co napsáno v naší »Škole B. S. P.« ku konci měsíčního úmyslu (duben t. r.): »My však chceme i modlitby se uchopit«!

Fr. Posp.

Prosba.

Na perutích zbožnosti,
v neštěstí i radosti
spěchám, Bože, ve tvůj dům
a vznáším se k nebesům,
prose, bys mě síly dal,
od hříchu mě varoval.

Prosím, bys mě vyjevil
kde bych našla pravý cíl,
který k pravé spáse vodí
a jen lásku s dobrem plodí,
hřích v ctnost blaha promění,
abych přišla k spasení.

Vyslyš dítku svého hlas,
v srdce lej mi sílu zas,
abych všechno konání
do svého až skonání
plnila jak Ty sám chceš:
Bože, k pomoci mě spěš!

Růže.

V sadě našem růže rudá
sladkou vůni dýchá,
u ní v sladkém roztoužení
slavík pěje zticha.

Rozvila se růže rudá,
sklonila se k zemi,
jak by chtěla rozmlouvat
s květinami všemi.

A u večer lístky její
rosa kropí vláhou
a růžička osvěžena
vděčně kývá hlavou.

A ráno zas probudí se,
dýchá sladkou vůni,
proto jako královna tu
mezi květy trní.

A. M. Kaulbäcková.

Slavnost nejsv. Srdce Páně.

„Patřiti budou na mne,
kterého zpodobil“ (Zach. 12, 10).

Dnešní svátek uvádí nás v duchu zase na horu Kalvarii, tak jako smutku plný den Velkého Pátku. Zase stojíme pod křížem, na němž pán spása světa — Ježíš Kristus, vtělený Bůh a Pán náš, trpí bolestí nejhroznější a to netoliko na těle, nýbrž i na své lidské duši. Již nastává poslední Jeho hodinka. Kolem hodiny třetí odpolední volá naposledy: „Otče, v ruce Tvé poroučím ducha mého“, pokloňuje hlavu a vypouští ducha. O požehnaná hodino smrti Páně! Na tebe čekalo lidstvo celá tisíciletí, po tobě volali spravedliví starého zákona, na tebe poukazovali proroci, tebou těšili se kajníci, neboť tys přinesla lidstvu ubohému potěchu, hříšníkům odpuštění, zavrženým milost, tys otevřela zase lidem zavřenou bránu nebes a naklonila Boha uraženého ke smíru s hříšným lidstvem. Na kříži pán beránek Boží, který sama sebe dal zabít, abychom my živi býti

mohli věčně, který prolil krev svou předrahou, aby ušetřeno bylo krve naší. Poslední dechnutí umírajícího Spasitele bylo začátkem nového života pro člověčenstvo, proto jest obětní smrt Ježíšova mezníkem mezi starým a novým zákonem, jest počátkem nezměrné lásky Boží k nám, počátkem naděje na místě strachu, počátkem milosti na místě odsouzení. A to vše dala nám nevyčerpatelná láska Spasitelova, bez lásky té by nebylo oběti Kalvarské, bez lásky té by nebylo pro nás naděje na lepší osud, nebylo útěchy, bez lásky té by život náš podoben byl řetězu útrap, řadě dní v žaláři strávených, z něhož není vykoupení, a jejichž konec na zemi byl by počátkem horších ještě časů na věčnosti. Ta láska byla schopna oběti, jen láska Boha člověka — Ježíše Krista mohla mít takou cenu a takový účinek.

A Kristus Pán chtěl, abychom lásku jeho poznali a uznali, proto zanechal nám znamení lásky své t. j. nejsv. Srdce

Své otevřeně. Vypravuje sv. evangelista, že po smrti Ježíšově přišli vojáci a lámali hnáty oběma lotrům, kteří ještě žili, aby je před velkým sátkem sobotním pochovati mohli. Když pak přišli k Ježíšovi a viděli, že již skončil — nezlámali mu kosti, ale voják probodil bok Jeho kopím, a jakmile kopl vytáhl, vytryskl z rány proud krve smíšené s vodou. Toto bylo neklamným znamením smrti Páně, neboť krev již začala se rozkládati, vodnatěla, což se stává při smrti. A tolik naplnila se slova proroka řkoucího: »patřiti budou na mne, kterého zbodli« (Zach. 12, 10). Ano, po celá tisíciletí hleděli a hledí vyznavači Páně na ránu Srdce Spasitele svého a vidí koho zbodli, a pohled tento jest pro jedny útěchou a povzbuzením, pro jiné však jest postrachem a veřejným napomenutím ku pokání.

1. Prorok Zachariáš — když zřel prorocky v duchu otevřený bok budoucího Spasitele světa pravil: »i vyleji na dům Davidův a na obyvatele jerusalemské ducha milosti a proseb a patřiti budou na mne — kterého zbodli«. A to se vyplnilo na hoře Kalvarii. Zbodeno bylo Srdce Ježíšovo a z něho vytryskla milost odpuštění hříchů, neboť jeho z posledních slov Páně na kříži bylo: »Otče, odpusť jim, neboť nevědí co činí«. A nyní hledí na Srdce Páně probodené všichni a pro všechny jej milující jest pohled ten pohledem útěchy. Či nebylo Srdce Páně útěchou již na Kalvarii pro ony svaté osoby, které ho nejvíce milovaly? Neviděla matka Maria, miláček jeho sv. Jan, kajicnice Maří Magdalena a ostatní zbožné ženy v otevřeném srdci jeho tu lásku, která jim velikou byla útěchou v tom nezměrném jejich bolu?

A není to pro nás velikou útěchou, když víme, že z tohoto Srdce Páně plyne pro nás všechna milost, které nám třeba — a že tuto milost nám Spasitel uděluje ve sv. svátostech?

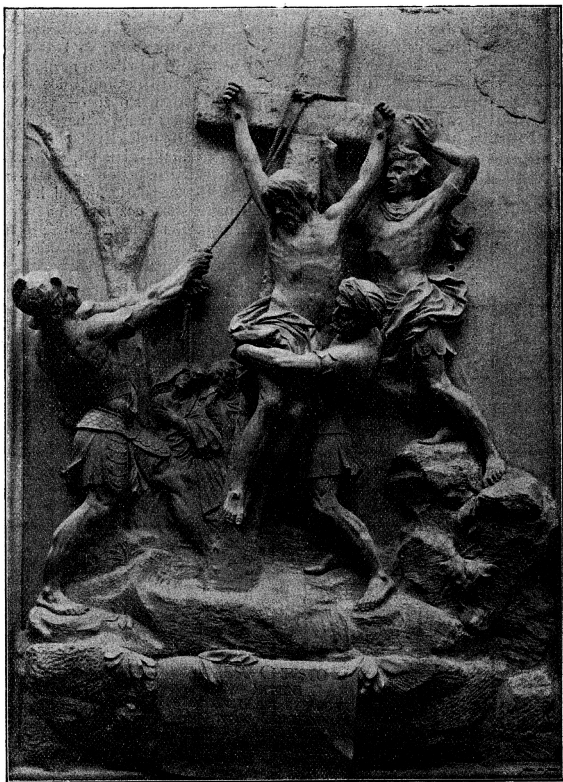
Voda z boku Páně značí nám posvátnou vodu na křtu sv., kterou obmytí býváme a spolu na duši očistění milostí Boží ode všech poskvrn hříchu. A krev ze Srdce Páně, zdaž ta není znamením tajemství Svátosti oltářní, v níž tatáž krev obsažena jest? Proto dobře a krásně o tom praví sv. Augustin řka:

»otevřením boku Kristova kopím vojákovým otevřeny jsou dvěře života, z nichž svátosti církve vyplynuly, bez nichž bychom nikdy ku pravému životu nedošli«.

V otevřeném boku vidí sv. otcové tajemný původ církve zobrazený. Jako první Eva z boku Adama utvořena byla, tak z boku druhého Adama vyšla druhá Eva — církev Kristova, pro niž, jako matku všech nás a svou nejmilejší nevěstu se dle slov apoštola Pavla »Pán vydal sebe sama, aby ji posvětil, očistil ji obmytím vody skrze slovo života, aby sobě učinil církev slavnou, nemající poskvrny ani vrásky, neb cokoli takového, ale aby byla svatá a neposkvrněná«. (Ef. S. 25, 27). Ejhle, na jak krásné pravdy upomíná nás pohled na nejsv. Srdce Páně a neměl by býti proto pro nás tak útěchy plný? Avšak jest, také našim povzbuzením, k věrnosti a vytrvalosti. »Srdce jeho bylo raněno«, praví sv. Bernard, »abychom my skrze viditelnou ránu neviditelnou lásku viděli«, rána v těle poukazuje tedy na ránu duchovní, lásku, která také ranila Srdce Ježíšovo. A či jest toto Srdce? Jest to Srdce Boha člověka — proto srdce svaté, dobré, spravedlivé a ctihodné. Andělé se mu klaní a lásku jeho velebí — a my snad bychom měli ustati v jeho účte a lásce? Snad by něco světského mělo pro nás mít větší cenu, větší přitažlivost, nežli toto Srdce, které nás tolik milovalo? Kde by byla naše vděčnost, kde naše uznalost? Za lásku bychom snad chtěli se odpláceti neláskou, nevěrností — odpadnutím?

O nikoli! »Synu, dcero, dej mi srdce své« to žádá od nás Pán, a chce mítí nás ustavičně a celé, chce aby naše tužby, naše přání, naše snahy s jeho vždy se srovnávaly a skutky naše láskou naši k němu v poslušnosti ukazovaly. Nebudeme srdce naše dělití a, jak prorok Eliáš vytýkal, na obě strany kulhati: Srdce Páně nás vybízí k vytrvalosti až do konce, neboť jen tomu, kdo až do konce setrvává, zůstane i na věčnosti srdcem milostivým a laskavým.

2. Avšak nejsou všichni křesťané stejní, ne všichni poznávají a vyznávají lásku Páně, ne všichni ji láskou splácejí. A co vzbuzuje u všech pohled na nejsv.

Srdce Spasitelovo?. Strach a proto napomenutí ku pokání.

Srdce Ježíšovo na kříži bylo probodeno. A co bylo příčinou tohoto probodení? Hřích, hříchy nás všech. Aby hříchy všech smyl, prolil Kristus krev svou, i poslední krůpěj Srdce svého vyli. A jelikož dle slov apoštolských ten »kdo hřeší, Krista znovu křížuje« tedy i Srdce jeho znovu probodává a otevírá v černém nevděku. A to by nám nemělo naháněti strach? A přece kolik jest těch, kteří Srdce Páně urážejí? Falešná věda a moudrost lidská ho zneuznává, oň se nestará a zloba nevěrecká ho tupí a haní. Hříchy naše bodají je znovu a věru bolí ho tyto rány více nežli bičování a trním korunování, neboť miluje nás a sklízí nelásku a nevděk. Avšak nezapomínejme, že všechno do času! Tento Ježíš bude naším soudcem, a probodnuté jeho Srdce, bude naším žalobníkem. Proto kdykoli do Srdce Páně pohlédneme a v nitru svém sobě vědomi jsme viny, musí nás pohled tento naplniti bázní; ale bázeň tato jest spásitelná, neboť nás má přivést ku pokání a litości. Srdce Páně neodmítá nikoho. Vždyť i Jidáše, když přicházel zradit mistra, tento laskavě oslovil: »příteli, nač jsi přišel«? Přitelem nazývá — svého zrádce,

v posledním okamžiku ještě jej napomíná: »Považ, co chceš činiti, zanech toho, čiň pokání«. A k nám volá totéž milostivé a laskavé Srdce: »chcete se zničiti? Chcete místo života smrt — místo spásy — zatracení? Ejhle, tolik jsem pro vás učinil — má to všechno býti nadarmo? Mějte útrpnost o duši svou, aby se ne-naplnilo na vás slovo: »a budou kvileti pro něho«. Ano kvileti a nařikati budou všichni, kteří se nekají, Srdce Páně zapírají — světu slouží — všichni nepřátelé kříže Kristova, nevděčníci, posměvači a tupitelé Kristovi — všichni budou nařikati »aj uvidí, koho zbodli« a zodpovídati se budou ze skutků svých.

Proto dnes ještě, dokud hlas lásky volá nás k sobě, nezatvrzujeme srdce své. Nechme láskou Srdce Kristova provanouti srdce naše, aby opět milovalo Pána a jako svatí kajícíci slzami litości si vyprosili opětné milosti a lásky. S bázní a třesením pracujeme na svém spasení a v Srdci Páně hledíme bezpečné útočiště proti všem pokušením světa a nástrahám ďábelským. Pak zase bude nejsv. Srdce Páně naší útěchou, naším potěšením, aby až jednou tam na soudě věčném Srdce Spasitelovo v záři nebeské se objeví, jsme se ho nelekli, nýbrž v něm na věky spočinouti mohli.

Boh. Heufl.

Pánu Kristu.

Dnes zpěv můj budíť jásavý
Ti Kriste zazpíván,
ať ret můj písní pozdraví
Tě u nebeských bran.

Ať duši moji nehněte
bol ani krutý žal,
ať jemu štěstí rozkveté,
tak v písní duch můj lká.

Ať srdce bolem znavené
okřeje slovem Tvým
a štěstí lásky ztracené
je hostem zase mým.

Nuž vyslyš, Kriste, prosbu mou,
oč prosím Tě, mi dej,
a žehnej milostí mě svou
a vždy se ke mně znej!

Bouře.

Smutno, smutno ve přírodě,
v nebi černé mraky,
a celý svět upírá k nim
v úzkostí své zraky.

Hromu rachot rozléhá se,
míhají se blesky,
a rolníci Pánu Bohu
žalují své stesky.

Zachraň, Bože, naše pole,
odvrať hroznou bouři,
úrodu ať nezničí nám,
ať nemáme nouzi.

A Bůh v nebi slyší prosbu,
svého lidu lkání,
krutá bouře vzdaluje se,
slunce v světě se sklání.

Anna Marie Kadláčková.

Posvěcení života od kolébky až ke hrobu.

(Úvahy o sv. svátostech)

Nejstarší kniha Pisma sv. Starého Zákona nám vypravuje o oné hrozné potopě, kterou spravedlivý Hospodin byl potrestal hříšné lidi kromě osmi osob, které se v arše Noemově zachránily. Když pak liják ustal a vody začaly opadávat, usadila se archa na horách armenských. Noe pak citě to, otevřel okénko a vypustil krkavce. Krkavec, maje dosti potravu na plovoucích mrtvolách lidí i zvířat, netoužil zpět po těsném vězení v arše a proto již se nenavrátil. Za krátký čas vypustil Noe holubici, která nemajíc, kam by si usedla, zase se navrátila k okénku, kde ji Noe chytil a v arše zavřel. Po sedmi dnech vypustil Noe opět holubici a hle! K večeru přilétla zpět nesouc v zobáčku zelenou ratolest olivovou, což bylo znamením, že stromy zase pučí. Za krátký čas nařídil Hospodin sám, aby Noe i rodina jeho vyšli z korábu, neboť potopa úplně pominula. Ejhle, zdaž není toto vypravování z tak dávných dob obrazem života lidstva i v Zákone Novém? I za dob našich plove na vodách hříšného světa koráb záchranný — archa Nového Zákona — sv. apoštolská církev katolická. Tato archa pojímá v sebe všechny duše, které Spasitel vykoupil, a které také zachrání chce před zkázou věčnou, která daleko horší jest, nežli byla potopa pozemská. Avšak okna této archy jsou otevřena. A tu brzy vyletí z archy té duše do hříšného světa a jako onen krkavec, zalíbí si v něm a nevrátí se již zpět. Brzy vyletí jiná duše, čistá jako holubička, ale vidouc hrozné nebezpečí ve světě vrací se brzy pod bezpečnou střechu církve. A zase vylétá duše jiná a teprve po delší době vrací se do archy církve a hledá si dřívější místo své. Ejhle, to jest obraz lidstva a osudů jeho ve třech jeho obdobích.

1. Krkavec nám zobrazuje člověka v hříších zatvrzelého a proto ztraceného;

2. první holubice člověka hříchu se bojícího, který si nevinnost zachoval;

3. druhá holubice člověka k hříchu svedeného, který však na konec přece se v kajinosti obrátil k Bohu.

Co z těchto tří jest obrazem naší vlastní duše? Zpytujeme se!

Svátostí sv. křtu přijat bývá člověk do církve — Kristovy to archy — aby zachráněn byl od obecné zkázy. Co milost křestní započala, to milost ve svátosti biřmování dokonává; sedmero darů Ducha sv. vyzbrojuje duši proti sedmerému nebezpečí života ve světě číhajícímu. A nyní, když člověk se cítí dosti silným, má se osvědčiti, složit zkoušku věrnosti a vytrvalosti. Proto církev Páně potom propouští své dítky do víru světa, neboť každé zná své povinnosti, zná i také cestu do vlasti.

Avšak běda! vime to z vlastní zkušenosti, kterak tak mnohý zapomíná ve světě na naučení a napomenutí církve, bloudí, tápá ve tmách a nenalezá cesty zpět. Jako ptáče, které z klece vyletělo a v pokoji zabloudilo, letí k oknu, myslíc, že tudy upláchne do svobody, tak i ubohý křesťan často letí k požitkům světským, byť by i hříšné byly — myslí, že mu prospějí.

A jak ono ptáče narazí na sklo padá k zemi, tak i člověk po hříšném požitku klesá hloub a hloub. Kdo zachrání ho? Ale ptáče ono po mnohých marných pokusech přece jednou nalezne dvěře otevřené a uletí do volné přírody a zachrání se. Tak i člověk konečně se vzmůže, sebere a pracně nastupuje cestu k opuštěné arše, v níž by našel klid a pokoj. Což ale nalezne-li okénko zavřené — co z něho bude? Než díky Bohu, okna archy — církve a nejen okna i dvěře jsou otevřeny neustále dokořán a Pán sám vztahuje ruce své a přijímá vracející se zase na milost.

Touto branou, kterou vrací se hříšník v lůno milosti Boží, jest svátost pokání, které posvěcuje kající život a pomáhá každému z pádu. Milost této svátosti jest z nejdražších nám Spasitelem na kříži zasloužených milostí. Kéž bychom také si toho dostatek vědomí byli a této svátosti si co nejvíce vážili a také ji často přijímali!

Přichází-li jaro a stromy se zelenají a kvetou, tu každý se těší na ovoce,

kteřé přinesou. Ale běda, jediný mráz zničí všecku naději, neboť spálí květ, z něhož vzrůstí měl plod. Tak je to také v životě lidském. I tu pučí květy mnohoslibné v duši člověka, květy ctnosti křesťanské, z nichž vyvíjí se celá řada skutků dobrych, bohumilých na počest Boží a spásu duší, avšak potřeba jest jen jediného mrazu, t. j. hříchu smrtelného a jest po všem. veta. Milost křestní ovšem obrodila člověka, zbavivši ho kletby hříchu dědičného, ovšem vlila v duši maličkého spásu dítek Božích a zasadila kořeny všech ctností do srdce, avšak neomylným a nehrůzným milost Páně člověka neučinila; neboť jsa dle obrazu Božího stvořen má člověk vždycky vůli svobodnou a tak jest schopným dobrovolně a proto i záslužně obraz Boží v sobě zachovávat i zvelebovat, t. j. Bohu podobným se stávat. Jaký musí být proto život takého křesťana, ukázal nám Spasitel Ježíš Kristus sám vlastními příkladem ve svém pozeňnaném životě pozemském; proto vyzývá nás, abychom ho následovali a dává nám milost a pomoc k tomuto následování, které dobyl životem a smrtí svou. Na této Kristem ukázané a určené cestě má křesťan osvědčiti svou lásku ku Kristu, svou péči o vlastní duši, zde má zkoušeti sílu své svobodné vůle; v tom záleží jeho životní úkol. A cesta tato, která rovnou k nebi směřuje, má po obou stranách ukazatele, jsou to přikázání Boží; na jedné stojí psáno »toto čin«, na druhých »toto nečin«. O jak snadno by člověk mohl držeti se v mezích těchto přikázání, kterých není mnoho a které nejsou ani tak těžké, kdyby jen v člověku nédřímál záluďný zbytek zhoubných následků hříchu prvotního, t. j. zlá žádostivost, která probudí-li se v duši a není-li v zárodku utlumena, stává se nebezpečným pokušeťem ke hříchu. Není-li pak člověk opatrný, popouští-li uzdy této žádostivosti, která často i zevně příkladem a slovem zlých lidí bývá podněcována — nemá-li ustavičně oči upřené na boží přikázání a nevzpomíná-li na všudypřítomnost a vševědounost Boží, pak ovšem klesá a padá často hluboko v hřích těžký, který olupuje duši o všecku milost, o všecku lásku Boží a ukrádá mu naději na spásu věčnou.

• Následky hříchu těžkého jsou hrozné, a kdyby člověk ve stavu takovém zemřel, musil by od spravedlivého Boha zavržen býti, neboť těžký hřích bývá spáchán vědomě a dobrovolně. Avšak ne všichni lidé zmírají hned po hříchu, takovým trestem netrestá hned milosrdný Bůh, nýbrž dle shovívavosti své dává čas ku poznání, k lítosti a obrácení se. Ovšem užívá člověk i tohoto času bohužel k novým hříchům, k novým urážkám dobrotivého Otce na nebesích. Z vlastní milosti boží a lásky do ciziny spěchá člověk, když hřeší, myslí, kterak si polepší. A hle, jak se mu daří a co nalézá? Místo klidu a radosti nepokoj a žalost, výčitky svědomí, kterým uniknouti nelze, strach před spravedlivým trestem Božím, starost, kterak dopadne věčnost, a kolikráte i bída tělesná, nemoce, chudoba, a kterak se všechny ty svízele jmenují, které se hříchu na patu věší. A tu duše ve smutku svém vzpomíná dob lepších, kdy Bohu sloužila, kdy v čistotě a poctivosti žila, kdy radost, pokoj plnily útroby její, kdy směle mohla pohlédnouti na kříž Páně a na obraz přečisté Boží Rodičky. O jak si přeje návratu do lůna lásky Boží — kterak touží jako marnotratný syn po domě otcovském. A touha tato již jest začátkem lepší doby — začátkem opory a záchrany. Ostatní dokoná Bůh, jenž v nevyzpytatelné lásce a dobrotě své nám dal prostředek, kterým se i největší hříšník zachrániti může, prostředek jistý a neomylný — svátost pokání. Kristus, milosrdný Samaritán, pozvedá raněného hříšníka, vymývá jeho rány, nalévá do nich balsám a olej a pečuje oň, až se pozdraví z nemoci duševní a přijímá ho zase do svého domu, do svého ovčince — jako ztracenou, ale zase nalezenou ovečku drahou. On, jenž jako pravý Beránek Boží — který hříchy světa snál — rád a ochotně hříchy s beder a duše hříšníka snímá, ztracenou milost mu zase vrací a duši jeho očišťuje posvěcující milostí Ducha sv. Ano, kdyby nebylo Beránka Božího, kdyby nebylo Ježíše a jeho lásky, tu by lidstvo bylo ztraceno; nejdříve ztraceno pro hrozný hřích Adamův a Evin a opět ztraceno pro vlastní hříšnost. Tak jak si staří národové představovali obra Atlanta, který

na svých bedrách nese celý obor světa, tak věru daleko větším Atlantem jest náš Pán a Spasitel Ježíš Kristus, který nesl celé brémě hříchů všech lidí, všecku jejich bolest a bídu, veškeren jejich hrozný trest. A z tohoto jeho utrpení a smrti plyne nevyčerpatelná síla oněch spasitelných milostí a darů, které nám Kristus podává ve sv. svátostech a to zvláště ve svátosti největšího milosrdenství Božího, ve svátosti pokání. Kristus trpěl nevýslovné bolesti, aby rány naše hřichem duši zasazené byly uzdraveny, trpěl smrt potupnou a bolestnou, abychom my hříšníci živi byli. Proto dobře o sobě říci mohl: »Syn člověka přišel, aby hledal a spasil, co bylo zahynulo«, a »Bůh nechce smrt hříšníka, nýbrž aby se obrátil a žil byl«.

Mile zajisté dojmá nás, kdykoli slyšíme ono sv. evangelium, kde Kristus Pán vzkřísil mládence Naimského. Matka jeho plakala hořce, ale Pán laskavě k ní pravil: »Ženo, neplač«. A k mrtvému mládenci řekl: »Mládence, tobě pravím, vstaň«. I vstal mrtvý — byl živ a zdrav a Pán Ježíš odevzdal ho matce jeho. Jaká to byla radost pro matku i syna! Totéž děje se ve sv. pokání. Církev pláče nad mrtvým dítkem svým, hříšným křesťanem, ve svátosti pokání však Kristus probouzí mrtvého hříšníka zase k životu a odevzdává ho matce, církvi živého a zdravého a to k radosti i andělů nebeských.

Ovšem žádá Kristus Pán některé věci od hříšníka, a to předně upřímné a lítostivé vyznání se ze všech těžkých provinění, hříchů. Tak praví sv. Jan; pak-li vyznáme hříchy své, jest věrný Bůh a spravedlivý, aby odpustil nám naše hříchy. (1. Jan 1., 9.) Svátost pokání je soud, který se od jiného liší tím, že v něm vinník nebývá odsouzen, nýbrž osvobozen. Sv. Zeno o tom praví: »Je to soud, při kterém hříšník, nevyzná-li se, odsouzen bývá a naopak, vyzná-li se, bývá omilostněn. Věru podivuhodné to tajemství!« Milost — to jest výrok soudcův, vina jest odpuštěna a zapomenuta, věčný trest jest prominut. Odpuštěno — zapomenuto! — Může býti krásnějších slov pro ubohého hříšníka, který třese se před velebností uraženého Boha a trestem, kterého byl zasloužil? Zde lze poznati tu velikou nezměrnou lásku

božského Spasitele k nám hříšným lidem a také tu velikou cenu jeho utrpení a smrti, pro něž nám spravedlivý Bůh milostivým býti chce a může.

O jak veliká jest láska Boží, která se jeví ve svátosti pokání. Vždyť hřích lidský jest zločin hrozný. Neboť kdo je ten, kterého člověk vědomě a svědomě uráží? Je to ten nejvyšší jeho Pán, nej-mocnější Bůh, nejsvětější, nejspravedlivější, ano ještě více, je to dobrotivý Stvořitel jeho, jenž z prachu nicoty pozvedl jej, za syna svého přijal, jej udržuje, živi, miluje. A za to vše člověk Boha hřichem takřka v tvář bije! A přece láska Boží přemáhá i tento nevědčí i tyto urážky! Co se lidstvo nachlubí, jestliže něco pro bližního učiní z lásky, jestliže staví nemocnice, chudobince, sirotčince, jestliže umírňuje bídu a bolest. I kdyby tato láska lidská byla sebe větší, nevyrovná se celá ani jedinému činu Božího milosrdenství, kterým se dlužní úpis hříšníka trhá a ráj se mu otevírá, kterým se na hřích zapomíná — jakoby nikdy spáchán nebyl. Takovou lásku a takovou milost skýtá nám Bůh ve svátosti pokání. Jestliže Bůh člověka hned po narození trestu a viny hříchu prvotného zbavuje a odpouští tomu, který nevěděl, co činil, jestliže tedy pro krev Kristovu přijímá zase člověka zavrženého na milost ve svátosti křtu, je to zajisté něco velikolepého a jen Bůh nekonečně dobrotivý jest schopen takového milosrdenství. Jestliže ale tentýž Bůh téhož člověka jakožto svého nepřítele, tupitele a nevděčníka vidí, jestliže tento milost danou nohama šlape, dobrodiní Božího užívá k urážce Boží, jestliže svého dobrotivého Pána zapírá, nebeskému Otci poslušnost vypovídá a se satanášem proti Bohu se spojuje, což vše toto těžkým hřichem se děje, a jestliže Bůh tak těžce a svědomě uražený přece ještě nakloněn jest k odpuštění, ano ruku svou pomocnou ubohému hříšníkovi podává, k sobě jej zve a ukáže-li jen dobrou vůli a lítost ve vyznání se, na své srdce jej tiskne a vše zase odpouští! O to jest zajisté láska nepochopitelná, je to nezměrná náplň božského milosrdenství a lidský jazyk nemá pro to ani slova. Jen srdce hříšníka může poněkud pocíti tento hřející oheň lásky Boží a musí v pokoře

nejhlubší a litošti nejpřímnější uznati svou nehodnost a s vděčností nejvřelejší chváliti a velebiti dobrotu a milosrdenství svého Boha. Tak vyplňuje se na nás slovo Písma: »milosrdenství Boží je to, že nejsme zničeni.« A to vše se nám uděluje ve svátosti pokání. A milost svátosti této jest pramenem našeho pokoje, jest základem naší životní radosti, našeho štěstí a spokojenosti. Neboť co bychom byli bez odpuštění hříchů? Jaký by byl život náš? Hrozný! To břímě hříchů by bylo čím dále tím těžší, kletba a trest za ně by nás stále stihaly; nebylo by pro nás chvíle klidné, spokojené, nebylo by radosti nezkalené, život tento by se stal nám rukou pekelnou. Tu by ovšem nám lépe bylo, kdyby »hory padaly na nás a pahrbkové přikrývaly nás«, anebo potopa smetla nás s povrchu země. Toho všeho uchránil nás Kristus Pán svátostí pokání. Jak se radovala dřívější veliká hřišnice Magdalena, když Kristus Pán vida její pokání a nejlepší vůli se polepšiti, k ní řekl: »Odpouštějí se tobě hříchové tvoji!« Nový život začal pro ni, život, který dovedl ji k svatosti. A což Pavel, ten dřívější ukrutný pronásledovatel věrných vyznavačů Kristových? Milost Boží dotkla se srdce jeho, Spasitel se nad ním smíloval, litoš a žal nad dřívějším životem v něm vzbudil a odpustil všechna provinění. A hle, jak plodný, záslužný, bohubilý život vedl Pavel po obrácení svém, život, který netoliko jemu pojistil slávu věčnou, nýbrž za který jej velcí a vděčnou jest celá církev Páně po všechny časy. A vzpomeňme na nesčíslný počet ostatních svatých kajících, které zachránila svátost pokání; ti všichni, kteří nyní plesají u Krista v nebesích, mohou k nám volati, užijete této svátosti jako my a dojdete spásy jako my.

Když ve válce nemocnice se plní raněnými, tu láska a obětavost lidská činí vše, co jen možné, aby jim pomohla a zdraví navrátila. Avšak jen přemalá část opustí nemocnice ve zdraví, převážná část vychází sice živá, ale se zmrzačenými údý, které jsou ubožákům ustavičnou památkou na přestálý boj. Láska lidská nemohla jim při nejlepší vůli nic více poskytnouti. Jinak láska

Božská. K nemocnici svatého pokání — k zpovědnici vleče se také ubohý raněný hřišník z boje tohoto života, ale jak zcela jiný opouští tuto záchranou stanicí! Nikoli jako mrzák, nýbrž jako posilněný hrdina, nezkrácený na životě, nýbrž obdařený nadějí na život věčný. Nevzbuzuje naši soustrast, nýbrž spíše náš obdiv. To vše poskytuje láska Boží ve sv. pokání. Proto dobře pravi svatý Vavřinec Just. takto: »Sv. zpověď usmíruje Boha, potěšuje anděly, rozveseluje srdce, utiňuje svědomí, osten strachu láme, dává pučeti nadějí života a vlévá balsám útěchy do raněné duše.« Krásná a významná jsou to zajiště slova, ale ani ta nevystihují všechnu tu milost, radost, útěchu a nadějí, kterou má hřišník, když byl hodně přijal svátost pokání. A což teprve máme říci, pověříme-li, že svátost tato tak duši naši očisťuje, tak ji okrašluje, že hodnou je té nejvyšší cti, býti totiž spoluhodovnicí Kristovou, seděti s ním za stolem a přijímati pokrm nejsvětější, jeho Tělo a jeho Krev ve sv. přijímání! Větší pocty, větší radosti, větší milosti nemůže Bůh svému nalezenému a omilostněnému věru dáti.

Proto poznejme, jak veliký poklad máme ve svátosti pokání! Nemusíme zde s Janem Křtitelem volati: »Čiňme pokání, neboť blízko jest království Boží.« Ano, čiňme pokání, abychom království tohoto sobě dobyli. Uživajice této předrahocenné svátosti pokání často, ba co nejčastěji, neboť v této věci nikdy neplatí přísloví: »Všeho moc škodí« naopak »Čím více, tím lépe«. Nespokojíme se s roční svatou zpovědí v čase velkonočním, která ovšem povinností naší jest, ale také jest nejmenší mírou, kterou křesťan dodržeti musí, nýbrž zvykejme sobě alespoň na měsíční svatou zpověď. Účinky její blahodárné v duši naší znamenati budeme co nejdříve. Ovšem, stihne-li nás kdy to velké neštěstí, že bychom upadli do smrtelného hříchu, tu neotálejme ani hodinu a co nejdříve složme to břímě ve sv. zpovědi k nohám ukřižovaného Spasitele a volejme a prosme: »Ukřižovaný Ježíši, smiluj se nad námi.« Stav ve hříchu smrtelném jest stav nejnebezpečnější, nejhorší, proto zbavme se ho co nejdříve.

Děkujeme ale také Spasiteli našemu za tak veliký dar, který nám dává ve svátosti pokání, neboť zasloužil nám ho za cenu svého přehořkého utrpení a přebolestné smrti. Zvláště ale prosíme,

abychom před smrtí mohli se ve svátosti pokání s Pánem Bohem úplně a dokonale smířiti a tak jako ona holubice Noemova šťastně se navrátiti do archy nebeského království Kristova . . .

Boh. Hendl.

Ranní klekání.

Tiše šumí po zahradě
větřík jiný, chladivý,
na východě v plné kráse
slunéčko se v zlaté skví.

Z vísky zvoní „Anděl Páně“,
budí všecko ze spaní
a na poli skřivan jása,
jeho píseň mile zní.

Vzbudily se jeho písni
ptáci, stromy, květiny
a v modlitbě uklánějí
osvězené hlavinky

Všecko jása, raduje se,
zvon když zvoní klekání,
ba i potok lehčej běží,
slyš tu jeho bubláni!

Duše moje probuzena
spěchá též se pomodlit,
pro své žití ujařmené
žádá štěstí, mír a klid!

O Bože, neodmítej nás!

O Bože, slyš ty chvály,
jež zbožný pje lid,
dej v světě pokoj stálý,
dej srdci pravý klid.

O shlédni, Bože věčů,
k svým dítkám na zemi
a přijmi zpěv náš vděčný
s anděly se všemi.

Tvé božské velebnosti
náš ret chválu vždy pje
a povždy s uctívostí
před oltář v chrám vždy spje.

S nás sejmi hříchu brémě,
Ty velký Bože sám,
a do srdce vštíp smě,
jak žítí tu jest nám.

My chceme povždy dbáti
Tvé vůle v každý čas,
my chcem' Tě milovati
jen neodmítej nás!

A. M. Kudláčková.

Třetí česká pout do Lurd roku 1911.

Popisuje K. Balík, děkan.

(I'okračování.)

V Lyoně.

Z Paray le Monial jeli jsme ve čtvrtek dne 24. srpna ve 3 hodiny odpoledne na jih k městu Lyonu. Čím dále jsme jeli, tím byla větší rovina, krajina úrodnější a tím více bylo vinic a moruší.

V půl šesté hodiny večer stanuli jsme v Lyoně, v krásném, bohatém a velikém městě jižní Francie. U nádraží čekaly již povozy z jednotlivých hotelů, na něž jsme vložili svá zavazadla. Sami jsme šli k řece, vstoupili do přichystané lodi a plavili se k hotelu „France et 4 nations“. Když jsme do hotelu vstoupili, našli jsme tam již

svá zavazadla na chodbě. Odnесли jsme si je do svých pokojíků, umyli se a spěchali do starobylé katedrály sv. Jana Křtitele vykonat večerní pobožnost. Dominikán z Olomouce dp. Česlav Přichystal měl v 7 hodin večer pěkné kázání; po něm byly zpívané litanie, a vdp. bratří Kolískové zapěli ještě čtyřhlasné krásnou mariánskou píseň.

Po občerstvení duševním vrátili jsme se do svého hotelu, kdež na nás čekalo občerstvení tělesné. Hlavně šťavnaté ovoce a hrozny sladkého vína nám při večeri chutnaly.

Po večeri odešli jsme se na svá lůžka, abychom se pospojícím spánkem na další cestu občerstvili.

Dle stanoveného pořadu měla druhá polovice poutníků přijetí ráno z Paray le Monial do Lyonu, v 9 hodin měli jsme se s nimi spojit a vykonati určenou společnou pobožnost v kostele Notre Dame de la Fourvière. Ranní doby využítkovali jsme dílem k soukromé pobožnosti v katedrále svatého Jana, dílem ku prohlídce hlavních pamětihodností vclikeho města. Kudy jsme šli, všude v ulicích vzbuzovali jsme živou pozornost Francouzů.

Po osmé hodině přešli jsme po mostě k starému městu a dali se vytáhnout lanovou dráhou na vysoký kopec, na němž nádherný kostel de la Fourvière stojí. Na tomto místě stojí nejstarší část města, jehož dějiny sahají až daleko do dob pohanských. V těchto místech tekla proudem mučednická krev prvních křesťanů. Zde r. 177. pro Kristovu víru krev svou vydal devadesátiletý stařeček biskup Fotinus, jeho jáhen Sanktus a jeho služka Blandina. R. 202. zemřel zde mučednickou smrtí biskup a církevní spisovatel Irenej a asi devatenáct tisíc křesťanů. Na tomto místě krví mučednickou posvěceném byla r. 840. vystavěna kaple. Když roku 1870. ve válce prusko-francouzské vojsko německé do Francie se valilo, a obyvatelé Lyonští strachem trnuli, udělali slib, budou-li hrůz válečných ušetřeni, že vystaví vedle starobylé kapličky nádherný chrám, který by na okrsku zemském sobě rovna neměl. A když útrap válečných byli skutečně ušetřeni, slibu svému věrní zůstavše obrovským nákladem nádherný chrám ku cti Panny Marie vystavěli. Nazývají ho „Domem zlatým“. Čtyři jeho věže znázorňují čtyři základní ctnosti: Opatrnost, spravedlnost, statečnost a mírnost.

Poněvadž bylo teprve půl deváté a bohoslužba měla začít až v devět, vystoupili jsme po schodech na jednu z oněch vysokých věží, abychom odtud pokochali se krásným pohledem na město a daleké okolí. Před námi rozestřel se krásný obrázek celého města čítajícího 520.000 obyvatel. Dlouhé řady nádherných domů srovnaných v přímočaré ulice, vyčnívající štíhlé komíny, modré pruhy řek Rhony a Saony, které se zde spojují a město proplétají, vše dohromady tvořilo ladný celek. V okolí zelenaly se bujné sady a úrodné vinice. Město Lyon

jest střediskem celého jihofrancouzského obchodu hedvábnického a vinného. Jest velice zámožné.

Když jsme se dosti vynadívali do dálky, věnovali jsme pozornost také nejbližšímu svému okolí. Viděli jsme v druhé kostelní věži zavěšený obrovský zvon „Magnifikat“ vážící 750 metrických centů a 13 jiných zvonů, které když zvonily nebo když měly hodiny bítí, hrály církevní melodie. Na kopuli stojí 7 m vysoká socha sv. archanděla Michaela, dále viděli jsme vysokou sochu Panny Marie a dále 13 metrů vysoké kříže na věžích západních. Však druhá polovice našich poutníků už přijela a jde ke kostelu. Proto rychle dolů...

V 9 hodin přinesli dva muži na nosidlech staříckého kardinála Lyonského Msgra Pierre Coulliého do kostela. Jest nejstarším členem kardinálského sboru. Sednul si na židli před hlavním oltářem a očekával příchod našeho vznešeného spolupoutníka Jeho Eminence kardinála pražského, který jest po papežském státním sekretáři zase nejmladším kardinálem.

Když náš nejdůstojnější spolupoutník do kostela přišel, pozdravila se knížata církevní polibkem a náš nejdůstojnější pan kardinál sloužil tichou mší sv. Zpívali jsme při ní naši marianskou hymnu „Tisíckrát pozdravujeme Tebe“. Páni bratři Kolískové zapěli opět nádherně některé vložky. Jak krásně hrály tamní varhany, nedá se vůbec vyliciti. Mrtvý stroj věrně napodoboval lidské hlasy.

Po mši svaté vyšli jsme z kostela a na náměstí před chrámem za doprovodu své poutnické kapely zapěli jsme naši národní hymnu „Kde domov můj?“ Přítomní Francouzi se zájmem a nadšením vyslechli tento projev upřímného našeho vlastenectví, jež ani v cizině na svoji vlast nezapomíná.

Vráťvše se do svých hotelů, naobědvali jsme se, svá zavazadla vložili na přichystaný vůz a zase lodí vraceli jsme se k nádraží, abychom pokračovali ve své pouti. Když jsme od nábreží přecházeli stromoradím k nádraží budově, hlásili se k nám Češi. U nádraží byla veliká budova Hagenbeckova zvířince, který má 130 zřízenců, z nichž jest 70 Čechů. Tito Češi toulající se světem jako hudebníci, řemeslníci a zřízenci měli velikou radost, že se shledávají se svými krajaney. Kněžím líbali ruce,

V 11 hod. 40 min. dopoledne vyjeli jsme z Lyonu. Opustili jsme půdu krví mučednickou skropenou a důležitými církevními sněmy proslavenou. Podél břehu řeky Rhony ujížděli jsme na jih. Velmi rychle jeli jsme dále k moři. Zahrady, pole, louky, doliny, vrchy míhaly se kolem nás. Na kopcích bělaly se zříceniny starých rytířských hradů. Také několika tunely jsme projeli. Kolem měst Avignonu a Montpellieru ubíhal náš rychlovlak k městu Narbonne, kdež jsme měli na nádraží večeři. Odtud bohatou jižní Francií plnou vinic a sadů morušových ujížděli jsme k cíli své pouti k Lurdům. Noc ztrávili jsme ve vlaku. Modlili jsme se, zpívali jsme a těšili jsme se na Lurdy. Kdo mohl, také si chvíli zdřímnul.

S radostí vítali jsme východ slunce. Mlha vlekla se údolím, první paprsky slunce ozařovaly stráně, rosa na stromech, keřích a rovinách se třpytila. Krásné ráno plné nadšení a blahého očekávání... Konali

j sme svoji ranní modlitbu. Kolem sedmé hodiny zastavili jsme se na nádraží v Tarbes. Tam potkali jsme několik francouzských poutnických vlaků, jež se právě vracely z Lard. Poutníci divající se z oken pozdravovali nás máváním šátků. Vítali nás s láskou jakožto Čechy, katolíky a poutníky lurdské. Město Tarbes připomínalo nám již blízkost Lurd, neboť Lurdy patří k diecési Tarbské. V poslední době však biskup nesídlí v Tarbech, nýbrž v Lurdech, poněvadž toto místo stalo se mnohem významnějším, než původní sídlo biskupské.

Ještě jsme projeli v Pyrenejských horách několik menších stanic, když zraku našemu pojednou objevily se štíhlé věže basiliky lurdské. Jsme u cíle. Bože, chváíme Tebe, že's nám dopřál ve zdraví dospěti k tomuto záračnému a posvátnému místu.

V devět hodin ráno zastavil náš vlak na nádraží v Lurdech.

(Pokračování).

Anděl Páně.

Hor slunce zlatí lem
s tím krásným pozdravem:
„Anděl Páně!“

Hned vzbudí celou zem
svým prvním úderem:
„Anděl Páně!“

A v době polední
hlas zvonů opět zní:
„Anděl Páně“.

A když již mizí den,
zní opět pozdrav ten:
„Anděl Páně“.

Tu ztichlé noci čas,
po světě nese hlas:
„Anděl Páně!“

Nechť v chvíli poslední
mi pozdrav ten též zní:
„Anděl Páně!“

Lilie.

V naší milé zahrádce
lilie již kvetou,
kolem nich se růžičky
u věneček pletou.

Rozvírají kalich svůj,
dýší sladkou vůní
a věličky v pestík se
noří jako v tůni.

Lilie jsou něžné květy,
ozdoba vši ctnosti;
je si Panna Marie
ve svém srdci hostí.

Proto děvy spanilé,
jak lilie žijte,
z ctnosti vínek bělostný
pro své žití vjíjte!

A. M. Kadlěková.

O dobrém úmyslu.

(Pokračování.)

Byl jistý muž ze staré šlechtické rodiny v království polském, který dle rozumu i dle srdce svého krásnými vlastnostmi jsa obdařen, stál u veliké vážnosti v národě. Tento muž, teprve před nedávnem zemřelý, podává nám ze svého života událost velmi paměti-hodnou. I vypisuje ji takto:¹)

»Byl jsem na vysokých školách německých vychován a nabyl jsem tam známostí zásad nového mudrctví (nového učení), ale vždycky jsem se držel pevně viry své, kterou jsem od matky své byl zdědil; než život svůj neobětoval jsem Pánu Ježíši, ani jeho církvi, ani svatému náboženství. Srdce mé zahořelo toliko láskou k vlasti moji. Jsa šlechtického rodu, nalezl jsem hojně příležitosti, podnikati pro svoji vlast věci veliké, a i z vlastního jmění činiti pro ni oběti přemnohé. Již jsem byl věkem dospělý, když jednoho času zdál se mi sen paměti-hodný. I zdálo se mi, že jsem byl zanešen do jakési krajiny vyvýšené, překrásné a docela neznámé, kdež jsem množství osob nebeských spatřil, a ty všechny s největší rychlostí psáti jsem viděl. I blížím se k jednomu z těchto mi nepovědomých pisarů a ptám se ho, co by zde tak horlivě zapisoval. On pak s velikou přívětivostí dal mi za odpověď: »My jsme andělé Boží a zapisujeme zde dobré skutky všech lidí na světě žijících do knih života, každý člověk má zde svůj zvláštní list.« Tato odpověď mne překvapila a pohnula, abych zvěděl, kterak to asi vyhlíží s mými zásluhami pro věčnost? Tedy šeptmo k tomu anděli pravím: »Mohu-liž pak spatřiti, co na mém listě napsáno stojí?« »Proč ne?« byla jeho odpověď. A hned otevřel jednu knihu, hledal můj list, až i nalezl a podal mi k přečtení. Jaké podivení, ba uleknutí pojalo mne, když celý list prázdný spatřím, až na málo řádků! I volám, kterak to možná věc? Což posud žádných nemám zásluh pro život věčný? Vždyť jsem velmi dobrého konal, zvláště pro svoji vlast, a veliké oběti jsem přinášel.

»Ó příteli můj,« vece anděl, »zde v těchto listech, jež knihu životů lidských tvoří, nic jiného se nezapisuje, leč to, co lidé pro Boha a z lásky k Bohu konají.« Nato jsem procitnul; avšak tento sen duši moji jako nějaký meč pronikl. Pocitil jsem, že tento sen důležitou pravdu v sobě zavírá, totiž: »Co prospěje člověku, by celý svět získal, jestliže na duši své škodu trpí?« Tato země není pravou vlastí naší. My jsme k větším věcem zrozeni. Život náš musí býti posvěcen účinnivou láskou křesťanskou a pak teprve nabývá ceny pro věčnost. Tento sen, jež jsem za hlas milosti Boží považoval, stal se počátkem mého polepšení, a od té doby ovšem nepřestal jsem svou vzdejší vlast milovati a pro ni pracovati, avšak já měl vždycky při tom věčně blaho lidské na zřeteli.«

Sv. Augustin sám k sobě říkával: »Ty nenaležíš sám sobě, nýbrž patříš Bohu, který tobě život dal; protož slušno jest, abys pouze a jedině k uctění jeho živ byl. Poznej, křesťane, že nejsi moudřejší, nežli svatý Augustin, jehožto moudrost, jež jest věčností, Bohem dokázána!

Sv. Terezie často k svým klášterním sestrám takto mluvila: »Nejste zde proto, abyste rozkoši a statků zemských požívaly, nýbrž abyste Boha oslavovaly.« Svatý Bernard zvyk měl často sebe se tázati: »Bernarde, proč jsi přišel na tento svět?« Touto otázkou připomínal si stále ten vznešený cíl, ku kterému na svět tento přišel, byl postaven.

Svatý Řehoř Nazianský kázal lidu svému takto: »Bratři mili! vy od Boha pocházíte, Bohu patříte, pro Boha jste zde, abyste ho věčně milovali a věčně ním milováni byli. Kráčejte tedy každého dne k Bohu a pospíchejte k životu věčnému!«

Jak známo, zaséval sv. Václav sám vzácnou pšenici, sbíral ji v létě, odděloval pečlivě nejpěknější zrnka, z nichž dělal mouku na sv. hostie ke mši svaté. Rovněž sbíral na podzim nejkrásnější a nejlepší hrozny a připravoval sám víno, jež k oběti mše sv. potřebno bylo. Hle, jak krásný to úmysl šlechtice.

¹) Möhler, Příklady str. 419. — Černohouz: Nedělní zábava str. 158.

V oblíbených průpovědích ctihodného Klementa Marie Hofbauera se dočítáme o dobrém úmyslu takto: »Kdykoli vycházíme, to neb ono ze světnice do světnice přenášíme, dobrý úmysl vzbudíme. Na dobrém úmyslu vše záleží, čistým úmyslem nepatrné věci stávají se před Bohem velikými.« A jinde praví: »Hleďme jen ve všem Bohu se zalíbiti. Vše jest dobré, co jsme pro Boha učinili.« Dále praví: »V posledním okamžiku svého života uvidíme vše, co jsme učinili, mluvili a myslili, a co bychom byli mohli činiti, mluviti a mysliti, kdybychom byli milosti Boží užívali. Uvidíme, jaké účinky by naše slova a skutky u jiných byly měly; a i při našich dobrých skutcích úmysl náš přísně souzen bude.« »Sion s pochodněmi a Jerusalem se svítilnami prohlédnu!«

V životopise téhož světce (viz Život ctihod. sluhý Božího Klementa Marie Hofbauera od M. Heringera zčeštil Jan Dobrý) se dočítáme, jak krásná byla podivána na něho jako hochu, an v něžné zbožnosti nejláhodnější Pannu a jiné svaté nebešťany uctívatí se snažil! Největší radostí mu bylo, mohl-li postiti se k jich účtě, a jmenovitě v sobotu tím Bohorodičce svou lásku osvědčiti.

Když pak byl už pekařským pomocníkem, tu přilnul k němu pětiletý synáček jeho mistra, a to tou měrou, že když roznášel pečivo, v jedné ruce nesl koš, na druhé ruce pak hošíka. Lidé to spozorovali a žertovně za ním volali: »Vizte svatého Křištofa.« On tehdy ještě neznal legendy o sv. Křištofu; když však celou tuto věc své mistrové vypravoval a tato opět mu objasnila, jak sv. Křištof z lásky k Bohu lidi přes řeku přenášel, a jedenkrát i božské děťátko v rukou svých

přenášel, tu zvolal Hofbauer, učedník, pln pokory: »Ó kéž bych byl svatým Křištofem a mohl svého Spasitele v rukou svých nositi!« To byl výraz dobrého úmyslu, výraz touhy po kněžství, v hloubi jeho srdce skryté. Aby mohl býti knězem, a v kněžském stavu služby své Bohu na oslavu prokazovati, mnohou noc na modlitbách probděl a vřelou prosbou k Bohu o tu milost volal. Když Bůh svou milostí pak jej na tu cestu uvedl, s horlivostí největší studoval. Sám o tom vypravoval: »Všechn prázdný čas, ano i noci bylo mně věnovati studiím. Abych spánkem nebyl přemožen a času získal, brával jsem v noci knihu do jedné a světlo do druhé ruky, a tak chodě po pokoji sem a tam studoval jsem.« Podivením nás naplniti musí, jak napotom již vysvěceného sluhý Božího apoštolská síla a láska k Bohu a jeho oslavě, láska k lidem na venek se jevila. Ráno vstával velmi časně, obyčejně o třetí hodině. Pak zanotil — jak dosvědčil Emanuel Veith, který počítal se k největším ctitelům sluhý Božího a velmi často v jeho pokoji spal — oblíbenou svou písničku:

»Vše ku chvále, slávě Boží,
vždyť ať Boží čest se množí
oddechem i prací mou.

Bohu svému dávám celo
život, duši svou i tělo,
Pán dejž k tomu milost svou.

Požehnání své vylévej,
s pomocí svou neprodávěj,
o Maria při mně stůj,
ať milostiv Bůh mi můj.

Kdy jdu z bytu, kdy v něj vkročím,
Tohě, Bože, se poručím.
Řídi, o Pane, prosím stále,
všechny kroky mé k své chvále.«

(O. p.)

Večerní.

Za ticha večera v loubí
komár se s muškou tu snoubí,
ve hnízdech usnuli ptáci,
slunce se za hory ztrácí.

Na nebi hvězda se třese,
klekání krajem se nese,
z pole se sekací vrací
znavení po těžké práci.

Na nebi hvězdičky pláží,
pod mezí cvrčkové hrají,
ve hnízdě ptáček kdes vzdychl,
celý kraj rázem pak ztichl.

Duše má vrací se zpátky
v náruč své předráhé matky,
zuhlíhá naposled retý,
vzpomínka tato je světlá.

A. M. Kadlěková.

Sv. Alois — záchrana mládeže.

Píše Ignát Zhdněl.

V červnu dne 21. slavíme svátek patrona mládeže, svatého Aloise. Církev svala dala ho mládeži proto za patrona, by měla v něm vzor, podle něhož by mohla uspořádati svůj život. Bohužel neřídí se dnešní mládež tímto, od církve jí za vzor postaveným světcem, ale běhá za různými bludičkami; opouští světlo sluneční a jde za jakoukoliv matně, nejasně svítící hvězdičkou ku škodě své, ku škodě církve i vlasti. Je zřejmé přilíš smutným zjevem nynější doby, že až příšerně přibývá mladých zločincův, což dokazuje statistika, která praví: od několika let vzrůstá se počet mladistvých zločincův v poměru k dobám dřívějším hrozivým způsobem.

Všude uznávají oprávněnost tohoto výroku. Práví přátelé mládeže pak se starají a přemýšlejí, jakým způsobem by bylo možno čeliti proti tomuto tak smutnému úkazu. Příčin, jimiž lze vysvětliti nynější velikou zkaženost mladých nicemů, je mnoho. Promluvíme aspoň o některých. Vždyť neuplyne nyní skoro ani jednoho dne, co by listy nepsaly o některém mladém zločinci. Bývají to často 14 až 16letí hoši, kteří konají zločiny, za něž by se nemusil stydětí nejprohnanější, starý kriminálník.

1. **Chudoba.** Děti chudých bývají často zanedbávány. Rodiče těžce, trpce, v krvavém potu vydělávají obyčejně v továrnách svůj chléb; časně z rána již odchází do práce, v níž jsou až do pozdního večera. Dítky jsou pak po celý den poukázány úplně na sebe; nikdo se o ně nestará; je-li starší bratr anebo sestra, připadne jim ten úkol. Srdce boli každého upřímného přítele mládeže, když pozoruje na příklad malé děvčátko, které se samo sotva batolí a přece má na zádech uvázanou mladší sestřičku. Co uvidí takové děti? Co uslyší? Je věru hrůza na příklad jejich klenci, jejich nadávky a podobné. Modliti se neumějí, ale kleti, nadávati umějí lépe, než starý vysloužilý dragoun. Rodiče přijdou večer unaveni z práce, otec, je-li ještě k tomu pijan, jde do hospody, matka pere, vaří, zašívá a není tedy kdy, by své dítky vychovávala. Je-li unavena anebo lenoša,

obětuje k pracím tímto neděli, pak také nikdo z celé rodiny nejde do kostela. V městech ujmají se dobří lidé těchto ubohých stvoření, zakládají pro ně útulny, školky a jiné lidumilné ústavy, mnohem hůře je na venkově. Ještě dobře, kde je babička nebo dědeček v takové rodině.

A přece chudoba cti netratí! Sám nynější svatý Otec pochází z chudé rodiny, byťli jeho otec bídně placeným poštovním poslem a obecním sluhou. Za času císařovny Marie Teresie byl z nejznamenitějších vojevůdců František hrabě Špork. Býval ve svém mládí chudíkův pasákem a byv odveden k vojsku vyšinul se svou vlastní zdatností, silou, vytrvalostí na císařského generála, hraběte, velkého boháče, zakladatele obrovských dobročinných ústavů v Kukusu v Čechách, které se udržely až po dnešní den.

Ochrana chudých dětí, by, jsouce ponechány sami sobě, nezapadly do všelikých brlohů lidské bíd, je jistě předléžitou otázkou a zaslужují spolký, které si vytkly tento ušlechtilý cíl, všestranné, účinné pomoci.

2. **Špatné knihy.** Za dnešních dnů, kdy čte kde kdo, není žádnou vzácností pozorovati čtoucí děti. Bývají do své četby tolik zabrány, že pro ně není celý svět. Bývá však skoro bezvýminečně tato četba špatná a dítě se ní pokazí. Vždyť máme více literárního hnoje a bejlí všeho druhu než knih dobrých. Moderní literatura je bahnitým potokem, z něhož čerpá mládež chtivě jed nevěry a nemravnosti. Mladé čtenáře nezajímá v těchto knihách krása řeči a myšlenek, anebo umělecká vyobrazení, což by se ostatně tuto marně hledalo, ale táhne je silou neodolatelnou hrůza anebo hrdinka, kteří umějí opravdu s důmyslem; hodným věcí lepších, obelstítí policii, aby jen ušli zaslouženému trestu za své zločiny. Za každou cenu snaží se dítě zaopatřiti si tuto četbu a nevědomiti obchodníci přicházejí jim všemožně vstříc. Berou na příklad přečtené knížky zpět a vezme-li se opět jiná, čítají malý poplatek; tak může si dítě zaopatřiti za laciný peníz vždy dosti duševní otravy.

Sv. Alois.

Jest až k neuvěření, jaké obrovské množství se prodá tohoto literárního hnoje. Roku 1910 zabavila vídeňská policie u jediného knihkupce, žida Šterna, přes tisíc mravně závadných knih a spisův. Odváželi je tehdy na mnoha vozích. Více než tisíc svědků bylo vyslyšáno, soudce musil přečísti přes pět tisíc dopisů, jimiž si lidé tento tištěný hnůj objednávali. Ač trvá proces tento přes půl třetího roku, není doposud v únoru 1912 ukončen a znalci našich poměrů se domnívají, že vyjde obžalovaný beze všeho potrestání, neboť bude postaven před porotu a ta mívá na podobný literární hnůj nos příliš otužený. Velký přítel knih, Griesenbach, vydal tiskem seznam svých knih a dal mu za heslo slova z evangelia sv. Matouše 22, 14: »mnoho je povoláných, ale málo vyvolených!«

Kde jsou ty staré časy, v nichž se psávaly knihy a kdy stával na poslední straně zbožný výrok: *scriptori vita aeterna*, legenti *pax perpetua*, videnti *felicitas perennis*, habenti *possessio cum salute*, ora pro me, *Deus Tecum*, což znamená: písaři propůjčiz Bůh slávu věčnou, čtenáři dej neustálý pokoj a mír, kdo se dívá na tuto knihu, kéž je věčně šťasten! Kéž zůstane její majitel zdrav. Modli se za mne, Pán Bůh Tě opatruj!

Ku špatným knihám nutno připočísti necudná představení divadelní a kinematografická. Přechasto vidí tu děti výjevy rozčilující, necudné, nemravné, které hrozně znemravňují mysl dítěte a naplňují jeho fantasií ohavnými obrazy. Takovými dobrodružnými povídkami a výjevy podnikání usmyslili si na příklad dva chlapi z Paříže, že založí nové město v Americe. Aby si opatřili na cestu peníze, umínili si zardousiti nějakou starou paní v železničním voze a potom ji oloupiti. Bohudíky mohli jim býti ve vykonání tohoto úmyslu závčas zabráněno.

3. Beztretnost. Před lety opravovali tesaři v ústavu choromyslných střechu. Zvony z blízkého města zahlaholily v poledne »Anděl Páně«. Pomodlivše se, ustali od práce a pojedše, co si s sebou z domu donesli k jídlu, odpočívali. Bylo v létě a ohromné horko. Všichni tesaři šli do zahrady a brzy byli pohříženi v hluboký spánek. Tu vloudil se nepozorovaně do zahrady jeden chorý

a vida spícího tesaře, uchopil poblíže ležící širočinu, uťal mu hlavu a uschoval ji poblízkou v křovi. Pak šel ku svým soudruhům a pln radosti jim pravil: »Uťal jsem jednomu spícímu hlavu. Jak se podívá, až procitne a nebude mítí hlavy«.

Připadá mi, jakoby dnešní lidstvo bylo podobným bláznem. Staví se mnoho trestnic, ale na ochranné ústavy pro zanedbanou mládež se nemyslí, nikdo se nestará, by se odstranily příležitosti ku znemravnění a nákaze.

Zákon mladé zločince buď vůbec s ohledem na jejich mladistvost věk nestřetá, či jim vyměří až směšné nepatrný trest, anebo je ponechá otcovskému potrestání. Pařížský advokát Robert měl o tomto předmětu přednášku, již tu používáme. Uvedl ze své zkušenosti následující epizodu, na posluchače mrazivě působící: dva mladí hoši přepadli starého pána v jeho bytě a chtěli ho oloupiti. Starší ničema vytahoval nůž, aby jim zavraždil obět. Tu praví k němu mladší zlosyn, jemuž nebylo ještě čtrnáct let: »Počkej, ponech mně, abych ho zapíchl, já se nemusím ničeho báti«. A řečník dodal, když se obecenstvo divilo a nechtělo ani svým uším věřit, že se jedná o smutnou skutečnost.

Je neuvěřitelné, co mnozí podnikají, doufajíc v beztretnost. Jistý pěší voják v našem vojstě onemocněl silným zánětem kolena a byl dopraven do vojenské nemocnice. Zánět byl velmi nebezpečný a vojín byv tázan; vždy odpovídal, že neví, z čeho povstal. Všechny prostředky byly marny, konečně koleno prohlédnuto Röntgenovými paprsky. Výsledek byl velice překvapující, neboť kolem celého kolenního kloubu bylo objeveno větší množství jehel, jichž bylo celkem spočteno třináct. Na dotaz, jak se mu dostaly jehly do kolena, vypravoval s pláčem, že si je tam sám, narážel na radu kteréhosi starého vojáka, by si tak pomohl z vojny. Vojín úplně ochroml po těžké a nadmíru bolestné operaci, neboť bylo potřebí, učiniti velký počet nestejně hlubokých řezů kolem celého kolena. Ač je ku další vojenské službě pro úplné ochromnutí neschopen, dosáhl pravého opaku; nebude propuštěn, ale za trest musí sloužiti mnohem déle, než by měl. Bude

přidělen ku obyčejným kasárnickým službám, bude u vojska nádeničiti. Tak se osídlil tento světa nezkušený mladík; doufal v beztrčnost a zatím byl jeho trest tím větší.

4. Za čtvrtou příčinu má výše jmenovaný advokát Jindřich Robert žurnalistiku. Kdo zná poměry, řekne, že sotva se něco změní v lepší stránku. Robert vypráví, kterak hájil jednou dva mladé zločince, z nichž byl jeden teprve patnáctiletý. Zaslechl z jejich hovoru, jak se ptal jeden druhého: »Nevíš, jestli jsme již v novinách?« Zajisté by vykonal tisk mnohem větší a lepší službu lidstvu, kdyby o zločincích mladých lidí psal co nejstručněji. Jest jistě úplně pochybné, když přináší noviny obrovsky dlouhé zprávy a podobizny mladých zločinců se všemi podrobnostmi. Vždyť jsou deníky, které mají za svůj hlavní účel popisovati soudní přeličení co nejzajímavěji, co nejvtipněji. Tito pisatelé nemají bohužel sami žádných mravních zásad a vydavatelé jejich řídí se pravidlem, že v obchodě je všechno dovoleno.

Podporovati dobrý katolický tisk má býti úlohou všech upřímných našinců. Nikdo ze zásady nekupuj nám nepřátelského listu a nijak ho nepodporuj. Naši lidé jsou mnohdy jako zaslepení. Mají na příklad ve svém domě na čestném místě kříž a třeba hned pod ním leží jed ve způsobě nepřátelského listu. Katolický »Piřv spolek« praví, že má Rakousko, v němž je devadesát procent katolíků, 90 katolických a 369 židovsko-liberalně-socialistických listů. Katolické listy mají 466.000 odběratelů, protikatolické však 1,810.000 čtenářů. Jenom 25 procent našinců čte tedy a odebírá katolický list. Pracujeme všichni o nápravu, neboť nezlepší-li se tyto poměry, budeme my katolíci od nepřátel poraženi a zotročeni. Ovšem mají nám nepřátelské listy mnohem snadnější postavení než náš tisk. Řídit se zásadou zbohatlého žida Oppenheima, který říkával: »Železnice nelze postavit žádnými mravními zásadami«. Čímž chtěl říci: Kdo chce zbohatnouti, nesmí se štítiti žádného prostředku, musí všeho použití ku svému cíli, i když je to nepoctivé, nedovolené, trestuhodné, špatné a hříšné. V obchodě

je dle něho všechno dovoleno. A touto zásadou se řídí nám nepřátelské listy.

5. Alkohol. Bylo by jistě mnohem lépe na světě, kdyby se zachovávala střídmost v pití. Je nám líto pijáka, který hyne svou vinou, ale mnohem smutnější jest, že se tato kletba dědí do třetího, ano až do čtvrtého kolena. Jak si zasloužily ubohé ditky, že otrávil je rodiče na těle i na duši, dříve než mohou vysloviti sladké jméno otce a matky. Nejsmutnější dědictví je, že zanechávají velkou náklonnost ku tomuto hříchu. Ale to není jedině; lékař dr. Legrain pozoroval 215 rodin, které měly 819 potomků. Z těch bylo 147 mrtvč narozených, anebo zemřelo již v prvním životním roce, 427 stalo se pijáky, 60 procent bylo mravně sešlých, pětina zemřela předčasně křečemi, 17 procent dostalo padoucnici a 19 procent bylo choromyslnými. Dokazuje tedy tato statistika, že čtrnáct procent dětí od alkoholiků bylo zločinců. Polovice dětí stalo se též pijany. Jakou přebohatou, přesmutnou řečí mluví tyto číslice! Komu by nekřácelo srdce nad tolikou bídou?

6. Nevěra. Nejpadnější důvod ponechali jsme si až na konec. Nevěra ve všech odstínech, ať se již jmenuje pověra, ať lživost, ať nestatečnost atd. Moderní výchova vymýtila ze svého programu všechno náboženství. praví, že ku vzdělání není potřeby žádného náboženství, žádné mravnosti, žádného Boha. Ale zapominají takto smýšlející, že stavějí budovu bez základu a na pohyblivém písku. Když přijdou bouře náruživosti, skácí se budova. Kdož vyrostli bez víry, nejsou tak schopni odporovati zlému, jako ti, kteří vyrostli v ovzduší náboženském. Dal sice Bůh lidem do srdce hlas svědomí, které je má chrániti před zlým, ale mnoho je bohužel těch, kteří nemravným, nezřízeným životem utulali jeho hlas.

Jsou jistě nanejvý chvályhodné spolky mládeže, opatrovny, polepšovny, ochranovny a jiné podobné ústavy, které zakládají lidé dobří; mohou ochrániti mládež před všelikým poblouzením. Nejlepší však prostředek byl, jest a zůstane povždy jen náboženství, víra skutky se ukazující. Povždy zůstanou pravdiva slova Pisma svatého: »počátek moudrosti jest bázeň Páně«. Sirach 1, 16.

Nám všem zvláště naši mládeži chybí: poctivost, upřímnost, neohroženost, nebáti, nestyděti se za viru, veřejně se k ní hlásiti, bez ostychu před lidmi ji vyznávat. Jak docela jinak si počíná na příklad mládež ruská. V Praze byl pohřeb jisté ruské paní. Ruský duchovní vedl průvod a doprovázel ho z ruského kostela až k nádraží. Náhodou byli tehdy v Praze studující z ruského gymnasia z Batumu. Všichni přišli na pohřeb i se svým třídním a zahájili průvod; měli smeknuté čapky, i jejich třídní. Když měl průvod vyjiti z kostela, byl podán k nešení kříž jakémusi občanu, méně důstojně oblečenému. Vidouce to studující, dle vzrůstu byli aspoň septimáni, ihned beze všeho pobízení se hlásili a jeden z nich, vezma kříž, nesl ho v čele průvodu a nijak se nestyděl. Jaký vzácný příklad pro naše studenty nábožensky bohužel úplně liknavé a nevědomé! Jistý pražský hodnostář církevní říkával, že není v ohledu náboženském smutnějších poměrů, nad naše poměry. Lidé, kteří mají příležitost, stýkati se s mládeží všech národů a všech vyznání, dozrávají, že bohužel

nikde jinde není mládež tak slabého náboženského uvědomění, jako u nás.

Není jiné záchrany pro lidstvo a tedy i pro mládež, než žítí dle víry, skutky víru dokazovati, za ni se nestyděti. Zůstane-li mládeží vždy vzorem svatý Alois, pak se nepotřebuje nikdo strachovati o naši budoucnost. Pak nebude přibývat, ale ubývat mladistvých zločinců, pak bude mládež tím, čím býti má a čím ji chtějí míti všichni její upřímní přátelé, totiž naději rodičů, vychovatelů, církve i vlasti. A to se stane, když se nespustí Boha a jeho svatých příkázání. Kdo nezapomene, že počátkem vši moudrosti je bázeň Boží, ten zůstane vždy věrným synem, věrnou dcerou své drahé církve, svých milých rodičů. Kdo upřímně miluješ církev i vlast, starej se, by mládež byla uchráněna všech zlých vlivů, příkladů, špatných knih, nevěreckého tisku; by prospívala věkem i moudrosti před Bohem i lidmi. Bude-li mládež naše, bude naše také budoucnost!

Pracuj každý v tomto směru, seč jsi, nezapomeň, že nebe rádo dává dojíti cíle, nikoliv tužbě ušlechtilé, ale práci úsilovné!

Prosba.

Vyslyš, Otče, moje lkání,
na svém trůně v nebesích,
dej mi svoje požehnání
a všeliký odpust hřích.

Pravda Tvoje jasné svítí,
odhaluje temný klam,
v její světle dej mi žítí,
veď mne k nebes výšinám.

Spasiteli, Jesu Kriste,
mysl moji posiluj,
dej, by srdce vždycky čisté
a nevinný byl duch můj.

Pevná víra, láska vroucí,
naděje mne ozdobuj
a Bůh, Otec všemohoucí,
Maria též při mně stůj!

Dej, ať chvála z chvějných retů
plyne z duše každý den,
tam, do říše nebes světů,
vždy jen k Tobě, Bože jen!

Smutný večer.

Hle, smutný večer plane z hvězd
a rosa na zem padá
a srdce moje vzpomíná
a teskní hlava mladá.

Tam v dálí, kdesi za horou
mě volá cosi k sobě
a já bych ráda spěla tam
v té smutné noci době.
Já chtěla bych cos promluvit
a ruku pevně sevřít,
zrak zvednout k nebes výšinám
a tiše, tiše zemřít!

Však kolem hlavy vítru van
a duše má se bojí,
neb v srdci mojí ještě hřích,
kdož rány moje zhojí?
Kdož zhojí bolest v duši mé,
kdo zkonejší mé hoře?
Jeť Pán Bůh, světa stvořitel,
jej poslouchá i moře!

A. M. Kadlčíková.

K oltáři Páně plni touhy spějme!

K XXIII. eucharistickému světovému kongresu podává Fr. Janovský.

(Pokrač.)

Se sv. otci a spisovateli církevními zajisté i my všichni divíme se nevyzpytatelnému tajemství mše svaté a velebíme neskonalou lásku Pána Ježíše, volající se sv. Janem: »Ježíš, když miloval své, až do konce je miloval.« Všecek poklad svých božských zásluh složil Kristus Pán na oltář a nás vykoupence své ustanovil dědici. O važme si oltáře, važme si předrahé oběti mešní a obcujme jí co možná nejčastěji, obcujme jí pozorně, uctivě a nábožně, bychom doznali na sobě blahodárných účinků jejích; přednášejme při ní Bohu důvěrně všelike potřeby a prosby své; máme jich zajisté mnoho, přemnoho.

Ctihodná Jana z Kříže († 1534) viděla jednou božské Srdce Páně jako veliké, širé moře, plné nejsvětější krve. I zdálo se jí, že jest pohroužena do tohoto moře a že potom s velikým zástupem svatých duší vznáší se k výšinám nebeským. Do tohoto moře krve Kristovy ponořme se i my při mši svaté a prosíme vroucně za milost kajcnosti a polepšení života, abychom pak s pravou lítostí a zkroutěností mohli přijati svátost pokání. Duch kajcnosti jest převzácné ovoce mše svaté a přechoťně udílí jej Božský Spasitel; obětuj se na oltáři přesvatá krev jeho, která byvši vylita na kříži, mnohé tam přítomné tak dojala, že se zhroutil hříchů svých a kajcně se bili v prsa.

Srdce Páně na oltáři jest nám tedy mořem milosti, jako naše srdce bohužel býá mořem nemilosti, mořem zmltaným hroznými boufemi hřichu, náruživosti,

pokušení a nebezpečností. Přece však máme šťastně doplouti břehů věčné spásy, ráje nebeského. Kdo nám tu pomůže?

Portugalský admirál Alfons Albuquerque (na zač. XVI. století) plavil se po moři. Strhla se děsná bouře. Hrozný vlny zmitaly loď jako míčem, smrtelný strach zmocnil se všech, loučili se se světem, čekal je chladný hrob v hlubinách mořských. V této hrůze uchopil admirál malé dítě, jež bylo na lodi, držel je ve výši a patře k nebi, volal prosebně: »O Bože, my všichni zde přítomní jsme hříšníci, ale toto dítě jest nevinnó; pro nevinnost jeho smiluj se nad námi!« A ejhle, čisté srdéčko nevinného dítky usmířilo hněv Boží. Pán pokynul, bouře přestala, stalo se utišení veliké.

Následujme Albuguergua! Přijmeme se sluhou Páně při mši svaté nevinného Beránka Božího, ukažme jej Otci nebeskému a prosíme důvěrně: »Neuvoď nás v pokušení, ale zbav nás od zlého!« A Bůh Otec odpoví nám sám: »Amen — Staň se!« Vždyť nás ujistil sám Pán Ježíš: »Začkoli budete prositi Otce mého, dáf vám.« Krev všech milionů mučedníků a mučednic nemá před Bohem takové ceny jako jediná krupě jeho jedno-rozeného Syna, jež se na oltáři nalézá v kalichu. Jsme tedy, kdykoliv obcujeme mši svaté, nesčíslněkrátě bohatší než všichni boháci a milionáři tohoto světa; oni mají státní papíry, stříbro a zlato, my však máme božské Srdce Páně, jež převyšuje poklady všeho světa.

Toho si je dobře vědoma církev svatá, a proto poroučí svému sluhovi,

kněží, aby se modlil v třetí modlibě po pozdvihování: »Pokorně Tebe žádáme, všemohoucí Bože, abychom, kolikkoliv s tohoto oltáře přijmeme svatosvaté Tělo a Krev Syna Tvého, vším požehnáním nebeským a milostí naplnění byli skrze tétož Krista, Pána našeho. Amen.«

I namítl by někdo: »Tak-li tomu, proč přece tolik žalu, bídy a nouze na světě, a to mezi katolickými křesťany?« Odpovídáme: »Tím není vinen Pán Bůh, tím není vinna mše svatá, nýbrž lehkost, lhostejnost, netečnost lidí. Mnozí nedbají mše svaté nechodí na mši sv. ani v neděli a ve svátek, ač je to přísně přikázáno, takže kolikrátkoli svévolně nepřijdou, tolikrát spáchají těžký hřích; a přijdou-li, ó jak se mnohý chová?«

Blahoslavený Mikuláš z Flüe ve Švýcarech († r. 1487), muž vlastenec, ochránce země proti nepřítelům, potom poustevník a převeliký div skrze velebnou Svátost (neboť po 20 let ničeho nepožíval, leč jen k stolu Páně přistupoval), rozprávěl jednou se svým bratrem Petrem, kterýž se u něho stavil po mši svaté a vypravoval mu, jaké podivné vidění měl v kapli: »Z podlahy kaple vyrostl krásný strom, jenž své větve rozestřel nade všechny přítomné lidi. Větve byly posety půvabnými květy, jež padaly na hlavy zástupu. Na některých hlavách ihned zvadly a uschly, na jiných zůstaly čerstvými a svěžími.«

Blahoslavený Mikuláš takto mu vysvětlil vidění: »Strom značí štědrost Boží, jež se skrze obět mše svaté rozlévá po všech věřících. Padající květy představují milosti, jež se věticím udělují podle toho, jak pozorně, uctivě a pobožně mši sv. obcují. Některým ty květy na hlavách hned zvadly a uschly, protože byli chladni, nenábožni, roztržiti, bez litości nad hříchy, bez předsevzetí život svůj polepšiti. Jiným zůstaly ty květy svěžími a čerstvými, protože jejich srdce byla naplněna pobožností, zkroušeností a pevnou vůlí se polepšiti; ti mají zajisté veliký užitek ze mše svaté již zde na zemi a čeká jich veliká odměna i na nebi.«

Ku kterým chceme náležeti? Ovažme si předražené oběti Kristovy a chovejme se u oltáře, jako se chovala Rodička Boží, sv. Jan, Mari Magdalena a jiné svaté ženy u kříže Kristova na hoře

Kalvarii! Kalvaria jest horou lásky, oltář jest obětistěm lásky.

Pečliví rodičové rádi by zajisté nějaký majetěček zahospodařili svým milým dítkám. Avšak nezapomínejtež, že dítky potřebují nejen časného majetku, kterým by si zachovaly svůj tělesný život, nýbrž i majetku, kterýž by postačil na věky. Co tu činiti? Vizte! Sv. Veronika Juliana († 1727) měla velmi dobrou, velmi pečlivou matku. Když tato umírala, zavolala svých pět dcer a oznámila jim svou závěť. Peněz, majetku pozemského neměla; ale odporučila jim pět ran Pána Krista, každé jednu. Veronice připadla rána na boku Páně. Mnohá dcera za našich dnů by nevěděla, co s takovou závětí počíti; avšak oněch pět dcer pochopilo poslední vůli dobré matičky, zejména Veronika. Zamílovala si probený bok Ježíšův, zamílovala si kříž Páně, zamílovala si oltář Páně, zamílovala si mši svatou a stala se z ní světicí, sv. Veronika.

Kéž tedy i naši milí rodičové zavčas ukáží dítkám svým, kde jest pravý jejich poklad, u Krista ukřižovaného, u Krista na oltáři obětovaného. Obcujtež, rodičové, sami horlivě mši svaté, berte s sebou i dítky; naučíte-li je horlivosti ve službách božích, můžete jednou spokojeně zavřít oči své a na věčnost se odebrati; Pán Ježíš bude dítkám vašim nejlepší ochraněncem a dopřeje vám, že se s nimi opět jednou shledáte v království nebeském.

Máte-li pak mimo dítky i lid služebný neb pracovní v domě svém, vězte, že i vzhledem k těmto jest předsatou vaší povinností, dopřáti jim času na službu Boží. Pomněte, kterak vám volá sv. apoštol národů: »Páni, což jest spravedlivého a slušného. prokazujte služebníkům, vědouce, že i vy. Pána máte na nebi!« Kol. 4, 1. Nemyslete, že jste už všechno učinili, když jste svým služebným, tovaryšům, učňům, dělníkům dali najisti se, vyplatili jim mzdu. Takto byste zapomínali na svou nejspravedlivější, na nejslušnější povinnost, aby totiž vaši poddaní sloužili trojjedinému Bohu, a to zvláště službami Božími v den nedělní, v den sváteční.

Buď toho bohužel, že za našich dnů mnohý pán, mnohá paní v této příčině jsou na výsost nesvědčiti. Podobají se

zatrzelému, zpupnému Faraonovi egyptskému, kterýž Mojžíšovi řkoucímu: »Toto pravi Hospodin Bůh israelský: »Propust lid můj, ať mi obětuje na poušti« — rouhavě odpověděl: »Kdo jest Hospodin, abych poslechl hlasu jeho? Neznámť Hospodina a Israele nepropustím. Proč odtrhujete lid od prací jeho? Jděte k robotám svým!« Vime však, jaké hrozné neštěstí stihlo Faraona i všecku zemi jeho, že neuposlechl rozkazu Božího. Přišlot deset strašných ran egyptských, a konečně bídne zahynul král i všecek zbrojný lid jeho ve vlnách Červeného moře.

A neštěstí, mnohonásobné neštěstí svolává na sebe všeliká vrchnost i našich časů, když svůj služebný nebo pracovní lid zahrnuje prací i v neděli a ve svátek, tak zahrnuje, že jim nezbude ani půl hodinky na mši svatou. Nezapomínejme, že bez Božího požehnání marno lidské namáhání. Kterak však má Pán Bůh žehnati tam, kde se jeho svatý zákon o svěcení dne svátečního rouhavě přestupuje? O sv. Notburku, o sv. Zitu, o blahosl. Armelu se lidé takřka drali, vědouce, kterak pro bohobojnost těchto služebných přehojné požehnání Boží naplní dům jejich.

*

Jak si vážila mše svatě svrchu zmíněná Františka hraběnka Slavatová! Pokládaje mši sv. za nejdražší poklad, sama ji co možná nejčastěji, ba denně obcovala a velmi přísně přihlížela k tomu, by ji nikdo z jejich svěřenců nezanedbál zvláště v den nedělní a sváteční. Velice bývala též zarmoucená, chovali se kdo neuctivě, nešetně při službách Božích.

Chodíc ve Vídni často do kostela sv. Michala, zpozorovala, že prodavačka svící sedící před kostelem pro svůj obchod docela zapomíná na mši svatou. Aby ženu tu přiměla slyšeti mši sv. alespoň ve svátek, přistoupila jednou k ní řkouc: »Milá ženo, dnes je svátek, a Vy jste ještě neslyšela mše svaté. Já tu za Vás posedím, Vy pak zatím jděte do kostela.«

Bylo to prodavače jaksi divno; avšak vidouc, že paní mluví s ní vážně, uposlechla a šla na mši svatou. Hraběnka Slavatová zatím se posadila ke krámu se svíčkami. Což když viděli paní od šlechty jdoucí kolem a hraběnkou dobře

znající, divili se velice, přistoupili ke krámu, hojně kupovali a i nad cenu platili. Prodavačka vrátivše se ze mše svatě shledala, jak se jí to vyplatilo; i byla by nepochybně častěji se dala zastupovati paní tak šlechtinou. I řekla jí hraběnka: »Budiž Vám to odměnou, ale ode dneška si lépe hleďte služeb Božích v den sváteční a Pán Bůh Vám zajistě hojně požehná.«

Ríkávala často: »Mši svatou neztrácíme nikdy času.«

Smyšlení takové uměla slavná Slavatová vštípit také svým dítkám, což zejména velebil řečník při pohřbu jejího syna Jiřího Jáchyma roku 1689 v Jindřichově Hradci, kterýž po celý život svůj naučiv se tomu hned z mládí, tak si vážil mše svaté, že nikdy nenastoupil nižádné cesty, leč až po mši svaté¹⁾.

»Jaké milosti jsou účastní kněží, že mohou tak obcovati se svým Bohem a Pánem!« říkávala hraběnka Františka. Štěstí toho dostalo se zvláštním způsobem i jejímu nejmladšímu synu Karlu Jáchymovi, knězi: Poslyšme!

Na podzim r. 1662 bylo na zámku v Telči mnoho hostí. Jednoho dne rozjeli se na lov do blízkých lešů. Karel Jáchym hrabě Slavata spatřiv statného jelena, pustil se za ním. Dostal se do temných houštin, jelen se ztratil, a lovec nevěděl, kudy se vrátiti. Zatroubil, ale nikdo se mu neozval. Veda si koně za uzdu, bloudil a bloudil. Nadešel večer, blížila se noc, tma houstla a houstla. Dostav se konečně na mýtinu, uvázal koně ke stromu a sám si pak klestil cestu, jak moha. Pojednou padl do hlubiny, do vlní jámy! Smutný to a nebezpečný nocleh. Co ho tam čeká, leč smrt? Nastalo jitra, přišlo poledne, jak pozoroval dle slunce, ale nižádný člověk nepřicházel, jenž by ho z hluboké vlní jámy vytáhl. I učinil slib, svatý slib: »Pomůžeš-li mi, ó Bože, abych odtud vyvázl, stanu se řeholníkem!«

A Pán Bůh mu pomohl. Uslyšel smutné volání z vlní jámy jistý venkovan z blízké vesnice Vanova, jenž právě lesem se ubíral; uslyšel volání to, přichvátal a milému hraběti z jámy pomohl.

¹⁾ Alois Hrudíčka, Františka Slavatová a její doba. Str. 314, 315.

Jaké zděšení zatím bylo na zámku telčském! Jak se rmoučila zvláště zbožná matka, hraběnka Františka! Jak se rmoutili bratři Karlovi a ostatní hosté! Kolik to lidu rozesláno po lesích hledat ztraceného! Konečně přišel, a to bez úrazu. Ale nový úžas, když matka se a bratřím oznámil, jakým slibem se byl zavázal, a že tedy zříká se světa a odebere se do kláštera. Dědičného podílu zřekl se ve prospěch bratří, jen si vyhradil, aby na místě, kde byl zachráněn, byla zbudována kaple. Matka byla úplně spokojena rozhodnutím Karlovým, avšak bratři se z počátku horšili. Karel věrně dostal slibu svému. Roku 1663, máje 22 let věku svého, vstoupil v Caprarole ve Vlaších do řádu karmelitánského. Po čase stal se generálem celého řádu i sídlil v Římě, odkudž však několikrát navštívil Prahu, Vídeň a tu i spoluvychovance svého císaře Leopolda, Jindřichův Hradec a nepochybně i Telč. Dne 12. ledna 1687 požehnal sňatku manželskému své neteře Marie Josefy s Heřmanem hrabětem Černínem z Chudenic, na kterýžto rod pak přešlo držení panství jindřichovo-hradeckého. Pozemskou svoji pot blaze dokonat neobyčejný tento muž v Římě 21. července 1712, jakožto poslední Slavata; jím totiž vymřel slavný ten rod.

Mileráda splnila dobrá matka přání dobrého syna, aby na místě vlčí jámy byla zbudována kaple. Je to krásná svatyně s kopulí. Na klenbě jest vyobrazen děj svrchu vypravovaný. Na oltáři jest obraz svatého Karla Boromejského. Pod kaplí pod zemí, v bývalé vlčí jamě stojí kamenné sousoší, představující Rodičku Boží, ana drží na klině mrtvé tělo svého Synáčka.

O tomto »Posledním Slavatovi« napsal krásnou báseň básník Antonín Bulant; čteme v ní na konec:

„Všech zbaven pout, jež pojila ho k světu,
prost nádhery, v šat řádu oděn chudě,
Slavata vchází v celu pro asketu,
v řád karmelitů na italské půdě,
a že ho štěstí provázelo v pádu,
on jméno Felix¹⁾ přijal ve svém řádu.
V let řadě dlouhá prošla času změna.

¹⁾ Štastný.

Na zámku v Telči meluzina sténá
a v temných nocích ve sluch panstva kvílí,
že hyne rod a sláva jeho jména.
Již bratři stárnou, do hrobu se chýlí
a v mužné skrání posledního člena
na cizí půdě prokvétá vlas bílý.
Kdys panstvo vzácné, rodu jeho bližší,
s tou přišlo k němu prosbou do zátíší:
by zřek' se slibů v povolání svatém
a znova světským přioděl se šatem,
hy v sňatek vstoupil k zachování kmene
a převzal opět statky opuštěné;
vždyť pouze v něm svou naději rod chová,
v té ratolesti kmene jedině!
Jim v odpověď mnich řekl tato slova:
Když vyhyne můj rod — svět nezhyne!“

*

Každoročně nám připomíná církev svatá slavností. Jména Panny Marie přeslavné vítězství, jehož dobyla vojska křesťanská pomocí Rodičky Boží nad sverepým Turkem dne 12. září 1683 u Vídně. Tato slavnost Mariánská je zajisté nejkrásnějším pomníkem, jenž jest postaven na památku tehdejší porážky odvěkých nepřátel křesťanstva, na památku chrabrého vojska křesťanského, všech jeho vojevůdců a pomocníků, jež dovedl shromáždití tehdejší císař a král náš Leopold I.

Nejvíce se vyznamenali tenkrát prostičký, chudý řeholník, P. Marco d'Aviano, kněz řádu kapucinského, a bohatýrský král polský Jan Sobieski. Která byla poslední příprava před rozhodným bojem? Mše svatá v kamaldulanském klášteře na Lysé Hoře u Vídně. Sloužil ji P. Marco, obcoval ji zejména král Jan Sobieski se synem svým, prosíce vroucně Boha za přispění; ba král sám chudičkému tomu mnichu ministroval, a po mši svaté pasoval milého syna svého na rytíře, aby prý měl památku na tento nejslavnější den. P. Marco požehnal potom všemu vojsku, volaje nadšeně: »Ve jménu Páně pravím vám, vítězství bude vaše, budete-li v Boha důvěřovati!« Vojsko sestupovalo s Lysé Hory proti Turkům Vídeň už tak dlouho obléhajícím. P. Marco jako anděl strážný provázel vojiny; v ruce držel kříž a volal mocným hlasem: »Ejhle, kříž Páně, prchejte nepřátelé!«

Se slunce západem poražen je Turek

úplně a prchal tak rychle, tak chvatně, že nebylo pamětníka podobného útěku.

Dne 13. září vzešlo slunce nad opuštěným nesmírným ležením tureckým. Když byl král Jan Sobieski se synem svým prohlédli ležení, brali se v slavném průvodě do Vídně. V 10 hodin dospěli chrámu sv. Augustina. Na poděkování sloužena mše svatá, po níž Sobieski mocným hlasem zanočil: »Te Deum laudamus — Bože chválíme Tebe!« Všechn chrám rozléhal se radostným zpěvem, všichni vroucně chválili Boha nejdobrotivějšího. Vzdán však též upřímný dík i P. Markovi; řekl mu král polský srdečně: »Vaše požehnání, Vaše zbožná pomoc zjednala nám včera velikého vítězství!«

*

Jak si vážil mše svaté slovatný professor c. k. akademického gymnasia v Praze, Karel Pánek, professor matematiky, fysiky, češtiny (1849—1904)! Srdečně o něm píše v roční zprávě téhož gymnasia kollega jeho, slovatný učenec a spisovatel Zikmund Winter: »Vždy býval mezi námi stejně usmívavý... Byl to člověk se světem i samým sebou dobře vyrovnaný a psychologický výklad k té rovnováze jeho duševní jest jediné ten, že Pánek byl muž věřící, nalézající při všech svízelných života útěchu, posilu

v silné víře, jež byla oddaná a beze stínu jakékoli skepse (pochybovačnosti). První jeho ranní cesty vedly do kostela. Platí o něm věru slovo biblické, že byl muž upřímný, bojící se Boha, vystříhající se zlého, nemající hořkosti v duši, ani když byl obklíčen tesknostmi. Čím býval žákům, o tom nejrázovitější posudek sami veřejně oznámili bývalí žáci jeho, zakládající nadaci Pánkovu. Právili: »Pánek byl professorem — otcem, učil nejen mathematice a fysice, ale i poctivému, pracovitému a opravdovému životu. Ve škole nezapomínal nikdy na život, učení spojoval se životem...«

Ve čtvrtek dne 11. února 1904 byl ve chrámě sv. Jiljí od svého milého bývalého spolužáka, nynějšího generála a velmistra rytířských křížovníků, nejdůstojnějšího pána Fr. Marata, požehnan a k hrobu vezen s takovým nevidaným účastenstvím, že skromný ten muž za živa by na to byl ani pomysliť neuměl...«

„Přijmiž, Otče, obět nekrvavou,
kterou při večeri poslední
slavil Syn Tvůj myslí přelaskavou,
přivětivě na nás pohlédni
jako's k Velehradu libě hleděl
a svou milost lidu připověděl,
když se na Moravě slavila
první obět Tobě přemilá!«

(Přistě dále).

O pouti.

Zvučně zvoní naše zvony
poutníků zpěv provází,
kteří s písní Marianskou
k Matce Boží přichází.

Hudba hraje, zvony zvoní,
lidé zbožné zpívají,
a z mých očí velké slzy
bledou tvář stékají.

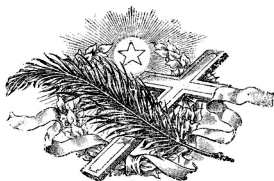
Srdce v hrudi bolně skáče
žalem chvěje se i ret,
že nemohu Matce Boží
ve chrám jítí také pět.

Duše, srdce unaveno,
tělo moje nemocno,
do kostela na mši jítí
zcela jest mi nemožno.

Proto pláči, slzy roním,
prosim Nebes Matičku,
by mi zdraví vyžádala
tam, u Boha, v nebičku!

A když zajdou poutníčkové,
v podušky zas uléhám,
pomodlím se „Zdravas“ vroucí,
klid v mém srdci, v duši mám.

A. M. Kadlčíková.

Dne 8. května v noci zemřel dobrý, šlechtný opat benediktinského kláštera v Rajhradě **BENEDIKT KORČIÁN**. Hlásal to ráno zvon svatyně rajhradské smutným, tklivým hlasem celému širému okolí. Mnohé oko zaslzelo ; zvláště chudina, jíž byl vždy štědrým dobrodincem, ztratila velkého svého podporovatele. Klášter osířel ztrativ svého opata ! Spolky osířely, ztratily svého ochránce ! Církev ztratila v něm horlivého kněze a národ náš svého horlivého zastánce i na rozhodných místech. Že se těšil veliké oblibě, byl důkazem pohřeb zemřelého. Od nejvyšších úřadů duchovních i světských zástupcové, kněží veliký počet a lidu veliká síla, všichni jsme provázeli zemřelého opata k poslednímu odpočinku na rajhradském hřbitově. Modlitba vroucná vznesla se od hrobu jeho k nebesům, k Otci nebeskému, do jehož svaté vůle zemřelý za života svého byl vždy odevzdán ! Odpočívej v pokoji !

Apoštolát muže.

Hledáme prostředky k řešení tísnivých otázek přítomnosti. Hledáme charakterní muže, kteří by s věděním a svědomím otázky dne a času řešili.

Hledáme! Voláme!

Kdo nám vrátí muže? Kdo nám stvoří bojovníky charakterní a charaktery bojovné za pravdu?

Ve starých sežloutlých listech našel jsem následující řádky, které vnesou trochu světla ve tmy naší přítomnosti a odpověď na otázku po síle charakteru.

Na sjezdu německých katolíků ve Würzburgu mluvil roku 1877 tehdejší düsseldorfský kaplan, pozdější kolínský světící biskup Schmitz o zbožnosti Irčanů. »Boje přítomnosti, musí nás katolíky přede vším utužit v katolickém životě a v horlivém užívání prostředků milosti v církvi. Byl jsem před několika týdny v Dublině, hlavním městě Irska; chtěl jsem se naučiti znáti prostředky, kterými si irský národ uchránil dědictví své vlasti, katolickou víru. Představoval jsem si vždy jako takové vyškolený katolický tisk, volká kasína a vřelé nadšení pro O'Connella. — Jednoho nedělního rána přistál jsem na běhu a mé první kroky směřovaly k nejbližšímu kostelu, kde bych mohl sloužit mši sv. Došel jsem k jednomu; nebyl to ani hlavní chrám města, ani nejčteněji navštěvovaný ve městě: byl to kostel sv. Ondřeje. Když jsem přišel do choru kostela, našel jsem za ním velké místo uzavřené a jen muži obsazené, kteří přistupovali ke stolu Páně. Tážal jsem se později v sakristii: »Je zde nějaký svátek či slavnost, a kolik mužů asi přibližně ke sv. přijímání přistoupilo?« A dostal jsem za odpověď: »Je to pravidelné měsíční sv. přijímání bratrstva nejsv. Srdce Páně; třináct set mužů se ho účastnilo.« Netáhal jsem se již po katolickém tisku, nenavštívil jsem a ani nehledal kasína, ani vzpomínky na O'Connella. Hádanka, jak Irsko svou katolickou víru zachránilo, byla pro mne

rozřešena: Třináct set mužů měsíčně u sv. přijímání. Pánové, chcete-li své katolické bojovníky znáti a počítati, počítejte muže přistupující ke stolu Páně. Koho tam nenaleznete, ten nebojuje ani dobře, ani vytrvale.«

Zlatá slova, protože pravdivá.

Muž, který s vírou a láskou se blíží svatostanu, ten venku nezapře katolického svého přesvědčení. Všecka reforma pochází z nitra, všecka reforma našeho veřejného života zpola otráveného, zpola pohansky shnilého vyjde z mužů ozdravených u stolu Páně.

Co jsou nám platny krásné řeči řečníků nadšených, nemáme-li činy mužů katolických.

Muži naši musí znovu ke svatostanu, k eucharistickému stolu, a vyrostou nám neochvějní sloupové katolického života ve veřejnosti. Smutné zkušenosti v opačném směru dosvědčují toho pravdivost. Či ne? Kde jsou ti, kteří svým časem katolicky mluvili? Zapadli v zapomenutí, nepadnuli-li hlouběji... Neznali cesty k nesmrtelným činům: Zapřeli sebe, zdvihli pravdu Kristovu a sil se Tělem Kristovým.

Nedávno, před měsícem, konána ve všech kostelích farních v Münsteru ve Vestfálu missie. Výsledkem je založení při všech farních »apoštolátu eucharistického pro muže«. Členové se zavazují k měsíčním sv. přijímání společnému. A přihlásilo se u jednotlivých far na 400, 500—800 mužů. A nejen snad dělníci, profesori gymnasijsní a universitní jsou v řadách těch. Ovšem, to je Vestfálsko, země Malinckrodtů a Windhorstů...

Nešlo by to u nás? Proč se ptám: nešlo! Musíme začít i u nás! Je čas. Hostina připravena. mužové, shodte škraňky strachu, buďte muži, a chcete-li zůstati celými charaktery, začíná doba vašeho apoštolátu eucharistického. Jednou za měsíc sv. přijímání. A budete sobě záchranci a druhým apoštoly.

P. Vojáček.

Promluva při pobožnosti milost. novény prvního pátku v osmém měsíci.

(Č. d.)

Jako úcta k Pánu Ježíši nerozlučně spojena je s úctou k jeho panenské Malce, P. Marii, tak také úcta k Božskému Srdci Páně nerozlučně spojena je s úctou k nejčistšímu Srdci P. Marie. Proto také vedle Božského Srdce Páně vyobrazuje se též Srdce P. Marie. Věnujme tudíž dnešní pobožnost milostné novény úctě nejčistšího Srdce P. Marie, neboť tím též uctíme Božské Srdce Páně.

Kterak se vyobrazuje Srdce Panny Marie? Obvykle vyobrazuje se jako srdce, ze kterého vyšlehuje plamen, a jež ověněno jest věncem růží bílých a červených; nebo také vyobrazuje se jako srdce sedmým mečem probodnuté.

Co znamenají tyto znaky? Plamen vyšlehující z nejčistšího Srdce P. Marie podobně jako plamen Božského Srdce Páně znamená lásku k Bohu, láskou k nejmilejšímu Synu Božímu, láskou ku všem lidem. Již v útlém mládí svým zaslíbila se Pánu Bohu a službě Boží. Láska její tím více se rozplamenila, když stala se Matkou Syna Božího, jehož milovala celou láskou mateřského Srdce svého. Z lásky k Synu svému ráda podstupovala všechno utrpení. A když smrti ztratila Božího Syna, přenesla lásku svou na veškeré člověčenstvo, jež jí Syn Boží s kříže doporučil. A tak P. Marie stavši se naší Matkou, miluje nás všechny láskou mateřského Srdce svého a proto také my ditky její máme se k Srdci jejímu ve všech potřebách a tísňích utíkat. Jako srdce pozemské matky porozumí nejlépe dítčím svým, o něž s láskou pečuje, tak i P. Marie, nebeská Máti naše, rozumí dobře všem našim trampotám a úzkostem. Jen s důvěrou vždy utíkejme se k mateřskému Srdci jejímu a ono nás vyslyší, neboť od věků nebylo slyšáno, aby koho opustilo, když se k němu někdo s důvěrou utíká.

Co znamená dále věnec růží bílých a červených, jež věncí nejčistší Srdce P. Marie? Růže bílé znamenají panenskou nevinnost a čistotu P. Marie. Čisté a nevinné bylo Srdce Matky Boží nejsouc poskvrněno ani hříchem dědičným ani nejmenším hříchem osobním. Božský Spa-

sitel uchránil Matku svou od každého stínu hříchu. A proto platí o P. Marii slova Pisma svatého: »Všecka jsi krásná, přítelkyně má, a poskvrny není na tobě.« P. Maria v litanii loretanské velebí se jako Panna nejčistější, Panna nejčistotnější, Královna panen atd. A tak P. Maria jest vtělená ctnost sv. čistoty, která k nám volá: »Učte se ode mne, neboť jsem čistá a čistotná Srdcem.« Učte se všichni mládenci a panny od Královny panen ctnosti sv. čistoty a vyvrhněte ze srdce svého všeliký hřích nečistoty. Jako tento hřích P. Bohu jest nanejvýš protivný, tak zase ona ctnost P. Bohu nejvíce jest milá. Vidíme to z toho, že právě pro tuto ctnost vyvolil Pán Bůh Marii za Matku Synu svému. V nebesích pak přednost mají panny a mládenci přede všemi svatými a jsouce oblečeni v bílá roucha krácejí za Beránkem, kamkoliv jde.

Věnec má též růže červené. Tyto růže červené znamenají velkou trpělivost P. Marie. Právě také naše přísloví: »Trpělivost nese růže.« Sedmý meč, jež proniká Srdce P. Marie znamená velkou bolest, jež P. Marii v jejím životě potkala.

První bolest pocítila P. Maria, když svého prvorozeného Syna v chrámě Jeruzalemském obětovala. Tehdy stařec Simeon drže Ježíška na loktech svých prokoval Matce Boží: »A srdce tvé pronikne meč«.

Druhou bolest měla, když se Synem svým z Belléma musela prchatí před ukrutným Herodem do Egypta.

Třetí bolest pocítila, když ztraceného Ježíše na pouti Jeruzalemské po tři dni s pláčem hledala. Tehdy stěžovala si P. Maria: »Synu, proč jsi nám tak učinil? Aj, otec tvůj a já s bolestí hledali jsme tebe!«

Čtvrtou bolest přehroznou pocítila, když nejmilejšího Syna svého potkala na cestě zblícovaného a k smrti znaveného s těžkým břemenem kříže ku hoře Kalvarii krácejí.

Pátou bolest měla při ukřižování P. Ježíše. Ó tu každá rána kladivem byla rána do Srdce jejího.

Šestá bolest Srdce její zachvátila při smrti nejmilejšího Syna jejího.

Sedmá pak bolest Srdce její jímala, když mrtvé tělo Ježíšovo na klíně chovala a s velikým zármutkem ke hrobu doprovázela. Hle, celý život P. Marie byl velikým utrpením, jež ona tíše a trpělivě a statečně snášela. Ve svém utrpení do vůle Boží se poroučela a nikdy ani jediným slovíčkem neprojevila, že by jí bylo těžko snášeti veliké utrpení, jež Bůh na ni sesílal. A tak zase od Srdce P. Marie učiti se máme trpělivosti, která všechny své strasti a bolesti tíše, s odevzdaností do vůle Boží máme nésti a nikoliv proti P. Bohu reptati.

Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem, praví Božský Spasitel. A kdo věru více se učil tichosti a pokoře od Božského Spasitele nežli jeho Máti? Kdo více skvěl se tichostí a pokorou vedle Božího Syna nežli P. Maria? Po celý život svůj žila P. Maria v největší tichosti t. j. skrytosti a pokoře. Ačkoliv vědoma si byla své důstojnosti, jakožto Matka Syna Božího, Královna nebes a země, přece nikde nedočteme se v Písmě sv., že by Matka Boží na svou důstojnost byla hrda, že by požadovala čest, která jí jako Matce Syna Božího příslušela, aneb že by jako Matka Spasitele přede všemi někde byla vyznamenána. Spíše snad pohanění a potupu se Synem svým trpělivě nesla, ale jinak jakoby se bála, aby sama nezmenšila slávu a čest svého Syna, kterou mu jiní prokazovali. Proto do veřejnosti nikdy nevystupovala, ale v tichosti a skrytosti žila se svým Božským Synem a panickým ženichem sv. Josefem v malém domku v Nazaretě. A když Syn její veřejně vystoupil, aby učil, zůstává P. Marie dále ve skrytosti a jen jakoby z povzdalečí následuje Syna svého. Kristus Pán také nikde zvlášť nevyznamenal svou Matku jako na př. své apoštoly, nebo sestry Lazarovy Marii a Martu a jiné. Když mu jedenkrát oznamoval jeden řka: »Aj matka tvá a bratři tvoji stojí venku hledajice tebe«, odpovídaje jemu řekl: »Kdo jest má matka a kdo jsou moji bratři?« A vztáhna ruku na učedníky své, řekl: »Aj matka

má, a bratři moji.« Mat. 12, 46, 48. V Káni Galilejské řekl své Matce, když upozorňovala jej na to, že nemají vína: »Co mně a tobě, ženo!« Jan 2, 4. Z toho poznáváme, že P. Maria Syna svého následovala na jeho cestách, zůstávala však ve skrytosti k vůli pokoře. A tuto svoji pokoru zachovává Panna Maria i po zmrtvýchvstání Pána Ježíše. Ačkoliv již tu prokázáno, že stala se Matkou Spasitele a Vykupitele veškerého pokolení lidského, zůstává stále ve skrytosti P. Maria, Královna nebes i země až do své smrti, a ve skrytosti zůstává i její oslavení, její nanebevzetí a korunovace za Královnu nebes i země. P. Maria tedy dokázala, že možno, ano velmi užitečno jest učiti se od Syna Božího zejména tichosti a pokoře. Jako jsme se učili od Božského Srdce Páně tichosti a pokoře, tak zase horlivě následovati budeme zářivý příklad tichosti a pokory nejčistšího Srdce P. Marie. Třebas že ve skrytosti, v chudobě a ponížení vedeme život svůj, jen když v počestnosti bohumilý život vedeme, abychom jedenkrát oslavení a povýšení byli v království nebeském. Tak chceme se tomu učiti od nejčistšího Srdce P. Marie.

A tak věru dlouho bychom museli rozjímati, kdybychom chtěli vypočísti všechny ty různé ctnosti, jež věnčí nejčistší Srdce P. Marie. Všechny pak tyto ctnosti jsou jako pravý odlesk ctností Božského Srdce Páně. Panna Marie dokazuje nám, jak krásně můžeme tyto ctnosti Božského Srdce v životě svém uskutečniti a dle nich žiti.

A proto zdá-li se nám příliš vznešené a nedostizitelné ctnosti Božského Srdce Páně, následujme ctnosti Srdce P. Marie. A jako Božské Srdce Páně bude nám jistým útočištěm v hodině smrti, tak i nejčistší Srdce P. Marie bude nám v hodině smrti mocnou útěchou a ochranou proti všem útokům ďáblovým. Vždyť za to často prosíme P. Marii vroucně se modlice: Svatá Maria, Matko Boží, pros za nás hříšné nyní i v hodinku smrti naší. Amen.

Povolání ke stavu duchovnímu i řeholnímu.

(Hlavní úmysl.)

Za doby naší naříká se na nedostatek kněžstva aspoň ve vlasti naší. Kněží stále umírají, mladí i starí, mnozí opět pro chorobu odcházejí na odpočinek a málo je těch, kteří by opět nahradili ztrátu smrti způsobenou. Duchovní správa roste očividně, přibývá kněžím povinností nejen o správu svěcených duší, ale i též o blaho jejich časné. Práce přibývá zejména na poli školství, protože školy nové se stávají pořád a tím roste i práce kněží. Není divu, že kněz jsa všestranně a ustavičně zaměstnán, utrpí na zdraví a předčasně umírá. Dříve v hodných rodinách za velikou čest si považovali, když mohli dáti syna na kněze studovat, a nyní? Vše se hrne na studie, ale na jiné zaměstnání a povolání, snad pohodlnější a výnosnější a od světa váženější. Proto všechny stavy, kromě duchovního, jsou přeplněny, tak že je mnoho mladých lidí bez zaměstnání, čímž přibývá jen proletariátu a s ním i nespokojenosti. Jaký nedostatek cítí stav duchovní, kněžský, tak trpí nedostatkem i řeholní stav. Tomuto teprve málo kdo se věnuje. Kdo je tím viněn? Duch času, špatná výchova mládeže doma i ve školách. Ctižádost, požitkářství, lakota a touha po bohatství ovládly vše! Žádné obětavosti není — ale vše sobectví! S tímto duchem hmotářství stejným krokem kráčí bezmezná smyslnost: obě pak zatlačuje viru v Boha jediného a pravého. Proto ustanoven tento úmysl, aby členové Apoštolátu Pána Ježíše prosili, by vzbudil kněze podle Srdce svého, aby mladíci mající povolání věnovali se stavu kněžskému nebo řeholnímu.

Jako hospodář najímá dělníky na práci do vinice své a vyplácí jim večer zaslouženou mzdu, tak najímá Otec nebeský všechny lidi ke službě své, by jim u večer tohoto života dal za mzdu království nebeské. Než ne všichni slouží Pánu stejným způsobem a stejnou měrou, nýbrž podle stavu, do něhož Bůh toho neb onoho povolal. Rozličné stavy mají též určitý kruh činnosti a povinnosti. Nejkrásnější a nejvznešenější kruh činnosti má ovšem stav kněžský, po případě i řeholní, protože má starati se o spásu duší nesmrtelných, vésti duše sobě svěcené ke spasení věčnému. Ale jak těžké to úkol! Právě k tomuto stavu duchovnímu a řeholnímu je třeba pravého od Boha povolání! A Bůh skutečně každému člověku určí jeho stav a povolá jej v pravý čas. ponecháváje ovšem člověku svobodnou vůli. V rozhodné chvíli dává člověku hlas Boží: »Tebe jsem ustanovil, bys stal se zbožným otcem, neb chudou matkou s duchem obětavosti Ježíše Krista. Tebe jsem vyvolil k životu panickému, bys mnohým dobře činil; máš v tiché samotě kláštera se modlití a pokání činiti za sebe a za jiné; tebe jsem opět určil býti milosrdným bratrem, milosrdnou sestrou, bys opatroval nemocné nebo shromažďovala mezi pohany opuštěné děti, o ně pečovala; je pro nebe vychovávala. Tebe povolal jsem ku kněžství, bys v městě nebo v osadě vedl dobré lidi cestou k nebesům. Jděte vy všichni na vinici mou a co bude spravedlivě, dám vám.« Tak volá hlas Boží ke všem lidem dle stavu, k němuž jsou povoláni, a osvícen milostí Boží pozná každý člověk tento hlas. Bohužel, že mnohdy lidé nechti slyšeti hlasu Božího a poslouchají raději zlých náklonností a rady zlých lidí a tak přemnoží minou se s povoláním svým. Proto pravi svatý Řehoř Nazianský: »Kdo se zmýlí ve svém povolání, bude po celý svůj život upadat z jednoho omylu do druhého a naposled zklame se i ve své naději na nebe.« Proč se to stává? Zde platí slova proroka Isaiáše: »Běda vám, synové poběhlíci, di Hospodin, kteří skládáte radu, ale ne ze mne a tkáte plátno a ne skrze ducha mého a hřích ke hřích přidáváte!« (Is. 30, 51). — Kdo si zvolí stav podle hlasu Božího, obdrží i potřebné k tomu milosti, aby v něm snadno věčné mohl dojiti spásy. Pak-li však nenásleduje člověk hlasu Božího, zvolí-li své povolání dle své choutky a uminěnosti, neobdrží žádných milostí a stěží dojde spasení. Platí-li to o stavech vůbec, tedy tím více o stavu

kněžském a řeholním. Do tohoto stavu musí být člověk od Boha povolán, tak jak povolal Pán Ježíš učedníky své. A koho Pán do stavu duchovního povolá, tomu udělí i potřebných milostí, aby mohl plnit povinnosti téhož stavu ke cti a chvále Boží a ke spáse nesmrtelných duší. Aby však povoláný pojistil si pomoc Boží, musí o ni prositi. Na prosbu tuto se zapomíná. Lidé málo se modlí o dobré kněze. Rodiče také tak dítky své nevedou. A pošlou-li syna na studii, tu ztratí zde chuf i náklonnost ke stavu duchovnímu neb řeholnímu a tu ještě musí se bránit proti svádění a přemlouvání od svých spolužáků, často i samých učitelů svých. Nedivme se při nynějším způsobu studií, že mladíci ztrácejí víru a s ní i všecku mravnost. Proto třeba, aby rodiče ze svých dítek schopného hochu dobře vychováli a již v mládí v něm budili lásku a touhu po stavu kněžském; na studiích měl by ve svém učiteli náboženství najíti nejlepšího přítele, jenž by v mladíku tuto lásku ke stavu duchovnímu a touhu po něm udržoval, byl mu ochráncem v pokušeních a rádcem v životě duchovním. Velmi by napomáhalo časté přijímání sv. svátostí a denní sv. přijímání, tato ochrana čistých duší. Tak by snad mladík překonal všechna pokušení světa a šel by s radostí do bohosloví, aby se zasvětil službě Boží. Snad mnoho by zde též dobrého způsobil Apoštolát modlitby zavedený mezi studujícími středních škol a na vysokém učení bohoslovném. Prosme tedy Pána Ježíše, aby poslal hodně a horlivé dělníky na vinici svou!

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ie), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všelike úmysly a myšlenky, všelike city a žádosti, všelike skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za povolání mladíků ke stavu kněžskému a řeholnímu a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby!

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce, Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patronu ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Získati mladíky pro stav duchovní.

Úmysl v červnu: Obrácení Činy na víru katolickou.

ŠKOLA BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník XLVI.

Vychází počátkem každého měsíce.

ČERVENEC 1912.

Otcové naši, svatí apčtolé, jejichžto jména slaví národ vděčný, neopouštějte nikdy svého pole, by vaše setba zrála ve plod věčný. VI. Šr

Buď pozdravena...

Buď pozdravena, Matko nebes Pána
a celým světem čest Ti budiž vzdána,
neb Tys tou hvězdou v žití boj,
jež věčný vede ve pokoj.

Ó podej svoji ruky lidu mdlému
a nedej klesnout z hřichu povstalému,
když povstati chce ze svých vin,
opětně hřichu do hlubin.

Zde před oltářem Tvým bolestně lkáme,
vždyť jen Tebe ku potěše máme,
Tys Matkou naší laskavou
a proto všichni k Tobě jdou.

Ó shlédni Matko na nás hříchy spiaté
a dej nám požehnání svoje svaté,
a hřichu zbav i od hoře,
když skláníme se v pokore!

Zdráva's Panno Maria.

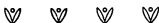
Zdráva buď o Matko naše,
zdráva Panno milená,
zdráva! zvonek veský zvučí,
zdráva! volá ozvěna!

K nebes výši, matko svatá,
upírám svůj smutný hled,
duše vroucně Tebe prosí:
cestou pravou veď nás, veď!

Utiš bouři, která v srdci,
v duši marně burácí,
dej, ať klid a pokoj stálý
ke mně zas se navrací.

Vyslyš, vyslyš prosbu vroucí,
tak v modlitbě ret můj lká,
v srdci mír a poklid vchází
a v snu blahém umlká...

A. M. Kadlěčková.

Ovoce apoštolátu modlitby.

Pro měsíc prosinec minulého roku 1912 byl od generálního ředitelství »Apoštolátu modlitby« ustanoven úmysl, svatým Otcem schválený a žehnaný: »Bojovati proti špatnému tisku«. Neméně než 25 milionů členů Apoštolátu modlitby modlilo se proto a obětovalo své denní práce a utrpení na tento tak důležitý úmysl, bojovalo takovými zbraněmi proti špatnému tisku. A zajisté ne bez blahodárného účinku. Aspoň o jednom skvělém »vítězství« v boji tom se zde zmiňujeme, dle zprávy francouzského

časopisu »Poslanec nejsv. Srdce Ježíšova« (»Le Messager du Coeur de Jésus«) č. 2. 1912. Dle dopisu jistého místního ředitele Apoštolátu modlitby, konaly se v době adventní sv. missie v jedné z farností města Mayenne. V přednášce konané mužům, mluvil missionář o špatném tisku. Kázání toto mělo ten účinek, že sám roznašeč špatných novin se obrátil. Zřekl se svého zaměstnání a tu najednou 94 exemplářů špatných listů (46 Petit Parisien a 48 Mayenne-Journal), které se jen hemžily věcmi proti katolické víře

a mravům a zvláště kněžím, bylo od adresátů vydavatelstvu vráceno. Zároveň však, a to jest obzvláště potěšitelno, byly všechny tyto špatné listy nahrazeny dobrými, přesně katolickými listy, jako jest la Croix (Kříž) a Nouvelliste de Bretagne (Novinář Bretoňský, z kraje, kde lid vyniká nad jiné kraje Francie pevnou vírou a upřímnou zbožností). Onen dřívější roznašeč špatných novin, nyní obrácený, plakal radostí, když byl o Hodu Božím vánočním u sv. přijímání.

Redakce zmíněného franc. časopisu

dodává k této zprávě. My víme též z jiné strany — nemohouce podati něco určitějšího — kolik překážek, které již po mnohá léta v jistých věcech zdržovaly rozšíření krajinského katolického tisku, zmizelo jakoby kouzlem, právě během tohoto měsíce (prosince). Též u nás na Moravě, stalo se právě v poslední době něco podobného. V jisté farnosti diecese brněnské působením sv. misii stalo se, že během samých misii mužové všechny listy víře nepřátelské a jinak škodlivé z domu vyhodili a odbírání jich vypověděli.

Posvěcení života od kolébky až ke hrobu.

(Úvahy o sv. svátostech.)

Pozorovali jste již někdy milí čtenářové »Školy B. S. Páně« rozličné ty účinky slunečního záru v létě? Pakli ano, tedy jste viděli, kterak totéž slunce téměř svými paprsky žhavými obyčejnou travu spaluje, ale v klasech zrnka obilí k zralosti přivádí a v révě vinné takřka vaří skvostný a drahocenný mok, který potom tak mnohého člověka obveseluje. Podobně se to má i v životě duchovním. Slunko milosti Boží září na všechny lidi, avšak jen srdce citlivé a dobru přístupné osvětluje, zahřívá a k zralosti dokonale přivádí: srdce zlé a zatvrzelé však ani tato milost Páně neroztaví, ba naopak zatvrzují se tím více. Tak si jenom lze vysvětliti nestejné počínání si obou oněch lotrů, kteří se Spasitelem našim byli ukřižováni. Oba visí po boku nejsvětějšího, nevinného Spasitele, oba vidí nevyrovnatelnou jeho trpělivost a mírnost. Oba slyší jeho lásky a milosrdenství plná slova, oba zajisté cítí přítomnost nadpřirozené mocnosti, která je dojíhá, srdce jejich bolesti a lítosti nad zločiny spáchanými se naplňuje a přede jest rozličný výsledek! Ten na levici, člověk úplně zkažený a zatvrzelý, zatvrzuje se v zlobě své ještě více a rouhá se Kristu Pánu, ač ví, že trpí nespravedlivě a bez vší příčiny a také umírá bez lítosti, bez polepšení

se a bez naděje. Druhý, na pravici byl sice také člověkem hříšným, ano zločincem, avšak úplně zkažené srdce jeho přece nebylo. Oko jeho mělo ještě tolik síly, aby vidělo vznešenost Spasitelovu, a v srdci jeho bylo ještě místočko pro dobro a ctnost a proto bolest spojená s milostí Boží našla přístup do něho a učinila ho dobrým a kajícím. Z toho se také vysvětluje ona rozmluva, která počíná rouháním levého lotra a končí tím krásným příslibem Spasitelovým lotru kajícímu uděleným. Dle Písma sv. zní rozmluva tato takto: »Jsi-li ty Kristus (rouhal se jeden z lotrů) pomozíš sobě i nám. Odpověděv pak druhý trestal ho řka: Ani ty se Boha nebojíš, ježto v též odsouzení jsi? A my zajisté spravedlivě trpíme, neboť co náleží na skutky naše, bēřemo, ale tento nic zlého neučinil. I řekl k Ježíšovi: Pane rozpomeň se na mne, když přijdeš do království svého. I řekl mu Ježíš: »Amen, pravím tobě: dnes budeš se mnou v ráji.« (Lukáš, 23. 39—43). Kolik látky k úvahám a rozjímáním skýtají tato slova Písma sv. duši vnímavé a citlivé! A ze všech vane jedno vědomí a to vědomí tolik nás oblažující, silící a těšící, vědomí neskončeného milosrdenství a smilování Spasitelova pro ubohého, ale kajícího hříšníka, vyjádřené v při-

slíbení ráje, t. j. věčného, blaženého života v nebesích. A slova Spasitelova nedávají jenom kajcíníkovi naději, nýbrž plnou jistotu odpuštění. »Dnes budeš se mnou v ráji!« V kterém ráji každý ví a cítí jaký ráj měl Pán na mysli, není zde klam a omyl možný. Je to ten ráj, který záleží ve spojení s Bohem, a který podává duši požitek všech radostí, které Bůh dává — ráj v nebesích. Nyní ovšem se nám ale naskytá otázka: platila tato milost, platilo toto milosrdenství jen a jen onomu lotrovi kajcínímu? Uplatnilo se toto slovo plné milosrdenství jen jednou, tehdy na kříži, či plyne s kříže Kristova a oběti jeho ustavičně na všechny kající hříšníky jako rosa nebeská, která nesčíslné miliony ubohých srdcí lidských osvětluje a oživuje? O díky Tobě, Spasiteli náš! Odpověď na otázku tuto jest nám lehká, neboť se slzavým okem, ale přece zářivým pohledem katolický křesťan k sv. kříži a volá: »ano — ráj nebes jest nám každému otevřen, nám znovuzrozeným skrze Krista, nám kajícím, nám v Boha věřícím a v Něho doufajícím, nám, kteří chceme ze si svých trojjedinému Bohu a Pánu, Stvořiteli, Vykupiteli a Posvýteli našemu na světě sloužili.

Než, ač by se zdálo, že větší milosti již není a být nemůže, přece uchoval nám milosrdný Spasitel milost větší — daleko větší. Nedal nám toliko naději na ráj věčný, nýbrž dal nám již okus blaženosti rajske na zemi, skrze který nám právě dává jistotu ráje věčného. O kde asi najdeme tento poklad? Kde možno jest nám okoušeti již zde slasti nebeských? O raduj se duše křesťanská, plesej duše zbožná, neboť ráj svůj zde nalezáš u Pána svého, v jeho Těle a Krvi, které ti podává sám za pokrm v nejsv. Svátosti oltářní. V této převelebné Svátosti tkví všechno posvěcení našeho duchovního života a potrava duše k životu věčnému, neboť svátost tato nade všechny ostatní povýšená a nejsvětější, jest pramenem všeho dobra, vši milosti a lásky, které ze srdce Ježíšova nám plynou. Než kterak nám o přestatém tomto tajemství mluvíti? Jako když poddaný stojící před svým císařem, z úcty zaráží se v řeči, tak i svatá úcta před božskou Velebností ve velebné Svátosti oltářní držuje jazyk, tak že více se o ní v duchu rozjímáti

může nežli ústy vypravovati. Tam jest oltář ve svatostánku, palác to Spasitelův, tam padnoucí na kolena máme a z té duše velebiti vznešenost Svátosti oltářní a díky vzdávati za všechny milosti z ní nám plynoucí, tam na lásce Spasitelově, nikdy neutuchající, nikdy nehasnoucí, nýbrž ustavičně žářem čistým planoucí zapáliti máme srdce svá mnohdy tak studená, aby láskou lásku splácela a sebe cele strávila v úctě, lásce a věrnosti k tak velikému tajemství Spasitelovu. Avšak potlačme slabost svou Duchem sv. naplníme mysl svou, abychom hodně a důstojně i s užítkem rozjímali čím nám nejsv. Svátost oltářní jest.

Krásný, uchvacující obraz: kněz stojí u oltáře tváří k lidu obrácený. V zahalených rukou drží zlatou monstranci, v níž uprostřed bělá se svatá hostie. Mráčky kadidla vystupují z kaditelnice a krouží před knězem, zvonky zvucí stříbrným zvukem, kněz žehná sv. hostií klečící lid bijící se v prsa a klanějící se Svátosti oltářní v nejhlubší úctě. Ejhle jak vzácná to svátost — svátost, jak praví církevní sněm tridentský — všechny svátosti převyšující a zcela obzvláštní! Vždyť je to právě živé tělo a pravá a živá krev našeho Spasitele Ježíše Krista; není to jen obraz nebo znamení, nýbrž Kristus Pán je zde přítomen opravdově, skutečně a podstatně se svou duší i tělem, se svým božstvím i člověčenstvím, tak jak před dvěma tisíci lety žil na světě a na kříži zemřel. Zde jest opravdu Bůh přítomen a proto se věřící lid Svátosti oltářní klaní jako Bohu a Pánu svému nejvyššímu. Zde nám nepodává Pán jako v jiných svátostech milost svou — zde on, původce a pramen vši milosti sám jest přítomen, proto je tato svátost ze všech nejdůležitější, nejvznešenější a nejsvětější, je to svátost ustavičná, která sama ze sebe stále trvá a žije a druhým svátostem dává sílu, moc a účinek. V jiných svátostech Bůh duši naši očisťuje, posiluje, chrání; svátosti nejsvětější však ji živí, aby zachována byla pro život věčný, neboť sám Spasitel pravil: „Amen, amen pravím vám, ne Mojžiš dal vám chléb s nebe (t. j. mana nebyla pravým chlebem nebeským) nýbrž Otec můj dává vám chléb s nebe pravý. Nebo chléb boží je ten, který s nebe

sestoupil a dává život světu.“ Tehdy řekl mu: Pane dávej nám vždycky chléb ten. I řekl jim Ježíš: jáť jsem chléb života (t. j. živý a obživující na věky) kdo přichází ke mně nebude lačnět a kdo věří ve mně nebude žízniť nikdy... Amen, amen pravím vám: kdo věří ve mne má život věčný. Jáť jsem chléb života. Otcové vaší jedli na poušti manu a zemřeli. Tentot jest chléb s nebe sestupující, aby, bude-li kdo z něho jísti, nezemřel. Jáť jsem chléb živý, jenž jsem s nebe sestoupil; bude-li kdo jísti z chleba tohoto živ bude na věky, a chléb, kterýž já dávám, tělo mé jest (jej vydám) za život světa.

Tehdy hádali se židé vespolek řkouce: kterak nám může tento dáti tělo své k jedění? Protož řekl jim Ježíš: Amen, amen pravím vám, nebudete-li jísti těla Syna člověka a pítí jeho krve nebudete mít v sobě života. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný a já ho vzkřísím v den nejposlednější. Nebo tělo mé právě jest pokrm a krev má právě jest nápoj. Kdo jí mé tělo a pije mou krev ve mně přebývá a já v něm. Tak učil Kristus Pán v Kafarnaum (Jan 6, 32... 58.).

Zde není omyl možný, Spasitel mluví zcela určitě a zřetelně, aby každý dobře rozuměl, že podává tělo své a krev svou za pokrm k životu věčnému. A ve slovech těch je také vyznačen účinek nejsvětější Svátosti oltářní t. j. živé a úplné spojení se člověka s Ježíšem Kristem a skrze toto spojení také podíl na jeho přirozenosti a proto také na životu věčném; a toto právě a nic jiného, jest hlavním a prvním účelem křesťanství. K tomu cíli přišel Syn Boží na tento svět — „a Slovo Tělem učiněno jest, a přebývalo mezi námi.“ K tomu konci „učiněn jest Kristus poslušným až k smrti,“ a to smrti kříže. K tomu cíli prolil svou krev na odpuštění hříchů. Proto také po smrti s tělem nesmrtelným vstal z mrtvých a tak odňal smrti osten. A jestliže sv. Pavel v zánění volá: „Živ jsem, ale ne já, nýbrž živ jest ve mně Kristus“. Vyslovuje tím jasně a určitě onu nepochopitelnou milost a onen tajemný účinek, který působí v duši Kristus skrze nejsv. Svátost ol-

tářní uskutečňuje ono spojení, za které Kristus, jakožto nejvyšší kněz Otce svého před smrtí prosil řka: „aby byli jedno jakož i my jedno jsme. Já v nich a ty ve mně, aby dokonání byli v jedno.“ (Jan 17. 22.)

Je-li takto božství s člověčenstvím co neúžeji spojeno, pak je cíl lásky Boží dosažen, té lásky, z níž „Syna svého Bůh vydal, aby žádný nezahynul,“ potom je dílo vykoupení dokonáno. Ovšem řekne nevěřící: „nerozumím tomu“, ale i věřící si povzdechne „nechápu to ho“. A nelze se diviti, vždyť „člověk tělesný nechápe co duchovní jest“, praví sv. Pavel. Či snad je člověk k tomu stvořen, aby zkoumal a chápal tajemná díla všemohoucnosti Boží a až na dno prohlížel dílo jeho lásky? Či snad má teprve po důkladném jich prozkoumání dle svého uznání je přijati či zamítnouti? O jaká to zpozdilost! Lidská moudrost omezená a slabá, která neprozpytuje ani všechny věci viditelné a kolem nás se nalézající, kterak by mohla zkoumatí dráhu na níž působí moc neobsáhlá, neomezená, nekonečná? Nevěřící nechce ani pochopiti, kterak se může chléb v tělo a víno v krev Páně proměnití. Řekni: pochopuješ, kterak obyčejný chléb, který pojídáš, se v krev proměňuje v těle a krev zase v tělo? Rozumiš, kterak se to děje, že ač tímtež chlebem krmiš vrabce a slavika, přece vrabec jen cvrliká, slavík však libeznými zvuky hlasu svého sluch tvůj obveseluje. Chápeš to, kterak voda z půdy zemské v révě se proměňuje a v bohatých hroznech jako víno se shromažďuje? Zajisté nechápeš a nerozumiš. Jen to víš, že všechno to poslouchá zákonů přírody, že vše to děje se následkem síly nevyzpytatelné, avšak účinně všudy působící.

Nuže, hle! I v tomto tajemství oltáře panuje zákon, ale zákon nadpřirozené podstaty, podstaty to božského zákonodárce. I zde vládne a působí síla uvnitř skrytá, ale síla duchovní, síla nade všechny vznešená, síla lásky Boží. Nevíme, kterak se proměnění chléba v tělo a vína v krev Páně děje, ale víme, že se tak děje a že se to děje z lásky k nám, a to nám musí dostačiti. Proč nás stvořil Bůh? Z lásky, a čeho si žádá od nás? Abychom Ho milovali. Proto, z téže lásky nás vykoupil, z téže lásky nám odpouští milo-

stivě provinění naše; láska jeho chce, abychom jeho byli a se mu neztratili, a proto z lásky největší si nás k sobě připoutává a nás sebou spojuje v tajemství lásky své ve velebné Svátosti oltární. Ovšem, kde není lásky v srdci, nelze pochopiti lásku Boží; proto jen duše Boha milující mají přesvědčení o potřebě této nejsv. Svátosti a to netoliko pro nás, nýbrž i pro milující srdce Boží. Prává láska lidská činí již na světě divy, vždyť je to úplné oddání se duše jedné duši druhé; nejlépe vidíme to na lásce oné, která zvláštním řízením Božím v našem tak zkaženém světě přece jistě kvete a působí, t. j. na lásce mateřské. Tato čistá, sebe obětující, nezištná, ke všem ochotná láska matky dobré k dětem zdaž není obrazem, byť i nedokonalým, lásky Boží k nám? A které dítě miluje matka nejvíce? Ono, které ji nejvíce starosti a bolu působí, dítě bolesti jest ji nejmilejší. A hle, božský Spasitel, aby stal se lidí bratrem, vzal na sebe lidskou přirozenost, aby i po lidsku cítil a miloval; tento božský Spasitel zná dobře potřeby lidské duše a poněvadž sám položil v duši tu zárodek lásky a touhy po ní, postaral se a stará se ustavičně právě pro tuto lásku svou, aby touha ta nestala se šířající mukou neukojitelnou a nesplnitelnou. Proto nezůstává od nás vzdálen, jako slunce, aby jen světlo své na nás sesílal s trůnu svého nebeského, nýbrž dává se touhou lásky stahovati a držeti na zemi u svých milých. »Nezanechám vás sirotky«, pravil k apoštolům při smutném loučení, »přijdu k vám a zůstanu u vás.« A i láska jeho a nezměrná dobrota pudí je a nutí, aby u těch zůstával, které od počátku miloval a za které život svůj položil; sám se chce s oněmi spojovati, kteří ho milují a spojením tím je nanejvýš šťastnými učiniti a také způsobitelnými a hodnými, aby s ním na nebesku bydlili. Vždyť sám pravil: »radostí mou jest býti se syny lidskými.« — Avšak kdo jest Kristus Ježíš? Je to Bůh, pravý Bůh, věčný, nezměrný, nejsvětější, nejmocnější. Kdyby byl přišel na zemi ve své božské velebnosti, slávě a moci, zdaž by slabá nádoba lidské duše mohla ho přijmouti v sebe, aby by se nerozbila? Zdali by se mohl spojit člověk ve své nízkosti s Bohem v jeho vysokosti? Zdali by mohli

splynouti v jedno, aniž by člověk se ztratil, jako se ztrácí kapka vody na žhavé plotně? Proto, jako kdysi co malé slabé dítě lidské na svět přišel a za všechny lidi trpěti chtěl, tak bere i nyní na sebe roušku oku lidskému viditelnou a to roušku z přírody, skrze kterou chce vysvětliti nám podstatu bydlení jeho v nejsv. Svátosti. Jelikož chce duši naši živiti k životu věčnému, volil si za podklad, co pokrm dává a sílu k životu vezdejšímu, chléb a víno a proměňuje toto obě zázračným způsobem v tělo a krev svou, aby sám státi se mohl pokrmem člověka, jeho krví a tělem a tak s ním co nejužší spojen jsa, člověka učinil pravým chrámem božství.

Proto ne jako vidina, ne jako myšlenka, žije božství v duši omilostněné, která přijala Tělo a Krev Páně, nýbrž opravdově a skutečně tělo v těle, krev v krvi, duše v duši, oba učiněni jedno. Co je tedy sv. přijímání pro nás? Není to jen ohnivě vyznání lásky naší k Spasiteli, jest to něco více, daleko více. Je pro nás hostinou svatební, slavným zasnoubením samým a proto jest největším důkazem lásky, který Bůh lidem a lidé Bohu podávají. Vždyť není na světě pro tvora nic většího, vznešenějšího nežli se Stvořitelem spojenu býti, žíti, ale ne sám, nýbrž žíti v Bohu, Pánu svém. Proto jedině sv. přijímání jest větší důležitostí a váhy, má větší cenu nežli všechna slova, všechna přání, všechny skutky, klánění se a úcty Boží v našem celém životě. To nejlepší, co jsme učinili, to nejvznešenější, co jsme pomyslili, to nejvšelejší, co jsme pocítili, není než bezcenný oblázek u porovnání s drahokamem, jež dostáváme ve svatém přijímání za lásku svou a svou úctu. Duše Boha milující otvírá brány hradu svého Sionu, aby přivítala krále svého, který vchází do ní, rozpíná ruce své, aby objal požehnaný plod života Mariina, který celý svět obsáhnouti nemůže. Ve sv. přijímání klání se duše Tomu, který na srdci Marie Panny ležel jako malé, milostné dítětko, Tomu, jenž u nohou jejích ležel jako bezduchá mrtvola posetá ranami a zbrocená krví. Zde vyznává duše viru svou v Krista trpícího, prodělává s ním celou cestu křížovou, ale také vyznává že z mrtvých vstal, žije a již neumírá.

Vyznává, že na nebesích kraluje, a že jednou opět na svět přijde jako soudce

O té podivuhodné svátosti! Pán nejvyšší a Spasitel jest jakoby naším služebníkem; na slovo kněze při oltáři sestupuje na oltář ve způsobu chleba a vína, a podle přání našeho vchází v nás, aby dokonat, co láska byla začala. Mohl Kristus Pán pro nás více učiniti nežli učinil? Nikoli. Sám sebe v lásce vyčerpá. Zdaž i naše láska nechá se strávit v lásce k Němu? Zdaž dnem i nocí nemá srdce naše chváliti a velebiti Spasitele v tajemství této lásky největším a s anděly a církví celou volati srdečně i radostně: »pochválena a zvelebena budiž nejsv. Svátost oltářní od toho času až na věky?« A nyní pohledme na lidstvo, kterak se chová k tomuto důkazu lásky Boží. O běda, zvolati musíme, nevděk, hrozný nevděk klidí dobrotivý Spasitel za lásku a dobrotu svou. Místo víry, urážky, místo úcty, potupu, místo lásky, nenávisť, to nalézá božský mistr náš u mnohých, ba velmi mnohých, kteří přece také vykoupěni jsou předrahou jeho krví. Jelikož upadla víra v celku, upadla i ve velebnou Svátost oltářní; zbožnost k ní zvlažněla,

úcta poklesla a leckde stojí stůl Páně osiřelý; málo jich přichází, aby slavili s Pánem svým hostinu nejradostnější. Proto však také, že hyne láska ku Kristu, mizí láska vespolečná, mezi lidmi není střediska všechny spojujícího, proto rozvrat, nepřátelství, protivenství všeho druhu ve světě. Jen Kristus dovede slučovati duše, jen on může nadchnouti je poctivostí, obětavostí a nezištnou láskou, které jest tolik potřebí, aby lidé svorně spolu žili, jeden druhému prospěšným byl, jeden druhého jak bratr bratra miloval. Bez lásky Boží není lásky k bližnímu, které přece nám všem tolik potřebí jest. Proto tím větší zásluhu mají zajisté ony duše zbožné, které před svatostánkem často se klání a často, snad denně u stolu jeho klečívají. Obětují sebe za jiné a věru odpata hojná je nemine. Hledme proto všichni, kteří chcete býti citely božského Srdce Páně, ctíti a milovati co nejvíce Spasitele v nejsv. Svátosti oltářní, aby i láska jeho rozlila se na nás. Jeho svatým Tělem a Krví živme a posvěcujeme duši svou co nejčastěji, aby hodnou byla s Kristem žiti na věky.

Boh. Hendl

Boží muka.

Když vás vidím, Boží muka,
u rozcestí stát,
musím vždycky ve své duši
nad vámi tu lkát.

Když vás vidím. Boží muka,
v křižovatce cest,
vždycky se mi hrdlo stáhne
a smutno mi jest

Když vás vidím, Boží muka,
jak vás kryje mech,
vždycky se mi z duše dere
přebolestný vzdech.

Když vás vidím, Boží muka,
samý prach a smět,
ptám se, proč vás nechají tu
lidé trouchnivět?

Prosba k Bohu.

Pane Bože, před Tvou tvář
poklekám tu ku oltáři,
žeš nám Syna svého dal,
který svět tak miloval!

Prosím Tebe, Bože svatý,
bys milostí tok dal zlatý
mému srdci zmdlenému,
ať se tu ulehčí mu.

Přijmi mě tu z laskavosti
a vypomoz z ochotnosti,
duše má Tě velebí,
Bože mocný, na nebi.

Nedej klesnout v světa víru
veď mě cestou k nebes míru
se mnou buď a žehnej zas,
Bože moji duši spas!

A. M. Kadlčáková.

Varujte se falešných proroků!

Píše Ignát Zhděnl.

Temný středověk? Jsou mnohá úslovi, mnohá rčení, mnohé zásady, jež, ač naprosto falešny, přece tak se vžily a přešly v majetek našeho lidu, že věru protivno až do duše, stále a stále se k nim vraceti a proti nim bojovati. Na příklad bezpočtukrátě dokázáno, že jest úplně nesprávné, říci o středověku, že byl temný, černý, surový, nevzdělaný, přece opakuje se tento výrok neustále. U nás každý, kdo dělá nároky na název vzdělance, přísahal by: středověk byla doba úplné nevědomosti, nevzdělanosti. Kdo však hledá úsilovně pravdu v pramenech, kdo otevřeným okem čte, studuje a zpytuje středověk, přijde ku docela jinému úsudku. Snad nikdy jindy nebyla víra tak živá a nejvíce se tak šlechtnými skutky, jako právě v době, již dáváme v dějinách název středověk. Až po dnešní den uchovával se mnohá díla ze středověku, jímž se právem i nyní podivujeme, jako duchovním plodům vele duchů. Mám na mysli velkolepou báseň, již přeložili do všech vzdělaných jazyků, již až po dnešní den vykládají profesori na vysokých školách, je to Danteova: »Božská komedie«. Největší vele duchové všech následujících století, kteří pokoušeli se o její výklad, jsou plni její chvály. Duchaplný spisovatel Hansjakob píše o ní: »je to ojedinělou chloubou lidského genia, je dílo nejpodivuhodnějšího a nejúžasnějšího bohatství myšlenek, dílo plné čarovné krásy a nejskvělejší souměrnosti, je básnický soubor bohosloví a mudrcví celého století, je dílo, o němž Dante sám mohl říci: »nebe a země pomáhaly je složití«. O námaze, jakou měl sbíraje látku a studuje prameny, píše Dante: »poslední důvod všeho tvorstva popsati nemůže se odvážiti dítě, které si ještě hrá a neohobtným jazykem sotva vykoktá slova: mama papa!«

Veleduch Dante popisuje v díle »Božská komedie« pout po věčnosti, po pekle, nebi a očistci. Když přichází ku bráně pekelné, tu praví, že je na ní nápis: »ogni speranza«, což znamená: »bez naděje«. Ano kdyby nebylo naděje, byl by náš život největším trestem pro všechny lidi. Dá odhodlat by se ku

trpělivosti, ku sebezapírání, kdo vydržel by všechna mnohdy až nesnesitelná muka tohoto života, kdyby nebylo naděje. Naděje na věčnost silí nás ve všech obtížnostech tohoto života.

A bohužel mnoho je lidí, kteří nevěří ve věčný život, kteří papouškují frázi: není žádné věčnosti. Podívejme se na některé důkazy, které nám dokazují, že je věčnost, šťastná nebo nešťastná, dle toho, jakou si člověk zaslouží. Není možno, všechny důkazy projíti a všemi se obírat, povšimněme si aspoň některých; předně podívejme se, co dokáže nám příroda, která nás obkličuje, v níž žijeme.

1. Co hlásá příroda? Není snad rozkošnějšího ročního počasí, jako jaro, není snad člověka, který by nebyl jarem okouzlen, není básníka, který by neopěvoval jara. A není-liž jaro, předobrazem našeho příštího z mrtvých vzkříšení a života posmrtného?

Kdo je s to, aby vystižně popsal krásy jara? Může-li býti krásnějšího obrazu, jako asi na počátku měsíce května, když kvetou u nás stromy? Poohlédneme se v tu dobu kolem sebe, kde je stromoví; v pravo, v levo všude vidíš kytky květů, že jich v takové kráse žádný člověk nedovede udeřiti? Není-li každý kvetoucí strom nejkrásnější kytkou? Nezazelená se na jaře každý trávníček, nekvete každý stromový pahýl? Není-li nejkrásnější požitek vyjít si na jaře do kvetoucího sadu?

A byly doby, kdy by nikdo nebyl tvrdil, že příroda, která v zimě vypadala jako by byla mrtvá, osiřelá, opět propukne k novému životu. Kdo by řekl, že ty stromy, které v zimě vypadaly, jako opravdová košťata, opět obživnou? Toto vše způsobil všemohoucí Bůh. Na jeho rozkaz vysílá slunce své žhavé paprsky, které způsobují takový obrat v přírodě, přivádějí na oko mrtvé stromy ku vzkříšení, na pohled neživý strom opět obživne. Není-liž jarní, k životu se probudivší příroda, obrazem našeho budoucího z mrtvých vstání? Může-li Bůh povzbudit k novému životu na jaře přírodu, může zajisté i nas jednou z mrtvých vzkřísiti.

Zde na světě nic nepřichází na zmar, vše má svůj účel, který se nám mnohdy zdá být nesrozumitelným. O mnohé věci, kterou vidíme v přírodě, nevíme okamžitě k čemu je? Ale při delším uvažování poznáme, že není tu nadarmo; nic zde na světě nepřichází v nivec. I tvorové, nám i živočichům tolik obtížní, jako mouchy, komáři, pavouci, bodláčí atd. vše má svůj účel, svoje určení. Ani nejmenší částíčka nepřichází na zmar, ale proměňuje se.

Člověk skládá se z těla a z nesmrtelné duše. Co je na člověku hmotné, co se skládá z částek, promění se. Tělo lidské je smrtelné, uloží se po smrti do hrobu a tam přejde v ony částíčky, ze kterých je Bůh stvořil, promění se totiž v prach a popel, z něhož vzato bylo. Duše lidská není hmotná, není z ničeho složená, je pouhý duch, proto má život věčný, žije věčně. S tělem se spojí až v den posledního soudu, když přijde Ježíš Kristus soudit živých i mrtvých.

2. Čemu učí zkušenosť? Nemůžeme si představit otce nebo matky, kteří by byli i ku svým dětem nespravedliví a neochotní. S pojmem otce i matky je vždy spojen pojem spravedlnosti, lásky, ochoty ku svým milým. Což teprve ten náš nejlepší Otec, Pán Bůh, neměl by být úplně nestranný a spravedlivý? Často pozorujeme zde ve světě, že mnohý, o kterém víme, že je zlý, hříšný, špatný, přece má všeho dostatek a vede se mu aspoň zdánlivě dobře; nic nepostrádá ku svému blaho-bytu, má vše, co si ráčí jeho srdce. Známe zase naopak nespravedlivé, ctnostné, bezúhonné lidi a přece nedáří se jim dobře, nýbrž hodně zle. Kde bude každý dobrý odměněn a kde každý zlý potrestán? Přece si nemožno pomyslet, že by Bůh, náš milý Otec, nebyl spravedlivý, že by nechal zlé bez trestu a dobré bez odměny? Když není toho zde na světě, bude to jednou na věčnosti, po smrti jednoho každého z nás.

Máme ještě v živé paměti hrůzy oné noci v letoší neděli bílou, když se potopila loď největší, kterou lidé doposud vystavěli a o níž se mysli, že se vůbec nemůže ani potopit. Mnozí z mužů, kteří na ní byli, mohli se zachránit, ale dobrovolně místo své postoupili jiným.

Byli mezi nimi i tři katoličtí kněží, dva z Irska a jeden z Bavorska, benediktin z kláštera Scheyern. Svědkové očití do-svědčili před soudem, že viděli, jak kněz P. Byles, Irčan, který jel do Ameriky, aby tam sezdal svého bratra, zpovídal nešťastníky, jak vida, že nemožno všech vyzpovídati, vybízel je k lítosti nad svými hříchy a dal jenerální absoluci. Všichni i mnozí jinověrci modlili se s těmito kněžími vespolek růženec a klečíce potopili se s lodí »Titanic«. Bylo místo na člunech pro ony tři kněze, byli vybízeni, by se zachránili, ale neučinili tak ani oni, ani jiní rekovní muži. Nuže, můžeme si pomyslet, že by Bůh nejvyšší spravedlivý nechal tohoto hrdinství beze vsí odměny? Zde na světě nebyli tito hrdinové odměněni, stalo se to tak za-jisté na věčnosti.

»Maličko« trvá zde na světě, radost i žalost. Často pozorujeme na obloze černé mraky, za něž se skryje slunce, je pak pošmurno a nejasno. Podobně je někdy i v našem životě, zdá se nám, že nevidíme Boha, že odvrátil od nás svou tvář; v naší duši je černo, nejasno, smutno, navštívil nás kříž utrpení, souzení. Ale nikdy není slunce stále pod mrakem, jsou přece okamžiky v nichž jasně svítí. Tak také nemá žádný člověk ve svém životě jenom samé kříže a souzení, ale také aspoň nějakou radost a potěchu. »Maličko« trvá radost, ale i žalost. Co dělá kovář se železem, něco podobného dělá Bůh s námi. Chce-li kovář zpra-covat železo, chce-li mu dát nějakou určitou formu, musí je dát do ohně a teprve když železo v ohni se rozžhavilo, vydělá je ven z ohně, vezme do ruky kladivo a seč jsou jeho síly, tuče do něho a dá mu pak libovolný tvar. Po-dobně zkouší nás lidi i náš laskavý Otec nebeský, proděláváme zkoušku ohněm, tuče do nás ostrým kladivem utrpení, ale pak dává nám zakoušeti slasti ne-beských. Kdykoliv uloží nám Bůh nějaký kříž, vzpomeňme si na slovíčko »maličko« a na příslibení Spasitelovo, když řekl: »blahoslavení jsou lkající, neboť potěšení budou« a jinde opět »blahoslavení jsou, kteří protivenství trpí pro spravedlnost, neboť jejich je království nebeské«. Mat. 5, 5, 10. Každý vytvrj a pracuj ve stavu, do kterého tě Pán Bůh postavil.

Pomni, že po strohé, nepříjemné zimě následuje překrásné a libezné jaro, podobné i ve tvém životě je po práci věčný odpočinek a věčná odměna. Vše zde trvá jen »malíčko«, tedy vytrvej!

3. Co praví Ježíš Kristus a jeho apoštolové? Svatý Jakub píše ve své epištolě: »blahoslavený muž, kterýž snáší pokušení, neboť když bude zkušén, vezme korunu života, kterouž zaslíbil Bůh těm, kteří ho milují«. 1, 12. Dle slov Jobových je »život člověka na světě bojování a jako dnové nádeníka jsou dnové jeho« 7, 1. Ano, ustavičně máme zde na světě příležitost cvičiti se v boji proti špatným myšlenkám, zlým žádostem a všichni v potu tváře své pracujeme ve stavu, do něhož nás postavil Pán, jako skuteční nádeníci. Ale Kristus přislíbil za tuto často překrutou práci korunu věčného života.

Jedenkrát přišel ke Kristu Pánu mládenec, tážaje se, co má činiti, by došel života věčného. Kristus mu napřed poručil, by zachovával přikázání a pak mu ještě připomněl: »jdi, prodej co máš a rozdej chudým a následuj mě«. Petr byl těmito slovy velice potěšen i tážal se Mistra: »aj, my jsme opustili všechno a šli za tebou, což tedy nám za to bude?« Ježíš odpověděl: »Amen, pravím vám, vy, kteří jste následovali mě, budete seděti na dvanácti stolcích, soudíce dvanáctého pokolení israelské. A každý, kdo opustí dům svůj, neb bratry, neb sestry, neb otce, neb matku, neb manželku, neb děti, aneb pole pro mě, stokrát více za to vezme a ž i v o t e m v ě č n ý m vládnouti bude«. Ježíš Kristus výslovně tuto mluví o životě věčném, o životě, který bude trvati věčně.

Když nasytil Ježíš zázračným způsobem pět chleby a dvěma rybičkama pět tisíc mužů, kromě žen a dětí, tu vyhledal druhého dne Mistra onen zástup, chtěje opět býti nasycen. Ježíš však mluvil k nim i o jiném chlebě a řekl: »Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný a já ho vzkřísím v den nejposlednější ... kdo jí chléb tento, živ bude na věky«. Ale nedosti na těchto několika málo výroch našeho milého Spasitele. Povšimněme si

4. zjevů, které se staly z věčnosti. Nemyslíme tu na tak zvané »duchafe« čili spiritisty, jimiž již přemnozí šeredně byli oklamáni. V květnu

1909 vypsalí někteří učenci v Paříži cenu 200 korun, již obdrží, kdo bude s to, by za jasného dne a za dozoru profesorů vyzdvihl předmět, ležící na stolku, což provozují skoro všichni »duchafí«. Došlo přes tisíc dotazů, žádajících bližší vysvětlení. Když však poznali všechny podmínky, představení mělo se odbyvati v chemické pracovně pařížské university, zvané »Sorbona«, tu všichni až na pět osob odstoupili a když přišla ustanovená hodina, nedostavil se nikdo. Je to faktum nepochybným důkazem, že nelze něco podobného přirozeným způsobem provést. Nemíníme tu těchto podvodných zjevů, ale upozorňujeme na mnohé případy v životopisech našich světců, kteří z dovolení božího všelico z věčnosti projevili.

Slepý nemá pojmu o kráse jara, o skvostně kvetoucím stromě, o velebnosti vycházejícího slunce a o jiných přírodních zjevech; tím, že o nich nic neví, není řečeno, že by jich nebylo. Podobně my nevíme nic bližšího o věčnosti, než, co nám sdělil Ježíš Kristus a tím že si ji nedovedeme představit, že se o ní nemůžeme přesvědčiti svými smysly, nepřestává býti.

K o n e c. Nyní potlouká se po světě mnoho falešných proroků, kteří chtějí nás svést z cesty, kterou je Ježíš Kristus. Dnes rozjímali jsme o jejich falešném, nepravdivém, lživém tvrzení, jakoby nebylo žádné věčnosti a žádného posmrtného života. Probouzející se jaro hlásá nám pravdu: bude vzkříšení na věčnosti, spravedlnost Boží musí zlé potrestati, dobré odměniti. Nestává-li se to zde na světě, musí se to státi na věčnosti. Sám Ježíš Kristus pravdu tuto svými jasnými výroky potvrdil a dopustil, aby ji někteří jeho světci zjevy z věčnosti potvrdili. Žijme tedy tak ctnostně, by kdykoliv zavzní hlas: »pojď služebnice věrný, služebnice věrná, vydejte počet z vašeho vladení«, kéž může pak rozkázati Pán: »pojďte do království věčného, které je pro vás připraveno od počátku světa«. Myšlenka na věčnost posiluj nás ve všech našich pracích, učíi nám nesnadné snadným, trpké sladkým, proměň žalosti v radosti. Pro získání věčnosti, nelituj nikdo ani času ani práce; vytrvej až do konce vdobrem a budeš věčně šťasten. Sv. Augustin nazývá myšlenku na věčnost myšlenkou velkou

Uvaž duše . . .

Pohled duše nelibostná,
na ta brozná Krista muka,
jak jej bije zlostná ruka
nevěrců a lidí zlých
jež tu měli z Něho smích.

Z trnů bloží věnce svili
na tu jeho svatou hlavu;
pak jej vlekli v hluku vravu
k Pilátovi soudit dál,
by jej k smrti kříže dal.

Od Piláta na Golgotu
s křížem vlekou Krista Pána,
by tam obět dokonána,
byla oněch katanů,
nevěrců a tyranů.

Hle, již jeho nohy, ruce,
přípevněny k dřevu kříže,
aby smyl z nás hříchu tíže
Ježíš Kristus, Boží Syn,
očistil nás od všech vin.

Uvaž, duše, v tuto dobu,
tato brozná muka kříže,
kterak hřeby Krista víže
a krvácí z pěti ran,
bys tak došla v nebes stan!

V poli.

V poli zraje žito bílé,
skrývan písne zpívá,
a mé tělo zmalátnělé
slunce rozehvívá.

Chrupa, koukol, vlčí máky
milostné se rdějí,
a na mě tu kolem jdoucí
z obilí se smějí.

Utrhnu těch květů hrstku
a spletu z nich vínek,
tak jako bych v duši vpletla
kytku ze vzpomínek.

Usedám tu na mezičku,
cvrčkové kde hrají,
a poslouchám jak skrývanci
písne klokotají.

Letí vzhůru ku obloze,
zpěv jejich se ztrácí,
a má duše osvěžena
k domovu se vrací.

Kam pohlédnu, všude živo,
veselo a milo,
kéž by pole sklizní hojnou
též nás obdařilo!

A. M. Kadědková.

Sv. Vincenc z Paula.

(Ke dni 19. července).

Oznámím tobě, o člověče, co
jest dobrého, i čeho Hospodin od
tebe vyhledává: zajisté abys činil
soud a miloval milosrdenství a pe-
člivě chodil s Bohem svým.

Mich. 6, 8.

Dějiny naší sv. církve jasně nám
ukazují, že kdykoli mezi lidem víra hy-
nula a s ní také účinná láska k bližnímu
mizela a sobectví se zahnížďovalo, božská
Prozřetelnost vzbudila muže i ženy boho-
nadšené, kteří naplnění jsou pravým
duchem Kristovým, bez bázně, jak noví
apoštolové ve světě vystupovali a sve-
dený lid z vlažnosti náboženské burco-
vali a tak jej zase na cestu spásy uváděli.
Každý národ může se takovými muži vy-

vykázati; a věru patří tito k největším
dobrodincům lidstva, neboť zachovali a
oživili co nejdůležitější jest, sv. nábo-
ženství v lidu a s ním také mravnost,
poctivost a přemnohým dopomohli ke
spáse věčné. Mezi takoveto slavné a
velezasloužilé muže náleží sv. Vincenc
přijmím z Paula, jehož svátek církev sv.
dnešního dne slaví. Nebude nám zajisté
na škodu, jestliže o životě jeho a skutcích
hrdiných poněkud rozjímati budeme.

Sv. Vincenc narodil se dne 24. dubna
1576. v městečku Pony u pohoří Pyre-
nejského v krajině Gascognské. Otec
jeho jménem Vilém a matka Restrenda
byli lidé chudí, avšak poctiví a zbožní

křesťané, kteří kromě Vincence měli ještě 5 dětí, tak že se musili hodně přičinit, aby rodinu uživil. Až do svého 12 roku musil Vincenc pásti dobyteček rodičů. Vidouce však rodiče jeho, že chlapec ukazuje veliké vlohy a chut k učení, mimo to, že jest velice zbožný, ujednali se, že ho věnují stavu duchovnímu, ke kterému beztak malý Vincenc velikou náklonnost měl.

A tak otec Vilém dovedl milého synka Vincence k františkánům do Datu, kde se měl v jejich škole dále vzdělávati. Prospíval tak, že již r. 1596 mohl nastoupiti učení bohoslovecké, které s významáním dokončil a roku 1600 na kněze vysvěcen byl. Tím došel Vincenc cíle tužeb svých a proto hleděl dle sv. evangelia a pravidel zkušených zbožných

Vincenc a sice nejdříve jakémusi rybáři, který poznáv jeho šlechtetnou mysl, s ním dobře nakládal. Jelikož ale Vincenc nemoha snést tamnějšího podnebí, onemocněl, odvedl ho rybář na trh, aby jej prodal. Na štěstí koupil ho jakýsi lékař, který hledal vzdělanějšího otroka za pomocníka. Tento zalibil si Vincence proctností jeho tak, že chtěl ho za syna přijmouti a ve svém umění vycvičiti, jenom aby se zřekl křesťanské víry a stal se mohamedánem. Avšak Vincenc nechtěl o tom ani slyšeti. Pán naň nenaléhal a tak spolu dobře se snášeli až do smrti lékařovy. Po smrti lékařově byl Vincenc zase prodán a sice odpadlíkovi od víry křesťanské jakémusi Ludvikovi z Mešicoritu, rodem z krajiny Provenské, který ve svém zášti proti bývalé své církvi

mužů kněžský život svůj zaříditi, aby byl Bohu ke cti, jemu k spasení a bližnímu ku příkladu a prospěchu. Než Bůh určil Vincence k vyšším ještě věcem a proto provedl ho ohněm utrpení, aby si získal potřebnou trpělivost a sebezapření. R. 1605 totiž plavil se Vincenc v záležitosti rodičů svých po moři z města Marseille do Narbony. Vítr byl plavbě příznivý a loď měla již brzy u cíle přistáti. Než tu najednou objevily se tři lodě tunisských lupičů námořních (pirátů), kteří loď křesťanskou pronásledovali. Loď jim ujeti nemohla a proto nastal boj. Křesťané se sice statečně drželi, avšak musili přesile podlehnouti. Turci zmocnili se lodě, zabili ihned kormidelníka a ostatní křesťany svázavše, s sebou do Tunisu vzali, kde je za otroky prodali. Tak byl i prodán kněz

a víře s Vincencem zle nakládal a jej ku práci polní v krajině velice nezdravé odsoudil. Choť odpadlíkova jménem Zulma, rozená Turkyně, navštěvovala každý rok všechny dvory mužovy, aby se o pořádku v nich přesvědčila. Když přišla i do dvoru, kde Vincenc dlel, podivila se pořádku, který tam mezi otroky panoval. Pole byla co nejlépe obdělána, všechno co nejučelněji zařizeno. Mimo to byli otroci vespolek svorní, dobře a zdravě vypadali a zdáli se spokojeni. To vše u nich docílil Vincenc svou nebeskou trpělivostí, svou pilností a dobrým příkladem. Také mluvil k nim o Kristu Pánu, líčil jeho lásku k trpícím a bídým, zpíval jim zbožné písně a tak ty ubohé lidi udržoval při dobré míře. Proto žádala si Zulma Vincence osobně poznati. Vincenc objevil

se před paní pána svého s úctou sice, ale přece i s vážností kněze a zeptal se paní, čeho si přeje. Tato přála si slyšeti některou píseň, kterou otroci zpívají. Vincenc ochotně zazpíval ji smutný onen žalm 436, v němž Israelité na březích Babylonských řek ve vyhnanství vzpomínají bolně vlasti a chrámu Jerusalemského a který zní takto: »Při řekách babylonských tu jsme sedali a plakávali, když jsme se rozpomínali na Sion. Na vrbí uprostřed něho (t. j. království babylonského) navěšovali jsme nástroje hudby své. Nebo tam dotazovali se nás ti, již zjiňané vedli nás na slova písní (t. j. žádali abychem zpívali) a ti, již zavedli nás (říkali) píseň zpívejte z písní sionských. Ale kterak zpívati máme píseň Hospodinovu v zemi cizí? Jestliže zapomenu na tebe, Jerusaleme, budíž v zapomenutí dána pravice má. Přilni jazyk můj k dásním mým, nebuduli pamatovati na tebe: nepoložím-li Jerusalema na počátku veselí svého!«

Se slzami v očích zpíval Vincenc ten krásný žalm, v němž vyjádřiti chtěl touhu svou po vlasti a po službě kněžské, proto velice dojal poslouchající Turkyni. To vida Vincenc jal se mluviti k paní své o krásách a pravdách učení křesťanského a paní poslouchala celou duší, neboť dávno si přála něco zvědět o náboženství, které mluví z lásky k ní byl zapřel. Slova Vincence byla provázena milostí Boží, neboť Zulma si pevně umínila státi se křesťankou a muže svého zase s Bohem a církví smířiti. Když se o tom muži svému zjevila, byl tento sice překvapen, ale mile, neboť již delší dobu cítil nepokoj v srdci svém a litost nad svým odpadlictvím a proto chutě uchopil se návrhu manželčina. Po důkladné poradě s Vincencem ustanovili se na tom, že utekou co nejdříve do země křesťanské. Ludvík prodal všechny své pozemky pod záminkou, že se jinde usadí; potom pustil se s Vincencem a chotí Zulmou na malém čluně na moře. Byla to nebezpečná plavba při hrozně bouři, než s pomocí boží dostali se přece šťastně r. 1607 dne 28 června na pobřeží francouzské. V Avignoně představil Vincenc Ludvíka arcibiskupovi, který ho, vida jeho litost a dobrý úmysl, zase přede vším lidem do církve nazpět přijal, Zulmu po-

křtil a oba pak svazkem manželským po křesťanskou spojil. Potom odebrali se všickni do Říma, kde nějaký čas v pobožnosti a dobrých skutcích strávili. Rozloučiv se pak se svým bývalým pánem a chotí jeho srdečně, odebral se Vincenc do Paříže, kde začal blahodárnou činnost svou. Na rozkaz biskupův zastával Vincenc nějaký čas duchovní správu v nedaleké vesnici, kde se v krátkce svou horlivostí a zejména kázáním svým tak proslavil, že jméno jeho v dalekém okolí známé bylo. Proto vyvolil si velitel loďstva francouzského Filip hrabě Gondi Vincence za učitele a vychovatele svých tří synů, z nichž dva napotom zvůčně jméno měli, totiž Petr Gondi, vévoda z Retzu a Jan Gondi, kardinál z Retzu; tito zachovali Vincencovi úctu a vděčnost až do smrti.

Hrabě Gondi byl sice velmi hodný pán, ale dle tehdejšího obyčeje přijal souboj s uraženým sokem. Vincenc dozvěděl se to, padl po mši svaté před hrabětem na kolena a zapřisahal jej pro Ježíše, jemuž se hrabě při mši sv. klaněl, aby od souboje upustil. Hrabě pohnut slovy knězovými, opravdu se souboje vzdal a tak se těžkého hříchu uvaroval.

Tehdejší doby panovala veliká nevědomost náboženská mezi lidem, následkem čehož také lid upadal v hříchy a neřesti všelikého druhu a mnozí umírali v úplném zoufalství.

To vida Vincenc, jal se lidu kolem Paříže s několika ještě kněžími slovo Boží hlásati a to s takovým úspěchem, že přemnoží k církvi se vraceli a hříšného života zanechali.

Zbožná hraběnka Gondi byla nad výsledkem tím plná radosti a založila společnost kněží, která měla za účel jako missionáři, na venkově slovo Boží hlásati a zvláště na polepšení lidu v mravech dbáti. Vincenc byl kněžím těm v práci a horlivosti vzorem. Zvláště však ujímal se Vincenc ubohých trestanců galejních, u nichž takové zdivočení a takovou nalezl spustlost mravů, že nad tím hořké slzy proléval. Neunavně pracoval ve věznicích na nápravě ubohých těchto lidí, sbíral pro ně milodary, aby osud jejich, zvláště nemocných, zlepšil. Hrabě Gondi vida utěšenou tuto činnost Vincencovu vymohl na králi Ludvíkovi XIII., že jmenoval Vincence

nejvyšším duchovním správcem otroků galejních (lodních) ve Francii. V této obsáhlé činnosti prospěl Vincenc ubohým těmito lidem i v ohledu hmotném tak, že ho jako pravého otce ctíli a milovali a proto také snáze učení jeho přijímali a od hříšného života se odvracejce v pokání s Bohem se smířovali a křesťanský život dále vedli. V lásce své k těmto ubohým otrokům šel Vincenc tak daleko, že se sám jako otrok za druhého přikovatí dal. Stalo se to takhle. Vincenc odebral se do Marseille, přístavního města, aby tam podrobil prohlídce ústavy otroků a čeho třeba, aby učinil. Mezi trestanci našel jednoho, který byl blízce zoufalství. Světec chtěl ho těšiti a upokojiti, ale vše marné. I poptal se, co by toho bylo příčinou. Odpověděli mu, že muž ten musil opustiti ženu a děti, kteří nyní v bídě hynou. A to došlo dobré srdce Vincencovo tak, že se za otroka dal sám k veslu přikovatí, aby onen domů ke svým podívatí se mohl. Pouta železná však způsobila Vincencovi oteklinu na nohou, která mu po celý život jako památka za šlechetný jeho čin zůstala a také mnohou bolest působila.

Šťastné výsledky missijní společnosti založené Vincencem spolu s hraběnkou Gondi, příměli krále Ludvíka XIII. a papeže Urbana VIII., že povýšil ji na kongregaci, které r 1658 Vincenc zvláštní řeholi předepsal a jméno Lazaristů dal a síce od domu, v němž bydleli.

Nebyl to žádný řád mnišský, nýbrž společnost kněží světských, kteří po dokončeném roku zkušebním skládali Pánu Bohu čtyry jednoduché sliby: chudoby, čistoty, poslušnosti a vytrvalosti. Účelem jejich bylo posvěcení a zdokonalení sama sebe, obrácení hříšníků a práce misijnářské mezi zanedbaným lidem. Světec založil také kongregaci milosrd. sester, kterým uložil za povinnost nemocné, zejména chudé, po domech ošetřovati a jim léky, potravu, šatstvo a vše potřebné vyprošovati. Mimo to byl Vincenc představeným několika klášterů řeholnic »Navštívení Panny Marie«, založených sv. Františkem Saleským, jako upřímným přítelem; vymohl společnosti sv. Karla Boromejského pro žebráky přístup do Francie, založil klášter sv. Magdaleny pro padlé dívky, klášter řeholnic sv.

Kříže pro výchovu a vyučování ženské mládeže, několik domů pro nalezence, špitál pro staré lidi, zchudlé řemeslníky, ústav pro choromyslné a velikou všeobecnou nemocnici v Paříži, nazvanou »dům Boží«. Všecko tota založil Vincenc sám úplně chudý, z vyzebraných u dobrých lidí peněz.

Nejvíce však Vincenci na srdci ležel osud dítek pohozených, kterých hojně bylo té doby. Z prvu živily dítky ty jedna vdova a dvě služky. To však daleko nedostačovalo. I poprosil Vincenc několik soucintých paní, aby se ujal malých nebožáků těchto, kteréžto vidouce hroznou bídu těchto ubohých tvorů, rády svolily, ba i jiné křesť. paní k bohumilému tomuto dílu nabádaly. A tak založil Vincenc roku 1640 spolek pro ubohé nalezence, ku kterému také král sám i velmožové přistupovali a bohaté jej obdarovali, tak že tisíce pohozených dětí ústav Vincencův přijati a zaopatřiti mohl.

Bohumilá a pro lidstvo tak užitečná činnost Vincencova, neomezovala se toliko na Francii. Vincenc posílal kněze kongregace své jakožto hlasatele slova Božího do Tunisu a Alžíru do Irska a Skotska a do jiných zemí. Když obyvatelé Lotrinska válkou na hůl žebráckou přišli, poslal jim Vincenc na podporu dva milliony franků, které byl pro ně u zámožných Francouzů vyprosil.

Vypočítalo se dle nedostatečných záznamů, že skrze ruce Vincencovy prošlo 12 millionů franků na podporu nuzných a nemocných všeho druhu; při tom zůstával Vincenc úplně chudým, neboť nežebrał pro sebe, nýbrž pro jiné. Ovšem vytrpěl při sbírkách svých také často dosti. Jednou vešel do hostince, kde boháči hráli o mnoho peněz v kostky. Vincenc poprosil o almužnu pro své ubožáky. Jeden hráč jsa hrou rozpálen, místo dárku vlepil světcovi notný políček v tvář. Světec ani nemukl, ač to byla pohana veliká; skromně jen poznamenal: »Pane, to bylo pro mě, nyní ale dejte něco pro nemocné«. Boháč se zastyděl a bohaté Vincence obdaroval; jeho příkladu následovali i ostatní. Tak svou trpělivostí a sezapřením hrdinským pomáhal Vincenc ubohým trpícím. Jak veliká to musila být v srdci jeho láska k Bohu, když tak velká a obětavá byla láska jeho k bližním.

Takovým příkladným sebezapíráním a neustálým umrtvováním těla, stálou zbožnou modlitbou a rozjímáním, dosáhl Vincenc vysokého stupně dokonalosti a proto zajisté také Bůh mu milostí svou pomáhal, že při všech velikých pracích a strádáních tělesných, přece se dočkal vysokého věku. Jedenáct let trápila ho zimnice, která ho tak zeslabila, že se konečně celý rok ani hnouti nemohl. V největších bolestech byl však světec vesel, dobré mysli a říkával: moje utrpení nedá se s utrpením Krista Pána porovnat; jakožto hříšník, zasloužil jsem si něčeho těžšího. Jaká to pokora! V noci dne 27. září r. 1660 přepadla Vincence náhlá slabost a to tak, že předvídal brzký konec svůj. I prosil, aby sv. svátostmi zaopatřen byl a když se dle přání jeho stalo, modlil se jen neustále, volaje: »o můj Ježíši! Se jménem Nejsvětějším na rtech a v srdci, vypustil čistou a svatou duši svou 27. září r. 1660 o 4. hodině ráno. Mrtvola jeho byla ve chrámě sv. Lazara pohřbena; nepřál si pomníku, ale upřímné slzy nesčetných tisíců, kterým byl pomáhal tělesně i duchovně, byly nejkrásnějším pomníkem Roku 1712 na rozkaz papeže vyzvedl kardinál Noailles tělo Vincencovo z hrobu zcela neporušené; a jelikož na hrobě jeho mnoho událo se zázraků, prohlásil papež Benedikt XIII. po přísném úředním šetření, Vincence z Paula za svatého r. 1729, téhož roku, kdy i náš sv. Jan Nepomucký za svatého vyhlášen byl.

Jak svatý a dobrými skutky bohatý byl život sv. Vincence. Památka jeho trvá posud v kongregacích jím založených. Duchem jeho nadšen byl i student Ozanam, který r. 1840 v Paříži se soudruhý stejně smýšlejícími spolek na duchovní i hmotnou podporu chudých, zejména chudých studentů, a dal spolku tomu jméno »spolek sv. Vincence z Paula«, na počest onoho velikého světce a miláčka chudiny. Spolek tento rozvětvený v jednotlivých kongregacích, rozšířen jest po celém světě a rok co rok miliony peněz rozdává mezi chudé; ovšem daleko záslušnější a užitečnější jest almužna duchovní útěchy a poučení, kterou členové spolku uděluji chudým; tak zachraňují tělo i duši, poskytlují chléb vešdejší i chléb nebeský. Kdo ke spolku tomu přistoupí nebo

dárkem ho obmyslí, koná skutek účinné lásky k bližnímu, skutek duchovního i tělesného milosrdenství. Tak i příklad sv. Vincence působí až posud.

Sv. Vincenc odevzdal se Bohu úplně a proto také miloval samotu. Jsa proto jednou dotazován odvětil »miluji samotu proto, že nemohu srdce dělit«. Bohu a světu stejným dilem náležeti nejde. Volme si i my proto co nám užitečnější jest. Bůh se nám dříve obětoval, proto zajisté bez rozmyšlení i my jemu cele se obětovati máme. Sloužíš-li jen světu, pomni na vděk, který sklidiš. Šalamoun král nenašel ve světě nic jiného nežli »marnost nad marnost«. Svět sic mnoho slibuje, ale nic nepodává. Svatý Vincenc užíval světa k oslavě Boží a posvěcení bližního podle sv. Augustina: »užívej světa, ale tak, aby tě nezajal«.

Rozpomeňme se, že nikdy svět nám takové radosti nepodává, jakou cítíme, jestliže jsme nějaký bohumilý, ctnostný skutek vykonali. Jestliže tedy Kristus Pán již zde na zemi nás za každý takový skutek radostí vnitřní, opravdovou a blaživou odměňuje, čím větší čeká nás odplata na věčnosti. Jestliže radosti světské mnohdy již s trpkostí bývají smíšené, čím větší útrapa a bolest očekává na věčnosti ty, kteří jich hojně na světě užívali. Proto hledme, ať Bohu na světě sloužíme a požívati budeme již zde pokoje a radosti takové, jakou svět dáti nemůže, ale ani ne vzíti. Tertullian praví: která rozkoš jest větší, nežli osklivost nad rozkoší světskou?

Sv. Vincenc jest hrdinou křesťanské lásky a obětavosti k bližnímu a hrdinové taci rostou jen na půdě církve katolické, protože jest jediná pravá církev Kristova, která ducha svého zakladatele v sobě chová, živí a ukazuje. Proto jest svatý Vincenc z Paula chloubou naší a také skvělým vzorem. O životě jeho napsalo se mnoho; i jinověrci ba i židé nemohou upřít mu velikých zásluh, které si o lidstvo získal a proto píší o něm s velikým uznáním. Životem jeho vidíme zase stvrzenou pravdu, že náboženství Kristovo největší jest vzpruhou k ctnostem a že kdyby všichni dle lásky Kristovy se řídili v životě svém, zcela jinak by to vypadalo mezi lidmi. Kristus ustavičně obnovuje a oblažuje svět skrze své věrné, držme

se dle příkladu sv. Vincence lásky Kristovy a obnovíme a oblažíme sebe i jiné. O vyslyš nás, Pane, kteří dle příkladu sv. Vincence Tebe o milost prosíme, abychom se Tobě cele oddávali a uděl

nám, bychom na světě Tobě tak horlivě a účinně sloužili jako on a také po smrti od Tebe stejnou s ním odměnu obdrželi skrze Krista Pána našeho. Amen.

Boh. Hendl.

Večerní »Ave«.

Temný večer po kraji se snáší
bouřných myšlenek již úší roj;
v tichém vánku obletuje čelo,
v duši vlévá nové síly zdroj.

A ta hvězda, večernice zlatá,
žene s duše všakou bolu tíž,
jak by chtěla tiše zašeptati,
že i jí jde úchě štěstí blíž.

A když zvony krajem »Ave« zvoní,
celý kraj se modlí klekání,
tu i moje hlava unavena
s modlitbou se k spánku uklání.

Pomněnka.

Pomněnka je kvítko něžné,
u potoka roste,
očínka má krásné modré,
kvítko je to prosté.

Natrhám ji do kytíčky,
věneček z ní spletu
a ještě ji u potůčku,
hodně mnoho je tu.

Pomněnečka kvítek leží,
očínka má modré,
z ní věneček ráda spletu,
Matce Boží dobré!

A. M. Kadlčáková.

K oltáři Páně plni touhy spějme!

K XXIII. eucharistickému světovému kongresu podává Fr. Janovský.

(Pokrač.)

III.

Kapitola III. z knihy čtvrté Tomáše Kempenského o následování Krista.

Jak užitečno jest přijímati častěji Tělo Páně.

(Slova učedníkovy.)

Přicházím, hle, k Tobě, Pane,
oblažit se z daru Tvého,
potěšit se na hostině
stolu Tvého přesvatého.

Chudému's ji ve sladkosti
ráčil, Bože, ustrojiti,
v Tobě vše mám, čím svou touhu
smím a mohu ukojiti.

Ty's má spása, vykoupení,
naděj, zdoba, sláva, síla,
potěš duši sluhy svého,
kterou k Tobě povysílá.

Pobožně a s uctivostí
přijmout Tebe žádám nyní,
uvésti Tě v srdce toužím,
jako Zachej do svých síní.

S ním mne k Abraháma synům
přičti, žehnej duši mojí,
jež tak lační po Tvém Těle
a s Tebou se spojit stroj.

Podej se mi, a mám dosti,
bez Tebe mi téchy není,
a mé duši nelze žíti
beze Tvého navštívení.

Proto často hledat třeba
pro neasmrtné duše zdraví
léku spásy, abych cestou
nemdlel bez té nebes stravy.

Sám jsi, milý Pane, řekl,
kázav lidu po den celý:
Nechci lačných propustiti,
na cestě by nezemdleli.

Nuže, tak i jedné se mnou,
jenž Tvým věrným na útěchu
zůstavil se's ve svátosti,
duši mé buď ku oddechu.

K oddechu a občerstvení
na klopotné žitím cestě,
abych silen Tvoji stravou,
v nebeském se octnul městě.

Ach, tak často klesám, hřeším,
mdlím a chabnu každou chvíli,
modlit se a zpovídati
třeba, bych zas nabyl síly,

bych se obnovil a zpružil
hodným svatým přijímáním,
bych snad od svých předsevzetí
neupadl prodléváním.

Neboť k zlému náchylny jsou
smysly lidské ode mládí,
hůře bude, kde lék božský
na pomoc se neprovádí.

Odvracuješ přijímání
od zlého a tuží v ctnosti;
a já, jsem-li nedbalým tak
a tak vlažným ve zbožnosti

nyní, když tak často sloužím
tělo Páně přijímaje,
kterak teprv churavě bych,
léku toho nehledaje!

Nuže, bych i každodenně
nebyl schopen přijímati,
volím aspoň v jisté doby
hodným se těch hodů státi.

Neboť není duši věrně
žádná lepší těcha dána,
dokud v tomto putování
vzdálena jest svého Pána,

než, by často pamatujíc
Boha svého prikázání,
s Miláčkem svým spojila se
ve svátostném přijímání.

Podivná je láska Tvoje,
Pane Bože, Stvořiteli,

kterou se k nám zdáš sklánět
Ty, všech duchů živiteli.

V chudičkou mou duši vcházíš
celou svojí velebností,
Bůh i člověk, abys's touhu
její splnil do sytosti.

Ó jak je ta duše šťastna,
jež Tě zbožně k sobě vítá,
pána svého, jehož láska
náplň všeho blaha skýtá.

Jaký Pán to vchází mocný,
jaký host to vzácný, milý,
jaký přítel nad vše věrný,
jaký druh to ušlechtilý.

Jakého tu obejmáš
ženicha si převzácného,
jehož lásky sobě váží
nad vše tužby srdce svého!

Nechť ztichne vůči Tobě,
nejsladšímu miláčkovi,
zem i nebe ve vši zdobě,
její lesk mi nevyhoví.

Ze Tvé ruky štědré plyne
krása jich a všechna chvála,
slávy Tvé však nedosáhne,
jehož moudrost neskonala.

(Kempenský — Šťastný).

*

Blaze, třikrát blaze člověku,
jenž uctivě velebnou Svátost
přijímá. Zůstaviv nám sebe ve velebné
svátosti, připravil nám Kristus Pán nebe
na zemi; kde jest král, tam jest i jeho
dvůr, jeho bohatství i poklady, praví
sv. Jan Zlatoústý.

Archa úmluvy přinesena druhdy
do domu muže Obebedoma, a zbohatl
a šťastným učiněn jest muž ten přítom-
ností toho přesvatého předmětu, takže
potom David stav se králem, neměl nic
pilnějšího a důležitějšího, nežli přenést
archu do města Jerusalema na posvátnou
horu Sion, aby on i všichni obyvatelé
byli účastní podobného štěstí a blaha.
Co však byla archa úmluvy proti nej-
světější Svátosti oltářní! Prorok Eliáš
přišel ke vdově v městě Sareptě, zprostil
ji hladu, vzkřísil jí syna. Oč větší Eliáš
jest Kristus Pán ve velebné Svátosti,
prorok všech proroků! Kristus Pán
přišel v městě Kafarnaum do domu Petrova
a ihned uzdravena jest tchýně Petrova,

zlou nemocí dlouho trápená. Přišel Pán do domu Jairova, a ihned z mrtvých vstala zemřelá dceruška Jairova. Přišel do sbornice, a ďablové přechali. Přišel ke studnici Jakubově, a žena Samaritánka zřekla se hříšného života. A kdo pak vyličí v krátkosti všeliký ten přepočetný příchod Páně a dary i milosti z něho plynoucí!

A ejhle, ve velebné svátosti při sv. přijímání přichází k nám týž božský Spasitel se svou láskou, se svým milosrdenstvím, se svou dobrotou, se svou štědrostí, se svou přebohatou milostí, se svými nesčíslnými ctnostmi, aby i nás obohacoval, aby i nás obštědřoval.

O blahodárných účincích hodného sv. přijímání píše nám katechismus takto: Sváté přijímání působí v nás tyto milosti:

1. spojuje nás co nejúžeji s Kristem;
2. rozmnožuje milost posvěcující;
3. zeslabuje zlé náklonnosti a posiluje naši lásku k Bohu;
4. očišťuje od hříchů všedních, chrání od hříchů smrtelných a zhlazuje časné tresty za hříchy;
5. jest nám rukojemstvím slavného zmrtvýchvstání a věčné blaženosti.

*

Blahodárné účinky sv. přijímání jsou zřejmé z celého způsobu života upřímných křesťanů, kteří přijímají samého Syna Božího, přijímali též jeho ušlechtilé mravy, jeho lásku k Otci nebeskému i k bližnímu. Svědčí o tom celé dějiny církve.

Skrze velebnou svátost přetvořen hned u prvních křesťanů celý život rodinný, zmírněno a po čase odstraněno otroctví, hrozný to věd na těle tehdejší společnosti lidské.

Podstatu otroctví tvořilo dvě věci: pohrdání člověkem a pohrdání prací. Zásady tyto označila církev veřejně jako bezbožné a postavila na místo nich dvě nových základních idejí, otroctví zcela protivných; prohlásila předně, že před Bohem jsou si všichni lidé rovni, což zřejmo i z toho, že všichni stejně poklekají k stolu Páně, a za druhé ukázala práci chvály i cti hodnou; pracovali v dílně svého svatého pěstouna Josefa i sám božský Spasitel, Bůh všemohoucí, král králů. Tím ovšem neodstranila církev

různosti stavů, ani nevystoupila proti různým titulům závislosti jedněch na druhých, nýbrž hlásala všemu světu, že za nešetření a porušení práv druhého stejná čeká u Boha zodpovědnost pána i otroka. Zároveň působila církev na své nejlepší syny, aby svým otrokům dali svobodu.

Snahy tyto skvělé přinesly ovoce. V duši otrokově vzešla místo dosavadní nenávisti láska k pánovi; třebaž se nenabyl ihned úplné svobody, viděl přece, že ho církev ctí právě jako jeho chlebo-dárce, týmiž přisluhuje mu svátostmi, k čemuž vede ho stolu Páně. Od té doby mohl se otrok státí nejenom právoplatným manželem a otcem celé rodiny, nýbrž i knězem, biskupem, ba i papežem, a tak představeným těch, kdož od narození byli svobodni. Nejvýše však povznesena viděl se otrok tím, že ostatky jeho sou-druhů, kteří pro Krista krev proliili, pozdvihla církev až na oltáře a modlila se k nim zvěčnělým jako k mocným orodovníkům u Boha. Tak sv. Nereus a Achilles, sv. Blandina, sv. Felicitas, sv. Bonifacius a mnoho jiných svatých mučed-nic a mučedníků — byli otroky.

Že i v povaze pánů vůči otrokům blahodárná nadešla změna, toho důkazem mimo jiné jsou i pomníky hřbitovní, z nichž se dovídáme, že pánové křesťanští rádi přijímali tělesné pozůstatky svých otroků a propuštěnců do svých vlastních rodinných hrobův, a že pokládali za svou povinnost laskavě a mírně s nimi zacházeti, právě jako božský Spasitel, jež tak často přijímali ve velebné Svátosti, tak laskavě a mírně zacházel s každým člověkem i se svými zapřísáhlými nepřáteli.

Přijímajice tak hojně nejsvětějšího Syna Božího, vyznamenávali se křesťané velikou charakterností a vážností, varovali se rozpustilých radovánek, dbati přísných bezúhonných mravů, přechootně raději přebolestnou smrt mučednickou podstupující, než by jediným hříchem se poskrvnili. Žasneme nad stálostí a neohrožeností sv. mučedníků a mučednic; avšak přecasté, ba denní sv. přijímání vysvětluje nám tu jejich stálost a neohroženost; znalí nejen slovo Páně: »Nebojte se těch, kteří zabíjejí tělo, ale duše nemohou zabít« Mat. 10, 28, nýbrž skrze sv. přijímání měli i sílu

Páně. Všichni ti millionové umučených křesťanů — čítá se jich jen za tři první století křesťanská až 13 millionů — smýšleli jako sv. Pavel, jenž takto napsal v epistoletě Římanům: »Kdo nás odloučí od lásky Kristovy? Zdali soužení, aneb úzkost, nebo hlad, zdali nahota, čili nebezpečení, zdali protivnosti, čili meč? (Jakož psáno jest: Pro Tebe mrtvení býváme celý den, jímání jsme jako ovce k zabiti) Ale v tom ve všem přemáháme pro toho, kterýž si nás zamiloval. Jist jsem zajisté, že ani smrt, ani život, ani anděl, ani knížetstvo, ani mocnosti, ani věci přítomné, ani budoucí, ani síla, ani vysokost, ani hlubokost, ani jiné stvoření nebude moci nás odloučiti od lásky Boží, kteráž jest v Kristu Ježíši Pánu našem. Řím. 8, 35.—39. Tak Římanům svatý Pavel napsal, a v Římě také smrt mučednickou podstoupil.

Vítězný Spasitel ve velebné Svátosti dopřával vítězství dětem i starcům, mladíkům i pannám, mužům i ženám, vítězství nad krutými pronásledovateli, mučiteli a katany.

Velevroucně zajisté a přechoasto přijímala velebnou Svátost svatá Cecilie, umučená kolem roku 177. Pocházela ze vznešené senátorské římské rodiny Cenciů. Byla křesťankou od dětinství. Prodána za šlechtetného jinocha Valeriana vyznala mu, též slíbila Bohu věčnou čistotou a svatou výmluvností přesvědčila ho o nicotě modlářství a tak mocnou roznítla v něm lásku ke Kristu, že záhy se svým bratrem Tiburciem položil život za svatou víru. Spolu s nimi umřel i důstojník Maximus, svědek zmužilosti obou svatých bratří. Také Cecilie nečekala dlouho na korunu mučednickou. Městský praefekt, aby se vyhnul sběhu lidu, kázal ji umoriti teplem v její vlastní koupelně. (Místo ono dosud zachováno; viděti tam též zbytky rour, jimiž přicházela horká pára.) Svěťice zachována, jako druhdy tři mládenci v peci ohnivé v Babyloně. I dal ji praefekt stíti. Trikráte tal ji liktor do šíje, ale vždy tak neobratně, že Cecilie ještě dva dny a dvě noci žila. Zvěděvše o jejím mučed-

nictví, sběhli se křesťané, aby si namočili houbu v krvi svěťice. Přišel i papež, jemž svěťila Cecilie své jmění a péči o chudinu, o niž sama byla dosud pečovala. Posilněna požehnáním papežským, obrátila obličej k zemi, ruce před sebe vztáhla a skonal na pravém boku. Takto uložena ještě týž den večer do cypřišové rakve a pochována v rodinné hrobce Cenciů u cesty Appijské.

Roku 821 nalezl hrob sv. mučednice papež svatý Paschal a otevřev rakev, shledal tělo její neporušeno. Byla oděna v bohatý, zlatem protkávaný šat; u nohou měla lněné, krví zbrocené šátky. Svatý Paschal — jak sám vypravuje — vystlal rakev hedvábnou látkou, pokryl svaté tělo mušelinem, vložil cypřišovou rakev do mramorového sarkofagu a přenesl do Říma, do chrámu zbudovaného v bývalém sídle sv. mučednice.

R. 1599 obnovoval kardinál Sfondrati kostel ten. Hrob sv. Cecilie znovu otevřen, tělo sv. panny v téže poloze a neporušenosti spatřeno. Po čtyři neděle veřejně vystaveno. Ohromné davy lidu přichvátaly spatřit tento div Boží všemohoucnosti, tuto odměnu za panenství, za stálost ve víře, tuto odměnu za časté svaté přijímání. Nad hrobem postavil kardinál krásný oltář a překrásnou sochu, dílo to Štěpána Maderny; představuje sv. Cecilii v téže poloze, v jaké ji umělec v rakvi viděl.

*

Jako sv. Cecilie, čerpala ze sv. přijímání nepřemožitelnost i sv. Agatha (Háta), umučená za císaře Decia (249—251) na ostrově Sicílii, v městě Kataneji. Když jí hrozil náměstek císařův Kvincian mučením, odpověděla: »Pust na mne dravé šelmy, a já je zkrotím jménem Ježíše Krista; uvrz si mne do ohně, a rosa nebeská shasí plameny; roztáhni si mne na skřipci, duch, který mne oživuje, jest duch síly, cudnosti a lásky; mrskej si mne bičí, Bůh můj mne může vytrhnouti z rukou tvých.« Po hrozných útrapách a přebolestném mučení skónala v žaláři.

(Pokračování).

Prosba.

Na perutích zbožnosti,
v neštěstí i radosti,
spéchám, Bože, ve Tvůj dům
a vznáším se k nebesům,
prose, bys mně síly dal,
od hříchu mě varoval.

Prosím, bys mně vyjevil,
kde bych našla pravý cíl,
který k pravé spáse vodí
a jen lásku s dobrem plodí,
hřích v ctnost blaha promění,
abych přišla k spasení.

Vyslyš ditka svého hlas,
v srdce lej mi sílu zas,
abych všecko konání,
do svého až skonání,
plnila jak Ty sám chceš,
Bože, k pomoci mé spěš!

Kříž, spása moje.

Když tak někdy pozoruji,
Kriste Pane, ten Tvůj kříž,
do očí se derou slzy
a v hrudi porutím tíž.

Zdá se mi, že Tvoje oči
bolestně se dívají,
a že se v nich slzy bolu
nad mou bídou blýskají.

Zdá se mi, že Tvoje retы
chtějí na mne zavolat,
abych v světa víru mohla
v každé době odolat.

Zdá se mi, že ruce Tvoje
chtějí mě tu obejmout,
abych mohla po svém žití
v náručí Tvé spočinout!

A. M. Radlůvková.

O pobožnosti k nejsv. Srdci Ježíšovu za umírající.

Dle spisu Aug. Laronse, II. gener. ředitele arcibř. za umírající.

Vizme nejsvětější Srdce Ježíšovo na hoře Olivetské smrtelnou úzkostí skličené! Trpí nevýslovně, předvídajíc ztrátu nesmírného počtu duší, pro než pro všechny svou nejsvětější krev prolévá — nadarmo. Kéž bychom porozuměli Jeho touze po spáse duší a pomohli mu je zachraňovati.

Velmi účinným, P. Ježíši zvláště milým a nám spasitelným prostředkem k tomuto jest modlitba za umírající. Slyšme, co praví jistý zbožný spisovatel*) o důležitosti okamžiku smrti a o tom, jak jest drahá P. Ježíši každá duše: »Jaké nebezpečí hrozí zájmům Ježíše Krista na smrtelném loži! Dábel zdvojnásobuje své námahy, pokušení bývá více než vloček sněhových v zimě; kdo zde zvítězí — Ježíš nebo dábel — vítězem zůstane navždy, neboť boj jest ukončen a znova ho začítí nelze... Všichni musí umřítí, každou minutu mnoho jich zahyne

a křesťan se hrozí nad jejich duševním stavem. A přece za jednoho každého z nich Ježíš na kříži umřel, jako by smrt Jeho jen jemu byla k užtku, a jest ochoten, kdyby bylo potřebí, znova s nebe sestoupiti a znova za každého z nás smrt podstoupiti. Prohlédněte Jeho utrpení, pozorujte Jeho kroky, Jeho slzy, Jeho krev; čítejte trny, rány, bičování; považte Jeho pokoření a bolesti, trápení a úzkosti Jeho nejsvětějšího Srdce — a to vše trpěl za onoho Indiána, jenž v tomto okamžiku ve vzdálené Americe umírá, a umře-li ve hříchu, vše to utrpení bylo marné.« Takové nebezpečí hrozí zájmům Ježíšovým 140.000krát denně; 140.000 krát denně chvěje se Ježíš o své výkoupence, poněvadž 140.000 lidí denně umírá — 4¼ mil. měsíčně — 51 mil. ročně.

Tato čísla, ač úžasné velká, nečiní na nás snad žádného zvláštního dojmu, poněvadž si nedovedeme učiniti představu o jejich velikosti; znázorníme si je tudíž několika konkrétními případy.

*) Faber. »Ježíš nade všecko.« Nákl. pap. kniht. Benedikt. rajhradských v Brně.

Nedávno ozval se celým světem výkřik zděšení, že při katastrofě Titanicu zahynulo 1635 lidí. Jistě hrozné to neštěstí — ale tolik lidí umírá každé $\frac{1}{4}$ hod. — Dosud máme v živé paměti zánik ital. města Messiny. Čítala 140.000 obyvatelů, z nichž při zemětřesení 28. prosince 1908 zahynulo za jedinou noc přes 70.000, t. j. $\frac{2}{3}$ obyvatel města Brna — a tolik umírá každého $\frac{1}{9}$ dne. — Jak by na nás působila zpráva, že ve 14 dnech vymřela Morava a v 1 roce se vytlidnilo celé naše mocnářství! A přece takové výjevy opakují se denně, měsíčně a ročně, jen že ne na jednom místě. Kadou minutu objeví se asi 100 duší před soudnou stolicí věčného Boha.

V jakém stavu přicházejí na věčnost, dá se usouditi z denní zkušenosti. Mezi denně umírajícími jest katolíků kolem 23.000, a z těch velmi malé procento takových, jimž spása duše byla hlavní záležitostí životní. Naproti tomu jest mnoho katolíků jen matrikových, mnoho vlažných u víře, lhotejných. U velikého množství závisí spása duše na smíření s Bohem v poslední nemoci, na poslední přijetí sv. svátosti. Je to poslední pomoc tonoucímu; šťasten, mohl-li ji ještě dosáhnouti, a chtěl-li se jí uchopiti. — Smutné kroniky daly by se psáti o tom předmětu. Někde i ve zbožných rodinách, přivolají kněze, až je nemocný v agonii, aby prý se nepolekal.

O bláhoví, kteréž leknutí vyrovná se hrůze, vyvolané poznáním, že za okamžik musí se objeviti před věčným Soudcem a nemá svědomí v pořádku, aniž je více s to tak učiniti! Jinde kladou odpor atheističtí příbuzní i úpělživým prosbám nemocného, opět jinde nemocný odmítá kněze sám. — Jaké to bolestné chvíle pro milující Srdce Ježíšovo, jež i za tyto ubožáky krví svou prolévalo!

Zde, kde milosrdenství Boha nejvýš dobrotního je omezeno Jeho spravedlností, jest na místě modlitba přímělná, která přicházejíc vstříc touze Ježíšově, stává se přímo všemohoucí. Ježíš na ni čeká, není pochybnosti, že ji vyslyší.

Snad namítnete: »Čehož se dá docílit v posledním okamžiku u člověka, jenž celý život o Pána Boha a duši svou se nestaral?« — Odpovídám: »Milosrdenství Boží nemá mezí a láska Jeho

je nekonečná, moudrost nevyzpytatelná. V jediném okamžiku může se duše obrátiti a vzbuzením dokonalé lítosti před věčnou záhubou zachrániti. Na smrtelném loži, tváří v tvář smrti, soudu a věčnosti i nejzavzruzejší hříšníci se chvějí a jsou přístupnými někdy i nepatrnému vánku milosti. Leckdy stačí vzpomínka na zbožnou matku, na modlitby v dětství konané, na dobrého přítele neb povzbuzující příklad! — Možná, že jsme tu milost nemocnému vyprosili my svou nepatrnou modlitbou, a tak jsme zachránili duši od pekla, rozmnožili společnost svatých Ježíši a Jeho nejsv. Matce způsobili potěšení, rozmnožili čest a slávu Boží a sobě získali u Boha zásluhu a vděčnost zachráněné duše. — Neměly by nás tyto úspěchy přiměti, abychom se horlivě modlili za umírající, známé i neznámé, blízké i vzdálené? Také obrácení lotra na pravici v poslední chvíli života jest nám pobídkou, abychom se nevzdávali naděje, pokud se duše od těla neoddělíla. A i tu ještě někdy se považuje zdání za smrt samu. Jistý katolický lékař, nedávno zemřelý, písemně nařídil příbuzným, aby po jeho posledním výdechu ještě celou hodinu se u něho modlili, ježto těžko dá se poznati, kdy nastane skutečné oddělení duše od těla.

Konečně P. Ježíš sám projevil přání, aby se lidé modlili za umírající. V životopise jedné z prvních panen řádu Navštívení Panny Marie se dočítáme, že r. 1644 na Zelený čtvrtek v noci modlila se před velebnou Svátostí. Tu u vidění spatřila Pána našeho umírajícího na kříži a zároveň popřána jí milost, že se mohla s větším úspěchem za umírající modliti. »O poslední hodina těch ubohých je hrozná!« pravila. Od té chvíle vždy ji bylo, jako by slyšela sténání umírajících, což činilo na ni takový dojem, že vždy v noci a z rána modlivala se za ně církevní modlitby.*)

Nuže, ctitelé nejsv. Srdce Ježíšova, milujete-li opravdu svého Spasitele, nemůžete opomenouti činiti to, o čem víte, že jest Mu milé. Úspěchů svých modliteb sice nepoznáte za života, ale buďte ujištěni, že Ježíš a Maria budou vás milovati a spasí vaši duši, až ji nadejde po-

slední hodina. A pak, jaký bude váš údiv, vaše radost, až ve velký den posledního soudu seskupí se kolem vás zástup vyvolených, aby vám za své zachránění děkovali a vaši slávu v nebi po všechny věky rozmnožovali!

Velkou horlivostí v tomto ohledu vynikal zbožný řeholník P. Jan Lyonard, Tov. Jež. — Věda, že modlitba společná dle připovědi Páně jest účinnější než modlitba jednotlivců, založil roku 1845 spolek, jenž měl za účel umírajícím pomáhati modlitbou. Počátek učinil mezi školními dítkami. Dílo se šířilo, rostlo až r. 1859 vznikla společnost sester nejsv. Srdce Páně, smrtelné úzkosti trpícího, a soucitného Srdce Panny Marie ke spáse umírajících. Osm let na to, dne 23. srpna r. 1867, potvrdil papež Pius IX. arcibratrstvo téhož jména, jehož řízení svěřil patriarchovi Jerusalemskému. — Jako členové tohoto arcibratrstva můžeme umírajícím velmi účinně pomáhati i jen nepatrnou modlitbou, poněvadž nemodlíme se sami, ale tisíce spolučlenů modlí se denně s námi.

Povinnosti jsou tak malé, že by nemělo býti ani jednoho čtenáře t. l., jenž by se členem nestal. Žádá se pouze denní modlitba, složená k tomu účelu O. J. Lyonardem. Zní: O nejdobrotivější Ježíši, milovníku duší, prosím a zapřisahám Tě pro smrtelnou úzkost Tvého nejsvětějšího Srdce a pro bolesti Tvé neposkvrněné Matky, obmyj v krvi své hříšníky celého světa, kteří této chvíle se smrti zápasí a ještě dnes umrou.

Srdce Ježíšovo, které jsi smrtelnou úzkost podstoupiti ráčilo, slituj se nad umírajícími!

Soucitné Srdce P. Marie, přimlouvaj se za zarmoucené! (Za každou z těch modliteb pokaždé 300 dní odpustků. Kdo se je modlí 3krát denně v různých dobách, získá jednou v měsíci plnomocné od-

pustky po sv. zpovědi a sv. přijímání.) Dobře je, připojití ji k některé stálé modlitbě, třeba k Anděl Páně, aby se na ně nezapomínalo.

Dále se doporučí velmi vřele, aby se členové jednou měsíčně $\frac{1}{2}$ hod. za umírající modlili. Na ten účel mohou obětovati pobožnost při mši sv. neb při odpoledních službách Božích. Žádoucno jest, aby s $\frac{1}{2}$ hod. pobožností spojili sv. přijímání, ale není nutno. Kde více členů, radí se, aby se seskupili po 30 a v $\frac{1}{2}$ hod. pobožnosti se vystřídali.

Připojme-li k tomu ještě přání, aby každý člen pečoval, aby nemocní v jeho okolí včas přijali sv. svátosti, vypočítali jsme všechny úkony v bratrstvu přikázané i doporučované. Členové získají též hojně odpustky, jež jsou uvedeny na zápisním listku.

Právo, přijímati členy z celého světa, mají jen kláštery nejsvětějšího Srdce P., v smrtelné úzkosti postaveného, z nichž jest nám znám klášter ve Woluwě v Belgii. Styk s ním (jen ve francouzském jazyce) zprostředkuje ochotně klášter sester Dominikánek v Řepčíně u Olomouce na Moravě. Kdo si přeje státí se členem, arcibr., nechť na uvedenou adresu sdělí své křestní jméno a příjmení (řeholníci řeholní jméno) a určí den, kdy miní konati $\frac{1}{2}$ hodinnou pobožnost, na př. třetí neděli v měsíci, druhý pátek atd.

Končíme vřelým přáním, aby členové arcibratrstva v našich vlastech počtem záhy se vyrovnali počtu umírajících, ježto čím mocnější útok, tím jistější úspěch. — Druhým neméně vřoucím jest přání, aby nejsvětější Srdce Ježíšovo vzbudilo horlitele v důst. duchovenstvu, již by v každé z našich diecesí zřídili po jednom odvětví zmíněného arcibratrstva, čímž by bylo v naší vlasti trvale postaráno o stálou přímělu za umírající, k nimž jednou my všichni také budeme přináležeti.

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXIMILIAN WEINBERGER.

Svatba s překážkami.

Bylo po desáté hodině večerní. Tichá noc byla rozprostřela perutě své i na naši missijní stanici, jejížto obyvatelé téměř všichni ve sladkém spánku pohříženi byli. Já sám studoval jsem ještě kázání, které jsem následujícího dne při oddavkách měl proslouvit. Byl to první sňatek, kterému jsem jako mladý missionář v pohanské zemi měl požehnati, a proto chtěl jsem církevní úkon jak náleží oslaviti. Po mnohých překážkách se strany nevěstinych pohanských příbuzných byly konečně všechny podmínky splněny. Vše bylo řádně umluveno a zdálo se, že svatba bude míti klidný průběh. Kaple byla pěkně okrášlena, příhodné písně naučeny, já sám těšil jsem se na zítřejší církevní slavnost srdečně.

Ale nemělo to býti. Co tak sedím a všechno ještě jednou promyslím, slyším najednou na verandě tiché, ale rychlé kroky; zároveň zasvitne oknem světlo lucerny a na mé dvěře někdo tiše klepe. Mám za to, že nějaký nemocný si přeje kněze, anebo že se stalo nějaké neštěstí a otevírá dvěře. Předem mnou stojí Kofi, ženich, v jedné ruce drže lucernu, v druhé velký uzel. Trochu překvapen táží se ho, čeho si přeje, neboť třese se rozčilením. Nepromluviv postaví lucernu na zem, rozváže uzel a jme se vyndávat: nejprve několik velkých plchet, potom vzácné šátky na hlavu a konečně zlaté náušnice a jiné skvosty. Všecko položí pěkně vedle sebe, pak se vztyčí a ukazuje na vyložené věci praví smutně: „Eje Abra egblo be: eja mesu o! A Abra praví, že toho není ještě dost!“

Z počátku nemyslím jinak, než že se ubožák pomínul rozumem. Najednou však se mi v hlavě rozběsklo: jeho nevěsta Abra svatební dary, které tu na zemi leží přede mnou, zamítla, poněvadž se jí zdálo, že jich málo. Tato neskromnost i mne dohněvala, neboť podle zdejších pojmů bylo darů nejen s dostatek, ale bylo jich i hojně. Mimo to zaplatil Kofi otci nevěsty slušnou částku peněz a zapravil i značné útraty velké svatební hostiny. Ptám se tedy: „Urazil jsi ji snad anebo vyvedl jsi nějakou hloupost?“ Popírá to rozhodně a když vypravuje, kterak na hostinu je všechno při-

praveno, ovce že jsou už zabity, a že bratři jeho přišli zdaleka, vykonavše cestu 10 hodin, vzteká se vždy víc a více, tak že ho musím opětně přerušovati a napomínati, aby se mírnil.

Co nyní? O svatbě následujícího dne nemohlo ovšem za takových okolností býti ani řeči přese všechny přípravy. Byl jsem také přesvědčen, že nevěsta nejednala z vlastního popudu, ale spíše pod vlivem svých pohanských příbuzných, možná i vlastního otce. Ve své domyšlivosti chtěl se bezpochyby před celou obcí nějakým velkolepým svatebním darem své dcery pochlubit. A nebylo vyloučeno, že příbuzní na to počítali, že missionář, aby svatbu umožnil, ženichovi dá peníze, aby k svatebním darům mohl něco přikoupiti. Ostatně bylo i jisto, že ani otec ani příbuzní s křesťanským sňatkem nesouhlasili; znal jsem je dobře a nebylo ni to divno.

Pravil jsem tedy ženichovi: „Kofi, slož své věci a jdi spát, ze svatby nebude zatím nic. Učíš si zítra s bratřími a přáteli dobrý den a vyčkej; prosit své nevěsty nemusíš, já s ní zítra promluvim sám“. Kofi můj návrh přijal, byť i mnil, že na spánek této noci není pomyšlení a hanba mu způsobená že je nesmazatelná.

Bylo ráno druhého dne pro celou osadu velké překvapení, když ještě přede mší sv. strhována byla v kapli všechna okrasa se zdí a svatebníci marně na svatbu čekali. Nejnešťastnější ze všech byla toho dne nevěsta. Na otázku, proč si tak podivně počínala, nedala uspokojivé odpovědi. Nechtěla bezpochyby svých příbuzných zahanbiti. Právila, že to tak zle nemínila a že takových následků neočekávala. Vytkl jsem jí, že neměla tak lehkovážně jednati, a tím méně, ježto ji nikdo nenutil, aby si Kofiho vzala; nyní že bude lépe, když si Kofi jiné hodnější děvče vyhlédá.

Tato řeč nevěstu ještě více zarmoutila. Avšak také její otec měl pykati za to, že se opovážil křesťanskému sňatku své dcery činiti překážky. Domníval se asi, že přijdeme k němu, abychom za nevěstu pěkně poprosili. Ale mylil se velice. Delší čas jsme si potom cizádostného muže, který si na svém častém styku s Evropany velmi zakládal a naší společnosti zúmyslně kde mohl vyhledával,

vůbec nevšímal. Žádný z missionářů ho více nepozdravil; jiným vynikajícím mužům z jeho okolí podávali jsme na potkání ruku, jemu nikoliv. Této nevšímavosti z naší strany domýšlivec dlouho nesnesl; brzy hledal příležitost, aby nás mohl navštívit. Nadarmo; přijali jsme ho chladně a dali mu na srozuměnou, že poctivý Evropan s vérolomným člověkem obcovati nemůže. Chtěl se ospravedlniti a dával vinu také ženichovi. Odpověděli jsme, že nejsme dětmi a že jsme jeho obojetné jednání vůči nám již dávno prohlédli.

Není vyloučeno, že jsme tehdy milého pana otce příliš přísně posuzovali a že nebyl tolik vinen, jak jsme se domnívali, ale naše rázné počínání nebylo bez úspěchu. Brzy potom dal ještě jednou a to ústně i písemně před svědky ku křesťanskému sňatku své otcovské svolení. Také nevěsta už dlouho před tím usilovala o to, aby mezi oběma stranami nastalo smíření, a byla všechna šťastna, když se ho dočkala. A když za tři neděle svatba skutečně se slavila, byl jsem tomu sám velmi rád, že vše tak šťastně skončilo, a když oba novomanželé při svatební hostině vedle sebe seděli, zářily jejich obličeje, zvláště pak nevěstin, jako jasné nebe po těžké bouři.

Vražda čínského missionáře.

Nedávno byl zavražděn v čínské provincii Sečuen katolický missionář P. Castanet. S bližšími okolnostmi tohoto zločinu obeznamuje nás list jeho biskupa, apoštolského vikáře, msgra de Québrianta, poslaný bratru zavražděného. Podle toho nestal se missionář obětí revolučního hnutí, které právě tehdy

v provincii Sečuen se rozšířilo, ale padl do rukou lupičské tlupy, která, jako mnohé jiné tou dobou, zmatků ve státě ve svůj prospěch využila a jménem revoluce na svůj vrub páčila a vraždila, kam přišla. Pres to obětoval P. Castanet svůj život za své povolání a víru. Nalézal se právě na apoštolské cestě k novokřesťanům zmíněné provincie, aby je ve víře utvrdil a byl od mandarinů opět napomenut, aby útekem se zachránil. Ale srdnatý věrověstec domnívaje se, že vzpoura čelí jedině proti křesťanům, nechtěl svých „svěrenců“ opustiti, zůstal několik dní u nich a byl odhodlán, s nimi umřít. Teprv až se o pravé povaze domnělé revoluce dověděl, odhodlal se k útěku. Provázen dvěma věrnými křesťanskými mladíky a sluhou vydal se na cestu směrem k řece Jantaskiangr, která provincii Sečuen ohraničuje. Na cestě byl však tlupou asi 30 lupičů dohoněn a se svými mladými průvodci dýkami usmrcen. Sluhu lupiči propustili, předpokládajíce, že si na něm nic nevezmou. „Revoluce“ byla téhož dne, kdy missionář byl zavražděn, vládním vojskem krvavě potlačena. S hlavní tlupou lupičskou a vojskem došlo ke srážce, při které víc než tisíc lupičů bylo porubáno; ze zajatých bylo 500 poraněno. Po té nastal ve východních provinciích jakýs takýs klid, ale nebezpečnost pro missionáře nepominulo docela. Pres to odebral se sám biskup na území, kde byl zesnulý věrověstec s takovou námahou na vinici Páně pracoval, „aby“, jak sám píše, „tělesné pozůstatky svého nejlepšího missionáře pochoval, rozptýlené křesťany shromáždil a potěšil a pokud možná o jejich klid a bezpečnost se zasadil“.

Pánu Kristu.

Dnes zpěv můj budíž jásavý
Ti Kriste zazpíván,
ať ret můj písní pozdraví
Tě u nebeských hran.

Ať duši moji nehněte
boť, ani krutý žal,
ať jemu štěstí rozkveté,
tak v písní duch můj lkal.

Ať srdce bolem znavené
okřeje slovem Tvým,
a štěstí lásky ztracené
je hostem zase mým.

Nuž, vyslyš Kriste, prosbu mou,
oč prosím Tě, mi dej,
a žehnej milostí mě svou
a vždy se ke mně znej!

A. M. Kadlčíková.

Promluva při pobožnosti milost. novény prvního pátku v devátém měsíci.

(Dokončení).

Dnes ukončujeme naši milou pobožnost milostné novény naposledy snad přispěchali jsme sem do chrámu Páně, abychom v devátém, a to v posledním měsíci Božského Srdce Páně sv. přijímáním prvního pátku uctili, Jemu chválu vzdali a poděkovali za všechna dobrodiní a milosti, jichž nám při této pobožnosti hojně uštědřilo a mnozí také s touto pobožností tesklivě se rozloučili.

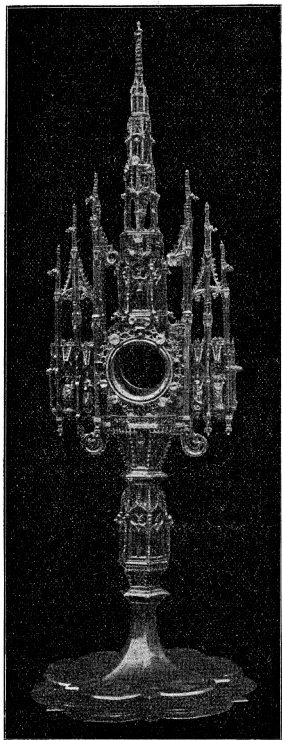
O čem bychom měli dnes ještě naposledy při naší milé pobožnosti rozjímati? Především musím podotknouti, že chvályhodná byla vaše horlivost, se kterou jste tuto pobožnost vykonávali. Nedbali jste toho, že mnoho práce doma na vás čeká a přišli jste. Víím, co znamená v létě, v době žní, kdy každá chvíle je drahá, opustiti všechny své práce, své děti a celou domácnost a spěchat sem do chrámu Páně. Než třebaš ze vám bylo to velmi obtížné, přece jste to učinili. Slyšel jsem na počátku této pobožnosti mnohé lidi, kteří nechťeli s vámi tuto pobožnost vykonávat, takto se vymlouvati: „Ach, kdež bych já mohl (mohla) odhodlati se také tuto pobožnost vykonávat. Čas a denní práce mně nedovolují. Ačkoliv uznávám, že krásná a užitečná je tato pobožnost, nelze mi ji vykonávat.“ Hle! vy jste dokázali, že jest možno při všech denních pracích a starostech pobožnost tuto konati. A zajisté mohu s radostí jménem vás všech říci Božskému Srdci Páně, že k vůli Božskému Srdci nic vám není obtížné ani nesnadné učiniti, a že nebylo vám také obtížné po devět prvních pátků měsíce přistupovati ke stolu Páně, abyste účastni se stali veliké přípo vědi Božského Srdce. S radostí dnes pohlížíte zpět k prvnímu měsíci, ve kterém jste tuto pobožnost začali konati. „Devět měsíců, jak dlouhá to doba! Dopřeje mně dobrotivý Bůh té milosti, abych mohl ve zdraví tuto pobožnost dokončiti?“ Tak s obavou tážali jste se sebe sama a s bázní hleděli jste budoucnosti vstříc. Dnes však radujte se z dokonaného díla. Toho, po čem jste tak toužili, jste dosáhli. A není věru malá věc, které jste dosáhli. Vzpomeňte jen, jak zní velká přípo věď Božského Spasitele: „Z nesmírného milosrdenství svého Srdce slibuji Ti, že všemohoucí láska mého Srdce udělí milost každému konci všem, kteří devět měsíců po

sobě o prvním pátku nejsvětější svátost Oltářní přijmou; nezemrou v nemilosti a nezaopatření, jelikož mé Božské Srdce bude v posledním okamžiku jejich jistým útočištěm.“ Takové přislíbení dal Božský Spasitel bl. Markétě Marii Alacoque za uctívání Svého Srdce. Touto „velikou přípo vědí“ mocně dojati, počali jsme horlivě vykonávat milostnou nověnu, abychom se stali účastni tak veliké milosti, jež se za tuto pobožnost přislubuje, a hle! Dnes stojíme u cíle. Šťastně s pomocí Boží vykonali jsme pobožnost milostné novény k tím dosáhli přislíbení, že nezemřeme v nemilosti a nezaopatření.

Jak velice trápí křesťana myšlenky o smrti, a hrůzu a smrtelnou úzkost působí mu pomyšlení, že by mohl zemřít v nemilosti, nepřipraven, na věky býti zatracen? A tak s nevýslovnou úzkostí tážeš se, drahý křesťane, kdy nastane tato tvá poslední hodinka? Nastane snad již zítra? Také se může státi. Mnozí lidé vyšli z domu zdraví a veselí, nazpět však přinesli je již jako chladné mrtvoly. A co jim se stalo, může se i tobě přihoditi. Proto modlíváme se v litanii ke všem svatým: „Od náhlé a nenadálé smrti vysvoboď nás, Pane!“ Ale byť by nám dobrotivý Bůh dopřál dlouhého věku, přece jednou nastane poslední naše hodinka. A chceš dále, drahý křesťane, věděti, kde umřeš? Zdali doma, nebo v cizině, v kostele, nebo na poli, na cestě atd.? Ach, to také nesmíš věděti! Mnozí zemřeli na poli, bleskem zabiti a hroby jejich na našem hřbitově jsou ještě v čerstvé paměti. Jiní zase jiným neštěstím náhle o život přišli na cestě. A konečně tážeš se jak zemřeš? Po krátké či dlouhé nemoci? Kdo bude tě těšiti ve tvé nemoci? Snad (viděl jsi a) těšil jsi v nemoci otce, matku, bratry, sestry, ale kdo tebe potěší? To jsou otázky, které souží naše srdce.

Než, drahý křesťane, jestliže dobře vykonals pobožnost milostné novény nemusíš mítí strach, ani starost o svou poslední hodinku. Vždyť Božské Srdce Páně přislubuje ti, že nezemřeš v nemilosti a nezaopatření, ale Ono bude ti v poslední hodině jistým útočištěm, Ono bude tě těšiti, když by tě všichni opustili. Božské srdce bude mírnutí tvé bolesti, bude odstraňovati smrtelné tvé

úzkosti. Táží se, není to veliký dar, jež jsi od Božského Srdce Páně obdržel? A zač jsi získal tento veliký dar? Obět celkem malou žádal Božský Spasitel, a sice devět sv. přijímání o prvních pátcích v měsíci

Monstrance ve Velké Bytši,

v devíti měsících po sobě jdoucích, jako dostiučinění za urážky, jež se Mu dějí v nejsv. Svátosti oltářní. Srovnáme-li velikost daru s malou obětí, již žádal Božský Spasitel, poznáváme, jak veliká jest jeho láska k nám, lidem.

Pozorujme dále užítky a přednosti, které nám poskytuje (tato) pobožnost milost. novén. Úcta k Božskému Srdci Páně skýtá útěchu a potěšení nejen v hodině smrti, ale v každém čase, v každém trápení, v každém utrpení a bolesti dává nám ulehčení a útěchu. A tomu jsme se naučili právě při této pobožnosti. A proto, když neštěstí na nás dolehne, kde budeme hledati pomoci a potěchy, ne-li u Božského Srdce Páně? A Ono potěší nás a řekne, abychom jen několik okamžiků ještě něco vytrpěli, a potom uvede nás v radost věčnou, kde věčně budeme plesati a radovati se. Kdo na celém světě více nás dovede potěšiti?

Aneb když nemoc na vás dolehne a budete upoutáni na lože a mnoho trpěti, kde opět budete hledati útěchy, ne-li v Božském Srdci Páně? Vizte, jak krvácí Ono a praví vám: „Kolik nemocí vytrpělo jsem pro tebe, drahý křesťane, za tvé hříchy? O trp jen také zmužile za své hříchy, za které jsem nejprve já trpělo, abys mohl se jednou se mnou těšiti v království nebeském. O kdo z přátel dovede vás lépe potěšiti nežli Božské Srdce Páně? A když nepřátelé budou vás pronásledovati, kde naleznete útočiště? Božské Srdce Páně, které nevinně snášelo pronásledování, poskytne vám vždy mocné útočiště proti uepřátelům. A tak nikde nenalezneme více útěchy a radosti, než v Božském Srdci Páně, které nám rozumí, s námi cítí, s námi se raduje i rmoutí.

Než vizme další bohaté užítky naší pobožnosti! Devětkrát vykonali jsme svatou zpověď během této pobožnosti. K čemu tak často vykonávali jsme sv. zpověď? Což jsme tak velicí hříšníci? Snad nikoliv. Ale proto tak často jsme se zpovídali, abychom získali si ducha opravdové kajcnosti. Dříve tolik jsme hřešili a celí se oddali světu a jeho radostem. Chceme-li se nyní zasvětili Božskému Srdci Páně, musíme se odtrhnouti od toho, co nás dříve odlučovalo od Božského Srdce, t. j. od světa a hříchů jeho. A to se stává lítostí a opravdovým předsevzetím ve svátosti pokání. A proto pravá kajcnost jest také známkou, že milujeme Božské Srdce P., vyhostivše lásku světskou ze srdce svého. Duch pravé kajcnosti jest vám též zárukou, že jste tuto pobožnost dobře vykonali. Pravíť se ve „velké připovědi“, že tato velká milost udělí se těm, kteří hodně nejsv. Svátost oltářní po 9 měs. o prvních pátcích v měsíci přijímají. Kdo

by nehodně přijímal, tomu milostná nověna neprospěje. Chce-li však kdo hodně přijímati, musí nejprve kajícíností duši svou zvláště od těžkých hříchů očistiti.

V devíti sv. přijímáních jednak dokazovali jsme lásku Božskému Srdci, jednak vynahrazovali jsme mu všechny urážky, jež mu od lidí činěny bývají. Vzpomeňte jen, kolikrát slibovali jste slovy: „Ano, to slibujeme. Čím více tajemství Tvá se hanobí, tím více v ně budeme věřiti, ó Srdce Pána Ježíše. Čím více odporují srdce Tvé lásce Božské, tím více je budeme milovati, o nekonalá krásno atd.

A dále prosili jsme Božské Srdce, aby nám poprálo tak mocné, silné milosti, abychom byli Jeho apoštoly uprostřed světa a Jeho korunou v blažené věčnosti (Modlitba směřující k nejsv. Srdci Pána Ježíše.) Ejhle, pravá láska, které jsme se učili v devíti svatých přijímáních!

Tak velké a rozmanité jsou užítky, jež nám z této pobožnosti milostné nověny vyplynuly. Věru, ani jsme neočekávali, jak veliký zisk budeme míti z této pobožnosti.

Na konec, dříve než se rozejdeme, musíme se rozloučiti s Božským Srdcem P. a s touto milou pobožností, jež nám tak velkou radost způsobila. Při vzpomínce na

loučení velký zármutek uchvátil srdce naše. Tvořili jsme téměř po celý rok jednu rodinu a vespolek spojovala nás láska k Božskému Srdci Páně S radostí a nadšením přicházeli jsme sem do chrámu Páně a cítili jsme se nevýslovně blaženými, když hlaholil zpěv náš radostný k Božskému Srdci. A v příštích měsících má již přestati tato krásná pobožnost? Má umlknouti radostný zpěv písně: K nebesům se orla vzletem, naše píseň vznášej dnes atd. ? Úzkost a tíseň jiná srdce naše, že Božské Srdce P. zůstane o prvních pátcích v měsíci opuštěno, že mrtvé ticho zavládne zase zde v prostorách chrámových. Než odložme takovou malomyslnost. Špatně bychom naučili se Božské Srdce P. milovati, kdybychom je zde měli zase opuštěné zanechat. O nikoliv! Ale slibujeme Jemu, že získáme pro tuto pobožnost naše příbuzné a přátele, aby oni zase místo naše nastoupili a Božské Srdce Páně uctívali pobožností milostné nověny a hojnost užitek z této pobožnosti pro spasení duše své sobě odnesli. My pak, podle možnosti i nadále budeme o prvních pátcích v měsíci spěchat sem do chrámu Páně, abychom Božské Srdce Páně spolu uctili. Pobožnost tuto ukončují slovy: Pochváleno buď Božské Srdce Páně, z Něhož věčnou spásu máme; Jemu čest a sláva na věky. Amen.

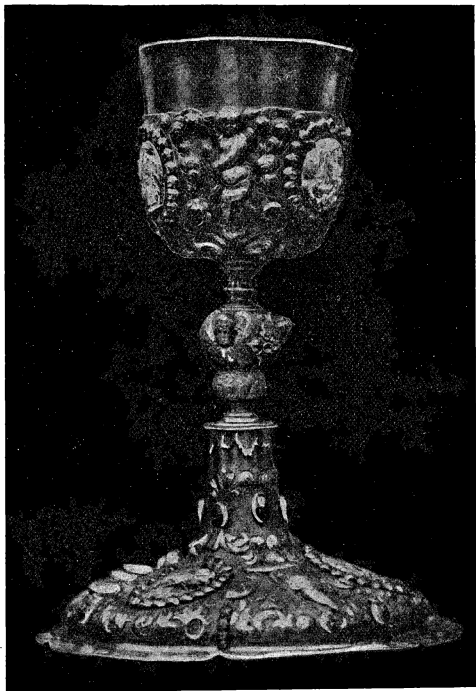
Různé zprávy.

Kalich a monstrance ve Velké Bytšči. Město Velká Bytš na Moravě má dvě skvostné památky euchar. Gotická monstrance je z roku 1471, je stříbrná, bohatě pozlacená, 85 cm. vysoká. Na každé straně lunuly jsou čtyři ozdobné kopky, v nichž jest umístěno osm sošek. Nad schránkou viděti pěknou sošku Spasitele; vrchol vyběhá ve skvostnou gotickou růžici. Druhá byla monstrance vyzdobena pravými drahokameny. Je majetkem obce, která ji již dvakrát vykoupla od státu, k čemuž každý občan bytšský přispěl dolarem. Na radnici je ještě uschován nádherný baroční kalich, ozdobený emajlovými obrazy. Monstrance i kalich dávají se do kostela na velké slavnosti.

Svatostánek v Jemnici—Počlil. Jako malý příspěvek ku eucharistickému kongresu ve Vídni podáváme několik obrázků, týkajících se úcty svatosti Oltářní na Moravě: svatostánek z kostela sv. Jakuba, z předměstí Jemnice, z Podolí. Za laskavé zapůjčení vzdáváme díky slavnému zemskému výboru. Za starých dob umísťovali svatostánky mimo oltář, na zdi. Mnohé z nich během let odstraněny, zničeny, zbořeny a jinak zmizely. Na Moravě uchoval se mimo jiné tuto vyobrazený v Podolí, který patří k nejlépe uchovalým a umělecky nejcenějším. Opírá se o zeď, je z jemného pískovce a stojí na mistrně provedeném podstavci. Nad svatostánkem, uzavřeným hustou mříží, pne se do výše mnoho štíhlých

sloupků a jiných ušlechtilých ozdob, které končí až skoro u stropu krásnou růžicí. Za dřívějších dob uchovávala se tu velebná svátost, ale upustilo se od tohoto zvyku. Nyní bývá svatostánek skoro vždy jenom na hlavním oltáři. Svatostánek po-

Nedávno psaly jisté listy: nejjemnější sotva viditelné vlákno pavučiny je složeno asi ze 4000 nitek. Na jednom křídélku motýlově bylo nalezeno asi 100.000 šupin, na křídle morušového bource až 400.000 a každá šupina je

Kalich ve Velké Bytěši.

dolský byl vytvořen r. 1518, což dokazuje letopočet, doposud uchovával. Výšky má 4 metry a je slohu gotického.

Bůh jako stvořitel. Věhlasný přírodopyspec Linné říkával, že čím je starší a čím více sobě nabral vědomostí, tím více se podivuje všemohoucnosti Boží.

prý pravý div krásy a dokonalosti. Křídla některých brouků jsou tak tenounká, že 50 000 těchto křidélek na sebe položeno mělo by. výšku pouze sedmi milimetrů a při tom jsou tato křídla ještě dvojité. Nejsme-li nuceni zvolati se žalmistou Páně: »Jak podivuhodné jsou skutky tvé, Pane«!

Dobrý příklad. Arcivévoda Karel František Josef byl až do poslední doby rytmistrem u dragounského pluku ve Staré Boleslavě. Vždy byl všem dobrým příkladem zbožnosti i se svou chotí Žitou. Škoda, že se odtud odstěhují. Paní arcikněžna často klečela při mši svatě v zadu mezi lidem v chrámu P. Marie a zbožně se modlila. O svátku sv. Blažeje si přišla první pro svaté požehnání, o popeleční středě přiklekla s ostatními lidmi k zábradlí pro popelec. Když byla posádka vojenská u sv. zповědi, první přiklekl ku zповědnici pan arcivévoda a po něm jeho vznešená choť a setrvali v kostele, až byli všichni vojáci vyzpovídáni, což trvalo téměř půl třetí hodiny. Škoda, že sejdou tyto příklady lidu s očí. Jak mnohý, tak zvaný »pán«, mohl by si vzít příklad z těchto vznešených kruhů.

Nevíte ani dne ani hodiny... Mladá, zdravá služka Aloisie K... chystala se do plesu a čistila si při svíče benzinem své šaty. Při tom vznály se benzinové páry, chytl se též benzin v láhvičce a vybuchnuv rozlil se dívce po šatech. Děvče vyběhlo ven na dvůr a volalo o pomoc. Než však přišli lidé a uhasili oheň, byla dívka již tolik popálena, že zemřela na cestě do nemocnice. Místo plesu našla si smrt.

Katolíci v Mexiku. Katolíci v Mexiku jsou velice uvědomělí, horlivě podporují svůj tisk. Mají tři velké katolické deníky, z nichž jeden má 170.000 předplatitelů. U nás bohužel zanikají katolické listy nedostatkem odběratelů. Jistý vídeňský katol. deník (Vaterland) měl jen 800 odběratelů, proto přestal vycházeti.

Děkuvzdání božskému Srdci Páně.

Z Brna. Vroucími díky jsem zavázána svatému Antonínu za vyslyšení mé vroucné prosby v jisté důležité záležitosti. Konám tímto svou povinnost neboť jsem slíbila, když budu vyslyšena, že to uveřejním; a přímluva sv. Antonína byla jistá, neboť hned v prvních dnech započaté devítidenní pobožnosti jsem byla vyslyšena. Jest mé vroucí přání, aby toto uveřejnění bylo k větší cti a chvále svatému Antonínu.

Dělnice v Brně.

Z Bilovic. Vzdávám tímto veřejně díky Panně Marii ustavičné pomoci a sv. Antonínu Pad. za vyslyšení v nemoci a v jistých domácích potřebách.

Fr. J.

Z Měrovic. Vroucí díky vzdávám Božskému Srdci Páně a Panně Marii lurdské, sv. Josefu a sv. Antonínu Pad. za uzdravení z těžké nemoci. M. K.

M. z R. vzdává díky vroucí Pánu Bohu, Panně Marii a sv. Antonínu Pad. za udělení pomoci.

Z Náklá. Ve velikých těžkostech obrátil jsem se pro pomoc ke sv. Josefu,

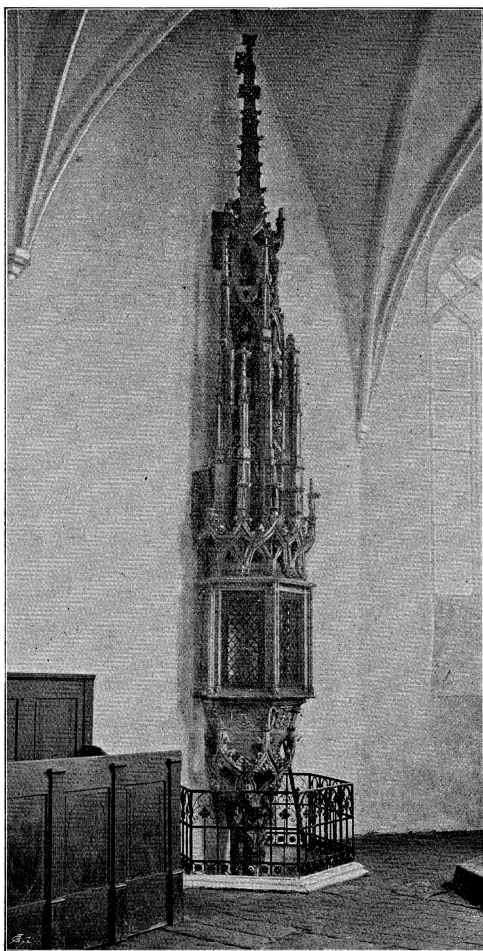
konal devítidenní pobožnost k jeho cti. Pomohl mi přímlovou svou a já plním tímto slib učiněný. O.

Z Čáslavi. Nejvroucnější díky vzdávám, dle slibu svého, milostnému pražskému Jezulátku, Rodičce Boží, sv. Josefu, sv. Janu Nep., sv. Antonínu Pad., sv. andělu strážnému a všem svatým i duším v očistci za vyslyšení proseb v těžkých úzkostech, v souzeních a krutých pronásledováních. Nemohu, než vřele doporučiti laskavým čtenářům moc pobožnosti devítidenní a pobožnosti za duše v očistci, které v obcování svatých s námi jsou spojeny, za nás vzájemně prosí.

»Vděčný.«

Z Bilska. Srdečné díky vzdávám Nejsv. Srdci Pána Ježíše, neboť jsem byla vyslyšena v důležité a těžké záležitosti. »Nebude zahanben, kdo se důvěruje v Srdce Nejmnocnější.« M. N.

Z Montfort l' Amaury. Jistá přestouka z Moravy, nyní ve Francii, vzdává díky Panně Marii svato-hostýnské za poskytnutou pomoc a poroučí se do další mocné její ochrany. A. Z.

Jemnice—Podolí: svatostánek.

Z Loděnice. Nejsrdečnější díky vzdávám Božskému Srdci Pána Ježíše, Panně Marii, ustavičné pomoci a svatému Dominiku, za vyslyšení proseb v duchovních záležitostech a za uzdravení v nemoci.

Odběratelka »Školy«.

*
(Zasláno.)

Korunovační slavnost Svato- hostýnské Matky Boží.

»Svatý Hostýn! Jaké city ovládají Moravaná, uslyší-li slovo to! Zaplesá a v duchu již dle na hoře, ku kteréž od doby, kdy rozum bral, pohlížel s úctou, kamž opět a opět pospíchá, kdež nejdéle umí se modlití.«

Tot počátečná slova »Památky se sv. Hostýna« dávno tištěné. A slova ta dosud jsou pravdivá.

Staletí minula, a po všechna předkové naši putovali na Sv. Hostýn. Putovali tam v dobách radostných i smutných. Sv. Hostýn srostl s dějinami naší milé Moravěnký, a s našimi rodinami. Matka Boží Svatohostýnská vyzývána od dětí, mládenců, panen, matek, mužů, starců i stařenek, vznešených i prostých. Vyzývána ve všech potřebách osvědčila se býti Matkou milosrdenství.

Lichá osvěta zničila poutní místo, a přece na rozvalinách chrámu konaly se vroucí pobožnosti od nesčetných poutníků, a místo povždy zůstalo posvátným. Kolik milionů předků našich došlo zde vyslyšení, kolik milostí pro časné i věčné blaho. Od dob tatarských jest místo to posvátným, jest »residenci Matky Boží«, jak krásně d Středovský.

Vděčnost káže pomýšleti na novou ozdobu místa tak památného a posvátného, na novou oslavu Matky Boží Svatohostýnské.

Ozdobou a oslavou takovou jest »korunovace Svatohostýnské Matky Boží, která po úchvale sv. Otce konati se bude letos na svátek Nanebevzetí P. Marie a potrvá od 15. srpna po celou oktávu až do 22. srpna.

Nejhlavnější dni této slavnosti jsou: 15. srpen, den korunovace a reprezentace všech spolků, pak 18. srpen, kdy bude holdování sv. Otci a císaři a králi. 16. srpna je slavnostní valná hromada Matice Svatohostýnské, 17. srpna pout

dětí a matek, 18. srpna pout mužů, 19. srpna pout duchovenstva, 20. srpna pout terciářů a Mariánských kongregací, 21. srpna pout omladiny, 22. srpna pout studujících. V neděli dne 25. srpna jest pout členů Apoštolátu svatého Cyrilla a Methoda. Pouti počínají vždy večerem předešlého dne.

Každodenně je o 1/6. kázání pontifikální mše se společným sv. přijímáním. O 1/10. je opět kázání a druhá pontifikální mše sv. za dobrodince Svatohostýna.

O 2. hodině je promluva na rozloučenou a sv. požehnání O 7. hodině večer je řeč uvítací se sv. požehnáním.

I zveme všechny ctitele Svatohostýnské Matky Boží na slavnost tuto.

Všeliké dotazy buďte zaslány jednateři Matice Svatohostýnské Dru Ant. C. Stojanovi, poslanci v Kroměříži.

Vše ostatní později zevrubněji bude udáno. Připravujte se všichni utčit Svatohostýnskou Matku Boží.

Na Sv. Hostýně o slavnosti Ochrany sv. Josefa 1912.

Výbor Matice Svatohostýnské.

*

Vzhůru na Velehrad!

Exercicie paní a dívek na Velehradě konají se letos od 15. do 19. července. Počínají 15. července večer a končí 19. července ráno. Úhrnný poplatek za stravu, nocleh atd. 9 korun. P. t. paní a dívky se co nejuctivěji zvou, aby exercicií hojně se účastnily. Přihlášky přijímá »Kolej Tovaryšstva Jež. na Velehradě« do 10. července včetně.

*

Duchovní cvičení pro učitelky všech kategorií a kandidátky učitelství konati se budou letos opět v Přerově. Počnou v pondělí dne 26. srpna o 5. hod. odp. a skončí v pátek dne 30. srpna ráno. Za ubytování a stravu platí se 6 K. Nemajetným účastnicím se poplatek částečně neb úplně promine; i cestovné bude na požádání hrazeno. Žádoucnó, aby se každá účastnice zavčas přihlásila u ctihodné sestry představené kláštera Škol. Sester v Přerově. — Po ukončení duchovních cvičení koná se schůze Mariánské Družiny učitelek.

Obrácení Číny na víru katolickou.

(Hlavní úmysl.)

Úmysl tento je právě za naší doby velmi důležitý a dalekosáhlý, jest vyjádřen prosbou modlitby Páně: »Přijď království Tvé!« Prosití máme, aby království Boží t. j. církev sv. na zemi čím dále více se rozšiřovala a doporučovala. Tentokrát to nejsou snad slova prázdná; vždyť jedná se tu o říši na světě největší i svým rozsahem i počtem obyvatelstva; snad i nejbohatší co do úrodnosti půdy pod sluncem. Jedná se o lid lepší z národů pohanských, o lid pracovitý, střidmý a trpělivý, slušný ve svých shromážděních a účtu vzbuzující v rodině i ve státě. Jak by nebyl takový lid schopný pro čest a slávu Boží, pro křesťanskou vzdělanost, víc než kterýkoliv jiný národ. Právě v našem 19. století stávají se dějiny katolických misii podivuhodnými, co do síly, co do velikých obětí rozličných řádů a kongregací missionářských. Po 60 letech svého apoštolského působení píše jeden z nejhodnějších pracovníků z tovaryšstva Ježíšova a to r. 1900: Nyní neodpovídají výsledky úsilí lidskému, protože nestačí missionáři; neboť kostelů je 3krát tolik jako dříve, missionářů je třeba 6krát tolik jako dříve, křesťanů počet se zdvojnásobil. (Missie Kiang Nan.) Ve spisu »Katolické misie v 19. století« ve zprávě o zámořských misiích udává M. E. Louvet statistiku misii v Číně, která ukazuje jen malý pokrok v poslední době. V roce 1840 bylo asi 240.000 křesťanů a v r. 1890 vykazuje 472.000 křesťanů. Právě pak: Je to těžký a bolestivý úkol obrátiti Čínu na víru katolickou.

Křesťané čínští nejsou snad jen ze tříd lidu, nýbrž také z jiných tříd vzdělanějších. Povstávají rozličné hádky ohledně čínských obřadů a ustanovení z Říma; Číňané totiž ve mnohých věcech nechtějí upustit od svých zvyků, které opět Řím nemůže schváliti, a to velice překazí, že mnozí víru katolickou přijmouti nechtějí a tím se rozšíření katolické církve velice zdržuje. Kromě toho jsou tu rozličné strany, které na sebe nevraží, jsou to revoluce a války občanské, kterými často kvetoucí misie zničena bývá. Přemnozí z Číňanů vzdělaných vidí ve křesťanství náboženství vítězů a missionáře evropské pokládají za spoluvlastence. Zdá se, že ve 20 letech se poměry katolického náboženství zlepšily jak z následujících číslic bude patrné:

Provincie Chansi měla v r. 1889 křesťanů 14.980 se 7 evropskými a 9 čínskými kněžími a v r. 1909 měla křesťanů 37.060 se 42 evrop. a 19 čínskými kněžími — V provincii Chantong bylo v r. 1889 jen 17.765 křesťanů a 25 evrop. a 11 čín. kněží, za to v r. 1909 bylo již 88.447 křesťanů a 105 evrop. a 35 čín. kněží. — V provincii Chen-si bylo v r. 1889 křesťanů 29.048 se 24 evropskými a 17 čín. kněžími a v roce 1909 stoupl počet křesťanů na 36.605 s 32 evrop. a 30 čín. kněžími. — V provincii Fo-kien bylo v r. 1889 křesťanů 36.692 se 26 evrop. a 15 čín. kněžími a v r. 1909 bylo již 52.728 křesťanů se 52 evropskými a 25 čínskými kněžími.

K vůli větší znalosti uvádíme ještě některé provincie. V provincii Hong-kong bylo r. 1889 jen 6.800 křesťanů se 7 evropskými a 5 čín. kněžími a r. 1909 již 14.945 se 13 evrop. a 10 čín. kněžími. V Hou-pé bylo r. 1889 křesťanů 24.566 s 25 evrop. a 26 čín. kněžími, ale v roce 1909 bylo již 58.589 křesťanů s 58 evrop. a 41. čín. kněžími. Celkem ve všech provinciích bylo roku 1889 křesťanů 542.664 se 608 evrop. a 329 čín. kněžími a v r. 1909 křesťanů 1230.180 s 1379 evrop. a 631 čín. kněžími, tedy během 20 let byl přírůstek o 687.516 křesťanů, o 771 evrop. a 302 čín. kněží. Tato udání pocházejí z Kiang-nan leden 1911.

Poměry sociální křesťanů prý jsou nyní lepší než dříve bývaly. Je dosti těch, kteří mají majetek, jsou rolníky, obchodníky, živnostníky a tvoří třídu vzdělaných lidí přístupných obnově. Dva poslanci z Chang-hai ve dřívějším shromáždění v Nankinu byli křesťany. Jak krásné by to bylo, kdyby tato veliká říše, její tak četné

obyvatelstvo stalo se katolickým, aby zazářil sv. kříž jako vítězný prapor Krále nebes a země, Ježíše Krista, Pána našeho.

Na nás je tedy, abychom především modlitbou byli nápomocni missionářům i těm ubohým pohanům a vyprosili obojí milost potřebnou; kněžím, aby horlivě učení Kristovo hlásali a sv. svátostmi lid věřící posvěcovali, pohanům pak, aby poznali jediného pravého Boha, jenž poslal Ježíše Krista a aby skrze víru a dobré skutky spasení věčného došli. Tak by naplnila se prosba, kterou tak často opakujeme: Posvěť se jméno Tvé, přijď království tvé! Kež by národ čínský přijímaje nyní obyčeje i šat evropský, přijal i křesťanství a s ním pravou vzdělanost. Ovšem budou se snažit i jiní národové, aby se uplatnili v Číně a budou nabízet i své náboženské vyznání jako na př. protestanté, anglikáni, pravoslavní Rusové, ale přece jen katoličtí missionáři jsou ze všech nejobětavější a nejvzdělanější, což i Číňané sami poznají a dá Bůh, že otevrou mysl svou i srdce své pravdě Boží a že křtem sv. obmytí, stanou se údy katolické církve. Jako zvítězila pravda Boží nad modloslužbou Římanů a Řeků, jak podmanila svému sladkému jhu i jiné pohanské národy, snad taktéž pravda Boží zvítězí i nad podzemním drakem čínským, zažene blud a modloslužbu a zazáří jako nejjasnější slunce v říši slunce, jak Čína často se nazývá. Prosme nejsv. Srdce Ježíšovo, aby uchvátilo k sobě všechny národy pohanské, především národ Číňanů. Bože, smiluj se nad nimi a osvět je! Zachraň, spas ty duše nesmrtelné!

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za obrácení Číny na katolickou víru a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby!

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce, Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, buďž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, svatý Cyrille a Methodě, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Modliti se a podporovati katol. missie v Číně.

Úmysl v srpnu: Katoličtí vystěhovalci.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník XLVI.

Vychází počátkem každého měsíce.

SRPEN 1912.

Hostie jest ohněm, z něhož sálají paprskové víry — lásky a dobrých skutků — a k němuž se všechny zase vrací.

O shlédni na nás!

O shlédni na nás, Matko Páně,
když jdeme k Tobě v pokoře!
O vyslyš ráda vzdechy naše,
zbav nás hříchu i od hoře!

Tys královna nebes i země,
Tvé mocné žezlo — jest Tvůj Syn!
Nuž, zbav nás v žití všech těch strastí,
vždyť vyslyší Tě Hospodin!

Ó podej ruky lidu mdlému,
když lituje všelikých vin
a vypros pokoj srdci jeho,
když prosí za ně hříšný syn!

Ó nedej sklesnout povstalému,
tak před oltářem lkáme Tvým,
dej požehnání lidu svému,
dej znáti vždy se k dětem svým!

Panně Marii.

Maria, ty děvo mladá,
vše jsi ráda snášela,
nedotkla se hříchu vada
vtěleného anděla.

Milovala's jenom Boha
láskou čistou, plamennou,
k Němu létla prosba mnohá
bys nebyla nevěrnou.

Oslavena nyní stojíš
před Beránkem na nebi,
boly naší duše hojíš,
celý svět Tě velebí!

Koruna a lilje značí
vítěznou Tvou nevinu,
pros, ať zmizí co nás tlačí,
chraň nás v smrti hodinu.

A. M. Kadlčíková.

Apoštolát modlitby.

Začáteční činnost při zřizování Apoštolátu modlitby ve farnosti.

Správce duchovní hodlající zříditi Apoštolát modlitby ve své farnosti, obrátí se na Nejdůstojnější konsistoř patriční své diecese se žádostí, aby v jeho farnosti mohl býti zřízen Apoštolát modlitby a on (a budoucí nástupcové) byl ustanoven místním řiditelem tohoto spolku. Nejdůst. konsistoř uvědomí o tom diecesanního řiditele Apoštolátu modlitby, který zřízení Apošt. modlitby obstará u generálního řiditelství (nyní v Tournai, v Belgii) buď přímo neb prostřednictvím redakce časopisu, který jest organem Apoštolátu modlitby (pro české farnosti jest to redakce Školy B. S. P. v Brně, pro německé redakce Sendbote des göttl. Herzens Jesu v Innsbrucku). Duchovní správce obdrží pak dva diplomy: jeden zvaný aggregační pro farnost (neb ústav) jímž se farnost (ústav) právoplatně zřizuje a přiděluje (aggreguje) ku ústředí Apoštolátu modlitby v Římě. Duchovní správce (neb ten kdo jest k tomu úřadu navržen (s nástupci v úřadě farním) stane se řiditelem Apoštolátu s právem přijímati členy do spolku; on jest řiditelem řádným (director ordinarius); má však právomoc určit jiného kněze v téže obci představeným místního Apoštolátu modlitby, jenž má všechna práva místního řádného řiditele. Místní řiditel obdrží též zvláštní diplom řiditelský, což však není nevyhnutelně nutno k dosažení potřebných právomocí. Nevyhnutelně jest však nutným diplom aggregační, bez něhož není právoplatné zřízení Apoštolátu modlitby možno. Aggregační diplom má dle možnosti býti umístěn v samém chrámu Páně (neb aspoň v sakristii).

Řiditel místní neb jeho delegovaný zástupce přijímá členy tím, že jména jejich

zapisuje vlastnoručně do zvláštní zápisné knihy neb je dá zapsati od jiného (horlitele neb horlitelky). — Ku přijetí členů do II. neb III. stupně Apoštolátu modlitby není třeba zvláštního nového zápisu; stačí při jménu člena I. stupně poznačiti v rubrice stupeň II. neb III. neb oba, ku kterým přistupuje. Týž řiditel neb jeho delegovaný zástupce vydává přijímající listky přihlášeným neb v knize zemské zapsaným členům. Jméno člena může na listek napsati i kdokoliv jiný (na př. horlitel, horlitelka) též jméno řiditele místního. Neboť není nutno, aby řiditel sám vlastnoručně na listku se podpisoval; kdo však činí tak místo něho, musí napsati vždy jen jméno jeho (řiditelovo) a nikoli své jakožto zástupce. Listky zápisní obstarávají sobě místní řiditelé sami; české lze obdržeti v benedikt. knihtiskárně v Brně; Biskupská ulice, neb i v Praze v Cyrillo-Methodějské knihtiskárně.

Tyto přímající listky obsahují všechny tři stupně Apoštol. se stručným poučením a seznamem odpustků.

Osobní právomoc přijímati do Apoštolátu modlitby nemůže se udělit ani kněžím, nejsou-li představenými Apoštolátu (není-li Apoštolát v místě nějakém náležitě zřízen. Každý může však na místech takových, kde dosud Apoštolát modlitby není, zaslati jména těch, kteří chtějí přistoupiti, buď redakci listu »Škola B. S. P.« neb »Der Sendbote des göttl. Herzens Jesu« neb diecesannímu řiditeli nebo některému farnímu úřadu neb ústavu duchovnímu snad v nejbližším okolí, kde Apoštolát modlitby jest zřízen a má svého místního řiditele; tam bude zapsán a odamtud obdrží pro členy přihlášené potvrzení, že jsou náležitě přijati (i listky přijímací). Každý místní řiditel může totiž

přijímati do Apoštolátu modlitby i přespolní, t. j. ty věřící, kteří nepatří k jeho farnosti (ústavu), kde Apoštolát jest zřízen.

Seznam členů přijatých do Apoštol. modlitby v místě řádně aggregovaném není třeba zasílati nikam dále. Treba jen, aby občas, zpravidla jednou za rok místní říditel podával diecesannímu říditeli neb redakci časopisu »Škola B. S. P.« neb »Sendbote« zpráva o stavu Apoštolátu s udáním počtu členů nových neb i zemřelých, za příčinou statistických dat o vzrůstu Apoštolátu v diecesi, by mohla býti podána zpráva o tom generálnímu říditelství, které vede statistiku o Apoštol. modlitby celého katol. světa.

Nežli se však může začít se zřizováním Apoštol. modlitby, třeba napřed poučiti věřící o tomto spolku a vyhledati sobě z nich některé schopné k tomu osoby, které by jako horlité a horlitelky mohli hned na počátku napomáhati ku rozšíření známosti o Apoštolátu a proň zájem získávaly, a přihlašování členů obstarávaly. Jím bude třeba dáti ještě bližší poučení.

Především jiným jest však třeba dobře se obeznámiti s novými stanovami »Apoštolátu modlitby«. Zevrubně jsou tyto uvedeny v nejnovější Příručce k pobožnostem Srdce Páně pro kněze a věřící lid, od P. Jos. Hilgerse; vyd. v benedikt. knihtiskárně v Brně. Táž původně německá kniha pod názvem Das Goldene Buch für Priester und Volk vydána u Bedřicha Pusteta v Řezně (Regensburg r. 1910).

K bližšímu poučení o Apoštolátu modlit. poslouží starší Příruční knížka apoštolátu modlitby P. Jos. Hattlera česky vydaná též v benedikt. knihtiskárně v Brně roku 1886. V ní nejsou však

obsaženy nejnovější stanovy s poučením o 3 stupních Apoštolátu modlitby. Německé (původní) vydání téže knihy lze dostati v knihkupectví Felician Raucha v Innsbrucku pod titulem: Handbüchlein des Gebetsapostolates. Velmi důkladné poučení o Apoštolátu modlitby a jeho zařízení obsahuje knížka vydaná polsky v Krakově nákladem Apostolstwa Modlitwy. Název její: Krótka Nauka o Apostolstwie Modlitwy; o 184 str. neváz. 30 hal. váz. 50 hal. Poučení od gener. říditelství Apoštol. modlitby vydané ve francouzském jazyku — Manuel de L' Apostolat de la Prière vyšlo roku 1911 (v 23. vydání) v Tournai, Bureaux du Messages du Coeur de Jésus, 19. Rue des Chaux, 19. Tamtéž lze dostati mimo jiné mnohé spisy oboru toho kratičké návod pro ředitele Apoštolátu modlitby Aperçus pour Directeurs. Notions d' organisation d' un Centre Paroissial. Action initiale du Directeur (pouze 6 str.) No. 22 C. —

V poučení o Apoštolátu modlitby a k získání i udržování ducha pobožnosti k Božskému Srdci Páně, kterou Apoštolát modlitby mocně podporuje, potřebno čísti a dáti čísti a rozšiřovati vůbec u věřících časopisy toho druhu, jako jsou Škola B. Srdce P., něm. Sendbote des göttl. Herzens J. O Apoštolátu modlit. samém přinášejí stále články časopisy polský Poslanie S. Jez. (v Krakově u vydavatelstva Apostolstwa Modlitwy ul. Kopernika L. 26; cena ročně 48 hal. a chorvatský Glasnik presvetog Srca Isosova. Zagreb, Palmotičeva ulice 33, cena ročně 1-20 hal.

Seznam všech vycházejících časopisů Apoštolátu modlitby rozličných řečí podala naše Škola B. S. P. r. 1911 v č. 12.

Sv. Petr v okovech.

(1. srpna.)

Jakmile Spasitel náš, Kristus Pán, na nebesa vstoupil, rozkázav dříve apoštolům svým, aby v celém světě hlásali svaté jeho evangelium, k čemuž jim také Ducha sv. s nebes jako posilu poslal, ustavili se apoštolé, učedníci a vyznavači Páně, jakožto zvláštní společnost náboženská, církev. Chodili sice i oni ještě do chrámu jeruzalemského, kde však dle slov písma se nikdo k nim neosmělil přidružit. Mimo to však v soukromých domech svých slavili »večeři Páně.« Ač život jejich byl zcela bezúhonný, přece za nevěřeli na ně velekněží a zákonníci židovští, neboť nemohli snéstí hájení apoštolů, že by Kristus Ježíš byl přislíbeným mesiášem, Synem Božím a spasitelem světa, v něhož všichni věřili a jež všichni následovati mají. Zloba jejich propukla v pronásledování a ukamenování sv. jáhna Štěpána, prvního mučedníka církve křesťanské. Když pak i slovutný žid Šavel z Tarsu se obrátil, a z nepřítelů se stal hrdinným hlasatelem evangelia Kristova, vzrostla zloba nepřátel tou měrou, že hleděli vším způsobem mladou církev Kristovu úplně zničit. A tu ovšem obrátila se zlost jejich proti hlavě církve sv. Petrovi; neboť myslili, zahubí-li hlavu — že i ostatní padne samo sebou. A tu podařilo se jim získati slabého a podivného krále Herodesa Agrippu, který jen lstí a podvodem na trůn židovský se dostal a proto chtěl se židy získati a se na trůnu udržeti, rád jim po vůli byl. Dal odsouditi a zabít sv. Jakuba apoštola a vidá, že se tím velice židům zavděčil, zaja i apoštola Petra a vsadil do žaláře, aby po svátcích velikonočních jej rovněž odsouditi dal. —

Jakmile se smutná tato zvěst rozšířila po vyznavačích Páně, scházeli se vespolek a dnem i nocí vroucí modlitbu vysílali k Bohu, aby zachránil jim hlavu jejich a náměstka Kristova, Petra. Modlitba církve došla vyslyšení. Agrippa sice užil všech opatření, aby Petr ani sám utéci a také od jiných vysvobozen být nemohl. Byl v žaláři od šestnácti vojáků stráž, z nichž vždycky čtyři

u něho seděli a ostatní u vchodu do žaláře na stráži byli, mimo to byl okovy ke zdi přikován, tak že se sotva hnouti mohl. Avšak co jest všechno — sebe chytřejší opatření lidské proti všemohoucnosti Boží? Máje dobré svědomí a spolehaje se na pomoc Boží, spal Petr klidně poslední noci mezi vojáky v žaláři. Pojednou zableskne v žalární kobce nebeská zář, anděl Páně stál u Petra a probudil jej, poručil, by se opásal a obul a za nim šel. Sotva Petr vstal, spadly samy od sebe okovy jeho za zem. Petr šel za vůdcem, a šťastně prošli všemi strážemi i veliká brána budovy se před nimi otevřela. Nyní byli na svobodě; anděl doprovodil Petra až k domu Markovy matky a zmizel. Nyní teprve přišel Petr k plnému vědomí toho, co se stalo zvolal vděčně: »Nyní vím v pravdě, že poslal Pán anděla svého a vytrhl mne z ruky Herodesovy a ze všeho očekávání lidu židovského. (Sk. ap. 12, 6). Tak vysvobozen byl Petr mocí Boží za žaláře a od jisté smrti a zachován církvi svaté. Že pak všem věřícím Petr drahou byl osobou, k níž s úctou a láskou všci lnuli, nelze se diviti, že si vážili všeho, co s Petrem jakýmsi význačnějším způsobem ve styk přišlo — tedy i okovů oněch, kterými spjat byl v žaláři jeruzalemském. Starobylá zpráva praví o tom toto: Když byl Petr ze žaláře zmizel, poslal král Herodes Agrippa do žaláře znalce, kteří měli vyzkoumati, jakým asi způsobem Petr ujtí mohl. Přibuzný jeden hejtman, který brzy poznal, že jen zázrakem tak se stalo, vzal si okovy, o které se židé nestarali, s sebou, jakožto vzácnou památku; brzy potom stal se sám křesťanem. Památné okovy zůstaly v rodině muže toho až do doby kdy císař Konstantin církvi svobodu dal do r. 313. Tu vytasila se i rodina onoho hejtmana s památnými okovy Petrovými a odevzdala je biskupovi jeruzalemskému, aby v některém chrámě věřícím na podiv a k uctění vyloženy byly. Když pak roku 409 přišla do Jerusalema Eudoxia manželka císaře Theodosia II.

na pout, daroval ji při odchodu patriarcha jerusalemský Juvenalis okovy sv. Petra na památku. S velikou radostí přijala císařovna tento dar a poslala jednu část okovů, darem kostelu do Cařihradu, druhou pak své dceři, manželce císaře Valentiniána II do Říma. Mladá císařovna zaplesala uzřevši tak vzácnou relikvii a spěchala ukázat ji papeži Sixtovi III. Na vzájem ukázal jí papež jiné okovy, kterými svatý Petr před smrtí svou v žaláři mamerťinském v Římě přikován byl, a které papež uctivě choval. Když pak oba řetězy porovnával, spojily se sami od sebe v jeden; od té doby těšily se okovy tyto veliké účtě věřících, jak sám sv. Augustýn praví, »že železná tato pouta větší měla v očích křesťanů cenu, nežli kdyby byla ze zlata a drahých kamenů.« Podivuhodné spojení se obou okovů, zavdalo zbožné císařovně příčinu ku stavbě nádherného chrámu na pahorku esquilinském, který posud stojí a pod jménem »sv. Petr v okovech« známý jest. Tam posvátná reliquie byla vystavena na velkém oltáři k účtě věřících, kteří houně k ní putovali, aby pohledem na tyto nástroje utrpení sv. Petra ve víře a stálosti křesťanské se utvrzovali.

Úcta k těmto památkám byla tak veliká, že mnozí ponovníci i vznešení křesťané si přáli mítí nějakou z nich částku. I dávali papežové malinké částčky z okovů odpilovati a tyto pilinky buď v napodobených umělých řetězích nebo i ve skvostných reliquiálních rozdávali. Věřící pak v důvěře na přimluvu sv. Petra, užívali památek těchto zvláště v chorobách krčních a to s výsledkem. Sv. Řehoř Veliký, papež římský vypravuje o několikem zázračném uzdravení pomocí těchto památek. Mezi jiným i toto: Jistý šlechtic z Lombardska posmíval se těmto památkám a v zlosti své chtěl je rozlámati. Avšak hned dotkla se ho ruka Páně. Sešlel a v šílenství se zavraždil. — Roku 969 poslal císař Otto svého rytíře, kterého velice miloval k papeži Janu XIII. do Říma s prosbou. aby modlitbou zbaven byl zlého ducha, kterýž ho trápil. Svatý Otec položil okovy sv. Petra na krk šlechtice a okamžitě byl tento uzdraven. Svědkem těch událostí jest Theodorich,

biskup Metský, blízký příbuzný císaře Otty, který vida ten zázrak, oběma rukama sv. relikvii uchopil a papeže tak dlouho prosil, až mu papež jeden článek řetěze daroval; biskup odevzdal relikvii tu slavnému klášteru sv. Vincence, v němž u veliké uctivosti až do francouzské revoluce chována byla. Když pak opatství i chrám zničeny byly, přišla i tato vzácná reliquie na zmar. I v církvi východní uctívána se památka sv. okovů Petrových a uctívá se až posud, každý rok dne 16. ledna zvláštním svátkem. V církvi naší uctívaly se okovy tyto od počátku; Řehoř pak Veliký ustanovil 1. srpna za svátek »sv. Petra v okovech« na památku utrpení Petrova v žaláři jak jerusalemském tak římském. Jest tedy tento svátek jeden z nejstarších. —

Sv. Řehoř Veliký zmiňuje se také o okovech sv. Pavla, kterými spjat byl v Římě před svou smrtí a praví o nich, že byly rovněž u veliké účtě chovány. Vidno z toho, kterak lid věřící apoštoly miloval a ctil, vždyť to byli sloupové církve, horliví hlasatelé evangelia Kristova, svatí pastýřové, stádcí Páně a neohrožení mučedníci, kteří pro Krista všecko rádi trpěli: vězení, bičování i smrt. Nástroje jejich utrpení jsou drahou památkou na apoštoly, a pohled na řetězy ty probouzí v srdci věřícího křesťana horlivost a neohroženou vytrvalost jak ve víře tak i ve všemožném utrpení pro víru Kristovu. Nezapomínejme, že nás jiné okovy vážou — jsou to okovy hříchů. Tyto okovy s nás snítí má moc jen Bůh a církev, které Bůh moc tu světil.

Pomoc Boží jest nám jistá — pak-li jen upřímně ji chceme a milosti Boží, která nás ku pokání volá, sluchu popřáváme. I nás budí anděl Páně, jako Petra, slyšme jen hlas jeho a poslechněme jeho rozkazu. Pouta hříchu jsou hrozná a čím déle je nosíme, tím větší třeba síly je rozlomit. Proto dělejme často s Bohem pořádek, aby moc zlého nad námi se neustálila a okovy nezuhly. Petr a s nim církev Páně dostali od Krista moc svazovati a rozsvazovati, hříchy odpouštět — a užívejme této moci co nejčastěji ku vlastnímu prospěchu a ke cti Boží. Proto také modleme se

s církvi sv. nejen na tento svátek »okovů sv. Petra,« nýbrž často — častěji — krásnou onu mešní modlitbu dne toho: »Ó Bože, který jsi sv. Petra okovů zbavil a neporušeného z vězení vysvo-

bodil; osvobod, prosíme Tebe, i nás z okovů hříchů a ochraňuj nás milostivě ode všeho zlého. Skrze Krista Pána našeho — Amen.«

Boh. Hendl.

Jděte, ukažte se kněžím.

Napsal Ignát Zháněl.

Úcta ku kněžím. Jel jsem kdysi elektrikou v městě Gdąnsku. Sedělo ve vozu několik osob a mezi nimi dělník oděný plátenicemi, který, protože byl večer, šel asi z práce. Viděl jsem, že se na mne neustále upřeně dívá. Najednou přisedl si až ke mně a nakloniv se, zašeptal mi do ucha: »pochválen buď Ježíš Kristus!« Odpověděl jsem: »Až na věky věkův. Amen.« Nyní chytl mě za ruku a pln radosti ji celoval a vyprávěl: »Zde v Pomořansku jsou sami protestanti a já považoval jsem vás z počátku za protestantského pastora, ale pak jsem si přece myslil, že budete asi katolickým knězem, proto pozdravil jsem vás naším křesťanským pozdravem. Zde máme velmi málo našich kněží, proto mám takovou radost, když kněze uvidím.« Úcta, jakou měl tento obyčejný polský dělník ku katolickému knězi, velmi mne dojala, proto se tuto o ní zmiňuji. Obyvatelé Pomořanska a vůbec oněch krajín při severním moři v Německu, mají pověst největších nepřátel katolicismu a surovcův. Nyní je v Gdąnsku velitelem tamnějšího pluku husarského pruský korunní princ. Venku na ulici stál jakýsi chlapec a díval se na hrající prince. Tu přistoupí starší princ ku plotu a pln dětské upřímnosti praví: »Ty, hochu, jsi pomořanská knedla?« A když hoch nedával žádné odpovědi, dodal: »Náš dědeček, — totiž německý císař, — nám povídal, když jsme se s ním loučili. Nyní jedete do Gdąnska, ať se tam z vás nestanou brzy Gdąnské knedle.« Všechno obyvatelstvo těchto přímořských krajín

má jakýsi zesurovělý výraz a činí ne-příjemný dojem, proto snad onen dělník, o němž jsem se nahoře zmínil, vital s takovou úctou katolického kněze.

Nyní obrázek z našich domácích krajův! Kdesi šel kněz na poštu. Nutno podotknouti, že působil tam hodně dlouho a že všichni mladší lidé byli jeho žáci. Hlavně si ze záliby všiml studentů a kdekoliv se naskytla příležitost podporoval je a jim mnoho svými rozsáhlými známostmi prospěl. Mnoho měl mu poděkovati syn tamnějšího kupce C..., kterého po dvakrátě zachránil, že nebyl pro svou drzost ku profesorům z gymnasia vyloučen. Faráři bylo líto otce, proto se přimlouval, až to bylo protivno profesorům a předpovídali: »Však vy, pane faráři, budete jednou litovati vaší námahy, již jste si dal s tímto mladíkem.« Ale vraťme se na poštu. Farář vstoupil a byli tam dva jeho farníci, rolník a onen kupcův syn, nyní filosof z pražské university. Rolník svého faráře pozdravil a pan filosof obrátil se ku svému, po rodičích největšímu dobrodinci zády a šel pryč. Tu duchaplný rolník pravil: »U nás, v našem národě bude brzy potřebí, aby každý, kdo chce býti »klackem« studoval a měl na nejméně universitní studium. A bohužel se zdá, že nemluvil nepravdy tento rozšafný rolník. Co u nás v Čechách a na Moravě kněz přeslechne, jest až více nepodobné. Jel jsem jednou na Šumavu a byl v jižních Čechách na kterési stanici. Vlak můj se rozjížděl. Vedle na kolejích, stál jiný vlak osobní Sotva

zahlédli lidé z něho kněze, bez povelu, najednu všichni spustili takovou osklivou píseň o kněžích, že se z té duše stydím naznačiti její slova. Něco podobného nepříhodilo se mi nikde ve světě, jenom bohužel v mé vlasti. Ale dosti na těchto málo příkladech ze smutné zkušenosti, daly by se rozšířiti ještě mnohem více, ale dosti!

Každý kněz musí míti osm gymnasijských tříd, maturitní zkoušku a čtyři leta universitního studia, má tedy tytéž školy, jako každý advokát, lékař, soudce, jako každý jiný člověk, kterého počítáme ku vzdělaněm. Zasluhuje si tedy kněz aspoň tolik úcty, jako ji projevujeme ku každému vzdělanému člověku. Ale kněz, přijav svátost svěcení kněžstva, má zvláštní postavení mezi věřícími a moci svého úřadu má míti zvláštní vážnost u svých oveček a vůbec u všech katolíkův.

Vznešenost stavu kněžského nic nám lépe neoznačí nežli některé z názvů, jimiž poctívá se kněz v knihách nového zákona. Tuto aspoň dva výroky našeho Pána. Slove tam »solí země,« (u sv. Mat. 5, 13). Sól chrání od hniloby; podobně má kněz vlivem svého blahodárného příkladu a svých poučení chrániti od duševní hniloby a zkázy. Kněz je také »světlem světa.« »Vy jste světlo světa, nemůžet město nahoře ležící skryto býti.« (Mat. 5, 14). Ježíš je světlo pravé, které osvětluje každého člověka přicházejícího na tento svět (Jan 1, 8), ale, když odešel, postavil na oblohu církve své apoštoly a jejich nástupce, aby svým světlem svítili ve tmách nočních v tomto světě, dokud by nezvešla dennice a nesvitila po celou věčnost vyvolencům svým.

Jako město nahoře vystavené, je poutníkovi milníkem, tak sluha Boží, kněz, postaven jest na vynikající místo v církvi, aby svítil a cestu ukazoval všem, kdož jej vidí a slyší. Náčelník Cheyennských Indiánů, nazvaný »Starý Vlk«, velmi případně znázornil svou poetickou, básnickou mluvou vynikající postavení kněze. Řekl: »V území nás Cheyennských Indiánů je hora vyšší než všechny ostatní. Všichni Cheyennští ji známe, znali ji také naši otcové. Když jsme byli dětmi, běhávali jsme, kam se nám zachtělo. Ale nikdy jsme se nebáli, že bychom někam zaběhli, dokud jsme viděli naši horu. Když

jsem povrostli, honili jsme buvola a losa, než nedbali jsme, kam až kořist svou pronásledujeme. Dokud nezmizela nám z očí hora, byli jsme doma, věděli jsme, že ona je nám jistým vůdcem a že se nikdy nezpronevěří své povinnosti. Vyspěvše v muže, bojovali jsme se Siouzy, černochy a bělochy. Plížili jsme se za nepřitelem přes hory a doly, ale srdce naše nebyla nepokojna ve přičině cesty, neboť, dokud jsme viděli onu horu, byli jsme bezpečni, že vždy najdeme stezku k domovu. I v dálavě bušila srdce naše poskočnou radostí, při vidu té hory, neb nám hlásala, že se blížíme domovinně své. Za zimy pokrýl snih veškeru zemi bílým rubášem, tu dovedli jsme ji poznati mezi jinými horami, jenom po její výšce a výška ta nám pravila, že je to naše hora. Jindy kupila se na ní mračna a ukryvala našim zrakům její téměř. Za bouře praly do ní ohnivéblesky, rozdirajice její boky, hrom otřásal ji od temene až ku patě. Bouře však přešla a hora tu stála jako dříve.

A takovou horou je »Černé roucho«, (kněz). Jeho srdce je tvrdé jako skála, nemění se, mluví k nám slova pravdy; vždy jsme jisti cestou svou, když se řídíme dle jeho slov. Učil nás nejen za slunných dnů, ale i nyní, když zbělela jeho hlava sněhovým povlakem tolika zim a tvář jeho je rozbrázděna tolika životními boufemi, uznáváme jej za svého duchovního pohlavára. Onť horou, která nás vede k Bohu. »A je věru odůvodněn tento podiv indiánského pohlavára. Svět zahrnuje velkými počty objevitele nového světa, ba i jen nějakého maličkého ostrova. Proč necítí toho. kdo vede lid neklamným světlem svaté víry k oblastem věčnosti? (Dle spisku kardinála Gibbonsa: vyslanec Kristův).

Kněz náš největší dobrodinec. Od kolébky až do posledního vzdechnutí neopouští kněz svých oveček a pomáhá jim. Sotva spatřili jsme světlo světa, zanesli nás do kostela. Kněz udělív nám svátost svatého křtu, sňal s nás otroctví hříchu a učinil z nás syny a dcery Boží, vytrhl nás z moci a vlivu ďábla a učinil z nás dědice království nebeského. Ve škole vyučoval nás kněz pravdám naší svaté víry, naučil znáti cestu, po níž krádejičce můžeme dosáhnouti brány nebes.

Otec, kterému se podařilo uložit peníze své do podniku, kde mu přinášejí větší úroky, je všecek šťasten, že zabezpečil budoucnost svých milých dětí. Podobně měl by se starati každý křesťanský otec o důkladné náboženské vědomosti svých synů a dcer. Ale, jak často stáváme se nevěrnými zásadám, jež nám v paměť vstúpili naši dobří rodiče a vychovatelé? Kdo nám pomůže, kdo navrátí pokoj svědomí? Ruka knězova uděluje nám rozhřešení, kněz podává nám první sv. přijímání a později kdykoliv přistupovali jsme ku stolu Páně, smířil nás s Bohem a udělil nám chléb nebeský. Jak často

blaží mě mnohem více, když mi dávají název otce, než kdyby mi říkali: Vaše Milosti!»

Žádný otec, žádná matka nechválí neustále svých dětí, ale často jsou nuceni kárat, přísněji poučovati, vážně promluvíti. A co dovoleno rodičům, má býti duchovnímu otci zakázáno, kněz nemá žádného práva, napominati a kárat? Proč se lidé tolik horší a proč jsou ihned tolik uraženi, uslyší-li s kazatelnou, ve zpovědnici vážné slovo, vážné poučení? Ve starém zákoně nazval prorok Isaiáš strážce lidu, kteří nekonali svých povinností »psy němými, kteří vidouce

Kněz cbětuje mši sv.

opakuje kněz slova našeho Pána: »pojďte ke mně všichni, kteří obtíženi jste a já vás občerstvim«. Snoubencům žehná při oltáři. Všem radí a kde může, pomáhá. Kdykoliv ho zavolají, chvátá ku loži nemocného a těší jak může. A když nás povolá Pán, doprovodí nás kněz až ku hrobu a zažehná mrtvé tělo naše.

Je proto krásným zvykem, že dává se katolickým kněžím čestný název »Otče.« Sv. František Saleský plavil se na jezeře ženevském a lodník neustále ho tituloval důvěrně: »Otče«! Průvodce světcův poučoval lodníka, by říkal: »vaše biskupská milosti! Ale sv. František ho pokáral. Řka: »Jenom jich nechte, by mně říkali otče, neboť mne v pravdě milují, jako otce;

marné věci, neštěkali a spali, místo, aby hlídali«. Kněz, který by ustavičně jenom chválil a nikdy, když by měl kárat, nekáral, podobal by se oněm psům, o nichž mluví starozákonní prorok. Kdysi se tázali slavného anglického státníka Gladstona, který druh kázání se mu nejvíce zamlouvá. Odpověděl: »Kněží našich dnů nejsou z pravidla dosti přísnými na své světence. Kladou jaksi malý důraz na mravní povinnosti, mluví málo o svědomí. Zkoumají příliš povrchně život svých světenců. Nám je nyní nejvíce potřeba kázání, jimž byl jednou uražen lord Melbourn; stěžoval si, že byl nucen poslouchati kazatele, který na tom stál, by každý se zpravoval příkázáními svého

náboženství ve veškerém svém životě soukromém. Tohoto druhu kázání, mám za nejdůležitější, končil Gladstone. Železo se opět a opět rozžhavuje, když se kuje; malíř, který maluje obraz, stále a stále ho přemaluje a opravuje. Podobně je povinné i kazatel-kněz znovu a neustále vštěpovati v srdce lidská věčné pravdy našeho Spasitele.

»Je čas mluvení, je čas mlčení,« praví pismo svaté. Proto slyš kněze stejně ochotně, když předkládá věřícím život anebo smrt, požehání anebo zlořečení, když pobízí abychom vyvolili sobě život věčný. Kéž by platilo o našem lidu slovo, které vyřkl žalmista: »Po vši zemi vyšel zvuk před hořkostí jeho.« (18, 5, 7.) Kéž stejně ochotně posloucháme vše, co nám naši kněží hlásají.

Poslušnost ku kněžím. Poslušnost je za našich dnů slovo, kterého nikdo nechce slyšet, nejraději byli by mnozí, kdyby nebylo nikoho, kdo má práva poroučeti. Pryč s každou vrchností, ať světskou, ať duchovní, zní dnes volání z mnohých stran. Ale nemůžeme vyškrtnouti čtvrtého přikázání Božího, které jasně a zřejmě praví: cti otce svého i matku svou! Víme, že přikázání toto týče se nejen rodičů, ale všech představených. Ústy svatého Pavla mluví k nám Pán: »Poslušni buďte správců svých a buďte jim poddáni. Oni zajisté bdějí nad vámi, jako ti, kteří mají počet vydati za duše vaše, aby to s radostí činili a ne se stýskáním.« (K Židům 13, 17.) Čím je král, císař své říši, čím je otec své rodině, tím je kněz svým věřícím.

Pěkně se žije v rodině, v níž se zachovává poslušnost. Co otec poručí, dívky bez reptání vykonají, uposlechnou milé rodiče na slovo. Dle rozkazův otcových řídí se všechno počínání všech členů rodiny bez jeho naporučením nic se nestane. Není-li krásná podívaná na matku, kterou dcery ve všem poslouchají? Práce, radovánky, kamarádky, procházky a jiné, vše děje se za souhlasu dobré matky. Nic nezačnou bez matky. Je jistě velké potěšení, býti členem takové spořádané rodiny; požehnáni Boží je nemine.

Budíž nám v poslušnosti vzorem dvanáctiletý Ježíš, o němž čteme, že

»byl rodičům svým poddán,« (Luk. 2, 51). Je to proto velká zvrhlost, najde-li se nevěčné dítě. Znal jsem jednoho starého učitele, který napomínal své žáky přechasto ku vděčnosti slovy těmito: »Nikdo z vás neví, zač vlastně má býti vděčen svým rodičům; zda za zdravé, rovné údy, že si jich v nerozumném mládí nezlomil, poněvadž ho rodiče pilně opatrovali, či za rovnou svou postavu, že nikdy odnikud nespádl, či za dobré oči, uši, zdravý sluch, či za své zdraví? Zkrátka, ať se člověk podívá, nač chce, neví kde začít a kde skončit s díky svým rodičům.«

Čím jsou rodiče rodinám, tím jsou kněží všem věřícím; proto jsme povinni je poslouchati a ctíti, jako svou duchovní vrchnost. Nechybil starý žebrák, který chtěje si nakloniti mladického kaplana, oslovoval ho vždy slovy: »Naš mladický duchovní otče.« Nelze se tedy diviti, že mnozí, kteří pochopili význam stavu kněžského, jsou jim tolik nadšeni. Na příklad francouzský básník Lamartine, kterého nepočítáme k našincům, píše takto: »V každé i nejmenší osadě je muž, který nemá rodiny a je přece duchovním otcem všech rodin. Obrací se na něho ve všech nejslavnějších příležitostech občanského života, jako ku svému rádcí, svědku, sprostředkovateli. Bez něho nepříjde nikdo na svět, bez něho neodchází nikdo ze světa. Hned po narození přijímá každého za člena církve a neopustí ho až do hrobu. Žehná kolébce, sňatku manželskému, pomáhá umírajícímu, kráčí za každou rakví. Dětí ho milují, ctí; i neznámí oslovují ho slovem: otče! U jeho nohou vyjevují věřící své nejtajnější myšlenky, prolévají nejskrýtejší slzy. Těší všechny ve všech případech tohoto života, v bídě tělesné i duševní; dělá prostředníka mezi boháči a chudinou, na jeho dvěře zaklepe chudý i bohatý; tento by u něho složil svou almužnu, onen, by ji vzal z jeho ruky. Vše ví, vše zná ve své farnosti, on jediný má právo vše říci, jeho slova neminou se nikdy s účinkem a učiní dojem na duši i na srdce, protože jsou promluvena z autority, jako vyslance Božího. Tento muž je farář. Jako učitel mravouky má podivuhodný úřad. Křesťanství je Boží filosofie, která je pro nás napsána dvojím způsobem: předně, jsou to život, smrt našeho Pána

Ježíše a za druhé jeho přikázání v učení, jež hlásal. Obě, příklad a přikázání Syna Božího jsou spojena v evangeliu. Farář má evangelium ustavičně v ruce, před očima a v srdci. Dobrý kněz je živý výklad této Boží knihy a není žádně pravdy v obecném, mravním, politickém životě, která by nebyla obsažena v evangeliu. Proto má kněz, který zachovává

evangelium, ve svých rukou všechnu civilisaci, mravouku, všechen rozum. Božská prozřetelnost dala knězi v ruku klíče ku pokladu všeho světla a vši dokonalosti, jež má rozšiřovati.*

Vznešený je úřad kněžský, ale také těžký. Modleme se, aby nám dal Bůh kněze hodné, zbožné, věrné následníky Mistra Božského Ježíše Krista.

Západ.

Slunce hoří v nebes výši,
ku západu spěje,
jeho leskem celá země
naposled se skvěje.

Sklání se již slunce zlaté
za hory a lesy,
ztichly v lese i na poli
milých ptáček plesy.

Jenom mušky a komáři
vesele tu tančí,
že jim ani žádný ptáček
v reji nepostačí.

Na obloze červánků zář
dobrou noc nám přeje,
večernice v plném lesku
nad nimi se skvěje.

A měsíček stříbrojasný
cestičku si značí,
padlá rosa kalich kvítků
hojnou vláhou smáčí.

Všude ticho... Zmlkly kraje
„Anděl Páně“ zvoní,
den již hlavu unavenou
ku spánku si kloní.

Tak jako den a to slunce
ku západu kráčí,
tak i naše trudné žití
ku hrobu se vláčí...

A. M. Kadlčáková.

Posvěcení života od kolébky až ke hrobu.

(Úvahy o sv. svátostech.)

Hvězdáři, kteří si za životní úkol obrali zkoumati hvězdy na obloze nebeské, dospěli za našich dob takového již stupně poznání, že netoliko přesně vypočítávají dráhy jednotlivých těles nebeských, nýbrž jsou i s to, aby určili jejich velikost, jejich objem i jejich váhu. Nebe i země jsou dílem všemohoucnosti Boží a hvězdáři nejlépe ze všech poznávají pravdu tuto a obdivují se té kráse, té účelnosti a tomu pořádku, který panuje tam nad námi v ohromných těch prostorách mezi nespočetnými tělesy nebeskými. Všemohoucnost, moudrost

Boží lze spatřovati na zařízení tom, co však láska Boží tam tvoří, to zůstává lidskému oku skryto a často bývá i nepochopitelné. Kdo po dilech lásky Boží pátrá, tomu vede se tak, jak poutnímu, který by konce světa chtěl nalézt. Vyleze-li na vrch a obezírá odtud celou krajinu, tu se mu zdá, že tam je konec země, kde v dáli se obloha sklání a dotýká skoro země a kde za horami slunce ve večerních červánkách zapadá. Ale — putuje-li dále k západu a stane zase tam na hoře, kde se mu zdál býti konec světa — vidí, že se

klamal a že před ním nový rozvírá se kraj — nepřehledný — na jehož konci pak slunce zapadá. Nikdy a nikdy n najde bodu, kde končí země — kde nebe a země se dotýkají. Tak se to má také s láskou Boží, která milosti své vylévá ve sv. svátostech. Hlubinu její nelze změřiti, výšku její nelze dohlédnouti, a to proto, že tento strom života a požehnání tkví kořeny svými v nejsv. Srdci Syna Božího, které samo o sobě již nevyzpytatelné jest pro nás. Jen jméno té síly — milosti nám ve sv. svátostech skytaných známe; avšak rozsah té síly, hloubka její — a výška zůstává nám skryta. Jest to milost Krista, která snímá s nás vinu i trest hříchu dědičného a nás dítkami Božími činí; málo to slov, ale jak hluboký význam, jak veliký svazek milosti té! Kdož ji pochopí? Máme milost biřmování, která duši vlévá dary Ducha sv. k udržení sv. víry a ke konání skutků víry potřebné. Zase málo slov — ale kdo pochopí požehnanou jejich účinnost? Máme milost pokání, kterou se v nás těžké hříchy ničí a nám se věčné tresty odpouštějí; zase málo slov, ale kdo jest s to, aby poznal, jak ohromný na lidstvo má milost tato účinek? Jak blahodárný? Máme i milost sv. přijímání Těla a Krve Kristovy, která duši naši s Pánem naším co nejužší spojuje a ji k životu věčnému živi; málo slov a předce jaké to nevyzpytatelné, neskončené tajemství Boží! Jest to jak sv. Apoštol Pavel trefně praví: »tajemství Boha Otce i Krista Ježíše, v kterémžto (tajemství) skryty jsou všechny pokladové moudrosti a umění. (Kol. 2, 2). Z tohoto tajemství nejsv. Svátosti oltářní vycházejí jako ze středu slunce paprsky milostí, které na všechny strany se rozptylují všude ozařující a zahřívající; vždyť tajemství to chová v sobě původce všech milostí, kterých se nám při svátostech a mimo ně uděluje. Jest to pramen všech požehnání a všech darů nebeských. Proto může a smí je jen ten člověk přijmouti, který přijat byl do říše milosti; proto musí předcházeti znovuzrození při křtu svatém. Proto musí předcházeti obrození skrze svátost pokání, neboť jen ten smí tajemství Těla a Krve Kristovy přijmouti, kdo živý jest v milosti; Duch sv. musí již

duši přibýtkem svým učiniti, aby hodna byla přijmouti nebeského krále, Krista Ježíše, jako hosta; jinak by spáchán byl hřích svatokrádeží a místo života, by duši podána byla smrt. Nad nečistými a nehodně přijímajícími volá Apoštol Pavel své »běda« řka: »Neboť kdo jí a pije nehodně, odsouzení sobě jí a pije, jelikož nerozsuzuje Těla Páně« (Kor. 11. 29). Kdo však oděn jsa na duši rouchem svatebním, rouchem čistoty a zbožnosti, přistupuje ke stolu, Páně naplněn bývá vši milostí a vši radostí nebes — tak jako duše po smrti v ráji. Nevypravitelná rozkoš naplňuje celé srdce, neboť Ježíš Kristus vchází do něho a vylévá v ně tolik své nebeské lásky, kolik jen to srdce lidské pojmuti může. A když dříve se srdce plné víry a ctnosti podobalo nádobě stříbrné, činí ji nyní Kristus nádobou zlatou — pevnější ve víře, horoucnější v lásce, šlechetnější u věrnosti a zbožnosti. —

Víme dobře, že účelem křesťanství jest, aby ten obraz Boží — nám při stvoření vtisknutý — vždy více a více v duši naší se zjevoval, aby naše lidské oko vždy vřejeji na vzor svůj — Krista Pána hledělo a tak člověk vždy více a více Bohu podobným se stával, až by konečně, tam na věčnosti na Boha tvář v tvář patřil a tím také své nejvyšší blaženosti dosáhl. Ejhle v nejsv. Svátosti oltářní vtiskuje Kristus sám obraz svůj v duši naší. Jako při fotografování paprsek sluneční vtiskuje na desku obraz předmětu co nejvěrněji a nejpodrobněji, tak působí i paprsek milosti z tváře Ježíšova na dobře připravenou duši, maluje takřka nebeskými barvami jej v krásě nevidané a proto také obrací zraky nebeského Otce na tento skvělý obraz syna jeho v duši lidské, tak že se zalíbením spočívá na ni a vzbuzuje v také duši sladkost a pokoj — blaženost v pravdě nebeskou, kterou lze sice síliti, kterou nikdy však nelze popsati. Neboť kam oko Boží pohlédne — tam působí záračně; duše se odpoutává od této hroudy zemské k vyšším nebeským cití se pozvednuta a kdyby dle vůle Boží nezůstával v platnosti zákon těla, vznesla by se duše na perutiích lásky a zbožnosti k nebesům, aby již nikdy se nevrátila na zemi. Svati doznávali,

že ve sv. přijímání taková jest blaženost, že neměli většího přání nežli »rozloučení býti a zemřítí s Kristem.«

Proto také si božský Spasitel žádá, aby podáván byl i umírajícím, jakožto pokrm na cestu do věčnosti; proto čeká po celý čas ve svém svatostánku a kdykoli duše některá chystá se opustiti vězení těla — přeje si Krista, aby rychle k ní odnesen byl. Ačkoli má nesčíslné zástupy andělů, kteří mu slouží, chce Kristus přece sám duši, kterou si byl vykoupil smrtí na kříži, uvést k Otci svému na věčnosti a tam ji doporučit slovy: »Ejhle to jest jedna z mých, které jsem zachránil, povolal a vyvolil.« Ó předobry Spasiteli náš — jak nás miluješ a jak o nás pečuješ! V životě se nám podáváš, i ve smrti na nás nepomináš, i po smrti se o nás staráš! Ó přijď k nám v naší poslední hodině — neboť smrt s tebou, smrt jest blažená! Kdo však v životě o Krista ve sv. přijímání nestál, zdaž může doufat, že v posledním tažení k němu zavítá Kristus? Ovšem jsou cesty, léky Boží nevyzpytatelné, avšak jistější jest a také vděčnější, abychom Spasitele svého často — přecasto přijímali ve velebné svátosti oltářní. Sv. Otec Pius X. horlí pro časté — ba denní sv. přijímání a ulehčil velice přijímání toto, že dovolil, že i bez sv. zpovědi, když jen nemá člověk hříchu smrtelného na sobě. O přistupme tedy k hostině svatební, kterou nám slaviti chce nebes král a Pán, přijímejme Tělo a Krev jeho co nejčastěji ale ovšem co nejhodněji v životě a zajisté poznáme účinky této sv. svátosti v duši své a budeme mít tu blahou naději, že bez Krista nezemřeme, nýbrž posilnění jsouce nebeským chlebem šťastně z tohoto světa vykočím. Než to není ještě všechno. Nejsv. Svátost, jakožto přijímání Těla a krve Kristovy jest jen jedna ratolest toho stromu Božího. Jest jen jedna stránka jeho působnosti a plní část jeho milosti. Kristus jest a zůstává také ustavičnou obětí nového zákona a tato oběť jest mše svatá.

Abychom poznali milost mše sv. těžce se a odpovíme: »Co dluhuje člověčenstvo Bohu? Krátka odpověď jen: »Dluhuje mu předně neskončenou chválu pro jeho nezměrnou dokonalost, za druhé

neskončené smíření pro nesčíslné hříchy, za třetí neskončené díkůčinění pro jeho převelikou dobrotivost a za čtvrté neskončenou prosbu v těch tak četných potřebách života tělesného i duchovního. Ó jaká to povinnost — jaký to dluh! Zdaž jsme s to, abychom to splatili? Snad dostojíme své povinnosti, když se obrátíme k neposkrvněnému Srdci Marie Matky Boží a k svatosti andělů a když všechno dobré a záslužné, co se kdy stalo, před trůn Boží položíme? A ani to nedostačí, ba tím bychom ani tisíce dílu dluhu svého nezapravili. Co nám tedy pomůže? Ejhle Spasitel náš přišel nám na pomoc, podává nám výkupné, kterým netoliko všechny své dluhy zapravíme, nýbrž ještě nad ně. A výkupné toto jest mše sv., Syn Boží jest v ní dobrovolnou obětí, která se denně na oltářích našich Bohu Otci přináší a to s celým jeho utrpením a přehorkou smrti. Touto obětí vystupující ustavičně k neskončené Velebnosti Božské Trojice, skvostné kadidlo klanění se a úcty největší, díkůčinění nejvřelejšího, opravdového dostiutinění a nejzbožnější prosby a modlitby naše vyslovené nedokonalými slovy, docházejí oběti mešní veliké ceny.

Proto pro tuto oběť Kristovu sestupují na nás s nebe všechny milosti a všechny dary pro tělo i duši jak pro jednotlivce, tak pro celé národy — milosti a dary pro život i smrt. A kdybychom mohli popatřiti tam do té nám posud zastřené věčnosti, kdyby naše ucho mohlo zachytiti ty zvuky z onoho světa pocházející — tu bychom viděli blaženost duší a slyšeli jejich jásavé písně, duší těch, které skrze mši sv. do nebe se dostaly.

Ve mši sv. děje se tajemné ono svátostné proměnění chleba a vína v Tělo a Krev Kristovu. Při mši sv. berou podíl na hostině obětní jak kněz, tak věřící. ze mše sv. bývá chléb života uschováván v zlatých nádobách ve svatostánku, aby jim bylo věčím žehnáno, a duše jejich, kdykoli po Kristu prahnou, nasycovány a v nebezpečí smrti posilněny na dlouhou pout na věčnost. Ze mše sv. zůstává Spasitel mezi námi, a tak naplňuje slovo své: »Ejhle já s vámi jsem po všechny dny až do skonání světa.«

Můžeme Bohu něco lepšího podávat i nad mši svatou? Nikoli. Neboť nad Ježíše samého, není Bohu milejšího daru a ve mši sv, jest on obětí, kterou Bohu podáváme. Jak vznešený to úkon! Jak dokonaly to dar! O kéž bychom poznávali vždy víc a více co vemši sv. máme, a také si oběti té nejsvětější co nejvíce vážili a často — přecasto ji přítomni byli! Proto Církev nařídila, aby alespoň ve dnech nedělních a svátečních každý katolický křesťan mši sv. celé nábožně přítomen byl. Kolik požehnání vylévá se z jediné oběti mešní na lidstvu — zvláště ale na ty, kteří s pobožností ji přítomni jsou! Jakoby na Golgotě pod křížem stáli a přítomni byli smrti Kristově za ně se obětujícího. A věru — jinak by to ve světě vypadalo, kdyby příkazní církevní se zachovávala. Lidé by byli ušlechtilejší, »lásky k Bohu by plnila srdce jejich a následek toho by byla poslušnost k příkazům Božím a z toho blahobyť a pokoj mezi lidem. Zanedbávání mše sv. mstí se jak na jednotlivci tak i na celých národech, neboť propadají vlažnosti ve víře ba i nevěře a z nevěry pochází nemravnost života, a s ní spojená jest bída hmotná i mravní, která celé národy ničí. Vždyť dobře praví Písmo sv. »Spravedlnost vyvyšuje národy — hřích pak bidné je činí.«

Mše sv. dává nám Krista Pána ve velebné svátosti a tento dlí pak ustavičně mezi námi, ale zastřena jest jeho Božská velebnost způsobami chleba — jako zastřena byla tehdy — kdy na světě žil, — tělem lidským. Kristus žije u nás žije s námi. Ó jaký to život, hluboce nás dojímající!

Tiše, osaměle a trpělivě dlí Spasitel uzavřený ve svatostánku, jakoby ve vězení lásky své, tak chudíčký jest a tak pokorný i tak milý jako byl v životě. Ale jakmile otevře se úzká schránka tato — tu vychází Spasitel, aby žehnal, milostí rozdával, ba sama sebe za pokrm podával. Pak jest Spasitel ve sv. hostii vzorem života zbožné duše i nyní — jako byl za živa, když říkal »příklad zajisté dal jsem Vám, abyste i vy činili, jakož já činil jsem.«

Nyní však ptejme se: má Spasitel náš v této lásce své zůstatí nepovšimnut,

má ve velebné svátosti oltární dliti ustavičně opuštěný a zanedbaný? Či snad myslíme, že Syn Boží nechce a si nepřeje, abychom ho tam navštěvovali kde v nízkosti dlí, aby každý beze strachu a bázně k němu blížiti se mohl a si s ním od srdce k srdci pohovořil? O kdyby tak i tisícové smýšleli, kdyby tisícové kolem stánku jeho bez povšimnutí spěchali, kdyby tisícové kolena svá před ním neskláněli - Spasitel přece není opuštěn, není sám; jsou díky Bohu posud duše věrné, které ho milují, jsou duše trpící, které ho hledají, jsou duše horoucí, které se mu klaní. A hle — k němu přicházejí a On jde k nim; přicházejí v jeho osamělosti jej navštívit a on navštěvuje je. Ony těší jej, On pak naplňuje srdce jejich útěchou nebeskou. Před jeho svatostánkem plačí zbožné milující duše, svěčují mu radost i žalost a on poslouchá je v tichosti své. Zde klečí a klaní se mu jako Pánu svému a přednášejí prosby za sebe i své milé, za živé i zemřelé, za hlavu církve i pastýře; a andělové tam v nebesích zaznamenávají na pokyn Kristův všechny tyto modlitby a prosby, aby hned vyslyšeny byly a ihned s nebe sestupují poslové Boží a přinášejí do zbožných duší vyslyšení a požehnání.

O jak požehnaná jest čtvrt hodinka ve zbožnosti před svatostánkem strávená. O kéž by takových duší bylo hodně mnoho, aby nahrazeno bylo horlivostí jejich Kristu Pánu co odpirá mu vlažnost a nevěra tisíců! Proto církev volá a vede nás ke svatostánku co nejčastěji, proto zavedla tu velebnou a vznešenou slavnost Božího Těla — proto slaví na mnoha místech slavné hodinky klanění se v nejsv. svátosti oltární, anebo 40 hodinnou pobožnost, aby jen vznítla v nás úctu a lásku ku Kristu svátostnému a učila nás před svatostánkem dliti. A v dobách našich našla lásku ke Kristu nový způsob. této oslavy — jsou to eucharistické sjezdy. Kristus — Hostie jest ohniskem, z něhož salají paprskové víry — lásky a dobrých skutků — a k němuž se všechny zase vracejí. Eucharistické sjezdy — jichž se již 22 po světě s velikou nádherou a pobožností konalo, mají sloučiti všechny národy na jednom místě k holdu králi věků a k Bohu

Pánu — jenž zve všechny slovy: »Pojďte ke mně všichni.« Jak velkolepá to myšlenka!

Ze všech zemí a všech národů světa na jednom místě klečí zástupové a zpívají jásavé hymny k počtĕ Krista-Hostie a »Svatý, svatý, svatý« nese se vzduchem po celém světě jako ozvěnou — až tam ke trůnu Božího Beránka. Žádná vzdálenost není tak veliká, žádná námaha tak hrozná, aby odstranila horlivost; chudý i boháč, prostý i vznešený — poddaný i panovník v stejné víře, lásce a úctě klečí zde před králem i Pánem i Otcem všeho! Jaký to smír rozvaděných národů! A takový sjezd, taková slavnost bude se konati v naší říši Rakouské od 12.—15. září letošního roku ve Vídni — hlavním to městě říše. Sám staříčků náš císař Pán přijal ochotně ochranu celé slavnosti a chce jako poslední jeho poddaný skloniti koleno před Nejsvětějším a ukázati tak celému světu víru a zbožnost v rodu císařském zakořenou. I dělník přijde, aby sepal mohl svou ruku svou před Pánem i učený přijde, aby kořil se božské moudrosti, i boháč přijde aby vzdal hold Pánu všeho světa. Tak plní se velekněžská modlitba Páně: »Otče dej, aby všickni jedno byli.«

Kdo z nás může, spěchej do Vídne a nebudeš toho litovati, památku si odneseš pro celý život.

Nejsv. Svátost jest nevyčerpatelná studnice požehnání, proto spěchejme často do chrámu, když slavný zvonu hlas nás tam k bohoslužbě volá, když kněz Tělo Páně v zářivé zlaté monstranci k nám obrací a jím nám žehná, abychom účastni byli požehnání Kristova. Trojí jest požehnání Páně. Předně žehnal Kristus Pán dítky, které srdce své čisté a nevinné zůstavily. Zachovejme si dětinnou pokoru a poslušnost a dojdeme také tohoto požehnání.

Za druhé žehnal Kristus Pán při svém nanebevstoupení, když se s apoštoly loučil; když ruku svou pozvedl nad nimi proměnil zármutek jejich v radost, jejich stísněnost v horlivost. Kdo z nás smuten jest v duši a slabý, vypros si na Spasiteli ve velebné Svátosti takového požehnání, milost radosti a horlivosti. A konečně sám popsal ono požehnání, které dá při soudu posledním slovy: »Pojďte požehnání Otce mého a vládněte královstvím, které vám připraveno jest od počátku světa.« Vyprošujme si zde u Ježíše milosrdenství, tento nejdražší dar na zemi a budeme jistě účastni i požehnání tohoto posledního na nebesích. Přehlédneme-li ještě jednou tu bohatost milosti, které nám skytá Kristus při nejsv. oběti mešní, při sv. přijímání, požehnáním ve svátosti Těla a Krve své, tu zajisté poznamenejme: »Ano v pravdě jest to velebná svátost,« v ní ukazuje Kristus, že »ustavičnou láskou miluje nás.« Jest-li ale přes to vše mnoho duší ve zkázu ujde, jest to vina jejich, neboť Kristus »s milosrdenstvím táhl je k sobě,« ale nechtěly. Kdo se ponoří v tajemství velebné svátosti, v tu hlubokou studnici lásky, milosrdenství, sebeobětování a sebezapření Kristova, ten zajisté zvolá: »Není možné, abys, Pane, nebyl milován!« Kdo Tě nemiluje, nemá srdce, nýbrž kámen v těle.

Onespouštějme Krista Spasitele svého ve velebné Svátosti oltářní, klečíce před svatostánkem, volejme: »Pochválena a velebena budiž nejsv. Svátost oltářní!« U stolu Páně vyznávájme kajicně: »Pane, nejsem hoden, abys vešel pod střechu, ale rei slovem a uzdravena bude duše má!« A jako jelen žízni po studnici vod, tak touží duše má po Tobě, Pane! A přijímajíce požehnání velebnou Svátostí slibujme: »Ježíši, Tobě živ jsem, Ježíši, Tobě umírám, Tvůj jsem v životě i ve smrti.« —

Boh. Hendl.

Smírná mše svatá.

Neobyčejná vlažnost a netečnost náboženská v nynější době naplňuje každé opravdu katolicky citící srdce zármutkem tím větším, čím více se zanedbává účast právě při tom nejsvětějším a nejdůležitějším úkonu našeho sv. náboženství, při nejsv. oběti mše svaté.

Tak mnoho jest katol. křesťanů dle jména a přece poměrně tak málo jich, kteří plní příkázání, slyšeti mši sv. aspoň v neděli a ve svátek; tak málo jich, již by zatoužili po tom, Bohu vzdáti povinnou čest tou nejdokonalejší a jemu nejmilejší obětí, totiž onou, kterou jemu pro spásu naši přinesl na kříži jeho jednorozený Syn, náš milý Pán a Spasitel Ježíš Kristus a kterou na oltářích své církve každodenně obnovuje.

Ó jak musí každý uvědomělý katolický křesťan zatoužiti po tom, aby v plnění této sv. povinnosti opět větší horlivost mezi námi zavládla, a aby ona čest a sláva, kterou svrchovanému Bohu jsme povinni a která právě tou přesvatou novozákonní obětí nejvhodnější a nejdůstojnější se jemu vzdává, opět co nejvíce se šířila.

A k tomu se nám podává vítaná příležitost v »Arcibratrstvu smírné mše sv.«, které vzaví počátek svůj v letech šedesátých předešlého století v jednom klášteře řádu praemonstratského v jižní Francii, nejen pro vznešenou myšlenku, na níž spočívá, ale také pro snadnost výkonů, které svým členům ukládá, a jsouc k tomu doporučováno od mnohých biskupských ordinariátů, tak rychle se rozšířilo, že nyní čítá členů již na statisíce.

Účelem jmenovaného Arcibratrstva tedy jest, dávatí Bohu náhradu a jej usmířovati za to, že tak mnozí v neděli a ve svátek zanedbávají mši sv. a tím Boha přímo olupují o čest, která jemu konáním této křesťansko katolické povinnosti přísluší.

V podstatě tedy záleží povinnost členů uvedeného Arcibratrstva pouze v tom, v neděli a ve svátek mimo svou povinnou mši sv. slyšeti ještě druhou mši na místo toho nebo těch, kteří tuto povinnost hříšným způsobem zanedbávají.

Nemožnost druhé mši sv. obcovati poněkud se může nahraditi slyšením mše sv. v některý den všední aneb sv. přijímáním, konaným na úmysl Arcibratrstva, aneb také modlíme-li se zbožně nějakou chvíli před svatostánkem buď před povinnou mši sv. neb také po ní.

Duchovní výhody, kterých členové Arcibratrstva požívají, naznačeny jsou na listku přijímacím, jenž se vydává v klášteře na Strahově v Praze, jehož opat jest zároveň generálním ředitelem »Arcibratrstva smírné mše sv.« pro země koruny české.

Připomíná se také, že uvedená spolková povinnost neváže pod hřichem a dále, že se za živé a zemřelé členy jakož i na úmysl Arcibratrstva vůbec v chrámě Páně na Strahově každého měsíce čte mše sv.

Přihlášky ději se také na sv. Kopečku, kde jest sídlo arcibratrstva pro Moravu.

Boh. Henzl.

V kapličky.

V bélostné kapličky

Matička Páně,
věneček z růžiček
zdobí jí skráně.

A před ní kytička
z pomněnek modrých,
dívá se do jejích
očí tak dobrých.
Já jsem tu poklekla,
modlím se „Zdravas“,
rty tiše šeptaly
oroduj za nás!

Oroduj, Matičko,
za nás tam v nebi,
když bol a neštěstí
na nás se šklebí!
Maria vyslyší
každého ráda,
útěchu poskytne,
kdo o ni žádá!

Anna Marie Kadláková.

Vznik eucharistických kongresů.

P. Jos. Voňavka.

Rok od roku stoupá význam eucharistických kongresů. Zvláště poslední byly pravým triumfem katolicismu. Na venek ukázaly celou ukázněnost a jednotu katolického okrsku a celou velebnost vznešené liturgie, v nitru církve samé vyvolaly zvýšenou úctu a praktické její provádění k vznešenému tajemství nejsv. Svátosti oltární. Země, kde eucharistické kongresy posledních let konány, oddechují volněji, v nich klíčí a kvete hnutí opravdu »eucharistické«. Zástupy komunikantů jsou svědectvím, že sjezdy eucharistické nejsou jen prázdnou okázalostí.

Viděl jsem jeden z oněch velkých projevů katolicismu, byl jsem v Kolíně n. R. — a nemohu zapomenouti. — V nejtrudnějších chvílích povolání vzpomínám na nesčetný zástup mužů v kolínském průvodu, na nepopsatelné poslední požehnání s Nejsvětějším před památným dómem, kde staticové klečeli v pokore na kolenu před tajemstvím lilijové Hostie.

A dny tyto mají se opakovati s motu nejvyšším ještě — možno-li — leskem v císařské naší Vidni. Na ulicích rakouského srdce říše má zazniti velebné: »Quantum potes, tantum aude...«

Mnoho srdcí se modlí za zdar a mnoho duší těší se na účast triumfu ve zdech říšského města katol. Habsburků.

Není od místa krátce podati dějinný nástin vzniku a šíření se eucharistických kongresů. Jejich dějiny dokazují, že Prozřetelnost chladnoucímu světu v nich ukazuje cestu k ohnisku, světlu a pravdě.

Z malého zrnka hořčičného stal se strom, do jehož stínů v době úpalu duší nevěry a skepticismu utíkají všichni národové.

První podnět k tomuto dílu dala francouzská zbožná žena Mademoiselle Tamissier, která s nadšením apoštola věci se ujala a po životě plném obětí loni v Toursu dokonala, aby slavila věčný kongres před Bohem »tváří v tvář«. Známkou díla Tamissierové je známka nadpřirozeného původu — utrpení a zkouška.

Již v nejprvnějším mládí citila se tažena magickou silou k nejsv. Svátosti.

Její láska nutila ji k nějaké hrdinské oběti pro vězně našich svatostanů. Zkoušela mnoho cestíček, než našla cestu, která vedla k cíli.

Prozřetelný Bůh svedl ji na cestách životních s apoštolem Eucharistie, ctih. P. Eymardem, zakladatelem kongregace OO. nejsv. Svátosti. Ten přejal její duchovní vedení, když poznal celou láskou planoucí duši její k eucharistickému tajemství. Po svaté smrti Eymardové světila se Tamissierová vedení zbožného kněze Père Chevrier. Moudrý tento duchovní vůdce nešetřil žádných zkoušek k rozoznání a osvědčení se ducha světenky své. Jednoho dne řekl Tamissierové: »Buďte světlem.« A ona se stala světlem mnohým časům a sterým národům.

Ponenáhlu povolání Tamissierové dostávalo určitou formu. Uzářal v ni myšlenka uspořádání pouti do Avignonu ke cti nejsv. Svátosti. Monsignor Mermillod z Říma ji povzbuzoval ku provedení a Monsignor Dubrenil, arcibiskup avignonský ji pouti doporučil, biskup annecký Msgr. Magnin žehnal ji a její podnik. Veliký bojovník za práva Boha, Msgr. Ségur, spisovatel známé eucharistické knihy: »Francie u nohou nejsv. Svátosti« jásal radostí nad touto novou ideou holdování eucharistickému Bohu. V radostné předtuše psal: »Myšlenka tato je příliš svatá, než aby nepocházela přímo od Boha.« Ségur v úmyslu Tamissierové spatřoval živé povolání na celou Francii, která měla takto veřejně napravit křivdy nejsv. Svátosti učiněné. Hnutí toto však považoval za nutné pro všechna města Francouzská.

Pout se stala skutkem. S požehnáním Pia IX. konána dne 30. července 1874. Přes 500 účastníků přišlo. Byl to první triumfální průvod víry a lásky k Eucharistii. Brzy po této pouti Ségur uveřejnil svou shora jmenovanou knihu, kde vyzýval všechny k účasti na eucharistických poutích, které by měly ve Francii vzbudit prosbu všech srdcí a katolických duší: »Milosrdenství.« Dne 4. srpna 1874 u příležitosti pouti Tamissierové ke hrobu bl. faráře v Arsu vyslechl zbožný biskup

belleský další celé plány její ohledně hnutí eucharistického. Výklady své provázela T. takovým zápallem a přirozenou výmluvností, že známý hrabě Damas a Msgr. de Dissey s ní dále vyjednávali o uskutečnění. Oba jmenovaní mužové vyjednávali pak s arcib. pařížským Richardem a prezidentem nočního klanění o jednotlivostech provedení celého plánu hnutí eucharistického.

Tito všichni spojili se ke společné práci k oslavě sv. Hostie. Při konferenci katolíků severních okresů v Lille r. 1874 seznámil de Cissey shromáždění s cílem poslání Tamissierové. Ve shromáždění byl právě přítomen Filibert Vrau, zvaný »svatý z Lille«. Pochopil ihned dosah těchto snah a stal se nejhorlivějším zastancem a apoštolem ideí eucharistických, vida v nich akt klanění se, akt víry, pokání a úkon živé lásky.

Na jeho vyzvání přicházelo roku 1875 přes 50.000 osob ze všech končin Francie a Belgie k pouti eucharistické do Douai. V Paříži hnutí se také zachytilo. Utvořilo se stálé komité k šíření díla eucharistického. Tisíce duší vracely se k zhrzené církvi. Kostely Billetes a Sacre Coeur staly se ohniskem adorátorů.

Když Lev XIII. o celém zdalilem hnutí eucharistickém ve Francii uslyšel, zvolal pln podivení: »Pro eucharistické dílo dovolím vše.« Ihned dílo požehnal a povzbuzoval k dalším poutím k eucharistickým svatyním.

Mezi tím co církevní hodnostáři zkoumali a radili se o nové formě účty eucharistické, neumdlévala zakladatelka díla a s plíí a horlivostí nadšených duší pro pravdu a oživených láskou pracovala na jihu Francie v získávání nových stoupenců eucharistické idee. Monsignor Mermillod ji podporoval v její práci a radil jí, aby světila dílo eucharistických poutí některému církevnímu řádu. Za nejpopulárnější uznával OO. nejsvětější Svátosti, v druhé řadě odporoučel Assumpcionisty nebo Jesuity. První nemohl nabízené dílo přijmouti, protože regule předpisuje život rozjímavý. Assumpcionisté nemohli přijmouti pro přetíženi jinými pracemi apoštolátů, a Jesuité odmítli, poněvadž tušili blížící se bouři, která je rozpráší. Bylo jasno, Bůh měl zde jiné úmysly.

V září 1878 byl otevřen kongres ve Faverney, který se stal předchůdcem nynějších kongresů. Byla to hlasitá odpověď nepřátelům církve, kteří v květnu 1878 »klerikalismus za největší nebezpečí« prohlásili.

Prozřetelnost Boží svedla v tento čas Tamissierovou s mužem, kterého dějiny francouzského katolicismu jmenují hrdinou svého přesvědčení. Svob. pán Pélerin, senátor, který svlékl togu senátora v protest proti církvi nepřátelským dekretům, s porozuměním muže a pochopením katolíka ujal se věci euchar. sjezdů. Jeho zásadou bylo také ono heslo Tamissierové: Vše obnoviti v nejsv. Svátosti. Bývalý senátor vypracoval zprávu, v níž dovozuje nutnost eucharistického díla a zaslal ji hraběti Ségurowi. Hrabě nadšen vzácnou a časovou myšlenkou, vypracoval na podkladě zprávy prosební listinu na Lva XIII, kde žádal o podporu mezinárodních eucharistických kongresů, zvláště připravovaného v Belgii.

Bohužel, že největší úsilí, uspořádání mezinárodního kongresu v Bruselu, se ztroskotalo o nepřemožitelné překážky. Podobně stalo se i v sousedním Nizozemí.

Zdalo se již, že dílo s tolika obětmi začaté a se zřetelným pozhnáním s hůry prováděné, upadne, klesne v zapomenutí lidskou nechápalostí... Ale tu právě ukazuje se dílo Boží již položnično, vstává znova vzkříšeno silným, který »vyvoluje slabé, aby zahanbil mocné«.

Pélerin povzbuzoval Tamissierovou. »Sursum«, vzhůru srdce... A neklamal se.

Roku 1881 hrabě Ségur stěžoval si hraběti Nicolaimu na neúspěchy a nepochopení vůči velikému obrozujícímu hnutí. »Vždyť máme ještě přátele v Lille, proč zoufat. Ti jsou zkušení v aranžování — pište jim, a oni pomohou.« Tak zněla odpověď hraběte Ségurowi.

Dílo v Lille započalo. Slibovalo nejlepší výsledky. Papež Lev XIII. v audienci přijal přípravné hlavní činitele a povzbuzoval je v započaté práci vytrvati. Žehnal všem, kteří se kongresu v Lille účastní.

Séгур povzbuzen papežem, chopil se obratného svého péra a se zárodkem smrti v prsou již, psal ještě svolání na celé křesťanstvo a všechny preláty, kde je zval k triumfu eucharistie. Již 9. června

téhož roku smrt vyrvala z rukou Segurových péro, ale on vykonal vše, co mohl pro kongres, kterého se nedožil.

Ve dnech 28.—30. června sešli se — pozvání a puzení pochopením významu eucharistického díla — mužové velící všech národů v Lille. Dny ony byly předehrou k velikolepým manifestacím v Londýně, Kolíně n./R., Montrealu a Madridě.

Od onoho okamžiku kongresy rostou, staly se majetkem mezinárodním. Každý z nich obsahuje nový triumf Krista svátostného ve století popírání a materialismu.

Letos na březích Dunaje sejdou se v residenci nejstarší dynastie evropské, která je katolickou a slyne úctou eucharistickou, národové všeho světa a budou s vděkem pozorovati, že třeba mnoho různých národů rakouské, jedno že je poji: Eucharistie.

Doufáme a modlíme se za to, aby kongres vídeňský byl novým světlým

bodem ve tmách moderních bojů a novým listem triumfů převelebné Hostie.

Žádný národ nebude scházeti, ani národ český nezůstane pozadu. O nás mluví všude »zástupci« samozvaní a prohlašují národ náš za »volnomyšlenkářský« — nyní je řada, abychom tichou adorací před celým světem a zástupcem papežovým v císařské Vídni ukázali, že národ český je národ eucharistického ctitele svatého Václava.

A ten národ, který Eucharistii zná a ctí a ve svých chrámech chová a adoruje, nezahyne.

Modlete se všichni za zdar kongresu, kteří můžete, súčastněte se mezinárodního kongresu. Bude tam klaněti se náš král našemu Bohu.

Evropa se přijde podívat, jak habsburská monarchie je silná v poutu Eucharistického Boha. Pojďte tedy všichni se ukázat.

Venite, adoremus!

U Matky Boží.

Před oltářem Matky Boží
v chrámě denně ulehám,
pomoci a slitování
od ní mile čekám.

Modlím se tu z duše přímé,
když žal v hrudi bouří,
a Maria ráda slyší,
kdo tu po ní touží

Přispěje vždy s ochotností,
těší v době strastné,
útěchu dá srdci mdlému,
duši chvílky slastné.

Proto Tebe pozdravuji,
Matko věčné lásky,
dej ať srdce mé jest čisté,
jak květ sedmikrásky.

Veď mě cestou pravé víry
v každou žití dobu,
abych jednou tam do nebe,
přišla k Tobě z hrobu!

V kostele.

Ta nebes matička
v kostelíčku,
mile se usmívá
s oltáříčku.

Před Ní tu každý den
na mši dlívám,
překrásné písničky
zbožně zpívám.

Zpívám i modlím se
vroucně k Matce,
když z chrámu odcházím
je mi sladce.

Sladko je v duši mé,
přehly žaly,
když se tu rty Matky
pousmály.

Proto též k Matičce
v každou dobu
spěchejme, ať nás kdys
zvedne z hrobu!

A. M. Kadlčáková.

Třetí česká pout do Lurd roku 1911.

Popisuje K. Balík, děkan.

(Pokračování)

Současně s námi přijel s druhé strany do Lurd ještě jiný poutnický vlak, jenž přivezl s sebou mnoho nemocných. Vystoupili jsme z vlaku, vyšli před nádraží a čekali, až všichni nemocní do města dovezení budou a až také francouzští poutníci přejdou. Když jsme viděli, kterak z nádraží v tříkolových vozících převážejí a na nosítkách těžce nemocné přenášejí do zvláštních automobilů, aby je jimi do města a odtud k zázračné jeskyni dovezli, byli jsme až k slzám dojatí. Zdravý člověk ani neví, jak má Pánu Bohu za své zdraví děkovati.

Po skupinách nasedávali jsme do elektrických vozů pouliční dráhy a jeli jsme do vykázaných hotelů.

Když jsme si ve svých pokojíkách uložili svá zavazadla a po noční jždě se umyli, spěchali jsme k zázračnému místu, po němž tak dávno jsme toužili.

V 11 hodin dopoledne shromáždili jsme se u sochy sv. archanděla Michaela stojící na začátku chrámového náměstí. Napřed stál prapor, za ním mužové, kněží, hudba, Jeho Eminence pan kardinál a konečně ženy. Zpívající „Tisíckrát pozdravujeme Tebe“ s hudebním doprovodem kráčeli jsme k posvátné jeskyni. Tisíce poutníků cizích stálo po stranách a s patrným zájmem vyposlechli náš český zpěv a českou hudbu. Náš průvod vzbuzoval také proto tak zvláštní pozornost, že v jeho středu kráčel člen posvátného sboru kardinálského.

Když jsme přišli k jeskyni, lurdští strážcové její pokynuli ostatním poutníkům, aby udělali nám místo. Přistoupili jsme a shromáždili se těsně vedle jeskyně. Zraký naše spočinuly poprvé na bílé nebesky krásné soše Panny Marie stojící v dutině skalní, právě na místě, kde nebeská Paní chudobné dívce Bernadettě osmnáctkrát se zjevila a k ní pravila: „Já jsem Neposkvrněné početí.“ Hleď, nebeská Paní, přišli k Tobě Češi. . . Přišli, aby ubezpečili Tě svojí láskou a prosili za sebe, za ty, kteří doma zůstali a kteří je svými modlitbami na pouti provázejí, aby Tě prošli za církev katolickou a za svoji milovanou vzdálenou vlast. . .

Na kazatelnu vedle jeskyně stojící vystupuje náš duchovní vůdce vdp. L.

Kolísek a patrně sám dojat pronáší k nám několik vřelých slov. Oči se rosí, když kazatel prosí poutníky, aby se alespoň jednou „Zdravas“ za něho pomodlili, až uslyší, že umřel ten, který České poutníky do Lurd vodíval.

Potom vystoupil na kazatelnu náš vznešený spolupoutník pražský pan kardinál a měl krásnou promluvu, v níž svým vrozeným lahodným způsobem dokazoval, že jméno Panny Marie jest jméno nejsvětější a jméno plné nebeské útechy a naděje. I kolem stojící Francouzi a Němci tiše kázání naslouchali, ačkoliv bylo české a sotva kdo z nich mu rozuměl.

Po kázání otevřel strážce jeskyně dvířka zábradlí, kterým posvátná jeskyně jest obhrazena a všem nám bylo dovoleno vejti do jeskyně, políbiti skálu, kterou Rodička Boží za svoji podnož zvolila a druhým vchodem zase z jeskyně vyjiti. S posvátnou úctou kráčeli jsme místem svatým.

Vyšedše z jeskyně znova jsme zraky své k ní obraceli. Zde se tedy dne 11. února r. 1858 poprvé prosté čtrnáctileté dcerašce chudého mlynáře ukázalo nebeské Zjevení . . . Tam to bylo ve skalním výklenku nad jeskyní, kde nyní stojí mramorová socha v životní velikosti s nebeským výrazem v milé tváři . . . Zde učila překrásná Paní vyvolenou dívku dělati kříž, nábožně se modliti a poručila jí ze suchého písku vyvésti zázračný pramen . . . Jeskyně Massabielská! Řady zde rozvěšených berlí na skále podávající světu důkaz o zázračném uzdravování nemocných a četné svíce zde stále hořící svědčí o obětavosti mariánských ctětelů.

Hned vedle jeskyně tísnily se u zázračného pramene veliké zástupy poutníků. Šestí kohoutky vytéká pramen, který zde dříve nebyl a který v jeskyni vytřyskl, když Bernadetta na rozkaz nebeského zjevu prstem v zemi hrabala. Pramen ten dává za minutu 85 litrů vody. V jeskyni byl zachycen a zaveden, aby vytékal vedle jeskyně. Koupili jsme si každý za dvacet cent. (asi 20 haléřů) malou, plechovou, velmi vkusnou nádobu, kterou jsme potom stále s sebou nosili, a kdykoli se nám

zlíbilo, nastavili jsme k prameni a napili se. Voda zde jest výtečná, studená a křišťálově čistá. Občerstvivše se u pramene, vraceli jsme se do města. Na levo šuměla řeka Gave, na pravo na vysoké skále trnula bílá basilika se štíhlou věží. Všude hemžilo se plno lidí, neboť v době našeho pobytu v Lurdech bylo tam s námi současně asi 50.000 poutníků. Byla právě doba francouzských národních poutí.

Odebravše se do svých hotelů naobédvali jsme se, a poněvadž mnozí byli jízdou uplynulé noci, únavou a vedrem příliš unaveni a vyčerpáni, oddali se ve svých pokojích na chvíli posilujícímu odpočinku.

Svátostný průvod.

Ve čtyři hodiny odpoledne odebrali jsme se k jeskyni, abychom účastni byli svátostného průvodu, který se zde po celých šest letních měsíců každodenně koná. Koná se již 24 roky. Před průvodem dovážejí a donášejí ošetřovatelé nemocných své ubohé svěřence na veliké náměstí před basilikou a kladou je na vykázaná místa do řad po stranách náměstí. Ještě jich několik set. Kněz přinese z růžencové basiliky Velebnou Svátost do jeskyně. Seřazený průvod již čeká. . . Nejprve kráčejí dospělé dívky, „Dítky Mariiny“ ve sněhobílých šatech, zahaleny lehkými až k zemi splývajícími závoji. Jsou jich dlouhé řady, ale do vlastního průvodu se nepočetají, neboť dle starobylého ustáleného zvyku Svátostného průvodu účastní se jenom muži. Teprve za těmito dívkami nešen jest kříž a začíná vlastní průvod. Dlouhá řada korouhví — toho dne bylo jich 56 — vlaje, za každou z nich shromáždění jsou účastníci některé výpravy. Každý účastník drží si svoji svíci. Kdo nemá své, obdrží ji zdarma v jeskyni. Po průvodu ji zase vrátí. Ve dvou rovnoběžných řadách stojí účastníci připraveni.

V jeskyni sbor zpěváků zazpívá „Pange lingua“ a průvod se hne. Napřed jdou muži laici, za nimi kněží bez rochet, a dále kněží v rochetách, za nimi kněz — obyčejně některý poutník-biskup, — nesoucí pod baldachýnem Velebnou Svátost a konečně církevní hodnostáři. Všichni nesou si rozžaté svíce. Sbor pěvců zpívá latinské písně na oslavu Velebné Svátosti a Neposkvrněné Panny. Zvony slavnostně vyzvá-

nějí, mohutný zpěv chóru se rozléhá, na obou stranách cesty, na rampách, schodištích, na Kalvarii a na všech vyvýšených místech stojí tisíce diváků.

Obrovský průvod blíží se ke kostelnímu náměstí a v dlouhé oklice blíží se k nemocným. Mezitím kněz vejde na dlážděný chodník uprostřed velikého náměstí a velmi mohutným hlasem vroucně se modlí. Nesčetný zástup se všech stran krátké jeho modlitby po něm opakuje. Mohu říci, že jsem dosud v životě nikdy nebyl tak dojat, jako když jsem poprvé tyto vroucí modlitby slyšel. Nejsou to vlastně modlitby, nýbrž srdcervoucí výkřiky vyňaté z evangelia. —

Průvod přiblížil se k nemocným. Položili je na cestu, jako kdysi v Galilei a v Judsku kladli nemocné k cestě, kudy se Kristus ubíráti měl. Kněz nebo biskup nesoucí Velebnou Svátost u každého nemocného se zastaví a každého zvlášť Velebnou Svátostí žehná. Mezitím kněz uprostřed náměstí rozpínaje ruce střídavě s lidem stále vroucněji volá: „Ježíši, Synu Davidův, smiluj se nad námi!“ — „Pane, chceš-li, můžeš mne uzdravit!“ — „Pane, dej at vidím!“ — „Hosanna, hosanna, Synu Davidovu!“ Každý ten vroucí výkřik okolní tisícové ústy a srdcem opakuji. Šeptají i ty bledé rty nemocných ležících v dlouhých řadách na zemi nebo sedících ve vozíkách. I s naší poutí přijelo deset nemocných, kteří očekávali pomoci od Svátostného Ježíše. . .

„Dítky Mariiny“ došly již až ke kostelu a v řadách na vyvýšených schodech vedoucích k hornímu chrámu, na dlážděném prostranství, dole stál již tisícíhlavý zástup mužů, kteří přicházejíce z průvodu k ostatnímu zástupu se řadili. Kněz vyvolávající modlitby, možno-li ještě své a zástupu zánícení stupňoval. Taková víra a taková modlitba vyslyšena býti musí. . . Uzdravení i jen jediného nemocného člověka za to stojí, aby se za něho padesát tisíc lidí zdravých vroucně modlilo. . . Hle, tam povstává jakési vzrušení. . . Tisíce zraků se hned k onomu místu soustřeďuje. Podívám se tam také a vidím, kterak nemocná žena povstává se svého lůžka uzdravena, ruce zpíná k nebi a líbá ošetřovatelku, která u jejího lůžka stála. Kolem stojící nemohou utajiti radost, ale pořádatel kyne, aby bylo ticho, neboť kněz s Velebnou

Svátostí jest ještě na blízku. Mladí obětaví jinoši, členové bratrstva ošetřovatelů nemocných rozpínají řemeny, které mají přes rameno přehozené, podávají si je, tvoří uličku, kterou uzdravená odchází pozdravována jsouc slzami radosti vzrušených poutníků. Vedou ji k lékařské kanceláři, kde s ní bude zaveden protokol a uvážený

Když kněz obešel a požehnal Velebnou Svátostí všechny nemocné, jde ke kostelu a odtud ještě všem společně uděluje svátostné požehnání. Potom vchází do kostela a uloží Velebnou Svátost do svatostánku. Tím jest svátostný průvod skončen.

Když se velmi četný zástup alespoň poněkud rozešel, shromáždili jsme se na

Panna Maria v Lurdech.

podrobně a důkladně všechny okolnosti, které rozhodnou, zda shromáždění světlů lékařů prohlásí úředně uzdravení za zázračné.

Podobné vzrušení a uzdravení událo se toho dne ještě dvakrát. Nemocný vstává uzdraven, zástup jásá, tisíce poutníků slzí dojmutím a radostí. . .

chrámovém schodišti, abychom se společně dali fotografovati. S námi dal se fotografovati i zdejší biskup, veliký přítel Čechů, Msgr. dr. Schäpfer. Po fotografování chtěl, abychom mu zazpívali „Kde domov můj“. S radostí vyhověli jsme tomuto vyzvání. Naše kapela začala hráti a my všichni z plných plic zpívali národní hymnu. Roz-

cházející zástupové zaslechnuvše hudbu a zpěv hned se zase vraceli a se všech stran tisíce lidu brzy kolem nás se seběhlo. Když jsme dozpívali, provolali jsme společně ndp. biskupovi slávu a potom podobně pozdravili jsme i našeho nejdůstojnějšího pana kardinála. V nejlepších náladě a nadšení rozcházelí jsme se do svých hotelů.

Lurdské zázraky.

V Lurdech dějí se zázraky téměř každodenně. Nejčtenější zázraky dějí se při svátostném průvodu, čtené v koupelnách, které jsou blízko jeskyně a kamž se přebytečná voda ze zázračného pramene odvádí, někdy pocítuje nemocný náhlé uzdravení při sv. přijímání, jindy při velebném tichu, když kněz při mši svaté pozdvihuje tělo nebo krev Páně, někdy při návratu domů a někdy až teprve později doma, obyčejně při použití lurdské vody. Jsou případy, že i jen vodou z lurdského pramene, která se do celého světa rozesílá, uzdravení byli i takoví nemocní, kteří vůbec nikdy ani v Lurdech nebyli.

Proto staly se Lurdy místem nemocných. O národní pouti francouzské přijíždívá sem přes tisíc těchto ubožáků, aby zde hledali to, po čem každý nemocný tak dychtivě touží. Tyto řady bleých, v trpělivosti a posvátném očekávání se modlících nemocných, dodávají Lurdům zvláštního rázu. Pohled na ně budí u všech soustrast, lítost, krotí lidskou pýchu a udá-li se zázrak, tím nadšeněji všichni velebí Boha a Jemu díky vzdávají.

K obsluze nemocných utvořilo se r. 1880 zvláštní bratrstvo dobrovolných opatrovníků nemocných pod názvem „Hospitalité de Notre Dame de Salut“ (Bratrstvo Naší Paní Spásy). Později vznikly ještě dva spolky hospitalitů a hospitalitek. Bydlí po různých krajích Francie, a když vlak s nemocnými, zvaný „bílý vlak“ nastupuje cestu k Lurdům, spěchají sem také, aby vozili, přenášeli a ošetřovali nemocné. Hospitalité vykonávají svoji samaritánské služby zdarma. Ošetřují i takové nemocné, jichž nikdy ani neviděli a neznali. Jest mezi nimi mnoho mladíků šlechtických, vzdělaných a dámy z nejvyšších společenských kruhů.

Uzdravení lidská jsou skutečně zázračná. Nemocní podrobeni jsou důkladnému

lékařskému zkoumání. Za tím účelem zřízena jest v Lurdech lékařská zjišťovací kancelář. Byla založena r. 1883 doktorem baronem de St. Maclou. Nyní ji řídí učený lékař dr. Boissarie. V této kanceláři lékařskými odborníky zjišťuje se nemoc přicházejících nemocných, a když někdo cítí se uzdraveným, veden jest zase do této kanceláře, nové lékařské prohlídce podroben, vyslechnut a sepsán jest s ním úřední protokol. Teprve když na slunce jasněji jest dokázáno, že uzdravení neudálo se cestou přirozenou, prohlášeno jest za zázračné. Prohlídka nemocných svěruje lékařská zjišťovací kancelář vyhlášeným odborníkům, specialistům a profesorům lékařských fakult. Vyšetřování děje se veřejně. Lékaři celého světa mají do této „Bureau de Constatacion“ přístup, mohou sami uzdravení zkoumati a uzdravené podrobiti prohlídce a výsledku. Přicházejí lékaři katolíci, protestanté, volní myslitelé a nevěrci. Někteří přicházejí s dobrým úmyslem, ale jiní podobní jsou fariseům, kteří přicházeli k Pánu Ježíši, aby ho polapili v řetě. . . Ale odcházejí věřící ve víře posilnění a nevěrci v nevěře zvikláni nebo z ní nadobro vyléčení. Roku 1910 navštívilo tuto lékařskou kancelář a přítomno bylo zjišťováním zázraků na 500 lékařů. Z nich bylo 125 cizinců a 42 z nich byli profesoři medicinských fakult. Již přes 500 poctivých lékařů veřejně prohlásilo, uzdravování v Lurdech za zázračné. Při národní pouti francouzské dne 21. srpna 1910 vzalo 50 lékařů svíce a súčasnilo se veřejně a společně Svátostného průvodu. Šli před baldachýnem. Vyznali před celým světem a nezapřeli, že věří v zázraky lurdské.

Bylo nám řečeno, že lékařsky zjištěných zázračných uzdravení stalo se dosud 3353. To jsou ovšem uzdravení jenom taková, o nichž lékaři výslovně prohlásili, že stala se mocí nadpřirozenou. Uzdravení ta dějí se obyčejně náhle a nikoliv pozemná, jako se hojí obyčejně každá nemoc. Jest zajisté i velká řada zázračně uzdravených, jejichž uzdravení za nadpřirozené prohlášeno nebylo.

Z nescetných případů uvedu na doklad jenom jeden, který se stal r. 1911. Slyšte, co lurdský časopis „Journal de la Grotte“ ze dne 10. září 1911 vypravuje: Z četných letošních uzdravení zázračných největší rozruch způsobilo uzdravení ctihodné sestry

Ambroise, která byla stížená tuberkulosou plic třetího stupně, tedy tuberkulosou, která jest již nevléčitelná. Cíuhodné sestře jest 29 let. Již po více let stížena byla tuberkulosou plic, plivala krev, kašlala, hubla, ztrácela síly, měla horečku. Čtyři její bratři a sestry zemřeli na souchotiny a jedna sestra jest rovněž souchotinářkou. Ačkoliv byla nemocná, konala těžké práce a ošetřovala těžce nemocné. Nemoc její stále se zhoršovala. Konečně i žaludek začal vypovídat službu. Ale sestra stále se přemáhala. Jednoho dne, když uváděla kterousi nemocnou k lékaři k prohlídce, všimnul si jí lékař a pravil: „Cíuhodná sestro, Vy jste na tom hůře, než tato nemocná, kterou mi zde předvádíte. Buďte na sebe opatrná.“ Sestra pokrčila rameny a usmála se — znalať dobře svoji těžkou chorobu. . .

Až v květnu r. 1911 ji nemoc přece zdolala. Nemoc postupovala rychle. Sil nemocné vůčihled ubývalo. Nemocná spadla se velice a byla nucena ulehnouti. Lékař přišel, nemocnou prohlédl, zjistil již nevléčitelný stupeň souchotin a prohlásil, že není pomoci. Přece však ještě dle své povinnosti několik měsíců ji léčil a o její nemoci vydal zvláštní vysvědčení.

Zbožná řeholnice když nemohla naléztí pomoci u zkušených lékařů, umínila si odebrati se k Panně Lurdské. Byla již blízka smrti. Klášterní sestry se obávaly, že cesty do Lurd nepřežije. Ale přece ještě živa dne 21. srpna 1911 do Lurd přijela. Na nosítkách dopravena byla z nádraží do nemocnice Sedmi Bolestí v Lurdech. Celý den ponechána byla v nemocnici v klidu, aby se alespoň poněkud po cestě zotavila. Teprve druhého dne odvážily se ošetřovatelky dopravit ji ke koupelnám. Za velikých bolestí a s velikými obtížemi byla ponořena do vody, ale bezvýsledně. Teprve dne 23. srpna ráno, když ponořena byla znova do vody, pocítila náhlé uzdravení. Napřed pocítila prudkou bolest, ale hned potom nevyslovitelný pocit blaha.

Cítila, že jest uzdravena. Vzpřímila se, cítila se silnou a mohla zase po čtyřech měsících choditi. Přestala kašlati. Tvář její dostala barvu. Nabyla chuti k jídlu. Plíce měla úplně zdravé, a spánek zase se dostavil. Všecky příznaky nemoci zmizely. Lékaři zjistili, že má plíce docela zdravé a prohlásili její uzdravení za zázračné. Věhlasní lékaři dr. Boissarie a dr. L. Bonnet tvrdí, že toto uzdravení náleží k nejvýznačnějším uzdravením lurdským vůbec.“

Kdo by o zázracích lurdských pochybovali mohl? Nevěříš-li, pojď a viz! Přesvědčíš se na vlastní oči a z nevěřícího Tomáše stane se věřící a horlivý apoštol. Právě pochybovači a nevěříci, kteří sem přišli, asi tak víru v lidské zázraky utvrdili, jako Tomáš, který nechtěl věřiti, dokud se sám nepřesvědčil, utvrdil naši víru v božství Kristovo.

A konečně, drahý příteli, máš zajisté rád peníze. Nuže, můžeš si je lehce vydělati. U notáře Dufoura v Paříži, Boulevard Poissonnière č. 15. jest uložena cena 100.000 franků (skoro 100.000 korun), kterou hned obdržíš, jakmile dokážeš, že uzdravení lurdská dějí se cestou přirozenou. Vysazená cena ta leží tam dosud nevyzdvihnuta, poněvadž dosud nikdo lurdských zázraků cestou přirozenou nevyzdvihl.

Ovšem ne všichni nemocní, kteří sem přijdou, odcházejí uzdraveni. Většina nese si své nemoci a bolesti zase s sebou do svého domova. Ale proto nemáme práva Božskou Prozřetelnost posuzovati, neboť jedině Bůh ví, kdo uzdravení zasluhuje a které duši, by tělesné uzdravení prospělo.

Kromě zázraků viditelných, dějí se v Lurdech i zázraky neviditelné. Větší uzdravení než na těle, dějí se uzdravení na duši. Duševně nemocní jsou v zpodnělné uzdravování, hříšníci se obracejí na cestu spásy, nevěrci odkládají svoji pošetilou nevěru a stávají se věřícími. Viditelné uzdravování chorých těl jenom napomáhá k divnějším — k uzdravování chorých duší.

K oltáři Páně plni touhy spějme!

K XXIII. eucharistickému světovému kongresu podává Fr. Janovský.

(Pokrač.)

Z přečastého sv. přijímání čerpala cudnost a nepřemožitelnost sv. Anežka, umučená v Římě za císaře Diocletiana (284—305). O jejím mučednictví takto mluví sv. Ambrož: »Bylo jí třináct let, když podstoupila za víru smrt mučednickou. Tím ohyznější jest ukrutnost, jež neušetřila ani tak útlého věku, ale zas naopak veliká moc víry, jež od takové mladosti došla svědectví. Zdaž na tom tilku bylo místa pro ránu? A přece ta, na jejímž těle meč skoro nenalézal místa, měla v sobě sílu, aby nad mečem zvítězila. Nebála se, vidouc kolem sebe krvavé ruce katů, nepoděšily ji řinčící řetězy těžkých okovů; ba celé tělo nastavovala čepeli zuřivého vojína, nevědouc ještě co je smrt, ale umřítí hotova, nebo kdyby ji násilím vlekli k modlářskému oltáři? Adhodlána i skrze oheň vztahovati ruce po Kristu a znamenati se vítězným znamením Páně... Všichni plakali, jen ona bez pláče... Dí: »Proč váháš, popravčí? Necht' zahyne tělo, jež může se líbiti očím, kterým líbiti se nechci!« I postavila se, pomodlila se nahnutá šíjí. To byste byli viděli, kterak se kat lekal, jako by sám byl odsouzen; jak se mu třásla pravice, jak bledla jeho tvář, a to pro jiného — a dívka sama nebledla, ona sama se nechvěla o sebe. Tak vidíte na ní dvojí hrdinství: čistoty a víry. Pannou zůstala, mučednickou korunu obdržela.«

*

Všemohoucí Syn Boží, nejslavnější vítěz nad ďáblem, hříchem a smrtí ve velebné svátosti přijímaný, učinil nepřemožitelnými i ctihodné starce, jakými na př. byli:

Svatý Klement Římský, žák sv. kníže apoštolský Petra a Pavla a třetí nástupce Petrův na stoli římském. Zřídil v Římě podle 7 okresů městských také 7 notářů, aby zapisovali děje svatých mučedníků. Za císaře Trajana (98—117) byl vyháněn na Chersones (Krim) do lomů mramorových, kde těžce musil pracovati. I tam kázal, až r. 100 utopen s kotvou na krku. Sv. apoštol náš Cyrill nalezl ostatky jeho a přinesl je pak k nám na Moravu a z Moravy do Říma.

Sv. Ignác Antiochijský, žák svatých apoštolů Petra a Jana, biskup antiochijský. Pověst dí, on že to dítě, jež druhdy Kristus Pán postavil doprostřed apoštolů, vece: »Amen, pravím vám, neobráťte-li se a nebudete-li jako maličká (pacholata), nevejdete do království nebeského.« Mat. 18, 3.

Již za císaře Domitiana (81—96) hájil svatý Ignác neohroženě svěřeného stádece, za Trajana pak dosáhl dávno želané koruny mučednické! Vzbouřil se proti Trajanovi Arméni a Peršané; i vytáhl proti nim. Na tomto válečném pochodu stanul v Antiochii a zavolal si biskupa Ignáce, aby jej a skrze něj celou obec svedl k modloslužbě a tak si zabezpečil kýžené vítězství nad nepřátely, proti nimž táhl; spílal mu duchů zlých. Odpověděl světec: »Nikdo nejmenuje Theofora duchem zlým.« »Kdo je Theofor?« ptá se císař. »Ten, kdo Krista nosí v útrobě«, odpovídá sv. Ignác. Trajan: »A my se tobě nezdáme nositi v mysli bohy své, kteří nám pomáhají proti nepřátelům našim?« Sv. Ignác: »Bloudíš, císaři, nazýváje bohy démony pohanů. Jediný toliko jest Bůh, jenž stvořil nebe i zemi i všechno; a jeden jest Kristus, jednorozený Syn Boží, jehož království též dosáhnou!«

I poručil Trajan: »Velíme, aby Ignác, právě v sobě nositi Ukřižovaného, byl vojáky do Říma odveden a tam zvířatům předhozen na obveselení lidu.« Stalo se. Na cestě do Říma napsal sv. Ignác sedm listů, jež jsou pravými drahokamy starokřesťanské literatury, plny ohnivě víry, vroucí zbožnosti, vznešených myšlenek a hlubokých citů.

V listě k Římanům prosí, by se za něj nepřimlouvali a nekazili mu radosti, jež ho čeká: »Jsem pšenici Kristovou, zuby šelem mám býti rozemlet, abych byl shledán čistým chlebem.«

Došel Říma, uveden jest do amfiteatru (kolosseu), kdež před tváří tisícův a tisíců diváků roztrhan a pozřen ode lvů; jen několik kostí z něho zůstalo, jež pak průvodcové přinesli do Antiochie a jako drahocenný poklad uložili do

vzácné schránky spolu s listem, v němž vyličili svaté ono mučednictví, řkouce na konec: »Udali jsme vám den i čas (1. února 107), abychom ho budoucně vždycky mohli slaviti.«

Za téhož císaře Trajana umučen přehrozným způsobem v Jerusalemě sv. Simeon, biskup tamější, stařec 120letý.

Věrným přítelem sv. Ignáce Anti-ochijského byl sv. Polykarp Smyrenský, žák sv. apoštola Jana, od něhož ustanoven biskupem ve Smyrně, kterýžto úřad zastával 70 let; muž tak slavný a tak vážený, že kde kdo ho uctivě pozdravoval, ba i pohané zvláštní úctou k němu byli jati. Slova Páně u svatého Jana ve Zjevení: »Andělu církve smyrenské piš: Vím o soužení tvém a o chudobě tvé, ale jsi bohatý... Neboj se nic toho, co trpěti máš... Budiž mi věrný až do smrti, a dám tobě korunu života.« (Zjev. 2, 8.—10.) platí o sv. Polykarpu.

Vedle svědomité péče o celé stádece obíral se sv. Polykarp vyučováním vědychtivých jinochů; píše o tom jeden z nich, sv. Irenej († 202 smrti mučednickou jako biskup lyonský): »Podnes bych mohl ukázati místo, kde Polykarp seděl a učil. Jako bych ho ještě slyšel vypravovati, kterak mluvil s Janem a druhými, kteří Pána vidali.«

Za papeže Aniceta († 165), ač již stařec, schválně vydal se sv. Polykarp do Říma v církevních záležitostech, hlavně v příčině slavení velkonočních svátků. V Římě setkal se světec s bývalým spolužákem, nyní bludařem Marcionem. Svatý biskup snažil se obrátiti nešťastníka, než marně; i vrátil se do Smyrny, kdež z rozkazu císaře Marka Aurelia (168—180) křesťané znova pronásledováni.

Stádece ukázalo se hodným svého tak svatého a věrného pastýře. Nade všechny vzbudil úžas svou stálostí a neohrožeností jinoch Germanicus. Nebezprávně bylo souzeno, že Germanicus byl dobře připraven od staříského biskupa; i zvolali v amfiteatru rozkacení pohané: »Polykarpa lvům!« Světec byl zatím na venkovském statečku. Tři dni před tím, než byl jat, viděl svou podušku hořeti; i řekl přítomným: »Mám za živa býti upálen.« Posláni proň pochopové. Sám jim šel naproti, uctil je po-

krmem i nápojem, vyžádal si hodiny, by se mohl pomodliti.

Stanul před prokonsulem Quadratem; poručeno mu, aby bohům obětoval a Kristu se rouhal. Odpověděl: »Již 86 let sloužím Kristu, a nijak mi neublížil. Kterak bych se mohl rouhati svému Králi, jenž mne vykoupil?«

Jest odsouzen na smrt; že čas zápasů s dravými šelmami právě již vypršel, odsouzen na hranici. Pohané i Židé nanesli dříví a révi. Sv. Polykarp sám vstoupil na hranici a modle se nahlas, čekal smrti plamenem. Avšak plamen ho šetřil a jako plachta větrem nadutá obklíčil ho ze všech stran. Světec stál tu neporušený, tvář svatě mu zářila. I proklál ho kat mečem. Krev se vyčila a oheň uhasila. Po té mrtvola z rozkazu setníkova znovu pálena. Jenom několik ostatků sebrali křesťané, veleuctivě pochovali a rok co rok slavili umučení ono jako »narozeleniny« sv. Polykarpa pro život věčný. Stalo se to roku 167.

*

Ze sv. přijímání načerpala sílu a neohroženost sv. Felicitas a sedm synů jejich, umučených v Římě, rovněž za císaře Marka Aurelia. Sv. Felicitas byla vznešená paní římská, slynoucí jak vzácným rodem, tak křesťanskou ctností. Měla sedm synů, jež s mužem svým zdárně vychovala. Po smrti mužově sloužila ještě horlivěji Bohu a bližnímu. Příkladný život její i veškeré rodiny, získal Kristu mnohého pohana. Tím rozlícení kněží modlářští obžalovali Felicitu i syny její u císaře, jako by se byla rouhala bohům. Poručeno praefektu římskému, aby Felicitu i syny její donutil obětovati bohům, anebo usmrtil. Nemoha matky nikterak přiměti, předstíral jí, aby přý přece synům zachránila život. Odvětila: »Žiti budou neobětující bohům; kdyby obětovali, na věky zahynou.« I vedeni jsou na popraviště. Ještě i tam napomínal praefekt matku, aby se ustrnula nad kvetoucím věkem svých dětí; avšak ona pohrdnuvši pokryteckým napomináním, pravila synům: »Patřte, milé dítky k nebesům, kdež vás čeká Kristus se svými svatými. Bojujte za své duše, ukažte se věrnými v lásce Kristově!« A věru, uká-

zali se věrnými; ochotně podstoupili i s matkou smrt mučednickou.

Podobně před tím za císaře Hadriana (117—138) umučena sv. Symforosa se sedmi syny.

*

Bez častého sv. přijímání nebyl by stačil na svou přebolestnou smrt mučednickou sv. Vavřinec, mučený v Římě za císaře Valeriana (253—260).

Když na začátku srpna roku 258 veden na popraviště sv. papež Sixtus II., prodral se k němu zástupem jeho jáhen sv. Vavřinec a nařikal: »Kam jdeš, otče můj, bez syna? Kam, biskupe svatý, bez jáhna? Nikdy's nepřinášel oběti na oltáři bez sluhy svého! Zdali jsem nehodným tebe?« Těšil ho sv. Otec: »Neopouštím tebe synu můj. Větší zkouška a slavnější vítězství zůstaveno tobě. Za tři dny přijdeš za mnou. Máš-li ještě co v pokladnici, rozdej!«

Umučen sv. Sixtus i společníci jeho. Dva jáhni a čtyři podjáhni. Sv. Vavřinec chycen a poručeno mu, aby vydal poklady, o nichž mluvil Sixtus. Vyžádal si tři dnů a potom přivedl zástup chudšů. Ukazuje na ně pravil císaři: »To jsou naše poklady. Jsou bohatí ctnostmi a dobrými skutky. Ujmi se jich, a budeš šťasten ty i všechna říše tvá!«

Vržen do žaláře, nucen obětovati modlám a že neposlechl, položen na rožeň a nad žhavým uhlím k smrti utrápen. Již za císaře Konstantina Velikého na začátku IV. století, zbudována nad hrobem sv. Vavřince svatyně, jež patří k sedmi hlavním chrámům římským. Zvláštním způsobem oslavil světec Filip II. král španělský. Na památku vítězství nad Francouzi dne 10. srpna 1556, tedy v den sv. Vavřince, dobytého, vystavěl

světoznámý Eskorial, královský to palác, klášter a chrám sv. Vavřince, pod nímž jest hrobka španělských králů. Všecka ta ústava má podobu obráceného rožně.

*

Veleb. Svátost pomáhala i v dalších dobách, kdy církev svatá těšila se již míru a pokoji, křesťanům k nejkrásnějším ctnostem, k životu svatému, obětavému, láskyplnému, jakož svědčí dějiny jednotlivých národů křesťanských a životopisy světcův i světic Božích.

Velebná Svátost dodávala síly k nejrekovnějším činům a skutkům vlasteneckým. Známé jest, kterak v první polovici XV. století osvobodila Francii ode jha anglického blahoslavená Johanna D'Arc, světoznámá to panna Orleanská. postavivši se, ač slabá jen dívka, v čelo vojska francouzského; avšak první podmínkou bylo, že na její výslovný rozkaz musilo vojsko napřed se vyzpovídati a Tělo Páně přijati.

Známo jest, kterak dne 15. srpna 1645 odražen vítězně poslední útok na Brno, když byli město obléhali a na ně doráželi od začátku května téhož roku; avšak hlavní silou statečných studentů obhájců bylo sv. přijímání, jež jim přinášeno z kostela až na hradby, kterých nesměli a nemohli opustiti.

Známo jest, kterak málokterá země na světě podstoupila pro svatou víru naši tak velké a tak dlouhé mučednictví, jako Irsko. Přes 300 let bylo souženo a trápeno, až konečně dne 10 dubna 1829 dostalo se v londýnském parlamentě patřičných práv a svobody a to přičiněním nejstaršího Irčana, Daniela O'Connella, jenž na věčné časy bude nazýván osvoboditelem Irska.

(P. d.)

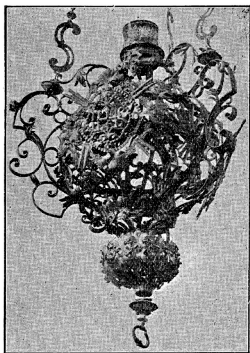
Různé zprávy.

Oltář v Adamově. Jméno nyní panujícího knížete Jana Lichtensteina zůstane po všechny věky zapsáno v dějiny církevního umění na Moravě zlatými písmeny. Dnes jenom několik málo slov o jeho v pravdě knížecím daru kostelu v Adamově u Brna, jež šlechtyný kníže roku 1859 vystavěl na svůj náklad ve slohu gotickém. Ku vnitřní důstojné výzdobě daroval skvostný, ze dřeva vyřezaný postranný oltář, jehož vyobrazení podáváme. Oltář zhotovil mistr Ondřej Morgenstern ve Světlé-Zwettl v Dolních Rakousích. Před lely opravovali tento kostel a dali nový oltář. Kníže Lichtenstein odkoupil klášteru tento skvost církevního umění a daroval ho jako mariánský oltář kostelu svého patronátu v Adamově, čímž získal kostel dílo, jakých mnoho na Moravě nemáme. Je to vlastně skvostný obraz, ač vyřezaný ze dřeva; představuje nanebevztí Panny Marie. Skládá se ze tří částí; dole stojí svatí apoštolové u prázdného hrobu Matky Boží a jsou plni úžasu, nemohouce si vysvětliti, co se stalo s tělem Mariiným. Uprostřed vznáší se k nebesům Maria, obklopena četným zástupem andělů. Nahore jsou mezi anděly tři božské osoby a Bůh Otec drží s Bohem Synem korunu připravenou pro Marii. Zvláště upraveny jsou: Maria. Bůh Otec a Bůh Syn. Obraz měří 4.65 m. výšky a 2.80 šířky.

Lampa na věčné světlo u Minoritů v Brně. Před hlavním oltářem kostela minoritského v Brně visí krásná lampa, v níž hořívá věčné světlo. Je to dražocenná litina bronzová, ve slohu baročním od neznámého mistra. Dle všeho pochází z let 1750. V umělecky nádherně vyzdobeném kostele minoritském pěkně se vyjímá tato skvostná práce.

Prezident Taft a katolická církev. President severoamerické republiky Taft zaslal kardinálovi Farleyovi list, v němž se omlouvá, že se nemohl zúčastniti banketu, který uspořádali nekatolíci na počest téhož hodnostáře. Taft píše: »Energičká oposice, kterou katolicismus bez-

ohledně staví proti snahám anarchistickým a soc.-demokratickým, zasluhuje souhlas a uznání všech, i nekatolíků. Katolická církev a její učení jsou nejlepší ochranou sociálního řádu a zákona. Proto vítáme s radostí, že Řím rozmnožením amerických kardinálů schválil činnost svých biskupů a pocítil naši zemi. Katolická církev může ve svých snahách ve prospěch pořádku a zákonodárství býti ujistěna podpor a sympatií všech nekatolíků«. Tato slova prvního občana Spojených Severoamerických Států naplní

Lampa na věčné světlo u Min. v Brně.

každého upřímného našince velkou radostí, hlavně v této chvíli, kdy se otírá o církev kde kdo.

Úmrtí českého kněze v Americe. V amer. městě Iowa City zemřel, rodem Moravan, farář Alois Čihal. Na pohřeb dojeli z daleka jeho krajané, dojel i diecesaní biskup, který vykonal pohřební obřady. V celku se účastnilo 60 kněží. Pisatel, který zaslal tuto zprávu z Ameriky, dodává k ní tuto poznámku: Četl jsem nedávno, kterak zemřel v Čechách starý kněz a jeho pohřbu se účastnilo 25

kněží. Na dalekém západě americkém, v diecesi, čítající málo přes 200 kněží přijel na pohřeb českého kněze 60 kněží, v čele se svým panem biskupem! A vy v Čechách a na Moravě!...

Hledají nové náboženství. Japonská vláda hledá právě nyní náboženství, které by vyhovělo moderním názorům a novověkým potřebám svědomí japonského lidu. Japonsko odložilo východní šatstvo, východní ústní podání i východní náboženské názory. Jejich nové pokolení nechce nic mít s buddhismem a se šintoismem dřívějších věků, ale zdráhá se také přijmouti víru křesťanskou. Vláda uznávající, že připraví nevěra národ o poslední mravní zdatnost, miní sloučiti jaksi nejlepší prvky buddhismu, šintoismu a křesťanství v jakési nové náboženství, které by úplně odpovídalo modernímu duchu »Mladého« Japonska. Jest zajisté velmi zajímavé přiznání vlády japonské, že neobstojí žádný stát a žádný nedotknutlivý bez náboženství, ale pokus, zákonem zavést novou, z jiných náboženství sestavenou víru, se jistě nezdaří ani v Japonsku.

Cena křesťanství. Koncem roku 1910 spadl v Guellu Barcelona ve Španělsku mladý dělník do kádě, naplněné žiravinou a těžce se poranil. Lékař prohlásil, že by se uzdravil, kdyby se obětovalo 20 osob a každý z nich obětoval nemocnému malý kousek své vlastní kůže, jinak poraněný zemře. Když se to rozhlásilo, přihlásili se oba synové továrníka, u něhož onen dělník pracoval, dále se obětovati chtěl farář té osady, pak přihlásilo se 17 dělníků. 20 operací bolestných bylo provedeno a onen dělník zachráněn na životě. Věru vzácný příklad účinné lásky křesťanské ku bližnímu. Příklad co zmůže pravá víra!

Kapucini u nás. Čechy a Morava tvoří provincii českomoravskou, v níž je 21 klášterů. Všechny kněží je 58; kleriků, to jest řádových studujících bohosloví je 14, novici jsou dva. Bratři je 50. Čítá tedy řád kapucinský v Čechách a na Moravě 124 členův v 21 klášterech.

Pruské vojsko. Roku 1866 přitáhli do Dyjovic v jižní Moravě Prusáci. Druhého dne ráno přišli do kostela a žádali jiti ku sváté zpovědi. Když měli jiti ku sv. přijímání, šli vojáci k oltáři. Mezi nimi byl též jejich důstojník. Odložil

napřed šavli a nešel v první řadě, nýbrž nechal jiti napřed své mužstvo, mysle sobě, před Pánem Bohem neplatí vojenská šarže. Byl mezi posledními a protože mu bylo čekati, klekl pokorně na kostelní dlažce na obě kolena a když konečně bylo uvolněno, nevsta, aby šel ku mříži, ale blížil se po kolenou až k oltáři a s největší pokorou přijal Tělo Páně.

Mnoho svateb za jeden den. V neděli masopustní bylo ve Vídni za ten jediný den 1100 svateb. Protože jich bylo tolik, byly v mnohých kostelích zdavky i mezi mši svatou u vedlejších oltářů.

Židé jako vojáci. Ve své knize o příčinách ruských porážek v Mandžursku vyslovuje ruský generál Martynov v pravdě zdrcující úsudek o úplné neschopnosti a nespolehlivosti vojáků — židů. Mužstvo ostatních národností, miní generál, není sice zcela rovnocenné s ruským, avšak sblížilo (assimilovalo) se úplně Rusům. Výjimku však činili židé. Při prohlášení mobilisace snažili se všemi prostředky uniknouti. Stěhovali se houfně ze země, sauzi si zohavovali svá těla, jen aby unikli válce. V posledních třech měsících bylo povoláno ku svým plukům 59.269 židů, dostavilo se však jenom 21.371 mužů, tedy ani polovice. Nedostatek tento bylo nutno doplniti mužstvem křesťanským. Na bojišti byli židé úplně nespolehlivi; všemožně se snažili dostat se za frontu, to jest, kde nebylo žádného nebezpečí. A když se jim toto nepodařilo, dopouštěli se schválně zločinův, předstírali nějakou nemoc, desertovali nebo se vzdali nepříteli. Generál Martynov píše doslovně takto: židovský národ, jehož charakteristickou vlastností jsou největší zbabělost a tělesná slabost, je ke službě vojenské docela neschopen. Je-li jinak úplně dobrý oddíl vojska »požehnán« větším procentem židů, jest jimi docela zdemoralisován.

Vrah ve zpovědnici. V kostele sv. Jakuba v Koesfeldě u Münsteru zpozoroval kostelník, chtěje večer zavřít kostel, ve zpovědnici jakéhosi člověka. Měl tolik duchapřítomnosti, že okamžitě uzavřel kostel a šel pro policii. Ta přišla, zatkla neznámého a brzy se přesvědčila, že učinila výborný lov, neboť byl zatknutý dávno již pronásledovaný a dlouho hledaný vrah.

Adamov: mariánský oltář.

Následky opilství. U Fulneku na Moravě zatopil si ve kterési osadě v neděli odpoledne výměnkář K. v kamínkách, ale před tím si notně přihnul ze sklénky kořalky. Pak si lehl do postele a usnul. Ve spánku házel sebou, shodil peřinu na rozpálená kamna a peřina se vznášela. Při tom se ve světnici tolik zakouřilo, že se K. ze své opilosti již více neprobudil. Zadusil se.

Výstřednosti. Americká milionářka paní Racky měla opici, která jí však posla. Protože jí měla ráda, dala jí postavit ve své zahradě nádherný pomník a na ten dala vyřít tato slova: paní Rackyová postavila tento pomník na památku svému miláčku a nejvěrnějšímu příteli!

Mužná slova. Je věru až úzko čisti, jakých nestydatostí a surovostí se dopouštějí nepřátelé naší svaté viry a naší svaté církve ve Francii. V Toursu koupil kterýsi neznaboh bývalé kolegium, v němž jest i kaple. Aby církev a její zřízení co nejvíce sesměšnil, udělal z kaple hodovní síň a připravil v ní přátelům svým hody. Na jídelním lístku nebyly pokrmy pojmenovány svými obyčejnými

jmény, ale nevěrec tento chtěl v posměch uvést obřady mše svaté a nazval jídla dle jednotlivých oddílů. Polévce dal jméno: kyrie eleison, hovězí maso nazval: gloria. Ano chlap tento znesvětil i nejvyšší části mše svaté, nešetřiv ani pozdvihování a přijímání. Zákusky. Jež na konci hostiny podávali, nazval: ite missa est a požehnání. Jako lék působí, když čteme, kterak jakýsi důstojník uveřejnil v novinách na onoho vyvrhel, veřejný list, v němž mezi jiným píše: Pane, v kapli, již jste svým jednáním znesvětil, byl jsem přítomen odchodu mého bratra, když v čele své divise se ubíral k boji proti nepříteli. Více se nevrátil, položiv život za vlast. Rcete, jaké musily být mé pocity, když jsem četl v novinách zprávu o vaší hostině, když vaši hosté toto svaté místo znesvětili, kde jsem se modlil a plakal. Tam, kde se mělo profanovat náboženství, tam bude též profanována a v posměch vydána vlast, mravnost, lidskost; neboť Bůh je základem veškerého ušlechťení. Vezměte lidem Boha a přestane, čím se liší člověk od zvířete. Jistě mužná a pozoruhodná slova.

Díkůvzdání božskému Srdci Páně.

Z Brna. Plníc slib vzdávám díky nejsl. Srdci Ježíšovu, nejbl. Panně Marii svato-hostýnské za uzdravení chlapce z nebezpečné nemoci. — Bývalá čtenářka »Školy«. (Proč »bývalá«? Vždyť můžete i nyní čísti »Školu«.)

Z far. Těšnovické. Jistá ctitelka plní svůj slib a vzdává vroucí díky B. Srdci Páně, nejbl. Panně Marii a blah. Janu Sarkandru za rychlé vyslyšení v jisté záležitosti poroučejíc se dále do ochrany Boží.

(Zasláno.)

Zápis do I.—VIII. třídy čes. dívčího vyššího gymnasia s právem veřejnosti, dívčí dvoutřídní obchodní školy, kursu

ku vzdělání industrialních učitelek, kursu ku vzdělání vychovatelek, jakož i do vedlejších předmětů: klavíru, houslí, zpěvu, němčiny, franciny, angličiny, všech druhů praktických i odzodbných ručních prací jakož i malby, koná se ve dnech 16. a 17. září v ředitelnách ústavu na Král. Vinohradech, Korunní třída č. 4. Pro dívky z venkova zřízen jest pensionát. Prospekty ochotně zasílají školské sestry řádu sv. Františka.

Vzhůru na sv. Hostýn! Velkolepé slavnosti od 15. až do 22. srpna. Dne 25. srpna pout Apoštolátu sv. Cyrilla a Methoda na sv. Hostýně!

Katoličtí vystěhovalci.

(Hlavní úmysl.)

Přes všechna varování a poučování od povolaných úřadů nepřestávají se přemnoží stěhovati ze své vlasti do zemí zámořských. Zde se jim nelíbí a proto spěchají hledati štěstí v jiných zemích ponejvíce v Americe. Mnohým se poštěstí najíti lepší živobytí než doma měli, ale kolik je jich? Většinou stěhují se lidé chudobní, kteří mají jen na cestu peníze a nenajdou-li hned práci nebo zaměstnání, hynou bídou a hladem. Že takových lidí přijíždělo velmi mnoho, žádají nyní v Americe, že musí vystěhovalci mítí ještě alespoň tolik peněz s sebou, aby mohli několik dní z nich živi býti, anebo po dráze až do nejbližšího města New. Yorku, nebo do Chicaga se dostat. A což, když se nemůže nikde práce dopídit, co potom? Do Ameriky a třeba i dále do vnitrozemí se dostali. ale jak nazpět do vlasti, není-li peněz? O jak mnozi hynou na těle i na duši! Proto kdo nemá jistého již místa, nebo jistou práci zajištěnou, ten ať raději doma zůstane a tře dále bídu svou. Jistě lépe zlé snese doma, nežli v cizině, v neznámé zemi a mezi cizími lidmi, mezi nimiž nenajde útrpnosti. Je-li již stav vystěhovalců tak bídným v ohledu tělesném, jak teprve v duchovním!

Vždyť tam postrádají kostela i školy a všech s nimi spojených výhod. Jsou kostely katolické v městech i v místech, kde je katolická obec, která si postaví kostel a školu a vydrží se; ale jsou krajiny, kde vůbec daleko široko není kostela ani školy. Tak postrádají vystěhováci všelikého poučení, všeliké účty sv. náboženství a potřebného vzdělání a jestli nedonesli s sebou pevnou víru, pak jistě co měli, ztratí a stávají se z nich nevěrci. Jiné nebezpečí je, že žijí často mezi lidmi různého vyznání nebo takovými, kteří nejsou vůbec členy žádné náboženské obce, co potom? Jaký jest pak duševní stav těch ubohých vystěhovalců?

Proto utvořil se v Rakousku spolek na ochranu vystěhovalců, jest to spolek sv. Rafaela. Členové jeho se ujímají vystěhovalců a jsou jim radou zde i tam za mořem. Poněvadž se členové tito mnoho zabývají záležitostmi vystěhovalců, mají mnoho zkušeností. Tak varuje spolek tento vystěhovalce před zemí Brazílií, aby titož tam vystěhovalci nechodili a kolonie nezakládali pro veliké těžkosti a smutné zkušenosti. V náboženském ohledu tam tím hůře jest postaráno o duše nesmrtelné. Tím trpí nesmírnou škodu rodiče i děti jejich. Vláda je tam zednářská, školy bez-náboženské a stykem s Braziliany kazí se naši vystěhovalci i ve víře i v mravech.

Spolek sv. Rafaela jest to, který stará se o vystěhovalce již před odjezdem z domova do Brém, tak opět se o ně postará tělesně i duševně, vypraví je na loď a tam v Americe opět zahajuje svou činnost, chrání vystěhovalce, aby nepadli do nepravých rukou. Tak s radostí sdělujeme se čtenáři svými zprávu spolku svatého Rafaela. V ochraně spolku tohoto nalezalo se v roce 1910 celkem 133.160 vystěhovalců; 133.290 vystěhovalců bylo přítomno službám Božím v přístavních měslech a 30.857 vystěhovalců přijalo sv. svátosti před odjezdem z přístavů. Opět a opět stará se spolek tento, aby pro více než 300.000 osob z Rakousko-Uherska, které přes ocean se stěhují, na lodích bylo o ně postaráno tím, aby měli i na lodi svého kněze, který by sloužil mši sv. na lodní palubě a mohl přísluhovati sv. svátostmi, což se již podařilo zaříditi na parolodi „Cisař František Josef I.“ Stará se o to, aby i na jiných lodích pro vystěhovalce bylo tímto způsobem postaráno o duchovní potřeby vystěhovalců. K tomuto účelu sbírají se dary od šlechtických dobrodinců k tomuto dílu missionářskému. Kdo můžeš dáti, dej něco! Na velkém sjezdu členů spolku sv. Rafaela v minulém roce v červnu konaném bylo ustanoveno, že v době trvání tohoto spolku 2 milionům vystěhovalců katolických bylo pomozeno na 64 místech na světě Celkem vydáno ku pomoci vystěhovalců 24 mil. marek a listů doporučovacích pro vystěhovalce bylo rozesláno 129.385. Nejvíce se stěhují z Itálie,

tak v roce 1877 bylo 100.000 osob, v roce 1887 již 200.000 osob, v roce 1889 bylo 300.000, v r. 1901 bylo 530.000 osob, v roce 1906 bylo 787.000 a v roce 1910 bylo již skoro 1 milion vystěhovalců. Kromě toho stěhuje se mnoho Poláků, Slováků z Uher, pak též z Čech, Moravy a Slezska, kromě toho i z jiných zemí velmi zalidněných. Dobře učinila jistá matka, jejíž muž velice toužil dostat se do Ameriky, do Argentinie, kde měl zajištěno místo, že nechtěla s ním jeti, pravíc: Bože, vždyť tam nebudeme mít kostela a školy pro naše děti. Jaké to bude žít? O tělo bude sice postaráno, ale o duši ne! Zůstaňme raději doma; zde se též dobře uживeme. A zůstali doma.

Právě o tyto duše vystěhovalců se jedná. Kdo se jich ujme? Již na začátku cesty je potřeba, aby ji s Bohem začali a s Bohem se smířili a tam do jeho mocné ochrany se odevzdali. To činí spolek sv. Rafaela; vydrží kněze k tomu účelu ve přístavních městech evropských. Ale na lodích též je potřeba kněze, protože vystěhovalci nejedou přímo, nýbrž delší cestou do Ameriky s parolodí nákladní a pro chudé cestující. A pak teprve v novém bydlišti třeba, aby se jich opět někdo ujal, jim poradil, kam mají jít, kde výživy hledati; třeba je poučovati, povzbuzovati slovem Božím a popřáti jim útěchy sv. náboženství. Nemají-li toho, klesají na mysli, hynou duševně, živoří nedostatkem útěchy a posily, jakéž skýtá sv. víra naše. Kdo je zachrání? Opět zase spolek sv. Rafaela, jenž potřebuje netoliko horlivé apoštolské kněze k takovému dílu, ale potřebuje i hmotné podpory na vydržování katol. služeb Božích pro ubohé vystěhovalce. Podporujeme tuto obětavost modlitbou i almužnou

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsi. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ie), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za katolické vystěhovalce, by neztráceli víru a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby!

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce, Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Modlití se za vystěhovalce a podporovati spolek sv. Rafaela

Úmysl v září: Katolické školy a ústavy.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK XLVI.

Vychází počátkem každého měsíce.

ZÁŘÍ 1912.

Aj chléb svatých nebešťanů stal se stravou pozemšťanů, synům v podíl pravý dán. Prorokován v Izákovi, předzvěstován v Beránkovi, v manně svatě předvídan. — K euchar. sjezdu.

Pozdrav Panně Marii.

Buď zdráva nebes panovnice,
buď zdráva kněžno andělů,
buď zdráva naše slitovnice
a bráno rajských údělů.

Zde před oltářem poklekáme
a modlíme se u Tebe,
jen milost tu si vyžádáme,
bys vedla lid svůj do nebe.

Vždyť to, co každý potřebuje
v svém bédném žití na zemi,
to Syn Tvůj milý uděluje
nám dary svými se všemi.

Buď zehnáno Ti Panno slavná,
jež stojíš sboru svatých výš,
ku Tvé ať prosbě neúnavné,
Syn Tvůj s nás sejme hříchů tíž!

O Maria, Boží Máti.

O Maria, Boží Máti,
Matkou svou chci vždy Tě zvátí,
z Tebe čerpat lásky plameny,
když duch bolem bude znavený.

Tebe zvát chci svojí Matkou,
těchu bráti srdci sladkou,
když v něm budou bouřit bolesti,
k tobě vždy si cestu proklestí.

Tobě budu Matko pěti,
k Tobě mysl povznášeti,
v tobě hledat budu potěchu,
až má duše dojde oddechu.

Svět když budu opouštětí,
ráda budu k Tobě spětí,
bys mě vedla v říši nadhvězdnu
a byla tam dobrou Matkou mou.

Zdráv buď, kříži!

Když nad hlavou se zvedá nejistoty mrak,
když všecko opouští mou duši, kalný zrak,
tu síla jakás táhne mě zas k sobě blíž,
toť naděje má — toť Kristův svatý kříž!

Když duše uštvaná je bolem všelikým
a srdce marně ptá se, co že bude s ním,
tu prchá ona hrozná tma, jde světlo blíž,
toť naděje má — toť Kristův svatý kříž!

Když v žití bouřném vlnobití počíná,
z duše mizí víra, ctnost lidstva jediná,
tu obrácím své oko k nebi výš a výš,
vroucně volám: Buď zdraven Kristův svatý kříž!

A. M. Kadlčíková.

Mezinárodní eucharistický kongres ve Vídni.

(12. až 15. září roku 1912.)

1. Co jest mezinárodní eucharistický kongres?

Mezinárodní eucharistický kongres jest shromáždění příslušníků všech stavů katolického světa za účelem povzbuzení víry v přítomnosti Ježíše Krista v nejsvětější Svátosti oltářní a posílení nejvnitřnějšího spojení s Kristem. Nazývá se »eucharistický« kongres, poněvadž svatá Eucharistie čili nejsvětější Svátost oltářní má býti středem a cílem celého shromáždění, čímž víra v přítomnost božského našeho Spasitele v nejsvětější Svátosti oltářní se posiluje, před celým světem veřejně se projevuje a přijetím sv. přijímání katolický život a katolická práce v každém stavu, stáří a pohlaví se probuzuje a povzbuzuje.

2. Je-li eucharistický kongres nutným?

V naší, na víru chudé době stalo se ovšem nutným slaviti taková shromáždění, aby váhavým vstúpila se odvaha projevit své vyznání a opovrhovati bázní před lidmi, a aby veliké veřejnosti se zjevilo, jak obrovský, nekonečný poklad pro všechny stránky života spočívá ve sv. Eucharistii.

3. Konaly-li se takové kongresy již častěji?

Dosud slavily se již dvacet dva eucharistické kongresy. Z nich prvý byl

v Lille, osmý v Jerusalemě, šestnáctý v Římě, devatenáctý v Londýně, dvacátý v Kolíně nad Rýnem, dvacátý první v Montrealu v Americe, dvacátý druhý r. 1911 v Madridě.

Kongresu madridského účastnil se král, pod jehož protektorátem kongres se konal, jakož i královský dům, ministři a vojsko; všichni vzdávali eucharistickému Spasiteli náležitý hold a Jeho Veličenstvo král kladl si za čest hostiti kardinála ablegáta sv. Otce ve dvorním hradě, vznešený to příklad uslechtilé mysli, kterého následovali madridští grandové nabídnuvše své paláce vynikajícím duchovním i světským návštěvníkům kongresu.

4. Kde konati se bude internacionální eucharistický kongres roku 1912?

Pro rok 1912 ustanoveno bylo hlavní říšské sídelní město Vídeň jako sídlo mezinárodního eucharistického kongresu. Je to po prvé, kdy Rakousko-Uhersko oslaví ve svém území mezinárodní eucharistický kongres. Musí proto všem rakouským katolíkům záležeti na tom, aby kongres utvářil se jak jen možno slavnostně: všichni, ať vysocí či nízcí, musí spolupůsobiti, aby tento světový kongres byl důstojný a co nejčestněji obelán. Jeho Veličenstvo ráčil nejblahovlnější přijmouti protektorát kongresu.

5. Kdy se bude konati mezinárodní eucharistický kongres?

Kongres jest ustanoven v době od 12. do 15. září t. r., tedy v době pro blízké i daleké účastníky příznivé, a lze očekávati čilou účast všech vrstev lidu.

Dne 12. září jest výročí dne, kteréhož r. 1683 král Soběský přijav svatě přijímání se svým vojskem s Lysé Hory proti Vidni táhl, a tím pomohl osvoboditi celý západ od turecké tísně. Poslední den kongresu jest svátkem Jména Panny Marie, kterýž slaví se právě jako památka osvobození Vidně. Jsou tedy dny kongresu zároveň vlasteneckými dny pamětními.

6. Co se na tomto kongresu poskytne?

K počtě nejsvětější Svátosti oltářní budou v metropolitním chrámu svatého Štěpána biskupové a kněží denně ráno i odpoledne konati pontifikální obřady a pontifikální pobožnosti — jakož i kázání. Vedle toho bude každého dne konána slavnostní schůze.

V jiných chrámech poblíže Štěpánského náměstí budou konány tytéž slavnosti příslušníky různých národů, rovněž budou najaty sály ke schůzím.

K počtě nejsvětější Svátosti budou ulice slavnostně vyzdobeny, zejména ony, kterými bude se ubíratí dne 15. září slavnostní procesí.

Ve všech kostelích velkoměsta budou příslušníci všech stavů ve velikém počtu denně přistupovati k sv. přijímání, a vystavena bude nejsvětější Svátost. Pro cizí účastníky bude postaráno o byt a průvod městem, rovněž o levnější jízdu na drahách a o zvláštní vlaky. U příležitosti kongresu bude také přístupna nádherná výstava uměleckých předmětů církevních.

7. Jak opatří se prostředky pro tuto slavnost?

Nepřihlízejíc k velikým darům a příspěvkům těch, kteří z většího přílivu cizinců budou míti užitek, opatří se peněžní prostředky příspěvky osob neb

rodin, na kongresu účastných, které přihlásivše se k účasti, zaplatí ustanovený poplatek 10 K. Za to mohou se účastníci veškerých podnikův a slavností kongresových, obdržeti odznak, průvodce po Vidni, jakož i úplnou, ilustracemi opatřenou zprávu v knižní formě, která bude rozeslána ihned po vyjití. Členský lístek — bez této zprávy — stojí 6 K.

Kdo bude přítomen jen některý den kongresu, objedná si lístek pro tento jeden den dle své volby za 2 K, a má nárok — tak jako členové kongresu — na značnou slevu na drahách, nikoli však na odznak, který musí si zvlášť zakoupiti.

Dostavte se tedy v hojném počtu k eucharistickému kongresu ve Vidni!

Jde o počtu Nejvyššímu v nejsvětější Svátosti oltářní, jde o to ke cti Rakousko-Uherska před celým světem projevit, že u nás všichni — vznešení i nepatrní — zápolí, aby mezinárodní kongres stal se triumfální slavností sv. víry. Při kongresu v Montreálu neváhal pěvecký sbor z Pitsburku podniknouti na vlastní útraty cestu 800 anglických mil dalekou, aby mohl v Montreálu zapěti k počtě eucharistického Krále »Tantum ergo«.

Kdo sám nemůžeš, účastniž se buď jednotlivě buď s rodinou na kongresu objednávkou členského lístku u svého příslušného farního úřadu a přistoupením ke stolu Páně doma, abys nepřišel o prospěch kongresu a propůjčené milosti a odpustky.

Dne 16. září bude po tomto sjezdu shromáždění členů bratrstva věčného klanění nejsv. Svátosti oltářní a sice dopoledne pro všechny členy a věřící vůbec a odpoledne jen pro kněze v kostele u Minoritů ve Vidni.

Dne 18. září bude ve chrámu sv. Kanisia I. okres schůze redaktorů a ředitelů apoštolátu modlitby a vydavatelů časopisů pro Apoštolát modlitby a účtu nejsv. Srdce Pána Ježíše.

Ježíš v domě knížete farisejského.

Rozjímání na šestnáctou neděli po svatém Duchu Napsal *Ignát Zhdněl*.

Ježíš Kristus vždy a všude byl pravým přítelem lidu. Svou ochotu, pomoci, nedokazoval pouze pěknými slovy, ale kde mohl, potvrzoval ji i skutky. Všechnu Jeho blahodárnou činnost popisuje náš katechismus následujícími slovy: »Chodil po své vlasti z místa na místo a všude dobře činil.« Těmito stručnými výrazy je zajisté velmi dobře vyjádřeno všechno uslechlíle a lidumilné jednání našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista.

Ať obrátíme kterýkoliv list knih Pisma svatého Nového zákona, všude dočítáme se o účinné a obětavé lásce Ježíšově ku svým spolublížním. Kdo se k němu utíkal a prosil Ho o pomoc v jakékoliv záležitosti, přelaskával Pán vyslechl shovívavě a pomohl. Dějištěm této Jeho lásky jsou všechna posvátná místa svaté země, o nichž se zmiňují sv. evangelisté. Je to nejen Kafarnaum, kterýž vyznamenal Pán názvem »města svého,« ale jsou i jiná tamnější místa, jako Bet-hanie, Jerusaleml, Nazaret, Kana Galilejská, Naim a jiná místa. Všude používal Ježíš každé naskytující se příležitosti, aby dobře činil. Ano vyhledal i své nejzřetlivější nepřátele, jak dosvědčuje svaté evangelium, které se předčítá v neděli šestnáctou po sv. Duchu, kdež čteme tato slova: »Za onoho času vešel Pán Ježíš do domu jednoho knížete farisejského v sobotu, aby jedl chléb a oni ho pozorovali.«

Vstupme v duchu i my za Ježíšem a vizme, jak si počínal jsa hostem, jsa lékařem a jsa učitelem.

1. Ježíš jako host. O fariseích je dobře známo, že byli nejúhlavnějšími nepřáteli našeho milého Spasitele; vždy a všude vyhlédali nějakou vhodnou chvíli, v níž by se jim podařilo usvědčiti ho z něčeho, aby mohl býti vydán soudu a obžalován. Dávali mu ku zodpovídání přetěžké otázky; jak uměli, zkoušeli ho; ale Božský Mistr prohlédaje jejich nekalé úmysly, nešel do pastí, kterou mu připravovali, nýbrž vždy překazil jejich záměry. I když zavítal do jejich domů, neušetřili ho, neboť výslovně pravi

svaté evangelium: »Oni ho pozorovali.« Luk 14, 1).

Jak vzácný příklad podává nám tuto náš milý Spasitel, kterak i my máme milovati své nepřátele! Co Ježíš hlásal, též činil; čteme u svatého Matouše následující slova: »Ale já pravím vám: milujte nepřátele své, dobře činite těm, kteříž vás nenávidí a modlete se za ty, kteříž vám protivenství činí a utrhaří vám, abyste byli synové Otce svého, jenž jest v nebesích.« (5, 45, 44). A co kázal Ježíš, sám také činil, jak dokazuje případ, o němž se nahoře zmiňujeme, že navštívil knížete farisejského. Ó jak těžko bývá nám řídit se tímto vznešeným příkladem našeho Mistra! A přece, chcete-li se řídit jeho naukou, nezbyvá nám nic jiného, než přemáhati se, vzít kříž svůj na sebe a následovati Krista!

Ve Varšavě, v městě, kdež scházíval se hlavně v zimě všechna vznešená a zámožná šlechta polská, předsezval si kterýsi zbožný kněz, že založí a postaví sirotčinec. Nemaje peněz, byl nucen žebrati a dovolávati se dobročinnosti svých spolublížních. Dostav dovolení, chodil ve Varšavě dům od domu a všude přednesl svou pokornou prosbu. Jednou přišel do paláce bohatého knížete. Nikde nebylo žádného sluhy, proto kráčel řeholník po skvostném schodišti do prvního poschodí. Uslyšel ze kterýchsi dveří hlasitý hovor; nic se nerozpakuje otevřel dvéře onoho pokoje a vešel dovnitř. Vročil do nádherně zařízeného salonu, kde právě hrál domácí pán s několika hosty v karty. Sotva, že shlédl pokorného kněze-řeholníka, vyskočil ze svého sedadla jako divoch a ani se neptaje, co si přeje, zasadil mu několik políčků. Kněz tiše stál, utřel si rukávem svého řeholního roucha tvář a pravil, když se tolik dohněvaný kníže poněkud upokojil: »Pane, sbírám pro sirotky. Tyto políčky byly pro mě, ale nyní prosím o příspěvek pro mé svěřence.« Kníže byl hluboce zahanben pokorným chováním zbožného mnicha a posuňkem mu dal na srozuměnou, aby chvilenu posečkal. Odešel do své pracovny a brzy se vrátil, nesa v ruce několik

Divy Ježíšovy.

bankovek. Prosil za odpuštění, že se tolik přenáhli a odevzdal sběrateli bankovky se slovy: »Toto přijměte ode mne pro vaše chudé a osiřelé děti.« Kněz přijal peníze a uctivě za ně poděkoval. Jak byl překvapen, když počítaje obdržený obnos shledal, že obdržel stotisíc zlatých.

Rozum náš nám praví: Jak krásná je ctnost, milovati své nepřátele, jak vznešený je příklad, ježž nám dal božský Mistr, jak skvostná jsou slova. jimiž nás pobízí ku cvičení se v ní. Ale každodenní zkušenost dokazuje, že jsme slabí tvorové, že neřídíme se ani podle slov ani podle příkladů našeho Pána. Vůle naše je ochotna, ale tělo slábo. Jak krásné popisuje tuto ctnost svatý Alfons Liguori, který píše o ní: »Milovati nepřátele je právě nebeská pomsta. Svatí a světice Boží mstili se tím, že odměňovali se láskou a dobrodiními těm, kteří jim učinili něco nemilého. Kéž i my odhodláme se následovati těchto vznešených příkladů, kéž odměňujeme se těm, kteří nás nenávidí, dobrým.

2. Ježíš, jako lékař. Jaká hrůza obejmě člověka, přijde-li do nějaké rozsáhlejší nemocnice, uslyší o nemocech, o nichž vůbec neměl ani ponětí, vidí-li na vlastní oči tu hroznou lidskou bídu. Je přirozeno, že každý nemocný hledá pomoci u zkušeného lékaře a má se za šťastného, když jest uzdraven. Co kdo poradí nemocnému, učiní; hledaje uzdravení, použije chorý všech rad, jež dají soucitní lidé. I kdyby byl lék sebe trpčejší a třeba zcela nechutný, přece ho pozří churavec a doufá, že mu bude lépe.

Ježíš byl nejlepším lékařem, který kdy žil. Neboť výslovně zval k sobě všechny, řka: »Pojďte ke mně všichni, kteří obtíženi jste!« A také každému, kdo vzal k němu své útočiště, pomohl; vždyť byl všemohoucí. Pomohl také člověku vodnatelnému, o němž píše se v evangeliu na šestnáctou neděli po sv. Duchu, kdež čteme: »A aj člověk vodnatelný byl před ním. On pak, uchopiv ho, uzdravil a propustil. (Luk. 14, 4).

Cím je nemoc tělu, tím je hřích duši. Zbožný spisovatel a výborný znatel srdce lidského Alban Stolz píše: »Jaká je to hrozná smutnobra v nás lidech, že, ač je hřích něco tolik hrozného, naše přirozenost přece neustále po hříchu touží

a přeje si, by se mohla v hříchy ponořiti a v ně se vrhnouti, jako se vrhá plna radostí kačena do vody.«

Ježíš srovnával často hřích s malomocenstvím. Malomocnému nutno od zdaleka vyhnutí. Zkušenost učí, že jedno nakažené jablko nakazí všechna zdravá jablka. Kdyby někdo položil nakažené jablko ku neporušeným jablkům, přesvědčí se brzy, že nebude z nakaženého zdravé, ale ze zdravých jablk budou nakažená. Podobně jest i v našem životě. Kdo se stýká ze špatnými, poznenáhlu navykne jejich špatností a jest úplně lhostejným ku ctnostem a ku dobrým skutkům. Špatné společnosti jsou hroblem dobrých mravů, dobrých návyků a vůbec všeho dobrého.

Proč jenom nejsme rovněž tak starostliví o duši, jako o své tělo? Ochuravíme-li, ihned jdeme k lékaři a často neuspokojíme se jedním lékařem, ale zajdeme si ku několika lékařům a vyhledáme také některého odborníka. Velkým neštěstím jest, upadne-li někdo, kdo byl již zdrav, opět do dřívější nemoci. Tu hledá, kdo by jen mohl pomoci. Radí-li lékař, zajede si do lázni, nešetí ani peněz, ani času, aby opět nabyl ztraceného zdraví a použije všech prostředků i návrhů, které mu udělí svědomitý rádce-lékař. Straní se všech příležitostí, při nichž by se mohl nějak nakaziti a čím by se mohla jeho nemoc zhoršiti.

Vypukne-li v některé obci nakažlivá nemoc, ihned přijde od úřadů vyslaná komise a pátrá po příčinách, odkud nakaza se rozšířila a kde jest její původ? Pak přísně se naporoučí, co nutno učiniti, aby nakaza ustála a dále se nešířila. Proč jenom staráme se tolik o nemoci tělesné a v nemocích své duše jsme úplně lhostejní?

Kterýsi učitel duchovního života vyprávěl svým žákům následující příklad: Jakýsi venkovan sekl louku a přefal v půli jedovatého hada. Měl nad touto příhodou velikou radost. Vzal přední část do ruky a pozoroval, kterak podle jeho domnění mrtvé tělo sebou hází. Najednou však, jakoby byl přišel do těla tohoto život, rozevřel ústa, zasyčel, vyplazil jazyk a než pochopil rolník co se děje, uštíkl ho had tak nešťastně, že klesl mrtev k zemi a zemřel dříve než onen had. Kdyby byl

mrtvého hada ihned odhodil, byl by se uvaroval všeho neštěstí; že tak neučinil, potrestal sám sebe. Podobně dokládá onen učitel církevní, jest nutno jednati každému, komu záleží na spáse své nesmrtelné duše. Zanechatí všeho, co váže nás ku světu, utíci ze špatných společností, nikdy více se do nich neodebrati, dle nich se neřiditi, pak ukáže Božský Mistr i nám, že je lékařem našich duší. Utíkejme se k němu o pomoc, kdykoliv je nemocná naše duše! Zažehnme malomocenství své duše dobrou svatou zpovědí. Přejde-li pokušení v jakékoliv době, odpudíme ho od sebe slovy, kterými zahnal Ježíš ďábla, když ho pokoušel. Řekl k němu: »Odejdi ode mne satane!«

3. Ježíš jako učitel. Sedě u stolu se svými spolustolujícími poučoval Ježíš a řekl mezi jiným: »Každý kdo se povyšuje, bude ponížen a kdo se poníží, bude povýšen.« (Luk. 14, 11).

My všichni jsme zrozeni z katolických rodičů a byli jsme vychováni ve víře katolické. Žijeme v ovzduší katolickém a přece bohužel, jak často nežijeme jako katolíci, ale jako pohané? Nejsou-li často lidé, žijící poctivě a zachovávající zákon Boží, terčem úsměšků a výsměchu? Kde ubývá víry, přibývá pověry. V loňském říjnu 1911, stal se zvláštní případ, že připadlo třináctého na pátek, takže byl dle domnění pověřivých lidí nešťastný den prvního řádu. A číslice dokazují, že onoho dne utrhla pařížská omnibusová společnost přibližně o osm mil. korun méně než každého jiného dne. Jižní dráha, která dovážívá do Paříže mnoho dělníků, měla toho dne o dvanáct milionů korun méně příjmů; jiná železniční společnost o deset milionů. Všechna pařížská divadla měla onoho dne o dvanáct mil. korun méně příjmů, než den před tím. Onoho nešťastného dne, kdo nemusil, nešel ven z domu a neukázal se na ulici. Tak je rozšířena v nevěreckém Paříži pověra. Když skončil sebevraždu vrah naší císařovny Lucheni v trestnici v Ženevě, bylo uloženo nějakému sochaři, aby zhotovil jeho masku. Tu podařilo se sochaři ustíhnouti mrtvole chumáč vlasů. Lidé, hlavně ženevské dámy, rvaly se přímo o tyto vlasy a nabízely za ně báječně velké obnosy.

Ano, často nemůžeme se ubrániti pocitu, jakoby ubývalo víry a nastávaly

nám zlé doby. Ale nikdo nezoufejte! Je věru až neurčitelné, co vše provádějí nepřátelé naší svaté víry, aby ji zsmušili. V Toursu, francouzském městě, čítajícím asi 66.000 obyvatel, koupil po zrušení klášterův a kostelů jistý volnomyšlenkář krásnou kapli svatého Rehoře a učinil z ní jídelnu. Jednou pozval si mnoho hostů na hostinu. Na jídelním lístku byla uvedená jednotlivá jídla nikoliv jak se jmenovala, ale byla pojmenována podle jednotlivých oddílů mše svaté. Polévce dal na příklad tento neznaboh jméno. »Kýrie eleison«, maso se jmenovalo »Evangelium.« Chlap tento znesvětil i nejvznešenější částky mše svaté a ani pozdvihování a přijímání neušly jeho surovým žertům. Hostina byla ukončena zákusky, nazvanými »požehnání« a »ite missa est.« Když se rozneslo po městě Toursu, co vyvedl onen volnomyšlenkář, tu dopsal mu kterýsi neohrožený tamnější důstojník tato rázná slova: »Pane, v kapli oné byl jsem přítomen, když odjížděl můj bratr v čele své divise, aby umřel za vlast. Řcete sám, jaké musili býti mé pocity k těm, kteří směli ono místo znesvětili, na němž jsem se modlil a plakal? Tam, kde bylo dovoleno zesměšňovati náboženství, bude též jednou zbezbožněna také vlast a s ní mravnost a lidskost; neboť Bůh je základním kamenem veškerého ušlechťení. Odeberte lidem Boha a vše, co odlišuje člověka od zvířete přestane.« Zajisté jsou tato mužná slova výrazem srdce muže, který s bolestí pohlíží na urážky, jichž není ušetřena naše svatá víra.

Konec. Malíř Kaulbach namaloval obraz, nazvaný »Zkáza Jerusalema.« Vojsko Titovo žene se do města, chrám Šalamounův počíná doutnati. Zapálil ho proti rozkazu vojín pochodní. Židovský velekněz, obklopen svými dcerami, vraží si do prsou dýku. Zatím v rohu obrazu sedí na oslátku matka s rozradostněnými dítkami, před nimi je velebná svátost oltářní, nesená v průvodu. Dítka jerusalemské klekají a prosí, aby je sebou vzali křesťané, přechájeci z města. Doufáme, že přijde doba, kdy navrátí se všechno ku Kristu, kdy velebiti budou všichni Ježíše skrytého v nejsvětější Svátosti, kdy vládnouti bude jediný Ježíš Kristus, který budí pochválen na věky věkův. Amen.

Slavík.

Slunce se skrylo za mraky
a opustilo kraje,
a spadly černé povlaky
na luka, sady, háje.

V nich stichlo tolik jásotu
a přestalo vše žítí,
jen slavík píše v klokotu
a večernice svítí.

Ve hnízdě lásky klenoty
a o lásce jen zpívá,
jen žel, že mu na noty
se nikdo nepodívá!

Mu v hrdélko Bůh vložil je
a slavík mu je světlí,
on temnou noc tak miluje
a proto chce v ní pětí!

Hlas přírody.

Ten přírody hlas tajemný,
tak mile k srdci volá,
a vůni dýchá příjemnou,
že nikdo neodolá.

Zde zvučí hlasem velebným
a radost v srdci nítí,
kdo slyší jeho mocný zvuk,
ten šťastným hned se cítí.

Nuž rychle pojdte v přírodu,
kde ptactvo hymny píše,
zde slunce zlatým paprskem
vše kolem sebe hřeje.

Zde samá radost, veselí,
zde štěstím všecko šumí,
nuž, pojdte, pojdte v přírodu,
tu byly se vám stlumí!

A. M. Kadlčíková.

O dobrém úmyslu.

(Dokončení.)

Takto posílněn šel po své práci a nic, ani jeho choroby tělesné, ani prudký liják, ani kotouče sněhu, ani ostrá zima, neodvrátily ho od prací povolání svého. Vykonav své modlitby a nějaké rozjímání, ubíral se pak do kostela; jednou neb dvakrát za týden šel již velmi záhy do chrámu, ne právě blízkého u Mechitaristů ve Vidni, »na plácku,« zpovídat chudé lidi. Odtud vrátil se do kostela Voršilek, aby i zde jeptiškám a jiným věřícím tutéž službu prokázal. Prvé nežli do zpovědnice vstoupil, poklekl v nejhlubší pokoře na stupních oltáře a klaněl se dlouho Kristu v nejsv. Svátosti. Pak zabýval se mnoho hodin zpovídáním. Teprve pozdě, — často, když zpovědi přišli ho zaměstnávaly, okolo 1/2 12. hodiny, obyčejně ale okolo 10. hod. — sloužil mši svatou s obyčejnou svojí pobožností, kdykoliv uděloval jeptiškám a věřícím svatě přijímání.

Pracovav po více hodin v kostele, vracel se do svého bytu, kde s P. Starkem a Sebellim rozmlouval, záležitosti kongregace a jiné věci obstarával a též těm,

kterí za radu a odpověď ho prosili, povůli byl. K poledni konáno bylo se všemi zvláštní zpytování svědomí a pak modlili se loretské litanie, jak svatý Alfons svým synům to předepsal.

Oběd jeho byl velmi jednoduchý; z jídel, kteráž mu od Voršilek byla přinášena, nepožíval nikdy mnoho; také nesedal za stolem, nýbrž sloužil vždy jiným; chodě sem a tam snědl několik soust, mnohdy však se ničehož ani nedotkl; při tom však plynuly z úst jeho tak svaté řeči, že druhové jeho vždy svatě rozníceni byli.

V odpoledních hodinách navštěvoval rád kostely, — zvláště oblíbený jemu chrám Panny Marie Pomocnice a pravidelně i ty, kdež konala se 40 hodinná pobožnost a kde klaněje se nejsvětější Svátosti s největší zbožností prodlel. Též nemocné navštěvoval, kteří bydleli v odlehklých předměstích, anebo stydlivé chudé, jimž peníze a pokrmu přinášel. Jednou neb dvakrát do roka činil osmidenní exercicie, kde pak, aby úplně užil samoty,

celé hodiny v kostele se zdržoval. Také když chtěl vyhnouti se přílišným a obtížným návštěvám, šel též tam.

Byl-li za to žádán, šel i odpůldne do kostela Voršilek zpovídat; některé žáky a čitatele své vyslýchával doma, v komůrce vedle svého bytu. Večer naplnil se tento mladými lidmi, zejména studujícími, a tu vedly se pak hovory, kteréž měly velmi mnoho dobrého ovoce. Když přátelé a žáci se vzdálili, dal si pak obyčejně sluha Boží od některého svého domácího svého ještě kus sv. Pisma, nejvíce ze starého zákona neb ze skutků apoštolských, jež velmi rád poslouchal, předčítati, pak zůstal samotou a pomodliv se vykonal — alespoň o dnech řeholí přikázaných — na sobě disciplinu; pak v pozdní již hodině odebral se na krátký odpočinek.

Tak plynul mu blaženě den po dni ke cti a slávě Boží. »Byl zaměstnán celý den ve službě Boží, posvátnými úkony a pracemi o spásu duší:« tak di o něm vším právem kardinál Rauscher. — Než často stávalo se, že i noci k tomu užíval! Mnohý nemocný, umírající, utekl se k jeho lásce, a P. Hofbauer neváhal nikdy, žádané útechy mu poskytnouti; a trávil-li noc u lůžka nemocného, ubíral se ihned odtud ráno do zpovědnice. — V pravdě dobrý a věrný to sluha, kterýž život svůj trávil ve službě Pána svého a ani jediné minuty nedává uplynouti bez užití k jeho cti a slávě. Všady zde viděti dobrý úmysl, který hned předem ráno ke cti a slávě Boží obětoval, po celý den, celý čas života.

Podobný život v obětavosti a ve všem ke cti a slávě Boží vedl M. Klem. Petr, nedávno (dne 17. února 1901) zemřelý kněz, řeholník a zakladatel Kongregace bratří Nejsv. Svátosti v Čes. Budějovicích; ano přibral ještě svému družstvu řeholnímu velmi obtížnou ale na nejvýš časovou obět z lásky k B. S. Páně, namahavou výchovu nyníjší mládeže, menší i dorůstající, studující i učně v duchu katolického náboženství. Když umíral, tu nejlépe Bůh dokázal předně: v jakém úmyslu žil a za druh, jak jemu i lidem k zalíbení žil. Blížilo se k půlnoci. Lidé četně v kostele shromáždění

na čtyřicetihodinné pobožnosti k Nejsv. Svátosti o dnech masopustních, modlil se a zpíval zbožné písně. A tu zanotili píseň »Pochválen buď Pán Ježíš.«

Když tato píseň se dozpěvovala, kde vícekrát ta slova se opakují »Pochválen buď Pán Ježíš — nyní až na věky« atd. roznesla se zpráva, že »ctihodný otec« právě dokonál. Vidíme v tom nejen nahodilou snad věc, ale jsme přesvědčeni, že těmi slovy Pochválen buď Pán Ježíš — Laudetur Jesus Christus, jimiž pozdravují bratři dotýčné řehole, probouzení jsouce ze spánku, byl pozdraven v nebi sluha Nejsv. Svátosti. Tiché štkání četné shromážděného lidu, slzy snad v každém oku se perlicí v tu chvíli, jakož i při ohromné účasti lidu při pohřbu jeho, vše svědčilo o neobyčejné lásce lidu ku zemřelému tomuto řeholníku, jenž pojímal konání své nejen z lásky k Bohu, nýbrž i z lásky k bližnímu.

O pochválen buď tedy vždycky Pán Ježíš! Pochváleno budiž nejsvětější Jeho Srdce ve všem; pochváleno, velebeno budiž dobrými našimi úmysly vždy zvláště v tomto novém století.

Co jsme sobě přinesli ze století minulého? Velmi mnoho dobrého a nového jsme z minulého století obdrželi, a do nového století přinesli, jak čas od času postupovalo. Ale co nejlepšího rozhodně jest, jest v minulém století započatá jako a do našeho století přenesená zvláštní úcta a pobožnost k Božskému Srdci Páně.

Nebylo by pisateli možno, aniž jest jinde dosti slov, aby důstojný proslov ku vybidnutí k účtě Božského Srdce P. činěn byl, (to vše děje se jenom v skrovné své pokoře) aniž jest toho mnoho třeba čtitelům Božského Srdce Páně, ti již vědí jak Božské toto a láskyplné Srdce Ježíšovo samo nás mocně táhne, a třeba-li, mocně pobádá.

O přemilý Ježíši jenom táhni — jenom pobádej a neulevuj, až nás všechny čitatele své, zcela a jediné sobě získáš, ku větší cti a slávě Tvé, Tvého tolikými urážkami zneuctěného Srdce, o Ježíši nyní a pak k té obzvláštní radosti a největší oslavě Tvé i naší v nebesích.

K oltáři Páně plni touhy spějme!

K XXIII. eucharistickému světovému kongresu podává Fr. Janovský.

(Dokonč.)

Muž ten narodil se 6. srpna 1775 v Carhenu v jihozápaním Irsku. Přes všecko pronásledování a utiskování byla stará katolická rodina O'Connellova zachovala své pozemky a jakýs blahobyt. Výchova Danicelova i vzdělání měly býti ovšem katolickými; ale v Irsku nebylo to možná. I vypraven r. 1791 do Francie do Sv. Omera do proslulé školy bývalých Jesuitů. Už za rok napsal o něm říditel: »Jaktžživ nebyl bych tak zklamán, jako bych byl nyní zklamán, kdyby se nesplnila moje pevná naděje, že Daniel jest povolán k velkým, velmi velkým věcem, že se znamenitě proslaví ve službách společnosti lidské.«

Vystudovav stal se Daniel advokátem; uložil si býti osvoboditelem svého politicky i nábožensky utlačeného národa, ne násilím, nýbrž pokojnou agitací, zejména ve schůzích a táborech lidu, jakých potom konal na tisíce. Podařilo se mu r. 1828 dostat se jako poslance do anglického (londýnského) parlamentu, a již za rok dosáhl osvobození Irska z dosavadního krutého jha. Odkud čerpal sílu k boji a vítězství tomuto, jehož nikdo, nikdo se ještě nenadál? Velebná svátost a sv. růženec byly jeho vítěznou zbraní. Sám to vyznal, lid to věděl a proto s úctou, láskou a neobmezenou důvěrou patřil naň, jakožto na největšího vlastence, ale též na největšího laika katolického.

Velkolepým způsobem slavilo Tyrolsko ve dnech 22. srpna až 5. září 1909 sté výročí svých rekovných vítězství bojů z roku 1809 jimiž prostí horalé, prostí venkované s nejslavnějším spolubratrem svým Ondřejem Hoferem z lásky k svatě víře, z lásky k našemu nejjasnějšímu panovníckému domu, z lásky k své drahé otčině na podiv všemu světu, třikrát se sebe svrhli nepřírozeně cizí jho, jež na ně bylo uvrženo zvlášť »nepřemožitelného« prý Napoleona a tak svými přepamatnými vítězstvími nadechnuli i ostatní od francouzského inperatora ujařmené národy; nadechnuli stísněná srdce jejich a zaniti také v nich touhu

po svobodě, kteréž konečně dosaženo porážkou Napoleonovou u Lipska roku 1813.

Odkud čerpali tito prostí venkované svou chrabrost, svou neohroženost, svou sílu k tak slavným vítězstvím? Z velebné svátosti. V neděli dne 9. dubna r. 1809 v okrášleném chrámu Páně ve Svatém Leonhardu, farním to chrámu Páně Ondřeje Hofera, přes dobré půl hodiny slyšena při mši svaté slova: »Corpus Domini nostri Jesu Christi custodiat animam tuam in vitam aeternam. Amen. — Tělo Pána našeho Ježíše Krista ochraň duši tvou k životu věčnému. Amen.« Přistoupili mladí i mužové farnosti té k boji svatému. Podobně dalo se i v jiných chrámech; chtěli vesměs začítí s Bohem.

V pondělí na to dne 10. dubna Tyrolané povstali proti nepřátelům. Hofer v čele střelců passeirských vyznamenal se nejvíce: Dobyto hlavní město Innomosti, zajata celá bavorská posádka i francouzský sbor, jemuž velel general Bisson. Dobyto i jižního Tyrolska. Koncem dubna byla celá země opět získána Rakousku.

Co se natrpěli a nastrádali katolíci v Prusku v letech sedmdesátých minulého století, kdy přičiněním hrdého Bismarcka zuřil tak zvaný kulturní boj; kdy lid katolický souzen, kdy věrní biskupové a kněží žalařováni, že nemohli poslechnouti nespravedlivých, hříšných zákonů! Tehdy povstali věrní mužové, sdružili se ve svétotznámé »centrum«, jemuž se s pomocí Boží podařilo na říšském sněmě, že nepravé zákony odvolány a církvi svatě dopřána svoboda. Bismarck musil před »centrem« kapitulovati. Právě loňského roku 1911 slavila velezasloužilá ona frakce na sněmě pruském i na říšském sněmě německém svoje slavné 40 leté jubileum. Mám v ruce krásný jubilejní spis, v němž se spatřují také podobizny nejzasloužilejších členů a bojovníků za svatou věc. Na str. 9. jsou pohromadě v milé skupině čtyři největší velcí z té doby: Windhorst, Mallinckrodt a bratři P. Rei-

chenperger a A. Reichenperger. Ptejme se, odkud čerpali tito mužové sílu k tak těžkému boji, co jim dopomohlo k tak slavnému vítězství? Životopisy jejich nám odpovídají: Vroucí láska k velebné svátosti, přechasté svaté přijímání.

Tak abychom jen něco řekli na př. o Heřmanu z Mallinckrodtu (1821—1874), podotýkáme, že byl slavným právníkem, od roku 1852 poslancem, na všechny své parlamentární veličiny připravoval se svatým přijímáním, kdykoliv z Berlína jel před nedělí, před svátkem do svého působiště Borchena, vždycky byl velmi opatrný, aby zůstal lačným, by mohl ráno k stolu Páně. Když jako vynikající státník musil občas dlíti ve večerní společnosti, rovněž dal pozor, od nutné hodiny zůstal lačným, by ráno mohl přijati svého nejdražšího Spasitele.

Jak ob stojí před takovýmito horlivými dušemi lidé lehkovážní, kteří ani jednou za rok nenaleznou cesty k stolu Páně, kteří svévolně přestupují čtvrté přikázání církevní: Alespoň jednou za rok zřízenému knězi se zpovídají a v čas velikonoční velebnou Svátost olátní přijímají! Předvídal ovšem božský Spasitel lehkovážnost lidí takovýchto, vždyť pověděl podobenství toto: »Člověk jeden učinil večeri velikou a pozval mnohých. I poslal služebníka svého v hodinu večere, by řekl pozvaným, aby přišli, že již připraveno jest všecko. I počali se všichni spolu vymlouvat. První řekl jemu: Dvůr jsem koupil a musím vyjiti a ohlédati jej; prosím tě, měj mne omluvena. A druhý řekl: Patero spřežení volů jsem koupil a jdu zkusit jich; prosím tě, měj mne omluvena. A jiný řekl: Ženu jsem pojal a protož nemohu přijíti. A navrátiv se služebník, zvěstoval to Pánu svému. Tehdy rozhněvav se hospodář, řekl služebníkovi svému: Vyjdi rychle na náměstí a na ulice města a chudé a mdlé, slepé a kulhavé uveď sem. I řekl služebník: Pane, stalo se, jakož jsi rozkázal a ještě místo jest. I řekl Pán služebníkovi: Vyjdi na cesty a mezi ploty a přinuť vejíti, ať se naplní dům můj. Pravím pak vám, že žádný z mužů těch, kteří pozváni byli, neokusí večere mé!« (Luk. 14, 16, 24).

Velice sklíčena a zarmoucena brala se druhy siněmi klášterními sv. Magda-

lena de Pazzis († 1607) a naříkala: »Láska není milována, láska není milována.« Týmiž slovy mohl naříkati služebník z uvedeného podobenství o večeri veliké, představující večeri, hostinu sv. přijímání, týmiž slovy mohl naříkati, když místo pozvaných hostů uváděl dobrotivému pánu svému jejich lehkovážné, ba potupné výmluvy. Pohrdli dobrotou a láskou hostitelovou. Nevěděcníky těmi zobrazil božský Spasitel nevědné křestany, kteří pohrdnou hostinou velebné Svátosti. Láska není milována! Na všechny možné starosti a radosti naleznou mnozí lidé příhodný čas a dosti času, jenom na přijetí sv. svátosti se jim času nedostává. »Dvůr jsem koupil — Patero spřežení volů jsem koupil.« O vymlouvej se, človče, vymlouvej se sebe víc! Všecko tvou výmluvu porazil božský Spasitel slovem jež nám pověděl hroznou výstrahou: »Co prospěje člověku, kdyby celý svět získal, ale na duši své škodu utrpěl?« Vymlouvej se človče, vymlouvej se sebe víc! Nevyzkoumal jsi srdce svého, neznáš jeho přirozené povahy, zapomínáš na slovo sv. Augustina: »Nepokojné jest srdce lidské, dokud nespočine v Bohu.«

Chťe v pravdě té poučiti své posluchače, vypravoval přeslavný sluha Páně P. Milleriot, kněz Tovaryšstva Ježíšova, apaštol Paříže († 1881): »Měl jsem sen. Zdálo se mi, že jsem kupcem a že se mi můj obchod velice daří; vydělával jsem 50 procent. Denně prodáno za 200.000 franků, vyděláno 100.000 franků. Nikdy jsem ničeho nepozbyl. Plesal jsem a jásal. Litovali mne, že prý se upracuji. Nikoliv! namítal jsem; pracuji jen několik hodin a mám za to denně 100.000 franků, za deset dní mil., za 100 dní 10 milionů, za rok 30 milionů; o nedělích a svátcích od práce odpočívám. Pohleďte! Za 10 let mám 300 milionů! V onom však snu přál jsem si něčeho jiného; řekl jsem si: Bohatství ti nestačí. Zdálo se mi, jako bych měl srdce děravé a nikdo mi ho nemohl zacelit. I stal jsem se řečníkem, jemuž nebylo rovného. Celý svět se ke mně sbíhal. Demosthenes, Cicero, svatý Jan Zlatoustý, Berryer, O'Connell, nebyli proti mně nič. Avšak srdce mé bylo ještě děravo. I chtěl jsem okusiti lesku královského. Stal jsem se králem, největším králem, jakého na

světě nebylo. Rozkázal jsem, a všechna země se chvěla, kde který král chvála ke mně. Pokládal jsem se šťastným, ale nebyl jsem. Srdce mé nebylo zaceleno. Svolal jsem kde kterou radost světa. Tonul jsem v moři rozkoši. Ani tam se srdce mé nezacelilo; cítil jsem bídu, bolest, prázdnotu. Že jsem i ve snách podržel pravdy víry, prosil jsem Boha, aby mi dopřál okusiti veškeré sladkosti jeho milosti, veškeré přízně jeho lásky. Bůh mne vyslyšel. Pil jsem plným douškem nebeskou útěchu. Jaký to rozdíl! Jak se mi zhnusily rozkoše světa!»

O zajisté sladkost milosti Kristovy převyšuje všechno na světě a skýtá se nám nejhojněji ve velebné svátosti při sv. přijímání. A na to bychom neměli kdy?

„Ženu jsem pojal a proto nemohu přijíti.“ Jsou-li nicotny a marny první dvě výmluvy, jest tato dvojnásob nicotná a marná. Pojal li's ženu, jsi li manželem, jsi povinen tím bedlivěji a ochotněji k stolu Páně přistupovati, vždyť máš jako hlava rodiny býti zrcadlem spravedlnosti celé rodině, vzorem a příkladem u věrném plnění všech povinností svatého náboženství abys svolal požeňování Boží na svůj dům, své práce a starosti, sílu ke snášení strasti a žalostí, bez nichž se manželé neobejdou. Pojal jsi ženu? Přístup s ní k stolu Páně! Co Bůh spojil, člověk nerozlučuj! — Nechejme tedy marných výmluv, přijmeme ochotně tak vzácné pozvání, stolujme důstojně s Kristem u oltáře, abychom s ním stolovali jednou i ve slávě věčné.

*

Končíme kapitolou XVII. z Tomáše Kempenského.

»S jakou vroucí láskou a silnou žádostí máme přijímati P. Krista.«

(Slova učenického).

U nejhlubší pobožnosti, se vši láskou srdce svého, žádám si Tě, Pane. přijmout ve svátosti přítomného.

Jako mnohé duše zbožné, přemilnění Tobě svatí, v pobožnosti přehoroucné, žádali Tě přijímati.

O můj Bože, útěcho má, srdce mého lásko věčná, jediné Ty dobro pravé, blaženosti nekonečná!

S takovou bych touhou, úctou, před oltářem Tvým chtěl dliti, jakou kde který Tvůj svatý, mívál kdy a mohl mít.

A když také nehoden jsem s té horoucností citu, srdce své Ti dávám, jak bych všechnu lásku měl v něm skrytu.

A co jenom zbožná mysl může myslit si a přát, s úctou hlubokou a vroucí, za obět chci Tobě dáti.

Nic si nechci podržeti, ba ni sebe v lásce chovat, radostně a dobrovolně, volím vše Ti obětovat.

Bože, Tvůrce, Spasiteli, kéž Tě přijmu s takou vírou, s takou nadějí a láskou, s takou ctí a myslí čistou,

s jakou ždala, přijala Tě Panna přeblahoslavená, Maria, Tvá Máti svatá, andělem jsouc pozdravena,

pokorně když přijímajíc, vtělení zvěst tajemného, řekla: Ejhle děvka Páně, staň se mi dle slova tvého!

A jak zaplesal předchůdce Tvůj, první ze svatých, Jan Křtitel, v životě když matky ještě blížil se mu Vykupitel.

Když pak mezi lidem zřel ho kráčet, vroucná zvolal slova: Přítel ženichův, ať slyše, plesá z hlasu ženichova;

tak i já bych přál si vroucně, abych zplanul v této době, svatou touhou a pak zcela z hloubi srdce vzdal se Tobě.

Přijmiž, Bože, tyto sliby, k nesmírné Tvé cti a chvále, jež Tvé patří velebnosti nevýslovné, neskonale.

Vzdávám Ti je, vzdávat budu,
každým dnem i okamžikem,
svatých pak i věrných prosím,
by se spojili s mým díkem.

Chvaltež Tebe, Hospodine,
jazyků všech národové,
jménu Tvému přesladkému,
pějte s plesem písně nové.

A kdož zbožně nejsvětější
svátost slaví, přijímají,

dejž jim milost, ať pak za mne
bříšného se přimlouvají.

Hle, již dosti tužeb svojich,
sjednocení svátostného,
u hostiny přebohaté
nebeského stolu Tvého.

Ó, když šťastni, občerstvení
s nebeské se vrátí pouti,
kéž by chtěly také na mne
ubohého vzpomenouti!

Touha.

Vyšla jsem do lesa
srdce tu zaplesá,
když píseň slavíčí
zavzní mi v sluch;
voní tu travička
a teče vodička
v potůčku bublavém
z lesíčka v luh.

Usedám pod dřiny
v chladivé jich stiny,
kde slunce nepálí
je milý chlad;
trhám tu jahůdky
a sladké borůvky,
lehnou si do mechu
snažím se spát.

Duše má ve snění,
poslouchá šumění
větěrku libého
ve větvičkách;
a v jezu spousta vod
šumí mi doprovod,
když duše vnořena
v tichých je snách.

Tak je tu příjemně
krásné a velebné,
že bych tu v lesíčku
chtěla vždy žít;
všecky ty písničky
kosů a pěničky
do duše vkládala,
v nich chtěla umřít!

Matičce.

V lesíčku zeleném,
habřím a borovém
sladičce sním;
poslouchám písničky
kosů a pěničky,
tady jen sním.

Usedám do trávy,
kde slunka svit hravý
nepálí líc;
duše má v toužení
a srdce ve chvění
noří se víc.

Vpominám na Tebe
a hledím do nebe
přes větvičky;
trhám květ sedmikrás
a pak je skládám zas
do kytíčky.

A pak jdu do pole,
natrhat kousek
pro Matičku;
chrpu a vlčí mák,
hledá též můj tu zrak
v obilíčku.

Nesu je Matičce,
tam v bílé kapličce,
kde končí les.
Ježíšku v ručičku,
vložíš tu kytíčku,
v srdci mám ples!

Anna Marie Kadlčíková.

Litanie Loretánská jako večerní modlitba.

(K slavnosti Jména P. Marie.)

Slavíme svátek matičky naší společné matičky naší mocné a dobrotivé, matičky našeho Spasitele, blah. Panny Marie. A tu zajisté každé věrné dítko mariánské rádo přináší nějaký dárek matce své nebeské, aby ukázalo lásku svou k ní, ji poděkovalo za všechna prokázaná dobrodíní a důkazy nebeské lásky a také aby si vyprosilo i na dále útěchy, pomoci a posily ve všech duševních i tělesných potřebách. A krásným darem, který bychom mohli matce Páně a matce naší denně přinášeti, jest ta krásná litanie loretánská. Bylo by záhodno, aby věrní křesťané tuto litanii se denně na večer modlili, a tak kolem hlavy blah. Panny a Matky Marie tento skvělý věnec nejkrásnějších chvál i prosob vinuli. Kdo si vytkl denně modlívati se tuto litanii, nemůže se k spánku bez ní uložit, tak se mu stala potřebnou. Modlitbou touto netoliko že chválí srdce naše nebeskou Královnu, nýbrž také dobře a důmyslně zakončuje celé své denní tělesné i duševní zaměstnání.

Litanie tato jest krásným zakončením večerního zpytování svědomí, neboť vzbuzuje upřímnou lítost, pevný úmysl polepšiti vše, co špatného v nás a také navádí nás k dobré přípravě smrti. Má tedy všechny vlastnosti dobré večerní modlitby. Jak vhodně pojí se k naší večerní zpovědi to volání, z hloubi srdce vycházející: Pane smiluj se nad námi! Kriste smiluj se nad námi! Pane smiluj se nad námi! Kriste uslyš nás — Kriste vyslyš nás! Tímto voláním ponořuje se duše naše v to nezměrné tajemství Nejsv. Trojice Boží. Do rukou Otce nebeského, kterého jsme jako neposlušné děti, často za den urazili, poroučíme s lítostí duši svou. Rány Spasitele našeho Krista Ježíše, jsou našim útočištěm. Citíme Ducha sv. vznášeti se nad duši naší, ducha lásky, v němž zase na milost přijati býváme od Otce nebeského. Jsme dítkami Božími, ale také Mariinými! Krásný a vznešený obraz přechází Panny a matky Marie stojí před námi. O pohledme naň a rozpomeňme se, co vše Marii Panně děkovati máme! Uvažme, zdali pak také dosti jí děkujeme. Jak bychom mohli bez ní býti dobrými lidmi

a věrnými vyznavači Syna Jejího — věrnými křesťany? O Ty, matko nejčistší jsi nám vznešeným příkladem. A tu jakolys se nás ptala: jest duše vaše čistá a tělo neposkvrněné? Jest váš úmysl v obcování s lidmi vždy čistý a upřímný? Střežíte se všeho, co by vás pokazilo, poskvrnilo, vyhýbáte se všem příležitostem ke hříchu? Čistě a svatě máme kráčetí tímto světem, kde tolik kalu hříchu jest a proto nechť Tvůj svatý obraz a Tvůj čistý neposkvrněný obraz provází nás, nejlepší Matko, na všech cestách, kamkoli jdeme. Čím více rozjímáme o těch krásných jmenech, které církev v loretánské litanii, matce Páně dává, tím více poznáváme ty vysoké ctnosti Rodičky Boží, tím úsilněji býváme puzeni, aby i život náš podobnými ctnostmi se skvěl. Ctnosti Tvé o Panno dávají nám radu v pochybnostech, posilu ve slabosti, povzbuzují činnost naší; Tvoje milosrdná láska k hříšníkům dodává nám naději, že i my účastni budeme zásluh vykupitelské oběti, přemilého syna Tvého a že tedy nedáš nám bídné zahynouti. Jako Panna nejmoudřejší vždy jsi zraky své upírala k výšinám nebeským, při tom však jsi i práce pozemské věrně konala; my však kolikrát jen o tu hroudu zemskou se starali a do výšin nebeských málo zírali. Jak často jsme zakusili Tvé dobroty a jak často jsme na to zapomínali! Jakožto zrcadlo spravedlnosti máš v duši své čistý obraz Boží a moudrost vystavěla si v Tobě slánek svůj. O kéž bychom častěji do tohoto zrcadla nahlíželi, často k Tobě do školy chodili a stolice moudrosti, byla se nám stala příčinou naší radosti v nejkrásnějším slova smyslu, neboť byli bychom co nejlépe poznali Ježíše Tvého Syna, Pána našeho! Ty nádobu duchovní, jak vznešeným jsi vzorem pro naši křesťanskou důstojnost a povinnost modlitby! K zbožnosti nás nabádá Tvůj svatý obraz a Tvoje vysoká důstojnost jakožto matky Páně, učí nás si vážit důstojnosti naší jakožto vykoupených a vyznavačů Kristových. Ty růže duchovní, rozveselující krásnými ctnostmi svými nebe i zemi: Tvoje sladká vůně osvěžuje duši naší, jestliže v zahrádce Boží se procházíme.

Klesali bychom v bouři a víchoru, kdybychom v Tobě, věži Davidova, neměli pevnou oporu. Oponechej nám, Ty »archo úmluvy« Nového zákona, zachovávatí sv. svátosti a otevři nám mocnou přimluvou svou krásu nebeskou. A kdykoli bříme našeho úřadu a naši práce nás tíží, budiž nám světlem v temnotách tohoto světa, Ty »hvězdo jitřní!« Tobě poroučíme sebe i své milé v nemoci, abys je uzdravila, všechny hříšníky, abys je k pokání vedla, zarmoucené, abys je těšila, buď všem křesťanům pomocnicí! Ty, Královno, uč nás, bychom Bohu sloužili jak andělé, na Krista s toužebností čekali jako patriarchové, naše svěřené vedli jako proroci, pro Ježíše trpěli jako mučedníci, pro království Boží pracovali jako apoštolé a vyznavači. Beránka neposkvrněného provázeli jak Panny, za svatými spěchali, abys Ty, o Královno všech těchto, také nad námi panovala. Pod břemenem hříchu dědičného lkáme a trpíme o Ty, bez po-

skvrny hříchu prvotného počatá — oroduj za nás hříšné! A Ty, Královno sv. růžence, sypej růže na cestu naší životní! I ty krvavě červené růže rádi přijmeme, neboť v krvi beránkově jest naše síla, v krvi Toho, který snímá hříchy světa. Kriste uslyš nás, Kriste vyslyš nás. Pane smiluj se nad námi! Zdrávas Maria!

Tak naplní litanie loretánská srdce naše na večer svatou, klidnou zbožností, posvěti naše úmysly, pozlatí naše skutky, pomůže nám k lítosti nad hříchy. Pod ochranou matky Boží klidně můžeme ulehnouti, neboť láska Její nás bude chrániti a sv. Její jméno s nejsv. jménem Ježíš budeme i ve spánku na rtech mítí. Tak den co den přineseme naší Královně hold úcty, naši matičce dárek lásky dětinné, až do toho okamžiku, kdy celé srdce jí přineseme na věčnosti, aby je s námi obětovala nejsv. Srdci Páně. Proto modleme se den co den na večer litanii loretánskou!

Boh. Hendl.

Posvěcení života od kolébky až ke hrobu.

(Úvahy o sv. svátostech.)

K největším a nejkrásnějším stavitelským památkám celého světa. náleží bez odporu chrám sv. Petra v Římě, který se klene nad hrobem tohoto prvního papeže katol. církve a náměstka Kristova na zemi. Nevyniká toliko obrovskými rozměry, nýbrž i souladem tak mistrným, že divák na první pohled nepostřehne hned velikost jednotlivých částí jeho, až teprve děle-li na ně patří a je srovnává. Proto také kdo by jen povrchně na budovu tu pohlédl, nebo ji ledabylo prošel, nedovedl by si učiniti správný názor o ni, neboť vyžaduje důkladného prohlédnutí. Tato podivuhodná velikost domu Svato-peterského, která jen oku zkoumatele a znalce se jeví v celé své velebnosti a krásě, připomíná nám daleko ještě velebnější budovu, chrám to duchovní, chrám

sv. svátostí. Jak velkolepé to, a jak podivuhodné! Již na první pohled poznává duševní oko naše tu velikost její, avšak ponoří-li se mysl naše v jednotlivosti, tu vidí, že nelze ani hloubku její ani výšku řádně postihnouti. Co nejkrásnějšího, co nejsladšího, co nejužitečnějšího nám jest, to shrnul Bůh ve svátostech, to nashromáždil v onom jejich vznešeném domě, který byl Spasitel k spásu naší a k útočišti vystavěl. O jaký to život plný radosti, plný blaženosti mají ti, kteří v tomto chrámě Božím žijí! Bohu díky! My jsme obyvatelé domu tohoto, nám otevřel Kristus do něho brány, v něm jest pro nás milost, pomoc, odpuštění, posvěcení, utvrzení, v něm hoří ustavičně lampa lásky k Bohu a bližnímu, v něm jistí jsme před nástrahami zlého ducha

i před zlým příkladem světa. A aby dům tento stále v pořádku se udržoval a oheň milosti a lásky v něm vždycky planul, ustanovil božský stavitel i strážce domu tohoto, jichž užívá sám za nástroj a skrze něž působí. Jsou to sluhové Boží, kněží nového zákona, na něž přenesl Spasitel moc svou v církvi své na zemi. A jestliže služba tato svatá jest, proto i ti, kteří ji konají, posvěceni býti musí; musí býti

dobrě nenávisť k jeho kněžstvu, nenávisť a zášť proti kněžím horlivým a věrným a zase na druhé straně zvláštní chvála a vyvyšování těch, kteří jako Jidáš, Pána zrazují. Proto zajisté třeba jest, aby věřící lid katolický tím více ke svým kněžím lnul, jich si vážil a služeb jejich užíval. A to stane se zajisté jen tehdy, pakli pozná velikou vznešenost stavu kněžského, velikou jeho moc, prospěšnost a užitečnost

Vnitřek chrámu sv. Petra v Římě.

vyloučeni ze stavu všedního, určení jediné k službě Boží, a vyzbrojeni mocí, která by nad dušemi vládla, je vedla k Bohu, je s Bohem smířovala a vše jim podávala, čeho třeba k životu bohumilému na zemi, aby tak připravován byl i život věčný. A toho dostává se vyvolenému svátostí svěcení kněžstva.

Jednou ze známek odboje a odporu proti Kristu a jeho učení jest za našich

jeho konání a také velkou jeho zodpovědnost před Bohem.

Na kříži pni Spasitel náš. Již nemá nic co by svým nazval. O roucho jeho rozdělili se žoldnéři, krev jeho pila země, svému věrnému stádcí odevzdal Petra za hlavu a otce, matku svou poručil milému Janovi, ráj přislíbil kajícím lotru, na mrtvolu jeho čeká smečka nepřátel, už nemá co by svým nazval, nežli ducha

svého. A tohoto ducha poroučí Otcí svému nebeskému v posledním slově svém na kříži volaje: »Otče v ruce Tvé poroučím ducha svého.« (Luk. 23, 46).

O díky Tobě, díky vřelé a nehynoucí, Spasiteli náš, jež ducha svého odevzdal Otcí, kterého jsi učinil Otcem naším a ku kterému jsi nás učil modlití se: »Otče náš, jenž jsi na nebesích.« A Otec nebeský přijal ducha Syna svého Krista k vůli nám a zase ho na svět poslal k vůli nám, aby u nás zůstával až do konce světa. Neboť on jest duch Kristův Bohu Otcí poroučený jiného, nežli ono dílo vykupitelské, které uložil v církvi své, jeho sv. učení, získané jím milostí, zařízení jeho aby duch jako spasitelný, posvěcující a utěšující zachován a sdělován byl celému lidstvu i každému jednotlivci. V duchu Kristově žije duch křesťanství, to jest ono duchovní dědictví, které celý svět šťastným učiniti mohlo a mělo, ale bohužel, kolik jest těch, kteří ho poznali? Kolik jest těch, kteří v duchu Kristově se obrodili, v též duchu žijí, v též duchu umírají a spasení docházejí? Není to vina ani Otce ani Syna ani Ducha sv., že málo vyvolených jest, nýbrž vina lidstva, že dědictví málo nezvedá, nýbrž je ladem ležeti nechává. A Kristus Pán se přece o všechno postaral, na všechno pamatoval. Nenít On Vykupitelem jen jedné doby nebo jednoho pokolení, nýbrž všeho člověčenstva, všech dob i všech míst. Proto své vykupitelské dílo zabezpečil pro všechny lidi, pro všechna místa, pro všechny časy, ustanoviv na nebi anděle za strážce jeho a na zemi kněze, jakožto služebníky Boží, v užším slova smyslu prostředníky mezi zemí a nebem.

Veliký jest úřad a moc andělů na nebi, větší však kněží na zemi. Sv. Tomáš Aquinský srovnává anděle s kněžími a praví: »Anděl jest prostředníkem mezi Bohem a lidem — totéž také kněz,« proto nazývá prorok Malachiáš »kněze andělem Pána zástupů.« (2, 7). Nyní však jest Kristus nejvyšším prostředníkem a nejvyšším knězem a má proto i dle svého božství i dle svého člověčenství moc anděla daleko převyšující, neboť stojí o něm psáno: »Andělové přistoupili a sloužili mu.« (Mat. 4, 11). Tak převyšují i jeho zástupci v kněžském úřadě anděly mocí a důstojností.

V tom tedy záleží důstojnost úřadu kněžského, že jest to tentýž úřad, který Kristus na zemi zastával a že tedy kněz zástupcem Spasitelovým jest. Sv. apoštol Pavel vyslovuje se o tom následovně: »Tak smýšlej o nás člověk — jakožto o služebnících Kristových a rozdávacích Božích.« (I. Kor. 4, 1). Věčný kněz nejvyšší Kristus, jakožto hlava církve neviditelná — sídlí v nebesích a kněžství má na zemi rozkazy jeho konati, neboť duch Kristův má s nebe skrze kněžstvo člověčenstvu sdělován býti. Duch Kristův však, jakožto základ svátosti leží v rukou Božích — nemůže tudíž ani ztracen ani poškozen býti; jen posvěceným rukám církve bývá svěřován, aby dle potřeby byl udílen a sdělován. Zakládající listina církve leží u trůnu Božího dobře uschována a Duch Boží sám vede skrz církve, aby skrze kněze své, moudrost a učení Boží nezkažené, věřícímu lidu zvěstovala.

Proto také nemůže ta ohromná, až k nebi sahající budova církve nikdy se starati a nikdy schátrati, neboť věčně mladý duch Kristův bývá v ní uchován, sloupové její nemohou padnouti, neboť Bůh sám udržuje je rukama a mocí svou, neboť oni sluhové církve — kněžstvo — nemohou dle cizího plánu stavěti a pracovati, neboť Duch Boží bdí nad nimi. A jako Spasitel při smrti své ducha svého a s ním i své vykupitelské dílo do ochraňujících rukou Otcových odporučil, tak odporoučení jsou do rukou Božích i oni, které za hlasatele i za rozdávče svých milostí byl vyvolil t. j. kněžstvo novozákonní. Neboť tak děl Spasitel k apoštolům svým: »Jak mne Otec poslal, tak i já posílám vás.« A když to řekl, dechl na ně řka: »Přijměte Ducha svatého.« (Jan. 20, 21).

Toto dechnutí božského zakladatele žilo v apoštolích i jejich nástupcích a žije ustavičně v nich, neboť to nebylo dechnutí lidské, nýbrž Syna Božího — božská jeho duše a když biskup pravý nástupce sv. apoštolů ruce své vztahuje nad svěcenci — činí to jménem Ježíšovým a v božské moci jeho a proto Boží svěcení sestupuje na ně. A následkem svěcení toho, kněz jest zástupcem Ježíše Krista. Jak vznešený, jak přesvatý, ale také zodpovědnosti plný to úřad! Sami anděle v nebesích, tito strážcové

svatyně žasnou a třesou se bázní o ubohého člověka, když ruka biskupova nad ním ku svěcení se vztahuje. A ne bez přičiny! Či může slabá, hlíněná nádoba lidské duše pojmuti náplň všech těch milostí? Budou moci slabá bedra nésti těžké břímě úřadu toho a jeho povinností? Bude moci obstáti bez pomocníka? Jako ditko, kráčejíci po boku matky, kdykoli klopýtá, chytá se úzkostlivě ruky matežské, aby se udrželo, tak i ruka kněze se musí držeti pomocníka a tím jest milosrdenství Boží. Ano Pane, milost a zase milost, musíš dávat i kněžím milost pro úřad jejich — který jsi jim svěcením svěřil. Odevzdal jsi jim úřad, pro který i andělé by slabými byli a pomáhej, aby i kněz — slabší ještě to listina — mohl je nésti a ku cti Tvé i spásě duší zaslátati!

Čím větší slabost, tím větší potřeba jest milosti. A Kristus slabým kněžím dává milost svou měrou svrchovatou. Jak veliká to tedy musí být milost Boží! A milost tak naplňuje duši kněze, tak cele a tak stále, že nic ji vypustiti nemůže, že zůstává v duši, jakoby zapsaná nesmazatelným písmem. Jest to nezrušitelné znamení, pečeť pro věčnost sice neviditelná oku tělesnému ale citelná srdci čistému, viditelná andělům Božím, neviditelná ve světě, ale viditelná na věčnosti. U kněze špatného ani oheň pekelný nebude moci zář nezrušitelného znamení kněžského zastřítí, nýbrž toto znamení kněze zůstane na něm. ovšem k větší jeho hanbě i trestu. Kněz — a přece zavržený! O, moji milí křesťané, jak hrozné to pomyšlení! A proto modlete, modlete se za kněze! Zář znamení kněžství bude se stkvíti i v nebesích a bude rozmnožovati radost a blaženost dobrého kněze i v nebesích. O, modlete se, aby hodně mnoho takých kněží bylo, neboť ne k vůli nim, nýbrž k vůli vám dal jim Pán úřad ten. Neboť ostatní svátosti udělují se jednotlivcům k jejich spásě, kněžství uděluje se jednotlivcům sice, ale k spásě celého lidstva. A jako Syn Boží v poslušnosti k Otci nebeskému stal se služebníkem lidí, tak i kněz není toliko sluhou Božím, nýbrž i lidstva.

A jako božský Spasitel konal úřad svůj vykupitelský, že byl učitelem, knězem a pastýřem, tak i tento trojí úřad ode-

vzdal svým kněžím ku prospěchu duchovnímu člověčenstva. Proto vše, co kněz v úřadě svém kněžském koná, ať učí, ať obětuje, ať sv. svátosti uděljuje, jest konáním samého Krista, ani svatost osobní kněze nemůže k tomu nic přidati, ani špatnost kněze nic ubrati. To zajisté jest velikou útěchou pro citlivé duše zbožné. Kristus sám působí skrze kněze, jeho jest milost udělovaná, jeho učení hlásáno, jeho vůle nařizovaná, jeho oběť v oběti mešní. Byť i prostředník slabý i hříšný byl, milost Boží vždy zůstává touž, čistou, mocnou, účinkující milostí Kristovou. Jest to zase jen láska a moudrost Spasitelova, která povznese milost kněžstvem zalévanou nad slabost i hříšnost lidskou.

Největší milost kněžím udělená záleží v pravomoci proměňovati chléb v Tělo Páně a víno v Krev Páně a obětovati obě Bohu Otci nebeskému ve mši svaté. V tom jest hlavní známka i úřad kněžství, v tom také hlavní jeho úkol, sloužiti velebné Svátosti, či Spasiteli svátostnému. Všecek život a všechno konání kněze má v tom pramen svůj i svůj vrchol, všechno vztahuje se na Beránka obětního, který snímá hříchy světa, a který denně chce býti obětován jakožto vždy nová oběť chvály, prosby, díkyčinění i smíření!

A jaká to hrozná — jaká podivuhodná to moc nad Beránkem svěřena jest knězi! Kristus Hostie poslouchá ho, na slovo jeho sestupuje Pán na oltář, ba smí dotýkati se jeho svátostného těla — a jako na slovo jeho sestoupil s nebe, tak zase na slovo jeho jako oběť vstupuje na nebe k Otci. Kněz jakoby Pánu svému poroučel; dle vůle jeho opouští Pán svatostánek, dává se nésti ulicemi i přes pole k nemocným. Kristus rukou kněze dává se přijímati věřícím; kněz klade Jej snad nevědomky na jazyk všakých hříšníků a Kristus Pán se nebrání. Jak tajemná to moc lásky Kristovy!

Jestliže však Pán náš k vůli nám tolik snáší a trpí, tu zajisté poznáme, že první a hlavní povinností kněze jest, starati se o udržení a účtu k velebné Svátosti oltární a že teprve v druhé řadě starati se může o sebe. Aby tuto těžkou povinnost kněz konati mohl, vlévá jemu

Kristus Pán při svěcení milost svou a tuto zachovává v něm nezrušitelným znamením. O, budiž za to Kristus Pán pochválen!

Cce-li církev něčeho k účtě Božího použití, musí to dříve posvětit, t. j. z obecného užívání rozloučiti a vyloučné službě církevní odevzdati. Tak svičky, která hořela na oltáři, nesmí se užiti v domácnosti, plátna, které pokrývalo oltář při mši sv., nesmí se užiti k potřebě osobní, budova kostelní posvěcena, nemá se obrátiti k užítu jinému, neboť jest zajisté přirozené, že co se jednou Bohu věnuje, Jemu věnováno zůstati má. Pak i kněz svěcením na kněžství stává se majetkem Božím, jest ze společnosti ostatního lidu vyloučen, a zaujímá zvláštní v církvi i světě postavení.

Má sice a také musí s ostatními lidmi žiti, avšak musí býti mrtev pro smyslný svět, živ pak musí býti pro svět duchovní. Tak jako kamenný pilíř mostu stojí ve vodě, ale s vlnami dále plynouti nesmí, nýbrž pevně na témž místě zakotven jest, tak že vlny samy oň se rozrážejí, tak i kněz stojí zde sice osamělý, ale pevně musí stát, vlny světa odrazí, mnohé dovolené vyražení sobě odepřít, jsa vždy toho pamětliv, že ke sv. službě všechny své síly věnovati má. Velmi důvěrné obcování s lidmi, světská sláva a vyznamenání, ješitnost a samolibost, kteréžto věci lidé světští tak rádi mají, nesluší se knězi. Toto tiché ústranní, tento pokorný život, tato obětavost pro všechny, tato sv. zářlivost ve službě Boží církve a duši, v tomto tak lákavém světě, v tomto víru světských vášní a radovánek, není věru lehká věc. Avšak svátost svěcení na kněžství dodává knězi tolik pomoci a milosti, aby i zde zvítězil nad světem i sebou a byl pevnou, dobrovolnou a radostnou obětí ustavičnou. Kněz jest celým srdcem Bohu zasvěcen, proto i ty čisté city lásky srdce jeho musejí k Bohu směřovati. Církev Kristova jest jeho nevěstou, žádná pozemská sladká láska, ani ne ta, která posvěcena jest svátostí stavu manželského, nesmí najíti cestu do srdce jeho, nesmí jej od sv. povolání jeho odvrátiti. Říditi se musí slovy sv.

apoštola Pavla, řkoucího: »Kdo nemá ženy, pečuje o to, co jest Páně, kterak by se líbil Bohu. Ale kdo jest se ženou, pečuje o to, co jest světa, kterak by se líbil ženě a jest rozdělen« (I. Kor. 7, 3.).

Srdce lidské už je takové, že čemu se oddá, to také plně je zaujíma, zvláště když v mladém věku horká krev proudí žilami a obrazotvornost si vše nejkrásnějšími barvami maluje, které ovšem později vyblednou a vše v jiném se ukáže světle. A toho má býti kněz Kristův ušetřen. Či snad má srdce jeho dělití lásku svou mezi Bohem a ženou? Vždyť oba požadují srdce celé! Má snad kněz ve starostech o rodinu zakrňeti, když služba Boží celou jeho péči vyžaduje? Či má kněz strachem trnouti o rodinu, když povinnost jej volá k nakažlivě nemocným a on takřka smrti v tvář hledí musí? Či má snad to srdce, které denně nejsv. Pána ve mši sv. přijímá znesvěceno býti smyslnou a pozemskou láskou? Nikoli! To býti nesmí a nemůže. Ne jednomu člověku, ne úzkému kruhu rodiny má srdce knězovo náležeti, nýbrž lidem všem a proto má býti láska jeho čistá, svatá, aby objímala všechny, jako Kristus Ježíš všechny miloval. Z toho zajisté poznají čtenáři »Školy B. S. P.«, že církev dobře učinila, když kněžím svým zapověděla stav manželský a uložila jim bezženství, neboť jen tak dospějí toho vysokého ideálu — sluhů Boha nejsvětějšího, jemuž se zasvětili. Ovšem, jest to oběť veliká, břímě těžké, sebezapírání neustálé a proto třeba slabému člověku nadpřirozené pomoci a posily Boží a tu mu vlévá svátost svěcení kněžstva a zachovává srdci jeho oheň lásky k Bohu, Kristu, církvi a duším svěřeným. Za to budiž Kristus Pán, jenž svátost svěcení kněžstva ustanovil, milostmi obdařil, pochválen!

Tak působí svátost svěcení kněžstva v knězi, tak dává mu plnou moc spolu i se způsobilostí k vznešenému úřadu, dává ale zároveň také sílu i odhodlanost k věrnému plnění těžkých povinností až do konce.

Jak ale svátost tato skrze kněze působí v lidstvu, o tom rozjímati budeme příště.

Boh. Hendl.

V naší zahrádce.

V té naší zahrádce,
v zahrádce,
duše má snívá jak
v pohádce.

Pod hruškou ve trávě
každého dne,
sedávám z rána
i odpoledne.

Slunéčko jasně plá,
ptáci pějí
a v květech motýlci
dovádějí.

Větérek vesele
pofukuje,
na stromě pěníce
poskakuje.

Duše má vnořena
v tiché snění,
letí tu tak jako
v opojení.

V té naší zahrádce
radost býti,
chtěla bych celý rok
tady žítí!

Marii, Matce milosti

Maria, nejdrazší Matko Páně,
veď kroky mé k nebes zlaté bráně,
přednes prosby moje Ježíši,
pevně věřím, že je vyslyší!

Já jak dítě spěchám vždy jen k Tobě,
za přímluvu prosím v těžké době,
vím, že's stužně plna sladkostí,
ochranou mou, chloubou, radostí!

Nuže, Máti, vyslyš prosbu vroucí
buď mi pomocnicí přezádoncí,
vyslyš prosby moje vroucí hlas,
svému dítěti pomoz v každý čas!

A. M. Kadědková.

Třetí česká pout do Lurd roku 1911.

Popisuje K. Balík, děkan.

(Po krsčování)

Světelný průvod.

V Lurdech konají se v letních měsících každodenně dva průvody. První koná se odpoledne o půl 5. hodině a nazývá se „Svátostný“, druhý koná se v 8 hodin večer a jmenuje se „Světelný“. Oba jsou velice slavné. První jest vznešený, druhý radostný. Při prvním nesena jest Velebná Svátost a účastní se ho zdraví i nemocní, druhý koná se bez Velebné Svátosti a účastní se ho jenom zdraví. První jest spíše na oslavu Božího Syna, druhý na oslavu Boží Matky.

Již v hotelích nabízeli nám ke koupi — více zvláště ku světelnému průvodu upra-

vené. Opatřeny byly papírovým chránítkem, jež po svíci mohlo se nahoru nebo dolů posunovati a mělo za účel, aby chránilo plamen před větrem a zachycovalo odkapávající vosk, by jím šaty spolupoutníků potřísněny nebyly. Každý jsme si za korunu svíci koupil. I všude po obchodech a zvláště prodavači a prodavačky na ulicích je nabízeli.

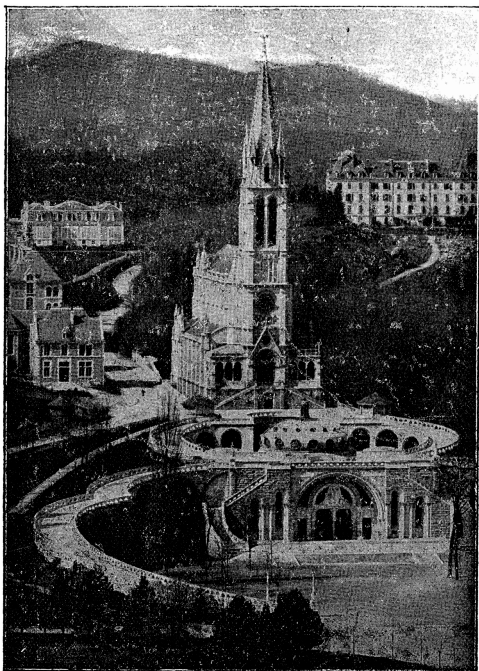
Přiblížil se večer. Vzduch se počal po parném dnu příjemně ochlazovati. Příjemný, vlažný váněk proudil ulicemi. Stmívalo se.

Ulicemi valily se četné zástupy jedním směrem — k jeskyni. Šli jsme také. Na prostranství před chrámem stálo již tisíce

lidu. Jeden od druhého rozsvěcoval si svíce. Okolních hor nebylo již viděti, neboť setmělo se již docela. Šli jsme k jeskyni. Řeka Gave si spokojeně šuměla.

U jeskyně hrála hudba. Aj, tam se shromažďují Češi. Žádná jiná výprava s sebou

neboť tohoto světelného průvodu i ženy se účastňují. Šli těsně za sebou ve dvou stejnoměrných řadách. Pořadatel kráčel uprostřed obou řad a dával pozor, aby řady postupovaly stejnoměrně. Bylo-li třeba i něžně upozornil. Řídil také zpěv a dbal

Basilika v Lurdech.

hudby nemá. Po zvuku hudby zaměřili jsme ke svým. Radili jsme se za svým praporem.

Od jeskyně vyšel dlouhý průvod. Všechny výpravy měly své vlastní prapory. Za každým ubírali se účastníci stejné pouti. Napřed šli vždy muži a za nimi ženy,

tého, aby všichni začínali novou sloku písně a zpívali stejně. Těsně k předním řadila se výprava jiná s tímž pořadem. Všichni účastníci průvodu nesli si v pravé ruce rozžatou svíci a v levé zpěvníček s lurdskou písní. Francouzi zpívali fran-

couzky, Němci německy a my Češi česky. Různými řeči zpívali jsme jedním ná-
pěvem lurdskou píseň: „Kde v údolí ku
řece hora má sklon.“ Píseň ta má šedesát
slok a obšírně vypravuje o celém zjevení,
kterým Bernadetta oblažena byla. Každý
oddíl obrovského průvodu zpíval si pro
sebe a přece celek dával zvláštní harmonii,
plnou zanícení a krásy. Francouzi a Němci
každou sloku zakončovali dvojnásobným
refrainem: „Ave, ave, ave Maria“, kdežto
my Češi pěli jsme: „Zdrávas, zdrávas,
zdrávas Maria“. Francouzi, jdoucí těsně
před námi a za námi a stojící po obou
stranách, kudy průvod se ubíral, zpívali
s námi také: „Zdrávas, zdrávas, zdrávas
Maria“. Náš zpěv doprovázela naše deseti-
členná, vyškolená hudební kapela, kdežto
všichni ostatní zpívali jenom bez hudby;
nás bylo šest set, a že my Češi zpívatí
umíme, o tom také není nejmenší pochyb-
nosti — proto vzbuzovali jsme všeobecný
obdiv a okolní diváci hrnuli se k nám
v zástupech.

Od jeskyně vycházel oddíl průvodu
za oddílem, postupovali, pějíce stále chválu
Mariánskou podél zázračného pramene ke
koupelnám, podél basiliky, lékařské kanceláře
a nemocnic daleko po velikém prostranství
chrámovém až na jeho konec, kde stojí
vysoká socha sv. Michala archanděla.

Představ si padesát tisíc pohyblivých
se světlem noční tmou, padesát tisíc vroucně
zpívajících křesťanů, pravých a upřímných
Mariánských ctitelů, kteří při každém „Ave“
v zanícení na větší oslavu nebeské Krá-
lovny zdvíhají svojí svíci do výše, přimysli
si ještě, že celý chrám ozářen jest nesčet-
nými elektrickými žárovkami, že na věžích,
kopuli, okrajích střechy a na kostelním
průčelí barevnými, elektrickými světly vyma-
lované jsou krásné ornamenty a máš
slabý obrázek světelného lurdského průvodu.
Chceš-li však mít jeho obrázek celý a
úplný, nezbyvá ti nic jiného, nežli při-
chystati si svojí poutnickou mošnu a osobně
do Lurd se vypravit.

Na dláždění před basilikou shromaž-
ďují se již nesčetné zástupy. První účast-

níci slavného processí ukončili již svou
cestu. Za nimi přichází a řadí se oddíl
další, potom třetí praporečník opřel již svůj
prapor o kostelní průčelí, přicházejí další
a další, zástup se zvětšuje a houstne. Tam
oddíl přechází ještě na prostranství tak do-
vedně, že jejich světla píší v noční tmě
veliké „Ave“. Kteří dozpívali již píseň
celou, ztichli a očekávají, až dozpívají
ostatní, nebo ještě ke zpívajícím se při-
pojují.

Už hrála skoro jen naše kapela a
zpěvy ostatních už v našem zanikaly. Biskup,
stojící před kostelem s veselou tváří, ru-
kama sam dával takt, aby všichni společně
s námi dozpívali.

Doznělo poslední „Zdrávas“ a zástup
ztichl. Kaplan lurdský, stojící před kostelem,
začal pěti „Credo in unum deum“ a celý
zástup vpadl s ním a zpíval dále latinsky
„Věřím v Boha“. Když přišli ke slovům
„Věřím v jednu, svatou, katolickou a apo-
štolskou církev“, pozdvihli všichni jako na
ujistění vzhůru k nebi své svíce a drželi
je vztýčené, až tato slova dozpívali. Zde
ve svornosti a lásce scházejí se všichni
národové, kteří věří v jednoho Boha a
uznávají za svoji matku jednu církev, církev
katolickou. Zde žijí v podivuhodné shodě,
míru a pokoji . . .

Dozněl chorální zpěv, shasla světla
na basilice, světelný průvod ukončen —
ctitelové Marianští, můžete se odebrati do
svých příbytků

Zástup pomalu se rozchází, známí se
známými dávají se do rozhovoru, někteří
shasínají svá světla, někteří ubírají se do
svých domovů, aby oddali se spánku, jiní
jdou se ještě napít k prameni nebo po-
modlit k jeskyni a konečně účastníci ně-
které výpravy jdou do kostela, aby tam
ztrávili následující noc před vystavenou
Velebnou Svátostí.

Zástupy řídou, světél ubývá, klid
noční se rozprostírá, až nastává zase ta-
kové ticho, že slyšíš, kterak na stromech
šustí listí a kterak šumí vlny řeky Gave,
ubíhající dále do noční tmy . . .

Svatý Jan Evangelista.

Sepsal P. Vinc. Jeauroy. — S povolením spisovatele přeložil Jan Tagliaferro.

Předmluva spisovatelova.

Po prvé se vydává měsíc sv. Jana. Různé příčiny přiměly nás k tomu. Od nějakého času zavlád obyčej, měsíc duben zasvěcovati sv. Janu evangelistovi. Chceme tudíž zbožným čtitelům sv. Jana podati malou knížečku, obsahující krátké rozjímání na každý den měsíce a pokud slabé síly naše stačí, tento zbožný obyčej rozšířiti. Proč by se měsíc svatojanský neměl přidružiti ke stálým pobožnostem tolika zbožných osob a horlivých řeholníků a řeholnic? Byl by zajisté pojítkem mezi měsícem svatého Josefa a měsícem májem; povzbuzoval by nás více milovati tu, kterou sv. evangelista tolik miloval. S pobožností k sv. rodině spojovali bychom úctu miláčka Ježíšova a pobožnost k sv. Janu doplnila by řadu milostných měsíců března, května a června.

K této pohnutce přistupuje ještě s naší strany veliká láska k sv. Janu. Jako člen řehole, která sv. evangelistu za ochránce si zvolila, chceme sv. Janu věnovati tento slabý důkaz dětinné lásky a zvláštní úcty.

Zdá se též, že dle všeho pobožnost k sv. Janu určena jest, by se za našich časů rozšiřovala. Úcta nejsvětějšího Srdce Páně každým dnem neobyčejně se rozšiřuje; všechny svaté, kteří toto nejsv. Srdce obzvláště uctívali a proto také svatými nejsvětějšího Srdce se nazývají, třeba zároveň s nejsvětějším Srdcem ctíti. Kdo však zasluhuje po Panně Marii a sv. Josefu více toho jména, jako onen apoštol, jehož Spasitel nejvíce miloval, jenž při poslední večeři na prsou jeho spočíval, jenž byl hlasatelem lásky a podstatu Boží ohlásil jak dojemně, tak vznešeně slovy: »Bůh jest láska?« (I. Jan 4, 8.).

Knížečku tuto skládáme k nohám sv. Jana, aby ji poželhal a pečoval o rozšíření její k větší cti a slávě nejsv. Srdce přes všeliké její nedostatky a nedokonalost. Zde dovolujeme si ještě uvéstí slova, jež napsal vynikající jeden biskup v předmluvě k svému dílu o sv. Janu, které i našem malém »malém měsíci«

sv. Jana lze říci: »Jest to kniha zbožnosti; podávám ji křesťanům — kněžím: kněžství nemělo většího zástupce nad sv. Jana; — pannám: sv. Jan byl panícem; — matkám: Matce Boží dán byl za syna; — mládencům: byl nejmladším z apoštolů; — starcům: toto jméno sám si dává v listech svých. Věnuji ji duším trpícím: stál pod křížem; duším rozjímajícím: byl přítomen na hoře Tábor; všem duším, které se za bratry obětují a je v Bohu milovati chtějí: láska nemůže mít čistějšího ideálu, jako přítele Ježíšova. Věřící, kteří tuto knížečku čtou, naleznou v ní troji zálibu církve svaté v těchto dobách: pobožnost k nejsvětější Svátosti oltární, k nejsvětějšímu Srdci a nejsvětější Panně.«

Claire Fontaine (Belgie) 27./12. 1894

I. Svatozár sv. Jana.

Slávou a cti korunoval jej. (Žalm 8, 6.).

»Podivný jest Bůh ve svatých svých« (Žalm 67, 36.) praví královský pěvec David. Každému svatému dává dle úradků své obdivuhodné prozřetelnosti a nesmírné dobrotivosti poklady milosti a slávy. Neboť »někomu«, praví sv. Pavel, »dána bývá od Ducha řeč moudrosti, jinému pak řeč umění dle téhož Ducha; jinému víra v též Duchu, jinému dar uzdravování skrze téhož Ducha, někomu divů činění, jinému prorokování, jinému rozeznání duchů, jinému rozličnost jazyků, jinému vykládání řečí.« (I. Kor. 12, 8.—10.). »Některé zajisté«, jak dále praví sv. apoštol, »ustanovil Bůh v církvi apoštoly, jiné proroky, jiné učitele.« (I. Kor. 12, 28.).

Pán Bůh však ráčil tyto přednosti v osobě sv. Jana spojit, chtěje všemi korunami jej ozdobiti. A skutečně byl sv. Jan apoštolem a mezi apoštoly jedním ze tří, které Pán nejvíce miloval. Byl prorokem a ve svém tajemném zjevení ohlásil nám tajemství posledních dnů světa. Byl učitelem lásky a evangelistou vtěleného Slova. Byl panícem, a aby mu ničeho nescházelo, aby nežůstal v ničem za ostatními apoštoly, stal se

mučedníkem; a třebaš jako tři mládenci v ohnivě peci smrti ušel, nezmenšila se tím ani zásluha jeho obětí, ani sláva jeho mučeníctví.

Zbožné cvičení. — Obdivujeme se slávě sv. Jana evangelisty. Všude hlásejme jeho chválu a snažme se jeho ctnosti následovati. Abychom mohli jeho ctnosti opravdu následovati, prosme jej o mocnou jeho přimluvu. Nelze nám nároky činiti na tak veliké milosti, jakých jemu se dostalo; avšak jak on, tak i my jsme k svatosti povoláni. Učinme proto předsevzetí, že si sv. Jana zvolíme za vůdce na cestě ctnosti, ať zvláště v tomto měsíci požehnaném novl dne, ve kterém bychom na přimluvu svatého Jana nežádali od Boha milosti, vynikající nade všechny, totiž svatosti.

Příklad.

Svatý Jan v nejsvětějším Srdci Ježíšově.

Mystické spisy sv. Getrudy, dlouho zapomenuté, dnes opět valně jsou rozšířeny k nemalému prospěchu duší upřímně zbožných. Svěťice tato, důvěrným obcováním s božským svým ženichem osvěcená, znala všechna tajemství pobožnosti k nejsvětějšimu Srdci Ježíšovu, které teprve po čtyřech stoletích blahoslavená Maria Markéta světu ohlásila. Dojímá nás, když v těchto spisech středověkých, téměř na každé straně nalézáme požehnané jméno nejsvětějšiho Srdce. Zdá se, že sv. Gertruda zvláště ctíla sv. Jana, jenž se jí vícekrát zjevil, jak se dále ještě zmíníme. Mezi oběma těmito dušemi, které obě velmi čisté byly a láskou k božskému Spasiteli plály, bylo, jak ani jinak býti nemůže, vroucí duchovní přibuzenství.

Jednou o svátku sv. Jana, když Gertruda rozjímala o miláčku Páně, jak spočíval na hrudi božského Mistra, řekl apoštol světici: »Posud jsem ti ukázal toliko radosti mého pozemského života; dnes ti ukáži nebeské radosti, jimiž mne láska Páně obdařila.« Ihned uzířela vnitřek Srdce Ježíšova, které se jí zdálo jako nesmírné moře, v němž plovla sem a tam ryba, dávajíc živými a ladnými pohyby na jevo rozkoš, jaké v těch vodách požívala. Gertruda porozuměla, že milým přibytkem duše sv. Jana jest

nejsvětější Srdce Ježíšovo, v němž tento učeník živ jsa láskou přebýval, a v němž posud v nebesích prodlévá.

II. Učeník sv. Jana Křtitele.

Připravuje cestu Páně. (Mat. 3, 3.).

Svatý Jan pocházel z městečka Bet-sajdy, kteréž jest několik hodin od Nazareta vzdáleno. Otec jeho Zebedeus byl rybářem. Těžkou prací zaměstnával se světec v mládí svém. Tato práce však a milost boží chránily ctnosti jeho jako pevné hradby. Byl, jako většina apoštolů, »muž z lidu obecného, muž bez vzdělání«, jak praví svatý Lukáš.

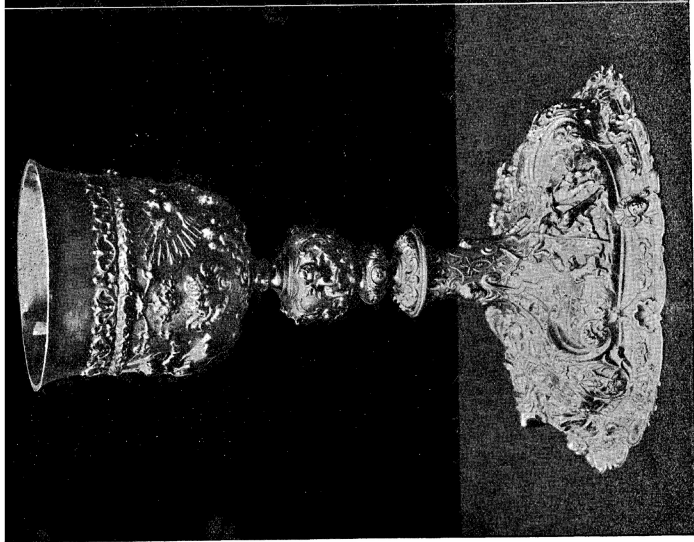
Pán Bůh dal mu milost, která byla vzdálenější přípravou k jeho povolání, k jeho apoštolátu. Jan Křtitel, předchůdce Ježíšův, kázal pokání na březích jordan-ských. Přísný hlas jeho ozýval se poušti a hlásal příchod beránka božského, Vykupitele israelského. Svatí Otcové všichni se domnívají, že svatý Jan poslouchal kázání předchůdce Páně a jeho učení a předpisy přijímal se svatou toužebností. Později nám vypravuje ve svém evangeliu velmi obšírně skutky onoho, jehož věrným učeníkem byl. Pravděpodobno jest, že přijal z jeho ruky »křest pokání«, připravující jej na nesmírně větší milosti, které Pán Bůh mu určil.

Zbožné cvičení. — Kdožkoliv jsme, všichni musíme pokání činiti. Litostí nad svými poklesky, zkroušeností srdce a ošklivostí nad hříchem, umrtvením přiměřeným stavu našemu a povinné poslušnosti máme se připravovati na milosti, které nám Pán Bůh určil, které by snad naši nekajcnosti zadrženy, odloženy aneb zmenšeny byly. Kdo ví, zdali nás Pán Bůh neustanovil k povolání neobyčejnému, kterého si oběťmi a mrtvením zasloužiti musíme a které bychom na vždy ztratili, kdybychom se nemrtvili? Prosme svatého Jana, ať nám ukáže cenu umrtvení a žádejme od Boha síly, bychom v něm se cvičili.

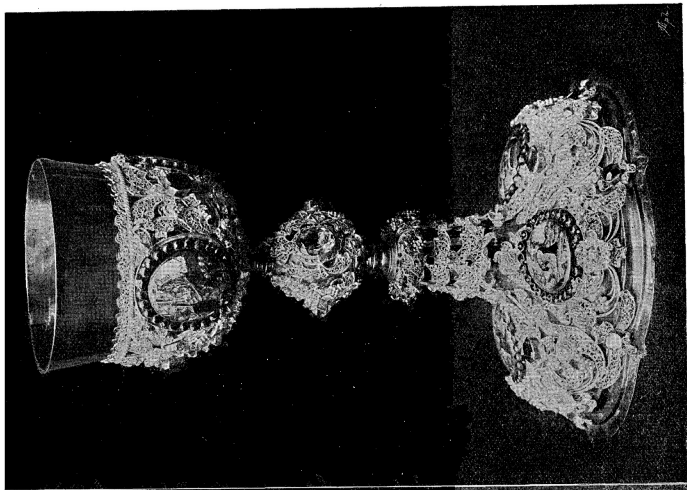
Příklad.

Svatý Jan příbuzný božského Spasitele.

Staré podání církve sv. praví, že svatý Jan byl příbuzným božského Spasitele, ale jak spřízněn byl, nevíme

Kalich v klášteře starobrněnském.

Kalich v Rajhradě.

Nikdo nemůže určitě tvrdit, byla-li matka jeho Salome — jak miní někteří svatí Otcové a spisovatelé církevní, jako sv. Bernard, Hugo od sv. Viktora a Albert Veliký — sestrou nejbl. Panny, tak že sv. Jan byl sestřencem Páně, či byl-li Zebedeus, otec světcův, příbuzný sv. Josefa, či byl-li spřízněn jinak, poněvadž ničeho o tom v písmě sv. nenalézáme.

Ať je tomu jakkoliv, nade vši pochybnost příbuzenství jeho nemálo přispělo k svatosti a moudrosti sv. Jana. Neboť dle krásného přirovnání jistého vykladače písma, jako slunce vše blíže stojící větším leskem ozařuje, tak též Ježíš Kristus, pravé slunce spravedlnosti, paprsky své milosti hojněji vyléval na ty, kteří páskou pokrevnosti s ním spojení byli.

Tak obohatil Pannu Marii neobyčejnými poklady milosti a povýšil ji nade všechny lidi a nad anděly, vyvoliv ji za svou matku. Tak posvětil i sv. Josefa více než všechny muže, poněvadž tento světec měl býti jeho pěstounem. Totéž učinil i sv. Anně a sv. Joachymovi, rodičům Panny Marie, sv. Jakobovi staršímu a Jakobovi mladšímu, Judovi Tadeášovi, kteří s ním byli spříznění; posléze i sv. Janu Křtiteli, jež učinil svým předchůdcem a jenž byl největším mezi narozenými ze ženy.

III. První setkání s Pánem Ježíšem.

Hle beránek Boží. (Jan 1, 37.).

Svatý Jan Křtitel stál nad Jordánem, a u něho byli dva učeníci jeho, Ondřej, bratr Šimonův, a jiný, jehož sv. Jan nejmenuje; nebyl to však nikdo jiný, jak podotýká sv. Jan Zlatoústý, než sám evangelista, jenž z podivuhodné pokory se nechťel jmenovati. Byloť již k desáté hodině, kdy kněží ve chrámě zabíjeli beránka k oběti večerní. Když sv. Jan Křtitel viděl Ježíše přicházeti, zvolal: »Hle beránek Boží!« Ondřej a Jan slyšeli to a ihned šli za Ježíšem. Obrátiv se pak Ježíš a užtev je, že jdou za ním, dí jim: »Co hledáte?« Oni odpověděli: »Mistře, kde bydlíš?« Toužili velice jej následovati. A Ježíš dí jim: »Pojďte a vizte!« Uposlechli a zůstali u něho ten den (Jan 1, 15.—39.). a celou noc, jak dokládají svatí Otcové a vykladači písma

svatého. »Jak šťastný den tam asi ztrávili,« volá sv. Augustin, »jak blaženou noc!« Kdo by nám mohl říci, co z úst Spasitelových slyšeli!« Tak začal svatý Jan následovati Ježíše; již předem se vyplnilo slovo, které později v zjevení svém napsal: »Panicové následují be ránska, kamkoli jde.« (Zjev. 14, 5).

Zbožné cvičení. — I nám dal se poznati Pán Ježíš s poklady své lásky v slavné a tajuplné hodince života našeho. Poznali jsme Jej a slyšeli jsme sladký Jeho hlas, jímž mluvil k našemu srdci. Jestliže jsme Jej později opustili a na něho zapomněli pro své hříchy a pro svou netečnost, učiníme nyní předsevzetí, že srdce své očistíme, abychom našli onoho, jenž nám slibuje život a nesmrtelnost. »Blahoslavení čistého srdce, neboť oni Boha viděti budou.« (Mat. 5, 8.).

Příklad.

Svatý Edvard a sv. Jan.

Svatý Edvard, král anglický, uctívaje zvláště sv. Jana, slíbil, že nikdy neoslyší prosby přednesené ve jménu sv. Jana. Když jednou pokladník královský nebyl přítomen, přišel neznámý chudák a prosil vroucně o almužnu ve jménu sv. Jana evangelisty. Král nemaje v té chvíli ničeho, co by chudému daroval, chtěl stůj co stůj slibu svému dostáti. Tu vykonal skutek sebezapření, jehož toliko světec schopen jest, bez váhání stáhl totiž svůj zlatý prsten s prstu a dal jej neznámému.

Svatý Jan odměnil se mu za to skvěle. Za nedlouho putovali dva poddaní Edvardovi do Sváté země, aby navštívili hrob Spasitelův. Jednou večer zbloudili na neznámých cestách. Noc je zastihla i byli v rozpacích největších. Tu se jim zjevil ctihodný stařec a zavěd je do blízkého města, kde přenocovali. Když ráno vycházeli z města, stařec jim řekl: »Milí bratři, šťastně se navrátíte do své vlasti; budu nad vámi bdíti na vaší cestě z lásky k svatému králi vašemu. Jsem apoštol Páně a obzvláště miluji Edvarda pro jeho čistotu. Vraťte mu tento prsten, jež mně dal, když jsem k němu přišel v podobě žebráka a oznamte mu, že se blíží poslední hodina jeho. Do šesti měsíců země

a se mnou následovati bude Beránka, kamkoli jde.« Stalo se, jak sv. Jan předpověděl, Edvard zemřel na začátku roku následujícího, dne 5. ledna 1066. Tento

zázrak vypravuje se v životě sv. Edvarda sepsaném Suriem na 5. ledna a v čtení breviře na 13. října, ve svátek svatého Edvarda. (P. d.)

Věčná lampa.

Před oltářem věčná lampa
dnem i nocí svítí,
matná její záře lidstvu,
jako maják třpytí.

Když ve chrámě na mši svaté
lid modlí se k Bohu,
věčnou lampu klidně hořet
v kahaníku tu mohl.

A když v posled lid kněz žehná
z chrámu odcházejí,
světlo věčné lampy oknem
z kostelíčku zeje.

A když slunce v západ spěje
stín se pouklání,
věčná lampa stále září
a zve ku klekání.

A když poutník pobloudilý
neví kam má jíti,
věčná lampa ze svatyně
na cestu mu svítí.

A když chorý na svém lůžku
lká a bolem sténá,
duše jeho světlem věčným
bývá potěšena.

Věčná lampa, v bouřném žití
v duši svít nám stále,
aby celé naše žití
bylo k Boží slávě!

A. M. Kadlěková.

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXIMILIAN WEINBERGER.

Jelen den mezi novokřtělci.

„Každý začátek je těžký,“ tak jistě povzdychl sobě častěji i laskavý čtenář, tato slova povídal sobě jistě i mnohý missionář, když v potu tváře své tu neb onu missii zakládal a missijní práce přese všechnu námahu a lopotu se nechtěla dařiti. Ale žádné pravidlo není bez výminky a jsou případy, kdy missionář, sotva začal na vinici Páně mezi divochoy pracovati, nápadně brzy došel se dobrého výsledku. A k takovým výminkám od všeobecného pravidla náleží i missie v Tahasi v západní německé Africe, kde missijní dílo teprv před rokem hned s velkým úspěchem bylo započato a

tak mnohá duchovní radost počáteční námahu missionářovu příjemně osladila.

Křtění v Tahasi vidívají missionáře pravidelně každý druhý týden a tu pobude mezi nimi celý den. Tentokrát však bylo jim za příčinou stavby nové kaple čekati na celé tři neděle, ba i tu prodloužil liják v pravdě africký jeho příchod o celý den. Než nechme ho nyní vypravovati samého. Je to P. Laner, představený missijní stanice v Porto Seguro a zpráva jeho zní:

„Vlak pobřežní dráhy 43 kilometrů dlouhé dostavuje se na stanici v Porto-Seguro o 7 hodinách a uspořídá mi tak obtížnou chůzi sedmi kilometrů pískem. Na zástavku Bodjome

dostavila se tlupa nadějných hochů, kteří by rádi do školy chodili, jichžto otcové však ku stavbě školy se nikterak nemohou odhodlati. Vystoupiv z vlaku dal jsem se do řeči s některými mně známými starešinami, zatím co nadějná mládež na pestrý život nádražní se dívá a žertujíc se bavila. Sotva však vlak zmizel v dáli pokračovali hoši ve svých hrách, které příjezdem vlaku byly přerušeny. Tentokrát hráli si na rybáře a chytali žraloka, který v oněch vodách není vzácný. Ježto však si netroufají odvážiti se na moře jako dospělí, posadí se v řadě na zem jako veslaři ve člunu a opírajíce se o krátká vesla, která si byli sami zhotovili šoupají se v drobném jemném písku ku předu. Jejich kalhoty netrpí při tom žádné škody, ježto písek, v němž „se plaví“ se podobá jemnému prachu a maminky nemusí mítí proto žádných starostí, že jim bude dříve kalhoty flikovati. Konečně chytli „velkou rybu“ v osobě jednoho ze svých druhů, jenž ochotně úlohu „žraloka“ převzal. I byl vítězoslavně vlečen do vsi. Když však věc šla do živého a smýkání nebylo konce, zapomněl milý „žralok“ na svou úlohu a dal se do žalostného nářku. A byl potom rád a oddechl si, když ho starší z nemilého postavení vysvobodili!

Od železniční stanice vede mne cesta půdou pevnější. Mohl bych nyní použití svého kola, kdyby mi ho malí nezbedníci nebyli pokazili. Učili se na něm jezdit a polámali mi ho. Nezbyvá mi tedy, nežli abych šel pěšky. Na štěstí můj nejbližší cíl, osada Dake, není daleko. Po úzké pěšince v zarosené trávě jsem tam za půl hodiny.

V osadě Dake shromáždili se na rychlo hoši i děvčata, aby mne přivítali, nescházeli však ani dospělí. Nejprve byla zkouška z náboženství. Zdejší prozatímní učitel sotva dovede katechismus a písmo sv. čísti, přesto však vynasnažoval se po tolik měsíců, aby své svěření naučil denním modlitbám a aspoň tu nejdůležitější pravdy jim vštípil. K jeho chvále budiž řečeno, že jeho námaha nebyla nadarmo; děti odpovídaly dosti dobře a uměly všechny obvyklé denní modlitby.

Zkouška je u konce. Dva hoši stojí připraveni, aby mě převezli přes rameno jezera Togo, přes hodinu široké. Dospělý černoch nese mě na svých silných plecích přes delší bařinu, zatím, co mi ostatní šťastnou cestu přejí. Také stařena jakási používá této

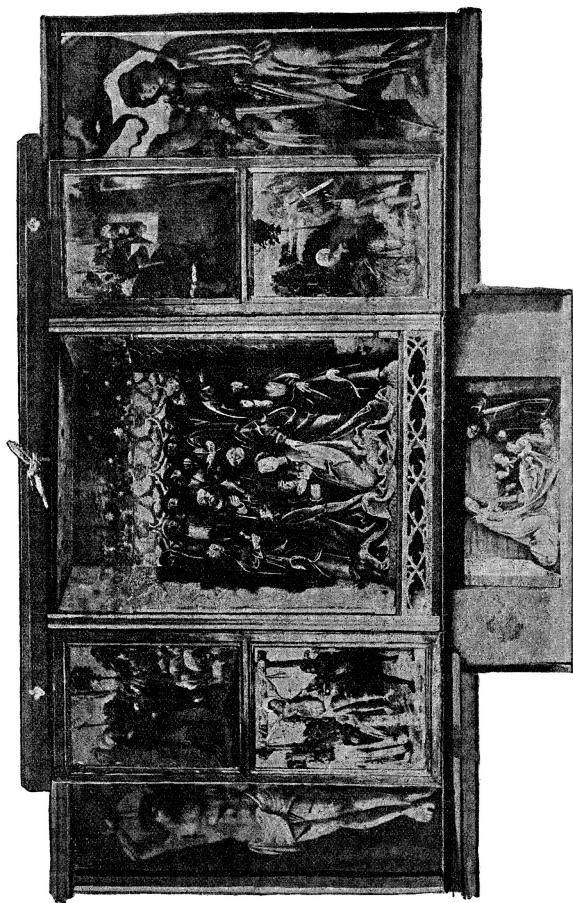
zřídkka se naskytující příležitosti a dává se se mnou převézt na druhou stranu jezera. Toto bylo tehdy dosti klidné, tak že jsem se mohl pohodlně svůj breviář modliti. Hoši zpívali tehdy veselé písně a veslovali jako o závod. Starocha byla by také ráda věděla, co jim běloch všechno pěkného ve škole povídal a tu jal se nejchytřejší z nich Foli, všechno vykládati, co mu z křesťanských cvičení zůstalo v paměti. Tak se stařena dověděla vstěsiceho o Bohu, čeho možná doma ve své zastrčené dědince nikdy více neuslyší. Pokojně poslouchám hovor dobrých hochů a raduji se nemálo z jejich neobyčejné horlivosti.

Osada Abobo, ležící na protějším břehu, má asi 1500 obyvatelů. Tito jsou známi pro svou odbojnost proti úřadům. Daně ač nepatrné musejí vymáhány býti násilím. Pohanský bůžek má zde ještě velkou moc a této okolnosti dlužno přičítati, že lid je dosud tak nepodajný.

V nádrovích fetišů t. j. bůžků viděti povalovati se spustlé výrostky a chudobná černošská děvčata. Takoví mají ovšem málo vnmavosti pro křesťanské učení. Naše škola má tam 25—30 chlapců, děvčatům byla návštěva školy účinná nemožnou. Z dospělých přicházejí málo kteří na křesťanská cvičení.

Víc než tři hodiny jsem potřeboval, abych vykonal návštěvy v jednotlivých chatrích, jejichžto obyvatelé nebyli však ke mne nevlídní, ale naopak mnozí prosili o léky pro nemocné. V těchto krajinách řádí nemoc, kterou bychom mohli nazvati právem červotočinou. Její příčinou je červ jako nit tenký, který se pod lidskou kůži prodírá a velké bolesti působí. Lidé touto nemocí postižení jsou delší čas k práci neschopní a mnozí mající nohy červíky prožrané ani choditi nemohou. Viděl jsem muže docela vychrtlého, z jehož kůže tito oskliví červíci všude vykukovali. Byl to žalostný pohled. Také polhlavář trpěl touto nemocí a mohl jen s velkou bolestí se pohybovati. Na mou radu, aby zakládáním zdravých studní zlu se předešlo, odpověděl, že by nové studny v noci zase byly znečištěny od lidí červotočinou postižených. Večer dostavil se k vyučování noví posluchači a následujícího dne z rána noví žáci.

Ve vesnici Dopcho asi hodinu odtud vzdálené, kde každých 5 dní se koná trh, máme 25 žáků a také 10 děvčat chodí na

Oltář v Moštišticích.

vyučování. Na večerní křesťanské cvičení dochází několik křtěnců a v neděli dostávají se i mnozí obchodníci z tržiště.

V osadě Kpogame, tři čtvrtě hodiny vzdálené, má fetiš nepatrnou moc a tak viděti ve škole i četná děvčata a v náboženské hodině i mnoho dospělých.

Osada Tahasi, kam jsem ve čtvrtek dorazil, je podřízena pohlaváru z Kpogame a má jen podpohlavára, ačkoliv má více obyvatelů. Jakmile mne tito shlédli, běželi

mi naproti a vítali mne radostně. Zdejší obyvatelé jsou poměrně velmi pokročili. Krejčovský cech na př. má zde 15 členů. Řemeslu se vyučili v dědině samé a dovedou ušít obyčejný oděv. Bezmála všichni mají aspoň ruční stroj a zásobují široko daleko výroci i týdenní trhy hotovým oděvem. Asi polovic jich mají kolo, aby tak na trhy rychleji se dostali. V neděli, když je po službách Božích, bývá trh a tu je v osadě živo a šumno. (O. p.)

Různé zprávy.

Kalichy ze Starého Brna a z Rajhradu. Z četných krásných kalichů, které se vzdor velikým převratům uchovaly z dřívějších dob až po naše časy, patří mezi nejlepší ukázky kalich z kláštera starobrněnského a rajhradského. Starobrněnský pochází z Augšpurgu, kde bývali kdysi znamenití mistři zlatníci. Je ze stříbra, rukou tepané práce a byl zhotoven roku 1735, je ve slohu baročním. Odkud pochází kalich, který se nyní uchovává v kostele klášterním v Rajhradě, nelze určitě říci, byl snad zakoupen z některého kláštera, zrušeného císařem Josefem II. Je dle všeho také asi prací augšpurského umělce a asi z téže doby, jako kalich starobrněnský, je též slohu baročního.

Kostel a oltář v Moštištích. Do lary velkomezirické se přifařena obec Moštiště. Uprostřed hřbitova, na pahorku je kostelík, v románském slohu, pocházející ze století čtrnáctého. Má hlavní oltář skládací, který se dá dvoukřídlovými dvířkami uzavřít. Hlavní skupina, ze dřeva vyřezaná tvoří výjev ze života Panny Marie. Někteří znalci pravi, že je to smrt Matky Boží, jiní mají za to, že je to seslání Ducha svatého. Pod tímto velkým obrazem je malinký, skupina Narození Páně. Na dřevěných křídlech, jimiž možno skupinu zavřít, jsou čtyři malby, znázorňující výjev ze života sv. Anežky a sv. Kateřiny. Tato skvostná

práce pochází ze století patnáctého a byla objevena čiperným ministrantem. Nad oltářem visel velký obraz svatého Marka. Ministrant jednou zapomněl zvoniti ku přijímání. Kněz ptal se ho po mši svaté, co dělal? Přiznal se, že uviděl vedle obrazu pantiky a uvažoval, že kde jsou pantiky, musí být dvířka a zebral se v přemítání, až zapomněl na svou povinnost. Kněz uznal pravdu hochova pozorování, dal s oltáře svésiti obraz a skutečně našel dvířka, na nichž byly vymalovány postavy dvou svatých. Když pak po delším namáhání zarezavělý zámek i panty povolily a dvěře se otevřely, objevila se skupina, vyřezávaná ze dřeva a představující Pannu Marii, obklopenou svatými apoštoly.

Odpady v Čechách. Během roku 1910 odpadlo v Čechách z církve katolické 2400 osob, zpět se vrátilo 585 osob, skutečná ztráta obnáší tedy 1815 duší — o 598 více než roku 1909. Dle jednotlivých diecesí odpadlo v pražské 503, v litoměřické 1607, v královéhradecké 267, v budějovické 23 osoby. Zpět se vrátilo v pražské 198, v litoměřické 226, v královéhradecké 148, v budějovické 13 osob. Nejvíce odpadů bylo v Jablonné, kde vystouplo k augšpurskému vyznání 173 a k starokatolikům 222 osob, v Mostu odpadlo 45, v Ústí nad Labem 85, v České Lípě 36 augsb., 35 starokatol., v Duchcově 32, v Liberci 268 osob.

Katolické školy a semináře.

(Hlavní úmysl.)

Jsou nyní školní budovy prázdné; školáci a studenti si hoví ještě na prázdninách v domově u rodičů, nebo cestují, aby shlédli krásu vlasti naší, zkusili též mezi lidem. Brzo však nastane ruch. Ze všech stran pojedou synové a dcery do škol, do ústavů v malých i velkých městech. Mnozí teprve začnou dráhu svého vzdělávání. Tu nastává důležitá otázka: Kam pošleme své ditko, svého studenta, svou dceru na studie? Velmi mnoho záleží na tom, kterému ústavu rodiče své ditko svěří, zdali je pošlou do katolického ústavu nebo nekřesťanské školy. V jaké škole je, takové bude vychování syna nebo dcery. Nyní jsou školy ať obecné nebo střední nebo vysoké v rukou nekřesťanských, třeba na nich učili křesťané. V obecných školách jest katecheta osamocen, málo kdy bývá učitelem podporován; na středních školách, aby se katecheta bránil proti světským učitelům, kteří ztratili víru a proto ji nedají svým žákům, ba ještě jim ji berou a o vysokých školách nemluví, protože tam panuje čirá nevěra. Jediné ještě na školách řádových a v seminářích biskupských dbá se pilně na nábožensko-mravní vychování. Ale což jsou tyto katolické školy proti tak četným školám nekřesťanským! Bohužel, že u nás v katolickém Rakousku tak daleko to došlo. Měla by se státi důkladná náprava v každém ohledu školním. Či to bude u nás tak jako ve Francii? Tam zrušili všechny katolické školy a založili státní školy bezbožecké, z nichž vychází mládež víc než bezbožecká. Proto šlechtit lidumilové a rozhodní katolíci založili si své katolické školy a vydrží je svým nákladem, aby měly jejich ditky náboženské vychování. Ovšem, kromě svých katolických soukromých škol, musí též platiti na státní školy, třeba do nich ditky své neposílají. Toť obět zajisté veliká! Byli by naši katolíci schopni takových obětí pro katolické školy? Zdá se že ano; ale přece ještě pochybujeme. Máme již katolické školy, paedagogia a jiná učiliště, ale přece ještě zápasí krutě s nedostatkem. Vlastně nám patří školy katolické, učitelé katolíci, toho se domáhejme a pak nemusíme zvláštní katolické školy vydržovati. Neříkej nikdo, že to není ještě tak zlé u nás, že se učí náboženství! Ano, je pravda, ale v jaké míře? Jaká mládež vychází ze středních škol poznáme z toho, že hltá dychtivě nevěrecké spisy, rouhavé a špinavé knihy a dle toho vypadají také mravy. Zhrozil jsem se, když jistý student vykládal, že jiný přišel do třídy vyšších škol, kde byl kříž na stěně a že pravil: „Co zde má ten kříž co dělat? Dolů s ním!“ Je třeba ještě více důkazů pro neznabožské vychování nadějně mládeže naší? Myslím, že to dostačí, abychom poznali, jaký vzduch vane na školách našich všude.

Proto není jiné pomoci, než bojovati proti bezbožecké škole a domáhati se všemi zákonitými prostředky škol katolických a podporovati všemi silami stávající již školy náboženské. Katolíci rodiče, katolické ditky mají právo na katolickou školu a katolické učitele. Tři jsou činitelé, kteří mají vytvořiti řádnou školu, všichni tři mají stejné právo na školu, jsou to: rodiče, církev a stát. Rodiče katolíci mohou žádat, aby ditky jejich byly vedeny v katolickém náboženství a jsou povinni podporovati v této věci i kněze i učitele. Církev má své právo na školu, jsouc strážkyní sv. náboženství. Církev pečuje o náboženské vzdělání mládeže, aby si tato vstřípila ve škole životní pravidla pro časný život i pro věčnost a pevné základy, na nichž by si vybudovala celý svůj život. Blahé to působení viděti již na studujících v jednotu katolickou sdružených, nebo na těch, již jsou členy mariánských družin. I stát, pokud zastupuje rodiče v úřadě učitelském a vychovatelském má pečovati o vzdělání mládeže v časných vědách a uměních, aby se z ní stali jednou řádní a dokonali občané. Vzhledem k církvi, nemá nikdy stát podřívati autoritu církve, hlasatelky vůle Boží, které sám stát děkuje za svou autoritu. Každým činem, kterým by stát pracoval ve škole proti náboženství, pracoval by i proti sobě; otfášaje olásem, otfášal by i trůnem svým; zlehčuje slovo kněžské, zlehčoval by i slovo úřednictva svého. Proto ať stát podporuje církev, tato

pak opět stát a rodiče ať působí spolu i s církví i se státem na náboženském rozkvětu škol a křesťanském vychování a vzdělání mládeže. S radostí vítáme hnutí katolického studentstva, spolek katolických professorů a katolických učitelů. S radostí sledujeme postup Maticy Cyrillo-Methodějské, ku založení katolického ústavu pro vzdělání učitelů, s radostí sledujeme veliké hnutí pro založení katolických vysokých škol. Obdivujeme neobyčejnou štědrost církevních knížat k založení katolických gymnasií a seminariů, z nichž mají vyjít mladíci plni radošnosti pro sv. víru a pro Boha. Kéž by to již bylo skutkem, co teprve čekati musíme. Jen katolické školy a semináře zachrání naši nadějnou mládež od nevěry a od zkázy mravů. Jen katoličtí professoři a učitelé jsou s to dáti svěřené jim mládeži pevný základ křesťanského života a tím též pravé spokojenosti. Jen katolické školy a semináře vychovávají opět nové nadšení a horlivé kněze a pilné dělníky na vinici Páně. Jen katolické školy a ústavy jsou s to dáti našim dívkám pravý směr života a naučiti je pravé zbožnosti, skromnosti, pilnosti a čistotě mravní, Jen katolické školy a ústavy vzaté rodičům zase neporušené jejich syny a dcery, kterým vstúpily úctu, lásku a poslušnost k rodičům a představeným. Jen katolické školy a ústavy jsou s to vychováti řádné občany, věrné trůnu a panovníku až do těch hrdel a statků. Jen katolické školy a ústavy jsou s to učiniti konce hnutí anarchistickému a sociálně-demokratickému, volnomyšlenkářskému a všemu podobnému převrácenému hnutí, jež jest jen záhubou štěstí a blaha jednotlivců a původní věčné jejich zkázy. Proto nejenom se modleme o katolické školy a semináře, ale všemi silami je podporujeme a všemi zákonnými prostředky jich se domáhejme!

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za katolické školy a semináře a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby!

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce, Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, řiši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michæli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Podporovati školy katolické a domáhati se jich.

Úmysl v říjnu: Šíření dobré katol. četby.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník XLVI.

Vychází počátkem každého měsíce.

ŘÍJEN 1912.

Nechť vysoko se vznáší prapor kříže na chrámech našich, my chceme do posledního dechu brániti je proti všem nepřítelům Pána našeho Ježíše Krista!

Matce Boží.

Když své oči vzhůru zvednu
k Tobě, Boží Máti,
musím tebe z celé duše
vroucně milovati.

Tvoje oči jsou tak milé
a tvé srdce zlaté,
pomůže a radu podá
duši v bolech jaté.

Proto ráda k Tobě spěchám
Boží Máti milá,
neboť jen Ty jsi tak mocná,
bys mi ulehčila.

Svoje oči k Tobě žádám,
ret modlitbu šepce
a hned prchá bolest z duše
a je mi tak lehce! —

Budiž pozdraveno.

Budiž pozdraveno
Maria, tvé jméno,
jeho zvuky slastné
těší v době strastné,
zbavují nás trudu
uvarují bludu.

Tebe z duše přímé
Matko Boží ctíme,
neb v tvé sličné tváři
čistá láska září,
proto neustálá
vzácná buď ti chvála,

Tebe v každé chvíli
slaví lid tvůj milý,
k tobě Boží Máti
každý se chce znáti,
bys v poslední době
vzala nás tam k sobě!

A. M. Kadlčáková.

Apoštolát modlitby.

K hojnému účastenství nás povzbuzuje jeho vznik, účel a sama nynější doba.

I. Vznik Apoštolátu modlitby.

První začátky tohoto důležitého a nyní nejvíce rozšířeného nábožného spolku sahají do r. 1844. Bylo to dne 3. prosince téhož roku, když studující bohoslovci Tovaryšstva Ježíšova ve Valsu, městečku blíž diocesaního sídla Puy ve Francii, chtěli oslaviti jmeniny staříckého P. spirituala řeholního domu, P. Františka Xav. Gautrelesa. I přišli bohoslovci ku svému duchovnímu otci a přednesli své blahopřání. Stařícký kněz jim pěkně poděkoval a pravil pak ku konci: »Shromážděte se, bratři, dnes večer v domácí kapli« — kaple tato byla zasvěcena již tehdy r. 1844 Neposkvrněnému Početí Panny Marie — »musím vám něco říci, k čemu mne nadchnulo nejsvětější Srdce Ježíšovo.« Mladí řeholníci velice se podivili, takovým slovům, poněvadž staříček neměl v obyčeji nikdy mluviti o sobě.

Na večer sešli se všichni v kapli, aby uslyšeli slíbené sdělení. I tu začal P. František: »Vy, bratři moji, snažte se dospěti k onomu šťastnému dni, kdy chcete ponejprv přinést věčnému Otci nekřavou oběť. Bůh vyslyší vaše prosby, přijde i tento šťastný den.

Než, ale ještě jiné přání bije ve vašich srdcích. Zprávy o práci našich otců na misiích (zámořských) probudily ve vašich srdcích touhu po takovémto ideálním životě, živé přání, abyste se stali všichni misijnáři, pravými apoštoly

Ježíše Krista. Než musím sám říci, že v tom smyslu, ve kterém vy sobě představujete semináře, jen málo z vás dojde takového štěstí. »Vy dobře znáte cíl našeho řádu. Mnohým z vás bude zabývat se s dětmi v kolegiích, mnohým bude třeba vyučovati ve školách. Některým bude uloženo řízení našich ústavů. Takto pozorujete, jak málo vás zůstane, kteří byste se mohli zasvětit misijnářskému životu.

Avšak božské Srdce Ježíšovo mne nadchlo, bych vás poučil, kterak přes to vy všichni do jednoho můžete býti pravými misijnáři.

Rcete mi opravdově, co koná misijnář? Od rána až do poledního večera posvěcuje on všechny své modlitby, všechnu svou práci spásou nesmrtelných duší. Pak mi ještě odpovězte: Byl Ježíš Kristus misijnářem? Ano, on jest prvním misijnářem, počátek misijnářů a apoštolů své církve. A byl Pán Ježíš misijnářem od svého narození až do třicátého roku? Ovšem; neboť toho nemůže nikdo upříti. A přece do svého třicátého roku ani nekázal ani zázraků nekonal. Avšak on zasvětil celý svůj život slávě Otce svého a spásu duší.

Ejhle, zde máte způsob, kterak též vy všichni do jednoho můžete býti pravými misijnáři, pravými apoštoly: Ráno když jste byli vstali »obětujte Pánu Ježíši všechny své modlitby, všechna svá utrpení, všechnu práci

toho dne, na onen úmysl, jaký měl On za svého (vezdejšího) života.

Tu zaplesalo srdce radostí u každého z mladých řeholníků. Již druhého dne časně z rána zasvítlo nové sdružení nových apoštolů. Každý obětoval Ježíši Kristu tento den dle naučení P. Gautrelesa.

To jest začátek »Apoštolátu modlitby«: v domě duchovním, v domě modlitby a posvátné vědy, v duchovním semináři, ve svatyni zasvěcené Neposkvrněnému Početí Marie Panny, vznesené nádobě pobožnosti, Královně apoštolů.

Začátek zdánlivě nepatrný u příležitosti zcela obyčejné, jakoby nahodilé. Než Prozřetelnost boží použila tohoto nepatrného, světu neznámého podniku a provázela jej svým obzvláště hojným požehnáním na důkaz, že Ona sama dala vznik tomu nyní tak velikému dílu.

Nejvíce začalo se dílo »Apoštolátu modlitby« rozšiřovati od roku 1861, když se mu dostalo zvláštního (prvního) časopisu ve francouzském jazyku, »Le Messager du Coeur de Jésus« (Poslanec Srdce Ježíšova) a když se spojilo s pobožností k nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu.

R. 1911 čítá »Apoštolát modlitby« přes 25 millionů členů v neméně než 66.400 aggregovaných obcích.

Tento na pohled nepatrný začátek Apoštolátu modlitby zároveň též vysvětluje jednoduše a jasně jeho účel, význam a důležitost. Členové Apoštolátu modlitby sledují totiž též cíl, za jakým spěl pracovat a se obětoval Ježíš Kristus sám, po něm pak jeho svatí apoštolové a později jakož i posud misijnáři. Pracují pro rozšíření a zvelebení království božího na zemi, jimž jest svatá katolická církev. Jako každé království má své vojsko, které brání svého krále a svou vlast a také kde to třeba do boje táhne proti nepříteli, aby z jeho moci vyprostilo neprávem odebrané území a vybojovali je znovu pro svého krále, jemuž od dáвна právem náleželo; tak i naše, svatá církev katolická má svoje duchovní vojsko, na obranu a rozšíření říše boží na zemi, jejíž králem jest Ježíš Kristus, neboť on sobě právem získal

celý svět, on jej vykoupil svou předrahou krví na kříži. Tímto vojskem v katolické církvi jest Apoštolát modlitby: Všichni členové Apoštolátu toho, poněvadž následují svaté apoštoly v práci na spasení duší, jsou chrabřími vojiny Ježíše Krista, kteří svým bojem duchovním, který dle účelu Apoštolátu modlitby vedou skrze nejnovější zbraně, totiž modlitby, bohumilé, Bohu obětované práce a utrpení, jistě zvítězí a království boží na zemi nejen šťastně obhájí, nýbrž i k jeho rozšíření vydatně přispějí. A bylo-li kdy potřeba takovýchto bojovníků — apoštolů pro království boží jindy, jest jich mnohem více třeba v naší době. Neboť dnes, kdy více než jindy království boží na zemi, Církev svatá, násilí trpí a jen ti, kdož proti násilí nepřátel jeho se mocně vzpírají a bojují, sami úsilně je uchvacují k zachránění, zachování i rozšíření jeho napomáhají.

Víme, kterak právě u nás z tak mnoha stran útočí se nepřátelsky na svatou naši církev katolickou, kterak nepřátelé této říše boží všech prostředků používají k tomu cíli, zvláště knih, časopisů a novin, škol vysokých i nižších a obecných, spolků a jejich schůzí, sjezdů a voleb i zasedání zákonodárných říšských a zemských a při tom nejvíce nekalých lží a pomluv, při čemž se nešetří peněz a velkého nákladu, jen aby co nejvíce napomáhali těm »bránám pekelným,« které na svatou církev naši od jejího založení — ovšem marně — dorážejí. Smutné následky toho nepřátelského boje bohužel vždy více pro víru a mravnost a bolestněji pozorujeme, cítíme a zakoušíme jak v městech tak i, na venkově, v rodinách a ve školách, rozsáhlych závodech a továrnách i v malé dílně chudého řemeslníka neb dělníka, ano již i ve statku rolníkově. Nepřátelům se dílo daří. Svatá dědictví otců, církev a s ní víra katolická jest nenáviděna neb panuje naproti ní lhostejnost a netečnost; není ducha pevné a živé víry, proto není též pevného základu, pročež svědomitost a mravnost, život ctnosti a poctivost klesá a lidé hynou jak duševně tak i tělesně. Tu nesmíme my přihlížeti nečinně k této zhoubné práci, nýbrž musíme přiložit ruce k dílu a přispěti na pomoc těm nesčetným duším,

abychom je vytrhli z rukou nepřátel církve boží a převedli je zpět.

Tu třeba ovšem boje, avšak ten pro nás není tak nesnadný, poněvadž máme předně nejlepší a neúčinnější zbraně, zbraně duchovní, jichž nepřátelé naši nemají; jest to modlitba v našem duchovním vojsku Apoštolátu modlitby. V boji tom máme jistou záruku na vítězství, poněvadž modlitbě přislíbil božský Spasitel jisté vyslyšení. . . Nejjistější zárukou vítězného boje jest nám Ježíš Kristus sám. Neboť on jest

to, který s námi bojuje toužou zbrání, on modlí se s námi jak ve Svátosti oltářní tak v nebesích u svého nebeského Otce, neboť Apoštolát modlitby spočívá právě v tomto spojení modliteb našich s ustavičnými modlitbami nejsvětějšího Srdece Ježíšova; proto mají naše modlitby a dobré úmysly tak velikou moc, proto jest vojsko naše nepřemožitelné a vítězství boje jisté.

Kdož by tedy váhal připojit se k této výpravě, které kyne jistý zdar?

Kostel — naše tvrz.

Slovo »kostel« pochází z latinského slova »kastellum,« což značí v češtině tvrz (hradba). Slovo toto poukazuje na prvotní význam kostela. Kostel byl nejen svatyně, ve které křesťané uctívali svého Boha, ale kostel byl také zároveň tvrzí, hradbou, za níž bránili se křesťané proti nájezdům nepřátel, proti hordám divokých a surových národů, proti nevěřícím. Již židé měli chrám Jerusalemský za kostel t. j. tvrz, odkud proti nepřítelům svým se bránili. A když Římané dobyli města Jerusalema, poslední útočiště židů, poslední jejich tvrzí byl chrám jerusalemský. Do něho se utekli, a odtud zoufale se bránili, až Římané chrám zapálili.

Podobně také naši předkové pokládali své kostely za takové tvrze, z nichž proti svým nepřítelům zoufale až do posledního muže se bránili. Tak bylo zvláště ve válkách tureckých. Dosud u některých kostelů zachovány jsou hradby.

Než nejen za starých dob, ale i nyní jsou a musí býti kostely tvrze křesťanů, odkud oni brání se zmužile proti všem nepřítelům své víry, proti všem nevěřícím. Můžeme se lehko o tom přesvědčiti, srovnáme-li staré tvrze s našimi kostely. Mnoho podobností, mnoho sou-

časných znaků dotvrzuje pravdu našich slov. Učíme tedy srovnání?

Čím byly tvrze a čím jsou naše kostely?

Tvrze byly mohutné, pevné, kamenné stavby. Byly to hrady, které byly stavěny na vyvýšených místech, a kolem nich kupily se stavení poddaných, (t. z. podhradí.) Totéž můžeme říci o našich kostelích. Žádná stavba v našich městech a vesnicích nebývá tak pevná, mohutná a velebná jako kostel, takže je to skutečná tvrz, pevnost neboli kastellum.

Kolem kostela kupí se ostatní příbytky lidské, hledající ochrany v jeho stínu. Při tvrzích byly vystavěny věže, z nichž strážcové vyhlídali nepřítelů a dávali znamení na poplach obyvatelům tvrze. Taktéž kostely naše mají věže, z nichž dává se obyvatelům znamení na poplach před hrozícím nebezpečím. Do tvrzí vcházelo se mohutnými branami. Dvěře kostelů také podobají těmto mohutným branám.

Tvrze byly sídlem vrchností, sídlem pána, jenž vládl svým poddaným kolem tvrze bydlícím. A či sídlo jsou naše chrámy? Jsou sídlem nejvyššího našeho Pána, jsou sídlem samého Boha, jsou sídlem našeho Spasitele, Ježíše Krista, jenž v našich kostelích pod prostou

spůsobou chleba sídlí uprostřed svých věrných poddaných, t. j. věrných křesťanů, jako Bůh a spolu člověk. A tak jako ve tvrzí shromažďovali se poddaní kolem svého hradního pána, tak také v našich kostelích soustřeďují se křesťané kolem svého nejvyššího svého Pána, svého Spasitele Ježíše Krista. Ze své tvrze vládl pán svým poddaným a skrze své služebníky uděloval jim své rozkazy. A zda nejvyšší náš Pán, Ježíš Kristus nevládne v našich kostelích a neudílí odtud své rozkazy? Zajisté! Skrze své služebníky t. j. skrze své kněze oznamuje všem svým poddaným (t. j. svým vyznavačům) svou vůli, své rozkazy. V kázáních a křesťanských cvičeních učí se křesťané znáti vůli svého Boha, jeho rozkazy t. j. přikázání a zároveň umínají si, že tato přikázání budou plnit, vůli Boží se podřizovati. Do tvrze přicházeli poddaní, aby holdovali svému pánu, a zároveň přinášeli mu své dary. Podobně děje se v kostele. I tu přicházejí věřící, aby nejvyššímu Pánu svému vzdali hold, aby zpěvem, modlitbou a jinými pobožnostmi jej uctili, a skrze své kněze přinášejí svému Pánu dar největší a nejmilejší v nejsvětější oběti. Toť zajisté nejlepší důkaz lásky a své oddanosti přinášejí svému Pánu.

Na hradě spory mezi poddanými urovnávaly se soudy a soudcem tu býval pán na hradě. Mnohé spory, mnohé zločiny, mnohé hříchy vyrovnávají se i v našich kostelích ve sv. zpovědi. Zpovědnice jest soudním tribunálem. Tu božský Spasitel, náš Pán, soudí své poddané a skrze své služebníky, skrze své kněze pronáší rozsudek. Buďto své kněze osvobozuje Pán vinníka od jeho přestupků a zločinů, nebo vyhrazuje si jeho potrestání. Buďto kněží hříchy hříšníkovi odpouštějí, nebo jim je zadržují dle rozkazu a vůle Pána svého.

A netřeba tu žádných mučidel, jakých užívalo se ve tvrzích, aby obžalování ku své vině se přiznali. Ale tu dobrovolně obžalování t. j. hříšníci své viny doznávají. Vinník, jestliže Pán odpustil, bývá nejen sprostěn své viny, ale také uspokojen ve svém svědomí.

Tvrze byly konečně ochranou poddaným proti nepřítelům. Když uslyšel pán, že nepřítel se blíží, rychle opevňo-

val svou tvrz, shromažďoval své poddané ve tvrzí, zásoboval tvrz potravinami a obilím, aby odtud dlouho mohl sebe a své poddané brániti proti nepřítelům. Takovou ochranou a obranou křesťanů proti jejich nepřítelům jsou a konečně musí býti naše tvrze, t. j. naše kostely, zvláště v dnešní nebezpečné době plné nevěry a zloby proti Kristu a proti jeho sv. učení. Největším zlem pro církev v dnešních dobách možno pokládati to, že nepřítelům podařilo se rozraziti šiky věřících, a rozkladně vniknouti do řad katolíků. Vždyt největší počet nepřátel má církev ve vlastních řadách a to mezi těmi, které počítá též za své syny. Tito působice rozkladně, největší škody církvi čini. Vezměme za příklad učitelstvo na školách. Až na nepatrnou část, všichni přináleží do církve katolické. Dnes však již vidíme, jaké strašné rány zasazují církvi pokračáři, nevěreční učitelé, kteří odbírajíce nevěrecké časopisy a noviny štvou lid proti církvi a svádějí k nevěře. Podobně rozkladně působí v církvi soc. demokraté, agrárníci a j., kteří pod záminkou politiky pěstují proticirkevní směry. A kdežto dříve za prvotních dob křesťanských, za dob krutého pronásledování křesťanů církev nemajíc v sobě rozkladných živlů, jen vždy vítězila, za dnešních dnů, kdy tolik parazitů, tolik rozkladných živlů hryže v církvi, s bolestí pozorovati musíme, že církev upadá mezi národy. A proto třeba je očistit v církvi od těchto vnitřních, tajných jejích nepřátel. Nepřátelé vnější a zjevní nejsou tak nebezpeční církvi jako tito tajní a vnitřní nepřátelé. Nejprve třeba jest křesťanům pevného bodu, na němž by mohli pevnou nohou stanoviti, třeba jest pevného místa a jakési tvrze, v níž by se mohli shromáždit a semknouti se v pevný kruh k obraně a k boji proti nepřítelům. Na tato místa do této tvrze nejméně vniknouti nepřátelé, aby rozrazili zase šiky katolíků a rozkladně mezi nimi působili, pomáhajíce takto zrádně nepřítelům církve. A mají katolíci takový pevný bod, takové nedobytné tvrze, odkud by se mohli brániti? O zajisté! Jsou to kostely, tvrze nedobytné, v nichž sídlí nejvyšší Ježevůdce křesťanů, náš Pán a Spasitel, Ježíš Kristus. Necht

sorganisují se katolíci v těchto svých nedobytných tvrzích, nechť semknou se v pevný kruh a nepřátelé neškodí církví, nebudou moci nad ní zvítěziti.

O kéž vědomí: jsme všichni upřímní katolíci, že máme pevné tvrze ve svých kostelích, a že my jsme jejich obránci. Že nebojujeme za věc marnou, ale že bojujeme za svého nejvyššího Pána našeho, který v těchto tvrzích přebývá, a za Božské jeho učení, které nám dá život věčný. Nebudme zbabělými obránci

těchto tvrzí, a nevydávejme je do rukou našim nepřátelům.

Nechť vysoko vznáší se prapor kříže na těchto tvrzích, my chceme do posledního dechu brániti je proti všem nepřátelům Pána našeho Ježíše Krista, abychom jedenkrát obdrželi palmu vítězství, ne-li na tomto světě, tedy jistě v nebesích. Nechť slouží nám naše kostely za nedobytné tvrze!

Alois Vaněk.

Svatý Jan Evangelista.

Sepsal P. Vinc. Jeauroy. — S povolením spisovatele přeložil Jan Tagliaferro.

IV. Povolání.

Pojďte za mnou a učiním z vás rybáře lidí.
(Mat. 1, 17.)

Všechny tyto milosti, jakkoliv byly veliké, byly toliko přípravou na milost jinou, která předešlé měla korunovati a převyšovati, totiž na milost povolání. Sv. Jan nebyl první povolán; této cti se mělo dostati onomu, jenž knížetem apoštolů měl býti, a jeho bratru Ondřejovi. Hned po nich povolán sv. Jan s bratrem svým Jakubem. Poslyšte, co vypravuje svaté evangelium; »Ježíš chodě podle moře galilejského, uzřel dva bratry, Šimona, později Petra zvaného, a Ondřeje, ani pouštějí síť do moře (nebo byli rybáři). I řekl jim Ježíš: »Pojďte za mnou a učiním z vás rybáře lidí.« A poodšel odtud maličko, uzřel jiné dva bratry, Jakuba, syna Zebedeova a Jana, ani také na lodi skládají síť své a hned je povolal. Ihned opustivše síť šli za Ježíšem.«

Stalo se: Pán Ježíš promluvil a sv. Jan božskému volání s plnou svobodou následoval. Svou rodinu i vše, co měl, opustil, aby se později ještě naučil zapíratí sama sebe. Prostý rybář z Galileje stává se apoštolem a rybářem lidí.

Zbožné cvičení. — Každý z nás má povolání, které jest více nebo méně vznešené, více nebo méně svaté, ale

přece od věčnosti ustanoveno jest v moudré radě boží. Bohužel, kolik duší není věrno povolání svému! — Není-li naše povolání posud určeno, zvolme si sv. Jana za rádce a vůdce při nesnadné volbě této. Neb na ní závisí naše štěstí na zemi a snad i věčné naše blaho. Jestliže jsme však již nastoupili cestu života, prosme sv. Jana, aby nám vyžádal milostí potřebných, abychom věrně plnili povinnosti stavu svého.

Příklad.

Miláček Ježíšův a Mariin.

V učených výkladech Kornelia a Lapide nalézáme krásné a důmyslné přirovnání mezi Benjaminem miláčkem a sv. Janem. Jak tento učenec vykládá, zdá se, že Pán Ježíš, nechaje apoštola na svém srdci spočívati, jej za svého syna přijati chtěl. Či nemají rodiče v obyčejí ditky své, jako poklad drahocenný k srdci svému vinouti? Proto se nesmíme diviti, že na kříži umírající Pán Ježíš sv. Jana Panně Marii za syna dal, aby jej u ní zastával: »Ženo, hle syn tvůj!« pravil matce své a učeníkovi: »Hle matka tvá!« »Jaká záměna,« praví sv. Bernard, rozjímaje tuto událost, »o Maria, Jan ti dán za Ježíše, služebník za Pána, učeník za mistra, syn Zebedeův

za syna Nejvyššího, člověk za Boha.« Svatý Jan byl tedy miláčkem Ježíše a Panny Marie. Zastával takřka úřad sv. archanděla Gabriele jako poslanec Kristův a ochránce Panny nejsvětější. Proto, jak se domnívají někteří vykladači písma, anděl v zjevení zadržel sv. evangelistu, když chtěl před ním padnouti, řka: »Hleď, abys toho nečinil, neboť jsem spolu-sluzebník tvůj!« (Zjev. 22, 9.).

V. Doba zkoušky.

Ti následují Beránka, kamžkoli jde.
(Zjev 14, 4).

Nový život nastal svatému Janovi. Po tři léta má stále býti po boku Mistrově. Z jeho úst uslyší předpisy nového zákona; na všech cestách apoštolských jej bude provázeti, bude svědkem zázraků, které Pán konati bude. Kromě veřejného učení, všem určeného, ještě zvláštního se mu dostane naučení, jež Pán dal svým apoštolům, naučení o chudobě, sebezapírání, o lásce k bližnímu, čímž božský Mistr tyto duše poučí a ku konání ctností vznešených povzbudí. I v důvěrném kruhu apoštolů s Pánem ještě zvláštní místo nalézáme pro sv. Jana; náleží zajisté ke třem vyvoleným svědkům nejslavnějších okamžiků života Ježíšova. To byla doba zkoušky a přípravy sv. Jana a škola rekovných ctností pro panickou duši jeho.

Zbožné cvičení. — Pán Bůh dává každému pro jeho povolání potřebné milosti, které jej připravují na boje životní. Knězi řeholníku trvá tato příprava dlouho a postupuje časem. Pro obyčejného věřícího, jehož povolání není tak vznešeno, jsou sice tyto milosti menší, avšak vždy ještě přehojné, aby mohl přemoci nebezpečí života. Blaze tomu, kdo si váží těchto milostí. Přípravuje si život svatý a věčnou blaženost.

Příklad.

O čistotě svatého Jana.

Svatá Gertruda pocítila jednou vroucí radost, chvalíc a velebic čistotu sv. Jana; i prosila světce, aby ji pomohl poklad čistoty tak zachovati jako on, aby účastnou se stala jeho slávy a jeho blaženosti v nebesích. Sv. Jan řekl

ji: »Třeba se tak chovati, jako já jsem se choval, chce-li kdo dosíci odměny, jaké já jsem dosáhl. Jestli Pán Ježíš něžnějším přátelstvím mne oblažil, stalo se to proto, že jsem z lásky k němu se zřekl všech styků pozemských a bděl nad sebou přísně, by lesk panictví ničím nebyl zastíněn. S větší bázní než moji bratři v apoštolátě vystříhal jsem se společnosti s ženami, a když láska k bližnímu mně ukládala býti s nimi, prosil jsem vždy napřed Pána Boha o milost, abych jenom z náklonnosti k lidem neplnil svých povinností. Proto bývá též moje čistota více chválena nežli ostatních svatých; v nebesích požívám zvláštní slávy, a kdykoliv církev svatá mé panictví oslavuje, pohlíží Pán Ježíš, můj přítel a mistr, na mne tak něžně, že srdce mé nevýslovnou radostí oplývá.«

Když světice vzpoměla ctnosti sv. Jana Křtitele, viděla předchůdce Páně sedícího na trůně obkličném ze všech stran vlnami moře a pak spatřila sv. Jana evangelistu stojícího v peci ohnivě, jejíž plameny vůkol něho šlehaly. I ptal se Pán Ježíš: »Co jest divnější, Jan Křtitel, jenž jest obkličován vodami a se netopí, aneb Jan evangelista, uprostřed ohnivých plamenů, které ho nepálí?« I poznala sv. Gertruda, že Pán Bůh v nebi s podivuhodnou rozdílností odměňuje tichou, nikdy neotřesenou ctnost a ctnost bojující, která v boji se otužuje.

VI. Uzdravování.

Uzdravoval všelikou nemoc i veliký neduh v lidu.
(Mat. 4, 23.)

První poučení dává Pán svým apoštolům o milosrdenství. Dává ho napřed svatému Janovi. Svatý evangelista Matouš totiž výslovně podotýká, že božský Mistr vyvoliv své první apoštoly, obcházel všecko Galilei, učil ve školách a kázal evangelium království nebeského, a uzdravoval všelikou nemoc v lidu. Ježíš učinil tak, aby apoštolé jej napodobovali a později jednali, jak jim byl ukázal.

První uzdravení, při nichž sv. Jan byl přítomen, stala se tenkrát, kdy uzdravil tchyni Petrovu a chudou ženu po dvanácte let nemocnou. Slyšel hlas Ježíšův, v němž se pojila božská moc

Pána nebes i země s neskončenou něžností otcovskou. Tento hlas zněl: »Doufej, dcero; víra tvá tě uzdravila.« Toliko s Petrem a Jakubem měl být svatý Jan svědkem vzkříšení dcery Jairovy, tohoto

nejmenších, tak považovati bude, jako bychom jemu učinili. Zvykejme si Ježíše Krista v osobě chudých spatřovati a číňme pak chudým, co bychom Spasiteli samému učinili.

Kathedrála ve Westmünsteru.

tklivého zázraku, v němž se, jako při jiných příležitostech, ukázala soucitná mysl a milosrdenství srdce Ježíšova.

Zbožné cvičení. — Pán Ježíš miloval chudé a nemocné. Chce, abychom ho v tom následovali. I slibuje, že vše, co jsme učinili jednomu z bratří našich

Příklad.

Zjevení sv. Mechtildy o sv. Janu.

Kdo nezná, aspoň dle jména, zjevení sv. Mechtildy, zbožné benediktinky, která byla družkou sv. Gertrudy a s ní zavedla v lásce k Bohu?

Knihy její zavírají podivuhodné zjevení o sv. Janu; doufáme, že se čtenáři zavděčíme, podáme-li výňatek z jejich spisů.

Jednou ve svátek svatého Jana

krásou a zjevem velebným, šel se světlem před svatým Janem a nesčíslné množství andělů provázelo svými světly sestry do kůru. Těm, které s radostí vstaly, dostalo se cti větší, než těm,

Kathedrála sv. Pavla v Londýně.

apoštola a evangelisty, když počali na jíttní zvoniti, zdálo se mně, jakoby Ježíš v podobě dvanáctiletého dítky s radostí budil sestřičky. I sv. Jan se zjevil ve spárně, zastaviv se u lůžka sestry, zvláštní jeho citelkyně. Anděl pak ze sboru serafinů, vzbuzující úctu divnou

kteřé z bázně tak činily. První anděl sloužil samému sv. Janu, poněvadž tento světec za života svého Boha miloval láskou serafina. A Mechtilda srozuměla, že tento anděl touží lásku vlévá všem, kteří svatého Jana milují pro zvláštní lásku, již Pán Ježíš měl k panickému

apoštolu; poznala též, že Duch svatý lidi posud k lásce k svatému Janu povzbuzuje.

VII. Sebezapření.

Nebraňte dobru. (Luk. 9, 50.)

Vzdělání apoštolů bylo těžkým úkolem. Božský mistr užíval rád každé příležitosti, aby jim s podivuhodnou trpělivostí vstúpil ducha lásky a odňal jim předsudky zakořeněné v lidu israelském.

Svatý Jan právě jako jeho bratři nebyl prost těchto předsudků. Jednou viděl, jak muž, jenž nebyl učeníkem Páně, ducha zlého vymítal. Pohoršil se nad tím. Pocit tento ovšem plynul z jeho něžné lásky k Pánu Ježíši, nebyl však úplně čistý, blížil se velmi duchovní žárlivosti. Dorozuměv se s ostatními apoštoly zapověděl muži tomuto vymítati zlé duchy. Později skládal počet z jednání svého v prostotě a v důvěře dětinské. »Mistře,« pravil, mluvě jménem ostatních, »viděli jsme jednoho, an ve jménu tvém zlé duchy vymítá; i bránili jsme mu, proto že nechodí s námi.« Tu dostalo se mu z úst Božského Spasitele poučení vznešeného, o sebezapření: »Nepřekážejte dobru, které jiní konají, nebo kdo není proti vám, s vámi jest.« (Luk. 9. 49. 50.) A svatý Jan, právě jako ostatní apoštolové, nezapomněl nikdy na to poučení a sv. Pavel později napsal jako ohlas tohoto učení slova velkomyslná: »Když jen Kristus se zvěstuje, z tohoť se raduji a radovati se budu.« (Filp. 1. 18.)

Zbožné cvičení. — Pánu Bohu velice se nelíbí žárlivost v duchovních věcech. Tato chyba odívá se často krásnými záminkami, avšak vlastně není ničím jiným než pocitem, jenž vychází z pýchy. Žárlivost tato jest velkým pokušením pro osoby, které se službě Páně věnovaly. Vidíme-li, že zlí duchové vymítání a duše obráceny bývají jinými, nežli námi, máme se radovati, že Bůh oslaven jest. Pokořme se tedy, uvažující, že nebyli jsme hodni býti nástrojem jeho milosti. Když jen Kristus se zvěstuje, pak jest všechno dobře. Takové smýšlení bude Pánu Bohu velmi milým a připravíme se tak hodnými nástroji se státi v rukou Páně.

Příklad.

Sv. Edmund a sv. Jan.

Svatý Edmund, arcibiskup v Kanterburý, jeden z největších světců v Anglii, planul velikou láskou k svatému Janovi Jemu děkoval jako i nejsv. Panně za milost, že po celý život svůj zachoval neporušenou nejkrásnější a nejtělejší ctnost. Složil modlitbu překrásnou, která se nám zachovala, a která je vzácným pomníkem jeho lásky k Marii a k sv. Janovi.* V této modlitbě sv. Jana spolu s Matkou Boží oslavuje nazýváje oba: »lesklé perly nebeské; zářící světa, svítící společně před trůnem Božím leskem nebeským; požehnané osoby, jimž Syn Boží svou lásku na jevo dal upoután půvabem jich panenské čistoty,« a jim oběma světuje své tělo a svou duši, aby každé chvíle uvnitř i zevnitř byli jeho věrnými strážci.

Každý den modlíval se tuto modlitbu s velikou pobožností. Jednoho dne však jí opominul; následující noci zjevil se mu svatý Jan a řekl mu s přísnou tváří: »Proč jsi vynechal mou modlitbu?« Pak mu pohrozil žezlem, které v ruce třímal a zakázal mu příště zanedbávati modlitby. Tuto událost vypravuje nám Surius v životě sv. Edmunda.

I my uctíváme svatého Jana. Snad těmito snadnými cvičeními, jimiž jej uctíváme, účastni budeme milosti nadobytých, a kdybychom těchto cvičení nedbali, mohli bychom býti trestáni.

VIII. Tichost.

Nevíte, čím jste ducha. (Luk. 9, 55.)

Druhé naučení dal Pán Ježíš svatému Janu o tichosti. Onen, jenž se měl učit tichosti ve škole Srde Ježíšova a státi se apoštolem lásky, vynikal tehdy žárlivou a vznětlivou horlivostí; protože jej i bratra jeho Jakuba Pán Ježíš nazval Boanerges, to je syny hromu. Tato horlivost, někdy přílišná musila zmírněna býti. Svatý Lukáš praví: Za onoho času chtěl Pán Ježíš jíti do Jerusalema a dříve nežli vešel do Samarie, poslal tam oba bratry Jakuba i Jana, aby mu připravili byt. Samaritané nepřijali ho, poněvadž chtěl jíti do Jerusalema. Jakub

*) Modlitbu tu podáváme v dodatku.

a Jan nemohli této urážky snést bez rozhorlení a proto navrátil se k Pánu Ježíši prosili jej: »Pane, chceš-li, aby oheň sestoupil s nebe a spálil je?« Pán Ježíš přísně jim vytýkáje odpověď: »Nevíte čího jste ducha. Syn člověka nepřišel duši zatracovat, ale spasit.« (Luk. 9, 51—56.) Toto naučení si apoštol zapamatoval vzpomínaje na ně častěji, uvažoval o něm v srdci a vynikal později podivuhodnou tichostí.

Zbožné cvičení. — Věřící křesťan vida každý den pohoršení ve světě musí pamatovati, čího ducha má býti. Někdy povstává v něm pokušení s přáním, aby tresty nebes přišly na smělého bezbožce, na zatvrzelého hříšníka, na pronásledovatele církve. Než pomsta přísluší Hospodinu samému. My musíme se za hříšníka modliti, jemu dobře činiti a milovati duši jeho vykoupenou krví Kristovou. Jednou tento hříšník se snad obrátí a nás do nebes předejde.

Příklad.

Vítězství na přimluvu sv. Jana.

Svatý Jan, jehož Spasitel nazval synem hromu, jevil tuto žárlivou horlivost snad přílišně, jak nám právě podaný příběh z evangelia ukázal. Tato horlivost plynula z jeho prudké povahy, z jeho rozhorlené nenávisti všeho zlého a z jeho veliké lásky k božskému Mistru. Horlivost tato později zmírněna jsouc milosrdnou tichostí a řízena milostí, zdála se vždy v jeho povaze. Svátý Jan přispívá též rád těm, kteří na zemi bojují proti nepřátelům Kristovým, a často poznali křesťanství bojovníci zázračnou pomoc syna hromu.

Tak se stalo též, když zbožný císař Theodosius byl nucen bojovati proti tyranu Eugeniovi. V těžké a nebezpečné chvíli utekl se Theodosius k modlitbě a prosil nebe o pomoc. Zjevil se mu sv. Jan provázen sv. Filipem; svatý evangelista oděn v roucho sněžné jel na bílém koni. Vystupoval jako hrdina válečný a přikázal Theodosiovi bojovati proti tyranu, slibuje mu pomoc a vítězství. Důvěruje v toto příslibení dal se v boj Theodosius druhého dne. V boji střely nepřátel naspět proti nim samým se obracely. Eugenius brzy prchl a císař

skvěle zvítězil. Zázrak tento popisují dějepisci Theodoret a Nicephor.

IX. Pokora.

Můžete-li pít kalich, kterýž já pít budu? (Mat. 20, 22.)

Předsudkem v národě židovském zakořeněným byla víra, že Mesiáš bude mocným králem, jenž svět podmaní a nad všemi národy vládnouti bude. Salome, matka Jakubova a Janova, která vše opustila, aby šla za Ježíšem, ukázala jednou ctižádost, kterou ovšem u matky lze omluviti. Když vstupoval Ježíš do Jerusalema, aby vzal království své, přistoupila k němu provázena jsouc svými syny, kteří bez pochyby věděli o ctižádostivých myšlenkách matky své. Poklonivši se Pánu Ježíši řekla: »Pane rcí, aby tito dva synové moji seděli jeden na pravici tvé a druhý na levici v království tvém.« Pán Ježíš odpovídaje pak Salomě, více však oběma apoštolům, řekl: »Nevíte oč prosíte. Můžete-li pít kalich, kterýž já pít budu?« Můžete-li, jak vykládá kterýsi církevní otec, křtem pokřtěni býti, kterým já jsem pokřtěn byl, krvavým totiž křtem mučednictví? Oba apoštolové řekli: »Můžeme.« Dí jim Ježíš: »Kalich zajisté pít budete: ale abyste seděli na pravici mé aneb na levici, nemohu já vám dáti, ale Otec můj, jenž jest v nebesích.« Skvělé to příslibení slávy mučednictví, které nesmírně převyšovalo prosby Salomy. — Vznesené to učení Páně, které místo slávy, o níž se prosí, slibuje pokoření a oběti.

Zbožné cvičení. — Sláva mučednická není nám slíbena jako sv. Jakubovi a sv. Janovi. Avšak kdožkoli jsme, musíme kalich Páně pít, t. j. jeho utrpení a pokoření snášeti v té míře, jak nám Božská prozřetelnost určila. Toť jest největší ze všech milostí. Porozuměli jsme tomu vždycky? Neoddáváme se, ačkoliv žijeme v novém zákoně, časným nadějím jako židé starého zákona?

Příklad.

Kalich sv. Jana.

Jak prastaré podání vypravuje, byl jednou svatý Jan na svých apoštolských cestách v Malé Asii od kněží bohyně Diany polapen a do chrámu jejího za

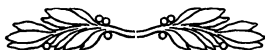
vlečen. Kněží lid pobouřili a chtěli apoštola přinutiti, aby modlám obětoval. Svatý jim nabídl volbu řka: »Buďte vy modlíce se k bohyni Dianě její mocí zboříte chrám Ježíše Krista; anebo já modle se k Bohu svému, jeho mocí chrám Diany zničím; pak ovšem v mého Boha uvěříte.« Návrh lidem přijat. Všichni chrám opustili a sotva sv. Jan modlitbu začal, sřítl se chrám. I socha Diany se zbořila rozpadnuvši se na kousky. A hle Aristodém, hlava kněží pohan-ských, chce lid poštvati; proto povstávají dvě strany a chystají se k boji. Svatý Jan vystoupil a řekl Aristodémovi: »Co ještě učiním, abych tě přesvědčil o pravdě náboženství Ježíše Krista.« Aristodém odvětil: »Chceš-li, abych v Boha tvého věřil, vypij jed, jež ti podám. Neškodí-li tobě, poznáme, že tvůj Bůh jest pravým Bohem.« »Učin, jak jsi řekl,« odvětil apoštol. Před všemi podal Aristodém jed dvěma otrokům k smrti od-

souzeným. Vypili ho a v té chvíli zemřeli. Svatý Jan na to znamená se svatým křížem, béře kalich s nápojem smrtícím, vyprazdňuje jej a jed mu nikterak neškodí. Pak vzkřísil oba mrtvé. Kněží pohanští s Aristodémem i všichni přítomní uvěřili v Ježíše a byli pokřtěni od sv. Jana.

Později vystavěn tam kostel ke cti sv. Jana. Na památku tohoto zázraku vyobrazuje se sv. Jan s kalichem v ruce, z něhož had vystupuje na znamení, že nápoj v kalichu byl otráven.

Jest posud obyčejem na svátek sv. Jana víno světliti, abychom od otravy uchování byli. Formulář jest v »Rituale Romanum.«

Svatý Isidor píše o sv. Janu: »Pil kalich otrávený a nejen sám od smrti zachráněn byl, ale vzkřísil i ty, kteří smrtelným nápojem byli usmrceni.« V samomluvách sv. Augustina čteme: »Aby okusil tvé sladkosti, o Ježíši, sv. Jan vypil kalich otrávený.« — (P. d.)

V naší dědině.

Prohlížím vesnické domky,
před nimi ovocné stromky
a v zadu v zahradách kvítí,
jak na ně slunečko svítí.

Prohlížím kostelík starý
v něm různé památné dary,
ba i ten hřbitůvek malý
kam přátelé pochovali.

I za hunna zajdu chvíli,
zde často jsme, často snili,
když malé jsme byli děti . . .
Jak život ten rychle letí! —

Pohlížím smutně kolem,
srdce se svírá bolem,
vzpomínám malou tak chvíli,
kdybychom všichni zde byli! —

Utěcha.

Dnes půjdu v stíny lesíka
vyplakat srdce svoje,
a pozvu všecky zpěváky
z luk, lesa celé roje.

Tam nechám sobě zpívati
o štěstí, pravé lásce
a rety svoje přitřesknu
k bělostné sedmikrásce.

A nechám sobě zpívati
až smích budu mít v lici
a v řádu srdce pokojné
a city všecky spící.

A pak se teprv zadívám
tam vzhůru v nebes výši,
a tichým hlasem zašeptám
teď, ptááci, buďte tiši! —

A. M. Kadlčíková.

Dnes stalo se spasení domu tomuto.

Rozejmání na posvěcení. Napsal Igndt Zhdněl.

I. Kostel naše čest. Brzy budou dvě tisíciletí od té doby, kdy navštívil Pán Ježíš dům Zacheův a promluvil v něm slova: »dnes stalo se spasení domu tomuto.« Luk. 19, 9. My jsme tolik šťastni, že máme skoro v každé obci dům, který je obzvláštním způsobem zasvěcen Ježíši Kristu; je to náš kostel. Jak měli bychom si vážit tohoto svatého místa, s jakou uctivostí měli bychom do něho vstupovati? Řídíme se podle příkladu horlivých prvních křesťanů: svatý Lucian byl ve vězení a měl nesmírnou touhu, kdyby mohl sloužit mši svatou a kdyby ji mohli přítomni býti ku své útěše a spase též jeho spoluvězni. Kde však vzíti dole pod zemí, ve hrůzplném podzemním sklepení oltář? Kde obětovati novozákonní oběť? Tu pronesl tento mučedník následující překrásná slova: »mé srdce bude oltářním kamenem, na němž vykonám nekřivou oběť, vy pak stojte kolem mne budete chrámem a domem Božím. Co si umínil svatý Lucian, též vykonal. Sloužil mši svatou leže na zemi a použil za oltář svých prsou.

Tři sta let byli nuceni skrývati se první křesťané, teprve císař Konstantin dovolil, aby si mohli stavěti chrámy, v nichž by veřejně uctivali svého Ježíše. Každá obec má mít za největší čest, aby měla svůj kostel, pokud možno vkusně zařízený. Všichni příslušníci obce mějtež za svou svatou povinnost, starati se, aby chrám Páně byl jejich největším pokladem, který si dle možnosti vyzdobují a vykrášlují.

Bohužel přesvědčujeme se často, že mnozí našinci nemají žádného porozumění pro přibyték Páně. Kolik jest u nás obcí, v nichž buď není žádného kostela, a nebo mají kostel, který je spíše podoběn všemu jinému, ale žádnému přibytku, v němž by mohl důstojně přebývati náš Pán, skrytý ve velebné Svátosti oltářní. Hlavně okolo velkých měst rostou osady, jako houby po dešti, mají nádherné budovy pro světské účely, jako radnici, školy, tělocvičny, jatky atd., ale na chrám zapomněli; často není již ani možno, najíti příhodného místa, vše je

zastaveno. A obětoval-li se některý horlivý našinec, sbíral-li s velikým a obdivuhodným sebezapřením, třeba i po několik let, když pak se dočkali jeho spoluobčané, že mají poblížku kostel, zde na světě přecasto nedochází uznání taková oběť. Ba jsou prý u nás i obce, kterým neleží nijak na srdci, aby spolupůsobily a podporovaly stavbu kostelů ve svých obcích.

Kdesi ve velikém předměstí hlavního města obětoval se horlivý kněz a vytrvale jezdil po celé zemi a bez únavy sbíral po léta příspěvky až se mu po dlouhé době povedl jeho plán a s pomocí Boží vystavěl nádherný kostel, důstojný přibyték svátostného Krista. Jeho spoluobčané rádi by byli viděli, kdyby jejich osada deposud dědina, byla povýšena za město. Od příslušných úřadů byla dána podmínka, aby měli napřed faru a kostel. Onen nadšený kněz dopomohl jim k oběmu a když se pak oslavovalo povýšení oné dědiny za město, byl pozván za slavnostního řečníka muž, jehož protináboženské smýšlení bylo známo a od něhož se mohlo očekávati, že zneužije této příležitosti ku štvání proti naší svaté víře. A vskutku se pak řečník ani slovem nezminil o kostelu, o farni, o muži, který obě postavil, ano, když byla z téže příčiny slavnostní akademie, poslalo představenstvo městské zakladateli svého kostela a původci, že se stali městem, vstupenku na sedadlo kdesi až úplně v zadu. Toť příklad ze skutečnosti, jak si u nás mnozí váží domu Páně! Bůh to naprav!

Učme se z chyb jiných národů! V Paříži bylo do nedávna tři a půl milionů katolíků, kteří byli rozděleni na 148 farních okresů, takže měla do nedávna každá pařížská fara průměrně 36.929 duší, ano největší tamější fara, St. Marguerite má 96.200 duší. A kam to přišlo v této dříve pro viru tolik horlivé zemi, víme všichni předobře. Nebudeme-li se snažiti, abychom měli dosti kostelů, přijdou snad i u nás časy, podobné poměrům francouzským.

Jak docela jinak počínají si praktičtí Angličané! Tam mají katolíci pra-

vidlo, že nesmí mít žádná katolická fara více, nežli šest tisíc duší. Zdá se, že v žádném jiném světovém městě nepokračovali se stavbou kostelů stejným krokem, jak vzrůstalo město Londýn; což jest zajisté největší chvála, kterou lze říci o některém velkoměstě. Až doposud přibývá skoro každého roku v Londýně jeden nový kostel.

Viděň má 68 far a připadne tam průměrně jedna na 21.200 duší; kdyby byly poměry jenom poněkud příznivý, mělo by se ve Vidni, ihned zříditi 172 nové fary. A co máme říci o našich osadách? Kolik je jich, kde mají kostel tak malý, že se vejde do něho sotva přemalá část farníků, snad sotva školní děti? Jinde mají dosti prostranný kostel, ale zase tolik spustlý, zanedbaný, sešlý, že hrozí sesutím. Jinde není slušných, k obřadům tak důstojným potřebných rouch, jinde jest opět jiný nedostatek, takže v celku není příliš mnoho osad, v nichž by bylo vše, co se týče chrámu Páně v pořádku. Není-li pro nás nejsmutnějším svědectvím, že my kolikráte nemůžeme udržeti ani v pořádku budov chrámových, které naši předci s velkými obětmi vystavěli!

II. Kostel, náš střed. Ve starém zákoně vyvolil si Bůh jediný národ židovský a uzavřel s ním na hoře Sinajském smlouvu, dav mu desatero, přikázání. Středem celého tohoto národa bylo proslulé město Jerusalema, v němž byl chrám, který se počítal mezi divy světa. Vystavěl ho ve veliké nádheře král Šalomoun, když byl jeho otec David mnoho připravil, čeho bylo ku stavbě potřebi. V tomto chrámu přebýval Bůh tajemným způsobem v arše úmluvy ve svatyni svatých, jakož již dříve vedl tento svůj lid po poušti, jsa přítomen ve sloupě oblakovém, který ukazoval cestu. Když přišel na svět Spasitel, přestal starý zákon, židé již nebyli vyvoleným národem. Počal zákon nový, jehož zakladatelem, středem je Ježíš. Byla založena nová říše, nikoliv pro jediný národ, ale pro všechny svět, pro všechny časy a pro všechny lidi i národy. A středem této nové říše je město, v němž sídlí náměstek Ježíše Krista, papež; je to město Řím, Církev katolická je však viditelné shromáždění, se-

stává z lidí, kteří vyznávají víru, již učil a hlásal Ježíš, kteří užívají, jím založených svátostí a jsou spojeni pod jednou viditelnou hlavou, římským papežem, nyní slavně panujícím Piem X. Celá tato církev je rozdělena v jednotlivé diecése, jimž stojí v čele biskup; jednotlivá pak biskupství jsou rozdělena ve farnosti, rozšířené po celém světě.

Svatý Pavel srovnává církev s tělem, jehož hlavou je Kristus. Údy tohoto těla jsou jednotlivé farnosti. Každá farnost je obrazem celé církve, podobá se tělu, jehož údy jsou jednotliví farníci. Středem všech farníků je kostel. Tím je vyplněno slovo, které se čte ve čtení na Posvěcení chrámu Páně: »aj! stánek Boží s lidmi a Bůh přebývatí bude s nimi!« Kostel je místo, které si vyvolil Bůh, aby v něm vystavěl svůj stánek u svého lidu; v něm přebývá, nikoliv ve způsobě oblakového sloupu, ale je tu přítomen opravdově, skutečně v nejsvětější Svátosti oltářní. V onen den, kdy byl katolický kostel posvěcen, uzavřel Bůh s onou obcí svazek a přijal ji za úda své církve. Žádný katolik není osamocen ve světě, není osamocena žádná katolická obec, my všichni tvoříme dohromady katolickou církev, jsme údy jedné církve, jejíž neviditelnou hlavou je Ježíš a jeho viditelným zástupcem je římský papež.

Svatý Jan, evangel. srovnává církev »s novým Jerusalemem, který se vyzdobil a vyšperkoval, jako nevěsta očekávající svého snoubence.« Zj. sv. Jana 21, 2. Kostel jest středem celého náboženského života v celé farnosti. S kostelem je zrovna srostlý veškeren náš život od narození až do posledního vydechnutí jsme s ním spojeni. Když jsme se zrodili, zanesli nás do chrámu naši kmotrové a když tam budeme naposledy, postaví před oltář maryl, na nichž bude odpočívati naše mrtvé tělo, které tam doneslo šest mužů. A kolikráte byli jsme po celý svůj život v kostele! Snad aspoň jednou za týden, snad zastavili jsme se každý den, jdouce okolo. Kolikráte přijímali jsme v něm svaté svátosti? Kostel spojuje nás s Ježíšem; o každém kostele můžeme užití slov písma svatého: není tu jiného, jedině dům Boží a brána nebeská.« I. Mojš. 28, 17.

Každý úd těla lidského souvisí

s druhým, je odkázán na ostatní své údy. Podobně i my katoličtí křesťané jsme vespolek spojeni tím, že se nejen můžeme, ale i máme modlití jeden za druhého, máme obětovati své dobré skutky, svá svatá přijímání vespolek za sebe; nezapomínejme na duše v očistci, na své milé zemřelé a na všechny, za něž jsme povinni se modlití.

Kdo měl v účtě po celý svůj život chrám Páně, toho neopustí nikdy Pán. V Horních Rakousích žije po většině až po dnešní dny lid, který si váží svého kostela a vše pro něj obětuje, což nenechá Bůh bez odměny. Nedávno onemocněla nebezpečně ve Freistadtě žena tamnějšího hostinského, zbožná osoba. Sotva se na ni podíval rychle přivolaný lékař, poručil, aby ji okamžitě zavezli do nemocnice do Lince, kde bude potřeba vykonati operaci. Ihned ji naložili na vůz a dojeli na stanici právě, když dojížděl vlak. Ale žena, která znala nebezpečí, jež jí hrozí, žádala, aby byla zaopatřena. Co činiti? Vlak nemohl čekat, neboť musí přesně dodržeti předepsaný čas. Muž nemocné měl následující vhodný návrh: budeme telegrafovat do nejbližší osady, kterou vlak projíždí a požádáme tamního duchovního, aby nemocnou zaopatřil. Nemocná byla uspokojena. Ihned poslali telegram do Kefermarktu, který dostihne vlak z Freistadtu za dvacet minut a prosili, kdyby přišel kněz zaopatřovati na stanici. A skutečně, sotva vjel vlak do nádraží, stál tam již farář Stanzinger a vstoupil do vozu, do něhož položili nemocnou, ležící na nosítkách. Mezi další jízdu vypovídal kněz nemocnou, podal jí Tělo Páně a udělil jí též poslední pomazání. Všichni, kteří viděli tento svatý úkon, byli hluboce dojati a ani zřízcenci železniční nestyděli se za slzy.

III. Kostel, naše chloubka. Co vše činí lidé, aby si vyzdobili podle své chuti svůj dům? Nebojí se žádného nákladu; co mají za vkusné, ať stojí co chce, zakoupí a postaví do svého obydlí. Mají-li nějakou libůstku, vše jí obětují. V Americe vystavěl si poblíže města New-Jersey boháč James D. Dukes palác, okolo něhož chtěl mít zahradu, kteréž by nebylo rovné nikde jinde na světě. Obětoval této své libůstce obnos

sedmdesáti milionů korun a nyní je jeho zahrada nejnádherejší a nejvelkolepější z celého světa. Uměle byly tam zřízeny vodopády, jezera, sluje terasy, podlouby; jednotlivé části okrášlili vzácnými: sochami mramorovými. Na záhoncích jsou nejpěknější kvítka, jak je poskytuje příroda a v celém parku napočítal kdosi deset milionů sazenic. Na každém záhonku jest jenom jeden druh květin, ale ve všech možných barvách i ve všech odstínech barev.

Za velké štěstí pokládají, lidé postaví-li si u nich některý mocnář své sídlo. Na příklad: Ischl nevyniká ničím nad okolní alpská místa, ano přechétné jiné osady mají mnohem krásnější polohu. Ale náš milý císař, bydlívá po celé leto v Ischlu, k vůli němu přicházívá tam mnoho jiných boháčů, z nichž má osada velké zisky. Pobyt císařův je pro široké okolí velkým pozemským pozhnáním.

A hle, uprostřed každé naší osady bydlí Pán nebe i země, Bůh sám vyvolil si obydlí své mezi námi, bydlí v našem kostele. Jaké štěstí, jak můžeme o posvěcení, býti pyšní na toto vyznamenání! A Pán náš nebydlí u nás jenom po letní dobu, dokud je tolik krásný ten náš venkov, ale zůstává u nás i v nejhorší nepohodě i když se sněží, když skučí vtr a zpívá melusína; nikdy nás neopouští, ale jeho radostí jest, dlíti mezi námi. Chce-li u nás někdo přednésti nějakou prosbu někomu z mocných tohoto světa, musí se napřed ohlásiti a pokorně prositi, aby byl předpuštěn, ba mnohdy je všechno jeho snažení marné, nedostane se k mocnáři, není předpuštěn. Onen Pán, který bydlí v našich kostelích, je povždy ochoten přijímati naše návštěvy, ve dne i v noci.

Svatý Pavel nazval Boha „Otcem milosrdenství a Bohem všelikeho potěšení.“ II. ke Kor. 1, 3. a proto jest i jeho dům domem milosrdenství i všeho pro nás potěšení. Kdykoliv uztíme chrám Páně, pomysleme sobě: „zde blízko mne přebývá můj Pán, byl zde na světě třiatřicet let, do svého třiatřicátého roku byl poddán svému pěstounovi, pomáhal mu ve všech jeho pracích; nastoupiv úřad učitelský byl zne-

uznán, posmíván; nepřátelé neustali, až vymohli jeho odsouzení ku smrti a to smrti na kříži; z lásky k nám bídným lidem trpěl, krvi se potil, nesl těžký kříž a na kříži zemřel; nenaříkal, ale byl trpělivý, mlčky snášel všechny přehořké své muky. Já pak naříkám, vše je mi těžké, každá maličkost mne rozčilí, nic nechci trpět, vše je mi odporné, nesnesitelné. Ale nyní si umiňuji, že budu klidný, nic nepřivede mne z rovnováhy, vždyť snášeje vše v trpělivosti, mohu si zasloužit věčné spásy, mohu přijít k mému Pánu na věčnost.

Obracejme častěji svůj zrak ku chrámu Páně, pak budou nám naše útrapy lehčí, snadnější; přesvědčíme se vždy více a více, jaké štěstí pro nás jest, že máme uprostřed své osady kostel, který je nám vždy za každé hodiny přístupný. Dvěře chrámové vždy jsou

nám otevřeny. Budiž kostel naší chloubou.

IV. Milujme okrasu svého kostela. V osadě, v níž najdeme slušný kostel, vládne jistě živá víra a nezištná obětavost všech obyvatelů; kteří přijali za své heslo, slova žalmisty, když píše: Hospodine miloval jsem okrasu domu tvého a místo přebývání slávy tvé. 25, 8. Nikdo se nestydí veřejně vyznávat svou víru, nezastav se na půl cestě, netancuj mezi vejci, ale otevřeně hlas se ku svému Kristovi! At nejsi mezi těmi nešťastníky, kteří se bojí sice šlápnouti na kříž, ale zároveň stydí se veřejně se k němu přiznati. Vedle důvěry v Boha můj každý také důvěru v sebe, miluj svůj kostel dle možnosti přispívej k jeho důstojné úpravě a Bůh zůstane povždy tvým Utěшитelem, tvým Pomocníkem, který tě neopustí ani zde, ani na věčnosti. Amen.

V přírodě.

V té jarní krásné zeleni
když kol se vlní osení,
v chrám spěchám přírody;
zde krásou potěší se zrak
a v sluch mi zpívá píseň pták,
s ním srdce závodí.

Zde cítím vůni volnosti
a dýchám s novou radostí
ten čistý, vlažný vzduch;
sem spěchám každického dne,
neb k přírodě má duše lne,
neb stvořil ji sám Bůh!

V té jarní krásné přírodě
si najdu květy k ozdobě
a duše počne pět:
Bůh, Tvůrce světa celého.
mi dává druha milého —
své lásky čistý květ!

A. M. Kadlčíková.

Eucharistický světový kongres.

Jest po slavnostech. Ku kráse jejich scházelo jen krásné počasí, aby byly se ještě skvěleji vydařily. Nejkrásnější byl začátek slavností uvítání papežského legáta, kardinála van Rossuma, byl velmi krásný den. Ale přes ustavičnou velikou nepohodu, přece bylo účastenství při kongresu tomto ohromné, nevidané, čímž ještě více vyniká láska a živá víra ke svátostnému Spasiteli. Poněvadž „Škola B. S. P.“ připravovala čtenáře své na tento světový sjezd, podává tuto zprávu o koruně slavností, o poslední slavnostní schůzi a o průvodu Božího Těla světového podle „Dne“.

Světové Boží Tělo ve Vídni slavnostně vyvrcholilo v poslední dva sjezdové dny. Tisícové a tisícové zástupy mocnější ještě vzhoustly v sobotu, a z nedělního rána vlaky všech drah chrly přímo nové a nové tisíce účastnictva.

V sobotu o polednách konalo se obecné závěrečné shromáždění sjezdové v obrovité rotundě v Prateru nejrozsáhlejším shromážděním dvoumilionové Vídně. Děšť chvílemi opravdový lijavec, zdržel poněkud přesné zahájení obřím schůze. 10.000 sedadel amfiteatralně vzestupujících hravě obsazeno. Spousty na spousty stály v širých prostorech, již na počátku schůze nesčetná policie odhadla zástupy na 25.000 lidí. Lidí všeho věku i stavu, ze všech národů a zemí okrášlu země. Na středním podiu tisíce honorací s členy císař. rodiny s arcivévodou Karlem Fr. Josefem a chotí Zitou v čele. Před nimi 10 kardinálů, mezi nimi oba čeští, olomoucký a pražský, a mnoho cpatů a biskupů. Náš hrabě Jaroslav Thun, předseda ústí. vítacího výboru, velel zde pořádku. — Ze šlechty vynikla účastí překvapující zvláště polská.

Za jásotu vítání kardinálové, naši čeští a kardinál legát van Rossum pozdravení i jásavým českým „Sláva!“. Legát zná poněkud česky.

Bez zahajování na vysoko čním řečníšti zdůvodňoval apoštol tiskový mezi Němci rakouskými jesuita Kolb místo hlasování o všech odbory schválených resolucích jedině jaksi generální osvědčení díky Piu X. za jeho dekrety o častém sv. přijímání. Jak mohutně se rozléhal hlas jeho po celé

ohromné dvoraně! I u dalších řečníků. Mluvili německý uherský velmož a kapucín švýcarský, tento o Matce krásného milování a Eucharistii. Spěchali oba: příliš mnoho toho chtěli povědět. Ozvěna v ochoze rotundy sem tam zazněla ještě mocnější než hlas řečníkův. Dvě církve, knížata stoupala pak po vysokém schodišti na tribunu: arcibiskup španělský z Valencie a kardinál pařížský. Onen řečnil za španělský národ, jenž nedávno se svým králem konal eucharistický sjezd v Madridě, pádnou latinou. Kardinál Amette za Paříž a celou pronásledovanou katol. Francii (na 6000 Francouzů přibýlo do Vídně, s půl tisíce mezi nimi kněží, několik biskupů!) zvučnou frančtinou. Jak lahodný to mistr řeči! — Na konec až belgický biskup Heylen z Namýru, stálý to president božitélových sjezdů světových, ohlásil příští kongress na proslaveném ostrůvku Maltě ve Středozemním moři, nadšeným jásotem vítán na řečníště kardinál legát. Dávno nevyhrán tak skvostný zástupce Sv. Otce na podobné manifestace. Všecky si podmanil několika větami. Okrášlen velkokřížem sv. Štěpána, jimž ho císař a král právě byl vyznamenal, plně německy (je Holanďanem rodem) hřejivou řečí proslavoval všem děkovaní. Rozbouřil ty desetitisíce k obromným projevům nadšení jak k Sv. Otci, tak zvláště i staříckému mocnáři, vrchnímu a tolik mocnému ochránci světového sjezdu. Toť chvíle, jež se nikdy nevrátí! V nehybnoucí paměť vryly se kde komu pod gigantickou rotundou.

Když velebné zvuky jedinečného hymnu „Bože, chválíme Tebe!“ v různých jazycích tisíců a tisíců stoupaly k bání a nad ní výše k Tomu, jenž byl střediskem všeho sjezdování a když pak rozléhala se obrovitými prostorami hymna rakouských národů, tisíce a tisíce srdcí prostých i životem otužilejších chvěly se nadšením, jakého už sotva kdy se dožijí . . . Slzy rýz, vyšší radosti, se třeptily v očích lidí se celujícími, kdož se před tím nikdy nesešli.

A žádná nehoda při tak obřímém zástupu. Zastoupení jsme byli i my hojným počtem a shlédli jsme z poslanců našich dra. Hrubana, prof. Šrámka, řed. Kadlčáka, vedle mnoha prelátů a kněží českých a významných reprezentantů.

A pak neděle s věkovitým Božím Tělem katolického světa.

Zapršená všechna jako sobota, od časného rána. Nerozhodná devis, že za silného deště průvodu nebude, mála mnoho. Zneuzili ji zavilí nepřátelé sjezdu co nejvydatněji. Mnoho našich nedostalo se tak na místa. Ale přes to přese všechno...

Nebylo dosud takové manifestace na světě! Za krásného slunce byly by zajásaly barvy mohutnější, rozprostřel se lesk nádhery mnohem živěji a snad i množství, bylo-li to vůbec možná, ještě se rozhojnilo.

Ale za neutechajícího deště, ménícího se občas v lijavec, přecházelo nedělní Boží Tělo světové v ráz nové velikoleposti nikdy nebývalé.

Když se hnuly ty mocné desetitisíce mužů, jež až po šest hodin byly na nohou, v dešti, lijavci, zimě, blátě a vodě v ten nevypsitelný průvod statečné zbožné oddanosti Spasiteli světa nádhernými třídami světového města, mocnými špalíry stejné obětavé vytrvalými — a táhly k šedému hradu habsburskému — tu bylo vidět, co zmůže v XX. století, století síly, davů, věřící svět...

Stopadesát tisíc mužů v největší nepohodě, s největší obětavostí, s tichým radostným nadšením před tváří světa... ze všech národů a ze všech stavů, v národním kroji a skvělém hávu tajného rady, chudíčkém lidovém obleku zabožným a kněžským rouchu latinského i východního obřadu, kaplani i prelát s mitrou a berlou, v blátě a vodě stejně jeden za druhým...

Která skvělá myšlenka jen z daleka se odváží — na takovou manifestaci?

Za časného rána seřaďovaly se skupiny, národů i stavů po všem městě. Škoda, že český národ byl poněkud rozpoltěn. Dle diecesí. Na 22.000 nás bylo! U votiv. kostela sešla se rázovitá Morava se Slezskem: Orli, omladina, rol. spolek, Slovácko. Před 7. hodinou velebně zazněly zvuky vlévnovské hudby, jako když je poutník budíček na Velehradě: »Bože chválime Tebe!... Sem tam bloudily ještě hloučky naše po zapršených i odlehlejších ulicích. Skupiny rostly proto až v pohybu k určenému stanovišti. Orlu našemu, jenž poprvé se všemu katol. světu ukazoval, velel nejstarší Orel říš. posl. Kadlčák. Kde kdo se po nich ohlížel a vypytlal. I panovník sám projížděje dlouhým ladným špalírem Orla na

nádvoří hrdinů, jež krásnil. — Národními kroji našeho Slovácka pestrilo se světové Boží Tělo, jako nádhernými kroji jihoslovanskými.

Troji byl vlastně průvod. Hlavní, stopadesátitisícový všeobecný mužů: první část 50tisícová, v ní většina našich s Orly a Omladinou, dospěla až na středisko oslavy: na přední nádvoří dvorního bradu (nádvoří hrdinů) za mohutnou branou s památným nápisem: »Spravedlnost základem království«. Ostatní před hradem a daleko do ulic tvořily vnitřní špalíř. Zevnější byl o 12stupech ženský.

V druhém průvodě, který už procházel ohromným špalírem prvního, byli jen vysokoškolsí studenti, professorstvo bohoslovcké a členové zákonodárných sborů říše a zemí našich s městskou radou vídeňskou.

Tento průvod vyšel od velehrámu svatoštěpánského před půl 11. hod. Poslanci před hradem jásavě pozdravováni. Z našich šli: v čele se zemským hejtmánem hr. Serényim v uniformě tijného rady, náměstek dr. Hruban, prof. Šrámek, Ševčík, Valoušek, Krčka, Jilek, Vykoukal, Horák z Milotic, Chlebus — agrárník dr. Zahradník. Na podium přibyli pak náměstek dr. šl. Koudela, probošt dr. Stojan.

Třetí průvod »dvorní« s veškerou nádhrou, jaké nemá už v Evropě, ba na celém světě žádné jiné město katol. okřsku, vyšel ze starobýlého domu v pravé poledne. Na dva kilometry se rozvinul. Mnoho se radili odříci průvod tento: ale staříčký mocnář sám s největší rozhodností se tomu opřel: za každého počasí se účastní — a v celém rozsahu vše se vykonalo. Jen na hradní bráně pod skvostným ověnceným baldachýnem ostal celý daleko široko viditelný — pro vichor bez Nejsvětější Oběti. Kardinál legát ji sloužil pak ve dvorní kapli. — Za to třikráte obejel drahocenný skleněný vůz s Nejsvětějším s klečícími v něm před Svátostí kardinálem legátem a kardinálem vídeňským nádvořím hrdinů mezi oddaným křesťanstvem. A dvakrát jej doprovázel v uctivé vzdálenosti staříčký mocnář v bílé uniformě s obnaženou hlavou — ve skvostném povozu, taženém 8 bělouši. S ním po levici arcivévoda následník. Nepopsatelné svatá chvíle zbožného nadšení. Než přibyl vůz s Nejsvětějším, na minutu zalesklo se slunce, ale pak se vrátil déšť. Přes to podium a tribuny dam i pánů a statisíce, stojící na

blátité vlhké půdě, jak zazněly fanfáry — stáhly deštníky. A přelo silně — biskupům a prelátům na mitry a berly a drahocenná roucha, na nádherné uniformy a šaty dam...

A tím jásavým pozdravem nejvíc uctívanému staříckému vládci světa, s celým dvorem i vládou účastnícímu se náboženského dosud nejmohutnějšího projevu, co jich zažil křesťanský svět — jásotem statisíců, vždy znova burácejícím — dmuly se mocné perutě Dějin světových.

Přede dvorem i šlechta, naše, německá, polská i maďarská se ukázala v nádherných povozech s komonstvem. Vynikal tu zvláště skvostný kočár nejvyššího maršálka království českého. Tajní radové, hodnostáři dvorní a státní...

Český národ, jehož dějiny svědčí o největším zájmu o Spasitele světa ve Svátosti — ze všech ostatních křesťanských

národů — ukázal se ve Vídni po Němcích počtem nejmohutnějším.

Ledacos bylo by se dalo na jeho účasti i na jeho odděleném sjezdování zdokonalit. Nesmazatelným však dojmem působila účast česká na naši vídeňskou českou obec.

Jak se cítila a cítí povznesenou! Ještě nikdy takové tisíce z vlasti jí nenavštívily. A nikdy se tak upřímně k nim, českým katolíkům vídeňským nehlásily. Čeští kardinálové, četní čeští biskupové a preláti, občanská intelligence a šlechta, vše to šlo do českých schůzí řečnit, manifestovat a sbratřit se s katol. lidem českým na jinak nehostinném Dunaji.

Plni radosti nadšení vraceli se účastníci eucharistického sjezdu domů do svých vlastí, aby v živé víře a lásce k Ježíši svátostnému sami trvající i své bližní k lásce Kristově roznítily.

Třetí česká pout do Lurd roku 1911.

Popisuje K. Balík, děkan.

(Pokračování.)

Druhý den v Lurdech.

Druhý den našeho pobytu v Lurdech byl pro nás dnem zvláště slavnostním. Bylo to dne 27. srpna. Byla neděle. Již časně z rána opustili jsme ve městě své příbytky a spěchali k jeskyni. Tam jsme za našeho pobytu v Lurdech stále svoje zraky obraceli, tam několikrát denně spěchali a se soustřeďovali, jako vrací se krev v lidském těle ve svém oběhu znova a znova k srdci.

Již od časného rána slouženy byly nesčetnými kněžstvími v obou kostelích, v hořejším i dolejšími u všech oltářů mše sv. Kolik mší svatých tam, tehdy asi bylo, těžko říci, ale nebudu daleko pravdy, tvrdím-li, že jich bylo alespoň osm set. Spíše jich bylo více. U každého oltáře stálo několik kněží, modlících se breviář a čekajících, až na ně dojde řada. Přisluhovali jeden druhému. Oba kostely byly naplněny modlícími se marianskými ctiteli.

Před devátou hodinou ráno shromáždili jsme se vedle velké basiliky a v slavnostním průvodu ubírali jsme se k jeskyni, kdež jsme měli mít v 9 hodin svoji bohoslužbu. Cestou zpívali jsme píseň „Bože, cos ráčil...“ Naše hudba zpěv doprovázela. Píseň tato jest Francouzům dobře známá. Tintéz nápevem zpívají svoji nábožnou píseň „Te souviens tu digne enfant de la France...“ Jest přirozeno, že písní touto tím větší zájem Francouzů jsme vzbudili.

V 9 hodin začala v jeskyni slavnostní pontifikální mše svatá. Sloužil ji za velké assistance sám náš nejdůstojnější pan kardinál. Ačkoliv do Lurd přichází velmi mnoho vysokých církevních hodnostářů, přece jen zjev kardinála jest zde celkem vzácný. Vždyť těchto nejvyšších kníbat církevních jest v celé katolické církvi jenom něco kolem šedesáti. Za celý rok 1911 přišli do Lurd celkem kardinálové jenom

dva, tedy kromě našeho pana kardinála ještě jeden. Proto nesčetné zástupy shromáždily a tísnily se kolem jeskyně, aby této slavnostní mše svaté přítomni byly. Tisíce Francouzů, sta Němců z Kolína a z Tyrol, Belgičané, a různí jiní národové byli zde zastoupeni.

Byly zde současně s námi různé jiné výpravy, ale kardinála neměla s sebou žádná jiná, žádná jiná neměla s sebou hudební kapely, a žádná neměla tak vysohleného pěveckého sboru jako naše. Náš mužský sbor velmi krásně při pontifikální mši svaté čtyř hlasně zpíval. Lurdský časopis „Journal de la Grote“ ze dne 3. září 1911 o nás napsal: „Byli jsme unešeni jejich hlubokou zbožností a nevyrovnatelně krásným zpěvem.“

Po mši sv. udělali jsme v jeskyni a u jeskyně místo zase poutníkům, jichž toho dne bylo v Lurdech nesmírné množství. Stále ještě nová a nová procesí se svými kněžími přicházela. Ačkoliv všechny dny našeho pobytu v Lurdech byly pro nás slavnostní, přece jen neděle ještě nad ostatní dny vynikala.

Jsouce pamětlivi všech pokynů svého pořadatelského řídili jsme se i pokynem, abychom v neděli ničeho v obchodech nekupovali a tak sami ku svátku nedělního dne přispívali. Některé obchody byly úplně zavřené a které byly otevřené, zely prázdnou.

Rovněž i při odpoledním svátostném průvodu dostalo se nám zvláštního vyznamenání. Velebnou Svátost nesl Jeho Eminence náš nejdůstojnější pan kardinál, účastníci naší výpravy šli těsně u něho, a naše poutnická korouhev byla Velebné Svátosti nejbližší. Při tomtéž průvodu byla kromě francouzských a německých vzývání také vzývání česká. Této cti dosud nikdy Čechům se nedostalo. Před nesčetnými tisíci dp. J. Kolísek, člen pořadatelského poutí, vroucně pronášel prosby z evangelia a my jsme je vše, srdcem, ústy i slzami opakovali. Zajisté, až přijede nová česká pout do Lurd, tato výsada již i nadále Čechům zachována bude. Proto jest škoda, že velmi mnozí Češi jezdí do Lurd s výpravami německými z Vídně, z Lince a odjinud a tak stávají se jenom bezvýznamným přílepkem poutí německých, z nichž ostatně ani pravého duševního požitku a prospěchu mítí nemohou.

Po svátostném průvodu šli jsme do horní basiliky, kdež měl vdp. Alois Kašpárek, děkan z Českého Brodu, pěknou promluvu. Přípravoval nás v ní na svatou zpověď. Po kázání zasedlo na sto našich kněží do zpovědnice a do lavic, a v krátké chvíli byli všichni naši poutníci vyzpovědáni.

V 8 hodin večer byl zase nádherný průvod světelný.

Po něm odebrali jsme se do svých příbytků, abychom se podruhé v Lurdech vyspali.

Třetí den v Lurdech.

V pondělí dne 28. srpna v 7 hodin ráno měli jsme v jeskyni společnou mši svatou, kterou sloužil náš protektor nejdůstojnější pan kardinál. Po mši svaté podával našim poutníkům Tělo Páně. Ale i mnozí cizí poutníci chtěli z rukou Jeho Eminence přijímati, stále noví a noví přiklekali, takže pan kardinál podával až skoro do devíti hodin. V Lurdech přistupuje ke stolu Páně za rok skoro 1 milion poutníků.

Po snídání jsme se zase shromáždili u kostela a šli jsme na horu Kalvarii vykonat pobožnost křížové cesty. Jest nově zřízena. Sochy jednotlivých zastavení jsou v životní velikosti zhotovené z bronzu. U každého zastavení jest asi pět soch, u některého méně u některého více.

Na temeni hory u třináctého zastavení měl krásné kázání „O sedmi posledních slovech Páně“ dp. J. Rössler, kaplan z Velkého Ouřima. Bylo veliké parno, ale přece všichni s napjetím a v trpělivosti vyslechli slova výmluvného kazatele.

Po kázání hnul se průvod k zastavení poslednímu, které jest v malé skalní jeskyně.

Hned po pobožnosti křížové cesty šli jsme přímo s Kalvárie k biskupské residenci, abychom pozdravili Msgra dra Schöpfra, velkého příznivce Čechů, v jeho příbytku. Vešli jsme do jeho zahrady, kdež jsme se v příjemném stanu seřadili. Vlídny pan biskup, provázen jsa svým hostem, naším panem kardinálem, vyšel k nám do zahrady a svojí vlídností, laskavostí a žertovností rázem získal si srdce nás všech. První pozdrav přednesl panu biskupovi náš nejdůstojnější pan kardinál. Když jsme na konec promluvy provolali jeho Milosti biskupské třikrát „Sláva,“ promluvil a

odpovídal zase pan biskup. Litoval, že neumí česky, aby nás v naší mateřštině pozdravil mohl. Promluvil k nám německy. Vybízel k náboženské horlivosti, děkoval bratřím Kolískům za námahu, že opět ně české poutníky do Lurd přivedli, děkoval za dar 30.000 korun, kterým národ český na výzdobu kaple v růžencové basilice lurdské přispěl a pravil, že se modlí, aby všichni hodní Češi v srdci Panny Marie zapsáni byli. — Prál nám na „shledanou“ v nebesích, kdybychom zde na zemi se již podruhé nespátřili. Když jsme potom panu biskupovi na jeho žádost zpívali naši národní hymnu „Kde domov můj?“ vyžádal si od nejbližší stojícího poutníka jeho poutní knížku a zpíval s námi. Na konec s každým z nás zvláště se rozloučil, s některými do hovoru se dával, a a „když jsme líbali prsten jeho pravice, která jenom žehnati dovede, pro každého měl nějaké vhodné a vřelé slovo. Bylo skoro poledne, když v nejlepší náladě odcházeli jsme z jeho residenčního zahrady.

Poněvadž toho dne bylo zvláště veliké horko, hned po obědě zdrželi jsme se déle ve svých příbytcích, kdež přece jen bylo chladněji, než venku na slunci.

Odpoledne zase súčastnili jsme se svátostného průvodu, v němž čtyři muži lajci z naší výpravy nesli baldachýn, při němž se stala tři zázračná uzdravení. Také v koupelnách byl prý kdosi uzdraven. Na skále nad jeskyní objevily se zase asi troje berly úplně nové...

Teprve nyní jsme se z prvních tak mohutných a zvláštních dojmů poněkud probrali a ustálili. Také jsme už se poněkud ve městě vyznali a proto jsme se odhodlali blíže si je prohlédnouti.

Město čítá asi 9000 obyvatel a má zvláštní posvátný ráz. Jest zde mnoho hotelů, neboť někdy za jediný den přichází sem třeba až na 70.000 cizích poutníků, kteří všichni chtějí býti ubytováni. V ulicích nevidíš nic jiného, než jen samé obchody. Všude plno soch, sošek, růženců, obrázků, křížků a různých jiných předmětů, které si poutníci se zálibou pro sebe a pro své milé domácí kupují. Na ulicích jest stále živo.

Uprostřed města na kopci jest starý, opuštěný, pevný a rozlehlý hrad. Podél něho vine se dole řeka Gave, jejíž modrá

přehledná voda valí se dále k Massabiellské jeskyni.

Pro nás poutníky největší pamětihodností byl domek, v němž omilostněná dívka Bernadetta bydlila a který jsme si také z té příčiny vyhledali. Zachovává se v původní své podobě a s původním svým zařízením. Jenom venku jest upevněn velký nápis: „Rodný domek Bernadetty Soubirous,“ jinak se nezměnilo ničeho. Vidíš dosud starý, jednoduchý mlýn, v prvním patře vidíš světničku, v níž dívka pracovala a spala, vidíš na zdi obrázky jejích rodičů a její přítelkyně a vůbec vše leží tak, jak tehdy bývalo. Světnička jest nyní neobydlena, ale cizím poutníkům volně přístupná. K domku přiléhá krámk, kde příbuzní svaté dívky prodávají poutnické památky. Také jsme si zde něco koupili.

Po krátké prohlídce města vrátili jsme se do svých hotelů, naobědvali jsme se a již vzavše si své svíce, spěchali jsme zase k jeskyni, abychom se súčastnili večerního světelného průvodu.

Po průvodu neodcházeli jsme domů, poněvadž pořad otisknutý v naší příručce poutnické knížce kladl na nastávající noc „Noční klanění se Nejsv. Svátosti oltářní.“ Proto shromáždili jsme se v horní basilice. Každou noc má tuto adoraci některá jiná výprava. Poutníci zapomínající na spánek a únavu věnují jednu noc svému Spasiteli, který nám věnoval větší námahu a který dnem i nocí ve svatostánku s námi dlí. Matka Lurdská přivádí své děti k nohám svého Syna.

Proti hmotě nutno postaviti ducha, proti materialismu ideál, proti nevěře úctu mariánskou a Eucharistii. V Lurdech doplňuje se a spojuje úcta k Panně a úcta k Eucharistii v podivuhodném souladu.

Jakmile jsme se shromáždili v kostele, kdež na oltáři kolem vystavené Velebné svátosti hořelo množství svátel, vystoupil jeden z našich kněží na kazatelnu a měl kázání o Nejsvětější svátosti. Hleděl v nás upevniti víru v tuto svátost. Potom modlili jsme se svatý růženec. Po krátkém tichém rozjímání bylo v 10 hodin kázání druhé, v němž nás jiný kazatel povzbuzoval k naději. Nebývá sklamán, kdo celou svoji naději v Krista svátostného skládá. Potom byly modlitby prosebné a záslibné, konečně v třetím kázání opět jiný kazatel vysvětloval velikou lásku Spasitele k nám a nabádal nás aby-

chom i my navzájem křesťanskou láskou se milovali a Spasiteli Jeho lásku zase láskou spláceli.

Po třetím kázání jsme zpívali. Po zpěvu oddali jsme se tichému rozjímání. Co kdo Kristu přednášel? Zač se každý modlil? Zde v tichu nočním modlím se k Tobě Kriste. Obětují Ti svou únavu a v obětí Ti skládám celé své srdce. Jak sladký Jsi, ó Kriste! Kterak jen to bylo možné, že jsem dříve k Tobě tak chladný byl? Slibuji Ti od nynějška tím větší lásku a horlivost... Dej mi zdraví, sílu v pokušeních, milost pro duši... Modlím se zde za své milé domácí, modlím se za ty, kteří se nemodlí a zvláště se modlím za ty, kteří třeba této noci v prostopášnostech a rozmarilostech Tě urážejí. Přijmi za ně ode mne tuto ná-

hradu... Venku ticho... Slyšíš i šepot tichých modliteb okolních poutníků... Na věži zase už hodiny odbíjejí novou čtvrtěhodinu. Ten zvláštní zvuk a čtyřnásobný úder v tónu stále nižším provázeti mne bude stále...

Hodiny odbily půlnoc. V půlnoci měli jsme před vystavenou velebnou Svátostí společnou slavnou mši svatou, při níž poutníci přistoupili ke stolu Páně. Dovršení adorace bylo úplné spojení se Kristem svátostným.

U postranních oltářů už začínali čísti naši kněží mše svaté. Rozkošná noc plná milostí...

Ve 2 hodiny jsme se rozcházeli, abychom ještě do rána poněkud se prospali. Oltáře byly již kněžími obsazené až do rána.

(O. p.)

Maria.

V tom našem kostele,
v kostelíčku.
poklekám v bolech svých
před Matičku.

Modlím se růženec
u Marie,
nesu jí něžný květ
od lilie.

Modlím se Otčenáš,
Anděl Páně,
aby mě uvedla
k nebes bráně.

A ona vyslyší
moje lkání,
sešle mi do duše
požehnání.

Požehná práci mé
Máti milá,
když se jí duše má
poklonila.

V tom našem kostele
blaze mi je,
když se tu modlívám
u Marie!

Žaloba.

Hory, hory vysoké,
povězte mi přece,
jak bych se tam dostala
k stříbrojasné řece?

Lesy, lesy hluboké,
i vás se tak táži,
jak bych se tam dostala
aspoň k její hrázi?

Chtěla bych se napít
z vlnky její hravé,
abych měla bolavé
srdéčko hned zdravé!

Hory, lesy mlčely,
já tu smutně stála
a do očí znavených
slzička se drala.

Zaplakala duše má,
srdéčko se chvělo,
že má láska, štěstí mé
v dál dnes uletělo.

Uletělo štěstí mé,
prchla i má láska,
oblažila celý svět
a s ním se jen láská! —

A. M. Kadlěčková.

Posvěcení života od kolébky až ke hrobu.

(Úvahy o sv. svátostech.)

Stojíme-li před velkolepým chrámem, tu ponoří se duch náš v pozorování uměleckého toho díla; mětime výšku věží, obdivujeme se kružbám okenním, ladnému a souměrnému rozdělení jednotlivých oddílů, líbí se nám sochy svatých a jiné okrasy a když tak jsme si vše prohlédli, řekneme: krásné to dílo, jen veleduch mohl je vymyslet, jen ruce dovedné mohly je urobiť. A pak jdeme dále a málo kdo pováží, kolik tisíc ruk na díle tom pracovalo, a to mnohdy po celá desítilétí ano i století, nepovážíme, kolik potu lpi na těchto kamenech, ba kolik snad životů lidských při stavbě té vzalo za své.

Tak stojíme i před velikou budovou duchovní, budovou naší sv. církve a obdivujeme se právem její velikosti a radujeme se, že tato duchovní budova naše jest, naším jest majetkem.

Obdivujeme stavbu nádhernou, nemáme také zapomenouti těch, kteří na duchovním tomto chrámu pracovali, těch dlouhých dob — tisíciletí, v nichž zbudována byla, toho potu, té pile, kterou stavitelé práci věnovali! Nemáme snad vypravovati o té chudé krvi lidské, kterou polity byly základy budovy, této církve Boží, té krve, která z těl tisíců a tisíců mučedníků tekla, a tak jakoby maltou byla k upevnění jednotlivých kamenů chrámu tohoto duchovního. Ovšem jest nyní církev naše pevným hradem, jenž úcty vzbuzuje; avšak nebylo tomu vždy tak. Na počátku, když Spasitel náš a zakladatel církve, apoštolům přenechal budovati jí dále, tu mužové ti, jednou takřka rukou budovali a ve druhé držíce meč, stavbu před nepřáteli bránili a tak mnohý padl a vykvrácel v obraně církve. Vždyť pod vedením vševládneho Říma celé pohanstvo i židovstvo zvedlo se proti církvi Kristově a teprve po úporném boji, v němž křesťanstvo krvácelo a který staletí trval, klesl pohanský Goliáš k zemi, poražen jsa pravdou božskou, klesl sice, ale úplně přemožen není a bojuje neustále dále — s větším či menším výsledkem. Na budovu církve posílá ustavičně střely své, buď veřejně

buď skrytě a čeká jen vhodné příležitosti, aby zase s celou silou mohl se vrhnouti na toto jemu tak nenáviděné dílo Boží. A věru v každé době našel pomocníky a nalezá je i v době naší, neboť běže silu ze světa smyslného a z lidstva smyslnosti oddaného, a tak zase hlavu svou pyšně pozvedá proti Kristu a proti ústavu spásy — církevní, katolické. A tu zajisté jest třeba boje — a tento boj, jak slovem tak písmem, jak životem tak krví jest svatou povinností těch, kterým svěřena jest církev — jest povinností, ale také krásnou výsadou kněžstva katolického. Vždyť k nám pravil Kristus Pán: »A budete mi svědky v Jerusalemě a v Judei a až na konec světa.« Tak mnohý z nástupců sv. apoštolů, tak mnohý sv. učitel církve, který osvěcen jsa Duchem svatým, pérem pracoval na utváření církve Páně, musil péro odložit, a za ně vzít do ruky palmu mučednickou, položit hlavu na špalek pro jméno Ježíše, kterého hájil a bránil. Nesčíslný počet kněží církve naší vyveden byl z temných katakomb na světlo Boží, jen za tím účelem, aby krví svou posvětil popravistiště. Avšak za těmito, hned zase nastoupili četní kněží, hlásající totéž sv. učení a hotovi jsouce k těmže obětem i sebe větším. Proto tato odhodlanost, tato vytrvalost, tato obětavost konečně přemohla i nepřátele sebe zuřivější a z podzemních kobek katakomb vzrůstala stavba církve v jasů slunečních na povrchu země a dospívala čím dále tím větší výše a dokonalosti.

Avšak nedlouho trvala doba pokoje a oddechu. Sotva byla církev na jihu Evropy utvrzena, přiválily se ze severu proudy divokých národů, kteří kamkoli přišli, po sobě zůstavovali zpustošená města, spálené hrady a chrámy a věru by všechna dosavadní práce osvětová a vzdělávací byla zničena, kdyby věrní kněží církve zase znovu nezačali pracovat, a povalený kříž zase nepozvedli na stínách měst. Pod stínem sv. kříže započal zase nový život, a s náboženstvím kveily i ostatní vědy a umění v dobách pokojných.

A solva že klid a pokoj oblažil středisko křesťanstva na zapadě, Italii a Řím, již vycházejí z krajů těch noví apoštolé a putují do krajů severních na Rýn a od něj do středu Evropy.

Synové sv. Benedikta jsou to, kteří s křížem v ruce klesli si cestu pustinami, kteří tam v temných hájích káceli modly a na místě jejich vztýčovali znamení spásy a učili lid, v pohanství vyrostlý, znáti Boha pravého a kterého poslal, Spasitele Ježíše Krista. Nepřicházeli s mečem v ruce, aby lid vládě své podmanili, přicházeli s láskou, aby jej osvobodili od pověry a poroby satana a učinili z něho národ Boží. Zbrání jejich byla pravda slova Božího, láska upřímná k duším nesmrtelným, vytrvalost, trpělivost a obětavost. A kdokoli jim sluchu popřál, tam se usadili, lid rolnictví učili — kostely stavěli, jich vědám a uměním zasvěcovali. Každý klášter jejich byl základem budoucího kvetoucího města, byl středem netoliko náboženství, nýbrž i věd a umění, byl vychovatelem lidu a jeho příkladem a tak také největším jeho dobrodincem. A že se nám zachovaly památky starobylé vzdělanosti, vděčíme jen pili a moudrosti kněží a řeholníků církve katolické, kteří je prvně opisovali, rozmnožovali a v knihovnách svých před zkárou uchovávali.

Rozkvět křesťanství a rozmach křesťanské osvěty a vzdělanosti, obrovský pokrok v umění, kterým se Evropa před ostatními díly světa vyznamenala, jest dílem a zásluhou církve katolické a jejích kněží. Tak blahodárně působilo kněžstvo v Evropě, že z Evropy i do jiných světa dílů rozlévala se křesťanská vzdělanost, kterou s vírou zase zanašeli křesťanští kněží jakožto misijnáři.

A pohlédneme-li na doby naše, musíme poznati tu velikou milost, kterou Bůh skrze ústa, ruku i srdce kněží svých lidstvu uděluje. O, jak krásné jest to povolání, býti lidstvu učitelem, obětíkem a pastýřem! A jak užitečné, vždyť nemá jiného účelu, nežli člověčenstvo učiniti šťastným, v pravdě a vytrvale šťastným na těle i duši. V žádném jiném povolání není tak zřejmé a jasné vyznačeno, že náboženství naše náboženstvím lásky jest, jako právě v povolání a stavu kněžském. Zajisté, že milí čtenářové sami

na sobě již poznali, kterak blaže jest člověku, jestliže někoho mohl šťastným učiniti. Jak sladko u srdce, když se nám podařilo na tváři bolem zbrázděné a smutné vylouditi úsměv a s očí setřiti slzu hořkou a do srdce zmitaného a nepokojného naliti balsám útěchy? A ejhle, toť povolání kněze katolického! Toť jeho andělské zaměstnání, k tomu obdržel moc i pomoc s hůry.

Naše náboženství jest dle zakladatele svého Ježíše Krista, náboženstvím lásky a kněz má býti apoštolem této božské lásky. K lidem netoliko že ochotným jest vždy odpustiti a vždy trpěti, musí celým svým životem i hlasem vždy a všude hlásati se sv. Janem Miláčkem Páně: »Synáčkové, milujte se vespolek«! A jelikož tato láska, nemá-li potravy, hyne, musí kněz ukazovati na pramen lásky této, nejsv. Srdce Páně, na jehož plameni rozžehnouti mají se veškerá srdce v pravdě křesťanská. Vždyť toť jest obsah celého křesťanství, láska, láska k Bohu a k bližnímu, vše ostatní má v této lásce základ, potravu i dokonání.

O, jak mnoho hřeší nyní svět proti lásce k Bohu a bližnímu!

Jak vzdaluje se od střediska lásky té, nejsv. Srdce Páně! Vše co svaté jest a vznešené, vše co cenu má pro život věčný a spásu duše, pozbývá u veliké části lidstva vážnosti. Jen to, co hovoří lidským náruživostem, co na chvíli baví, co opojuje duši a tělu příjemné jest, toho drží se svět, to miluje, po tom baží. Tím ale zapomíná se čím dále tím více na ukřižovaného Spasitele a na povinnosti k Němu, tím hyne čím dál tím více pobožnost, kajcnost, mizi dobré, bohumilé skutky. Za to rozlézá se hřích a neřest do všech koutů. A tu jako ten hlas zvonu vniká do vřavy všedního života, tak i hlas kněze, jak na místě posvátném, tak i ve veřejnosti, vážně napomíná lidstvo, by nezapomínalo, »že jednoho jest potřebí: spasiti duši. Jako učitel, v kostele, ve škole i mimo ně, při bohoslužbě, ve zpovědnici, u lůžka nemocných a kdekoli se příležitost naskýtá, musí kněz pamatovati lidstvo na Boha, volati ku pokání, navraceti zbloudilé ovce k pravému ovčinci. Zde říditi se musí slovy apoštola Pavla, která napsal k učenníku svému Timoteovi:

»Kaž slovo Boží, nabízej v čas i nečas, trestci, pros, zehři ve vši trpělivosti a učení.« (II. Tim. 4., 2.).

Ovšem, lidem úplně svěťáckým není slovo Boží vhod, překáží jim v jejich nevázaném a rozmarilém životě, vždyť pamatuje je na smrt a soud; jim ani kněz není osobou milou, neboť zjevem svým připomíná jim náboženství a jejich povinnosti k němu; avšak těm, kteří Spasitele svého docela ještě neopustili, jest slovo kněžovo milé a vzbuzuje mnohdy v srdcích jejich přesladké pocity. Vždyť duše jejich si při slovech kněze připomíná ony doby, kdy v nevinnosti a proto i v radosti a vnitřním klidu žila, kdy sv. anděl strážný ji opatroval, kdy tak ráda se modlivala ráno a večer a v modlitbě nalezla zálibu. A tu v duši také vzniká touha po těch slastných dobách nevinného mládí a taková touha jistě nezůstává bez účinku na život, a tak mnohý vlažný křesťan obrátí se slovem kněze cele ke Kristu svému a našel pokoj i štěstí života svého.

Mírně, ale vážně mluvil Spasitel k zástupům, rovněž tak i kněz k věřícím i k nevěřícím i když v horlivosti svaté jménem Božím hrozí trestem, tu jest kárající slovo jeho jako bouřka, ale bez krupobití, která sice zatřese zemí i lidmi, ale občerství je, očistí vzduch a vláhou napojí žiznivou zemi, tak že mnohá květina, která již již hynula a vadla, k novému se zvedne životu. Tak je to i s přisným, vážným slovem kněze, jakožto hlasatele pravdy Boží a karatele hříšníků; zachvěje se sice a otřese hříšník, avšak není zničen, nýbrž povzbuzen a do srdce jeho vyprahlého vtéká milost Boží, která mu dopomáhá k životu novému. To jest požehnání kněžského úřadu učitelského. Kněz, jako kazatel a učitel seje, poslouchá však sbírá užitek. A že slovo kněžské taký má účinek, působí milost Ducha sv., knězi ve svátosti svěcení udělená a proto díky Bohu za svátost tuto.

Avšak milost svěcení působí na slovo kněze ještě v jiném a to vyšším smyslu. Kněz, jakožto zástupce Božské pravdy, jakožto advokát božského práva musí hlas svůj pozvednouti i tam, kde lidská svévole a moc, nebo lidská zloba

a vztek porušují práva církve sv. Tu jistě potřebí jest odhodlanosti veliké, která ani před žalářem, ani před popravistěm neustoupí. A že kněží katoličtí tuto hrdinnost mají, dokazují všechny věky, dokazují i ti nesčetní kněží, kteří pro práva církve sv. život svůj položili, nebo v žalářích úpěli anebo ve vyhnanství život svůj dokonali. Uvedeme jeden příklad: V Brescii, městě italském, které známé jest svým proticírkevním směrem, kázal postní kázání slavný kazatel Elice z Janova. Kázání se mnohým zlotřilým obyvatelům ovšem nelíbilo a tak chtějíce kazatele zastrašiti, nalepili na všech rozích i také na kostele samém vyhrůžky: »Smrt kazateli!« »Špehounem jest, kdo jeho kázání poslouchá« atd. Nicméně byl však kostel při kázáních přeplněný, ovšem většinou proticírkevními posluchači.

Když pak kazatel, pojednáváje o předmětu: »Božský původ křesťanského náboženství«, vyslovil větu: »A není to také podivuhodnou a mocnou podporou tohoto náboženství, že řízeno jest samým Kristem Ježíšem, zakladatelem jeho, který neustále působí skrze zástupce svého a skrze něho církve svou ve všech dílech učení i mravech neporušenou a jistou udržuje« — nastal řev a rámus v kostele, zběsilci lezli na lavice a zataťmi pěstmi hrozili kazateli. Ten však neustal kázati, ano žehnal rozbouřený lid křížem sv., když se chystal naň útok učiniti. Jenom dvěma přítomným důstojníkům měl kněz co děkovati, že životem vyvázl. Ejhle, jakého ducha neohroženého vyžaduje povolání kněze věrného a takového dává mu Kristus ve svátosti svěcení.

A což, když se musí kněz, jako duchovní otec svých svěřených, ujmáti utiskovaných a ubohých proti mocným a bohatým tohoto světa? Nevyžaduje to ducha silného, hrdinného, nebažícího po lásce světa, nýbrž jdoucího přímou cestou práva, lásky a spravedlnosti? Kdo dá knězi takový dar? Jen Kristus, ve svátosti svěcení.

Ještě však požehnanější jest cnost kněze mezi lidem, jakožto rozdávče milosti Božích. O, kolik dobra plyne do srdcí lidských, kolik milostí snáší se na hlavy naše skrze ruce kněžské.

Novorozence uvádí do církve, posvěcují duši jeho a činí z něho dítko Boží a dává mu záruku nebe. Drží v rukou klíče království Božího, které otevírá hříšníkovi ve svátosti pokání, když snímá s beder duše jeho hroznou tíži hříchů a smiřuje jej s uraženým Bohem a vlevá do uhořelé duše balsam útěchy a posily. Kněz vede ospravedlněného ke stolu nejlepšímu a podává mu pokrm nejsvětější — Tělo a Krev Spasitelova, aby tak duši lidskou co nejúčtější spojil s Bohem jejím. A když křesťan rozžehnatí se má s tímto světem, spěchá kněz jej na tu dlouhou cestu zaopatřit všemi potřebnými dary, pokrmem nebeským, posilou a pomocí Boží, těší jej v úzkostech a ulevuje poslední boj. A tu jeví se působení kněze ve světle nejkrásnější. Když mor, cholera a jiné nakažlivé nemoci zuří a ubozí nemocní sami sobě zůstaveni bývají, když i nejbližší příbuzní je opouštějí, jest tu kněz, který k nim jde, kde může pomáhat, těší, byť by i sám za to životem splatiti měl. Sladkou jest mu odměnou, že získal duši Kristu, že ozářil, osladil ubožákům poslední trudné chvíle života. O, tu je kněz zastupcem božského milosrdného Samaritána, který volal: »Kdo žízni — pojď ke mně a já dám mu pramen vody živé, kterýž teče do života věčnosti.

Neocenitelné jest také dobrodiní, které plyne člověčenstvu z moci kněžské, obnovování totiž obětí Krista Ježíše ve mši sv. a to denně. Církev a křesťanství vůbec má svůj život, svou sílu, jenom v této nejv. oběti; kdyby se podařilo kdy nepřítelům Božím zabítí posledního kněze katolického a tak odstraniti nejsv. oběť mše sv., byla by tím i katol. církev — pravá to a jediná církev Kristova, zničena. Proto tak velikou má důležitost stav kněžský, proto tak drahocennou jest svátost svěcení kněžstva. O ceně a užitku mše sv. pro lidstvo vůbec a křesťany zvláště, bylo již několikrát v těchto listech pojednáno, tak, že to nyní opomenouti můžeme a obrátíme zrak svůj k pastýřské činnosti kněze.

Pozorujeme-li život lidský vidíme, že nepodobá se lodičce, klidně plovoucí na tichém moři, nýbrž spíše že se podobá rychloloďi supici a dýmající na vlnách mořských. Nyní panují vášně a naruži-

vosti lidské a pravda věčná, hájící zapírání sama sebe, musí bohužel tak často ustupovati. Jen v před, v před — třeba i do záhuby — tak zní heslo nynějších kormidelníků lodí lidského života. A tu kněz katolický jediný, jakožto kormidelník lodičky Kristovy, mužně volá: »Stůjte, ne dále, sice se sřítíte do propasti, z níž neaí vysvobození.« On staví se hrdině jako pastýř svých oveček mezi ně a zhoubný příklad světa a odráží útok jeho silnou rukou, byť by i ruka tato měla býti zlomena, byť by i život jeho za své vzítí měl a krev jeho téci. Konečně přece podaří se mu zarazití šílený běh světského života u tak mnohého, a zachrániti duši pro život věčný i tělo blahobyť ve zdejší. Dobrý pastýř dává rád život svůj za ovce své, dle příkladu pastýře nejsvětějšího Krista Ježíše. A tu, jak jest tak mnohý list dějin církve naši skvělým a krásným svědectvím této pastýřské obětavosti a hrdinnosti kněžstva katolického; skutky jejich, kterými jen bližnímu prospívaly, krev jejich i mnohdy mučnická smrt, vynucují i nepřítelům slova uznání a pochvaly. A v čele kněžstva katol. stojí sv. Otec v Římě — jenž kolikrát již obklíčen byl revolucionáři — kolikrát do vyhnanství vyhnán, v žaláři a zajetí držán a hle, přece vždy zvítězil a stojí zde jakožto první bojovník za práva církve a práva křesťanů, jakožto nejvyšší pastýř všech oveček Kristových. Trůny panovníků světských se kácí, žezla padají z rukou králů, ale trůn náměstka Kristova stojí pevně na rozechvělé zemi a papež třímá žezlo moci, berlu pastýřskou bez bázně, že by zlomena byla. Vždyť má příslibení Kristovo: »Brány pekelné nepřemohou ji.« Ne světská a pozemská moc chrání hlavu církve, nýbrž moc nadzemská, nebeská a proto nepřemožitelná. A i když časem se zdá, že již již skoro padá žezlo moci duchovní z rukou papežových a nepřítelé že již jásají nad koncem moci jeho — jest to vždy jen na čas.

Jako mračna zastiňují sice slunce, ale zničití ho nemohou a konečně přece před vítězíci paprsky jeho utíkají, tak i křesť. pravda i křesť. moc církve a její hlavy přechá a přetrvá sebe větší bouře a lesk koruny papežské zase zaskví se září tím jasnější. Tak to dosvědčují dě-

jiny lidstva a dějiny církve — tak to bude až do skonání světa. Ne světská moc přivodí konec církve, nýbrž vůle Boží, až církev naplní poslání své a vykoná úkol svůj. Konec církve bude ale také zároveň koncem světa. Do té doby ustavičně zmlazovati se bude církev, udržovati a obnovovati skrze svátost svěcení kněžstva, dostávajíc vždy nové a nové horlivé kněze a pastýře, aby konala svůj vykupitelský úřad v člověčenstvu.

O, děkujeme z hloubí srdce věčného Spasiteli našemu za svátost svěcení kněžstva, skrze níž nám tolik dobrodiní a milosti skýtá. Vážme si však

i kněží svých, poslouchajme učení jejich, přijímejme z rukou jejich milosti Boží často a hojně, dejme se vésti pastýřskou jejich pravdostí po cestě libých přikázání Božích. Stujme při nich věrně — hajme a braňme je proti nepřátelům a modleme se ně vroucně, aby s pomoci Boží hodnými a dobrými byli našimi otci duchovními. Prospěch z toho ze všeho budeme mít my. Kéž by působení kněžstva mezi námi bylo takové, aby jednou kněžstvo i lid zasloužilo přijatu býti tam, kde Nejvyšší náš pastýř, Kristus Ježíš, nás očekává a kde připravil přibytky těm, kteří Ho milují. —

Boh. Hendl.

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXIMILIAN WEINBERGER.

Jeden den mezi novokřtenci.

Zdejší škola má 120 žáků, kteří však po skončené práci polní se tam dostavují. Pocházejí většinou ze sousedních tří vesnic. Děvčata chodí do školy odpoledne a počet jich je nestejný. Někdy jich přichází 30, jindy 50, ba i 60. Z dospělých přihlásilo se letos 40 čekatelů křtu sv. Tito docházejí třikrát za týden a to večer, v neděli pak na služby Boží. Nade všemi je stálá dohlídka. Leniví vylučují se z počtu posluchačů a připouštějí se zase k vyučování teprv tehdy, až zase jsou horliví jako prve.

Dnešní své návštěvy věnuji nejprve čekatelům křtu sv., abych je lépe seznal. Všichni si to pokládají za velkou čest, missionář-li je navštívit. Při té příležitosti nalezl jsem dvě ženy těžce nemocné, které byly již mnoho o lásce Boží od svých dečr slyšely. Snažil jsem se jejich náboženské vědomosti doplniti a tak je na křest sv. připravit. Ku podivu slova, jichž zdejší černoši o Bohu užívají a ve svých řečích nápadně často opakují, ulehčují missionáři velmi vyučování ve sv. náboženství. Nejednou dostal jsem i od nejstarších lidí velmi správně od-

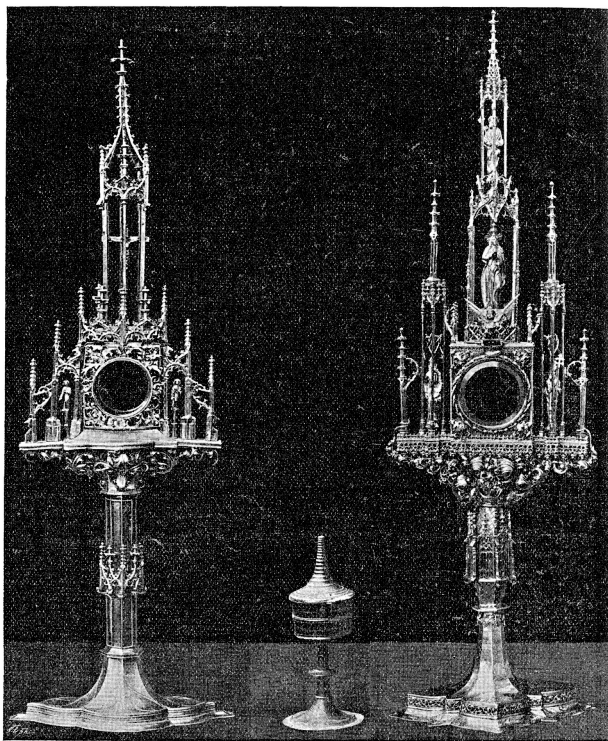
povědi a mohl jsem je v nebezpečnosti smrti po krátkém vyučování s dobrým svědomím pokřtiti.

Pro křesťanské cvičení je nejvhodnější večerní doba. Po západu slunce vrací se černoši z pole. Pracovní nářadí, hlavně sekýru a rýč nesou na ramenou, a zpívají cestou veselé domácní popěvky. Pravidelně umývají přišedše domu celé tělo, byt i pro vodu přes půl hodiny daleko choditi musili. Zvláštních koupelen moderně zařízených ovšem nemají: místo několika keří obrostlé a rohožkami dokola obehnané jim úplně dostačí. Po koupeli následuje večere.

O půl deváté hodině dokončil školní zvonek svou okružní cestu a svolal žáky do školy. Většina jich jest již ve škole shromážděna. Opakují právě částku o sv. svátostech a vyslychají se navzájem, načež jim naučené vysvětlují. Po půl hodině dostavili se i žáci vzdálenější a čekatelé sv. křtu. Nyní však běželo o to, kde víc než 200 osob umístiti. Učitel snaží se přicházející co možná nejvíce do kostela vměstnati, ale i to má svůj konec. Část přichozích postavil jsem po obou stranách oltáře, jiní stáli mezi a před kostelními dveřmi, což bylo tím

snadnější, ježto zde žádného policejního předpisu ohledně otvírání a zavírání dveří nestává. Jiní postaví se před nebo mezi otevřená okna, aniž se vydávali

s nábožnými písněmi. Tentokráte nemusil jsem se obávat jak ponejprv, že naše hliněná kaple za hlučného zpěvu spadne. Po modlitbě následovalo krátké

Monstrance v Bořitově.

Monstrance v Jevíčku.

v nebezpečí, že rozbijí skleně tabule anebo usnouce, hluboko dolů spadnou. Když konečně učiněn byl pořádek, začala večerní modlitba, která se střídala

světlením Apoštolského vyznání víry. Ač byl kostel přeplněn, byl za zpěvu a vyučování klid vzorný. Jen tu a tam bylo slyšeti plesnutí, když někdo se

rukou rozebral po moskytech. O 10. hodinách bylo mé denní dílo u konce, a já jsem se obdivoval svým hodným čekatelům sv. křtu, kteří po těžké práci polní v tak nízké místnosti pozorně vyučování poslouchali.

Když konečně všichni odešli, vyhledal jsem si svou 2—3 metry velkou světničku. Dveře jsem zavřel, aby mi tam nějaká havěť nevlezla. Za posledního mého pobytu ležel u židle na které jsem seděl, jedovatý had a s takovými nejsou žádné žerty. Ale pokoje jsem přece neměl. Sotva jsem ulehl, bzučelo okolo mého lůžka celé hejno moskytů. Takové muziky jsem za svého jedenáctiletého pobytu v Africe neslyšel. Sít mne sice před těmito dotěry chránila, ale kdykoli jsem ve spánku ruku blízko k sítí položil, byla tato strašně rozpíchána. Probudil jsem se proto kolikrát za noc a potrháný spánek mne ani dost málo neobčerstvil.

Následujícího dne z rána o 6. hodinách přišlo zase asi 150 lidí na mši sv. Bohužel musili jsme slavnost Božského Srdce Páně velmi jednoduše slaviti. Oltářem byl jednoduchý stůl v jehož, příhradě mešní roucho a nejpotřebnější mešní nářadí bylo uschováno. Jeden z čekatelů sv. křtu koupil na oltář tři obrazy, které tam podle svého nejlepšího vědomí a vědění zarámoval. Rámy se mi valně nelíbily, ale měl jsem za to, že je nejlépe, nechati černochy při jejich vkusu. Také jsem je nechal viseti, kam je byli přibili, ačkoli jejich sestavení bylo víc než nesouměrné. A také bych byl sotva nějaký nový hřebík v chatách černochů našel. Strídavé modlitby, které se při mši sv. modlili, byly od nich velmi pečlivě naučeny.

Po křesťanském cvičení a modlitbě vzdálili se dospělí katechumeni ze školní místnosti, a nastalo vyučování školní. Náboženství, počítání, mluvnice a zpěv následovaly po sobě. Mnozí žáci nemohli si bohužel pro svou chudobu potřebných knih koupiti a zůstali proto v učení po zadu. O 12. hodinách byl první slavný křest dvou dětí, jejichž rodičové byli katechumeny. Dovolil jsem žákům jíti domu, ale žákům se nechtělo, neboť chtěli křtu oněch dvou dítek býti přítomni a zdrželi se potom sotva smíchu,

když křtěnci při lití křestní vody statečně se bránili. Po návštěvě dvou nemocných zavítal jsem do domu učitelova, jehož žena byla zatím oběd uvařila. Byl právě pátek, oběd záležel v několika vejcích na tvrdo, která výborně chutnala. Především dne dostalo se paní učitelové ode mne upřímné pochvaly, poněvadž do pokrmů nenaspala tolik pepře, jak to u černochů je zvykem.

O 2 hodinách společně nalezal jsem se zase na další cestě do osad Zame, Kodjame a Agome. Dobří katechumeni mi cestu tam upravili t. j. všechnu trávu z ní sežali, bych, poněvadž zdejší jedovatí hadi v trávě se skrývají, který bydlí ve Fongbe, poslali již mnoho peněz, k čemuž i nejhudobnější z nich musili přispěti, ten však že dosud dešť zadržuje, ač jejich kukuřice schne a hyne. Poučil jsem jich, že je to podvod a klam se strany čaroděje a povzbudil jsem jich, aby se raději k Bohu za dešť pomodlili. Avšak pohlavář z Kpogame nedal se tak snadno poučiti a nechtěl malomoc pohanského čaroděje připustiti. Byl totiž pro podvodníka vybíral peníze a část zůstala mu, jak říkáme za nehty. Ostatně trestá vláda takové a podobné podvody velmi přísně, jenže se ovšem o všech nedoví. Tak ukázalo se i v tomto případě, že pohanští čarodějové majíce z omezenosti lidské zisk, jsou největšími nepřáteli lidu, a zarpuťilými protivníky dobrých mravů.

Ve zmíněných třech osadách kázal jsem také na návsi a měl jsem všude četné posluchače. Slyšeli totiž o mém úmyslu a vrátili se dříve z pole domů. Předmětem těchto přednášek byla slova, která byli převzali od svých předků a kterých velmi často užívali, aniž o jejich významu přemýšleli. Tak na př. říkali: »Mavu (Nejvyšší) nás stvořil;« »Nečin toho, Mavu tě vidí;« »učiním tak, jestli se to Mavu bude líbit;« »půjdem k Mavu se modlit;« nebo když někdo umřel, říkají jeho příbuzní: »Odešel k Mavu;« nebo »Mava ho vzal do svého příbytku.« Živý zájem, s jakým mou přednášku sledovali, byl důkazem, kterak

se radovali, že o těchto slovech svých předků něčeho se dověděli a jich od nynějška s lepším pro sebe užítkem mohli užívat. Po té pozval jsem je k návštěvě křesťanských cvičení; přislíbili, že přijdou, a většinou zajisté svému slovu dostojí. I když budou školní místnosti přeplněny, učitel si zajisté poradí a postaví je všude, kde bude moci. Dal jsem mu již také pokyny, aby si posluchače na dvě části rozdělil a konal s nimi dvě křesťanská cvičení denně.

Za jasných večerů konal jsem přednášky pod širým nebem. Laskavý čtenář si snad pomyslí, že pro těchto 400 osob dala by se postaviti kaple, a to tím spíše, ježto by potom i staří lidé mohli na služby Boží a křesťanská cvičení docházeti, kteří si jinak do takové tlačenice netroufají. Avšak já nemám

zatím takového úmyslu. Nejprve třeba v Togo samém postavit nový kostel a já mám za to, že nejméně tři léta uplynou, nežli potřebnou částku 10—12 tisíc korun seženou. Zatím snažil jsem se získati pohlaváry pro stavbu velké školy pro celé okolí, ale můj úmysl naráží na četné překážky, ježto každý z pohlavárů chce ji mít ve své osadě. Večer o 7. hodinách byl jsem proto zase u vrchního pohlavára v Kpogame, aby svému plánu dal svůj souhlas. Docfám, že jiných překážek nebude. Na křesťanském cvičení měl jsem tam přes 100 posluchačů, kteří většinou i budoucně budou sem docházeti.

V sobotu ráno vrátil jsem se na hlavní stanici, pln blahé naděje pro budoucnost a vzdávaje Bohu díky za to, čeho jsem až dosud dosáhl.

Různé zprávy.

Čtyři monstrance na Moravě z patnáctého století. Asi před 25 lety byla uspořádána v Brně v průmyslovém muzeu výstava církevních památek z Moravy. Nejvýznamnější byly fotografovány a obrázky pak uveřejněny v díle, jež vydal tehdejší ředitel muzea Prokop. Podáváme tuto další ukázkou z tohoto zajímavého díla a předvádíme čtyři skvostné monstrance, které se uchovaly na Moravě ze století patnáctého. Menší dva předměty, které jsou mezi nimi, totiž ciborium a kříže, byly tehdy ve výstavě takto postaveny a fotografovány. Všechny tyto čtyři monstrance, totiž z Bořitova u Boskovic, z Jevíčka, ze Stonařova u Jihlavy a z Uverského Hradiště jsou vzácné památky, nejen obětavosti našich předků ze století patnáctého, ale i vkusu a dovednosti tehdejších umělců v oboru zlatnictví. Všechny jsou ze stříbra, jsou provedeny ve slohu gotickém, pocházejí pravděpodobně z druhé polovice století patnáctého neznámo, kde a kdo je zhotovil. Ač jsou si na první pohled podobny, přece, když je zevrubněji pozorujeme, liší se od sebe zajímavými podrobnostmi. Mo-

rava může býti hrda na tyto krásné památky z minulých věků, neboť jsou také důkazem upřímné a vroucí úcty našich předků ku svátostnému Ježíši.

Nevěra. V Holandsku žijící Němec odkázal lipské universitě několik milionů korun pod podmínkou, aby byla zřízena stolice pro šíření a pěstování atheismu (nevěry). Universita odmítla nadaci.

*

Zasláno.

Sila energie spočívá v každém člověku, jest nutno jenom ji probudit. Sebepoznání jest základem životního štěstí. Čtete »Strádala« a stane se rozhodnými, přímými a energickými. Cenný lidovýchovný list »Strádala«, přinášející krásné články z pera redaktora J. Eugena Sequardta a četných jiných předních národohospodářův a autorů, zasílá se zdarma všem členům Jednoty Českých Strádatelů v Praze. Přihlašte se k ní za členy, doporučujeme vám to upřímně ve vašem vlastním zájmu.

Šíření dobré četby.

(Hlavní úmysl.)

Nikdy snad se tolik nečetlo jako za doby naší. Všichni, kteří mohou jev trochu čtou. Mnozí čtou ustavičně. Na cestě, na dráze, na ulicích, v kavárnách, v hotelích i při odpočinku po práci vidíme, že lidé čtou. A co čtou? Jeden drží v ruce noviny, druhý nějaký časopis, jiný opět knihu. To vše dobré jest. Záleží však na tom, co lidé čtou. Není jedno jaké noviny čte člověk, jakou se obírá knihou. Dobré-li, t. j. křesťanské-li noviny čte, jest dobře se čtenářem, pak-li on čte nepřátelské noviny, nebo časopisy, jak dlouho zůstane hodným křesťanem? Mnozí říkají: Já mohu všechno číst, nepokazím se. A není to pravda. Čte-li člověk špatné noviny a časopisy, kterak se nepokazí? Kdo s blátem zachází, kterak se nepošpiní? Není aneb jsou li, tedy málo je takových charakterů pevných, kterých by se žádná nedotkla špatnost.

A co se nejvíce čítává? Samé noviny špatné, nekřesťanské, socialistické, nevěrecké, pokrokářské, toť otrava, která se víc a více šíří. Za tuto špinu dávají ještě lidé peníze a to lidé katoličtí! Platí za to, že se náboženství snižuje, církev sv. tupí, Bohu se rouhá a smyslnost je uplatňuje víc více. Neprátele se potají smějí a mají z toho radost a myslí si, jen dávejte, jen platte vy nám, však my vám nedáme ani haléře na vaše katolické listy. A je tomu tak. Kolik nepřátel platí naše katol. noviny a časopisy? Ani jeden. Ale z naší strany by dost napočítal těch, kteří platí nepřátelům za jejich rouhavé tiskoviny. A jak horečně rozšiřují své noviny a časopisy! V tisících a tisících rozlétnou se špatné noviny do světa, aby kazily dobré mravy a křesťanské smýšlení, aby tupily, co nám svato jest. Že tolik jest nevěry, tolik zpuslosti mravů, že tolik nespokojenosti a tolik zoufalců mezi lidmi, toť ovoce špatných novin a knih. Že tolik rodin nešťastných, tolik nepřátelství mezi lidmi a národy, toť ovoce špatných novin a knih. Že kostely se prázdní, hostince se plní, že neděle a svátky se nesvěti, toť ovoce špatných novin a knih! O v pravdě jed, prudký jed obsahuje každá kniha špatná, každé noviny špatné a nepřátelské!

Co učiníme? Necháme dále se šířit tuto tiskovou nákazu? To budiž daleko od nás! Proti šíření špatných tiskovin postavme pravou hráz, šířme ještě horlivěji mezi svými dobrý, křesťanský tisk, podporujme jej hmotně dle možnosti, kupováním, předplácením a čtením pilným, abychom v zásadách křesťanských upevnění, tím úsilovněji proti nepřátelům bojovatí mohli. Všude, kam přijedeme do hostince žádejme katolické noviny a časopisy, domáhejme se jich, čtème je pilně. Jsou to: Hlas, Den, Našinec, Budoucnost, Naš Věk, Čech. Též ve veřejných prodejnách se domáhejme našich katol. novin a časopisů. Doporučujme je svým známým, aby místo špatných jen dobré noviny odebírali a četli. Co platí o novinách, platí též o knihách. Toť též činnost Apoštolátu modlitby a sice kromě modlitby činnost velmi potřebná a prospěšná. Této apoštolské činnosti by se měli ujmouti netoliko kněží, ale též horlitélé a horlitélky Apoštolátu modlitby. Mají hledět a přičinit se, aby špatné tiskoviny z domácností svých i spolublížních vypudili a křesťanští šířili a doporučovali listy, noviny a knihy. Máme listy „Kříž“, „Maria“, máme list „Sv. Vojtěch“ máme i zábavné časopisy jako „Naš Domov“, „Nový Obzor“, máme „Ludmilu“, máme „Anežku“, „Václava“, máme nový časopis „Naše Omladina“ máme naše Dědictví v Praze sv. Prokopa a sv. Jana Nep. a v Brně dědictví cyrillo-methoděské. Dědictví tato vydala již sílu dobrých zábavných i poučných knih a proto zasluhují všestranné podpory. Jeden každý budiž přesvědčen, že vykoná Bohu milý skutek, zabráni-li špatnému tisku a bude-li šířiti dle sil a okolností dobré katolické knihy a noviny. A kdy se má tak státi? Nejlépe v neděli po slábních božích, na konec měsíce, nebo na konci roku, kdy začíná předplatné na různé časopisy a knihy. Velikou úlohu konají naše kalendáře, „Moravan“ a jiné zábavné kalendáře zbožného a zdravého obsahu mají býti v každé

domácnosti. Neví-li mnohý jaký kalendář si má koupiti, poradme mu katolické kalendáře, které vydány jsou u nás na Moravě a v Čechách.

Nemalou úlohu apoštolskou konají též lidové knižnice, jakéž jsou na mnohých farách založeny a kde dostane čtenář vypůjčit knihu zadarmo, nebo jen za nepatrný poplatek. Ovšem stojí taková knižnice a udržování ji dosti peněz, ale za to koná práci apoštolskou v rodinách i u jednotlivců po celý rok. Horlité a horlitelky poradte chtivým čtenářům, že mají jít do takové knižnice vypůjčiti si knihu; přijdou jednou, po druhé a již jsou získáni dobré četbě. Jeden duchovní půjčil z takové lidové knižnice během posledního desetiletí 30 840 knížek, ročně průměrně půl třetího tisíce. Mnozí se tážou po nábožných knížkách. I v tom máme vydatnou pomoc v „Duchovní knihovně“ lidové, vydává benedikt. tiskárna. Pro zbožná bratrstva a spolky máme též časopisy jako „Škola B. S. P.“, „Květy mariánské“, „Ve službách Královny“, „Růže Dominikánská“, „Echo z Afriky, Anděl strážný“, „Serafinské květy“, „Přítel dítek“, Rajska zahrádka, „Český jinoch“ a jiné. Ejhle co to pomocníků dobrých v konání práce apoštolské, v šíření dobrého a zdravého čtení. Chop se jeden každý člen Apoštolátu modlitby díla tohoto, a brzo uvidíme dobré ovoce apoštolské práce. Jeden každý budiž horlivým šířitelem, šířitelkou katolických novin, časopisů a knih a nepodporujme nikdy a ničím nepřátele naše, kteří se nestydí rouhati se samému Bohu. Toť trní, které ustavičně bodá nejsv. Srdce Páně. Toto nejsv. Srdce Páně žehnejž apoštolské práci naší!

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kryste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjimaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvlášť Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za horlivé šíření dobrého katolického tisku a knih a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby!

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce, Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, řiš rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Dle sil šířiti dobré knihy.

Úmysl v listopadu: Chudina a skutky milosrdenství.

ŠKOLA BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník XLVI.

Vychází počátkem každého měsíce.

LISTOPAD 1912.

Odpočiňtež v pokoji — po boji, o věčné dušičky — království nebeského dědičky. Na přimluvu své Matičky, odpusť dušičkám v očistci; Kriste, dej jim milost svou, ať se k Tobě dostanou.

Před Tebou Ježíši.

Před Tebou v pokoře kolena skláním
když hráchem srdce Tvé, Ježíši, zraním,
k Tobě tu na kříži volávám: Pane,
dej ať k Tobě duše vždy láskou plane.

Před Tebou, Ježíši, zřídlo vši krásy
volávám v pokoře, bych došla spásy,
k Tobě tu volávám za dne i noci,
by's ráčil duši mé jít ku pomoci.

Před Tebou, Ježíši, nebeský chlebe
dík vzdávám, že's z lásky sestoupil s nebe,
bys duši vykoupil od hříchu tíže
sám jsi tu podstoupil hroznou smrt kříže.

Před Tebou, Ježíši, duše má ptá se,
kdy v srdce znavené vrátíš se zase,
ze srdce i z duše prosba má vane,
dle slova Tvého ať Kriste se stane!

Božskému srdci Páně.

Hle, duše má již plápolá
a vroucím hlasem zavolá:
Ó Jezu, spáso moje,
jdu uctít srdce Tvoje!

Tvé srdce láskou dýšící,
odpusť duši kající,
ó Jezu, v každou chvíli
objímám kříž tvůj milý.

Chci upřímně se z hříchu kát
bych směla se kdys radovat,
ó Jezu, lásky zdroji,
až s Tebou smrt mne spojí!
Jen láska Tvá dá duši mír.

a ztíší v srdci každý vír,
ó Jezu, milý Kriste
ctím srdce Tvoje čisté! —

A. M. Kadlčíková.

Apoštolát modlitby.

Kdožby v dobách tak vážných a těžkých, kdy Matka naše sv. Církev jest vždy více pronásledována, v tom nebezpečí tak velikém, jaké hrozí i za nás těm nesčíslným duším sv. Církvi odcizeným neb od ní již odloučeným, kdo by z nás váhal ještě chopiti se toho spásitelného díla k jehož vykonání založen jest Apoštolát modlitby? Jen třeba státi se členem tohoto spolku. Treba též co nejvíce členů získati pro náš Apoštolát. A to jest tak snadné. Vždyť do něho může býti přijat každý katolický křesťan bez rozdílu, každý může se státi v něm apoštolem a bojovníkem pro zájmy Ježíše Krista pro jeho sv. Církev. Mohou státi se členy vzdělani i nevzdělani, bohata i chudí, ať jsou kteréhokoliv stavu, ano i dítky.

II. Apoštolát modlitby a dítky.

A jak by právě dítky mohly sesíliti u nás ještě řídké řady Apoštolátu modlitby, jak by to učinily rády, kdyby byly o tom poučeny a k tomu vedeny! Což nemohly by časopisy pro mládež, na př. »Anděl Strážný« této myšlenky se chopiti a jí popřáti místa a ji se věnovati? Právě v tomto uvedeném časopise čítáme téměř stále opakované vyzvání k dětem: »Spasitel světa vysílá své apoštoly a všechny své přátele do celého světa a volá, že žen sice velika, málo však pracovníků. Vy, milé dítky, rády byste milého Spasitele vyzvání poslechnly a šly třeba až do Číny a mezi divochy africké a australské hlásat, jak dobrotiv jest Bůh, a že

chce, aby všichni ku spasení přišli; avšak jste ještě malí, ještě doma zůstatí a se učiti musíte. Co však učiniti můžete, to děláte, modlití se za pohanské dítky a šetříte dárky na vykoupení jich a vychování v křesťanské víře.«

Pěkný obrázek nad tímto vyzváním (na obálce), jež týká se hlavně »Díla Dětství Ježíšova« jest vlastně obrázkem »Apoštolátu modlitby«, jaký přinášíje časopisy tohoto spolku. Apoštolát modlitby nežádá ani těch příspěvků, jen modlitbu a dobrý úmysl. Srdce dětská, ač jsou malá, mají dosti místa i pro tento širší obor, v jakém působí Apoštolát modlitby.

Hojným rozšířením Apoštolátu modlitby mezi dětmi prospělo by se nejen missiím zámořským, nýbrž i těm známým a tak naléhavým potřebám náboženským doma, u nás. Tímto způsobem mohou dítky státi se malými, avšak horlivými i šťastnými apoštoly v nejbližším svém okolí. Zároveň pak bude Apoštolát modlitby již u utlé mládeže naší pěstovaný mocným činitelem v příčině její křesťanského vychování. Zvláště vzhledem častějšího sv. přijímání u dítek, bude Apoštolát velmi praktickým prostředkem, aby dekret o včasné a časté sv. přijímání dítek mohl se uskutečniti a dosáhl svého účelu. Všeobecným (generálním) úmyslem »Apoštolátu modlitby« pro měsíc září t. r. bylo: modlitbou a osobní činností napomáhati k tomu by školní mládež byla vychovávána v pravém duchu křesťanském. Téhož měsíce konal

se ve Vídni ještě před zahájením světového eucharistického sjezdu katechetský kurs, na němž bylo rokováno o potřebě křesťanského vychování školní mládeže. Modleme se horlivě na úmysl Apoštolátu modlitby, který sleduje též cíl ve prospěch a na záchranu mládeže křesťanské, ale učiňme z téže mládeže, o níž se jedná, pomocníky, apoštoly, jak

pro tento tak důležitý záměr tak i pro jiné potřeby království božího na zemi, a sice rozšířením Apoštolátu modlitby mezi ní.

Začátek mohl by býti učiněn snad nejdříve a nejsnáze v katolických vychovávacích ústavech, konviktech malých seminářích, pensionátech a j.

Věřím v život věčný.

Ke slavnosti Všech Svatých a památce všech věrných dušiček.

Ze všech článků víry naší nejvíce popírají nepřátelé článok o životě posmrtném, o životě věčném. To »věřím v život věčný« vymítali z »kreda«. Jest to nutný následek popírání Boha Stvořitele a popírání nesmrtnosti duše. Neustále se ohánějí otřepanými větami: není nebe, není pekla, není věčnosti; žádný se ještě odtamtud nevrátil; nemáme duše nesmrtné, smrti jest všemu konec. A věru zdá se jakoby si toho sami přáli, aby se upokojil a ukonejšil; jen zloboh, potřebuje takové falešné útěchy. A přece zase tyto články víry naší jsou samy sebou tak zřejmé, tak rozumné, že člověk jen trochu myslící a uvažující se přijati musí. Pro nás věřící katolíky jsou tím více víry hodné, že sám Spasitel nás o nich poučil a že v celém Zjevení Božím starého i nového zákona obsaženy jsou.

»Nemáme zde města zůstávajícího, ale budoucího hledáme« (t. j. nebeského Jerusalema) píše sv. apoštol Pavel v listě svém k Židům (13. 14.). Mluví zde o nebi — o blaženosti bydliště věčného, které přirovnává s krásným Jerusalemem. Ano

jest, musí býti místo života šťastného — nebe, to dokazuje i dnešní svátek Všech Svatých, víry církve. Neboť, kde by byli ti svatí a svěťice Boží, které Kristus dle evangelia blahoslavlí, kde by byli ti, které viděl sv. Jan ve vidění svém před obličejem Beránka, oblečené v bílá roucha a palmy vítězství v rukou jejich? Vždyť ti všichni byli jednou lidé jako my jsm, oni živi byli na tomto světě, v těžké okolnostech, v těžké povinnostech i starostech, radostech, svízelech a bojích. A zpytujeme-li život jejich, co vidíme? Nepovažovali tuto zem za pravou vlast, za stálé bydliště, nýbrž spěchali k jinému; cílem jejich bylo nebe, život věčný. Co pokolení lidské trvá, věřilo se vždy a věřili všichni národové v budoucí život; staří Číňané, Indové, Peršané, Egyptané, Řekové, Římané věřili v život posmrtný, věřili v život blažený — nebe. A jest víra tato, tak všeobecná, proti zdravému rozumu? Nikoli, naopak rozum ji žádá, proto že ji žádá sama přirozenost lidská. Vždyť každý člověk má touhu po blaženosti a proto ji ustavičně hledá, ano hledati musí, nechce-li jednati sám proti sobě. Nikdo zajisté schválně nechce a nehledá, co mu škodí, co je mu nemilé, nepříjemné, co ho souží, bolí, trápí, nýbrž

vždy spíše to, co mu lahodi, co ho těší a blaží. Všecko co lidé činí směřuje vždy k dosažení blaženosti, ať už je to dobré vskutku či zlé, mínění jejich takové jest. I sebevrah má za účel ukončením života svého dojíti něčeho lepšího, neboť má za to, že tento život křížem jest větší, než-li zničení tohoto života; arcit se klame, neboť zbavuje se sice časných muk, upadá ale do věčných. Avšak úmysl jeho je přece jen dobytí blaženosti, ať už je nepravá, neb nemožná. Všichni hledáme pravé blaženosti, trvalé, veliké, cele nás uspokojující, a nalézáme-li ji také? Nikoli! Ani jeden člověk o sobě říci nemůže, že byl zde úplně byl blažen, nic více si nepřál a byl blažen a spokojen ustavičně. Naopak víme a cítíme, že místo blaženosti má zde člověk mnoho křížů, utrpení, bolesti, zármutků a podobného. Když tedy Stvořitel moudrý a dobrotivý vložil v srdce a duši naši touhu po blaženosti, my však zde nikdy ji nedocházíme, musí býti jiný život po smrti těla, kde ji ti naleznou, kteří ji zasluhují, musí býti život věčný, musí býti nebe; kdy by toho nebylo, byl by člověk tvorem nejnešťastnějším, neboť by i při nej-úspěšnější snaze a při nejlepších ctnostech nedošel blaženosti, po níž touží a pro níž pracuje; to se však nedá srovnati s moudrostí, dobrotou a spravedlností Boha Stvořitele. Avšak ani spravedlnost úplně zde ve světě není. Vždyť denní zkušenost nás učí, že se zde na světě mnohemu zlosynu a hříšníkovi dobře vede a to často až do smrti, kdežto hodný, poctivý a spravedlivý člověk za své skutky zde nebývá odměněn ani trpívá mnohdy velice; také až do smrti. A i když zlosyn bývá zde trestán, není trest nikdy v poměru viny, neboť spravedlnost lidská nemůže přiměřeně mnohého zlosyna potrestati, neboť nepoznáva dostatečně jeho vinu; aniž může svět přiměřeně dobrého odměniti, vždyť vnitřní skutky dobré se poznání světa vymýkají. Proto člověk žádá život jiný, kde panuje naprostá spravedlnost jak pro dobré tak pro zlé. Co však není a co ani býti nemůže, po tom člověk netouží; jelikož však všci lidé touží jednak po blaženosti úplně jednak po spravedlnosti pravé, a zde věci těch není, musejí tedy býti po smrti těla.

Že pak po smrti každý v pravdě dobrý bude odměněn a dosáhne blaženosti, po které toužil a ku které v životě spěl: toho důkazem jsou svatí a světice Boží, neboť Bůh jim tam odplácí podle skutků jejich. To časté zjevování se svatých dokazuje, že jest po smrti život jiný, pravá spravedlnost a úplná blaženost. A co říká srdce naše a naše láska k zemřelým? Zdaž nám není, jakoby žili, ovšem vzdáleni od nás; vnitřní hlas nám praví, že žijí a že se s nimi opět shledáme a je uvidíme. Který pak člověk rozumný a citlivý by mohl snést myšlenku, že se smrti těla v nivec rozpadne; i ten, jenž veřejně se tím chlubí, že po smrti nic není, zajisté sobě v duši musí činiti násilí, neboť celá jeho přirozenost se proti tomu vzpírá. A mnozí, kteří veřejně věčnost popírají, činí tak z pýchy, nadutostí, aby se před lidmi blýskali — sami tomu nevěří — neboť když přichází smrt přece jen hledají pomoci a vrací se k víře. Vždyť sebevětší neverec nemá úplné jistoty, že není života po smrti těla, ba má tušení, že by mohl býti a proto se třese, bojí a jen urputným zapíráním si dodává kuráže a odvahy.

Ovšem že není život po smrti všech lidí stejný, ani také stejný býti nemůže, neboť jako na světě jest dobré a zlé, tak i po smrti musí býti odměna a trest, čili nebe a peklo. O tom dosti zřejmě poučuje nás zjevení Boží i vira všech národů světa.

Kristus Pán mluví v řečích svých často o nebeském království, mluví ale také o »temnostech zevnitřních, kde bude pláč a skřípění zubů.« Mluví o blahoslavených a mluví o zatracených. »Pojďte požehnaní Otce mého a vládněte křesťanstvím, které připraveno vám od počátku světa« — tak povolá při soudě spravedlivé do nebe; ale k hříšníkům řekne: »odejděte ode mne, zatracenci, do ohně věčného, který připraven jest ďáblu a sluhům jeho« a pošle je do pekla k ďáblovi — s nimž v životě měli spolek a jež poslouchali. Že jest nebe — věčná nepochopitelná blaženost u Boha — pro duše čisté, spravedlivé — že jest peklo, věčný, hrozný trest u ďábla pro duše hříšné zatvrzelé — to jest jistým zjevením Božím a učení církve, kterážto úplně odpovídá i tužbám i citu spravedlnosti

člověčenstva. Nejkrásněji nám to vyličil a zobrazil Spasitel v podoběnství o bohatci a Lazarovi.

Avšak jest ještě jiný stav duše ve smrti než-li úplné čistoty a úplné hříšnosti. Můžeme mít duše na sobě hříchy malé, všeli-jaké nedokonalosti, nedokonané pokání, kam vezme Bůh duše takové? Do nebe hned — jak jsou přijiti nemohou, neboť »nic nečistého nemůže do nebe vejti« a ony přece úplně čisté jistě nejsou; ani však do pekla je zatratiti nemůže — vždyť nemají těžkých hříchů — proto by to bylo proti spravedlnosti i lásce Boží. Proto připravil Bůh v moudrosti, lásce a spravedlnosti své třetí místo, kde jen na čas trpí ještě duše takové tresty, které by je úplně očistily od hříchů a zdokonalily jejich pokání, které na zemi nečinily. Tomu místu říkáme očištec a i den po svátku Všech Svatých věnován jest památce těchto dušiček v očišci. Tomu se nic diviti nemusíme, že Bůh takové duše do nebe nevezme, vždyť ani císař a král mezi sluhy svými netrpí nečisté neb nemoci stížené — a co jest císař a král pozemský proti Bohu? Za očištec Bohu děkujeme máme, neboť jest velikou pro nás útlouhou. Vždyť těžkých hříchů se můžeme vyvarovati anebo pokáním je smýti a tedy se peklu vyhnouti; ale slabost naše lidská nás přece jen strhuje k hříchům lehkým, nedokonalosti všeho druhu máme každý a někdy ani nemáme času zde pokání dokonati; tak ku př. kdo by bez těžkého hříchu raněn byl mrtvici a zemřel náhle: kdy má pokání dodělati za hříchy malé? Jest sice utrpení očištcové, dle učení sv. otců veliké, ale přece veliká útěcha jest v tom, že netrvá věčně a že máme ještě prostředků dosti na jich zkrácení. Jaká to útěcha, že můžeme rodičům, přátelům, dobrodincům, jsou-li v očišci, pomáhati, je vysvobozovati, modlitbou, odpustky jim přivlastněnými, dobrými skutky jim darovanými a zvláště skrze přimluvu Rodičky Boží a všech svatých. Jak dobrý jest Bůh! I do toho kalichu zármutku nad dušemi v očišci nalil dobrou útěchu a radosti, že ukončí se doba utrpení jejich a nastane na to věčná blaženost. A toto jen jest naší nadějí, neboť víme, že věčně jsou duše vysvobozené a že nám stonásob odplatí v nebi svou při-

mluvou všecko, cokoli jsme pro ně na zemi učinili. Proto jak krásné jest to, že nás církev sv. vyzývá tímto dnem, i dne každého, abychom dušiček pamětlivi byli co nejvíce, abychom věnovali jim modlitby, mši sv., odpustky, dobré skutky a pokání, které si za ně ukládáme. Zvláště však bychom za ně obětovali časté sv. přijímání a prosili Rodičku Boží a svaté za přimluvu pro ně. Co učiníme pro ně, schovááme pro sebe, neboť odplatí nám jednou hojně. Ze všeho toho, co zde řečeno jest, vysvitá, jak moudré, jak rozumné jest učení viry o posmrtném životě — jak v nebi — tak v peklu a v očišci; soudný člověk nemůže proti němu nic namítati. Ostatně pro nás ani tak rozumové důvody neplatí, jako to, že je učení to zjevením Božím, dotvrzeným samým našim Spasitelem. V tom je viry naší základ a také viry naší zásluha; neboť věříme Bohu a to je pravá vira katolická.

Spějeme tedy životem tímto pozemským k životu jinému — stálému, tam na věčnosti. Aby pak tento život jiný pro nás blaženým byl v nebesích a my tak došli svého pravého cíle, který Bůh člověku při stvoření vytkl, záleží na nás, jak se na světě chováme. Poučení dal nám Bůh: »Chceš-li do života vejti, zachovávej přikázání,« pravil Kristus mládežci. »Chceš-li za mnou přijíti — zapři sebe sám, vezmi denně kříž svůj a následuj mne.« Tedy plnění přikázání Božích, zapírání sama sebe, přemáhání zlých vášní a náruživostí, trpělivé snášení křížů a trápení a věrné následování Ježíše v lásce, víře a naději — to vede nás k nebi. Tak to činili svatí a ti volají k nám ústy apoštola Pavla: »Následovnici naši buďte, jakož i my následovnici Kristovi byli« (1 kor. 4. 16). To je poučení. Ale také posilu nám skýtá Pán. »Pojďte ke mně všickni kteří obtíženi jste a pracujete, já občerstvím vás,« volá Spasitel ze svého stánku k nám. To jest pravá posila duše v dobrém. — On Kristus — Tělo jeho a Krev ve velebné Svátosti oltářní; tu často hodně přijímejme a silná a zdravá bude duše a bude ruče putovati k nebesům. I vzor a příklad nám dává Pán. Jsou to svatí a světcé Boží — nejmladší a jejich Rodička Boží. Člověk se rád řídí podle

jiných. Řídme se podle dobrých vyzkoušených vzorů svatých a dojdeme tam, kde oni jsou, do nebe. A vůdce jistého dal nám Pán také: jest to sv. anděl strážný — jest to svědomí a jest to církev, která nás mateřsky vede od kolébky až ke hrobu, jen se dejme vésti a nezloudíme.

Tak postaral se Bůh o nás — proto naší vinou, bychom nebe ztratili mohli. O neotálejme! Tam k nebesům pohlížejme, kam nás touha vede, spějme neustále dál a dál po cestě libých příkazání Božích ve víře, naději a lásce silni jsouce až dojdeme k rozhraní obou životů, ke

smrti. Aby vykročení z toho světa bylo dobré, šťastné bez těžkých hříchů, za to se denně modleme. Ty pak šťastné naše bratry a sestry, kteří již se radují v nebesích, uctivejme, je vzývejme, svátky jejich radostně slavme, za jejich příkladem jednejme a z jejich oslavy se radujme. Duším pak v očistci pomáhajme seč jsme, aby co nejdříve přijdouce do nebe, se svatými všemi za nás prosily a neustaly až nás také mezi sebou uvidí. Všickni svatí a světice Boží orodujte za nás a s námi také za věrné dušičky v očistci.

Boh. Hendl.

Na hřbitovč.

V dumání kráčím hřbitovem
myšlenka hlavou letí:
Jak krátký život na světě
a duše poodletí!

Kol křížů řady vidím stát
jak němě k nebi hledí,
kdo ukryt tu je pod ním,
to samy dobře vědí.

Jsou starci, ženy, muži zde,
jsou malé tu i dítky,
a jejich hroby ozdobí
se po smrti tu kvítky.

Zde dřímají již sladký sen
posvátné ticho kolem —
jen potkám-li hrob známého
tu vykřikne duše bolem.

Hřbitov.

Ty zahrado hřbitova
co je v tobě žele,
v tvoji půdě den co den
hrobník lůžka stele.

Ty zahrado smuteční
co se v Tobě tají!
Chudáku i boháči
v Tobě ustýlají.

Ty zahrado veliká
co je v tobě kvítí
jen že na něm slzy trpyt
pokaždé se trpytí.

Ty zahrado hřbitova
vezmi, co jest tvého,
ať jest hříšný, nebo čist,
zde je lůžko jeho! —

A. M. Kadlčíková.

Hřbitov — neustálý kazatel.

Rozjímání na den Dušiček. Napsal *Igndt Zhdncl.*

Kdesi přičinili se všichni, aby jejich příslušník, chudý sice, ale hodných rodičů hoch, byl přijat do ústavu. Odvezli ho tam a vložili mu na srdce dobrá napomenutí. Ale netrvalo dlouho, hoch přiběhl domů. Otec všecek nešťasten, co asi hoch vyvedl, zavolal ho k sobě a počal s ním výslech. Proč jsi utekl? ptá se přísně. Kluk však zatvrzele mlčí. Bili tě tam? ptá se otec. Kluk mlčí, ale přece kroutí hlavou na znamení, že bití není příčinou jeho útěku. Nedali ti jisti, měl jsi hlad? táže se otec a hoch sice zase mlčí, ale opětně kroutí hlavou, tedy pro hlad neutekl. Měl jsi mnoho učení, honili tě neustále ku knihám? vypytlá se otec, nevěda si sám již rady a kluk opětně jenom dává hlavou záporné znamení. Tu otec všecken rozhorlen, počne křičeti a velkým hlasem volá: otevři již nešťastný hochu ústa a přece mi pověz, proč jsi tedy odtud vlastně utekl? Tu konečně se kluk rozmyslil a vyrazil ze sebe pňáčtivým hlasem: každý den musil jsem se umývatí studenou vodou!

Pro mnohé z našinců je každý hřbitov takovou sprchou studené vody. Všechno by ještě snesli, jenom kdyby nebylo té neustálé vzpomínky na smrt a na věčnost, kterou nám hlásá pole Boží. Kdo nedívá se na svět lehkomyšlně, kdo nezapomíná, že život lidský je něco velmi vážného a důležitého, tomu je hřbitov místem, které mu hlásá mnoho důležitých a vážných pravd, že věru neví s kterou má započítati a s kterou by měl skončiti. Působí sice mnohá z těchto naučení na nás jako studená sprcha, ale mnohdy je pro zdraví lidské voda nejlepším lékem. Mnohý těžce nemocný uzdraví se jediné, když se podrobí léčení studenou vodou. A co prospívá tělu, nemělo by rovněž prospěti naší duši? Povšímněme si aspoň některých pravd, které nám hlásá hřbitov!

I. Použij každé chvíle. „Marnost nad marnost a všechno je marnost“, pravil již ve Starém Zákoně král Šalomoun, počínaje psáti knihu „Kazatel“. Pohlédni na pole Boží a viz tu nekonečnou dlouhou řadu náhrobků, které se tam během století nahromadily! A pozorněji-li se

podíváš, uziš, že jsou tam pochována nemluvíata, solva užřela světlo světa, byla již odtud volána. Uziš hroby malých dětí, které byli jedinou radostí svých rodičů; ošetřovali je jako zřítelnicí svých očí, ale vše bylo marno. Nešetřili peněz, vše obětovali, zavolali nejznamenitější lékaře, měli nejspolehlivější ošetřovatele, nic však nepomohlo, Bůh vzal jediný jejich poklad a povolal ho na věčnost. Anděl smrti přišel a nedbaje na pláč otcův i matčin, vyrval dítě z jejich náručí, ač se bránili, jak mohli; nic nepomohlo. Kolik dospívajících hochů a dívek jest ukryto pod zeleným drnem hřbitovním? Byli právě v jasném jaru životním, byli jako poupata, právě se rozvíjející, radost byla podivati se na ně, byli nadějí nejen svých rodičů, ale každého, kdo pohlédl v jejich čistě, nevinné oko, v němž se odrazil obraz anděla, hledícího stále na Boha. Zdálo se, že budou podporou svých stárnoucích rodičů; byli nadějí vlasti i církve, ale zmizely všechny tyto a jiné obrazy a ustlali jim na hřbitově vstudeném hrobě. Mnohý manžel, mnohá manželka měli plnou hlavu všelikých plánů a úmyslů, že vykonají to či ono; mnohý staral se nezistně o blaho svých spolu-bídních, měl vždy otevřenou ruku, jeho jeho pravice nehleděla, co činí levice, ale přišel kostlivce s kosou a nikoho nedbaje, učinil konec všem plánům v budoucnosti. Spějí tam dlouhý spánek ctihodní starci i vetché stařeny, kteří mnohokrát ani se nemohli dočkati toho okamžiku, kdy je Pán k sobě povolá; zakusilí ve světě mnoho trampot. Mnohým z nich byla smrt útěchou a cílem četných modliteb. Myslili, že jsou snad překážkou, že každému mladému zavazují v cestě.

Pěkně srovnává spisovatel Hans Jakob věk lidský s horou řka; v mládí a v mladých letech podobá se náš život vysokému kopci, na jehož úpatí kvete tisícero různých, pestře obarvených květin, na nichž si pohrávají tékaví motýlové a z jedné na druhou poskakují cvrlikající ptáčky. Čím výše vystupujeme na tomto kopci našeho života, tím více mizejí květiny; kvetoucí stromy a keře

jsou mnohem menší, tucto i jeho zpěv též přestává a docela nahoře jest jediné sni a led: my také zmrzáme ve stáří na těle i na duchu.

Kdykoliv vstupuješ na hřbitov, učin pevný úmysl, že chceš vykonávat svédomitě všechny své povinnosti. Jsi-li otcem, matkou, představeným považ, že je dítě jako každá malá květinka; nedaří-li se, usýchá-li, je vinna buď půda anebo zahradník anebo počasí. Půdou rozumíme rodinu, zahradníkem vychovatele, počasím vnější poměry, vliv. Jsou-li tedy někde nezdární hoši, nedobré dívky, špatní služební, jest asi příčinou, některý z oněch uvedených důvodů. Snad není ve tvé rodině vše v pořádku, či nejsi vůbec žádným vychovatelem, nestaráš se o své, je všechno ovzduší, v němž žiješ nepříznivo, nedáváš svým dobruho příkladu.

Kde jenom vzít čas, abych se mohl poněkud obírat rodinou? namítá kdosi. Smutná pravda, mnoho lidí žijících na venkově má chov dobytka. O dobytče se starají, kdyby nebylo večer ve chlévě, budou všichni hledat a neustanou, dokud ho nenaleznou — a hrůza! Syn, dcera nejsou večer doma a otcí, matce nenapadne otázati se, kde jsou, co dělají? O dobytek mají mnoho starostí a dítě bývá ponecháno samo sobě. A stará-li se přece někdo o děti, bývá tato pozornost často jenom zevnější a nikoliv vnitřní; srdce se nezušlechťuje, nepěstuje. Útlé srdce dětské ničí se řečmi domácích, špatným příkladem, četbou. Mráz spálí poupata, podobně ničí tyto a podobné věci mysl dětskou, stírají z něžné duše dětské jí příslušející pel nevinosti, čistoty, dětinnosti.

A přece, kdo by chtěl, najde vždy příležitost konati dobré. V letoším létě plavil se z Brém parník severoněmeckého Loydu, pojmenovaný „Bremen“ do Nového Yorku. Mezi cestujícími byla paní Sinclairová, která jela se svojí desítiletou dceruškou na prázdniny. Děvčátko bylo ve vychovávacím ústavě ve Švýcarsku a nyní si je odvážela matka domů. Na téže lodi jel arcibiskup z Montrealu Pavel Bruchesi a hned na počátku cesty věnoval pozornost malé dívence. Když se za řeči dozvěděl, že nebyla ještě u svatého přijímání, nabídl se matce, že Matildu připraví a vykoná posvátný úkon na lodi.

Matka svolila; dítě bylo velice čiperné, brzy vše pochopilo a pak měl na lodi slavnost, jaká byla asi ponejprv vykonána na obrovském, široširém atlantském oceáně. Salónek lodní byl s dovolením kapitána upraven v nádhernou kaplici; náhodou kanala tutéž cestu pět kněží a osm sester klášterních. Všichni přišli do kaple, — ovšem nechyběli též spulceťující, kteří byli katolíci; děvčátko bylo oblečeno v obvyklé bílé roucho s bílým závojem, přijalo z ruk arcibiskupových nejsvětější Tělo. V promluvě, která dojala všechny přítomné k slzám, zdůraznil arcibiskup, že každý má použití každé naskytující se příležitosti prospěti bližnímu, vykonati něco dobrého.

II. Va ž si vi ry. Na každém hřbitově bývá uprostřed velký kříž. Zda nevolá ke každému, kdo vstupuje na toto svaté místo; považ, co jsem pro tvou duši učinil, zachovej si ji čistou, miluj viru, kterou jsem přinesl na svět. Jaké neštěstí, kdo viru ztratil, kdo o ní nějakým způsobem přišel!

Na jaře byla všechna veřejnost ve Francii pobouřena zprávou, že dva řadoví vojáci zavraždili selku, která je na jejich prosbu slušně pohostila. Vojáci byli za tento zločin popraveni. Jeden z nich, jménem Tisseau (čti Tysó), zanechal list svému obhájci, v němž doslovně píše takto: těchto několik málo řádků napsal jsem za tím účelem, abych Vam oznámil, jak hluboko jsem poklesl, ačkoliv pocházím ze ctihodné dělnické rodiny. Byl jsem zkažen v naší domácí škole. Tam nás učil učitel, že rodiče mají na děti jenom obmezenou moc, že nemají práva trestati je, že krádež provedená na rodičích není zločinem a že našimi zákony není ani trestána. Učitel nám povídal, že není žádného Boha; kříže jsme neviděli ve škole, my též kříže v polích káceli. Tomu nás učili v laické škole. A protože jsem byl od malička náchylný k zlému, neposlouchal jsem matky, tomu náš učitel — dle mého mínění — lépe rozuměl než-li ona a považoval jsem každého boháče za zloděje majetku, který vlastně náležel nám chudým. Začal jsem záhy krásti a konečně mne dali do polepšovny, kde jsem se naučil žádnému řemeslu. V řediteli ústavu seznal surového muže, též bez náboženství, který námi opovrho-

val a nám dával surová jména. Z polepšovny vyšel jsem jako vyškolený lotr, jenž choval zášť protivšemu člověčenstvu. Na štěstí setkal jsem se v žaláři v Mansu s knězem, který mi vyložil, jaký účel má náš vezdejší život, což jsem do té doby nevěděl a nikdy o tom neuvažoval. Kéž bych se byl tomu naučil! Matce jsem nevěřil, kostelům jsem se vyhýbal a učitel nás učil, že není Boha, není pekla, není nebe! Mám to jediné přání, aby se tyto mé řádky dostaly do rukou všem mladým lidem, aby se nenechali klamati od lidí, kteří nevěří v Boha. Mne nejdříve zkazila škola a potom kamarádi. Kasárna dodělala, co mně ještě scházelo ku lotrovství. Musím-li zemřít, doufám, že Bůh bude ke mně milosrdnějším, nežli byli lidé. Srdce mé krvácí při pomýšlení na mé dobré rodiče, kteří si takový zármutek ode mne nezasloužili. Prosim Vás pane, dojděte k nim a potěšte je. Řekněte jim, že jsem se v žaláři zásluhou kněze polepšil. Budu se za ně modlit v pevném očekávání, že se jednou s nimi shledám. — Kolik jest i u nás lidí, kteří volají: co je nám do nebe, my máme zemi! A jaký výsledek jejich života? Ztrácejí víru, jsou zde nešťastní a budou nešťastní i na věčnosti.

Kdo ztratí víru, je všeho schopen; kdo však Boha a jeho přikázání miluje, snad někdy pochybí, ale brzy se zase vzpomene. V srpnu loňského roku byl v Bruselu bohatý kupec z městečka Heystu, aby si tam vyzdvihl v bance obnos 62.000 korun. Vzal si peníze a sedal na severním nádraží do svého vlaku. Tu vrazí do něho jakýsi muž, vytáhl mu peníze ze vnitřní kapsy u vesty a zmizel v davu lidstva. Okradený obrátil se sice na policii, ale všechno pátrání bylo marné. Několik dní na to, vstoupil do kanceláře onoho okradeného pána v Heystu farář Everaert od kostela svatě Guduly v Bruselu a odevzdal překvapenému obnos 62.000 korun, řka, že obdržel tyto peníze ve zpovědnici od osoby, která ho okradla, potom toho litovala a příjduc ku svatě zpovědi prosila, aby zpovědník peníze sám odevzdal, což nyní vykonává.

III. Pohlížej vážně na život. Život nás je podoběn kouřím, který se dere ven kominem. Sotva se objeví ve

vzduchu, již zmizí a nezanechá po sobě nejmenší stopy. I my lidé žijeme krátký život; život náš je naplněn utrpením všeho druhu, nikdo si na nás později nevzpomene, když smrt žádného neušetří. Věru, kdyby byl tento a takový život jediným cílem našeho bytí, byli by lidé politování nejhodnější ze všech od Boha stvořených tvorů, vždyť my lidé nejvíce cítíme bolesti, trudy, pomíjitelnost všeho.

Dokud jsme mladí, zdá se nám býti všechno růžové, vidíme jediné světlo, teplo, rozkoš; tmy, bolesti, trudu si nevšímáme a přece je vlastně mládí pro každého z nás jako »most vzdechů«, po němž přicházíme na cestu, která vede nás všechny ku smrti.

Kdosi dival se jako stařec na velký les a uvažoval takto: bříza je světlý bod v lese mezi černým jehličím. Srovnám-li můj věk s lesem, tu podobalo se moje mládí lesu březovému, kde nebylo žádných tmavých jedlí, kdež prospěvovali překrásní ptáci nejrozsáhlejší a nejlhodnější písně v prvním rozpuku ranního slunce. Čím více jsem se však vzdaloval od mého dětského nebe, tím více ustupovaly veselé břízy tmavým jedlím a dnes, když stojím při večeru dlouhého života, zatlačilo temné jehličí všechno březí a můj život je rozložen ve smutečním lese, v němž se černají jediné jedle. Jenom jediná bílá bříza pní se tu do závrtné výše — a to je naděje, že bude mi v onom, věčném světě lépe, než zde na zemi.

Pohlížeť vážně na život a na své životní povinnosti, pak se nikdo nedopustí takových spustlostí a surových žertů, jako se stalo v loňské třeskuté zimě v osadě Danově. Jakýsi neznámý surovec přišel do Danova právě, když šli děti ze školy. Oslovil jedno malé děvčátko a chtěl se s ním udělati žert ptal se ho, zda umí německy. Když odpovědělo, že neumí, pravil: chceš-li se naučiti německy, polib kliku u tohoto domu a ukázal na železnou, velkou kliku u blízkého domu. Nerozumné dítě tak učinilo, políbilo za třeskutého mrazu kliku a ovšem ji ihned jazyk na ní přimrzl, jakož i ústa. V hrozném úzkosti utrhl dítě rty od železa a utrhl zároveň hodný kus kůže z jazyka a ze rtů. Okamžitě pozbylo řeč, omdlelo a padlo, jako mrtvé

na zem. Oběť tohoto surového žertu poležela si dlouho v nemocnici a vytrpěla nesmírné bolesti. Bohužel ušel surovec zaslouženému trestu, zmizel beze stopy. Kdo vážně pohlíží na život není schopen takové klukoviny.

Konec. Na mnohé působí pohled na hřbitov jako sprcha studenou vodou. Jak mnoho převážných a před důležitých pravd káže nám hřbitov! Zmínili jsme se krátce jenom o některých: používej každé chvíle k dobrému, važ si svaté

víry, žij jak ti víra káže, nezapomni, že je náš život příliš vážný, jedné vždy s rozvahou. Již starý učenec a filosof Sofokles napomínal své posluchače, kteří si přišli poslechnouti jeho truchlohru »Antigonu«: každému je nerozvahe pohromou vždy největší. Rozvážnost je základem blaženosti. (Překlad Králův verš 1243 a 1348). Hle, takto soudil pohan; radil rozvážně jednat a nikdy se nepřeháhliti! Náš Spasitel napomíná: »vezmi každý kříž svůj na sebe a následuj mne.«

Třetí česká pout do Lurd roku 1911.

Popisuje K. Balík, děkan.

(Dokončení.)

Čtvrtý den v Lurdech.

V úterý ráno měli jsme v růžencové basilice a to v české kapli svoji společnou bohoslužbu. Mši svatou sloužil Jeho Eminence pan kardinál, a mně bylo dopřáno, že jsem mohl mít po mši svaté kázání. Naznačil jsem, jak národ český Pannu Marii vždy uctíval, a podléval pokyny, jak se poutníci doma po svém návratu z pouti chovati mají.

Jak česká kaple v Lurdech povstala? Prání, které Neposkvrněná Panna k Bernadettě přenesla, že si totiž přeje, aby na místě zjevení vystavěna byla kaplička a k ní se konaly prosebné průvody, bylo vyplněno. Brzy kaple byla pořízena. Avšak místo kaple postavil brzy katolický svět velký, krásný chrám, poněvadž stále větší množství poutníků z celého světa sem přicházelo. Jest 51 metr dlouhý, 21 m široký a uvnitř 19 m vysoký. Tránil na skále, v níž dole otevírá se zářná jeskyně. Jest bílý a vystavěn v ušlechtilém gotickém slohu. Jeho štíhlá věž dodává chrámu zvláštního vkusu, jakési hebkosti a vznešenosti. R. 1876 byl chrám tento posvěcen. Uvnitř je množství oltářů, množství darů, přes 500 zanechaných zde praporů —

také oba z I. a II. české pouti — na klenbě, na hlavním oltáři trůní socha Panny Marie Lurdské, již zdobí koruna ze zlata a pravých dýmánek, na 23 barevných oknech jsou znázorněny dějiny zjevení, a vůbec celý chrám jest bohatě a vkusně vyzdoben.

Vyjdeme-li z hlavního tohoto kostela a sejdemeli o několik schodů níže, jsme u vchodu do krypty, která jest pod kostelem horním vtesaná ve skálu. Zde na stěnách jsou dlouhé řady mramorových desek, na nichž jsou vryty různá uzdravení apodékování. I zde hoří dnem i nocí 23 lampy a jsou zde oltáře a zpovědnice.

Sejdeme-li od krypty ještě po 128 schodech dolů, jsme u vchodu do třetího nejspodnějšího kostela, který se nazývá basilika růžencová. Kostel tento byl přistavěn proto, poněvadž vrchní basilika na obrovský nával poutníků nestačila. Vystavěn byl od r. 1885.—1889. nákladem tří milionů korun. Pojme v sebe 3500 lidí. Věněn jest velikou kopulí. Abys mohl si alespoň nějakou představu o tomto kostele učiniti, myslí si rozložený jetelový lístek. Kde jest stopka, jest hlavní vchod, uprostřed jest vlastní chrám, ale na pravo, na levo a dále

ku předu jsou zase ještě — jako na jetelovém lístku — tři oddíly chrámové. Každý tento oddíl věnován jest jednomu růženci. Jeden růženci radostnému druhý bolestnému a třetí slavnému. Každý oddíl zabarvením oken také jest jinak osvětlen. Růženec radostný má světlo bílé, bolestný červené a slavný žluté. Každý oddíl má zase pět kaplí, z nichž každá jednotlivá věnována jest jednomu růžencovému tajemství.

Výzdobu jednotlivých těchto kaplí převzali jednotliví katoličtí národové. Vyzdobeny jsou mosaikovými drahocennými malbami.

Když se r. 1896. konala rakouská pouť do Lurd, napadlo jedné české poutnici, že by národ český mohl zde si postavit památník, převzít výzdobu jedné kaple a postavit se po bok ostatním vzdělaným katolickým národům. Poutnice ta ihned také věnovala na ten účel větší peněžitý obnos. Myšlenku tu provedl a ve skutek uvedl český apoštol Lurdů vdp. L. Kolísek. Sebral za tím účelem v národě českém 30.000 franků, poslal je biskupovi Lurdskému a za ty peníze vyzdobena a Čechům věnována kaple čtrnáctého tajemství „Který, Tě Panno, na nebe vzítí ráčil“. V kapli té jemnou mosaikou je znázorněno Nanebevzetí Panny Marie, jsou v ní znaky země koruny Svato-václavské, Čech, Moravy a Slezska, a český nápis: „Panně neposkvrněné národ český.“ Při druhé české pouti r. 1907 byla kaple ta dne 5. září nejdůstojnějším panem světcím biskupem olomouckým doktorem Wisnarem posvěcena. Vdp. L. Kolísek byl za své zásluby jmenován lurdským čestným kaplanem.

V této české kapli pokud to ovšem bylo možno, měli čeští kněží mše svaté. Na zvláštní tabulce u oltáře bylo napsáno, že jenom jim oltář tento jest vyhrazen. Vždyť někdy v horní basilice, kryté a v růžencovém chrámě dohromady slouží se denně až na tisíc mší svatých.

Zvláštní kněz má na starosti jenom horní kostel, druhý jenom kryptu, třetí růžencovou basiliku a čtvrtý jeskyni. Každý o svatyni sobě svěcenou pečuje, ji opatruje, dbá o pořádek a po každé bohoslužbě svěť poutnické památky, jež si účastníci nakoupili a s sebou do kostela přinesli.

Před kostelem jest obrovské prostranství, které jest po obou stranách vysázeno stromy. Na něm jsou upravené cesty a po něm se konají velkolepé lurdské průvody. Nedaleko před basilikou stojí na této esplanádě veliká,

bílá, mramorová socha Panny Marie, dále k městu jest sousoší znázorňující, kterak Spasitel ukazuje blahoslavené Markétě své Božské Srdce; ještě dále stojí vysoký železný kříž a konečně až na konci náměstí stojí socha vítězného archanděla Michala.

Poněvadž po společné pobožnosti v české kapli žádná jiná naše pobožnost na ten den ohlášena už nebyla, rozešli jsme se do svých domovů a vypravili se na nákup poutních památek. Vždyť už zítra máme se s posvátným místem rozloučiti, a všichni naši domácí budou očekávat, že jim s tak daleké pouti nějakou památku přineseme. Proto nakoupili jsme si u Bernadettina bratra — různé obrázky, růžence, sošky a jiné památky. Zašli jsme s nimi k jeskyni, kdež nám je kněz posvětil.

Po obědě došel jsem se vykoupat do koupelen. Ve zvláštní dlážděné místnosti jsme se svlékali, dva muži zvláště k tomu určení brali nás jednoho za druhým každý za ruku a za rameno, přidržovali a modlili se s námi, když jsme se do vody ponořovali. Voda jest v nádržce na způsob koupací vany, sestupuje se k ní po schodech, a každý se do ní ponoří a v ní setrvá jenom asi tak dlouho, co by se „Zdrávas“ pomodlil. Ihned odchází, aby se zase oblékl a jiným čekajícím udělal místo. V těchto koupelnách, které jsou pro muže a ženy úplně odděleny, dějí se četná zázračná uzdravení.

Odpoledne zase jako obyčejně súčastnili jsme se průvodu Svátostného a večer světelného. Hlavně při tomto druhém, který se nám tolik zalíbil, z plna srdce zpívali jsme „Zdrávas, zdrávas, zdrávas Maria“. Zpívali jsme tím vroucněji, poněvadž jsme věděli že už je to poslední průvod za našeho pobytu v Lurdech.

Večer mnozí rozcházejí se k jeskyni a do kostela ještě jednou soukromně vroucně se pomodlí. V jeskyni hoří celou noc mnoho svící, které svým světlem celé nejbližší okolí ozařují.

Loučení.

Poslední den našeho pobytu v Lurdech ve středu dne 30. srpna měli jsme v 7 hod. ráno společnou bohoslužbu ve farním chrámu Páně ve městě. Mši svatou sloužil nejdůstojnější pan kardinal. Velký, nově zbudovaný farní chrám jest zasvěcen Nejsv. Srdci Páně. V kryptě tohoto kostela odpočívá

bývalý farář lurský Peyramal, který zemřel dne 8. září 1877. a jehož jméno v dějinách lurských zapsáno jest písmem zlatým.

V půl desáté hodině dopoledne odebrali jsme se zase k jeskyni a shromáždili se na kostelním náměstí u sochy Rodičky Boží Korunované. Ve slavnostním průvodu zpívající „Tisíckrát pozdravujeme Tebe“ ještě naposledy ubírali jsme se k zázračné jeskyni. Každé loučení jest trapné, ale loučení se s místem tak svatým a milým jest bolestné. A my jsme se měli se zázračnou jeskyní rozloučiti . . .

Když přišli jsme až k jeskyni, vystoupil na kazatelnu vdp. dr. Alois Kolísek. Sám hluboce dojat svou vielou promluvou nás rozplakal. Po té vystoupil na kazatelnu Jeho Eminence pan kardinál a rovněž promluvil několik velmi srdečných slov českých, po nichž francouzský děkovač kolem shromážděným Francouzům a strážcům svatyně, že tak laskavě Čechy přijali. Po té vystoupil na kazatelnu lurský kanovník strážce svatyně a ve francouzské řeči děkoval Čechům, že v počtu tak četném do Lurd přišli, že svým pořádkem a příkladnou zbožností ostatním přítomným poutníkům tak skvělý příklad dávali, litoval našeho odchodu, přál šťastného návratu a zval, abychom znova zase do Lurd přišli.

Posledně ještě zapěl sbor bratří Kolísků tklivou píseň: „Ach uslyš, Matičko, prosebný náš hlas, oroduj, Maria, za všechny nás“.

Jeden za druhým procházíme jeskyní a celujeme skálu, nad níž nahoře ve skalním výklenku stojí socha s nadpisem: „Já jsem Neposkvrněné Početí“. Klidně shlíží Naše Matka na nás, jakoby říci chtěla: Jděte jen již v pokoji, dítka mé, a nic se nestarejte. Vše přednesu, vše vyrovnám . . . S Bohem, jeskyně Massabiellská, s Bohem, skálo, stopami Neposkvrněné omilostněná . . . Ó milostivá, ó přesladká Panno Maria! Provázej nás přízní svojí celou cestou našeho pozemského putování! Rádi bychom se ještě déle zde zdrželi, ale povinnosti naše volají nás zase domů. Bude-li však v tom vůle Boží, přijdeme snad někdy jindy znova . . .

Jdeme ke prameni, abychom se ještě naposledy napili, plníme si zde své plechové nádoby, které jsme si zde koupili a v nichž chceme si s sebou domů vzít lurské vody.

Soustrastným pohledem loučíme se ještě naposledy se řadami nemocných, kteří u eskyně ve svých vozíčkách v trpělivosti se

modlí. Kdo jest, koho by pohled na tyto ubožáky nedočetl a nezkroutil?

V průvodu své hudby jdeme na náměstí, u sochy Korunované Panny modlíme se poslední „Zdrávas“ a se slzami v očích loučíme se s lurskými kostely, jako s bolestí loučíme se s místem nám drahým. S Bohem! S Bohem . . .

Odešli jsme do svých hotelů, kdež jsme se naposledy naobědvali a s vlídnými majiteli a našimi obsluhovateli rozloučili. Tiskli nám ruce a zvali, abychom znova přišli.

Po obědě odvezly povozy naše zavazadla na nádraží. Někteří sedli si na vůz, jiní šli za ním. Nádraží jest blízko, a za několik minut byli jsme u něho.

Svá zavazadla odnesli jsme si zase na svá místa do vlaku. Každý si vyhledal vůz, v němž dříve seděl, neboť náš zvláštní vlak po celou onu dobu na nás čekal.

Největší úkol připadl zase pečlivé matce našich deseti nemocných, vysoce urozené Paní baronce Pražákové, která s nevšední obětavostí stále se o své svěřence starala a při dopravě do vozu a z vozu přirozeně největší starosti s nimi měla.

Ještě na nádraží přišel roztomilý lurský pan biskup se s námi rozloučit. Provoláváme mu: „Sláva!“

Domů.

V jednu hodinu patnáct minut odpoledne vlak zapískne, lokomotiva začne těžce odychovati, vozy počnou se pohybovati. Jedeme. Hudba hraje lurskou hymnu. Ještě z oken se díváme na štíhlou věž lurské basiliky a na ostatní drahá místa.

Proč jenom právě Francii si Panna Maria vyvolila? Proč právě v této zemi, která se na cirkvi tak těžce prohrběla, zvolila svůj zázračný stan a zde chce uctívána býti? Nereptej a neposuzuj. Panna Maria uhostila se právě tam, kde ji bylo nejvíce zapotřebí. Z Lurd povstává nový život a obrod Francie.

Bylo velké horko, když jsme s hor Pyrenejských sjížděli dále do rovin jižní Francie.

V 7 hod. večer přijeli jsme do města Toulouse, kdež jsme se na nádraží navečeřeli. Po hodinové zastávce nastoupili jsme další jízdu.

Noc ztrávili jsme ve vlaku. V 6 hodin ráno přijeli jsme do Avignonu, kdež kdysi

i také někteří papežové sídlili. Tam posnídávše, ujížděli jsme dále k Lyonu, kdež byl oběd.

V půl třetí hodiny odpoledne přijeli jsme již do krásné Ženevy ve Švýcarsku.

Odtud malebnými Švýcarsky ujížděli jsme k největšímu švýcarskému městu Curychu. Třicet čtyři hodiny vyseděli jsme ve vlaku — nyní jsme se měli důkladně vyspat a odpočinouti. Delší zastávka v Curychu byla hlavně věnována zotavení. V 11 hodin v noci přijeli jsme na nádraží. Přichystané vozy odvezly naše zavazadla do hotelů; a zřízcenci jednotlivých hotelů nám ukazovali cestu. Jak se to v čistých peřinách krásně spalo!

Ráno jsme měli v krásném, novém, katolickém kostele, zvaném „Liebfrauenkirche“ společnou bohoslužbu. Kázání měl vdp. farář A. Brož z Podolí u Prahy. Vzpomenul ještě na Lurdy a děkoval všem, kteří ke zdaru pouti přispěli. Pravit, že máme býti vzorem ostatním lidem, a podobati se dobrému kvasu, který všecko proniká. Mši svatou měl náš duchovní vůdce, konsistoriální rada a farář z Blanska L. Kolisek.

Po bohoslužbě prohlédli jsme si město, v němž jest většina protestantů a které

čítá 170.000 obyvatel. Také jsme navštívili tamní krematorium, totiž pec na spalování mrtvých. Právě ji vytápěli, neboť odpoledne měl kdosi spálen býti. Zřízenec vykládal nám, jak se pec vytápí a jak se mrtvola s rakví do pece strká. Když to slyšela jedna naše poutnice, pravila: „To se mi zdá, jakoby toho mrtvého zrovna do pekla strkali.“ Po obědě jeli jsme loďkou po jezeře, vykoukali na plovárně, napsali nějakou pohlednici, odpočinuli si v hotelových pokojích, a odpoledne o půl páté hodiny zase jsme z Curychu odjeli.

Blížili jsme se své vlasti. Únavu a nepříjemnosti dlouhého cestování snášeli jsme s pravou poutnickou trpělivostí. V osm hodin večer byli jsme již na půdě rakouské.

Alpskými horami a potom rakouskou rovinou kolem Dunaje jsme skoro bez zastávky ujížděli, až v sobotu dne 2. září o půl páté hodině odpoledne přijeli jsme do Vídně, kdež naše společná pouť končila.

Z Vídně rozjeli se poutníci jednotlivě do svých domovů. Rozdejte, poutníci, dárky a vypravujte svým milým, co jste viděli a slyšeli . . .

Zdrávas, zdrávas, zdrávas Maria!

Smutný den.

Vítr věje
zimu seje
v celé naše okolí;
ve hnízdečku
na stromečku
ptáček smutně blaholí.

Slunce milé
této chvíle
skrylo tvář svou v černý mrak;
v celém kraji
žal se tají
proto je tu smutno tak.

Nechci více
hřátí lice
ani v poli žita klas;
vítr skučí
od hor fučí
zdá se, že jde zima zas.

Ale přece
jaro z klece
vylítlo zas slunce ven;
aby tiše
s nebes výše
ozářilo smutný den.

Ibnd ptáci
z hnízd se vrací
do polí i do zahrad;
v celém kraji
povídají
že jdou slunce přivítat!

A. M. Kadlěková.

Posvěcení života od kolébky až ke hrobu.

(Úvahy o sv. svátostech.)

Dva muži dříve druhové dostali se na ulici do hádky a to tak prudké, že jeden již tasil nůž a chtěl jej vraziti protivníkovi do těla. V tom však přicházela jakási paní s malým děťátkem na rukou — před ní šel výrostek, který zvolal — »uhněte z cesty«. Mužové se ohlédlí a spatřivše vznešenou paní uhnuli z cesty. Muž s nožem však pohlédnuv na paní tu, byl rázem proměněn. Ruka mu sklesla — nůž vypadl, v oku zatřpítla se slza a on přistoupiv k protivníkovi podává mu ruku řka: »Odpusť mi, milý příteli, přenáhlil jsem se. Žádej co chceš a já to učiním, jen buďme zase spolu dobře.« Druh se náramně podivil nad tou náhlou změnou a tázal se: »Znáš snad tuto paní — není to tvá příbuzná.« Muž odpověděl: »Nikoli, není mojí příbuznou, ani ji neznám; ale jak jsem ji spatřil, vzpomněl jsem si na mou manželku a děti, které v dalekém domově žijí a hlavou prolétla mně myšlenka — co by se stalo z nich, kdybych se dopustil zločinu.« Na první pohled zděl by se tento případ všedním a nepatrným, avšak není tomu tak, naopak zasluhuje, abychom o něm přemýšleli. Neboť hle — muž v nejvyšším stupni zlosti a rozčílení — již již k vraždě náchylný, v okamžiku krotne a stává se měkkým a mírným! Čím to? A příčina vězí v lásce manželské, ve vřelé zpomínce na ženu a děti, v lásce k rodinnému krbu, který by se zločinem byl zhroutil. Láska k rodině dělá divy a tato láska k manželce a děťátkům spočívá na posvátném spojení muže a ženy řádným svazkem manželským.

Manželství jest mezi všemi lidskými svazky nejdůležitější. Co pro strom kořen jest, to je pro rodinu, pro církev, pro stát, manželství. Manželství jest základem rodiny a proto také udržovatelem pokolení lidského. V rodině uzřeli jsme světlo světa a tam stála naše kolébka. V rodině skláněla se nad námi drahá matka a okem starostlivým pozorovala dech náš dnem i nocí. V rodině ujala se nás ruka otcovská, zde poznávali jsme mateřskou řeč, zde učili se Boha i vlast znáti, v rodině zažili jsme dob nejlepších, bezstarostných, plných lásky a

obětavostí otce i matky, v rodině tkví láska příbuzenská, z rodiny doplňuje církev své věřící, z rodiny doplňuje stát své příslušníky. Zkrátka rodina jest základem všeho bytí člověka, jeho života, jeho radostí, jeho lásky i základem jeho budoucí činnosti. Tak důležitou je pro člověčenstvo rodina, ovšem řádná, vzniklá ze řádného spojení muže a ženy, ze řádného svazku manželského. Zdaž může Bůh toto tak důležité manželství nechat bez pomoci a milosti v zákoně novém, když přece všecko důležité pčinání věřícího křesťana svou milostí a pomocí provází? Jest přece vůli Boží, že člověčenstvo není jen pro tento svět určeno, nýbrž i pro svět jiný, věčný; proto dal Kristus sv. svátosti lidstvu, aby je pro život tento uzpůsobil a připravil, proto i sama sebe obětoval — aby smrtí svou zbudoval nám zlatý most mezi časností a věčností. Proto také ustanovil pro nejdůležitější svazek lidský svátost, svátost stavu manželského, aby posvěcen byl svazek ten a všemi potřebnými milostmi obdařen. Dle naší sv. víry jest svátost stavu manželského neroztržitelný svazek muže a ženy, který s vědomím a požehnáním církve se uzavírá, aby s pomocí a milostí Boží staral se o zachování a zdokonalení pokolení lidského. Proto také trefně označuje sv. Augustýn tuto domácí svatyni jakožto církev soukromou, v níž kněžími jsou rodičové a věřícími dítky.

Jak významné a důležité postavení v soustavě spásy lidské zaujímají manželé! Tak jako při svátosti svěcení kněžství není cílem jen spása a posvěcení jednotlivce, nýbrž celého lidstva, tak jest to i při svátosti stavu manželského. Jako totiž na kněžství závisí duchovní uchování člověčenstva tak zase na manželství závisí jeho zachování tělesné a tím také zachování rodiny, obcí, státu i církve na tomto světě. A právě proto, že na manželství tak důležité věci závisí, chtěl Spasitel aby milost svátostná zdokonalovala přirozenou, lásku lidskou, nerozloučenou jednotu upevnila a manžele ku konání a plnění velikých a důležitých povinností posvěcovala a jim k tomu pomáhala.

Dle učení naší sv. církve jest manželství něco vznešeného, vždyť dle slov sv. Apoštola Pavla má býti manželství obrazem onoho vznešeného a posvátného spojení, jaké jest mezi Kristem a církví jeho. (Ef. 5. 11.). Proto nařizuje týž apoštol mužům, aby manželky své tak milovali — jako miluje Kristus církev svou, že se za ni obětoval, aby ji posvětil a očistil, aby byla bez poskvrny čistá a svatá. Proto mají mužové milovati manželky své jako vlastní své tělo, a mají otce i matku opustiti a přidržeti se manželky své, a tiito dva mají býti jedno tělo. A zase ženám prikazuje, aby byli mužům poddány v bázní Ježíše Krista. Neboť muž jest hlava rodiny jako i Kristus hlavou církve jest. Tak jako se tedy církev podrobuje Kristu, tak i manželky podrobují se mají mužům svým. Manželství jest, dle apoštola, velikým tajemstvím, a to v Kristu a církví, neboť jest jejich obrazem a odleskem.

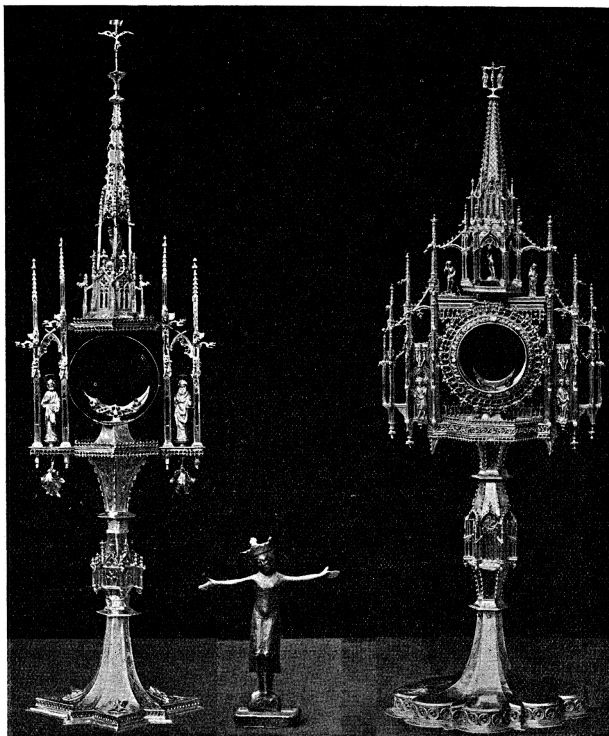
Základem spojení Krista s církví jest Duch sv., neboť on jest to, již církev jakožto nevěstu Kristovu posvěcuje. Tentýž Duch sv. jest to, jenž manžele co nejúžeji spojuje, neboť vylučuje všecku sobeckost a samolásku. Poutem spojení Krista s církví jest láska. Tato jeví se ze strany Kristovy, jakožto ustavičné sebeobětování k posvěcení církve, církev zase zůstává Kristu vděčnou, poddanou, uctívou a miluje Krista nadevšecko. Tak je to i v manželství; muž miluje ženu svou, stará se o ní, obětuje i sebe, žena naproti tomu opětuje lásku, poddává se v úctě a věrnosti.

A krásným ovocem spojení Kristova s církví jest zachování a mravní zdokonalení církve, aby byla »čistá a bez poskvrny«. Rovněž tak ovocem řádného manželství jest spořádaná rodina, čisté mravy, zbožnost, poctivost, spravedlnost, tak že manželství nelikolo zachovává lidstvo pro svět, nýbrž i pro Boha a nebe. To jest názor křesťanský o důstojnosti a důležitosti stavu manželského. A věru velika jest to důstojnost, velika ale také povinnost! Avšak bohužel nejsou všichni křesťanští manželé toho sobě vědomi; zapomínají často, že manželství posvátný jest svazek, je to svátost nového zákona; mnoho pozemského vmísilo se v manželství a proto také vidíme, kterak

přečetná manželství jsou nešťastná. Připadá mně zde výjev z hory Sinaje. Když byl Hospodin Bůh za hřmění a blesku dal národu israelskému zákon svůj — desatero Božích přikázání, tu poručil Mojžíšovi, aby vystoupil na horu. A tu odevzdal Bůh tomuto vůdci lidu obě kamenné desky, na nichž prstem Božím napsáno bylo desatero. Avšak mezi tím si Israel, který jediného Boha za Pána uznávací a jemu samému se klaněti měl, a tak držeti smlouvou s Bohem učiněnou ke svému prospěchu a štěstí, udělal si bůžka v podobě zlatého telete a tancuje kolem něho volal: »Buď ty naším bohem!« a hle hněv Boží snesl se na něho. A v mnohém manželství to není o nic lepší. Tělesná krása, bohatství, vznešenost stavu, to jest to zlaté tele, kolem něhož se točí snoubenci zapomínajíce na daleko učiněnou znešnější účel řádného manželství. A následek toho? Sotva že pominul krátký čas, nastávají hádky, spory, křiky, nespokojenost obou a jak lehkomyslně se sešli, tak lehkomyslně jdou od sebe. Tím jest ovšem rozvrat manželství a rodiny spečetěn a zničen jeho vznešený úkol a cíl. Může býti v takovém manželství pravá láska? Obětává oddanost? Křest. život? Křesťanská výchova dětí? Manželská věrnost? O zajisté nikoli. Jestliže žijí ještě pospolu, jest to žití neutěšené; jeden čeká na smrt druhého a i ze srdcí dětí vymizí úcta i láska a poslušnost k takovým rodičům. A když pak takový otec či matka na smrtelné posteli leží a s tímto světem se loučí, tu vidí kolem sebe ne láskyplné dítky, v jejichž očích třeptají se slzy bolu a zármutku, nýbrž necitelné, nevědecké, nekřesťanské potomstvo, které čeká na smrt rodičů a jako nemilovalo je za živa, tak na ně zapomíná brzy po smrti, obzvláště jest-li zemřeli nezanechali velkého jmění. Taková jsou manželstva bez Krista uzavřená — bez Krista vedená, místo aby byli svatyní lásky, stávají se mučirnou. Jho manželské, nese-li se s Kristem jest lehké, bez Krista jest nesnesitelným břemenem, takže tak mnohý nechtěje je nésti, raději si život bře a ke hříchům předešlým přidává nejhorší hřích poslední. Manželství jakožto věc důležitá a posvátná, vyžaduje také řádné přípravy. A co vidíme? Kterak připravují se mnozí na tak důležitý krok

v životě? Ledabylo a lehkomyšlně. Bez důkladné úvahy — bez modlitby, snad i se svatokrádežným přijímáním, se smíchem vstupují v stav tento a potom

zřetel svůj k věci utěšenější t. j. k účinkům svátosti stavu manželského. Jest zajisté vůle Boží, aby veliká část lidstva neputovala tímto světem k vlasti nebeské

Monstrance ve Stonařově.

Monstrance v Uh. Hradišti.

Vysvětlení k tomuto obrázku viz na str. 308.

se nedivme — že tak smutné toho bývají následky. Je to znesvěcení svátosti a proto Bůh stíhá tresty. Než odvrátme se od těchto smutných úvah a obrátme

osaměle, jeden každý pro sebe. Proto vložil Stvořitel v srdce lidské lásku. Lásku dává a po lásce touží člověk a to z vůle Boží. Ovšem jest krásné a

vznešené, pakli čisté srdce lidské tuto lásku svou věnuje zase jen Bohu a v lásce Boží nalézá své uspokojení, avšak ne všechna srdce jsou toho schopna. Krásné jsou to hory, které až do oblak ční, ale

ství má svůj ideal zde na zemi, který ovšem dokoná se v nebi; tímto idealem jest šťastným býti a šťastným jiného učiniti. Jak krásný, vznešený to úkol. ale také jak nesnadný. Ale právě proto ho

Kalich u sv. Jakuba v Brně.

Kalich ve Slavkově.

také krásná jest rovina se svými plody; obojí jsou důkazem lásky a dobroty Boží. Proto ne každý může se v obětavosti a sebezapírání povznést jako ty hory do výše, zůstává dole, ale také zcela dobře působiti a Bohu sloužiti může. I manžel-

zřídil Bůh, aby přirozená láska manželská posvěcena a podpořena byla požehnáním církve, aby s kříže Kristova čerpala vyšší vzněty a tak s milostí svátostnou stala se z růže divoké skvostná růže ušlechtněná, plná krásných barev a

vydávající libeznou vůni Ano, manželství jest jako květina, s kterou se musí rozumně a něžně zacházeti, aby nezvadla. I křesť. manželé nesmí zapomínati, že i ve stavu manželském zachovati mají sv. čudnost a stydlivost a že k tomu jim svátostná milost udělena byla. Takovým způsobem pečuje Bůh skrze svátost tu o zachování pravé manželské lásky, která ne ve vášních a náruživostech kvete, nýbrž v obapolném čistém obcování.

Avšak základem všeho štěstí manžel. a sv. spokojenosti v něm jest manželská věrnost. Tuto věrnost přísahou stvrzují snoubenci před oltářem Páně a proto ji neporušenou zachovati mají až do smrti. Věrnost jest něžná květinka a lehkou se ničí a ruší. I myšlenky i žádosť manželů mají býti čisté, a proto dal Bůh deváté sv. přikázání. Nedodržel-li se věrnost manželská, jest rozvrat manželský následkem toho hříchu, výčitky svědomí, ztráta úcty dítěte a hanba světská bývají již těžkým trestem časným za tento těžký hřích. A aby oba povinnosti této svatě dostáli a věrnost sobě zachovali, uděluje jim Bůh ve svátosti milost svou, svou nadpřirozenou pomoc, která spojí-li se s vůlí jejich, činí je bezpečnými a jistými před každým pokušením. Tak vzácný to dar Boží, jak veliká pomoc! A tak svátost stavu manželského zachovává věrnost manželskou.

Manželství ukládá jak mužům tak ženě různé povinnosti a úkoly, které věru mnohdy nejsou lehké. Již to, že člověk nestará se jen o sebe, nýbrž stará se musí o druhého manžela a o rodinu, jest mnohdy těžké — nepříjemné. Přijdou svízele, nemoce, neštěstí, nehody všech druhů, které jako rez a jako plíseň škoditi chtějí blahu manželů. Co přemůže je? Co dodá manželům trpělivosti a vytrvalosti? Jest to vědomí povinnosti svaté, dobrovolně na sebe vzaté, u oltáře slíbené — všechno dobré i zlé spolu snášeti a trpěti až do smrti. A tu ve slabosti lidské pomáhá Bůh svátostnou milostí a poukazuje na korunu odměny tomu, kdo vytrvá až do konce. Bez svátostné milosti a pomoci Boží bývá manželství jhem mnohdy nesnesitelným. Než úkol manželův není jen pozemský, nýbrž má i stránku živou, nebeskou. Úkolem každého z nich jest netoliko

sebe, nýbrž i druhého posvěcovati — jemu všimmožným způsobem napomáhati, aby dosáhl cíle věčného. V tom mají býti vždycky za jedno. Tato křesťanská jednomyslnost v dosažení nebeské blaženosti jest pravým skvostným draho-kamem, který zdobí korunu manželskou. O, jaké je to krásné podívání na zbožné manžely! Spolu se modlí, spolu do kostela jdou, spolu přistupují ke svatým svátostem, spolu slavi neděli a svátky, spolu přijímají Pána svého, takže potom v pravdě se může říci: a ti tři jedno jsou, Kristus, muž a žena. Tak kráčí s nimi Kristus Pán životem tímto, vede je po cestě dobré a posiluje, aby všechny překážky přemohli a vytrvali až do konce v radosti i v žalosti, ve věrnosti a lásce obapolné. O, jaká to milost! Kde viditelně jeví se účinek svátosti a způsobuje nevyslovitelné štěstí manželské. Nemají manželé křesť. za milost takou býti vděční? Svátost stavu manželského působí, ale také zakládá štěstí rodinné, spásu a dobro dítěte. Jaká radost to je, když Pán Bůh manželství požehnává dítkami; nové pouto lásky zase spojuje srdce manželů a blaze jest jim, jestliže tento malý tvor v kolébce, středem jest jejich obapolné péče, starosti a lásky! Ovšem, že s rodinou rostoucí přibývá i starostí, že tu péče o tělo i duši dítěte, o výchovu, o zaopatření. Kolik nocí probdívá matka u lůžka dítěte, jsou-li nemocné, kolik nocí nespí otec, přemítající, kterak sežene pro rodinu, čeho je potřeby. Mnohou radost musejí si rodičové dobří odepřít, mnohé sousto od úst utrhnouti, aby jen opatřili děti své. Těžké jest to mnohdy jho, rozličné jsou to starosti, četné oběti, které musejí rodičové přinášeti, ale svátost je silí, povzbuzuje, udržuje a také jim pomoc Boží zajišťuje, a to zvláště v péči nejdůležitější, v křesťanské totiž výchově dítěte, tak aby se duše dítěte neztratila, aby nezboudila, nýbrž naopak po cestě ctností kráčela až k moc bránám blažené věčnosti. O, jaká to moc svátosti! Jak za ní děkovati mají Bohu rodičové i děti! Jaká to věru otcovská starost Boha našeho o duchovní i hmotné blaho rodiny!

Nad rodinou však nesvitává vždycky slunko štěstí a spokojenosti, nýbrž zahalí se často mraky, nastane bouře, i

hrom burácí až se rodina otřásá v základech svých. Mnohý manžel neb manželka zbloudí — opouští cestu povinnosti manželských, ruší věrnost, dopouští se zločinů a uvaluje hanbu na spolu-manžela. O, jaký to stav! Jak tíží to pouto manželství — a je nerozvížitelné! O, ty nevinný manželi neb manželko, pohlédni na kříž; hle, železnými hřeby přibit jest na něm Spasitel tvůj, nese svůj osud trpělivě a krev Jeho získává pro tebe milost svátosti, abys byl trpělivým, vytrvalým, odevzdaným do vůle Boží a bez reptání nesl těžký kříž svůj, až Pán Bůh ti jej s beder sejme sám. Byť i spolumanžel tvůj šlapal po věrnosti manželské, ty zachovávej ji neporušenou, dle přísahy své, kdyby pil hříchy jako vodu, ty zůstaň na cestě ctnosti a byť by i tebe opustil, ty v duchu vždy zůstaň manželem jeho a hledej cestu ke smíru. K tomu ti dá Bůh pomoc a posilu svátosti a když nejhůře jest, utec se ku Kristu v nejsv. Svátosti, jenž volá a zve řka: »Pojďte ke mně všichni, kteří obtíženi jste a já občerstvim vás!« Neboj se trpěti, bojovati — neboť nejsi a nebudeš opuštěn.

Však ještě jiné zkoušky čekají na manžele a na rodiče. Přichází mnohdy neštěstí, ztráta, bída, nemoc; kdo pomůže, kdo posílí? Bůh svátostnou milostí. A když nadejde hodina smutku největšího a bolesti, když drahý manžel neb manželka opouští tento svět, neb milované dítě umírá — o, jaké je tu třeba síly ducha, aby bolest na nesklátila druhého! V náboženství jedině nalézt

lze lék pro tento hrozný stav a svátost stavu manželského lék tento podává všem. kdož si to přeje a jej hledají. Kříž Kristův a bolestná Matka Páně pod křížem stojící, jsou vzorem trpitelův, ale také útočištěm, potěchou a posilou jejich v dobách nejtрудnějších. Vzpomínka na shledání se v životě lepším, osladí i největší hořkost, ulehčí i největší bol.

O, jak vzácná jest tedy svátost stavu manželského, jaké to posvěcení života manželů a celé rodiny, jaké to požehnání plyne z ní pro celé lidstvo. O, jak vděční máme býti za ni Kristu Pánu; s jakou úctou mají ji snoubenci přijímati a s jakou péčí mají manželé účinky její pro sebe v životě celém zachovávat. — Kdyby se tak dalo, o mnoho méně by bylo nešťastných manželství, o mnoho méně by bylo nevďěčných dětí a nespokojených rodin, neboť kde Bůh s milostí svou působí, tam pro ďábla, původce všeho zlého, místa není. Proto také jen ono manželství, které v milosti svátosti uzavřeno jest, může v pravdě šťastným býti a šťastnou učiniti rodinu celou, neboť, byť by se člověk sebe více namahal něco lepšího najíti — jen naše sv. náboženství jest a zůstává středem celého života, pramenem všeho blaha, podporou rodinného štěstí a nejlepším pomocníkem a útěchou v neštěstí i trápení. Kéž by si toho křesť. snoubenci vědomi byli a proto tak v manželství vcházeli, jak si toho Bůh přeje a církev předpisuje, pak by svátostná milost provázela je celým životem až k blažené smrti a blaženější věčnosti.

Boh. Hendl.

Nepokojné srdce naše. Kříž útěcha má.

To srdce naše plné prání
a plno touhy neznámé,
to cítí smutky oklamání
i když je nikdo nezklame.

To srdce naše stále touží
a stále hledá novou slast,
a bez příčiny druhých souží
a nechce se tu ničím zmást.

Proč srdce naše nepokojno,
to nikdo nikdy nezjeví,
ač ví, že sdílností a láskou
se jemu vždycky uleví.

Ó srdce naše rozervané,
kdy nepokoj tvůj pomine? —
Až v náruč hrobu s tělem padne,
pak mír v něm věčný spočine.

Jasně vzplála večernice
večer v modrém nebi,
a na kříži, tam u cesty,
ozářila hřeby.

Ozářila Krista hlavu,
celé jeho tělo —
poklekla jsem na klekátko
a sklonila čelo.

Modlila se duše moje
u Kristova kříže,
prosila, by s duše padla
všakých bolů tíže.

A Syn Boží, slyšel prosbu,
ulevil mé duši,
sílu nesu k dalším bojům,
srdce klidně buší! —

A. M. Kadlěková.

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXIMILIAN WEINBERGER.

V Malé Asii leží město Kum-Kapu a v městě nalézá se klášter misijních sester kongregace Nanebevzetí Panny Marie. Sestry mají nemocnici, chodí ošetřovat nemocné po městě a mají lékárnu pro chudé. Mimo to založily nedávno školu a pensionát pro dívky a působí ve všech těchto oborech zdárně a s dobrým prospěchem. O působení sester a misijní jejich činnosti dovidáme se všeličeho z listu sestry Sehly, která píše:

„Doufáme, že milý Pán Bůh všecky boje, těžkosti a strasti, kterých zde u prostřed lidu propadlého bludům a pověrám zakoušíme, nenechá bez odměny. Bůh zkouší své věrné služebníky, avšak časem posílá jim zase mnohé radosti, aby jsouce posílněni a povzbuzeni tím horlivěji pak pro čest a slávu Boží a spásu duší bojovali. Dnes nebudu se rozepisovati o ošetřování nemocných, ani o lekárně pro chudé, ani o podpoře chudých pohořelých z blízké vesnice, dnes ukáží pouze našim ctěným čtenářům,

že přes to, že zdejší půda dosud málo jest obdělána, mnohá semínka pouští kořeny a svým časem jistě ovoce přinesou.

Ze 350 dítek, které naši školu navštěvují, je většina fecko-rozkolnická; jsou to výborné zákyně, které jsou radostí a chloubou svých učitelek. Přesnost v návštěvě školy, výborné úlohy a vytrvalá píle a slušné chování jsou jejich ozdobou. Bohužel o náboženství nevědí mnoho. V pravoslavné škole se vyučování katechismu docela zanedbává; děti chodí zřídka do kostela, nebo vůbec nechodí a sv. svátosti rovněž velmi zřídka přijímají. Svátky a slavnosti jsou pravoslavným pouze dny veselí a světských zábav. Pravoslavní kněží sami se v náboženství nevyznají, za to tím více štvou proti katolické církvi a katolíky opovrhují. Proto svěřují nám rodičové své dítky často jen s velkou obavou.

Na štěstí je Nejsvětější Panna mocnou oporou pro missionáře. Jak známo, chovají pravoslavní zcela obzvláštní úctu

k Marii, skoro v každé rodině hoří ve dne v noci lampička před jejím obrazem. Proto začíná v naší škole náboženské vyučování pravidelně o cnostech Marie, a tyto mladé duše nejsou nikterak nepřístupny pro krásné pravdy naší sv. víry. Nežřidka obdivujeme se působení milosti Boží v těchto mladistvých srdcích a býváme svědky, jaké proměny v nich způsobuje. Zpočátku jsou nepřístupny a mají proti nám různé předsudky, ale později se stává, že ty nejzarputilejší samy prosí, aby směly chodit do kaple, mši sv. obcovati růženec se modlití a na počest Nejsvětější Panny písně zpívatí, zvláště v měsíci květnu, jim tak milém.

Mezi těmito mladými dívkami, které jsou sestrám radostí a útěchou, byla jedna, kterou nejsvětější Panna k sobě na věčnost povolala, jakoby ji byla za příliš čistou a hodnou pro tento svět považovala.

Naše Marie byla pravoslavná Řekyně a výtečnou žákyni, která několik let naší školu navštěvovala. Svou milou, veselou povahou, svým zdvořilým chováním, získala si lásku i vážnost jak u svých učitelů tak i u svých spoluchovanek. Ačkoli později již od několika let byla ze školy vystoupila, zachovala si ve vděčné paměti své bývalé učitelky a navštěvovala je častěji, buďto o radu je poprosila, anebo do jejich modlitby se odporčila.

Ačkoli tato mladá dívka byla z rodiny velmi zámožné a jen jedinou dcerou, byla přece stále churava a trpěla časem velmi mnoho. Konečně podlehl nemocí, onemocněla těžce a nebylo žádné naděje na uzdravení. Za nemoci, která velmi dlouho trvala, sestry ji na její vlastní přání častěji navštěvovaly, když cítila, že se smrt blíží, prosila snažně svých rodičů, aby k ní dali zavolat sestru představenou a sestru učitelku. Ačkoli ubohá trpitelka byla již na úmor a více kofe než člověku podobná, vztáhla po příchozích své hubené ruce, aby je přivítala. Slabým hlasem pravila: „Milá máti, dnes jsem se zpovídala, přijala sv. přijímání, děkuji Vám a sestře učitelce za všechno dobré, jehož se mi u vás dostalo a prosím zároveň za odpustění, jestliže jsem Vás kdy urazila. Jsem tak pokojná, mé srdce je tak čisté; trpěla jsem duševně i tělesně mnoho, proto nemám strach před smrtí. Zítřa

je první máj, umírám tak ráda, nejsvětější Panna si pro mne přijde, toužím po smrti. Toliko o jedno bych Vás, milá máti, prosila, abyste mne zítřa neopustila a až do smrti u mne zůstala.“

Sestra představená slíbila tuto prosbu splnit, ale doložila, že snad přece ještě několik dní bude žítí, a povzbudila ji, aby ve sv. trpělivosti setrvala. Již z rána druhého dne prosila nemocná, aby ji sestry daly lurdské vody. Mohla však požití jenom několik kapek a žádala, aby ji vodou pokropily. Trpěla nevýslovné bolesti, které od hodiny k hodině byly větší a větší. Zlý nepřítel, jakoby byl závistivě hleděl a o tuto krásnou a čistou duši jakoby ještě poslední pokus učinil, aby ji k hříšné netrpělivosti svedl. Když k večeru, po krátké nepřítomnosti sestra se k ní vrátila, byla velmi rozčilená a pravila: „Prosím sestro, povězte mi, kdy konečně svatá Panna pro mne přijde, neboť nemohu déle žítí.“ Aby ji upokojila, odpověděla sestra, aby jenom byla trpělivá a do vůle Boží se odevzdala. Po těchto slovech se skutečně upokojila a prosila snažně, aby ji oblekly do bílých šatů, načež klidně usnula. Jakmile však se rozžehlo světlo, otevřela oči a pravila: „Nyní zajisté svatá Panna přijde“ a za několik minut skonala. Nejsvětější Panna vzala své vyvolené dítko k sobě do nebe, aby je sboru nebeských panen přivítala.

Jak to u Východanů je zvykem, byla mrtvola co nejkrásněji okrášlena a v nepokryté rakvi nejprve do kostela a pak celou městskou čtvrtí nesena. Pohřební průvod zastavuje se u domu příbuzných, kněží říkají tu některé modlitby, nosiči zakývají několikrát celou rakvi jako na rozkázanou a krokem zdoluhavým pohybuje se průvod dále.

Naše milá Marie vyžádala si na smrtelném loži od svých rodičů, aby ji dali nésti také okolo naší školy, jí tak milé. Tomuto přání bylo vyhověno, ačkoli průvod musil učiniti zacházku, ježto škola nestojí v téže městské čtvrti. Náhoda tomu chtěla, že pohřební průvod právě tu chvíli se před domem zastavil, kdy školní dítky odtud vycházely. Všechny žákyně postavily se nyní před školou. Pohřební průvod vedl biskup za přísluhy několika duchovních. Rakev byla krásnými bílými věnci pokryta. Také některé větší

chovanky sypaly s prvního poschodí na rakev své vřele milované spolužákyne bílé kvítí. Otec zvěčnělé, jinak muž chladné, nepřístupné povahy, byl tímto pohledem hluboce dojat a také ostatní účastníci pohřbu byli až k slzám pohnuti. Otec poslal hned po pohřbu krásný list sestře představené, ve kterém srdečně díky vzdává sestrám, za důkazy lásky, kterých se jeho dceři od nás za jejího pobytu v ústavě bylo dostalo.

Bylo to tedy ponejprv, že jsme dítko rozkolnických rodičů mohly na smrt přivítati. Mnohé jiné děti marně o to rodiče své žádaly. Bohužel u pravoslavných koluje pověst, jež zajisté zlého ducha má za původce, že katoličtí řeholníci umírající rdouší svými pásy. Proto se bojí ku svým těžce nemocným nás připustiti. Kdž v pravoslavné rodině někdo umře, všichni bližší příbuzní odejdou a u mrtvoly zůstanou toliko cizí osoby; činí tak z pověry, že anděl nemůže u přítomnosti nejbližších příbuzných duši odnésti do nebe. Tak umírají dobré dítky. aniž u svého lože viděly sestry, které tak vřele milovaly. Než někdy zdá se, jakoby nejsvětější Panna v této příčině chtěla učiniti výjimku.

Jiná z našich žákyň, rovněž Řekyně a teprv 14 let stará, a také jedna z nejlepších a nejnevinějších dítek, onemocněla. Lékař zakázal jí ihned návštěvu školy, ale rodiče nebyli s to, aby jí docházku do školy zabránili; chodila tam, dokud mohla. Lékař jí později doporučil změnu vzduchu. Naše dobrá Sebastia chtěla, ačkoli slabá do úpadu, před cestou ještě sestry navštívit, což se také stalo. Smrt jí však překvapila po krátkém čase. Kdž jí však zvěčnila po krátkém čase. Kdž jí však zvěčnila po krátkém čase. Kdž jí však zvěčnila po krátkém čase. Kdž jí však zvěčnila po krátkém čase.

na šiji medailku svatě Panny, udělala třikrát znamení sv. kříže a vydechla svou čistou duši. Ačkoli smrt tohoto od svých rodičů vroucně milovaného dítky, byla pro ně velmi bolestná, nabyli přece v jeho krásné, nábožné smrti velkou útěchu.

Sestry, které o smrti dítky ihned zpraveny byly, chtěly po pohřbu učiniti rodičům návštěvu a jim svou soustrast vysloviti. Ježto však se pohřeb nekonal, jak bylo původně ustanoveno dopoledne, nýbrž teprv odpoledne, přišly právě k slavnosti pohřební. Biskup s duchovenstvem, jakož i všichni přítomní povstali, aby sestry přivítali; a rodiče nemohli naléztí dosti slov, aby sestrám za tento poslední důkaz lásky k jejich dítku poděkovali. Zdá se, jakoby nejsv. Panně se tu a tam zalíbilo na této, druhdy tak požehnané půdě Východu, utrhnouti tu neb onu krásnou, bílou růži a ji jejímu Božskému Synu nabídnouti. Jsou to, řekla bych, pro missionáře první poslové jara, první květinčky, které vypučely ze země, která kdysi vydala církvi sv. tolik světců a světic a byla nejkrásnější církve ozdobou.

Kéžby na přímluvu nejsvětější Panny a všech těch svatých, kteří kdysi po této půdě kráčeli, čímž od missionářů zaseté vždy více klíčilo a se brzy v hojnou žej rozmnožilo, aby svatá Panna plně snopy sbíratí a srdce svého Božského Syna potěšiti mohla a aby kýžené znovuspojení tohoto v hloubi srdce tak věčícího národa s hlavou právě křesťanské církve hodně brzy se uskutečnilo! To je naše nejvroucnější přání které zajisté v srdcích všech našich přátel a dobrodinců nedílného nalézá ohlasu.

Pod křížem.

Pod křížem Tvým Ježíši
se duše má utíší,
a hlava bolem znavená,
se zvedá výš nad ramena,

Pod křížem Tvým duch můj spjat,
chce boly své vyzpívat
a chce tu, Kriste rozmilý,
pookrát aspoň na chvíli.

Pod křížem Tvým, Ježíši,
se duše má utíší
a srdce láskou vzkříšeno,
jde světem dále blaženo.

A. M. Kadlěčková.

Radost vyvolených.

Jarolím St. Pavlík.

Ve slavnost všech svatých hledíme vzhůru k hvězdným výšinám, kde je vlastně naše pravá vlast. Duše naše vyšla od Boha a k Bohu má se opět navrátit. Hodné dítě touží po domově a po milených rodičích; hodný křesťan touží po věčné domovině, po Otci nebeském. Již tak mnozí našli tu domovinu a odpočívají na srdci Božím po těch mnohých pracích, starostech, námáhách a bojích.

Ach, jak je tam nahoře dobře! Tam není žádného zla, žádné nemoci, žádné bolesti, žádných slz, žádných nářků, žádného hladu, žádné žízně, žádného horka, žádné zimy, žádné smrti. Bůh setře všelikou slzu s jejich očí, čteme ve zjevení, a smrti více nebude, ani nářku, ani bolesti, neboť to vše již pomínulo. Svatí nepotřebují více pokrmu pozemského; požívají pokrm duchovní a nebeský, kteréhož dosud neznáme. Archanžel Rafael pravil: Viděli jste mne sice s Vámi jísti a pít; já však požívám pokrmu neviditelného a nápoje. Jehož lidé nemohou užítí.

V nebi není žádné tmy, jako v pekle, ale všechno je plno světla, ne světla, jež oslepuje a z něhož oči bolí, ale světla, jež příjemně svítí, blaží a obveseluje, jako slunce jarní. Svatý Pavel praví, že Bůh bydlí v nepřístupném světle. Ve zjevení svatého Jana čteme: A město to nepotřebuje ani slunce, ani měsíce, aby svítily v něm; neboť sláva Boží osvětluje je, a její lampa je Beránek. I choditi budou národové v jeho světle a králové zemští vnesou do něho slávu a čest svou. Její brány nebudou zavírány, neboť noci tam nebude. — A světlo věčné ať jim svítí! přejeme duším zemřelých. Světlo věčné svítiti bude Tvým svatým, ó Pane, a věčnost časů, modlí se církev v hodinkách o mučenicích v čas velikonoční.

Tam navrchu není žádné těžké práce, žádné námahy a starosti, ale blažený odpočinek. Tomu však nemá se tak rozuměti, jako bychom tam neměli co dělati. I tam bude se duch náš zaměstnávati, jakž i Adam měl v ráji za-

městnání; toto zaměstnání bude nám rozkoší a jednou z nebeských radostí.

Tam nahoře nikdo nám nebude ubližovati, nikdo nás urážeti, tam není nenávisti a hádky, žádné závisti, žádného boje; tam panuje mír a láska, Tolik národů bydlí tam pohromadě a přece se snesou co nejlépe. Všeci se považují za děti nebeského Otce, za bratry a sestry. Ačkoliv nepožívají blaženosti v stejné míře a nedostali týčž odměn, přece nikdo druhému nic nezávadí, každý je se svou odměnou úplně spokojen, každý přeje druhému z plného srdce, co mu patří. Je to jak při svadbě. Děti nedostanou tolik, jako dospělí, a jsou přec spokojeny a šťastny, i ten žebrák, jenž koláč dostane. Anebo dvě děti různého stáří dostanou nový oblek z téže látky; to jedno potřebuje více, to druhé méně, žádné nechce mítí více než má.

Tam v nebi není žádného pokušení, žádného hříchu. To je krásné. Nikdo se nemusí obávat, že by pozbyl své blaženosti. Pána Boha urazit je tam úplně nemožno. Nic neruší pokoje svědomí a míru duše.

Tam nad hvězdami jsou pro nás uschovány poklady proti nimž všechno zlato a stříbro je jenom blátem. K bohatému mládenci pravil Spasitel: Chceš-li býti dokonalým, jdi a prodej vše co máš a dej chudým, a budeš mítí poklad v nebi. Shromazďte sobě poklady v nebi, jež ani rez ani mol nezzirají a zloději nevykopávají a nekradou.

Tam jsou radosti, s nimiž se radosti pozemské nedají porovnat. Věčná radost je nad jejich hlavami, radost a rozkoš obdrží, prorokuje Isaiáš. Šli a s plácem rozsévali símě své, dí žalmista; přijdou však s jásotem, nesouce snopy své. Pozemské radosti ztrpčují pomýšlením, že vezmou konec; pěkným časům jdou obyčejně v zápětí časy zlé. Nebeské radosti jsou nezkalené, ježto víme, že věčně potrvají. Máte sice nyní zármutek, těšil Ježíš apoštoly, ale já vás opět užřím a srdce vaše bude se radovati, a vaši radost nikdo vám nevezme.

V nebi dostanou vyvolení krásné roucho, jakoby z hvězd utkané, bělostkivoucí šat nebeské slávy a nesmrtelnosti. A viděl jsem veliký zástup, jehož nikdo nemohl spočítati, ze všech národů a pokolení a lidí a jazyků; stáli před trůnem a před Beránkem, oděni v roucha bílá, a měli palmy ve svých rukou.

Těla vyvolených jsou mladistvá a spanilá, bez chyby a vady, plná jasu a světla. Spravedliví skviti se budou jako slunce, pravil Pán Ježíš. V knize Moudrosti čteme: Stkviti se budou spravedliví a jako jiskry ve třtině pobíhati. A jinde zase: Budou svítiti jako hvězdy po věčné časy. Jako pták budou létat a se pohybovati s místa na místo rychlostí myšlének; tělo bude duchu úplně po vůli. Těla spravedlivých budou jemná a vzdušná, všechno pronikající, jako paprsky sluneční, jež svítí přes sklo.

Každý si bude připadat jako král, každý bude s Kristem kralovati. Ozdobné koruny obdrží z ruky Boží; čteme o nich: Buď věrným až do smrti, a dám ti korunu života. Tato koruna je nehybnoucí.

Jak krásný je příbytek vyvolených. Co jsou proti tomu vily a paláce a zámky boháčů? Nic, jak bídné chatrče ze slámy. Když spatřil Balám s vrchu tábor israelský, zvolal unešen: Jak krásné jsou tvoje stany. Jakube, tvé příbytky, Israeli, jako zalesněná údolí, jako zahrady řekou zvlažované, jako cedry u vody, jako stánky, jež Hoshodin zbudoval! Co by byl teprv řekl, kdyby mu bylo dopřáno bývalo, pohlédnouti na věčně kvetoucí nívy ráje nebeského? Jak libezné jsou příbytky tvé. Hospodine zástupů! Duše má zmirá po síních Hospodinových, modlil se David. Velkolepý je obraz, jež nám maluje svatý Jan, chtějící představit krásu města nebeského: Přišel jeden ze sedmi andělů, mluvil se mnou a řekl: Pojď, ukáži ti nevěstu, zasnoubenou Beránkovi! I vedl mne v duchu na horu velikou a vysokou a ukázal mi svaté město Jerusalelem. Mělo jasnost Boha, a světlo jeho bylo jako křišťal. Mělo zeď velikou a vysokou s dvanácti branami, na branách dvanáct andělů, a jména na nich napsána jména to dvanácti kmenů synů israelských. Od východu tři brány, od půlnoci tři brány,

od poledne tři brány, od večera tři brány. Zeď městská měla dvanáct základů, a na nich bylo dvanáct jmen dvanácti apoštolů Beránkových. Těch dvanáct bran bylo dvanáct perel, a ulice města zlato čisté. S tímto líčením souhlasí proroctví Tobiašovo: Brány jerusalémské budou postaveny ze safíru a smaragdu a z drahého kamení všechny jejich zdi vůkol. Bílým a čistým kamením budou všechny jeho cesty vydlážděny, a na ulicích jeho bude se zpívat alleluja! Těmto proroctvím třeba na prvním místě rdzuméti ve smyslu duchovním. Je zde řeč o církvi katolické, živém to chrámu Božím, živém městě. Ale i na nebe vztahují se tato slova.

Alleluja a hosanna, gloria a třikrát svatý, jež zpíváme na zemi, budeme i v nebi zpívati, Kůry andělské budou nás obveselovati svým libezným zpěvem, plným unašející harmonie, a svatí budou v písniích a hymnách zvěstovati chválu Boží. Když už zde na zemi Bohem nadšení umělci dovedou složití divukrásné skladby, jaké koncerty budou teprv dávat umělci nebesů? I slyšel jsem hlas s nebe, vypravuje miláček Páně, jako hukot mnohých vod, a hlas, který jsem slyšel, byl jako od harfenistů, kteří hráli na svých harfách, a zpívali jakoby novou píseň. Svaté Magdaleně dostalo se té milosti, že slyšela koncerty andělů, dokud žila zde na zemi, vedouc v jedné jeskyni život poustevnický.

Říkají: Sdělená radost je dvojnásobná radost. Tak je tomu i v nebi. Nejlepší a nejsvětější tvorové Boží budou tam našimi společníky, na prvním místě nejblahoslavenější Panna Maria, hvězdami korunovaná Královna; láskou hořící Serafinové a osvětlení Cherubové, vznešení Trůnové, Panstva, Knižata, Sily a Mocí, archandělé a andělé, mezi nimi naši andělé strážní, patriarchové a proroci, apoštolové a mučenici, papežové, biskupové a kněží, mniši a řeholnice, králové a vyznavači, panny a vdovy, malé děti, kajníci a všichni ostatní svatí a vyvolení ze všech pěti dílů světa, ze všech národů a jazyků. To je veliká rodina Boží, jejížto údové se srdečně navzájem milují a to štěstí veliké společně sdílejí.

Moje péro je slabé, moje slova nedostatečná, ani nemám dosti myšlenek, abych mohl vyličiti nebeské radosti; ony jsou nevyličitelné, předstihující všechny naše představy. Zvíře neví, že je ještě něco lepšího na světě než dobré jídlo; tak ani my nemůžeme si představit radosti nebeských, poněvadž známe jen pozemské. Ale už to nedokonalé líčení radosti nebeských, jak jsem je na základě výroků Písma svatého podati se pokusil, muselo by dostačit, vzbuditi v nás touhu po dosažení věčné blaženosti. Touze musí odpovídati námaha. Každý z nás nechť se přičiní, aby dosáhl cíle věčného. Pak-li ho jiní před námi dosáhli, kteří též nežili v lepších poměrech, proč

ne i my? Mnoho štěstí na další cestě, jež vede do nebe! Není to žádná císařská silnice, žádný pěkně upravený chodník v parku, nýbrž strmá horská cesta, zarostlá a plná kamení. Ale jen zmužile v před! Již zříme v dáli třpytiti se nádherné zdi, věže a domy města nebeského; obyvatelé jeho kynou nám vstříc a těší se na náš příchod. S jakými pocity dívali se po prve křižáci na svatý Jerusaleml Co zkusili, než se tam dostali! My jsme též praví křižáci, kříž a trápení jsou našimi soudruhy doma a na cestě. O, buď nám vítáno, nebeské město, buď nám vítán ráji nadhvězdny! Ještě malá chvíle a užříme tebe, ještě krátký čas a spočinem na srdci Božím.

Pozdrav Matce Boží.

Slavně zvony hlaholily,
k nebi letěl jejich hlas,
Matce Boží k počtě pély
tklivou píseň svoji zas.

Zdrávas budiž, Matko svatá,
se Synem svým na nebi,
Zdrávas budiž, vyvolená,
celý svět Tě velebí!

Ty jsi požehnaná Panna,
v nebi je Tvůj svatý stan,
k Tobě volá kmet i dítě:
Matko Boží vždy nás chraň!

Chraň nás dnes i v každé době,
v nebe vzatá Matičko,
bludným duším v srdci zasviť,
jasná nebes hvězdičko.

Dej, by víra, ctnost i láska
objímala celý svět
a pak v říši nadehvězdnou
Máti svatá, všecky ved!

A. M. Kadlčíková.

Různé zprávy.

Kalich u sv. Jakuba v Brně a ve Slavkově. Předvádíme dva skvostné kalichy gotického slohu. Menší je v kostele sv. Jakuba v Brně a dle leto-počtu, který je vryt na něm, pochází z roku 1478. Je ze stříbra a pozlacen. Jak na obraze viděti, je dosti malý, ale právě tím zamlouvá se každému, kdo si ho prohlédne. Je něžná, zlatnická práce, neznámo, jakého původu. Kalich slavkovský pochází z roku 1583, je rovněž stříbrný a pozlacený, též slohu gotického a byl zakoupen z pozůstalosti olomouckého kanovníka hraběte Migga-zího. Jest ozdoben obrazy sv. apoštolů Petra a Pavla, jakož i čtyř evangelistů.

Katolická církev v Rusku. Varšavský soud odsoudil po čtyřdenním přeličení v únoru letošního roku biskupa Ruszkiewiczze a kanovníka Cieplinského do vězení na 1 rok a čtyři měsíce. Ode dvou let počínají si totiž ruské soudy oproti katolíkům velice přísně. Bezohledně postupují všude proti naší svaté církvi i jejím členům, takže lze mluvit o skutečném pronásledování. Avšak tak krutého ortele, nebylo přece doposud proneseno, jako nad oběma nahore jmenovanými hodnostáři. I dříve odsuzovali ruští soudcové katolické biskupy, ale vždy zněl rozsudek ten na sesazení, v nejhorším případě na vyhnanství do některé vzdálenější gubernie. Trestry kněží už spíše zněly na několikaletý žalář. Skoro vždy byly trestry tyto vyměřeny jen pro formální chyby. Administrativa i soudy ruské braly si záminku obyčejně následující přestupky zákonů: založení soukromé, totiž katolické školy, vyučování v polské řeči, vykonávání obřadů v nedovolené místnosti, urážky sekty Mariavitů, křest dítky rodičů pravoslavných anebo ze smíšeného manželství, přísluhování svátostmi pravoslavným, polský dopis úřední, polský zápis do matrik, pochvala jesuitův, nátlak na stranu katolickou ve smíšeném manželství a podobné přestupky. Takové věci vyřizuje si jinde církev sama a stát ji neupírá toho práva. Ve Varšavě

prohlásil církevní soud sňatek uzavřený, mezi Mariavity za neplatný a dovolil, by oba rozvedení vstoupili do nového manželství. Biskup Ruszkiewicz byl u tohoto soudu předsedou a kanovník Cieplinski obhájcem; ostatní obžalovaní kněží byli osvobozeni. Biskup bude prý osvobozen a jenom potrestán pouhým sesazením, ale kanovník bude asi dopraven do vězení.

Nová fara v Praze. Fara na Král. Vinohradech bude dle usnešení obecního zastupitelstva rozdělena ve dvě fary. Dosavadní farní obvod bude čítati 1131 domů a 49.776 obyvatel, druhý, který se zřídí bude mít 582 domy a 27.957 obyvatel, Obec se zavázala vystavěti novou faru a darovala pozemek ku nové faře. Proti tomuto usnešení protestoval jediný člen obec. zastup. nár. socialista.

Neznaboh a naše ženy. Do D.... přišel jistý neznaboh, aby tam měl přednášku. Dobře se vědělo, že použije této příležitosti, by vychrlil na církev, na kněze, na vše, co nám je svaté svou zlost. Do schůze se dostavilo mnoho žen z místní obce. Řečník počal mluvit a ihned se sypaly z jeho úst rozličné, až příliš šťavnaté poznámky o svatých věcech. Tu počali přítomné, statečné domácí ženy mocným hlasem zpívati známou mariánskou píseň: „Tisíckrát pozdravujeme tebe“. Nastal proti statečným ženám mezi přítomnými muži sice hlasitý odpor, ale ženy nijak se nedaly mýlit a zpívaly píseň dále s tím větším nadšením. Řečník, známý neznaboh i jeho přítomní přátelé zuřili, ale musili svého štvání zanechat. Tak porazily neohrožené venkovanky neznaboha zpěvem.

Hrdinná milosrdná sestra. K těžké operaci na hlavě 75letého muže — jednalo se o raka — potřeboval v Abensbergu, v Bavorích, lékař dr. Tarrach větší kus lidské kůže. Sestra Bonifacie z řádu chudých Františkánek, které obstarávají v oné nemocnici ošetřování nemocných, dala si bez vší narkóze vyříznouti kus kůže s hořejšího ramene a

pomáhala pak při operaci, která se úplně zdařila.

Svěcení neděle. Naše ministerstvo vojenství vydalo rozkaz, jímž se nařizuje, by se neděle a svátky v kasárnách i na vojenských školách co nejprísneji světily.

Vykopávky v Nazaretě. Angličani kopali v Nazaretě a doposud odkryly krásnou velice dobře zachovalou mosaiku. Protože je známo, že císařovna Helena proměnila dílnu svatého Josefa v kapli a ji vyzdobila vzácnými mosaikami, podán tím důkaz, že tu bývala dílna pěstouna Pána Ježíše, svatého Josefa. Kaple byla později rozbořena zemětřesením a proto se na ni úplně zapomělo, až zase nyní byla odkryta. Zároveň bylo tu nalezeno více starokřesťanských nádob, mezi nimi několik uměle zhotovených svícňů.

Kinematografy. Všeobecně vede se nárek na zhoubnou činnost kinematografů, které skoro všeobecně předvádějí ošklivé věci. Jest jich také velice mnoho. V Praze bylo uděleno 20 koncesí, v celých Čechách 128.

Padesát let v posteli. Ve Viterbu v Itálii je v klášteře cisterciánek sestra Maria Benedikta, rozená ze Švýcar, která leží nemocna již celých padesát let. Je odevzdána do vůle Boží a trpělivě snáší všechny bolesti, ba napsala i mnoho pěkných básní a hraje výborně na klavír. Vše, co měla na penězích, rozdala chudým. Nyní se její stav zhoršil a nemůže ani hnouti tělem. Sám sv. Otec poslal ji přípis.

Vojevůdce Moltke o katolicích. Osobní známý Moltkeův Bernardi píše o Moltkém, co soudil o katolicích. Moltke řekl: »Kdyby potřebovala církev katolická reformu, my všichni budeme jednou katolíky.« Zvláště se mu líbilo, že papež je nejvyšší autoritou, od níž není odvolání, čímž je podána jistota víry a její vliv na obrazotvornost a na celou mysl. Moltke ukazoval vždy velkou zálibu pro katolickou víru a tvrdil, že Luther zašel příliš daleko.

Had a dítě. Anglické listy uveřejnily dopis chotí plukovníka O'Briena, který je posádkou v Indii. Na pavlači villy sedělo jejich dítě a snídalo mléko s chlebem. Matka byla ve světnici a slyšela, jakoby dítě s někým mluvilo a smálo se. Chtějí se přesvědčiti, co je,

šla ke dveřím, otevřela je a byla jako ve sloup obrácena. Obrovský hroznýš žral z hrnčka dítěte, dítě se smálo a tlouklo hada lžičkou do hlavy, volajíc: »Nestydo! Nestydo!« Had se nedal mýlit a žral dále, pak vazelel do křoví. Tu teprve matka se vzpamatovala a volala o pomoc. Přiběhlo několik vojáků, jímž vypravovala, co se stalo; hledali, našli a zabili hada. Když dítě uslyšelo, že je had mrtev, plakalo a vyprávělo, že had velmi často a již dlouho každý den přišel k snídani a dítěti vše snědl, přičemž jej dítě tlouklo lžičkou. — Hroznýš je z největších a z nejvíce nebezpečných jedovatých hadů.

Necudná literatura. Za rok 1908 bylo v Německu strženo 60 milionů marek za necudnou literaturu. Mnohé z těchto spisů dosáhly nákladu 100 až 150 tisíc výtisků.

Pověra v Londýně. Kde ubývá víry, přibývá pověry. V Londýně je mnoho žen, které předpovídají budoucnost. Obvykle se chlubí, že pocházejí z Indie anebo z Egypta, některé rozhláší o sobě, že trávily mnoho, třeba i čtyřicet let v úplné samotě někde v poušti, ba i ve vnitru pyramid a zpytovaly budoucnost. Odívají se po orientálsku, jsou obvykle starší osoby a dle všeho, daří se jim dobře. Žádají od osoby, která k nim přijde o radu stran budoucnosti, nejméně 2 K. Poručí, aby osoba ona položila ruku na stůl, pak popisují její vlastnosti a konečně předpovídají její budoucnost, ale vždy v tak všeobecných výrazech, že si každý může vybrati, co chce. A je mnoho těchto prorokyní, které mají ročně 20 až 30 tisíc korun příjmů. V mnohých ulicích londýnských není domů s číslem 16, místo něho je číslo 12a. Ač policie i městské úřady žádají o zavedení čísla 13, nic neprovedou. Domácí páni se vymlouvají, že nikdo by u nich nechtěl bydlet, kdyby žůstalo na domě číslo 13. Každý říká, že bydlí-li v domě s tímto nešťastným číslem, vždy bývá v rodině nějaký nenadálý případ úmrtí.

Pověra v Paříži. V loňském říjnu připadlo datum 13. na pátek, což považovali v Paříži za nešťastný den a proto osvěcení nevěří, kteří nemuseli, nikam nešli. Číslice dokazují, jak je Paříž pověřivá. Neboť omnibusová pařížská spo-

lečnost tohoto dne měla o osm milionů korun menší příjem než jiný den. Městská okružní dráha toho dne měla o 12½ mil. korun méně; jiná železniční společnost o 10 mil. méně než v jiné dny. Roku 1885 rovněž připadl 13 březen na pátek. Tu měla pařížská divadla o 12 mil. franků méně příjmů než den před tím. Nedokazuje se tu stará pravda: Kde ubývá víry, přibývá nevěry a pověry?

Ve Francii přibývá zločinců. Ve Francii činí stát vše, co může, by víru zničil. Ale tím přibýlo mu velice zločinců, neboť ač počet obyvatelstva se skoro nezměnil, přibýlo nápadně mnoho zločinců, což dokazují následující číslce: r. 1840 bylo 144 tisíc zločinců, r. 1850 226, r. 1860 272, r. 1880 372, r. 1890 461, r. 1900 514 a r. 1905 556 tisíc. Od té doby, co vyhodili ve Francii náboženství ze škol, přibýlo nezmírně zločinů.

Jesuité v Rakousku. Jesuitská provincie rakouská (k níž se čítá i Chorvatsko), má počátkem letošního roku 593 členů; oproti loňsku o 19 více. Kněží je 307 (v loni bylo 301), scholastiků 104 (93), 182 je bratří laiků (180). Provinciálem je od roku 1907 P. Jan B. Wimmer. V této provincii je 20 řádných domů. Všecek řád jesuitský je rozdělen na pět assistenci a sice na italskou, německou, francouzskou, španělskou a anglickou; všech provincií je nyní 27. Všechny členů řádu je nyní 16.293; z nich je kněží 7848 (v loni bylo 7728), scholastiků 4385 (4416), 4060 bratří laiků. Missie jesuitské jsou rozděleny na 5 kontinentů a působí v nich 1953 kněží, 445 scholastiků a 884 bratří laiků.

Katolíci v anglické říši. V Anglii samé bylo koncem roku 1910 v 23 biskupstvích 3687 kněží, 1660 kostelů a kapli. Během r. 1910 přibýlo 60 kněží a 14 nových kostelů. V Anglii a ve Škotsku je 4302 kněží, z nichž je 2758 světských a 1544 řeholních. Počítaje všechny kolonie, je v anglické říši 31 arcibiskupství, 110 biskupství, 38 apoštolských vikariátů, 11 apoštolských prefektur a 12,156.885 katolíků. V Anglii, Walesu, Škotsku a Irsku je 5,515.214 katolíků. Roku 1910 bylo založeno nové arcibiskupství v Simle v Indii a

apoštolský vikariát v Gibraltaru byl proměněn v biskupství. Měsíčně je v Anglii na 700 konverzí ku katolicismu, od Velikonocí 1910 do konce roku konvertovalo 12 anglikánských kněží, což činí vždy obrovský dojem; mnozí z nich, kteří nejsou ženatí, stávají se pak katol. kněžími.

Rodina našeho následníka trůnu. O letoších Hromnicích byla v kapli zámku Konopišť u Benešova v Čechách, kdež tak rád bydlí náš nástupce trůnu, arcivévoda František Ferdinand, dojemná slavnost. Kaple byla od zahradníků proměněna v palmovou zahradu a před oltářem bylo upraveno klekátko. Dcera následníka trůnu, princezna Žofie, (nejstarší ze tří ditek, ve věku desíti let) přistoupila ponejprv ke stolu Páně. Držíc v ruce hořící svíci, klečela po celou mši svatou na klekátku před oltářem čistá, něžná lilie mezi květinami. S ní přistoupili ke stolu Páně i oba vznešení rodičové a starší z obou princů, jménem Max (ve věku devíti let) šel také ponejprv ke svatě zpovědi. V předvečer tohoto významného dne došlo princezně z Říma od sv. Otce zvláštní apoštolské požehnání. Když po mši svatě následník trůnu a jeho vznešená choť k srdci vinuli a libali milé dítě, nezůstalo oko žádného z přítomných bez slzí. Slavnost skončila odpoledním požehnáním, po němž obnovila princezna křestní slib.

Katolíci v Chicagu. Není města na světě, které by se mohlo vykázati takovým rozkvětem katolicismu, jako Chicago. Před 75 lety byla tam v pustině malá osada se sto věřícími a jedním knězem s kostelem a nyní je z toho arcidiecese s jedním milionem katolíků. V posledních padesáti letech vystavěli si tu horliví katolíci 188 kostelů. V posledních 25ti letech zřídili si tu 143 farních katolických škol, jež navštěvuje 82.860 dítek.

Katolíci v Číně. V celé Číně je nyní ohromně 1.4 milionu katolíků. Biskupů je tam 47, kněží domorodých je 640, z Evropy 1391. Na každého kněze přiměřeně 640 věřících. Na 345 Číňanů pohanů připadne 1 čínský katolík. Na 205.000 pohanů Číňanů připadne jeden katolický kněz. Práce apoštolská je tu velice obtížná.

Počet nekrtěných dětí v Berlíně.

V Berlíně navštěvuje v tomto školním roce 22.600 dětí obecné školy. Z nich je 2390 nekrtěných, 501 jsou svobodně náboženské a 534 disidentů. Počet nekrtěných jest z rodin protestantských mnohem větší než z katolických a židovských a zvýšil se vůbec značně od minulého roku.

Církev katolická.

Počátkem ledna 1912 čítala církev katolická 64 kardinálů. Nejstarší čítá 88 let a jmenuje se Capeceletro, 3 jsou 84 let a 3 mají 80 let. 20 kardinálů je v sedmdesátých letech. Nejmladší jsou Skrbenský s 49 a Meri de Val se 47 lety. Roku 1911 zemřelo pět kardinálů a 53 arcibiskupů a biskupů. Patriarchů je 14, z nich je 8 latinského a 6 východního obřadu. Arcibiskupství je 168, českých arcibiskupství je 42, z nich 22 latinského a 20 východního obřadu. Biskupství je 820 latinského a 53 východního obřadu. Čestných biskupů je 610. 25 je opatů-biskupů. V celku je 1754 vyšších církevních hodnostářů. Za nynějšího papeže Pia X. bylo zřízeno 10 arcibiskupství, 38 biskupství, 4 opatství, 18 apoštolských vikariátů, 14 apoštolských prefektur.

Sebevraždy ve vojsku.

Dle statistiky sebevražd ve vojsku, je nejméně zoufalců ve vojsku ruském, neboť tam případně ročně na milion vojáků průměrně 152 sebevrahů, v Itálii však 402, v Německu 652, v Rakousko-Uhersku bohužel 1253. Belgie, Dánsko, Bulharsko a Srbsko mají ještě nižší poměr než Rusko. Nejméně sebevražd u vojska je v Norsku a na Černé Hoře.

Obrovské fary.

Dle posledního sčítání lidu ze dne 31. prosince 1910 je v Praze největší fara na Král. Vinohradech, kdež je 69.551 katolíků, Smíchov má 52.726 katolíků, Praha VII. (Holešovice-Bubny) 37.623, Olšany-Žižkov 37.419, Sv. Prokop Žižkov 34.327, Nusle 29.928, Praha VIII. (St. Libeň) 29.399, Vrsovice 22.706, Sv. Štěpán-Praha 21.616, Karlín 19.361. Je zajisté nemožno, aby v takových obrovských farách bylo dobře postaráno o potřeby věřících, je proto nezbytné potěbiti ze všech sil podporovati stavby nových kostelů.

Básník katolický.

Španělé měli nyní za svého největšího živícího básníka Juana Mavagaliho. Hlavně se chválily jeho překrásné lyrické básně, jimiž se rovnal největším básníkům jiných národů. Hlavně horoval pro venkovský kraj. Zemřel v Barceloně 21. prosince 1911. Po celý život byl přesně věřícím katolíkem a nikdy víry nezapřel, nikdy se za ni nestyděl. Byl terciářem a dle jeho přání, oblekli jej do rakve v hábit františkánský. Pohřeb jeho byl tak velkolepý, jakého prý doposud v Barceloně neviděli.

Věřící lid.

V Itálii, v obci Poli, uctívají v kostele tamějším zázračnou sošku Panny Marie. Obec je blízko Říma a papež Pius IX. častěji tam dojížděl, by ctil Matku Boží. Při jedné takové příležitosti ozdobil sochu vzácnou šňůrou perel. V prosinci 1911 chtěl jakýsi zlosyn onu šňůru ukrásti a když ji bral, strhl s sebou sošku, která spadla s oltáře. Lid v kostele přítomný tak se rozhorlil, že zlosyna na místě utloukl. Kostel byl zavřen a příští neděli vysvěcen a odevzdán opět svému účelu.

Samovraždy v Uhrách.

V Uhrách přibývá úžasně sebevražd. V počátku osmdesátých let minulého století, býval roční průměr sebevražd 1445, r. 1901 bylo jich 3198 a r. 1908 již 3895. Počet sebevražd vzrostl během sedmi let o 22%, čili skoro o čtvrtinu. V posledních osmi letech skončilo v Uhrách sebevraždou 28.504 osoby. Hlavní příčiny tohoto smutného zjevu jsou: přibývání městského obyvatelstva, rostoucí nevěra, velká drahota všech životních potřeb. Dle vyznání mají nejvíce sebevražd protestanté, nejméně katolíci.

Císař a růženec.

Zemřelý vídeňský kardinál Gruscha, býval zpovědníkem zemělé císařovny Augusty. Dala mu kdysi jako dar pěkný růženec. Umíraje, odkázal kardinál tento růženec nynějšímu císaři a králi Františku Josefovi. Nedávno byl vídeňský nynější arcibiskup, kardinál Nágl v audienci u našeho císaře pána; použil této příležitosti a odevzdal císaři růženec onen. Císař František Josef I. velmi uctivě a se zájmem přijal tuto náboženskou památku.

(Zasláno).

Bráfuv životopis (s krásnou podobiznou zesnulého českého ministra orby a zakladatele české školy národohospodářské), z pera redaktora J. Eugena Se-guardta v Praze, přináší zářijové číslo »Střádala«, kde shledáváme též životopisy českého akademického malíře Kroupy, známého mecenáše a Wiliama Bootha,

zakladatele a generála »Armády Spásy«. »Střádala« zasílá se zdarma všem členům Jednoty Českých Střádálů v Praze. Přihlaste se k Jednotě za členy a budete mítí též práva na porady a brožury národohospodářské úplně zdarma. Zápis K 1.— jednou pro vždy a K 2.— roč. člen. příspěvku. Dělnictvu, žactvu všech ústavů a služebnictvu 50% sleva.

Díkůvzdání božskému Srdci Páně.

Z Časlavi. Ztratil jsem důležitou listinu, kterou jsem nutně potřeboval. Vše jsem prohledal, ale nebyla k nalezení. U veliké tísně šel jsem do chrámu Páně, kde je krásná socha sv. Antonína Pad. zvláště patrona věcí ztracených a slibiv částku na »chléb sv. Antonína«, prosil jsem za nalezení listiny. Po kratičké pobožnosti šel jsem domů a tu jako vnuknutím veden, šel jsem k místu, kde ihned listinu jsem našel. Bylo to místo, kde nikdy jinak listiny té bych nehledal. Vzdávám tudíž Božskému Srdci Páně a sv. Antonínu veřejné díky za vysvobození z velikých strastí, které by mi ztracením té listiny povstaly.

A. J. Š.

Z Východních Čech. Vzdávám nejvroucnější díky za milostivé vyslyšení vroucích proseb za vysvobození z hrozného soužení Milostnému Jezulátku Praž-

skému, v pravdě zvanému zázračnému Jeho přesvaté Matce Marii Panně Matce ustavičné pomoci, sv. Josefu, sv. Janu Nep., sv. Antonínu Pad., sv. Filumeně, sv. Alfonsu z Liquori, sv. Judovi Tad., sv. Jachimu a sv. Anně, sv. Františku Seraf., sv. Anděli Strážci, všem svatým a světicím Božím i drahým duším v očistci. Vyslyšení mých proseb bylo takřka zázračné! Jak velikou nám útěchu skýtá přesvědčení, že svatí a světice Boží i duše v očistci za nás se přimlouvají. Připomínám, že sv. apoštol Juda Tadeáš zvláště se ctí, jako přimluvec v pronásledováních. »Proste a vezmete«, řekl Božský Spasitel, ale toto vyslyšení proseb mých, bylo přímo zázračné. V největších úzkostech, jako bych slyšel slova sv. Josefa: »Pán Bůh všecko k dobrému obrátí.«

J. A.

Chudina a skutky milosrdenství.

(Hlavní úmysl.)

Chudi byli vždy na světě a jsou i nyní a budou i v budoucích časech. Právě chudi to byli, jichž se Pán Ježíš tak vřele ujímal a jim pomáhal v duchovních i tělesných potřebách. Na cestách svých uzdravuje slepce od narození,

očisťuje od malomocenství, nasycuje zástupy hladových lidí, těší plačící vdovu a křísí syna jejího a nad každým se slituje, kdo s důvěrou se k Němu obrátil v bídách svých. Za příkladem Pána a Mistra svého, činili tak apoštolé. Dle skutků apoštolských víme, že mnozí přinášeli dary a oběti k nohám apoštolů, aby je opět odevzdali chudým a potřebným, tak že vlastně chudých ani nebylo mezi prvními křesťany; byliť jedno srdce, jedna duše. Všechny pojila jedna víra, jedna láska k Ježíši Kristu. Z toho můžeme souditi, že církev katolická od prvopočátku se ujímala chudých a nuzných; proto též všechny oběti chrámové byly děleny na 3 díly, jeden zůstal kostelu, druhý kněžím a třetí chudině. Co pak žár vroucnosti prvotné docílil a co posléze zánici apoštolské po církvích provedlo, to jako triumf lásky božské během času opakovalo se nejednou, to vůbec zůstává cílem žádoucím, nejvyšším, každé péče o chudé. K tomu účelu zakládala církev ústavy a spolky dobročinné, aby nouzi a bídě lidu odpomohla. Pohané a jiní neměli s chudinou žádné útrpnosti. Těto učilo jediné křesťanství podle zakladatele svého Ježíše Krista. Ano, povstávali i zvláště od Boha vyvolení mužové a ženy, kteří věnovali všeku svou péči chudině a jich potřebám tělesným i duchovním. V době novější pokouší se také světští lidé v konání milosrdenství chudině, ale nikdy nedosáhnou těch výsledků, jako církev při nepatrných prostředcích. Co zde nejvíce na váhu padá, je křesťanská láska; tať jest jádrem všech skutků milosrdenství v církvi sv. U světských ústavů je to pouhá humanita, bez rázu náboženského a proto vyznívá na prázdno. Chudí lidé ta dobrodiní tak chladně přijímají, jak jim chladně dána bývají. Míjme tu všechny takové polévkové ústavy, ohřívárny, kuchyně obecné, a jiné podobné podniky. Jak jinak se věci mají, jsou-li spravovány takové podniky v duchu náboženském, vedouce si dle slov Páně: »Cokoliv jednomu z těchto nejmenších učiníte ve jménu mém, mně jste učinili.« Pripomínám tu dobrodiní klášterů a spolků sv. Vincence z Pauly. Kdož sečte, co títo již vykonali dobrého pro chudinu?

Aby nouze a bídě bylo aspoň trochu odpomoženo, chopme se prostředků, které Pán Ježíš nám radí, jsou to skutky tělesného i duchovního milosrdenství, pro které jednou hojně dosáhneme odplaty. Dejme lačnému jisti, jako Tobias nasycoval hladové, jak činili poustevníci, kteří svými pracemi živili celé krajiny a od hladu zachránili. Felou, arcibiskup v Cambrai, měl každodenně stůl připravený pro chudé z města a okolí a pro každého, kdo trpěl hlad. Poněvadž i hlt vody nezůstane bez odměny, napájíme žiznivě, jako Samaritánka navázila Kristu a učeníkům Jeho vody, sama pak obdržela odměnou milost obrácení. Braňme však proti nestrádmosti lid i sebe a bojujme za střídmost v jídle a pití.

Přijímejme pocestné, jako přijal Abraham tři cizince do stanu svého a počastoval je. Buďme pohostinni, jako předkové naši slovanští. Host platil jim za svatého, před ním zámky nezavírali, všecko, co měli mu dali a pak také daleko, mnohdy několik dnů cesty vyprovodili. I kláštery o pocestné povždy pečovaly. Tři dny směl každý cizinec v kláštere se zdržeti a pohostinství užívat. V řehole sv. Benedikta je celá jedna kapitola, věnovaná pohostinství.

Jest též mnoho lidí, že z bídy nemají co obléci; i těm třeba pomoci, jak to činila Tabita chudým vdovám, nebo sv. Alžběta, kněžna Durynská, která šívala rukama vlastníma šatstvo pro chudé. Odložíme často starší oděv, nenechme jej bez účelu, dejme chudému a odměny se nám jistě dostane, »jako sv. Martinu, jemuz se ukázal ve snách Kristus, jenž pravil k andělům: »Tímto pláštěm Martin katechumen mne přiodil.« — Snad nikdy nepotřebuje člověk tak pomoci, jako v nemoci těžké a nemá-li nikoho k ošetřování. Tu se velmi často naskytne příležitost, abychom nemocnému nějakou prokázali službu dle příkladu sv. Terezie, která horlivě se nemocných ujímala, vše nejlepší jim snášela, ano, nechávala i jiných prací, jen aby u nemocných býti a jich těšiti mohla. Pro nemocné stavěla církev sv. nemocnice a sice již roku 370 a založila řady milosrdných bratří a sester, kteří z povolání slouží nemocným a pečují o ně. Sv. Vincenc Paul. ujal se v Paříži v nemocnici chorých a nemocných s nevýslovnou láskou a posluhoval jim

s takovou ochotností a trpělivostí, s jakouž jen laskavá matka dětem svým slouží. Příklad tohoto světce nalezl dosti následovníků i mezi muži i mezi ženami. Za naší doby by nebylo radno sice vězně vysvobozovati, jako bývalo za dávných časů, ale přece lze je navštěvovati a pečovati o jich spásu a polepšení života. Více však možno činiti mrtvým, což činil již starý Tobiaš, že rád mrtvé pochovával. I nám se často naskytne příležitost, abychom mrtvé provodili k poslednímu odpočinku, za ně se modlili, jak již se stávalo u nás od nepamětných dob. Za tím účelem utvořila se i zvláštní bratrstva k. p. v Římě, jichž účelem je chudé mrtvé pochovávat i mši sv. za ně sloužiti. Právě chudým máme prokázat takovou službu, jelikož zámožní mají dost přátel, kteří je ve slávě provázejí na hřbitov. Můžeme pak tento měsíc tím více prokázat zemřelým, budeme-li se za ně modlit a vyprosíme-li jim odpočinutí lehké a slávu věčnou. Než i duchovního milosrdenství skutky můžeme a máme bližnímu prokazovati, právě v chudině je potřebí k. p. učme, poučujme neumělé, nebo svedené k falešným zásadám a naučme je znáti pravdy a zásady křesťanské; radme dobře pochybujícím a nevědoucím, co samou bídou činiti mají a mnohé vysvobodíme od zoufalství. Stírejme slzy s očí plačících a dodávejme myslí těm, kdož pod tíhou bídy klesají, ujímejme se sirotků a opuštěných dětí, zachraňujme je dle duše i dle těla od záhuby jim hrožící. Odpouštějme rádi křivdy nám způsobené, k nimž často mnozí jen bídou doháněni byvají a tím je netoliko získáme, ale z mnohého zlého vysvobodíme. Budme milosrdní k chudým, abychom i my jednou milosrdenství došli tam u Boha v nebesích.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za chudinu a konání skutků tělesného milosrdenství a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby!

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce, Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, řiši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Činiti dobré chudým.

Úmysl v prosinci: Republika argentinská.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník XLVI.

Vychází počátkem každého měsíce.

PROSINEC 1912.

Ctností nenabudeš bohatstvím, vysokým úřadem, sebechválou, ale jedině poznáním sebe sama, čímž se naučí duše tvá, že nejsi zde na světě pro sebe, ale pro Boha. — Sv. Kateřina Šien.

Štědrovečerní.

Zas štědrý večer po roce
se snáší v tichý kraj
a větřík v divém poskoce
nám šepce bujnou báj.

Vždyť slyšel zpívat anděle,
že narodil se Bůh
a s touto správou vesele
se snesl v zemský luh.

A sotva stanul na zemi,
zřel radost, štěstí, ples,
tu cestu sypal růžemi
a k nebi se zas vznes.

A na zem v době půlnoční
sám nebeský jde král,
by v svaté noci vánoční,
hřích s beder lidských sňal.

Zas štědrý večer po roce
se snesl na zem dnes,
s ním zlaté svátky — vánoce,
v hruď bolnou nesou ples!

Vánoce.

Vánoce, vánoce,
krásné vy svátky,
z vás se nám narodil
Mesiáš sladký.

V Betlémě, ve chlévě
Matička Boží,
v jesličky prostínké
Ježíška vloží.

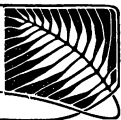
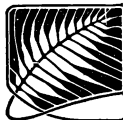
Osílek s volečkem
dýchají v jesle,
aby se Ježíšku
leželo v teple.

Pastýři s dárečky
spěchají k Němu,
radostné písničky
zapějí Jemu.

Vánoce, vánoce,
vítejte zase,
Ježíš se narodil
jen k naší spáse!

A. M. Kadlčíková.

Apoštolát modlitby.

III. Apoštolát modlitby a Nejsvětější Svátost oltářní.

Dokonal se již světový eucharistický sjezd ve Vídni. Právě tato tak vznešená manifestace naší katolické víry nám připomíná nový a nejvznešenější důvod, aby Apoštolát modlitby byl všude, a zvláště u nás, mezi naším lidem, rozšiřován. Eucharistický sjezd bude, toho jsme jisti, mocně působiti, jak na účastníky bezprostřední tak i na ony, kteří se vzdáli aspoň v duchu brali podíl na velkolepě prokazované počtě svátostnému Spasiteli. Aby účinek ten byl trvalý a přinesl žádoucí ovoce, třeba další činnosti i po sjezdu, pro rozšíření a upevnění eucharistického království božského Spasitele. Této, tak nutné práce, chopí se na prvním místě Apoštolát modlitby. Neboť jest hlavním účelem jeho působiti všemožně pro zájmy Ježíše Krista, pro Jeho království na zemi, v němž On panovati má v nejsvětější Svátosti oltářní. Heslo Apoštolátu modlitby »Přijď království tvé« je také heslem eucharistickým. Proto Apoštolát modlitby ve svých časopisech s pobožností k nejsvětějšímu Srdci Páně pěstuje a rozšiřuje tak horlivě i pobožnost k nejsvětější Svátosti oltářní. A jako připravoval své členy na eucharistický sjezd poučením a zvláště povzbuzováním k modlitbě a obětování denním za kženy zdar sjezdu v těch již často uveřejňovaných úmyslech v kalendáři Apoštolátu modlitby, tak činí i po ukončení jeho. Pro tento další roz-

květ pobožnosti k nejsvětější Svátosti v duchu eucharistickém, bude Apoštolát modlitby jen tehdy vydatnější moci působiti, když co nejvíce horlivých členů k němu přistoupí.

Kdož tedy miluje vroucně svátostného Spasitele a z té lásky jsi přál eucharistickému sjezdu ve Vídni co nejvíce zbožného účastnění a zdaru a sám jsi nešetřil času a výloh, abys mohl sám osobně se účastniti toho velkolepého projevu co největší pouty svátostnému Spasiteli, neb z téže lásky aspoň v duchu jsi se účastnil, nemoha tak učiniti skutečně; přístup, neucínil-li jsi tak již dříve, k Apoštolátu modlitby, neb jiné pro spolek tento snaž se získati, a věz, že takto prokážeš opět velmi účinně svou upřímnou oddanost božskému Spasiteli, neboť budeš napomáhati velmi vydatně k tomu, aby po eucharistickém sjezdu nadšení a vroucnost pronejsvětější Svátost oltářní neochabovaly, nýbrž stále i na dále se udržovaly a hojného ovoce přinášely. Ó, kdyby každý účastník, a každý přítel eucharistického sjezdu vídeňského byl, neb stal se členem Apošt. modlitby, jak mocným by bylo toto duchovní, apoštolské vojsko, jež by pak vítězně postupujíc v před, vždy více rozšiřovalo království eucharistického Spasitele a takto zjednávalo vždy volnější cestu těm přebohatým milostem, jež přýští z nejsvětějšího Srdce v tajemství lásky.

Proto prosme: Přijď království Tvé — eucharistické!

Posvěcení života od kolébky až ke hrobu.

(Úvahy o sv. svátostech.)

Jestliže se Spasitel náš postaral o své věrné v životě jejich pozemském a jak jsme viděli, v každé době jim skýtá hojně milosti, pomoc a posvěcení, tu zajisté za to mítí musíme, že neopustil nás v okamžiku nejdůležitějším, v okamžiku smrti, nýbrž že tu zdvojnásobila se Jeho péče, Jeho láska a milosrdenství, neboť jest smrt přechodem do života věčného a člověk právě tu potřebuje pomoci, posily a posvěcení co nejvíce.

Čas nestojí, nýbrž ustavičně letí a s ním letí i život náš; a kam? Do věčnosti. Každou vteřinou přibližujeme se víc a více konci života svého; u někoho jest cesta ke konci dlouhá, u jiného krátká, jak Bůh usouditi a ustanoviti ráčil. Avšak, že každému člověku nastane jednou konec, že přijde smrt, to jest pravda tak jistá, že nikdo posud neodvážil se ji v pochybnost brátí.

Že umřeme, to víme všichni, ale přece nerádi na to myslíme. Ba i ti, jimž život břemenem jest, jimž každá hodina připravuje nové hoře, nové bolesti, i ti hrozí se myšlenky na smrt. A proč? Proto, že není smrt jen ukončením tohoto života pozemského, nýbrž také spolu rozhodnutím o osudu v dlouhé, nekonečné věčnosti. Neboť: »Uloženo jest člověku jednou zemřítí a potom přijde soud«, učí nás Duch svatý v Písmě sv. Proto nás děsí smrt, že následuje soud. Dobře, bohulibě žítí jest umění veliké, ale bohulibě zemřítí jest umění ještě větší. Umirání jest něco bolestného, člověku odporného, neboť trhá se člověk zde ve dva díly, které tak úzce a něžně spojeny byly a toto trhání neobejde se bez bolesti a bez muk; smrt jest trestem za hřích, proto jest tak trapná, tak nám nemilá a způsobuje nám tolik hořkosti a bolesti tělesných. Již nějakou dobu před smrtí, ohlašuje se tento host nevitáný všelijakými nemocemi a jistě jest to dobrodiním Božím, pak-li se ohlašuje a nepřichází z nenadání. Tu tělo hyne, slábne, jest samá nemoc, samá bolest, což vše působí člověku hrozný stav

Avšak i kdyby nebylo bolesti tělesných, jsou vždy bolesti duševní; strach naplňuje duši, svědomí se ozývá hlasem

hromovým, celý život dřívější jeví se před očima, každý hřích pálí na duši jako oheň, neboť duše dobře cítí — nyní budu souzena, jak to se mnou dopadne? Proto jest smrt dobou pro člověka nejhoroznější, neboť spojuje se zde bolest duševní s bolestí tělesnou a to v stupni nejvyšším. A tu věřící křesťan katolík, jako dítě, utíká se k matce své, kterou mu dal Pán, k církvi katolické a volá úpěnlivě: »O, matko milá, bojím se a třesu se, přijď mně na pomoc a nepouštěj mne!« A může matka církev pomoci? Ano. Sám Spasitel dal jí moc k tomu. Církev, která jako pečlivá matka dítě nově narozené na lokty své vzala a křtem sv. očistila a posvětila, která dítě to po celý život jeho vedla, sílila a těšila, tato matka přináší i na konci života dítěti tomu kalich plný milostí a darů nebeských a vlévá z něho v duši umírajícího balsám silící a hojivý, který duši očisťuje, posvěcuje a posiluje v boji posledním, aby z něho vyšla jako vítěz. Jest to veliká milost svátosti poslední pomazání, která životu lidskému poslední dává posvěcení k šťastnému konci života zde a šťastnějšímu začátku života na věčnosti. O této veliké a tak důležité a spásné svátosti posledního pomazání, chceme dnes poněkud obsáhleji rozjímati.

O sv. Jarolímovi se vypravuje, že ať se modlil, ať psal, ať studoval, vždy měl sv. kříž před sebou. Když se ho tázali proč to, odpověděl: »Tento strom života dává mně stín proti všemu zlému a dává mně ovoce, které mne silí ke všemu dobrému. Pod tímto stromem chci vždy žítí a plody jeho se sytiti.«

I pro nás jsou plody kříže sladké a plné zázračné moci; avšak, aby plody tyto uzrály, musel božský Spasitel mnoho hořkostí, mnoho bolesti vytrpěti a vlastní krví kříž, tento strom života, zalévat. Kristus Pán měl trpět na kříži největší bolesti, my, Jeho vyznavači, máme z kříže spásu, Kristus musel vytrpěti nejtrpčí smrt, abychom my z kříže měli sladký život. Kristus Pán musel zakoušeti na kříži všech smrtelných úzkostí — aby naše úzkost ve smrti snesitelnou

byla, musel zemřít, aby ze smrti naši vzešel pro nás život lepší.

»Dokonáno jest,« volá ukřižovaný Spasitel a umírá! Ano, dokonán úlohu svou vykupitelskou, dokonána jest také i naše spása; obětoval se Beránek Boží, který snal se světa hříchy. O, dik Tobě, Božský Beránku za bolestnou oběť Tvou. Smrt Tvá přehořká a přebolestná ulehčuje nám smrt naši, neboť skýtáš nám v tomto hrozném okamžiku pomoc největší — skrze svátost posledního pomazání. Pak jistě Jsi doporučil svému apoštolu Jakubovi, aby napsal ona, pro nás tak utěšená slova: »Je-li někdo z vás nemocen, povolej k sobě kněze církve; tento nechť se nad ním modlí a maže jej olejem ve jménu Páně. A modlitba viry uzdraví nemocného a polehčí jemu Pán, a jestliže jest v hříších, budou mu odpuštěny.« (Jak. 5., 14.). Ve slovech těchto jest i vážnost i účinek svátosti posledního pomazání a to velmi jasně.

Svátost tato ustanovena jest pro hodinu poslední a to hodinu nejtěžší a nejdůležitější, když bolesti dosahují svého vrcholu, když strach a bázeň před smrtí naplňuje cele duši, když zloba nepřítelů, ďábla, zdvojnásobňuje útoky na ubohou duši a tato slabá a opuštěná volá po pomoci a ochraně, tu přichází církev k trpícímu dítěti svému a podává mu lék účinný, který ulehčuje bolesti, utiňuje svědomí, zmírňuje strach před smrtí a chrání před nástrahami ďábelskými. Ano, ještě více: nelze-li se pro slabost nemocnému zpovídati, odpouští mu Bůh hříchy jen pro litost, a připravuje duši k šťastnému vykročení ze života tohoto do věčnosti. Ba často i na tělo působí svátost tato a uzdravuje nemocného a prodlužuje mu dle vůle Boží život na zemi. Svátost posledního pomazání dokonává všechno, co jiné svátosti v životě našem dobrého způsobily, jest jejich pečeti a závěrkou a proto tak důležitá a tak účinná. Ovšem, musíme život celý i konec jeho pozorovati se stanoviska křesťanského a nikoli se stanoviska světa. Římský císař August zvolal na smrtelném loži: »Tleskejte přátelé — hrál jsem úlohu svou dobře.«

Ano, tak považují mnozí lidé život svůj za divadlo a baží jen po cti a chvále ostatních. Tak mnohý opouští

tento svět, jako prkna divadelní; hráli mu, tleskali mu, chválili jej a vynášeli, jméno jeho zapsali do knih dějepisných a tak mnohý mu záviděl tak slavný konec. Kdybychom ale viděli, co se děje za záclonou smrti, kterak ten spravedlivý Pán a soudce na věčnosti požaduje zaplacení dluhu celého až na haléf a tu bychom se zhrozili nad osudem takových zemřelých. Pánu neplatí sláva světská, ani chvála lidská, ty nepomáhají duši pranic; tam jiné jest účtování ne podle pravidel světských, nýbrž pravidel svatých a božských! O, jaká to pak jest nešťastná smrt!

Jinak jedná věřící a zbožný katolický křesťan. Jej vede církev jeho po celý život učením viry jej silí Kristus sv. svátostmi a proto jeho cesta rovně a přímo vede k nebesům. Ačkoli i on musí stanouti u brány smrti, která i jej hrůzou objímá, tedy přece není zde sám, neboť zde čeká naň nejlepší přítel jeho, božský Spasitel.

Ovšem nemůže ani křesťan vyhnouti se nemoci, strachu, bolestem, neboť to jsou přirozené následky hříchu, avšak nemůže jimi zničen nebo přemožen býti, naopak, křesťan přemáhá je. Kristus zvítězil na kříži nad nimi, on drží ruku umírajícího a klesajícího pevně, on povzbuzuje srdce málomyslné, on tiší šířavou bolest, on očisťuje duši od poskvrn hříchu a jeho andělé nesou duši, opouštějící tento svět, do věčnosti, k soudci ač spravedlivému, přece také mírnému a milosrdnému.

Pastýř jeden našel v mechu zlatý klíček. I myslil, že na tom místě také zakopána býti musí skřínka s penězi, ke které klíček patřil. I jal se hrabati, až se zapotil a prsty mu nabíhaly. Konečně vyhrabal jakousi skřínku, ale podivného tvaru, jakoby urnu, celou zrezavělou; a když ji otevřel, našel v ní scvrklé srdce nějakého nebožtíka. Byl to jistě nemilý nález! O, kéž bychom také takový nález naučini! V mladém věku nalézá člověk zlatý klíček, k němuž hledá náležitý poklad. Hledá, hledá po celý život a na konec nalézá jen scvrklé, mrtvé srdce. Či jest srdce toto? Naše Seschlo, scvrklo se, zemřelo, poněvadž jsme proti hledací poklady na zemi, které jen tam nahoře, nad hvězdami nalézti

lze. O, jak smutné jest to poznání, že všechny dřívější dny, měsíce a roky života ztraceny jsou! Jaké to zklamání, když člověk na konci vidí, že všechno, k čemuž srdce své přiložil, srdce toto jen vyssálo, tak že ani vyššího vzletu a šlechetnějšího přání schopno nebylo. Jak hrozný jest pak pro člověka pohled na minulost jeho života. Co zde vidí, netěší jej; vidí mnoho hříchů, ale málo ctností, vidí mnoho práce pro svět a lidi, ale málo jich pro Boha a duši. Se stromu života jeho spadlo listí, listí uschle, ale ovoce není viděti, zakrsalo nežli uzrálo. A tu začne v srdci ubožáka červ svědomí vrtati, tu volá tajemný hlas v nitru jeho: »Jakýms to byl bludem — viz nyní, co jsi za svého života udělal!« A hlas tento neumlká, červ hryže dále a ubožák se svíjí v bolestech duševních i tělesných, stydí se sám sebe a stydí se ještě více před Bohem, před nějž jíti má.

Nenajde snad člověk v životě svém nic, čeho by se chytiti mohl, co by sladkostí naplnilo ubohou duši? O, díky Bohu, najde — hledá-li. Jest to milost křtu sv., která jej učinila dítkem Božím, jest to milost svátosti pokání, která jej často s Bohem smířovala, jest krásný den sv. přijímání, kdy blažen byl a tak spokojen, neboť nosil v sobě Boha. Jest to milost sv. břimování, kdy Duchem Sv. obrněn byl proti zlému — to jsou všech drahé a útěchy plné vzpomínky, o, kéž by na ně nezapomínal! Vzpruží v něm zase touhu po milosti Boží, uvedou jej zase na cestu, vedoucí k Bohu a vzbudí v něm žádost, učiniti s Bohem pořádek na konci života a dojíti posledních milostí jeho, uložených ve svátosti posledního pomazání. A již slyší ten nejvyšší milý hlas zvonku, oznamujícího, že přichází Pán sám k lůžku jeho, již vidí přicházeti sluhu Páně kněze — a slyší ta krásná slova z úst jeho: »Pokoj domu tomuto a všem, přebývajícím v něm.« A duše jeho, byt ubohá, byt ustrašená, přece těší se na příchod Páně. A Pán přišel. Kněz podává mu kříž — znamení spásy a naděje. O, vezmi jej a libej rány Spasitele svého, neboť z nich prýštila se krev, která má obmýti duši tvou. Libej kříž, neboť jest to políbení pokoje a smíru a s kříže volá k tobě

Pán: »Dousej synu, odpouštěji se tobě hříchové tvoji, ještě dnes budeš se mnou v ráji.« O, jak se změní celá tvářnost ubožáka! Ač jej bolest trápí, přece se mu zdá snesitelnější, úsměv ozáří rysy obličeje, neznámá sladkost rozleje se v útrobách jeho, srdce rozbourené tichne, vždyť vidí Spasitele svého, vždyť cítí rozkoš pokoje, lásky a odpuštění. Ano, svátosti mu ulehčuje Pán; pokoj ten jest milost posledního pomazání. Kdy poznáme dosti onu hloubku lásky Boží — která nám takovou milost skýtá ve svátosti?

Avšak netoliko pohled do minulosti děsí ve snrti, nýbrž i vzpomínka na budoucnost. Jaká to nejistota budoucího osudu, jaký strach před soudem! Slova Pisma: »Nic nečistého nevejde do království nebeského,« hřmí do duše a duše, jsouc si vědoma tak mnohého hříchu, léká se přísného soudu.

Jak často si duše představovala Boha jako dobrého a shovívavého otce, a zapomínala na jeho spravedlivost a svatost, jak často zneužívala jeho dobroty, jeho shovívavosti a hřešila — a nyní má předstoupiti před soud Boha spravedlivého. I člověk dobrý a poctivý bojí se soudu Božího, jakož čteme o sv. Jarolimovi, neboť čím kdo lepší jest a zbožnější, tím více poznává svatost a vznešenost Boží a tím také více poznává zlobu a trestuhodnost hříchu. Co vleje nám důvěru, co zmírní nám strach, co otevře naši duši pohled do života lepšího na věčnosti? Tu připadá mi na mysl ona zbožná stařenka, která ležela na smrtelné posteli. Strachu velkého neměla, ale přece jakási tajuplná bázeň opanovala její duši. Když pak kněz ji byl sv. svátostmi zaopatřil, zeptala, se řkouc: »Velebný pane, mám něco na srdci; co pak asi mám říci, až přijdu před soud Boží? Nebudu moci říci ani slova.« Kněz ji odpověděl: »Buďte jen klidnou; až přijdete do nebe, řekněte jen pochválen buď Ježíš Kristus a celé nebe vám odpoví až na věky amen.« Chceme-li, jako ona stařenka, s důvěrou hleděti do budoucna a také míti tu blahou naději, že Bůh přijme od nás pozdrav náš, tu zavolejme k sobě kněze církve, aby modlitbou a sv. pomazáním vložil do duše naší důvěru a naději a zraky naše od přísného a

spravedlivého soudce přivedl na znamení milosrdenství, které v ruce své drží, na sv. kříž, na němž zadost učinil za hříchy | vyplývající, přece jen vzbuzuje myšlenku na lásku Boží a tím také vlévá v duši umírajícího pokoj a klid, tak že ubohá

Vánoční stromek.

světa. Ano, tu velikou milost působí svátost sv. pomázení, že při vši spásitelné bázní z vědomí nehodnosti a hříšnosti | duše nyní ráda bídne tělo své opouští, aby se vznesla do výšin nebeských. O, jak velická jest to milost v posledních

okamžících života, milostivý dar to lásky a milosrdenství Božího!

Avšak Spasitel náš nechce toliko, aby sluha jeho, kněz církve Páně, k umírajícímu přišel, nýbrž chce přijíti k němu sám a to ve způsobě chleba, aby mu sloužil za pokrm na poslední cestu.

Proto mívají zbožné duše na smrtelném lůžku tak velkou touhu po Kristu v nejsv. Svátosti oltární, touhu, která tak silnou bývá, že mnohdy duši v těle tak dlouho zdržuje, až se jí dostane tohoto pokrmu nebeského. Avšak nezdá se stává se také, že nemocný nemůže přijati Tělo Páně, buď že nic přijati nemůže a všechno zvrátí, anebo že ztrácí vědomí. V tomto stavu nemůže ani znamením na jevo dáti, co myslí, co cítí, nemůže ukázati svou vnitřní lítost, svou touhu po Bohu, neboť jako zeď zakrývá tělo pohled do duše takové. Anebo jest nemocný zbaven řeči a ochrnut na všech údech, tak že ještě jenom očima může projevit prosbu za pomoc a útěchu. A tu tedy, kde žádná jiná svátost uděliti nemůže ubohému trpiteli, tu jediné svátost posledního pomazání udělovati ještě jest možno. Církev, spoléhajíc na zásluhu Spasitelovy a předpokládajíc ochotu k lítosti a pokání u nemocného, vlévá zkrze tuto svátost oživující a posvěcující sílu do duše ubohého, s níž s ní hříchy a vdechuje loučící se duši onen silný dech, jenž ji šťastně přenesse přes brány smrti k rajským výšinám. Jaká to zase jest milost, jaký to dar! Jak často však zapomináme na ně! Jak mnozí toho sobě ani vědomi nejsou. Bohužel, neznají mnozí účinek a milosti svátosti pomazání, sice by se nestávalo zbusta, že své nemocné bez ní umíráti nechávají. Jaká to zpozditost, jaká to ale hříšná nedbalost v péči o duchovní spásu nemocného. Lékaře volají, všech předepsaných léků užívají, pouze pro tělo úlevy hledají, ale lékaře duše nevolají, léku duševního nepřipouštějí, duši hybnouti nechávají. Je to ta láska, tak často předstíraná? O, jak asi zalovati bude ubohý, bez pomoci nechaný křesťan u soudu Božího na své přátele, že nepovolali v čas kněze a nedali jej zaopatřiti. Jest to věru zločin ze všech největší, neboť ničí spásu duše a činí ji nešťastnou na věky. A jaké to mají ti lidé výmluvy.

Aby se nemocný nerozčilil a snad smrt tím urychlena nebyla. O, Kristus Pán nerozčiluje, nýbrž tiší, uklidňuje duši, neboť pomáhá nemocnému upravití své svědomí, a kde jest svědomí tiché a dobré, tam není rozčilení škodlivé. Horší ještě jest, pak-li příbuzní nevolají kněze k nemocnému z nevěry anebo lhostejnosti. Tu se přidává k opomenutí i zloba a ta se krutě mstí, jak na nemocném, tak i těch, kteří toho vinni jsou. Bůh podává milost svou, ale je-li odmítnuta, zhrzena, trestá, neboť nenechává sebe posmívati.

A proto prosme a modleme se den co den, abychom v nemoci smrtelné té velké milosti svatého pomazání zbaveni nebyli. Modleme se ve dnech zdraví, abychom, až bude nás volati Pán z tohoto světa, neodcházeli sami, nýbrž nesouce v duši Spasitele v nejsv. Svátosti oltární. Neodkládejme pak, jsouce těžce nemocni se zaopatřením, neboť tím se zabezpečíme a také, je-li vůle Boží, i zdraví těla zase nabýti můžeme. Nespoléhejme se na příbuzné své, nýbrž více na Matičku svou v nebesích, k Té volejme den co den: O svatá Maria, Matko Boží, pros za nás nyní i v hodině smrti naší, abychom k poslednímu boji vyzbrojeni byli milostmi sv. pomazání a o nás platila slova písně: »Blahoslavení mrtví, kteří v Pánu umírají.« (Zj. 14, 13).

Tak jest svátost sv. pomazání jakoby ohrada, kterou ohradil si Pán duši křesťana, odcházejícího z tohoto světa, aby zabezpečena byla proti všem nástrahám, jak z venčí, tak z vnitřa. Jest to jeden článek onoho řetězu svatostného, kterým Kristus Pán duši k sobě připoutává a jímž ji z víru tohoto světa k srdci Svému táhne, článek poslední, ale nejpevnější.

Rozjímali jsme o sv. svátostech a viděli tu velikou, nezměrnou lásku a péči našeho božského Spasitele o duši naši; není ani minutky, kdy by nás nechával opuštěné, vždy a všudy o nás pečuje, vždy a všudy nám skýtá, čeho nám nejvíce třeba jest, milosti odpuštění, lásky, shovívavosti, pomoci, posily, potěchy. Platí zde slova žalmistova: »Prosil Tě o život a Tyś mu ho dal; slávu a velkou ozdobu jsi mu přidal a na hlavu jeho vsadil ani korunu z drahého kamení.« Ano, tak povýšil, tak ozdobil

Kristus Pán své věrné; životu jejich na zemi dal pravou cenu, neboť učinil vše, aby tento život náš byl přípravou a přípravou na život v nebi. Netoliko učením, nýbrž i skutkem božským, milostí svou posvěcuje Kristus život náš zde po celý čas, od kolébky až ke hrobu. Korunou z drahých kamenů okrášlil Pán hlavu naši — a korunou touto jsou sv. svátosti. Pak-li korunu tuto máme, nepotřebujeme ničeho více, co by život náš krásnilo, záslužným a utěšeným činilo. A korunu tuto sází nám na hlavu sv. církev naše, proto ji buďme věrni, v ní hledejme a nalezneme své štěstí, svou radost, tak že zvolati můžeme s Petrem na hoře Tábor: »Zde, o Pane, v církvi Tvé, jest dobře býti, zde zůstaneme.« Jen v církvi

najdeme Krista, který volá: Já jsem cesta, pravda a život — beze mne nemůžete ničeho činiti.«

Z rozjímání těchto jsme poznali, že jen s Kristem a skrze Krista můžeme dojít spásy a proto že pravdivé jest volání a učení církve: »Bez Krista není spásy.« Užívejme tedy co nejvíce milosti sv. svátostí jak v životě, tak i na konci jeho, abychom vždycky co nejužší spojení byli se Spasitelem naším, abychom vždy podíl měli na vykupitelské činnosti a na zásluhách jeho a tak s jeho pomocí a milostí bohulibě a záslužně žili, jednali a také jednou v milosti a lásce Jeho zemřeli. Tak bude naše spása věčná jista. Této milosti uděl nám všem pro Krista Ježíše dobrotivý Bůh! *B. Hendl.*

Tři vánoční mše.

O půlnoci slouží mše se
první — andělská
na památku, že andělé
slétli s nebeska.

A za ní pak druhá mše jest
jménem pastýřská,
na památku, že pastýři
přišli z pastvíska.

Konečně tu třetí mše se
slouží veliká,
že nás Pán Bůh obdařuje
dary tolika.

A. M. Kadlčíková.

Ty, kdo jsi ?

Postní rozjímání. Napsal Ignát Záhánl.

Znalci, kteří se poněkud poodhlédli po světě, praví, že k nejkrásněji položeným městům celého světa nutno počítati hlavní město našeho Tyrolska, Innomosti. A kdo byl tak šťasten a zadával se tam, dá pravdě svědectví a řekne: poloha Innomosti jest věru čarokrásná. Město leží totiž v dosti rozsáhlé kotlině, prorývá je velká a vždy velmi divoce tekoucí řeka Inn, ze všech stran pak jest obklopeno vysokými velikány alpskými, jejichž špiče mnohdy i v létě jsou pokryty bílým, sněhovým šatem. Není proto divu, že se v dobách, v nichž cestují lidé, hemží Innomostí cizinci, kteří jsou plni chvály tohoto čarokrásného města. A je tu krásná nejen příroda, ale je tu i mnoho jiných památek uměleckých, takže každý přítel přírody i umění, dlouho se tu může zdržeti.

Skoro na konci tohoto, vzácně krásného města, je klášter kapucínský. Nevyniká nad jiné ničím, leda tím, že byl první, který byl založen za Alpami — pochází z roku 1592; nezabloudí sem sice mnoho cizinců, ale přece má něco obzvláštního. Přijdeme-li ku klášterní bráně a tážeme-li se Jaskavého bratra, který nám otevřel, je-li u nich něco zvláště památného, tu neopomene zavést cizince do dvou, či tří malých komůrek, jichž okna vedou do dvora. Již dle starožitného nářadí myslíme si: zde již asi dávno nikdo nebydlel a ptáme se zvědavě, jaký jest anebo byl účel těchto komůrek? Odpověď zní: Zde přebýval každoročně po několik dní rakouský arcivévoda Maximilián a konal tu exercicie. Dal si vystavěti toto oddělení v našem klášteře, vysvětluje ochotný bratr Kapucín, vše si též zařídil, tamto vidíte i krb, na němž si i sám vařil. Je též zde v Innomosti pochován, končí bratr svůj výklad, v kostele svatého Jakuba; zemřel roku 1618.

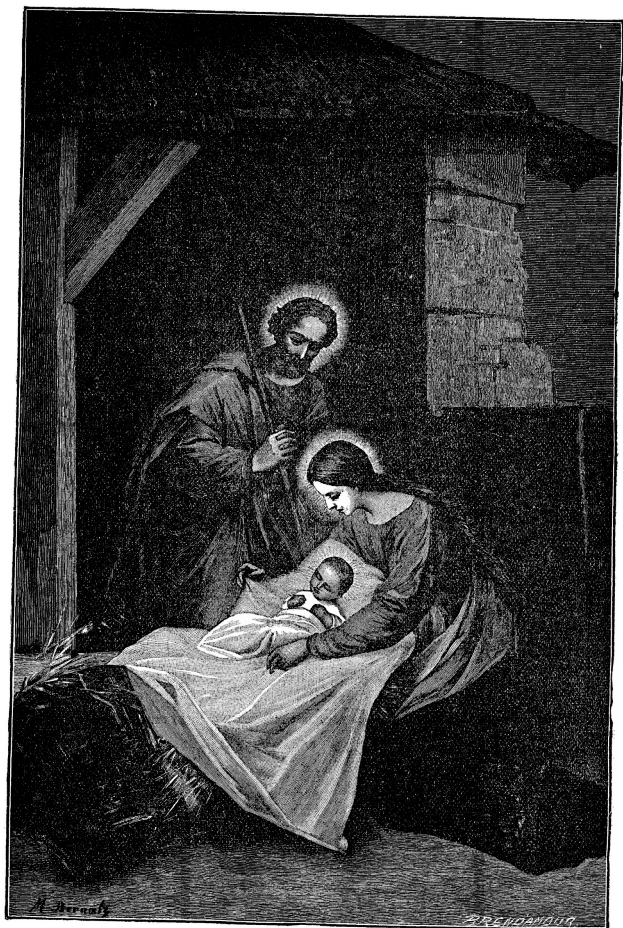
Bylo zajisté velké pozdvižení v Jerusalemě a okolí, když se rozšířila zpráva, že se objevil u řeky Jordánu jakýsi muž, který mezi jiným hlásal: »Připravujte cestu Páně, přímé čiňte stezky Jeho, každé údolí bude vyplněno a každá hora a pahrbek bude ponížěn a budou křivá

místa přímá a ostrá cestami rovnými i uzří všeliké tělo spasení Boží«. Luk. 3, 4—6. Hlavně když nazval Zákoníky a Farisey, »plemenem ještěřím« a pobízeli je: »Cíňte ovoce, hodné pokání« (Mat. 3, 7—8), tu neznala zlost jejich žádných mezi a poslali k němu poselstvo, kterému uložili, aby se tohoto přísného kazatele přímo oplo: »Ty, kdo jsi?« (Jan 1, 22.) Položme si i my tuto otázku a ptejme se ve světle naší viry, našich příkázání sami sebe: »Ty kdo jsi?«

I. Miluj samotu. Všichni učitelé duchovního života doporučují, aby každý, kdo se poctivě stará o spásu své nesmrtelné duše, někdy se uchýlil do samoty, anebo aspoň na místo, kde by se mohl nerušeně obíratí důležitou otázkou: »Ty, kdo jsi?«

Svatý Ignát z Loyoly, stal se z důstojníka světského důstojníkem církve svaté, to jest knězem a zakladatelem Jesuitův. Když se četbou dobrých knih obrátil, odešel do samoty, ubytoval se v jeskyních u města Manresy a napsal tam knihu: »Duchovní cvičení«. I nepřátelé naší uznávají, že je dílem veleducha; dokázal jí světec, že byl velkým znatelem srdce lidského a hluboce prohlédavým a zkušným vychovatelem. Jádro celé této vzácné knížky, kterou čítáme k nejpamětihodnějším spisům celého světa, jest rada, uchýliti se do samoty a tam uvažovati o spáse své duše. Díky Bohu, ujala se tato myšlenka svatého Ignáta a není jistě nikoho mezi námi, kdo by nebyl přesvědčen o důležitosti a potřebě duchovních cvičení. Petr Kanisius konal je ve věku dvaadvaceti let a psal: Tu naučil jsem se modliti »v duchu a pravdě«, cítil jsem v sobě, ve své duši novou bujarou sílu, která se lila i do mého těla; byl jsem všecek proměněn v nového člověka.

Proto všichni veleduchové uznávali velikou důležitost samoty a jí také vše doporučovali. Duchaplný spisovatel německý Hans Jakob, sám nadšený vebitel samoty, píše: Ryby, které se prohánějí v řekách a v moři ve velikých zástupech nejsou nijak vzácné; v našich potocích jsou to bělice, v moři slanečci.

Narození Páně.

Nikdo z jistě nebude považovati bělice a slanečky za nějaké vzácné ryby. Ale vyrostlého pstruha nikdo neviděl ve společnosti. Podobně i u ptactva. Vrány, vrabci, vlaštovky, husy a jiní obyčejní ptáci létají v houfech; orla, sokola však nevidíte ve společnosti. Rovněž i u živočichů. Ovce, vlky jsme zvykli vidati v houfech, nikoliv však lva. Ano i u kovů lze pozorovati něco podobného; zlato, stříbro, platina nejsou smíšeny s jinými kovy. Proslulý kdysi německý učenec, básník, lékař Justinus Kerner napsal: Nemohu říci, že bych byl šťasten. Ale daří se mi dobře v samotě, v odloučenosti od lidí; pokoj z venku, tiché, nikým nerušené zaměstnání je můj oblíbený duševní stav.

Svatý Bernard praví, že pod duby a buky (chtěl říci v samotě), naučil se mnohem více, nežli z knih. Jiný světec říkával: beata solitudo, sola beatitudo, to jest, blažená samota, samá blaženost! Ano, v samotě uzrály přemnohé hrdinské skutky, v samotě byly rozřešeny důležité otázky, v samotě byl dán podnět k mnohému světodělnému činu. V samotě možno se vážně obírat a svědomitě zodpovědět otázku: »Ty, kdo jsi?«

Kdo žije ve světě, uprostřed v jeho nesčetných shonech, lehce otupí ve svém nitru, nevnímá si tolik všeho, mnohé mu ujde. Vždyť lidé, kteří bydlejí ve mlýně, tak si navykli tlukotu kol a šumotu vody, že jim nijak nepřekáží ve zdravém a dobrém spánku. Proto miloval samotu, jak nahoře vypravováno arcivévoda Maximilián a pokud mohl, uchyloval se do komůrek kláštera kapucinského v Innomosti. Čínme i my podobně.

Nikdo se nevymlouvej, já nemohu jíti nikam do samoty. Chceš-li, můžeš býti i uprostřed světa osamocen. Uzavři se do své komůrky a tam obírej se otázkou: »Ty, kdo jsi?« Je jistě potěšitelná známka naší doby, že jsou duchovní cvičení tolik oblíbená. Letos na jaře, vybíl na Moravě klášter n. Ř. ženy ku exerciciím a hle, přihlásilo se jich na sedm set, takže nebylo možno všech přijati.

Poznej sám sebe. Snad je na světě málo věcí, které by byly tak nesnadné, jako zodpovídati si větu: »Poznej sám sebe«. Není žádné nad-

sazování, řekneme-li, že je pramálo lidí, kteří by znali sebe samy. Obyčejně má se každý za lepšího, než vskutku je. Nikdo rád neslyší, řekne-li se mu pravda do očí.

V Novém Yorku zemřel v letoším září v nemocnici dřívější obrovský boháč, jehož pravé jméno bylo Irving Childs, kterého však znali všichni přezdískem: »Pubínek« (chlapeček). Smutně se proslavil svou hroznou prostopašností, neboť ve velmi krátkém čase promarnil pět millionů korun peněz. Zdědil tento »Pubínek« od otce ročního příjmu půl millionu korun. Pak zemřelo rychle po sobě několik jeho tet a strýců, vesměs velkých boháčů a »Pubínek« byl jejich dědicem. Byl po celém Novém Yorku brzy znám svými výstřednostmi. Držel se věrně známého svěťáckého hesla: »Žij a užívej«; hlavně mu odpomohli od peněz jak říkají Němci: »Wein, Weib, Gesang«, pil totiž, byl vesel, měl mnoho ženských známostí a miliony se rozkutálely. Jeho největší radost byla, mohl-li si zahrát na tajného policisty. Když byl někde v hostinci a policie měla někoho zatknouti, tu vždy podplatil velkým peněžním obnosem skutečné policisty a měl obrovskou radost, mohl-li zatknutému metati v tvář slova: »Zatýkám vás jménem zákona!« Americké listy napsaly po jeho smrti: »Španělské, ženy a karty pomohly mu do hrobu, že dočkal se jenom věku dvacetišesti let.« Chybělo tomuto marnotratníku, že se neznal, nikdy mu nenapadlo položit si otázku: »Ty, kdo jsi?« Neznal sám sebe.

Již za starých dob, dávno před Kristem, uznávali sami pohané velikou důležitost výroku: »Poznej sám sebe« a vypravuje se, že napsali tato slova na bránu svého největšího a nejvíce navštěvovaného chrámu. Náš Spasitel často nás pobízí ku dokonalosti. Na příklad praví u sv. Matouše: »Buďtež vy tedy dokonalí, jako i Otec váš nebeský dokonalý jest« (5, 48). Bez sebe poznání je nemožná dokonalost. Není možno odložití svých chyb, když jich vůbec neznáme. V knize »Příслови« čteme: »Moudrost opatrného jest, porozumění své cestě« (14, 8) Svátý Bernard píše: Sám na sebe se dívej a neopovaz se posuzovati druhých. Tři věci si zapamatuj: čím jsi

byl, čím nyní jsi a čím budeš. Kdo nepřemýšlel o těchto věcech, nemůže nic závažného říci o sobě. Kdo se nevyzná v otázce: »Ty, kdo jsi«, nemůže říci, že by se znal. Svátá Kateřina Sienská říkala: Ctností nenabudeš bohatstvím, vysokým úřadem, sebecchvalou, ale jedině poznáním sebe sama, čímž se naučí duše tvá, že nejsi zde na světě pro sebe, ale pro Boha, že nesmyslné je pochlebovatí tělu a je krmiti smyslností, vždyť bude jednou potravou červů a obrátí se v prach a popel. Nikdo z nás by nepochválil otce rodiny, který by se staral, co se děje v jiných domech, věděl by vše z celé osady, ale o svůj dům by se nestaral a nevěděl, čeho jemu a jeho domácím je potřeba.

Podivný je duch lidský. Stará se o všechno, co je na světě, nad ním i pod ním. Vše by rád vyzkoumal, nelituje času, práce, obětuje život, zdraví, jenom, aby tu, či onu věc prozkoumal. Neleká se žádného nebezpečí, sestoupí do vnitra zemského, aby seznal tajemství jeho, vystoupí vysoko k nebesům, chtěje vyměřiti chod hvězd, žádná vzdálenost není tolik velká, aby jí člověk nepřekročil. Mnohý tak se zamiluje do svého »konička«, že nic jiného není pro něj na světě. Sebastián Brunner vypravuje ve svých pamětech, že byl kdysi na vídeňské universitě professor, jménem Tomáš Ebendorfer, šlechtic z Haselbachu, který přednášel po celých dvaadvacet let o jedině první kapitole proroka Isaiáše — a má tato kapitola 31 veršů. Věnují tedy lidé svým libůstkám velikou péči, ale, tomu, což jedině člověku jest potřeba, totiž poznati sebe sama, věnují praneprávnou, ano někdy vůbec žádnou pozornost.

Kéž táhne se všemi tvými pracemi, myšlenkami, řečí, žádostmi jako červená niť, pozornost na slovo: Zachraň svou nesmrtelnou duši!

III. Ejhle, Hospodin přijde! Celý advent je k tomu ustanoven, abychom připravovali svou duši ku příchodu našeho Pána, Ježíše Krista. Proto ozývá se po tuto dobu často ve zpěvích rořátních věta: »Ejhle, Hospodin přijde!« Všichni těšíme se na překrásnou vánoční slavnost. I ti, kteří jsou vzdáleni od svého domova, nelekají se žádných obtíží a spěchají,

aby tuto krásnou slavnost mohli slavit uprostřed mezi svými. Máme všichni neodolatelnou touhu přijati Spasitele svého ve svaté Svátosti oltářní o svátcích vánočních?

Je pro nás, změkčilé lidi, zrovna nepohoditelné, terak první mučedníci nemohli se dočkati onoho okamžiku, kdy budou moci položit život za Krista. Jak dojemná je četba těchto jejich muk! Svátý mučedník Ignát odhaluje své nitro, zjevuje, co cítil v srdci svém, jda ku smrti mučednické. S myslí povznešenou jde ku smrti, jakoby spěchal ku radostné slavnosti, nemá strachu, duše jeho zpívá chvalozpěvy, je pln nejradostnější naděje. Jeho srdce vžilo se v umučení Páně, rozlévá se v něm živá voda, která volá: Pojď k Otci! Vše nutká jej, aby se obětoval Bohu. Chce zubí divokých šelem býti tak rozsápán, jako bývá rozemleté obilí mlýnským kamenem, aby nalezen byl čistým chlebem Ježíše Krista. Umiňuje si, že se bude k šelmám lichotiti, aby jej rychle sežraly. Jmenuje je svým hrobem a přeje si, aby po jeho těle nic nezanechaly. Takovými nástroji chce býti připraven za hostie Páně. Když neužijí tělo jeho světa, doufá, že bude pravým učedníkem Kristovým. Svým mučednictvím stane se Slovem Božím, svědkem božské síly a svatosti; kdežto dříve byl doznívajícím zvukem, nyní teprve vykoná něco, co stojí za řeč, něco podstatného, pak teprve bude pravým člověkem. Utrpení je jeho znovuzrozením, v němž bude vyplněna jeho touha po Bohu a čistém světle. Tak a podobně píše svatý Ignát, mučedník, v listu k Římanům.

A není ojedinělý mučedník Ignát touto svou touhou po smrti. Vybízeli starce Polykarpa, aby zapřel Krista. Tu odpověděl: 86 let sloužím Kristu, nikdy mi nijak neublížil, jak bych mohl proklínati svého krále, který mne vykoupil? Prokorul (římský úředník), navrhoval mu, aby se odvolal k lidu. Tu pravil světec: Vrchnosti prokazují úctu a poslušnost, ale lid není hoden, abych se před ním hájil. Když bylo ustanoveno, aby byl spálen, ihned snášeli lidé ze všech okolních dílen trýsky a dříví. Polykarp svlékl vrchní šat, rozvázal opasek a nedovoliv, aby ho uvázali, vy-

stoupil na hranici; ale oheň dul okolo něho, jako větrem naplněná plachta na lodi na moři. Protože nebyl spálen, byl usmrčen. A podobně srdnatě počínali si nejen mužové, ale i ženy. Dojemné bylo na příklad mučednictví svaté Blandy, Felicity a Perpetuy.

Přichází k nám Pán Pánů, Pán Zástupů, odhodme tedy svůj všední šat oblecme se v roucho sváteční, přivítejme Ho srdcem rozradosněným, ozdobme se

věncem, složeným z kvítek všech, nám potřebných ctností. Vězme, že »hodina jest, abychom již povstali ze sna. Nyní zajisté bližší je naše spasení, než-li když jsme uvěřili. Noc odešla, den pak se přiblížil. Odvrzmež tedy skutky temnosti a oblecme se v odění světla. Jako ve dne poctivě choďme, ne v hodování a opilství, ne v smilstvích a nestydatostech, ne ve sváru a závisti, ale oblecete se v Pána Ježíše.« (Řím. 13, 11—14.)

Nezlehčujte sluhy Páně!

»Já posílám k vám proroky a učitele; a vy z nich některé ukřižujete a některé z nich bičovatí budete.« (Mat 23, 34.)

Slova tato pronesl Kristus Pán k židům, předvídaje, co učiní zavilí tito nepřátelé jeho, učeníkům jeho a hlasatelům svatého jeho učení. A že pravdu měl Spasitel náš, dokázala mučednická smrt sv. jáhna Štěpána, v krátké době po nanebevstoupení Páně. Čteme-li v Písmě sv. o utrpení tohoto prvomučedníka církve naší, tu zhrozíme se zloby té, kterou soplili židé proti tomuto vyznavači Kristovu a té nesnesitelné nenávisti, již naplněna byla srdce jejich proti Kristu. Ovšem, nemohlo to ani jinak býti. Jestliže samého Spasitele Krista Ježíše zarputili židé tak nenáviděli, ač tak makavé důkazy božství jeho viděli a poznávali, že jej zavraždili, tu zajisté nešetřili ani učenníků jeho, neboť cílem a snahou jejich bylo, jméno Ježíš s povrchu zemského smést. Kdo citu spravedlnosti nepozbyl, zajisté se horší nad takovou zlobou a také pošetilostí nemoudrého Israele, který se domníval, že proti Kristu zvítěziti může.

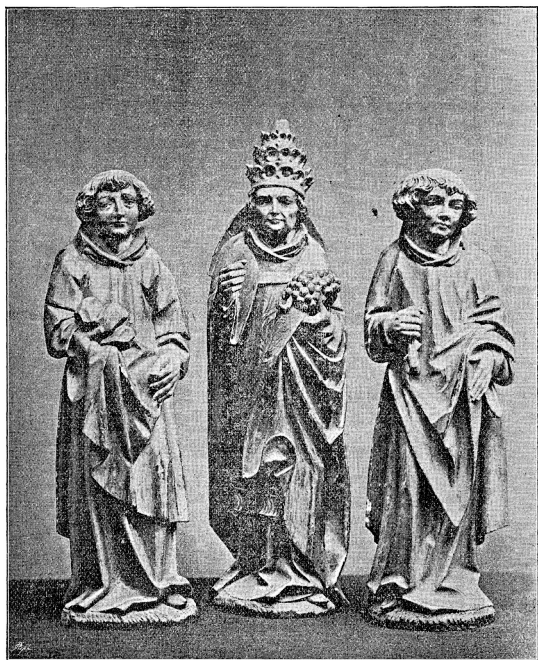
Avšak, co máme říci teprve o křesťanech samých, kteří v dobách minulých a i za našich dob ony zarputilé židy následují, ba snad v nenávisti a zlobě proti sluhům Páně je předčí? Israel pronásledováním proroků a stíháním pomazaných Páně zhrěšil velice a zasloužil si

trestu; tíže však hřeší křesťan, jenž nenávidí, pronásleduje, zlehčuje pomazané Páně, sluhy Kristovy, kněze a biskupy církve své, neboť hřeší dvojnásobně — proti Bohu i proti sobě samému. Vždyť kdo zlehčuje jakýmkoliv způsobem duchovenstvo své, bije sám sebe v tvář. Kterak to? Křesťané tvoří dohromady jedno tělo a stojí ke svým duchovním pastýřům v poměru, jako údové těla k hlavě a ústům svým. Tak to sám praví sv. apoštol Pavel, jenž dí: »Jakož v jednom těle mnohé vady máme, ale nemají všichni oudové jednotejného díla; tak jsme mnozí jedno tělo v Kristu.« (Řím. 12., 4.). Tak k celistvosti těla všichni oudové stejně potřebni jsou a stejně nevyhnutelní, ač podle díla, které konají, podle služby, kterou zastávají, jedni před druhými přednost mají a vyšší důležitost zaslouhují. Proto pro každého křesťana jest stejně čestno a stejně důstojno, býti oudem těla Kristova a k církvi Boží náležeti, ale přece, dle služby konané, přednost jedněch před druhými uznávati slušné jest a spravedlivé. Hlava pak, která myslí, ústa, která mluví, jsou při těle oudové nejpřednější, tudíž i při těle Kristově, církvi Boží, hlavě a ústům vyšší důležitost a vzácnost nad údy ostatními náleží. A kdo jest touto hlavou a těmito ústy při těle Kristově, v církvi Páně, v nesmírném počtu vě-

řících? Kdož jiný, než-li oni, jimž Syn Boží sám zřejmě řekl: »Jakož mne poslal Otec, tak i já posílám vás — jděte a učte všechny národy.« (Mat. 27., 4.). Kdo jest to tedy?

Jest to apoštolstvo a učenníci, jejich nástupcové duchovenstvo církve katolické,

obrazy, ve schůzích, v divadlech atd.? Údové jednoho těla spikli se proti hlavě a ústům, sápadí se proti nim, políčkují je, bijí je krvavě a tak hanobí vlastní spoluúdy a to spoluúdy nejpřednější a nejdůležitější. Není tedy pravdou, co jsme řekli, že kdo zlehčuje sluhy Páně, sám

Sochy ve Františkově museu v Brně.

biskupové a kněží s hlavou církve papežem římským. A nyní se ptejme, jak souditi máme o tom, za dob našich tak častém zlehčování osob duchovních, jak papeže, tak biskupů a kněží, o lichých pomluvách proti nim vymyšlených o hanobení jejich cti a důstojnosti tiskem,

sebe bije ve tvář? A bohužel — kolik křesťanů toho nepoznává!

Ovšem, nechceme nikterak tvrditi, že by stav duchovní žádné vady neměl. Vždyť i na slunci jsou skvrny a bez vady není na světě člověk žádný. Ale považme, kam by to vedlo, kdyby údové těla ve

spolek se svátíli, kdyby ruka hlavu ubíjela, ústa rozervala, jazyk vytrhla? Tu by jistě tělo zahynulo. Kterak má ale obstáti to tajuplné tělo Kristovo, církev Boží, pak-li údové jeho, jedni proti druhým povstávají, na hlavu a ústa zvláště útoky činí nepřátelským zlehčováním a utrhaním ba i často hrubým násilím? Nehrozí-li nebezpečí tělu celému? A to právě chtějí nepřátelé Kristovi, zničit Jeho dílo, církev a proto švou jednotlivé křesťany proti vlastní církvi, jednotlivé údy proti vlastnímu tělu a neprozíraví katolíci se jim za nástroj propůjčují, nevědouce, kterak sobě sami kopají hrob.

Ve starém Římě pohanském, zne-svářil se obecný lid s velmoži, vida, že při vši práci a lopocení se tak nemá, jako boháči a že jim podroben jest. I vystěhoval se lid na horu, zvanou »Svatou« a tam se položil táborem. Všecka práce ležela ladem, všecka živ-nost ustala a celé soustavě státní hrozilo nebezpečí rozkladu. Rada městská, vidouc to, starala se, aby mírným způsobem pře se urovnala a lid se navrátil k za-městnání svému. I vypravila k lidu zvláštního posla, výmluvného to muže Menenia Agrippu, aby lid obměkčil. Tento pak, místo domlouvání, jal se vypravo-vati toto: »Rozhňevali se jednou oudové na žaludek, že ho povždy krmiti musejí, kdežto on sám zahálí a unesli se, že mu nebudou sloužiti. I přestaly ruce ústům pokrm podávati, ústa nic nepři-jímala, zuby nic nekousaly a tak ovšem žaludek slábl, ale ne sám, slabost po-citovaly i údy ostatní a choroba a konečně i smrt nastávala celému tělu.« A hle! Lid dobře porozuměl, že by sám sobě škodil zarputilostí svou, upustil od svého sporu a vzdoru, vrátil se zase k pracím svým a řád a jednota zase byly upevněny v obci.

Hle — jak zákazonosné jest v ohledu hmotném již zlehčování a ničení jedněch údů druhými, což teprve v ohledu duševním a pracovním. Zlehčováním, tý-ráním duchovenstva, připravují si křeštané sami bolest a ztrátu největší. —

Klesne-li hlava, klesne i tělo; svátosti v rukou a slovo Boží v ústech potupe-ného a zlehčeného kněze pozbývá účty, ztrácí cenu a spolu s knězem upadají v lehkost před očima světa. Běda ale potom lidu samému, jestliže si nábožen-ství neváží, neboť ztrácí tento vzácný dar lásky Kristovy, chudne, klesá mravně a hyne i hmotně. Naše doba je toho již důkazem! Vizme tu vzpouru četných křesťanů proti hlavě a ústům církve — ale vizme i ty zhoubné následky — úpadek víry, mravopověstnosti, pokoje, poctivosti, lásky vzájemné, účty a poslušnosti dětí k rodičům, věrnosti man-želské a proto také rozmáhá se nespo-kojenost, ba i zoufalství u mnohých. A jestliže křesťané v čas neprohlédnou a v tomto směru déle se hřešiti bude, jestliže duchovenstvo o čest, vážnost se připraví, tu nechť svět se nediví, že se otevře hrob vši ctnosti, že neřest bude panovati, loupeže, násilí, vraždy budou na denním pořádku a člověčenstvo se octne tam, kde bylo před Kristem, ve smutném, zlotřilém a nešťastném po-hanstvu. Ovšem, tam spějí záměry ne-přátel Božích, kteří v člověku duši zničití chtějí, aby jen tělo žilo a se vyžilo až k smrti. Nevěra, brojící proti víře, zplo-dila i pronásledování a zlehčování du-chovenstva, neboť dobře ví, že tak nej-lépe cíle svého dosáhne. Avšak, co řekne tomu srdce lidské a duše, která po Bohu touží? Spolčí se s takovými zbůjníky proti Kristu a církvi? Nikdy! Žádný křesťan, sám sebe a své milující, ne-propůjčí se k hanobení kněžstva svého, k podřívání jeho vážnosti, neboť škodil by nejvíce sobě sám. Naopak, s láskou a úctou a dětinnou oddaností a posluš-ností lpěti bude na svých duchovních otcích, skrze něž Kristus stará se o blaho jeho časné i věčné, bude se za ně modliti, aby sileni byli Duchem svatým, bude čest a vážnost jejich chrániti, aby za-chován byl ten něžný poměr dětí k otcům. Nebudme jako maličci, zmitající se každým větrem nešlechetných lidí, ale v pravdě a lásce vyrůstáme v tělo dokonalosti, abychom dospěli k věčnému spasení.

Boh. Hendt.

Vánoční.

Vánoční svátky veselé
zpívají písně v kostele,
při nich se v srdci chvěje cit,
Ježíšku jdem se poklonit.

Do chrámu rádi spějeme,
koledy zbožně pějeme,
neboť již přišel onen čas,
kdy světlo světu slunce zas.

Zrodil se světu Mesiáš
co as Mu, srdce, v obět dáš?
Přines Mu za dar duši svou,
ať je ti někdy odměnou.

Přines Mu srdce, pokání,
když zvony v půlnoci vyzvání,
a on tě uvede v tichý luh,
kde sídlí Otec, Věčný Bůh.

Uvede tebe do ráje,
kde věčné šťastna duše je,
uvede tebe Kristus Pán
tam, kde je jeho svatý stan!

Ave, Maria!

Blahem se chvěji, chválu když pěji
z plného nitra u večer, z jitra,
Matičko tobě v každé době:
Ave, Maria!

V radosti, trudu, písně ti hudu,
tulím se k tobě jak malé robě
a šeptám stále ku tvoji chvále
Ave, Maria!

Často i ve dne oko mé vzhledne,
tam k nebes výši a retý dýší
ve tklivé písni, když žal hruď tísni,
Ave, Maria!

Vím, že tvá ruka zmírní má muka,
když duch můj vzletí a počne pěti
ku tvoji chvále: stůj při nás stále!
Ave, Maria!

Po tomto žití dej se mi zřítí
v nebeské září před tvoji tváří,
a v sledním dechu podej mi téchu,
Ave, Maria!

A. M. Kadlěková.

Odpustková modlitební kniha.

Tiskem a nákladem benediktinské knihtiskárny v Brně vyšla vzácná a pro každého katolika potřebná a užitečná kniha, zvaná »Odpustková modlitební knížka«. Dle původních pramenů sestavil ji Dr. Jan Nep. Ševčík a schválena byla od posv. Officia v Římě a tudíž odpustky udělené na modlitby, pobožnosti a posvátné věci, obsažené v této knížce, jsou věrohodné a pravé.

Nevim, která kniha by mne více potěšila, než-li tato. Vždyť tato kniha odpustková jest velkou útěchou a radostí každého křesťana, který si je toho vědom, jak mnoho v životě svém hřešil a jak málo dosud odpýkal si trestů za tyto hříchy. Nerádi máme utrpení v životě, a vyhýbáme se takovým skutkům, jež vyžadují velké námahy, sebezapírání a velkých obětí. A přece víme, že za své hříchy musíme zaplatiti Božské Sprave-

dnosti do posledního haléře, neboť vinu hříchu nám Bůh sice odpustí, když hříchu litujeme a z něho ve sv. zpovědi knězi se upřímně vyznáme, ale tresty za hříchy Bůh nám neodpustí, nýbrž ty musíme si sami vytrpěti. Jak ale chceme tyto tresty si odpýkati, když se vyhýbáme utrpení a máme nechť ke konání dobrých skutků? Či chceme to ponechat ohni očistcovému, co lehko můžeme na tomto světě odčiniti?

Tu přichází nám na pomoc pečlivá a starostlivá naše matka, církev svatá, která pečlivě se o nás na tomto světě stará, abychom lehkým a snadným způsobem mohli dosti učiniti spravedlnosti Božské a odčiniti tresty za hříchy, abychom nemuseli odpýkávat si tyto tresty za své hříchy hrozným utrpením a bolestmi v ohni očistcovém na věčnosti. A to činí církev sv. odpustky. Ona bere

z nevyčerpatelného pokladu zásluh, jež tam uložili Pan Ježíš, Panna Maria, svatí a světice Boží a platí těmito zásluhami spravedlnosti Boží za nás, kterým se zásluh nedostává. Jest to tedy veliké dobrodiní, které nám církev sv. udílením odpustků prokazuje. Během času trvání církve sv. římské papežové mnoho odpustků udělovali. Modlitby, pobožnosti, jakož i předměty posvátné, které od papežů během doby obdařené byly odpustky, sebral a shromáždil spisovatel v této modlitební knížce, kterou chce krátce rozebrati a popsat i takto na ni upozorniti.

V předmluvě k této odpustkové knížce (str. 1—6) praví spisovatel, že účelem knížky jest, dáti věřícím příležitost, aby z nesmírného pokladu, jímž nás sv. církev v odpustcích přímo zahrnuje, hojnou měrou čerpali a tak každého nadchnouti, aby přilnul láskou k sv. církvi, věnoval soucit a obětavost věrným duším v očistci, nalezl hojně útěchy v modlitbě a s horlivostí pracoval k posvěcení a spáse duše své. Dále rozdělena jest tato knížka na tři části, jímž předchází úvod a na konci doatek.

Úvod (str. 7—56) obsahuje pěkné a důkladné poučení o odpustcích vůbec. Vypravuje tu spisovatel, co jsou odpustky (prominutí časných trestů za hříchy); na jakém základě spočívají (na zásluhách P. Ježíše, P. Marie a svatých), že církev dostala od Ježíše Krista moc odpustky udělovati (*Cožkoliv rozvážeš na zemi, bude rozvázáno na nebi * Math. 16, 19.); že odpustky mohou býti získány pro duše v očistci (Sv. Otec Pius X. dovolil dne 2. prosince 1909, že lze všechny odpustky, které až dosud pro všechny věřící uděleny jsou, obětovati za duše v očistci); že jsou odpustky užitečné a prospěšny; dále o rozdělení odpustků (plnomocné a neplnomocné), o podmínkách, za kterých lze získati odpustky: (1. stav posvěcující milostí; 2. úmysl dosíci odpustků; 3. věrně vykonání předepsaných skutků); obyčejné podmínky (sv. zpověď, sv. přijímání, modlitba na úmysl Sv. Otce, návštěva kostela); o přeložení odpustků s přeložením svátků; konečně vysvětluje odpustkové údaje a způsob, jakým se konají odpustkové

modlitby a úlevu, jež poskytnuta hluchoněmým.

První část ze tří částí, na něž knížka rozdělena jest (str. 57—302) obsahuje různé modlitby, na něž uděleny jsou odpustky. Kolik odpustků a kterým papežem uděleny byly, poznamenáno jest pod čarou, na př. str. 57.: Ve jménu Otce i Syna i Ducha Svätého (Amen)¹⁾. Dole pod čarou poznamenáno, kolik odpustků uděleno na toto žehnání sv. křížem.¹⁾ 50 dní, kdykoliv se poženáme a zbožně tato slova proneseme. Udělil Pius IX. 28. července 1863. — 100 dní odpustků získáme, kdykoliv se pokropíme současně svěcenou vodou. Udělil tyto odpustky též Pius IX. 23. března 1866. A tak obsahuje část I. odpustkové modlitby ranní, večerní, při mši sv., při sv. zpovědi a sv. přijímání a modlitby ke Třem Božským Osobám. Dále obsahuje modlitby, jimiž lze uctiti Jesulátko, nejsv. Jméno ežíš, nejsv. Svátost Oltární, Božské Srdce Páně trpícího Spasitele. Rovněž odpustkové modlitby k uctění sv. Rodiny, sv. andělů a zvláště k uctění Panny Marie, sv. Josefa a různých svatých. Modlitby k Panně Marii rozděleny jsou na modlitby všeobecné, k uctění Neposkvrněného Početí, Bolestné Panny Marie a k Panně Marii pod různými názvy uctívané. Dále obsahuje modlitby za potřeby sv. církve a rozšíření sv. víry, modlitby, kterými lze si vyprositi zvláštní milosti, modlitby za umírající a zemřelé. Pak modlitby, které lze konati při různých pracích. Konečně obsahuje modlitby pro různé stavy a povolání, pro různé družiny, bratrstva a spolky. Vše hny modlitby opatřeny jsou odpustky.

Část druhá (str. 320—402) obsahuje jasné a pěkné poučení o různých pobožnostech, světcích a nábožných úkonech na př. číslo 326: *Třídenní pobožnost k uctění Nejsv. Trojice. *Předně udáno jest, kdy se tato pobožnost koná: Tuto pobožnost můžeme konati po 3 dni, buď bezprostředně před svátkem Nejsv. Trojice, nebo v jinou dobu roční. Za druhé udáno, jak tuto pobožnost můžeme konati: můžeme konati tuto pobožnost veřejně neb soukromě libovolným způsobem na př. modlice se denně modlitbu z této knížky na str. 86, čís. 45.

Za třetí, kolik odpustků a kterým papežem jsou na tuto pobožnost uděleny. Odpustky: 7 let a 7 quadragen denně. — Plnomocné lze získati za čtyř podmínek. Odpustky tyto udělil papež Pius IX. 8. srpna 1847. Podobně o ostatních pobožnostech jest udáno. U svátků udáno, kterak povstaly, kdy a jak se svěťí, které odpustky a jakým způsobem můžeme získati a kdo (který papež) odpustky udělil. Celkem tyto pobožnosti o rozličných svátcích roku církevního konané, jsou tyto: Pobožnosti k uctění Tří Božských osob, k uctění Pána našeho Ježíše Krista, Panny Marie, andělů a svatých a za věrné zemřelé. Pobožnosti k Pánu Ježíši zahrnují v sobě uctění Ježíška, nejsv. Jména Ježíš, nejsv. Svátosti oltářní a křížovou cestu k uctění trpčícího Spasitele. Pobožnosti k Panně Marii zahrnují v sobě nejprve všeobecné pobožnosti a pak zvláštní k uctění Neposkvrněného Početí, Bolestné Panny Marie a Královny sv. růžence. Různé nábožné úkony, jež nadány jsou odpustky, jsou na př.: Rozjímání, zpytování svědomí, kázání, křesťanská cvičení, návštěva nemocných, odpustky Porciunkulové, duchovní cvičení, missie a j. O každém úkonu lze se dočísti pěkného poučení.

Část třetí (str. 430—491) jedná o posvátných předmětech. Nejprve se tu ob-

jasňují všeobecná pravidla o posvátných předmětech, na př., že tyto předměty: medaile, křížky, sošky atd., musejí býti shotoveny z pevné látky, že je smí světit kněz, k tomuto úkonu papežem splnomocněný a že odpustků tyto předměty ihned pozbudou, zlomí-li se, neb rozdrtí, neb jinak poškodí posvátný předmět, na př. křížek, medaile a p.

Tyto posvátné předměty jsou: růžence, medaile, křížky, předměty ze Sv. země a zvláště škapuliře. O každém předmětu zase můžeme se dočísti, jak jej máme užívat, abychom získali odpustky, kolik odpustků získáme a kterým papežem byly odpustky uděleny. Zvláště pěkné jest v této knížce poučení o škapuliřích, které jsou: bílý škapuliř Nejsv. Trojice, modrý škapuliř Neposkvrněného Početí, hnědý P. Marie Karmelské, černý Sedmiboletné P. Marie, červený utrpení Páně, škapuliř nejsv. Srdce Páně, škapuliř bl. P. Marie, Matky dobré rady, škapuliř sv. Josefa, sv. Dominika a náhradná medaile, místo škapuliřů. Dodatek obsahuje ještě některé odpustkové modlitby.

Z obsahu tedy patrné, jak vzácná a užitečná jest tato modlitební odpustková knížka, jež poučuje nás o nesmírných pokladech duchovních a jak snadno můžeme je sobě neb duším v očistci přivlastnit.

Svatý Jan Evangelista.

Sepsal P. Vinc. Jeauroy. — S povolením spisovatele přeložil Jan Tagliaferro.

X. Hora Tábor.

Proměnil se před ním. (Mat. 17., 2.)

Pán Ježíš chtěl ukázati svou velebnost i své božství třem apoštolům, kteří později též byli svědky jeho hrozného úkosi smrtelné. Že byl vyvolen sv. Jan, byla ještě zvláštní příčina. Pán Ježíš chtěl totiž, jak praví sv. Jan Damascenský, skvělý důkaz svého božství dáti tomu, jehož si zvolil za hlasatele tajemství nejvznešenějších, aby, uzřev slávu

Syna Božího, hlásal světu pravdu: »Na počátku bylo Slovo«.

Pán Ježíš pojal tedy Petra, Jakuba a Jana a vedl je na horu vysokou. Byla to hora Tábor, o níž královský prorok předpověděl, že plesati bude ve jménu Páně. (Žalm 88, 13.) I proměnil se před ním. Zastkvěla se tvář Jeho jako slunce, a roucho Jeho učiněno jest bílé jako sníh. Ukázali se jim Mojžíš a Eliáš, rozmlouvající s ním. I promluviv Petr. řekl Ježíšovi: »Pane, dobře jest nám zde

býti; chceš-li, udělejme tu tři stánky, Tobě jeden, Mojžišovi jeden, a Eliášovi jeden.« A když on ještě mluvil, oblak světlý zastínil je. A hlas bylo slyšeti z oblak řkoucí: »Tentoť jest Syn můj milý, v němž jsem si dobře zalíbil, toho poslouchejte.« I uslyševše to učenici padli na trávu své a báli se velmi. (Mat 17. 1-6) Tento hlas Otce nebeského všípil se hluboce a trvale do duše apoštolovy i připomněl si jej, když psal: »Viděli jsme slávu jeho, slávu jakožto jednorozenného od Otce.« (Jan 1. 14.)

Zbožné cvičení. — Jsou v životě jistě slavné a velmi příjemné chvíle, kdy Pán Ježíš se proměnil a našim smrtelným očím takřka viditelnějším se jevíti ráčí. Jest nám, jako bychom Jej viděli; cítíme jeho Božskou přítomnost; srdce naše požívá štěstí nebeského. Rádi bychom volali s apoštolem: »Pane, dobře jest zde býti; udělejme tu stánky své.« To však není možno. Nemáme zde místa trvalého; napřed musíme zasévat v slzách, abychom v radosti jednou žili; musíme projíti strastmi vyhnání, nežli vejdemo do vlasti, kde sobě na vždy odpočineme.

Příklad.

Odměna sv. Jana za to, že psal o božství Ježíše Krista.

Svatá Mechtilda viděla opět slávu svatého Jana; všechna totiž slova, která sv. Jan napsal o božství Ježíše Krista, se jí ukázala, podobná hvězdám světlým, rovněž i všechna slova, která jako výklad jeho slov přidali sv. Otcové ve svých spisech a kázáních. Tak podobal se sv. apoštol slunci jasnému, jež paprsky své vysílalo křesťanům drahokamy vzácnými ověněným. Zdálo se jí též, jakoby o sv. Janu při nešporách zpívali: »Lavít in vino stolam snam, umyl ve víně roucho své,« poněvadž na rouchu viděti bylo jako znamení převeliké slávy, že při ukřižování Kristově s tak skličeným srdcem přítomen byl, že trpěl vnitřní mučnictví, »in sanguine lavit pallum snum, a v krvi ovoce olivy plášt svůj,« poněvadž jako olej osvěcuje, rozhrívá a ohebné činí, tak i v svatém Janu svítila láska hořící a zářila srdce jemné a něžné.

Tu věnovala světiče apoštolu modlitby zbožné osoby, která jej obzvláště

uctívala. S radostí je přijal a řekl: »Ze všeho, co mně obětovala, všem svatým vzhledu připravím hostinu.« Svétiče se pak tázala: »Co dáš jí samé?« I odpověděl apoštol: »Budu ochráncem jejího panictví, ve všech útrapách a bojích nalézne ve mně bezpečné útočiště, v hodině smrti jí přispěji a duši její k božskému Spasiteli přivedu.«

XI. Samaritánka.

Přišel Syn člověka, aby spasil, co bylo zahynulo. (Mat. 18, 11.)

Svatý Jan nám vypravuje a sice velmi obsírně obrácení Samaritánky u studnice Jakobovy. Jest to jeden z nejtuklivějších důkazů milosrdenství Spasitele. Uzdraviv nemocné u přítomnosti apoštolů, chtěl jim Pán Ježíš vznešenější učení ohlásiti, učení o duchovním milosrdenství. »Nevíte, čího jste ducha,« řekl jim. Nyní jim na tomto krásném příkladě ukáže ducha nového zákona, jenž jest duchem lásky a milosrdenství všem i největším hříšníkům.

Kdo chce důkladně znáti příběh tento, dočte se ho v čtvrté hlavě evangelia podle sepsání sv. Jana; zde ho nemůžeme úplně podati. Ustav na cestě, Pán Ježíš posadil se u studnice Jakobovy. Přišla žena Samaritánka vážit vodu. Pán Ježíš žádá, by mu dala pít a dává se jí poznati. Laskavě jí vytýká její chyby a lítost upřímnou v ní vzbuzuje. Žena, která náhle změněna a obrácena byla, zvěstuje teď sama obyvatelům města, že viděla Vykupitele. Mnozí, pohnuti jsoouce jejími slovy, přišli sami k Pánu Ježíši a prosili Jej, aby tam zůstal; mnoho z nich uvěřilo v něj.

Zbožné cvičení. — Svatý Jan praví, že Pán Ježíš ustal na cestě. Jaká cesta Pána Ježíše tak unavila? Jest to veliká dráha, kterou projíti musil, aby hříšníky spasil. I nás všech prosí, jako žádal Samaritánku: »Dej mi pít!« Žízni po našem štěstí, po naší svatosti, po naší lásce. Spěchejme tuto žízeň uhasiti, věnujme se úplně lásce Jeho.

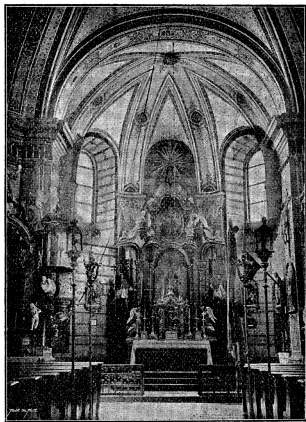
Příklad.

Přednosti sv. Jana.

Svatá Mechtilda nám vyjeví ještě dvanáctero poduhodných předností sv. Janu udělených. »Svatá Mechtilda,« tak

čteme v jejich zjeveních, »viděla sv. Jana evangelistu na prsou božského Spasitele spočívati a vůkol něho veliký počet svátých, kteří věnec tvořili okolo Spasitele a Jej se sv. Janem velebili. I prosila Pána, by ji naučil, jak by Jej pro miláčka chváliti mohla. A Pan Ježíš řekl jí: »Napřed jej pochváliš pro šlechetný rod jeho, když se narodil z mé rodiny, která jest nejslechetnější ze všech rodin. — Pak že jsem jej, panice, k apoštolátu povolal. — Za třetí, že hoden byl více

jest to!« — Za osmé, že jsem mu pro naše důvěrné přátelství svoje tajemství zjevil, když psal knihu »Zjevení« a když osvícen, napsal slova: »Na počátku bylo Slovo;« co prorokům i jiným lidem tajno zůstalo. — Za deváté, že k oslavě mého jména jed pil. — Za desáté, že ve jménu mém mnoho zázraků vykonal a mrtvé křísil. — Za jedenácté, že jsem jej s tak vroucí radostí navštívil a jej k hodům lásky s bratřími jeho pozval. — Za dvanácté, že jsem duši jeho bez bolestí od

Kostel sv. Kateřiny v Betlémě.

nežli ostatní lesk mé tváře na hoře Tábor spatřiti. — Za čtvrté, že hoden byl při poslední večeři na prsou mých spočívati. — Za páté, že více vědomosti se mu dostalo než-li ostatním, pročež napsati mohl lidem modlitbu, kterou jsem se na hoře olivetské modlil. — Za šesté, že jsem jej na důkaz své lásky vyvolil za ochránce své matky. — Za sedmé, že jsem po svém vzkříšení jej více osvětlil než ostatní, že mne ihned poznal, když učenci bouří skličeni byli, i zvolal: »Pán

těla odloučil a z místa vyhnanství uvedl do věčné radosti.«

XII. Člověk třicet osm let nemocný.

Vstaň, vezmi lože své a choď. (Jan 5, 8.)

V Jerusalemě byl zázračný rybník, jenž slul bravný. Jak praví svatý Jan, jenž nám uzdravení člověka, třicet osm let nemocného, věrně, jako očitý svědek vypravuje, bylo tam veliké množství ne-duživých, slepých, kulhavých, schnoucích, očekávajících hnutí vody. Neboť anděl

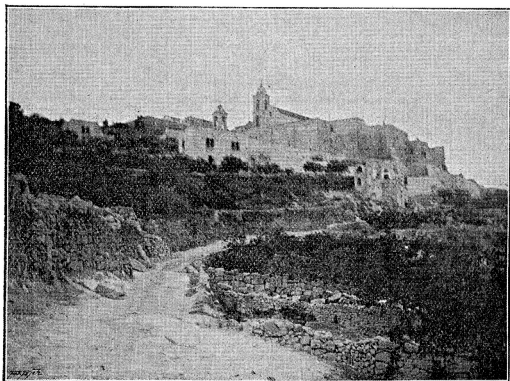
Páně sestupoval jistým časem do rybníka a hýbala se voda. A kdo první po hnutí vody do rybníka sestoupil, uzdraven býval od kterékoliv nemoci. I byl tu jeden člověk osm a třicet let nemocný. Toho užívej Pan Ježíš ležeti, slitoval se nad ním a tázal se: »Chceš-li býti zdravý?« Odpověděl Jemu nemocný: »Pane, nemám člověka, aby, když se voda hýbe, vpustil mne do rybníka; neb když já jdu, sestupuje jiný přede mnou.« Dí mu Pan Ježíš: »Vstaň, vezmi lože své a chod!« A hned učiněn jest zdrav člověk ten a vzal lože své a chodil. Pominouce

pospěšme ponořiti se do spasitelné vody svátosti pokání. Obmyjme se v tomto zřídle, vytrysklém z Božského Srdce Páně, jež vždy jest otevřeno obyvatelům nového Jerusalema a povstaneme s veselým srdcem a choditi budeme s radostí po cestě Páně.

Příklad.

Panna Maria dává sv. Jana za učitele sv. Řehoři Divotvorci.

Svatý Řehoř, biskup Nové Cesaree, proslavil se netoliko vynikající svatostí a rozsáhlou učeností, ale i svými čet-

Františkánský hospic v Betlémě.

mlčením závistné zlosti fariseů, kteří Pánu Ježíši pokrytecky vytýkali — že v sobotu uzdravil člověka tohoto, uvažujme, že zázračný tento rybník byl předobrazem svátosti pokání, jehož rozdáčem později se stal svatý Jan a ostatní apoštolové. I oni léčili všechny duševní nemoci a nikoliv jednou, ale tisíckrátě duším nemocí hříchu trpícím říkali slova: »Vstaň a chod!«

Zbožné cvičení. — Není nic smutnějšího a nebezpečnějšího nad duševní ochablost čili vlažnost ve službě Boží. Kdybychom postiženi byli touto nemocí,

jmými a velikými zázraky, pročez se mu jména Divotvorce dostalo. Dle svědectví sv. Basilia, přirovnáván byl k Mojžíšovi a k apoštolům. Vypravuje se o něm podivuhodný příběh, kde největší důvěru ukázal v slova Písma svatého. Chtěl stavěti kostel; překážela však blízká hora. Začal se modliti a připomněl Pánu Ježíši slova Jeho: »Mějte víru v Boha! Amen pravím vám, že kdokoli řekl hoře této: Zdvihni se a uvrhni se v moře, a nepochyboval by v srdci svém, ale věřil by, že se stane, cožkoliv di, staneť se jemu.« (Mar. 11, 23.). Druhého dne se

hora tolik pohnula, kolik pro stavbu kostela bylo třeba.

Svatý Řehoř vyprosil si ještě v jiné tísní modlitbou svou daleko větší milosti. V mládí svým byl žákem Origenovým. Tento veliký učitel upadl ke konci svého života v bludy, které od cirkve byly zavrženy. Stoupenci Origenovi rozšiřovali tyto bludy a míchali do svých kázání a nauk zásady Origenovy v době, kdy sv. Řehoř se stal biskupem v Nové Cesarei. Světec, jenž svého učitele velice miloval a jeho památku v účtě nemalé měl, začal o učení tomto pochybovat. V této nejistotě tísnivě prosil o osvěcení božského Spasitele a nejsv. Pannu. Neprosil marně; neb Panna Maria zjevila se mu ve snách a dala mu sv. Jana za učitele. Svátý evangelista podal biskupovi vyznání víry, které od celé cirkve východní přijato bylo, v němž největší tajemství evangelia, zvláště o vtěleném Slově s převelikou jasností vysvětlena byla. Toto vyznání víry nalezneš v životě sv. Řehoře, sepsaném kardinálem Baroniem.

XIII. Vzkříšení Lazarovo.

Lazare, pojď veni (Jan 11, 43.).

Svatý Jan nám vypravuje vzkříšení Lazara, skvělý onen zázrak, jímž chtěl Pan Ježíš korunovati četné zázraky, v nichž nám evangelista lásky tak tklivě líčí něžné milosrdenství Božského Srdce. »Miloval,« praví, »Ježíš Martu i sestru její Marii i Lazara.« Lazar byl nemocen. Sestry jeho poslaly k Pánu Ježíši i vzkázaly mu: »Pane, kterého miluješ, nemocen jest.« Pan Ježíš řekl pak k učeníkům: »Nemoc ta není k smrti, ale k slávě Boží, aby oslaven byl Syn Boží skrze ni.« Čekal ještě dva dni a potom řekl jim: »Lazar umřel; pojďme k němu!« Když se přibližoval k Bethanii, vyšla mu naproti Marta a řekla: »Pane, kdybys byl Ty zde, bratr můj nebyl by umřel; ale i nyní vím, že cozkoli požádáš od Boha, dá Tobě Bůh.« Dí jí Ježíš: »Vstanet zase bratr tvůj.« Pak zavolala Marta Marii, sestru svou. Mnozí ze židů přišli k Martě a k Marii, aby je těšili; když viděli Marii, že vyšla, šli za ní řkouce: »Jde ke hrobu, aby tam plakala.« Maria pak, když přišla, kde byl Pán Ježíš, padla k nohám Jeho a řekla, opakujíc slova sestry: »Pane, kdybys byl Ty zde,

bratr můj nebyl by umřel.« I zaplakal Ježíš, tak že židé řekli: »Hle, kterak ho miloval!« Když byl jako syn člověka plakal s plačícími, ukáže jako Syn Boží moc svou. »Lazare, pojď ven!«, zvolal hlasem velikým a hned vyšel živý, maje ještě ruce a nohy svázaný plátnem a tvář jeho byla obvázána šatem.

Zbožné cvičení. — Kéž bychom častěji tento příběh četli, rozjímali a pro sebe zužitkovali. Jest též hrob duše a duševní smrt. Kdyby někdo z těch, kteří čtou tyto řádky, byl odumřel milosti Boží, kéž by slyšel hlas mistrův. Jest to týž hlas, který volá: »Duše, krví mou vykoupená, pojď ven z hrobu!« A vy, zbožné duše, které buď v řádě, buď jinak Pánu sloužíte, jako sestry Lazarovy, modlete se za své bratry, kteří odumřeli životu milosti, aby na nich Pán obnovil zázrak vzkříšení a učinil je opět dědici království nebeského.

Příklad.

Svatý Jan učitelem andělů.

Svatý Jan Zlatoustý odvažuje se říci, že sv. Jan, apoštol, svým evangeliem poučil anděly o tajemství vtělení Syna Božího, kterého dříve neznali, a že se stal i učitelem cherubinů a serafinů, dokazuje to z listu sv. Pavla k Efeským. Slova sv. Jana Zlatoustého neváháme věrně podati; pravíť: »Jan vynikal svatostí podivuhodnou, jsa pln božské a skryté moudrosti, dává svým citelům tak veliké a tak mnohé milosti, že jej nelze čítati k pozemským obyvatelům, nýbrž mezi nebeskými, mezi anděly jej zařaditi dlužno. Jest synem hromu, miláčkem Kristovým, sloupem všech církví, jež jsou na zemi (neb, přezh všechny apaštoly, řídil všechny cirkve až do časů Trajanových). Má klíče království nebeského, pil kalich Páně. Nešatí jej zlatý lem, nýbrž kráci ozdoben jasnou hvězdou, která září plným leskem jeho moudrosti; před sebou má celé nebe; celý svět jest jevištěm jeho působení; jeho diváci jsou andělé a lidé čisti jak andělé, neb kteří se snaží takovými státi. Jenom tito mohou slyšet nebeské zpěvy apoštolovy. Andělé totiž i cherubini a serafini, slyší s námi z úst jeho to, co my nyní víme. Pravíť sv. Pavel: »Aby

v známost uvedena byla knížatstvům a mocnostem na nebesích skrze církev rozličná moudrost Boží.* Mocnosti nebeské tedy sloužily jemu, jak sv. Jan Zlatoústý pokračuje, a obdivovaly se kráse duše jeho, moudrosti a ctnostem jeho, jimiž i Krista Pána si naklonil. Jako

lyra, zdobená zlatem a drahokamy pod zlatým smyčcem zazní, tak i sv. Jan, jenž duši svou ctnostmi vyzdobil, za hodna uznán, aby Duch Svatý v jeho duši nejmocnější a nejvznešenější zvuky dal zaznívati. (Sv. Jan Zlatoústý v předmluvě k evangeliu sv. Jana.)

Maria porodila.

Zdrávas hvězdo, Panno milá,
jež Jsi Krista porodila,
zdrávas Matko spanilá,
hvězdo mořská, rozmilá.

Anděl Páně vzkazky nese
pastýřům dnes v libém plese,
že se zrodil Mesiáš,
Kristus, Vykupitel náš.

Pastýřové pospíchali,
dary Ježíškovi dali,
poklekli před jesličky
a zpívali písničky.

I my, k Tobě, Kriste spějme,
dary své Ti také neseme;
víru, lásku, naději,
dítky Tvé Ti daruji.

A. M. Kadlčíková.

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXIMILIAN WEINBERGER.

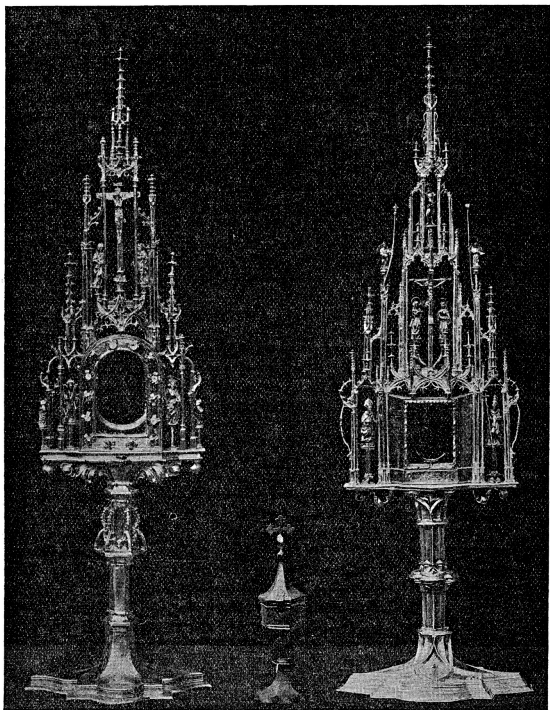
Podstatnou známkou působení Spasitelova zde na zemi bylo, jeho stále, neunavné cestování s místa na místo. Když byl jednou svůj tichý Nazareth opustil, prochází neustále celou Svatou zemí, uzdravuje, zachraňuje a dobrodini prokazuje. Proč pak se neusadil někde ve středisku celé země, na př. v Jerusalemě, aby nejprve tam lidi obracel a pak teprve v širším okolí svaté pravdy hlásal? Proto, poněvadž vnitřní lidské štěstí právě víry zřídka je tak všeobecná, aby všichni právě učení a

záchrannou pomoc na jednom toliko místě přijali; naopak lidé, kteří, jak je Písmo sv. nazývá, jsou »dobré vůle«, bydlí v zemi porůznu a roztroušeně. Aby tyto dobře smýšlející vyhledával, shromažďoval a poučoval, chodil Spasitel celou zemi vyvoleného národa, u kterého velké dílo vykoupení uskutečniti se mělo.

Právě tak musí sobě vésti za našich dob i věrozvěstové, učedníci Páně. Již ode sta let procházejí na př. misijní rozsáhlou říší čínskou; často byli zaháněni nebo mučeni, jindy zase domohli se

skvělých úspěchů. Taková byla a jest jejich činnost a působnost. Od té doby však, kdy smlouvami mezi evropskými mocnostmi a Čínou jakási oprávněnost a bezpečnost misím a missionářům je zaručena, apoštolské cestování celou

missijní dílo začato a uspořádáno; každá provincie je rozdělena na missijní okresy a všechny tyto okresy jsou svěřeny péči missionářů. Přes to můžeme někdy mnoho set mil ve střední Číně cestovati a neuvidíme ani jednoho křesťana, aniž

Monstrance v Tišňově.

Monstrance v Šatavě.

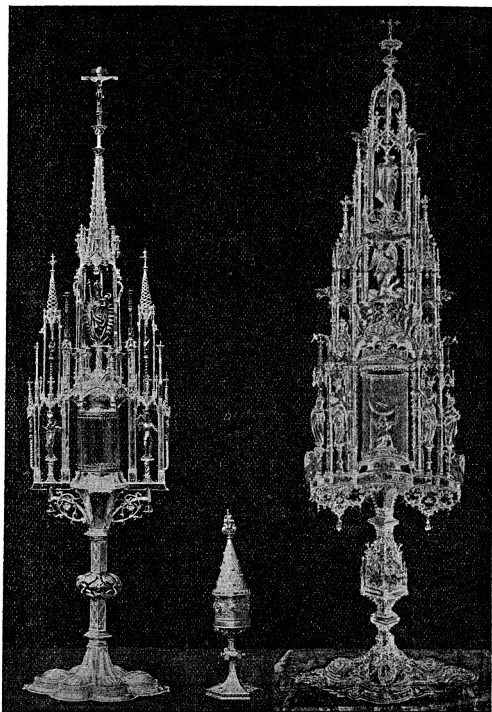
Čínou teprv jak náleží nastalo. V osmnácti čínských provinciích, z nichž každá je velká jako některé evropské království, je nyní málo údolí a rovin, kterými by některý missionář nebyl prošel. Ve všech těchto provinciích je

přijde do nějaké křesťanské osady. Zeň je velká, nesmírně velká, ale dělníků — ačkoliv nyní asi 2000 missionářů v Číně působí — málo, velmi málo.

Tím radostnější ovšem a blaženější je pocit, nalezneme-li osadu, která z velké

části, anebo — co však velmi řídké jest, — celá je křesťanská. V takové osadě nalézá missionář náhradu za svůj křesťanský domov. Ačkoli všecko má zevně náter čínský, jsou duch a srdce křesťanské a proto pobyt v takové osadě je

proudí obcí a uprostřed osady vládne, ode všech jako otec ctěn a vážen, missionář. Je-li na cestách, zastupuje jeho místo křesťanský starosta. »Tak jsem to našel v různých částech Číny«, praví missionář P. Jos Kōsters, »kamkoli

Monstrance v Březníku.

Monstrance v Mnichově.

milý a útulný. Obvykle vyčnívá nad všechny chaty a domy domácí kostelík, z jehož výšky třikrát denně zvonek vyzývá k modlitbě »Anděl Páně«. Tam shromažďují se křesťané denně k ranní a večerní modlitbě. Živý školní ruch

mne cesta přivedla a s radostí vzpomínám si na dny, které jsem, jmenovitě ve starokřesťanských, františkánských osadách severního Šantungu ztrávil. Mohu směle říci: nejkrásnější a nejsrdečnější poměry, jaké nalézáme ve vlasti v našich kato-

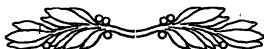
lických krajinách, nejsou srdečnější a důvěrnější nad poměr, který tam mezi missionářem a čínskou obcí křesťanskou zavládá.

Pravidelně činí křesťané jenom část, asi polovici anebo nanejvýš tři čtvrtiny domácího obyvatelstva. Podivno, že zbytek pohanického obyvatelstva se nikdy neobráti, ale naopak zůstává, proti tak blízké křesťanské pravdě zatvzrelým. Zdá se, jakoby to byl trest Boží za to, že hned na počátku svaté pravdy od sebe odmítají a o radostnou zvěst sv. evangelia se nestarají. Tak žije tato část pohanů v pohanické pověře až do smrti. Lze však doufat, že milost Boží a křesťanská horlivost srdce i těchto zatvzrelců obměkčí a k poznání pravdy přivede.

Zvláštností v našem missijním území je osada Jüdjatsnia. Je totiž až do posledního muže křesťanská. Tam není žádného nekřtěnce, vyjma snad to neb ono novorozenátko, jemuz missionář apoštolskými cestami a prací všeho druhu zaměstnaný, svátosti sv. křtu dosud udělit nemohl. Jedeme-li šantungskou drahou směrem k čínskému okresnímu městu Kiantšou, vystoupíme na poslední stanici před Kiantšou z vlaku a asi za hodinu dorazíme do zmíněné osady. Jdeme kolem úrodných polí, pilných a přívětivých rolníků na nich pracujících a několika vesnic, stromovým obrostlých. Konečně přicházíme ke skupině ovocných stromů a za nimi vidíme nejprve jeden, potom druhý dům, které mají nemalou podobu s domy evropskými. Oba stojí na kraji osady a zvěstují nám, že jsme u cíle. To je Jüdjatsnia. Vstoupivše do osady, nevidíme žádného zevnějšího rozdílu mezi touto a jinými čínskými vesnicemi; čínskými zůstávají i křesťanské vesnice a mají také zůstat. Je-li však P. Fröwis, missionář této stanice a zároveň celého rozlehlého okresu Kiantšou s námi, nebu dme moci nepozorovatí důvěrného přivítání, které nám ze všech zraků, mladých i starých, mužův i žen vstříc září.

Konečně stojíme před misii. Jednoduché a skromné, nicméně však nad celé okolí vynikající, stojí tu dva nové domy o dvou patrech. Jsou právě dokončeny. Staviteli, P. Fröwisovi docházelo již při stavbě dech t. j. nedostávalo se mu peněz. Pln úzkosti a strachu, vzpomínal v této své nesnazi na zlý příklad muže ve sv. evangeliu, jenž chtěl stavěti věž a ze známé příčiny nemohl díla dokonati. Nicméně nezoufal; neopustila ho důvěra v obětavou mysl přátel a dobrodinců v Evropě a důvěra ta jej nesklamala. Oba domy jsou již hotovy a P. Fröwis hodlá postaviti ještě tohoto roku slušný kostelíček.

Avšak, nač jsou vlastně ony dva veliké domy? P. Fröwis miní učiniti Jüdjatsnin středem okresu Kiantšou-ského, ohromnou většinou dosud pohanického a takorba srdcem tmnější missie, odkud by se křesťanská vira šířila do celého okolí. Proto je třeba, aby tam stále bydlel některý missionář, aby tam byly školy, dále místnosti pro křtěnce, kteří se na křest sv. připravují a místnosti pro cvičení katechetů a katechetek. To je účel obou domů. Mimo to, bylo nutno ve dvoraně jednoho domu umístiti kapli do té doby, až by za pomoci příspěvků z Evropy bylo možno postaviti kostel zvláštní. A potom, až i sama osada svou skromnou hřivnou a hlavně práci ruční na stavbu nového kostela přispěje, pak možná, přestanou vlasý a brada P. Fröwise šedivěti a mnohá vráska s jeho obličje zmizí. Potom mohou také dobročinní čtenářové v duchu svém spolu slaviti v Jüdjatsnu všecky krásné slavnosti církevního roku, kdy zástupové křesťanů ve svátky vánoční, velkonoční a svatodušní z velké dálky tam putují, službám Božím obcují a sv. svátosti přijímají. Anebo, když tam každoročně na sta pohanů z vody a Ducha sv. k novému životu bývá zrozeno, pak stává se i milosrdný dobrodinec v Evropě účastným onoho požehnání, které se na křtu sv. vlevá do nesmrtelných duší Číňanů.

O Jezu, spáso moje!

- Ó Jezu, spáso moje,
jdu uctit srdce Tvoje,
hle, duše má již plápolá
a vroucným hlasem zavolá:
Tys Pán můj, Tys tvůrce náš!

Tvé srdce zve mne k lásce
a duši jest tak sladce,
Tys jediná, ach, láska má,
kříž Tvůj má duše objímá
a klaní se Ti v úctě.

Ó vítěj srdce Páně
a dej mi hledět na ně,
jak krev se řine z něho ven,
ať zmlkne všakých bolů sten,
v mé duši rozervané!

A. M. Kadlčíková.

Sochy svatých ve Františkově Muzeu v Brně. Šlechtitný vlastenec český, kanovník Bedřich hrabě Sylva-Tarouca zemřel v Brně roku 1859 a odkázal své knihy a sbírky brněnským ústavům. Tuto vyobrazené tři sochy svatých jsou z tohoto dědictví a jsou nyní vystaveny v brněnském Františkově Muzeu. Neznámo, kde byly dříve; jsou sluhu gotického a pocházejí z let 1450 až 1550. Jsou omalovány oku lahodícími barvami. První světec na levo je prvomučedník Štěpán, má v ruce několik kamenův. Prostřední světec je papež Urban, drží v ruce veliký hrozen. Vedle něho v pravo jest svatý mučedník, jehož jména není možno určit, neboť nelze rozpoznati, jaký nástroj mučednický má v ruce. Prostřední světec měří 65 centimetrů výšky, obě postranní sochy mají po 52 cm. Jsou to krásné památky starého církevního umění.

Čtyři gotické monstrance ze století šestnáctého. Tišnovská monstrance je shotovena roku 1517. Monstrance v Břežníku je z roku 1522 a váží 4 kilogramy.

Monstranci šatavskou shotovil německý umělec zlatnický Erhard z Efferdingen. Všechny tyto tři u nás na Moravě chované monstrance jsou vysoký téměř metr, jsou ze stříbra a pozlacený. Vyobrazení mnichovské monstrance připojeno proto, že jest od téhož mistra, jako monstrance šatavská, ovšem mnohem nádhernější.

Kam vede prchlivost. Pařížský obchodní dům S. vyslal jednou odpoledne jednu ze svých šiček, aby šla do předměstí St. Denis a přeptala se u paní U., zda si nemíní u nich objednat něco nového. Děvče přišlo do villy a ptalo se, zda by mohlo mluvit s paní. Bylo jí řečeno, by měla chvílenku trpělivost, že paní ji přijme poněkud později. Dívka čekala hodně dlouho. Pak jí však bylo sděleno, že paní s ní vůbec nechce mluvit, poněvadž si nic neobjedná. Děvče, které tak zbytečně několik hodin času ztratilo, bylo touto bezohledností tolik roztrpčeno, že nyní nechťelo mermomocí odejti. Služebnictvo nevědělo si žádné rady a zavolovalo policii. Když pak děvče

uvidělo strážníka, dalo se před ním do útěku, ten ovšem nerozuměl žádnému žertu a hnal se za dívkou. Tato měla však mladé nohy a nebylo snadno ji dohoniti. Tu přivolal si policista, pisknův na pišťalku, pomoc a brzy byla dívka dohoněna. Dovedli ji na policejní úřad. Tu si teprve uvědomila, co vlastně vyvedla a pro Boha prosila. by ji to odpustili. Lidumilný úředník měl s ní útrpnost a po otcovské domluvě ji propustil.

Sebevražď přibývá. Universitní profesor dr. Gaup v Tübingách přednášel o sebevraždách. Na základě statistických dat zdůrazňoval, že úžasně přibývá v desetiletích sebevražď. Páčí dle sebraných dat počet sebevrahů ve století uplynulém, to jest devatenáctém na půl druhého milionu — zajisté úžasná číslce. Ve Francii skoro úplně nevěrecké je průměrně nejvíce sebevražď, v Bavorsku je prostřední, v Sasku nejvyšší, v Poznaňsku nejmenší. Rakouští katoličtí národové mají poměrně méně sebevražď nežli v Německé říši. Slované — kromě Čechů — mají co nejméně sebevrahů. V Německu se vraždí čtyřikrát více mužů než žen, v Číně více žen než mužů, následkem bídného postavení žen. Židé mají méně sebevražď nežli křesťané, katolíci méně nežli protestanti. Chudoba nepadá tu nijak na váhu; vraždí se více tak zvaných vzdělanců nežli cibuďasů. Vira v život posmrtný je nejlepší ochranou proti sebevražďě. V Rakousku umírá pětkrát více vojáků sebevraždou nežli civilistů. V Německu umírá většina osidlem, v Číně otravou, ženské skákaly nejraději do vody. Nejčastěji vedou k sebevražďě bezbožnost, učení o užívání světa; před sebevraždou chrání: horlivé vykonávání povinností a věrnost ve víře.

Ženská jména. Je věru nevhodný zlozvyk, že naše děvy a ženy často až příliš ošklivě znetvořují svá jména. Dávají si na navštívenky natisknouti místo svých krásných křesťanských jmen slova, o nichž je nemožno říci, co vlastně znamenají? Na př., kdo nám řekne, co znamená Fifi, Anči, Annie, Jarma, Květa, Máša, Elli, Lula, Juči, Bobi, Mimi, Ludá, Fina, Iška, Fedi, Duňa, Yňa a atd. atd., řada tato dala by se zrovna do nekonečna proloužiti. Bylo by zajisté jen v zájmu našich žen a

dívek, kdyby se znetvořováním svých krásných křesťanských jmen nečinily zbytečně směšnými. Snad postačí toto upozornění. Dokud žila naše nebožka císařovna Alžběta, vždy a všude se jen podpisovala svým úplným jménem: Alžběta a nikoliv, jak je nyní u nás zlozvyk, znetvořiti toto krásné jméno ve slova: Běta, Bětuška, Elsa atd. V Brně žádal před lety, pokřtěný žid D... pro svou dcerušku, která měla nastoupiti do školy, křestní list. V křestní matrice byla zapsána pod jménem Alžběta D... Farář ji tedy napsal žádaný křestní list pod tímto jménem. Otec však ihned se tázal, proč vydán list pod jménem „Alžběta“, neboť doložil naše děvčátko se nejmenuje Alžběta, ale Elsa. Farář otci vysvětloval, že si doma mohou rodiče dítku říkati, jak se jim líbí, ale ve spisovné řeči nemožno užívatí těchže zkrácených jmen. Jest ustáleným zvykem, že se do křestních matrik zapisuje správné, a nikoliv nějak zkrácené a zkomolené jméno, tak se na př. nenapíše Jeníček, nýbrž Jan, nenapíše se Mařenka, nýbrž Marie, nenapíše se Faninka, ale Františka atd. Otec však se nedal poučiti a udal tuto věc na místodržitelství. To žádalo o vysvětlení, jež podal farář úplně tak, jak byl řekl otci. Místodržitelství otce s jeho stížností odmítlo. Otec však opět nebyl spokojen a rekuroval na ministerstvo, jež si opět vyžádalo dobrozdání od farního úřadu a opět odmítlo žalobce. Ale ten se ještě jednou pokusil a rekuroval na nejvyšší správní soud. Tu pak tento nejvyšší soudní úřad vynesl následující rozsudek: až dokáže žalobce D..., že jména Alžběta a Elsa jsou různá, bude možno vyhověti jeho žádosti, by mu vydán byl křestní list, znějící na jméno Elsa a nikoliv na jméno Alžběta; tedy se stížnost, jako neodůvodněná zamítá.

Jména církve a jmění Rothschildů.

Jména celé církve v rakouské říši, (bez Uher) obnáší 813 mil. kor., z čehož je živo 14.228 kněží a 30.000 řeholních osob. Zúrokuje-li se tato jistina 4 a půl procentem, připadne na jednu hlavu ročně 740 korun. Jméni obroční má u nás celkovou cenu 191 milionů, takže připadne na jednoho kněze ročně 538 kor. renty. Jestliže však odečteme daně, připadající na tyto obnosy, pak připadne na každého kněze v Rakousku průměrně 459 korun

ročního příjmu. Nyní se podívejme na jmění rakouské rodiny Rothschildů. Roku 1901 hádalo se, že mají přes 11 miliard jmění. Kapitál tento nese ročně 440 milionů kor. úroků. Má tedy jediný rakouský Rothschild ročně 440 milionů kor. ročních příjmů, kdežto 44.000 rakouských kněží, řeholníků a řeholnic mají ročních příjmů 32 a půl milionu. Má tedy jediná rodina Rothschildova ročně 14krát více příjmů, než všichni kněží a řeholníci dohromady. A nyní otázka: co učinil Rothschild ze svých ročních 440 milionů příjmů a kolik založila, posměšně tak nazývaná „mrtvá ruka“ nadací pro chudé, nemocné, a vůbec pro dobročinné účely?

Pověřivost v Praze. Kdosi upozornil, jak jsou lidé v Praze pověřiví a dokazuje toto své tvrzení takto: jistý, tak zvaný bezbarvý pražský denní list, mívá v neděle a ve svátky až 60 a někdy i více stran, z čehož bývá 48 až 62 stran inserátů. V úterý, ve středu, ve čtvrtek a v sobotu mívá týž list kolem 30 až 38 i více stránek, jen v jediný pátek mívá po celý Boží rok, vždy jenom 18 a nejvíce 20 stran, protože velká většina inserentů si naprosto zakazuje, že nesmí jejich inserát býti v pátek uveřejněn, protože, jak pověřiví lidé říkají, jde v pátek všechno nazpátek. I osobnosti zkušené, školou života velice prošlé, považují pátek za nešťastný den, ve který se nemá nic začínati. Proto nikdo nechce, by byl v pátek uveřejněn jeho inserát. Není tento zjev příznačnou věcí pro nynější, nadmíru pokrokovou a civilisovanou dobu?

Úbývání protestantů ve Francii. Ve Francii bylo roku 1866 802.000 protestantů, jimž tam říkají Hugenoti. Roku 1903 bylo jich napočteno jenom 650.000. Úbytek lze poněkud vysvětliti odpadem Elsaska a Lotrinska, ale nikoliv úplně. Nyní, kdy vede vláda francouzská obrovský, zásadní boj proti katolíkům, ubývá protestantů! Hlavní příčiny jsou: rozklad protestantských vyznání, jež se valí z Německa, velká zámožnost protestantů, která má za následek úbytek porodů, rozumářství rozžírá víru jejich úplně. libují si více v kultuře anglické, německé a nikoliv v domácí francouzské. Francouzští protestanté nevěří v nic než v Bismarka, ve svobodný obchod a v anglické výdělkářství, chytají se ma-

monu, ježž je kazí, jejich kostely jsou skoro úplně prázdný.

Nepomouvej! V Grünwaldu, ve Švýcarsku, přebýval bývalý hostinský Hausner. Náhodou právě tehdy tam často hořovalo. Nikdo nevěděl jak se stalo, že padlo podezření na ubohého Hausnera. Někdo se prokekl a neštěstí bylo hotovo. Všichni lidé mysli, že Hausner je žbářem. Byl zatknut a odveden do vězení. Zdálo se, že nebožák je ztracen. Ale našli se lidé, kteří mu dokázali, že tehdy v osadě vůbec nebyl. Byl z vězení propuštěn. Přišel ku svým, ale ti pozorovali na něm, že jest jaksi nesvůj. Málo mluvil a vůbec se stranil všech lidí. Ač ho domácí pilně hlídali, by si nějak neublížil, přece se jim jednou z domu vytratil a ač ho okamžitě hledali, zmizel beze stopy a nebyl nikde k nalezení. Protože byla tehdy krutá zima, bylo hledání velice stíženo, ba skoro znemožněno. Všeobecně se mysli, že asi někde zahynul. Teprve na jaře mohlo začíti opravdové hledání. V jakési odlehle a úplně nepřístupné roklí našli nešťastníka. Mrtvola byla odnesena na místní hřbitov a za účastenství obrovského množství lidu byla pohřbena. — Pomluva přivedla nešťastníka do hrobu a zbavila rodinu živitele.

Kardinál-primas o nepřátel. tisku. Španělský kardinál a primas Aguire, který sídlí v městě Toledu, vydal pastýřský list, ježž podepsali zároveň s ním též všichni ostatní španělsí biskupové a který jedná o špatném a nám nepřátelském tisku. Poukazuje na to, že tisk, který se nazývá liberální, býval k nám katolíkům dříve mnohem blahovolenější, než jest nyní. Liberální listy ohromně se zvětšily a staly se nám úplně nepřátelské. Škoda, kterou způsobují nebyla by tak obrovská, kdyby mnozí zaslepení a úplně neuvědomělí katolíci sami jim nepomáhali. Kdo byl ve Španělsku, jistě si vzpomene, že často vídával v kostelích, kterak v nich kněží čtou skoro jen v černé barvě mši svatou. Též mají listy španělské mnoho smutečních ohlášení. Kardinál poukazuje na tu smutnou skutečnost, že upírání a jinak horliví katolíci, platí novinám za tato ohlášení velké poplatky. Ano, došlo to tak daleko, že v novinách liberálních zle se kasají na katolíky a několik řádků dále, jest oznámena mše svatá anebo slavnostní bohoslužba za zemřelé. Ano, tytéž noviny úplně vážně

navrhovaly, by se mše za zemřelé zdanily. Kardinál se nespokojuje s pouhou žalobou, ale ihned poroučí, že kdo by z katolíků na příště oznámil úmrtí a bohoslužby za zemřelé v liberálních novinách, pozbývá tím výsad a privilegií, jež církev uděluje bohoslužbám za zemřelé; hlavně se zakazuje rekviem a hodinky. A co u nás?

Jak vítají kněze? Kardinál Farley vracel se z Říma, kde byl pro svůj kardinálský klobouk, zpět do Nového Yorku, kde přebývá. Přijel na loď severoněmeckého Lloydů, zvané „Berlin“. Parolod byla co nejvíce vyšňorena, vlála na ní vlajka v papežských barvách. Když přistála, uvítali ji, jak je tam zvykem, ohlušujícím pískotem všechny parolodě i továrny. Ulice, kudy měl jeti kardinál, obklopeny nejpřednějšími občany města, byly namnoze přenádherně ozdobeny a vzdor ostrému větru a velkému mrazu, tísnilo se na statisíce lidí po obou stranách ulic. Všude byl milý stařeczek radostně pozdravován, všechny velké novo-yorské noviny přinesly k jeho uvítání sympaticky psané úvodníky. Před radnicí tísnily se tisíce lidí, chůčích pozdraviti pana kardinála. Policie, počtem půldruhého tisíce mužů, udržovala pořádek, majíc v čele kapitána Doemeta, jemuž, zpozorovav ho kardinál, laskavě kynul rukou. Kapitán, uviděv tuto pozornost, bez rozpaků chvátal ke kočáru a před nesčetným zástupem

líbal kardinálský prsten. Nádherná kathedrála sv. Patrika byla do posledního místečka obsazena dětmi z katolických škol, bylo jich na 8000, a jakmile spatřily kardinála, zapěly uvítací píseň a pak všechny najednou zvolaly: „Buď vítán náš pan kardinál!“ Při těchto slovech mávalo každé dítě praporečkem, buď v barvě papežské anebo americké. Kardinál byl touto srdečnou ovací dojat až k slzám. Večer byla kathedrála z venčí osvětlena skoro 50.000 žárovkami. Pohled na budovu byl uchvacující. Zase se shromáždilo statisíce lidí, kteří se nemohli dlouho do noci rozejítí od nádherného divadla. V Americe je úsudek každého nestranného pozorovatele: byl to vjezd právě vítězný, nevidaný, přímo olšňující! — Tak vítají kněze v Americe! — A u nás?

Oběť pomluvy. Letos, když přišla první jarní voda, vylovili ve Vídni z Dunaje mrtvolu mladé dívky. Policie brzy vypátrala, že utopená dívka se jmenovala M. Julie a že je dcera majitele domu a mlékaře. Děvče zmizelo z domu na podzim a nikdo nevěděl, kam se podělo. Později však, když již bylo pozdě, přišlo se na to, že se dívka dozvěděla o svém snoubenci jakési hanebnosti, na nichž však nebylo nic pravdy. Děvče se celé popletlo, uteklo z domu a zmizelo. Až teprve nyní bylo k veliké žalosti rodičů nalezeno.

Díkůvzdání božskému Srdci Páně.

Od Rajhradu. Ve své nebezpečné nemoci vzývala jsem nejsv. Srdce Pána Ježíše a nejčistší Srdce P. Marie, jakož i sv. Josefa a sv. Antonína Pad. a byla jsem vyslyšena. Jsem tak dalece zdráva, že již mohu zase pracovati. Plním takto svůj slib a vzdávám díky nejsv. Srdcím a sv. patronům. Čtenářka „Školy“.

Z Budapešti. V rodině, v níž několik roků sloužím, onemocnělo děvčátko a mělo býti operováno. Všichni jsme trnuli strachem, že malá trpitelka umře nám na operačním stole. V úzkostech svých o svěřené dítě, prosila jsem nejsv. Srdci Páně a přesv. Matku Boží Marii za pomoc a

slíbila jsem poděkovati, jakož i pouť do Filippsdorfu. Dítě šťastně operaci přestálo a je opět zdrávo, k veliké potěše zarmoucené matky a sourozenců. Za to všechno buď pochváleno a velebeno nejsv. Srdce Pána Ježíše a přesvaté Srdce Panny Marie. A. T.

Od Jevišovic. Skoro po celý rok jsem byla nemocna. I vykonala jsem po dvakrát 9denní pobožnost k Bož. Srdci Páně, nejbl. P. Marii a slíbila veřejné poděkování. Činím tak nyní an jsem se uzdravila. Buďtež vroucí díky vzdány nejsv. Srdci Pána Ježíše a bl. P. Marii ustavičné pomoci. H.

Republika argentinská.

(Hlavní úmysl.)

Poslední dobou mnoho se mluvilo a v novinách psalo o republice argentinské, ba i maso v ledu naložené k nám do Evropy vozili po lodích. Není divu, že mnozí dostali chuť, podívat se tam za moře, do Argentinie kde musí být tak dobře, že zaopatřují masem i Evropu, ne-li celou. tedy aspoň některá hlavní města. Nedivíme se, že pozornost větší obrácena k této zemi, 6krát větší než je Francie a že zkoumány poměry její občanské, politické i náboženské. Tím stalo se, že i náš úmysl pro tento měsíc nadepsán »Republika argentinská.« Aby členové Apoštolátu modlitby, jakož i čtenáři naši více zvěděli o této zemi, pro nás tak daleké, pohlédneme na ni blíže.

Argentinská republika v jižní Americe skládá se ze 14 provincií, z nichž každá má pro sebe značnou samosprávu a z 10 území, jež nejsou schopny samosprávy a proto jsou pod pravomocí společné vlády. Nynější ústava republiky pochází z 21. října 1860, jsouc vzdělána po vzoru Spojených Států severoamerických. Od roku 1860 až do r. 1905 přišlo do argent republiky asi 2,000.000 přistěhovalců a to tři čtvrtiny ze zemí katolických, hlavně Italů, kdežto rakouských občanů se přistěhovalo v té době do Argentinie na 40.000 osob. Roku 1900 bylo všeho obyvatelstva napočteno 4,794.149. Což je to, pro tak rozsáhlou zemi! Proto tam musí být hrozné plochy neobydleny lidmi, ale více zvířá a dobytkem, který má ohromná pastviska drátěným plotem ohraděná, aby se majiteli nezatoulal.

První křesťanskou osadu založili OO. Františkáni r. 1539 při řece La Plata. Na začátku 17. století měli OO. Jesuité přes 100.000 Indiánů, shromážděných v osadách, v nichž kněz byl hlavou a tam se učili rolnictví, stavěli si příbytky, různé útulky a jinak se vzdělávali, za kterým účelem zřizena i zvláštní tiskárna. Mnohoslibné tyto podniky utrpěly velice vypuzením Jesuitů z Argentinie r. 1617. Také pozdější neklidné doby nebyly valně příznivý rozvoji církevnímu. Po prohlášení neodvislosti od Španělska r. 1816, četné občanské a jiné války řádily v Argentině a poškozovaly velice i náboženského ducha. Obyvatelstvo nyní jest skoro vesměs katolické (jen asi 0.8% jest nekatolíků: 27.000 protestantů a 7000 židů), církev katolická jest ve státě uznána, ač jiným volno, své náboženství vyznávatí svobodně. Stát vydržuje duchovenstvo; k tomu účelu vynaložen r. 1905 obnos asi 4 mil. korun. Duchovní vrchnost skládá se z arcibiskupa, sídlícího v Buenos Aires a z biskupů, jichž sídla jsou: Cordoba, La Plata, Parana, San Juan de Cuyo, Sante Fé, Salta a Fuenfuer. President republiky navrhuje terno při volbě biskupa a sv. Stolice v Římě jej volí. Papež má nuncia svého v Buenos Aires. Jeden ze základních zákonů nařizuje, že presidentem unie může být jen katolík a aby se pracovalo na pokřesťanění Indiánů. Občanský či civilní sňatek prohlášen za závazný zákonem r. 1888; avšak úředník nesmí překážeti nebo brániti sňatku církevnímu po civilním. Školy jsou nekolarisovány do té míry, že se v nich náboženství vyučuje před světským vyučováním, nebo po něm. Súčastníci se tohoto náboženského vyučování jest ponecháno dětem na vůli, chtějí-li nebo ne. K vyučování náboženství jsou oprávněny jen osoby od církevních vrchností pověřené. Proslulým poutním místem jest chrám Matky Boží v Lujanu, vzdálený asi 2½ hodiny drahou od hlavního města Basiliika, jež se tam právě staví, bude jednou z nejkrásnějších chrámů amerických. Řády církevní mají veskrze volný vstup do Argentinie a jsou tam též skoro všechny zastoupeny.

Viděti, že státní zařízení jest ještě dosti křesťanské a rodiny staré domácí, jsou rozhodně katolické. Ale ti vystěhovalci! Těch přichází do Argentinie ročně poslední dobou až 300.000 z Italie, ze Španěl, z Francie, z Evropy a tito, nakažení liberalismem ve staré otčině své, nepřinášejí do Argentinie nic dobrého, leč

nevěru, lhostejnost náboženskou, nespokojenost, požívačnost atd., což jen může snadno pokazit dosud zachovalé domorodé obyvatelstvo. Velikou výhodu má Argentinie, že má v Buenos Aires universitu a sice katolickou, rovněž takovou v Chili. —

Co do novin, mají v Argentinii více listů, z nichž jsou některé katolické; hájí zájmy katolické; ale jsou tam listy též nekřesťanské, které, jako u nás, bojují proti víře a z ní plynoucímu životu křesťanskému. Na poli katolické organizace stalo se též mnoho dobrého. Roku 1884 bylo první shromáždění katolíků, za vedení slavného Jos. Eman. Estrady a zabývalo se otázkou dělnickou. Než, vyplnění přání toho shromáždění, dosud se očekává. Roku 1893 začal P. Grotte, redemptorista, organisovati katolické spolky, proti nimž ovšem pracovali socialisté jako u nás a založili tři nebo čtyry listy, v nichž potírají vše, co katolické jest. Roku 1908 založil Dr. Lamarea Ligu argentinskou, podobnou naší straně katolicko-národní, nebo spolku katolických rolníků. Viděti jest, že tam tak zuří boj křesťanství proti nevěře a liberalismu, jako u nás a že jest se obávati, aby, co dobrého dosud trvá, nebylo neblahým vlivem nepřátel zničeno. Proto doporučena republika argentinská modlitbám Apoštolátu. Matka Boží v Lujanu, tak vroucně ctěna, jak od domorodců tak i katol. Indiánů, nedá zahynouti věrnému lidu svému, který k ní putuje a její ochraně mecné se doporučí. Tato úcta Mariánská a stavba nového velechrámu, jsou nám nábož. záležitostí, že duch křesťanský dosud vládne a Bůh dá, že potrvá a vládnouti bude i dále k radosti nejsv. Srdce Páně.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za zachování víry a vzrůst křesťanského života obyvatel argentinských a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby!

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce, Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patronu ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michæli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Modliti se a mrtviti se pro rozkvět církve v Argentinii.

Úmysl v lednu 1913: Organizace Apoštolátu modlitby mezi lidem.